

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

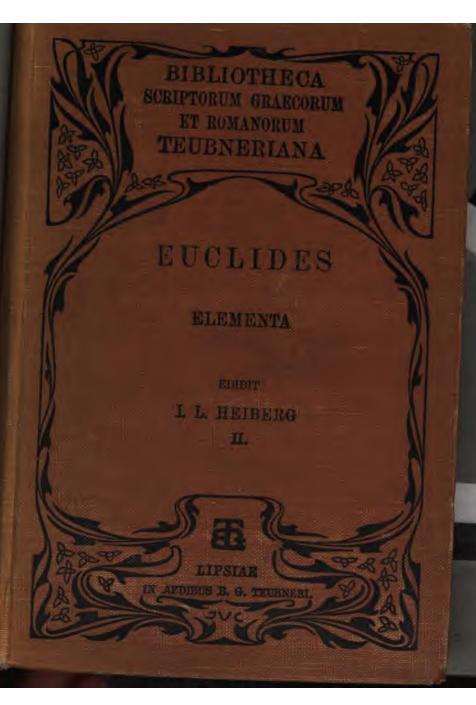
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

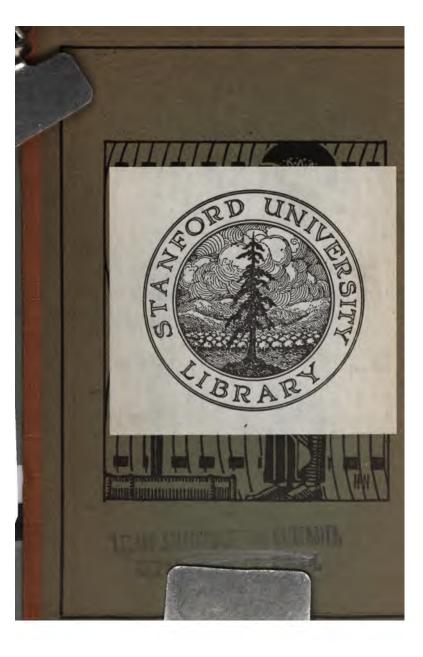
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Verlag von B. G. Teubner in Leipzig und Berlin.

Vorträge und Aufsätze. Von H. Hsener. (V n. 259 S.) gr. 8. 1907 gal & 5 .- in Leinwand geb & 5 .-

and on worth taked vertification kinneren Schriften Demens ist internal at the annual Academy vertification of the second vertification vertif

Grundriß der Geschichte der klassischen Philologie. Von Frof. De A. Gudeman. [VI u. 224 S.] gr. 8. 1907, geh. & 4.80, in Lein wand geb. . 5, 20.

Dieses Komp odiem ist eine sällig ungeneheltete und beleutend erwesterte Ausgab eine des Verfusers frailless af the 11 storp of Pathology (3. And 1927). Hasphwere de Buches ich als Verfunchum für Universitätsvorjenungen zu diemen, dach die tette er micht minder zum Substräuten empfaben. In sogen Bahmen und übersichtlicher Form gibt das Boch nach des sinistisches Absahnleiten über Begrifft und Ministiang der Eblüdgige, enste der versetzt leisen He bestütungene inden sinen Therblick über die bestütungen Versetzt des Albertungssenschaft und für Werze nebet zuschaltigen aber aus alle geschiebe Eduratie ausgaben. Des Boch halft aben verschaften der der der der der geschiebe Eduratie ungehaben Des Boch halft aben seinstelle des Eduraties und der des geschiebe geschiebes Philosogie überhange noch vor entwieden des

Abrill der griechischen Metrik. Von Prof. Dr. P. Manquaray. In Deutsche übersetzt von Dr. Br. Presier. [XII u. 248 S.] 8, 1907 geh. A 4.40, in Leinwand geb. A 5 .-

Ber vortiegende Abrill führt sufort in medlas ees und erafart praktisch an de Hand greetheat aurgewildter Stellen das Verenaß und den Verse und Strophenkan, ein Leichteren zum Schweren fertschreitend, damit such der Andanger sieh leichter in de schwierige feldet ein Arbeitun kann. Die selweinlige überreit den Arbeitungen der Richteringen der Versenanger der Versenangen auf die Versenangen auf der Versenangen der Versenangen und Alter ausstelle Kurse und Klachell ließen einstelligeit. Die das Werk ausstellenande mehlliche Kurse und Klachell ließen einstelligeit. ent allem wines mount grahaman, den Abrid in feutscher Sprache welliere Error

Vergils epische Technik. Von Bich Bainza. [VIII v. 487 8.] gr. 4 1905; gelt .W. 12, -, in Halbfranz gob, & 14, -

Vergill und was mit fürs zusamnienbängt, bewegten, haben deutlich gezeigt, das sein affects dringly her was als the in discent Buch galaxis. While has Used their of the rather hand with the standard provinces in the standard provinces of the standard provinc tert die personitren, nationalen, die in Zusammenhang der griebigen Bewegung lieben, die in Zusammenhang der griebigen Bewegung lieben, die in Zusammenhang der griebigen Bewegung lieben die reichteren Militel der Zeit fins Versanzleife Werten gewonlieber der liewenderung früheren Zeiten fester begrinden. Nicht tunner wennt die viewendeberliebt bewegung das Buch, auf des is hindringt; in diesen Poppen die viewendeben. Dur Inch ist, sowait ich die Liberatur kenne, das Hecks.

le hellenische Kultur. Dargestellt von Fritz Baumgartou.
Poland, Richard Wagner. 2. Auflage. Mit 7 farbigen
2 Karten und gegen 400 Abbildungen im Text und auf 2 l
tafeln. [X n. 491 S.] gr. 8. 1907. geh. & 10.—, in Le
geb. & 13.—

Dem Bedürfnis mach einer zusammenfassenden Perstellung der griechliches diem senten in Vorherenung betrofflichen Banda) der römtechen Kultur in Imbang, als die hinher vorliegt, sell dies Werk Rechunng tragen. Bis Verkamitigt im grachienn Schuldients steinen Lichen as als ther Awigade augens (Sainkarian Brigadnisses dar neuerm Persodning in einer für jest ill daten fablichen und der bereich Persodning in einer für jest ill daten fablichen und der Engebnisse des Unterrichts in des Objects und der Engebnisse des Unterrichts in des Objects in reachhaltiger Bil derechmen und zur Beite, der um so weniger fehlen durfte, je is errade der Kulturleben der Abertums uns durch weine Penhamiter verannehmite

. Fin Buch, das, ohne mit Gelehrsankeit en pratien, die wissenechefüliche Teiser Verlesser lensoge. Überall sind auch, bei der Behandlung der Kunst wis ichrifatims und der politischen Verhähnisse, die mensten Funde eingehend berücke Die Darseillang ist meist knapp, aber inheilreicht, verständlich und gefällt, ist gleich der kurse Abenheit siner Sprache und Religion in der Beiteitung, Gans mit scheint mir die Behandlung der Kunst. Nirgende bloße Redensarten, selsei ist fin den Lese in der Lutt selweben, well film die Anschaunngen feillen agen at, wird metat an gut gewählte Beispiele angeinnight. Neben der außerlichten der Kunst kommt auch die Stitieniwickelung zu vollem Becht. Des zelses, besonders in Ahlva, wird in allen seinen Bestätigungen ausglandlich und den ausführlich vergeführt. Vergleiche mit apäteren Verhältnissen erhälbtern eft fanin. Die Schilderung des gesätigen Lebens habt hesonders die gewählteren ein abkangen bervor, begrügt sich aber nicht mit höden Tausehen und Urzeilen, sint, sowen-hunten, auch Proben an oder gibt Juhaltsangshen der überdieferie was dem mit der gietebooken Literatur unbekannten Leser ein Verständink leden unt der gietebooken Literatur unbekannten Leser ein Verständink leden unt der gietebooken Literatur unbekannten Leser ein Verständink leden unt der gietebooken Literatur unbekannten Leser ein Verständink

Charakterköpfe aus der antiken Literatur. Von Prof. Dr. Ed. Schfünf Vorträge; 1. Hesiod und Pindar; 2. Thukydides und Eus 3. Sokrates und Plate; 4. Polybios und Poseidonios; 5. Cicero. VI u. 125 S.] gr. 8. 1998. geh. M. 2.—, in Leinwand geb. M. 2.

"Die Vorträge enthalten vermöge einer gans ungewöhnlichen Einslehn itsats- und Gentsalsban der Grischen, vermöge einer seelischen Feinfülligkei interpretation, wie die eiwa Eurkhardt besessen hat, historisch-psychologische ron großem Beis und stellenweise geraden arhabener Wirkung. — Die Verinne De behwartz auf diese Weise seinen Gestalten zu geben versicht, ist m. W. bie streicht und die gedankenschware Kraft sellier Sprache tritt dabei so frei, u und sinfant dalter, daß man oft kaum weiß, ob die ernste Schönheit des Ausdra tie Tiefe des Gedankens höhere Bewunderung verdient.

(Jahresbericht über das höhere Schulwssen.

Geschichte des hellenistischen Zeitalters. Von Julius K L. Band: Die Grundlegung des Hellenismus. [X u. 435 S.] gr. & geb. - # 12. -, in Halbfranz geb. - # 14. -

"Knorst geht nirgends dierr Schwierigkeit aus dem Wege, umsichtig is seiner Enrichtung siete die Möglichkeiten erwagen. Dah sein Werk einer ist, zeige mit am deutlichsten sein Mathalten. Ist ist ein gefahrtiches Seides ichlich Alexandere, we jeder leicht reigen kann, was er niebe Enner mit dem Jesend ist Kasers an diese Aufgabe gegangen, um in der Eraft der Mannerjuh dem Das Briefl über die Werk, das völlig hat ausrelfen können, zert ein Walbeite aufgabe gegangen, meh Form und ich einer ist dreuerigen, alse diese Geschichtes Alexanders seit mit mit aung die Keiner ist dreuerigen, die dierenderstate mit J. 17. Drugsen. (Liter Tentralest, 1985)

~•	4:30 ~~(100)~~	
		•

EUCLIDIS

OPERA OMNIA.

EDIDERUNT

I. L. HEIBERG ET H. MENGE.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDGGGLXXXIV.

Euclides EUCLIDIS

ELEMENTA.

EDIDIT ET LATINE INTERPRETATUS EST

I. L. HEIBERG,

DR. PHIL.

UOL. II.

LIBROS V-IX CONTINENS.

QA31 =8 V. 2

LIPSIAR: TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO.

In iis Elementorum libris, qui hoc continentur uolumine, emendandis pro fundamento habui codices PBFV, de quibus uideatur breuis, quam dedi uol. I p. VIII-IX, notitia; codicem Bodleianum B in libris VIII-IX1) contulit H. Menge. Parisino 2466 (p) in solo libro VII uti potui, neque magni est momenti. sed cum omnium Theoninorum optimus codex Laurentianus F inde a VII, 12 p. 216, 20 ad IX, 15 p. 378, 6 deficeret — nam eam codicis partem, quam littera φ significaui, prorsus inutilem esse, adparet, de qua re in prolegomenis uoluminis IV uberius agam —, et cum cod. Bononiensis b (u. uol. I p. IX) a Florentino in hac quidem parte non longe distaret, eum a VII, 13 ad IX, 15 hoc anno Bononiae contuli et hoc loco scripturae discrepantiam notabo. ad supplendum adparatum criticum in libris VIII—IX etiam cod. Parisin. Gr. 2344 (q) membran. saec. XII contuli, qui ut Hauniam transmitteretur, intercedente praefecto bibliothecae regiae Hauniensis a liberalitate bibliothecarii Parisiensis Leopoldi Delisle facile

¹⁾ In his duobus libris ab VIII, 17 de ν littera, quam έφελνοτικόν uocant, uel omissa uel addita in B nihil in collatione adnotatum erat.

impetraui. huius codicis scripturas inde a p. 372, 15 suis locis in adparatum recepi, reliquas ab initio libri VIII hic dabo.

```
p. 216, 24: 💑 o. b.
```

p. 218, 9: τὰ αὐτά] om. b.

18: ἐν] καὶ ἐν b.

27: ἐστίν] om. b.

p. 220, 1: τον Z Z b.

11: ή] uidetur eras. b.

26: ἔσται] ἔστιν b.

p. 222, 2: ἡγούμενοι] γούμενοι b.

7: $\dot{\eta}$] corr. ex $\dot{\delta}$ m. 1 b.

14: A] corr. ex ⊿ m. 1 b.

p. 224, 1: τῶν] τόν b.

24: πολλαπλασιάσασι b.

p. 226, 5: καί] om. b.

6: πεποίηκε b.

17: ἀριθμοί] ἄρα ἀριθμοί b.

25: πεποίηκε b.

p. 228, 2: ἀλλ' ὡς] ὡς δέ b.

6: πεποίηκε b.

21: sequitur p. 428, 23—430, 17 b (κ'). p. 430, 11: ἐστίν] om. b.

13: $\hat{\mathbf{v}}\pi\acute{\mathbf{o}}$ $\hat{\mathbf{e}}$ $\mathbf{n}$ $\mathbf{b}$.

16: ὅπεο ἔδει δεῖξαι] om. b.

p. 230, 16: ΘZ] supra scr. m. 1 b.
 iσοι εἰσίν] punctis del. m. 2 b.
 ἀριθμοί] ἴσοι b.

άλλήλοις] άλλήλοις είσίν b.

p. 232, 2: ¿στίν] om. b.

4: EZ] EZ ἄρα b.

7: sequitur p. 430, 19—432, 8 b. (κβ'). p. 432, 7: ἐστί] om. b.

8: ny' b (n' edit. = $n\alpha'$ cod.).

¹⁾ Recipiendum est.

```
p. 232, 9: ἀλλήλους] πολλούς b.
          11: ἀλλήλους] πολλούς b.
          14: μή] μή είσιν οί Α, Β έλάχιστοι τῶν τὸν αὐ-
                   τον λόγον έχόντων αὐτοῖς b.
          18: μετροῦσι] syll. με- in ras. m. 1 b.
          20: τον ή-] in ras. m. 1 b.
p. 234, 8: τοῖς] τῶι b.
          11: nd' b et sic deinceps.
          17: \epsilon l\sigma l \epsilon l\sigma l\nu of A, B b.
          18: αὐτούς] τοὺς A, B b.
          21: \mathcal{E}\sigma\tau\omega\sigma\alpha\nu litt. \sigma\tau corr. ex \eta m. 1 b.
p. 236, 1: πεποίηκε b.
          12: ωσιν είσιν comp. b.
p. 238, 3: ωσι b.
          12: ante \tau_{ij} est — in b. post A, E uacat linea in b.
          13: \delta \dot{\eta} ] \delta \dot{\epsilon} b.
          22: A, E \pi \varrho \tilde{\omega} \tau o \iota, o \iota \delta \epsilon om. b, in extrema pag.
          26: τόν] πρὸς τόν b.
p. 240, 1: τόν ποὸς τόν b.
            2: post E est — in b.
                B, \Gamma \cap \Gamma, B b.
          24: ἀσι b.
p. 242, 4: τόν τό b.
           8: \delta \dot{\eta}] \delta \dot{\epsilon} b.
               E, \Delta] \Delta, E b.1
          16: ἀσι b.
p. 244, 3: E] in ras. m. 1 b.
          22: வீஎ b.
p. 246, 9: ΓΑ] ΑΓ b.
p. 248, 1: \mu\dot{\eta}] supra scr. m. rec. b.
          14: μετοή] μετοεί b.
p. 250, 1: \delta B \tau \delta B b.
```

6: ήγούμενον] corr. ex ήγούμενος m. 1 b.

p. 432, 10: $\alpha \lambda \lambda \omega_{S}$ tò $\lambda \beta'$ tò $\xi \xi \tilde{\eta}_{S}$ b.

9: sequitur p. 432, 10-20 b.

¹⁾ Hoc ergo ex P recipiendum erat.

p. 432, 13: ἔστω] ἔστω ὁ b.

19: B corr. ex Γ m. 1 b.

20: ἐστι] comp. b.

οπερ έδει δείξαι] comp. b.

p. 250, 10: $\lambda \gamma'$ b et sic deinceps.

17: γεγονὸς ἂν εἴη τὸ ἐπιταχθέν] δῆλον ἂν εἴη τὸ ζητούμενον b; item lin. 21.

24: εί] τὸν πρὸ έαυτοῦ, ος καὶ τὸν Α μετρήσει. εί b.

p. 252, 1: ετέρου] τοῦ ετέρου b.

13: ἐπιταχθέν] ζητούμενον b, mg. m. 1: γο. τὸ ἐπάγγελμα.

19: τοὺς αὐτοὺς λόγους b; item lin. 22-23.

p. 256, 21: μετροῦσι b. 25: δ] καὶ δ b.

p. 258, 8: post ἐπόμενος reliqua pars lineae quasi ornamentis quibusdam expleta est in b.

9: τούς] τόν b.

13: τοῦ Γ] τοῦ Γ , ὅταν οἱ A, B πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὡσιν b.

20: μετροῦσι b.

24: ἔστωσαν] ἔσονται b.

26: H] e corr. m. 1 b.

p. 260, 4: ἄρα] ἄρα ώς b.¹)

16: μετοώσιν] μετοήσωσι b.

25: μετρήσουσι b.

p. 262, 11: $\delta \dot{\eta}$] $\delta \dot{\epsilon}$ b.

13: μετροῦσι b.

14: μετρήσουσι b.

16: μετροῦσι b; item lin. 17.

23: μετρούσιν] μετρήσουσι b.

24: Γ] in ras. m. 1 b.

p. 264, 3: μετροῦσι b; item lin. 4, 7, 8.

13: τον Z-14: μετοούμενος] om. b.

p. 266, 10: τὸ αὐτό — 11: ἀριθμοῦ] om. b.

p. 268, 9: ὑπό] ὁ ὑπό b.

¹⁾ P. 260, 14 errore typographico legitur έπει pro έδει.

p. 268, 11: ὁ H ἄρα] ἐπεὶ ὁ H ὑπὸ τῶν Δ, E, Z μετρεῖται, ὁ H b.

14: μή] μὴ ὁ Η ἐλάχιστος ὢν ἔχει τὰ Α, Β, Γ μέρη b.

17: μέρεσι b.

19: των om. b.

VIII.

p. 270, 13: τῶν — 14: πλήθει] om. bq.

18: $\mu \epsilon l \zeta \omega \nu - 19$: $\tilde{o} \tau \epsilon$] om. bq.

p. 272, 12: τέσσαρες] Δ b.

 ἔστιν] ἀριθμὸς δὴ ὁ Α δύο τοὺς Α, Β πολλαπλασιάσας τοὺς Γ, Δ πεποίηπεν ἔστιν bq.

20: ἄρα] om. b.

21: μέν] om. bq.

p. 274, 2: δ Γ] οῦτως δ Γ bq.

3: δ Δ] οῦτως δ Δ bq.

4: πολλασιάσας b.

8: δ Z] ουτως δ Z bq.

10: δ H] over δ H bq.

11: δA] over δA bq.

15: $\alpha \lambda \lambda'$] $\delta \delta \epsilon l \chi \partial \eta$ $\delta \epsilon \kappa \alpha l$ bq.

23: είσί q.

of A, B - 24: $\epsilon i \sigma i \nu$] supra scr. m. 1 q ($\epsilon i \sigma i$).

26: δὲ τῶν] δὲ τὸν bq.

p. 276, 3: τοῖς] corr. ex αὐτοῖς m. 1 q.

9: τέσσαρες] δ q.

11: ἐάν supra scr. m. 1 b.

p. 278, 1: καὶ ἐπεἶ — 3: ἐαυτὸν μέν] οἱ ἄρα ἄκροι αὐτῶν ql Λ, Ξ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν. ἐπεὶ γὰρ οἱ Ε, Ζ πρῶτοι, ἐκάτερος δὲ αὐτῶν ἑαυτόν bq.

. 6: καί] om. bq.

καl of -7: είσlν] πρώτοι καὶ of A, Ξ bq.

```
p. 278, 18: ἀνάλογον] om. b.
                                                   22: Z] in ras. m. 1 b.
                                                    23: ἀνάλογον om. bq.
 p. 280, 1: καί om. bq.
                                                           6: 0 e corr. m. 1 b.
                                                    10: \Theta, H] H, \Theta b.
                                                                              ἀνάλογον om. bq.
                                                    11: xal έν και έν τε bq.
                                                    13: \Theta, H] H, \Theta bq.
                                                    14: ἀνάλογον] om. b.
                                                    15: ἐν τῷ] ἔτι bq.
                                                    16: \lambdaóyoig] \lambdaóyoig, \xidovtal tiveg tav H, \Theta, K, \Lambda
                                                                                              έλάσσονες άριθμοί εν τε τοῖς τοῦ Α πρός
                                                                                             τὸν Β καὶ τοῦ Γ πρὸς τὸν Δ καὶ ἔτι τοῦ
                                                                                              Ε πρός τον Ζ λόγοις q.
                                                    17: οῦτως] om. bq.
                                                   20: ἐλάσσων] ἐλάττων b.
                                                                              έλάσσονα] έλάττονα bq.
                                                    21: τε om. bq.
p. 282, 1: B, \Gamma] \Gamma, B bq.
                                                           2: μετρούσι bq.
                                                                              τῶν τόν q.
                                                            4: \delta H] (prius) supra scr. m. 1 b.
                                                            6: \Theta, H] H, \Theta bq.
                                                            8: τὸν Z] Z q.
                                                            9: ὑπό] ὁ ὑπό bq.
                                                    12: \Theta, H] H, \Theta bq.
                                                     14: ἐπεί] καὶ ἐπεί bq.
                                                    20: loanis ocanis q.
                                                    22: ἀνάλογον] om. bq.
                                                                               \vec{\epsilon} \nu \mid \vec{\epsilon} \nu \tau \epsilon b.
                                                                              \tau \varepsilon] om. b.
                                                    23: Eti] om. bq.
                                                    24: \vec{\epsilon}\nu] \vec{\epsilon}l \gamma \dot{\alpha} \dot{\varrho} \mu \dot{\eta} \vec{\epsilon}l \vec{\epsilon}l \nu \vec{\epsilon}l \vec{\epsilon}
                                                                                             έλάχιστοι bq.
```

1: εἰ γὰρ μή] om. bq.

2: ἀνάλογον] om. bq.

p. 284,

```
p. 284, 5: οΰτως] bis q.
           7: τε] om. bq.
          10: μετροῦσι bq.; item lin. 15.
          20: ἀνάλογον] om. bq.
          21: τόν] om. bq.
          22: τόν] (bis) om. bq.
          23: \alpha \rho \alpha] om. b.
               ἀνάλογον] om. bq.
p. 286, 10: \Gamma, E, \Delta] in ras. m. 1 b.
          15: καί] om. bq.¹)
          16: πεποίηκεν] (prius) πεποίηκε q.
          17: A] e corr. m. rec. b.
          18: △] e corr. m. rec. b.
               \dot{\omega}_{\mathcal{S}} δέ — τον Θ] om. b.
p. 288, 7: μετοη μετοεί q.
          13: μετρούσιν] μετρήσουσι bq.
          14: \epsilon l-15: τον \Gamma] λέγω γάρ ὅτι οὐ μετρεῖ ὁ A
                 \tau \delta \nu \Gamma  bq.
          15: καὶ ὅσοι] ὅσοι γάρ bq
p. 288, 17: \tau o \tilde{\iota} \varsigma A] in ras. m. 1 b.
p. 290, 1: ή] εί q.
               \gamma \dot{\alpha} \varrho \gamma \dot{\alpha} \varrho Z q.
           6: μετοήσει] μετοεί bq.
           9: μετοη] μετοεί q.
          14: οὐ] μή q.
               οὐδέ] οὐδ' q.
          15: μετρήσει] μετρήσει οπερ έστιν ατοπον υπό-
                 κειται γάο ὁ Α τὸν Δ μετρεῖν q.
          16: δ] τό q.
          20: μεταξύ — ἀνάλογον] om. bq.
p. 292, 8: \Gamma, \Delta, B] B, \Gamma, \Delta bq.
          10: είσί q.
          11: εἰσί q.
          14: καί — 15: τον Z] om. q.
```

¹⁾ Itaque quoniam bq p. 286, 13 sq. cum P consentiunt, nomen Theonis in adnotatione ad locum illum tollendum est.

```
p. 292, 18: ἔχοντας] ἔχοντας αὐτοῖς bq.
         22: καί] καὶ ὁ q.
p. 294,
          1: είσί q.
             καλ of -2: εἰσίν] om. b.
          3: ἄρα] om. b.
         10: ώσι bq.
         14: μεταξύ] έξῆς μεταξύ bq.
         19: μεταξύ] supra scr. m. 1 b.
         20: εμπεπτώκασιν] εμπίπτουσιν b.
         21: \tau \tilde{\eta} \varsigma] \tau \tilde{\eta} \varsigma E bq.
p. 296, 1: πεποίηκε bq; item lin. 2, 3, 4.
          6: Z, H] H, Z bq; item lin. 7.
p. 296, 10: τῶν om. b.
             έστιν ό] έστι και ό bq.
         12: ἄρα τόν] ἄρα τό q.
             иетоеї ] om. b.
p. 298, 2: ἴσος — 3: A] ὁ δὲ Μ τῷ A ἐστιν ἴσος bq.
          6: H] K, ut uidetur, q.
          8: τοσοῦτοι] οῦτως b.
         12: i'] om. q.
             έκατέρου] om. bq; γρ. έκατέρου mg. m. rec. b.
        15: μεταξύ] έξῆς μεταξύ bq.
        21: οί τε] corr. ex ότε q.1)
p. 300, 8: ἄρα] om. b.
        10: πεποίηκε bq.
        11: E] e corr. m. rec. b.
        13: δέ] om. q.
        15: E] corr. ex \Theta m. rec. b.
        16: πεποίηκε bq; deinde add. b mg. m. rec.: τὸν
                δὲ Ζ πολλαπλασιάσας τὸν Θ πεποίηκε.
             μέν] om. b.
        17: πεποίημε bq; item lin. 18, 19.
        19: μέν] om. bq.
```

25: τῶν τόν q.

23: $\kappa \alpha i \omega_{S}$ — 24: $\tau \delta \nu$ H] supra scr. m. 1 q.

¹⁾ P. 298, 21 in adnot. addatur: $\tau \epsilon$] om. BV φ .

```
p. 300, 27: ἀλλ' ώς ὁ Ε πρὸς τόν] in ras. m. 1 q.
```

p. 302, 2: τῶν] τόν q.

3: K] in ras. q.

Λ] in ras. q.

10: B] e corr. m. 1 b.

12: $\kappa \alpha l \dot{\omega}_S - 13$: $\tau \dot{\omega}_V A$ om. bq.

p. 304, 1: Γ $\gamma \acute{\alpha} \varrho$ $\gamma \grave{\alpha} \varrho$ Γ bq.

4: πεποίηκε bq.

8: διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καί] πάλιν ἐπεὶ ὁ Γ τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Ε πεποίηκεν, ὁ δὲ Δ ἐαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Β πεποίηκε, δύο δὴ ἀριθμοὶ οί Γ, Δ ἔνα καὶ τὸν αὐτὸν τὸν (om. b) Δ πολλαπλασιάσαντες τοὺς Ε, Β πεποιήκασιν ἔστιν ἄρα bq.

9: B] B. ἀλλ' ώς ὁ Γ ποὸς τὸν Δ, οῦτως ὁ Α ποὸς τὸν Ε ba.

10: α̃ρα] om. q.

11: ἀριθμός δ αριθμός δ E bq.

p. 306, 2: ξαυτόν ξαυτόν μέν bq.

4: τῶν] corr. ex τόν m. 1 q.

6: καὶ ὁ Γ ξαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Ε πεποίηκεν] om. bq.

7: μέν] om. bq.¹)
πεποίηπε bq; item lin. 8.

10: πεποίηκε q; item lin. 11.

27: Δ] Δ, ούτως τε (om. q) ὁ Κ πρὸς τὸν Β' ἐδείχθη δὲ καὶ ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ bq. ὅ τεὶ τε ὁ bq.

p. 310, 4: τόν] om. q.

8: rolom. q.

10: μέν δ] δ μέν bq.

14: τετράγωνος πρός τετράγωνον] τετράγωνος άριθμός πρός τετράγωνον άριθμόν bq.

22: elsiv] comp. estiv corr. ex comp. elsiv b.

¹⁾ P. 306, 6 in adnot. scribatur: "6. nal δ — nenolynev] P; om. Theon (BV φ). 7. μ έν] om. BV φ ."

```
p. 310, 23: B] e corr. m. 1 b.
p. 312,
          1: είσιν είσι bq.
          4: πάλιν - μετρείτω] άλλὰ δὴ μετρείτω ὁ Ι τὸν
               ⊿ bq.
          7: B] in ras. m. 1 b.
         10: A, E] in ras. m. 1 b.
        15: ὅπερ ἔδει δεῖξαι] om. bq.
        18: καὶ ἐάν — 20: μετρήσει] om. b.
        25: δ δè Δ - 26: τον Δ] καὶ ἔτι δ Γ τον Δ
               πολλαπλασιάσας του Ζ ποιείτω, δ δε Δ έαυ-
               τόν bq.
        26: Z] H bq.
p. 314, 5: είσι q.
        10: \delta \hat{\eta}] om. bq.
        11: of] nal of bq.
        12: πρὸς τόν] πρός bq.¹)
        13: ως] supra scr. m. 1 b.
        22: ἀριθμοί ] om. bq.
        24: μετρεί] μετρήσει b.
        25: εί γὰο μετοεῖ ὁ Γ τὸν Δ, μετοήσει] mg. m.
               rec. b; εί γὰρ ὁ Γ τὸν Δ μετρεῖ, μετρήσει q.
        26: oὐδέ] oὐδ' bq.
p. 316, 3: γάρ] γὰρ μή b, sed μή eras.
             nαί] e corr. m. rec. b.
         5: ὅπερ ἔδει δεῖξαι] om. bq.
        21: ὅπερ ἔδει δεῖξαι] om. bq.
p. 318, 1: "\u00e4\u00e4010 om. q.
        13: πολυπλασιάσας b, sed syll. λυ in ras. m. 1;
               item lin. 15, 17, 18.^{2})
```

22: πολυπλασιάσας b; item lin. 23.

28: είσι q.

p. 320, 4: ἐξῆς] ἐξ ἀρχῆς q.

^{14:} $\pi \in \pi \circ l \eta \times \epsilon$ bq; item lin. 17, 23. 17: $A \mid \text{corr. ex } H \text{ m. rec. q.}$

¹⁾ Ergo τόν cum P omittendum.

²⁾ Itaque fortasse hacc forma uocabuli in hac prop. cum P seruanda est.

```
320, 8: \delta \Gamma sic bq. 1)
       9: η παί b.
      16: of doithol of bq.
      17: E] E ἀριθμοί q.
      18: στεφεοί στεφεοί αφιθμοί b.
      19: μεν δ] sic bq.<sup>2</sup>)
      24: καί ] η bq.
      25: γάρ] δή q.
           \tau \dot{o} \nu \Delta sic bq.<sup>8</sup>)
322,
       1: εἰσί q.
       6: καί] ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Κ πρὸς τὸν Μ, ὁ Μ
             πρός τὸν Δ, καί q.
       7: πεποίηκε bq; item lin. 23, 25.
      10: M, \Lambda] \Lambda, M bq.
      14: διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καί] πάλιν ἐπεί ἐστιν ώς ὁ
             \Delta πρὸς τὸν E, οὕτως ὁ H πρὸς τὸν \Theta,
             έναλλὰξ ἄρα ἐστίν bq.
      16: M, \Lambda] \Lambda, M bq.
           είσιν] om. b.
      19: N] corr. ex H m. rec. b.
      21: \Gamma, \Delta, E] \Delta, E q.
      24: \Delta] corr. ex \Delta m. rec. b.
           τόν τον έκ τῶν Z, H τόν bq.
      27: N corr. ex H m. rec. b.
      28: τόν] om. bq.
           \tau \acute{o} \nu \mid om. b.
           N corr. ex H m. rec. b.
      30: H] e corr. m. rec. b.
           καλ ως ως bq.
324, 1: Z in ras. m. 1 b.
       5: N] corr. ex H m. rec. b.
       6: H] H nal \delta E node ton \Theta q.
       9: N] corr. ex H m. rec. b.
```

¹⁾ In adn. p. 320, 8 delendum "corr. ed. Basil.".

²⁾ In adn. p. 320, 19 deleatur "δ μέν V φ"; habent μεν δ.

³⁾ In adn. p. 320, 25 addatur: ,,25. τον Δ \ τον μεν Δ B V φ."

p. 324, 11: τόν] bis b. 12: **Z**] **E** q. **B**] **O** q. 13: καί] καὶ ώς b. 26: $\alpha \lambda \lambda$ $\delta \zeta$ $\delta \zeta$ $\delta \zeta$ $\delta \zeta$ $\delta \zeta$ 28: $\alpha \alpha$ om. bq. p. 326, 7: of] om. bq. 10: ἀριθμὸς ὁ Γ] ὁ Γ ἀριθμός bq. 13: A, Γ] A, B, Γ mutat. in A, Γ , B m. rec. b; A, Γ, B q. E] seq. ἔστιν ἄρα ώς ὁ Δ πρὸς τὸν E, ὁ Aπρός τον Γ. άλλ' ώς δ Α πρός τον Γ, οῦτως ὁ Γ (corr. ex A b) πρὸς τὸν B. καὶ ώς ἄρα ὁ Δ πρὸς τὸν Ε, ὁ Γ πρὸς $\tau \delta \nu$ B q et mg. m. rec. b. loanis] mut. in Soanis m. rec. b. $\alpha \alpha$ mutat, in $\delta \epsilon$ m. rec. b. 14: $\kappa \alpha l$ δ E - 15: $\mu \epsilon \tau \varrho \epsilon \tilde{l}$ om. b. $\delta \hat{\eta} \int \delta \hat{\epsilon} \ q.^1$ 16: πεποίηκε q. Seq. τον δε Ε πολλαπλασιάσας $\tau \partial \nu \Gamma \pi \epsilon \pi o l \eta \pi \epsilon \nu q$ et mg. m. rec. b. 17: ἐστι q. οί] αί q. 19: Γ , B] B, Γ bq. p. 328, 3: δ Z — $\tau \delta \nu$ A] $\epsilon \kappa \alpha \tau \epsilon \varrho \circ g$ $\tau \tilde{\omega} \nu$ Z, H $\tau \delta \nu$ Eπολλαπλασιάσας έκατερον των Γ, B bq. 5: Δ Z bq. $\tau \delta \nu E$ H bq. 6: $A - \delta$] om. bq. $\tau \delta \nu$ om. bq.

10: τόν] (prius) om. bq.

11: τόν] om. b.

 $\kappa \alpha l - 12$: $\tau \delta \nu H$] om. bq.

13: $\alpha_0 \partial \mu o l$ είσιν $\alpha_0 \partial \mu o l$ bq.2)

17: ὅμοιοι] om. b.

πάλιν - 9: τον B] om. bq. 9: τον] om. bq.

¹⁾ In adn. p. 326, 14 addatur: "14. $\delta \dot{\eta}$] corr. ex $\delta \dot{\epsilon}$ B", in adn. ad p. 326, 20 deleatur "et B (corr. m. 1)".

²⁾ Ergo hic ordo uerborum cum P praeferendus erat.

```
p. 328, 23: △] △, B bq. H] H, ❸ b, sed corr.
           25: είσί q.
           26: \delta Z - \alpha \rho \partial \mu o l] om. bq.
p. 330, 2: τοῦ πρό] om. bq.
            4: τόν] om. bq.
            5: τόν] om. bq.
                καί] supra scr. m. rec. b.
            6: τοῖς] τοι b.
                n\alpha l - 7: A, \Gamma, \Delta] om. bq.
           12: ὅ τε] ὅτι ὁ q.
           17: N] corr. ex H m. rec. b.
           18: πεποίηκε bq.
           20: N] corr. ex H m. rec. bq.
           22: \delta \dot{\eta}] \delta \dot{\epsilon} bq.
                E] H bq.1)
p. 332, 1: \Gamma \mid B \mid bq^{-1})
            5: πεποίηκε q.
            6: forly om. b. flow om. bq.
            7: είσι q.
            8: τόν corr. ex τό m. rec. b.
           12: τον M] M q.
           15: Z] post ras. 1 litt. b.
           16: ouo.o. of q, om. b.
           19: \tau \varrho(\tau \circ \varsigma) \overline{\varrho} b.
          22: λέγω] λέγω δή b.
          24: \(\(\mathcal{I}\)\)] \(\text{o}\) \(\text{corr.}\) \(\mathcal{m}\). \(\text{rec.}\) \(\text{b}\).
          25: ela q.
          26: -τράγωνος δε δ Δ τε-] mg. m. rec. b.
                \Gamma B bq.
p. 334, 7: ἐστίν] ἔσται bq.
           12: κδ'] om. q.
           14: \ddot{o}\nu] corr. ex \ddot{\eta} m. rec. b.
          17: post B ins. \lambda \acute{o} \gamma o \nu m. rec. b.
                \lambda \dot{o} y o v om. bq.
```

¹⁾ In adn. p. 330, 22 addatur: " δ E $\tau \delta \nu$ Γ] δ H $\tau \delta \nu$ B Theon $(B \nabla \varphi)^{\omega}$.

p. 334, 19: ἔστω] ἔσται q.

22: είσι q.

23: Γ in ras. m. 1 b.

τόν] om. bq.

24: τόν] om. bq.

p. 336, 8: Δ] e corr. m. rec. b. $\delta \dot{\eta}$] $\delta \dot{\epsilon}$ b; om. q.¹)

γὰρ ol] γὰρ ὁ b.
 ὅμοιοι] ἄρα ὅμοιοι bq.

11: είσι q.

12: μεταξύ] in hoc uocabulo desinit q fol. 165^u; λείπ. φύλλα η mg.; rursus incipit p. 372, 15, u. u. adn. (ἐνταῦθα λείπουσι φύλλα η mg. fol. 166^r).

p. 338, 5: τετράγωνοι] τεταραγμένοι b.

22: E] e corr. m. rec. b.

25: ὅπερ ἔδει δεῖξαι] om. b.

IX.

p. 340, 9: A] e corr. m. rec. b.

10: πεποίηπε b. 14: δέ] om. b.

17: τῶν] corr. ex τόν m. rec. b.

19: ὅπερ ἔδει δεῖξαι] om. b.

p. 342, 4: ἀριθμοί] om. b.

5: Εστωσαν — 6: ποιείτω] δύο γὰρ ἀριθμοὶ οί Α, Β πρὸς (mutat. in πολλαπλασιάσαντες m. rec.) ἀλλήλους τετράγωνον τὸν Γ ποιείτωσαν b.

11: ἔστιν ἄρα] om. b.

12: τόν] bis om. b.

14: ἐμπίπτει] ἐμπίπτει ἀριθμός b.

17: ἐάν — ἐμπίπτη] om. b; ὧν δὲ ἀριθμῶν εἶς μέσος ἀνάλογον ἐμπίπτει mg. m. rec.

18: οί ἄρα] ἄρα οί b.

¹⁾ Itaque $\delta \dot{\eta}$ cum P delendum, ut suspicatus eram.

```
p. 344, 1: πεποίηκε b.
```

6: πρὸς τόν πρός b.

12: τον Δ] Δ b.

13: τοῦ A] om. b; post ἀριθμοῦ ins. m. rec.

19: τόν] om. b.

22: ἐμπίπτωσιν] ἐμπιπτέτωσαν b.

23: δεύτερος] τέταρτος b.

24: ἐστίν] om. b.

p. 346, 4: or.] om. b.

6: γὰ (A) A γά (b.

11: of A, B] ante ras. 2 litt. b.

p. 348, 4: A] corr. ex Δ m. 1 b. πύβος ἄρα ἐστί] ἔστιν ἄρα b.

10: A] πρῶτος b.

11: πεποίηκε b.

13: έαυτόν] έαυτὸν μέν b.

14: δ A — 22: τὸν B] τὸν δὲ Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηπεν b.

23: καὶ ώς] ώς b.

p. 350, 1: δ A] οῦτως δ A b, A e corr. m. rec.

3: ἐστι κύβος] ἐστι ὁ κύβος b, sed ὁ deletum.

11: ὑπό] corr. ex ὑπέρ m. rec. b.

14: ἐπεί — 15: μονάδας] om. b.

15: πεποίηκε b.

17: ò êx] êx b.

24: ἔσται] ἐστί b. δ] πάντες, δ b.

p. 352, 1: πάντες] om. b.

2: post διαλείποντες add. πάντες b.

4: on. b.

6: πάντες] om. b.

8: αμα] αρα b.

Ante τετράγωνος eras. δ b.

9: πάντες] απαντες b.

10: Post ή ras. 1 litt. b.

12: μονάς] ή μονάς b. ἀριθμόν] om. b.

p. 352, 14: $t\tilde{\omega}$ A] $\alpha \tilde{v} t\tilde{\omega}$ b.

15: πεποίηκε b.

17: καὶ ὁ Δ ἄρα] ἄρα καὶ ὁ Δ b.

20: πάντες] om. b. τέταρτος Δ b.

23: A] A ἀριθμόν b. οῦτως — 24: ἀριθμόν] mg. m. rec. b.

p. 354, 3: πεποίηκε b; item lin. 4.

7: δ] m. rec. b.

8: μονάδος] μονάδος δ Z b.1)

12: μονάδος] τῆς μονάδος b.

έξης - 13: ἀριθμοί] ἀριθμοί έξης b.

17: μονάδος] τῆς μονάδος b.

p. 356, 10: τέταρτος] Δ b.

15: B | Β μετρεῖ b.

21: είσι b.

p. 358, 8: μονάδος της μονάδος b. όσοιδηποτοῦν] όποσοιδηποτοῦν b.

22: δμοίως — 23: έστι] om. b.

25: δή] om. b.

έστω δ A] corr. ex έστωσαν m. rec. b.

οὐδ'] οὐδέ b.

p. 360, 5: τόν] bis om. b.

16: τετάρτου] Δ b.

19: μονάδος] της μονάδος b.

ἐλάσσων b.

23: μονάδος] τῆς μονάδος b.

25: ελάχιστος] ελάσσων b.

p. 362, 8: πόρισμα — 11: αὐτοῦ] om. b. 17: ὁποσοιδηποτοῦν] ὁσοιδηποτοῦν b.

22: $\mu\dot{\eta}$ $\gamma\dot{\alpha}\varrho$] $\mu\dot{\eta}$ $\gamma\dot{\alpha}\varrho$ μ eτ ϱ είτ ω δ E τον A b.

p. 364, 1: E] corr. ex A m. 1 b.

3: μετρείτω] μετρείτω δέ b.

4: πεποίηκε b.

¹⁾ In adnotatione p. 354, 8 addatur: ,,μονάδος] μονάδ δ Z Theon (BV φ)".

```
p. 364, 29: ἔχοντας] ἔχοντας αὐτοῖς b.
p. 366, 2: ἡγούμενον] τὸν ἡγούμενον b.
          5: ὑπό] ἀριθμοὶ ὑπό b.
          7: ov om. b.
         14: \xi \xi \tilde{\eta} \varsigma om. b.
p. 368, 5: πᾶς απας b.
          6: δ E — 7: μετφείται] om. b.
         22: δ Z οὐκ ἔστι] οὐκ ἔστιν δ Z b.
         23: εί γάρ] εί γάρ έστι πρῶτος b.
p. 370, 2: απας — 3: μετρεῖται] om. b.
          3: δ Ζ ἄρα ὑπὸ πρώτου] ὑπὸ πρώτου ἄρα b.
         21: ἀνάλογον αλογον b.
p. 372, 1: ὑπό] ἐκ τῶν b.
          6: △] e corr. m. rec. b.
           7: ὅπερ ἔδει δεῖξαι] om. b.
         20: πεποίηκε b.
         22: πολυπλασιάσαντες b.
         23: τόν corr. ex αἰτόν b.
         25: μετρήσουσι b.
p. 374, 2: μετρούσιν] μετρήσουσιν b.
         14: ὁποιοιοῦν] ὁποιοῦν b.¹)
         20: πεποίηκε b; item lin. 21, 22.
         22: είσι b. 24: τος b.
р. 376, 2: есть в.
           3: ἐὰν δέ — 5: ωστε] καί b.
           5: Z\Delta] \Delta Z b, sed Z e corr. m. 1.
           6: ΔE] ΔE ἄρα b.
              ωστε — 7: έστιν] om. b.
           8: γάρ δέ b. ἐκ ἀπό b.
         10: \vec{\epsilon} otiv] \vec{\epsilon} otiv. \vec{\omega} ote \vec{\delta} \vec{\epsilon} x \vec{\iota} \vec{\omega} v Z\Delta, \Delta E xal
                 πρός τον ἀπό τοῦ ΕΖ πρῶτός ἐστιν b.
         13: ἐστιν] ἐστι b.
         17: είσι b.
         19: καί] ώστε καί b. ἐκ] ὑπό b.
         21: éx] sic b.2)
```

In adn. p. 374, 13 scribatur , ἐχοντων λόγον V".
 Ergo in adn. p. 376, 21 nomen Theonis deleatur.

p. 376, 22: of] mutat. in & b.

23: ὑπό] ἐκ b. ὑπὸ τῶν] ὑπό b. πρῶτοί εἰσι] πρῶτός ἐστιν b.

24: of] & eras. b.

p. 378, 1: πρώτοί είσιν] πρώτός έστιν b.

2: ἔτι] om. b; καὶ ἔτι supra scr. m. rec.

3: πρώτοί είσιν] πρώτός έστιν b.

Praeter errores supra suis locis in adnotationibus correctos, qui in collationibus codicum enotandis irrepserunt, unum deprehendi; nam p. 392 in adnotatione addendum est: "10. τῶν] ἄρα τῶν BFVq."

Quoniam collatio codicis Bodleiani in libro decimo, quam alius conficiendam suscepit, nondum finita est, quartum Elementorum uolumen libros stereometricos continens ante tertium prodibit et id ipsum fortasse paullo tardius, quia hoc quoque anno, Ministerio cultui scholisque praesidenti rursus liberalissime adiuunte, interuenit iter Italicum trium mensium, in quo codices scholiorum et operum minorum maxime Uaticanos perscrutatus sum. quem laborem ut tam breui tempore ad finem perducere possem, effecerunt summi uiri Mons. Ciccolini et P. Bollig S. J., bibliothecarii Uaticani, quorum humanitatem beneuolentiamque grato ac libenti animo agnosco.

Scr. Hauniae mense Decembri MDCCCLXXXIII.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ.

Ogoi.

- α'. Μέρος έστι μέγεθος μεγέθους τὸ ελασσον τοῦ μείζονος, δταν καταμετοῆ τὸ μείζον.
- β'. Πολλαπλάσιον δὲ τὸ μεῖζον τοῦ ἐλάττονος, 5 ὅταν καταμετρῆται ὑπὸ τοῦ ἐλάττονος.
  - γ'. Λόγος έστὶ δύο μεγεθῶν ὁμογενῶν ἡ κατὰ πηλικότητά ποια σχέσις.
  - δ'. Λόγον έχειν πρὸς ᾶλληλα μεγέθη λέγεται, ἃ δύναται πολλαπλασιαζόμενα ἀλλήλων ὑπερέχειν.
- .0 ε΄. Ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ μεγέθη λέγεται εἶναι πρῶτον πρὸς δεύτερον καὶ τρίτον πρὸς τέταρτον, ὅταν τὰ τοῦ πρῶτου καὶ τρίτου ἰσάκις πολλαπλάσια τῶν τοῦ δευτέρου καὶ τετάρτου ἰσάκις πολλαπλασίων καθ' ὁποιονοῦν πολλαπλασιασμὸν ἐκάτερον ἐκατέρου 5 ἢ ᾶμα ὑπερέχῃ ἢ ᾶμα ἰσα ἢ ἢ ᾶμα ἐλλείπη ληφθέντα κατάλληλα.
  - 5'. Τὰ δὲ τὸν αὐτὸν ἔχοντα λόγον μεγέθη ἀνάλογον καλείσθω.

Def. 1. Hero def. 120, 1. Barlaam logist. I def. 1. 2. Hero def. 121. Barlaam I def. 2. 3. Hero def. 127. Psellus p. 8. 4. Hero def. 123, 1. 5. Hero def. 124. 6. Hero def. 124.

^{1.} ὅροι] om. PBF p. numeros om. codd. omnes. 2. ἔλαττον Hero. 4. ἐλάσσονος V, ut lin. 5. 7. ποια] P, Hero; πρὸς ἄλληλά ποια Theon (BFV p), Campanus. Post σχέσις add. ἀναλογία δὲ ἡ τῶν λόγων ταυτότης Bp, Campanus; mg. m. 2 P V; mg. bis m. 1 et m. 2 F; om. Hero. 8. ἔχειν]

Liber V.

Definitiones.

- 1. Pars est minor magnitudo maioris, si maiorem metitur.
- 2. Multiplex autem maior est minoris, si minor eam metitur.
- 3. Ratio est duarum eiusdem generis magnitudinum secundum quantitatem quaelibet habitudo.
- 4. Rationem inter se habere magnitudines dicuntur, quae multiplicatae altera alteram superare possunt.
- 5. In eadem ratione magnitudines esse dicuntur prima ad secundam et tertia ad quartam, si primae et tertiae aeque multiplices secundae et quartae aeque multiplices aut simul superant aut simul aequales sunt aut simul minores sunt suo ordine1) sumptae.
- 6. Magnitudines autem eandem rationem habentes proportionales uocentur.

¹⁾ Hoc est: ita ut coniungantur prima secundae, tertia quartae et respondeat loco et ordine prima tertiae, secunda quartae. itaque si $Ma \leq Nb$ et simul $Mc \leq Nd$, erit a:b=c:d. cfr. Hankel: Zur Gesch. der Mathemat. p. 390.

^{9.} ὑπερέχειν] -ειν in ras. V. v supra m. 1 P. 14. πολλαη] supra m. πλασιασμών P, corr. m. 1. 15. υπερέχει B. 1 F. ελλείπει Β. ληφθέντα] -η- e corr. m. 2 V. Deff. 6—7 permutauit P; ut nos BFVp, Campanus; ex Herone nihil concludi potest, cum etiam def. 8—9 ante def. 7 habeat.

17. εχοντα λόγον μεγέθη] λόγον έχοντα μεγέθη F; έχοντα μεγέθη λόγον V. ἀνάλογον] λόγον ἀνάλογον post ras. 7 litt. in mg. transit m. 2 F.

ζ΄. Όταν δὲ τῶν ἰσάκις πολλαπλασίων τὸ μὲν τοῦ πρώτου πολλαπλάσιον ὑπερέχη τοῦ τοῦ δευτέρου πολλαπλασίου, τὸ δὲ τοῦ τρίτου πολλαπλάσιον μὴ ὑπερέχη τοῦ τοῦ τετάρτου πολλαπλασίου, τότε τὸ 5 πρῶτον πρὸς τὸ δεύτερον μείζονα λόγον ἔχειν λέγεται, ἤπερ τὸ τρίτον πρὸς τὸ τέταρτον.

η'. 'Αναλογία δε εν τρισιν δροις ελαχίστη εστίν.

- θ΄. Όταν δὲ τρία μεγέθη ἀνάλογον ἦ, τὸ πρῶτον πρὸς τὸ τρίτον διπλασίονα λόγον ἔχειν λέγεται 10 ἦπερ πρὸς τὸ δεύτερον.
  - ι'. Όταν δὲ τέσσαρα μεγέθη ἀνάλογον ή, τὸ πρῶτον πρὸς τὸ τέταρτον τριπλασίονα λόγον ἔχειν λέγεται ἤπερ πρὸς τὸ δεύτερον, καὶ ἀεὶ ἑξῆς ὁμοίως, ως ἂν ἡ ἀναλογία ὑπάρχη.
- 16 ια΄. Όμόλογα μεγέθη λέγεται τὰ μὲν ἡγούμενα τοῖς ἡγουμένοις τὰ δὲ ἐπόμενα τοῖς ἐπομένοις.
  - ιβ'. Ἐναλλὰ ξ λόγος ἐστὶ λῆψις τοῦ ἡγουμένου πρὸς τὸ ἡγούμενον καὶ τοῦ ἐπομένου πρὸς τὸ ἐπόμενον.
- ιγ΄. 'Ανάπαλιν λόγος έστι λῆψις τοῦ έπομένου 20 ως ἡγουμένου πρὸς τὸ ἡγούμενον ώς έπόμενον.
  - ιδ΄. Σύνθεσις λόγου έστὶ λῆψις τοῦ ἡγουμένου μετὰ τοῦ έπομένου ὡς ένὸς πρὸς αὐτὸ τὸ ἐπόμενον.

^{7.} Hero def. 125, 5. 8. Hero def. 124. 9. Hero def. 125, 1. 11. Hero def. 126. 12. Hero def. 127, 6. 13. Hero def. 127, 2. 14. Hero def. 127, 3.

^{2.} $\dot{v}\pi\varepsilon\dot{v}\dot{\epsilon}\iota$ P, sed corr. m. 1. 4. $\dot{v}\dot{o}$] supra m. 1 V. Post def. 7 seq. $\dot{\alpha}v\alpha\lambda oy \dot{\alpha}o\dot{\delta}\dot{\epsilon}$ $\dot{\epsilon}\sigma\iota v$ $\dot{\eta}$ $\dot{\tau}\ddot{\omega}v$ $\dot{\delta}\dot{\nu}\omega v$ $\dot{o}\mu o\iota\dot{\delta}\tau\eta_S$ Fp et V (del. punctis, sed puncta erasa); om. PB, Hero, Campanus. 7. $\tau \varrho\iota \sigma\dot{\nu}v$] - $\iota \sigma$ - in ras. m. 2 V. $\dot{\epsilon}\lambda\alpha\chi\dot{\iota}\sigma\tau o\iota_S$ V. Def. 10 om. Heron. 12. $\tau\dot{o}$] om. P. $\tau \varrho\iota \pi\lambda\alpha\sigma\dot{\iota}\sigma\nu\alpha$] $\tau\varrho\iota$ - in ras. p. 13. $\dot{\alpha}\varepsilon\dot{\epsilon}l$] $\alpha\dot{\epsilon}\dot{\epsilon}l$ FV. $\kappa\alpha\dot{\ell}\dot{\alpha}\dot{\epsilon}\dot{\epsilon}l$ - 14: $\dot{v}\pi\dot{\alpha}\varrho\chi\eta$] om. Campanus. 13. $\dot{\delta}\mu ol\omega_S$] P; $\dot{\epsilon}v\dot{l}$ $\pi\lambda\dot{\epsilon}lov_S$ Theon (BFV p). 14. $\dot{\omega}s$]

- 7. Sin ex aeque multiplicibus 1) primae multiplex multiplicem secundae superat, tertiae autem multiplex multiplicem quartae non superat, tum prima ad secundam maiorem rationem habere dicitur quam tertia .ad quartam.
- 8. Proportio autem in tribus terminis consistens minima est.
- 9. Si tres magnitudines proportionales²) sunt, prima ad tertiam duplicatam rationem quam ad secundam habere dicitur.
- 10. Sin quattuor magnitudines proportionales³) sunt, prima ad quartam triplicatam rationem quam ad secundam habere dicitur, et eodem modo semper deinceps, qualiscunque data est proportio.
- 11. Respondentes magnitudines dicuntur praecedentes praecedentibus, sequentes sequentibus.
- 12. Permutata ratio est, ubi sumitur praecedens ad praecedentem et sequens ad sequentem.
- 13. Inuersa ratio est, ubi sumitur sequens praecedentis loco ad praecedentem sequentis loco.
- 14. Compositio rationis est, ubi sumitur praecedens cum sequenti pro una ad solam sequentem.

¹⁾ Non omnes aeque multiplices esse debent, sed primae et tertiae aeque multiplices, secundae et quartae, ut in def. 5.

²⁾ Sc. deinceps (xatà tò συνεχές), h. e. si a:b=b:c, erit $a:c=a^2:b^2$.

³⁾ Sc. deinceps $(n\alpha\tau\dot{\alpha}\ \tau\dot{\alpha}\ \sigma v \nu \epsilon \chi \dot{\epsilon} s)$; cfr. XI, 33. h. e. si a:b=b:c=c:d, erit $a:d=a^3:b^3$.

ξως FV, p m. rec. 15. ἡγούμενα] ἡ- e corr. m. 2 V. 16.
 τὰ δὲ ἐπόμενα τοῖς] m. 2 in ras. V. 19. ἐστίν F. 21.
 ἐστίν Β. τοῦ] insert. m. 2 F.

- ιε΄. Διαίρεσις λόγου έστι ληψις της ύπεροχης, η ύπερέχει τὸ ήγούμενον τοῦ έπομένου, πρὸς αὐτὸ τὸ έπόμενον.
- ις΄. 'Αναστροφή λόγου έστι λῆψις τοῦ ἡγουμένου 5 πρὸς τὴν ὑπεροχήν, ἡ ὑπερέχει τὸ ἡγούμενον τοῦ ἐπομένου.
- ιζ΄. Δι' ἴσου λόγος ἐστὶ πλειόνων ὄντων μεγεθῶν καὶ ἄλλων αὐτοῖς ἴσων τὸ πλῆθος σύνδυο λαμβανομένων καὶ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ὅταν ἦ ὡς ἐν τοῖς 10 πρώτοις μεγέθεσι τὸ πρῶτον πρὸς τὸ ἔσχατον, οῦτως ἐν τοῖς δευτέροις μεγέθεσι τὸ πρῶτον πρὸς τὸ ἔσχατον ἢ ἄλλως. Αῆψις τῶν ἄκρων καθ' ὑπεξαίρεσιν τῶν μέσων.
- ιη΄. Τεταραγμένη δὲ ἀναλογία ἐστίν, ὅταν 15 τριῶν ὅντων μεγεθῶν καὶ ἄλλων αὐτοῖς ἴσων τὸ πλῆθος γίνηται ὡς μὲν ἐν τοῖς πρώτοις μεγέθεσιν ἡγούμενον πρὸς ἐπόμενον, οὕτως ἐν τοῖς δευτέροις μεγέθεσιν ἡγούμενον πρὸς ἐπόμενον, ὡς δὲ ἐν τοῖς πρώτοις μεγέθεσιν ἐπόμενον πρὸς ἄλλο τι, οὕτως ἐν 20 τοῖς δευτέροις ἄλλο τι πρὸς ἡγούμενον.

 α'

'Εὰν ἦ ὁποσαοῦν μεγέθη ὁποσωνοῦν μεγεθῶν ἴσων τὸ πλῆθος ἕκαστον ἑκάστου ἰσάκις
πολλαπλάσιον, ὁσαπλάσιόν ἐστιν ἕν τῶν με25 γεθῶν ἑνός, τοσαυταπλάσια ἔσται καὶ τὰ πάντα
τῶν πάντων.

^{15.} Hero def. 127, 4. 16. Hero def. 127, 5. 17. Hero def. 127, 7. 18. Hero def. 127, 7?

^{1.} δὲ λόγου FVp. ἐστίν B. 4. ἐστίν BF. 7. ἐστίν PF. 10. μεγέθεσιν PB. 11. μεγέθεσιν PB. Post def. 17

- 15. Subtractio rationis est, ubi sumitur excessus, quo praecedens sequentem excedit, ad solam sequentem.
- 16. Conversio rationis est, ubi sumitur praecedens ad excessum, quo praecedens sequentem excedit.
- 17. Datis compluribus magnitudinibus et aliis iis numero aequalibus, ita ut bini coniuncti in eadem ratione sint, ex aequo ratio est, ubi erit, ut in prioribus magnitudinibus prima ad extremam, ita in alteris magnitudinibus prima ad extremam. uel aliter: ubi termini exteriores sumuntur omissis mediis.¹)
- 18. Perturbata autem ratio est, ubi datis tribus magnitudinibus et aliis numero iis aequalibus est ut in prioribus magnitudinibus praecedens terminus ad sequentem, ita in alteris magnitudinibus praecedens ad sequentem, et ut in prioribus magnitudinibus sequens ad aliud, ita in alteris aliud ad praecedentem.²)

I.

Si datae sunt quotlibet magnitudines quotlibet magnitudinum numero aequalium singulae singularum aeque multiplices, quoties multiplex est una magnitudo unius, toties etiam omnes omnium erunt multiplices.

¹⁾ Si $\alpha : b : c = \alpha : \beta : \gamma$, ratio ex aequo erit $\alpha : c = \alpha : \gamma$. cfr. prop. 22.

²⁾ H. e. si datis $a, b, c, \alpha, \beta, \gamma$ est $a : b = \beta : \gamma$ et $b : c = \alpha : \beta$. cfr. prop. 23.

seq. τεταγμένη (δέ add. F et V m. 2) ἀναλογία ἐστίν, ὅταν ἢ ὡς ἡγούμενον πρὸς (τό add. V) ἐπόμενον οῦτως ἡγούμενον (ἡγούμενον πρὸς (τό add. V) ἐπόμενον, ἢ δὲ καὶ ὡς ἐπόμενον πρὸς ἄλλο τι οῦτως ἐπόμενον πρὸς ἄλλο τι FVp, B m. 2, P m. rec.; om. PB m. 1, et cum sequenti Campanus; de Herone dubium est (def. 127, 7). nusquam usurpatur. 15. ἴσων αὐτοῖς V. ἴσων] ἴσου φ (non F). 16. γένηται FV. 25. τοσανταπλάσιοι φ (non F).

"Εστω ὁποσαοῦν μεγέθη τὰ AB, $\Gamma \triangle$ ὁποσωνοῦν μεγεθῶν τῶν E, Z ἴσων τὸ πλῆθος ἕκαστον ἑκάστον ἰσάκις πολλαπλάσιον λέγω, ὅτι ὁσαπλάσιόν ἐστι τὸ AB τοῦ E, τοσαυταπλάσια ἔσται καὶ τὰ AB, $\Gamma \triangle$ 5 τῶν E, Z.

Ἐπεὶ γὰρ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΑΒ τοῦ Ε καὶ τὸ ΓΔ τοῦ Ζ, ὅσα ἄρα ἐστὶν ἐν τῷ ΑΒ μεγέθη ἴσα τῷ Ε, τοσαῦτα καὶ ἐν τῷ ΓΔ ἴσα τῷ Ζ. διηρήσθω τὸ μὲν ΑΒ εἰς τὰ τῷ Ε μεγέθη ἴσα τὰ 0 ΑΗ, ΗΒ, τὸ δὲ ΓΔ εἰς τὰ τῷ Ζ ἴσα τὰ ΓΘ, ΘΔ ἔσται δὴ ἴσον τὸ πλῆθος τῶν ΑΗ, ΗΒ τῷ πλήθει τῶν ΓΘ, ΘΔ. καὶ ἐπεὶ ἴσον ἐστὶ τὸ μὲν ΑΗ τῷ Ε, τὸ δὲ ΓΘ τῷ Ζ, ἴσον ἄρα τὸ ΑΗ τῷ Ε, καὶ τὰ ΑΗ, ΓΘ τοῖς Ε, Ζ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ ἴσον ἐστὶ τὸ ΗΒ τῷ Ε, καὶ τὰ ΗΒ, ΘΔ τοῖς Ε, Ζ΄ ὅσα ἄρα ἐστὶν ἐν τῷ ΑΒ ἴσα τῷ Ε, τοσαῦτα καὶ ἐν τοῖς ΑΒ, ΓΔ ἴσα τοῖς Ε, Ζ΄ ὁσαπλάσιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒ τοῦ Ε, τοσαυταπλάσια ἔσται καὶ τὰ ΑΒ, ΓΔ τῶν Ε, Ζ.

'Εὰν ἄρα ἡ ὁποσαοῦν μεγέθη ὁποσωνοῦν μεγε10 θῶν ἴσων τὸ πλῆθος ἕκαστον ἑκάστου ἰσάκις πολλαπλάσιον, ὁσαπλάσιόν ἐστιν εν τῶν μεγεθῶν ἑνός, τοσαυταπλάσια ἔσται καὶ τὰ πάντα τῶν πάντων ὅπερ
ἔδει δεῖξαι.

β'.

ό Ἐὰν πρῶτον δευτέρου ἰσάκις ή πολλαπλά-

^{6.} πολαπλάσιον P. τοῦ] in ras. V. 7. ἐστίν] μεγέθη ἐστίν V. μεγέθη] om. V. 9. τῷ] corr. ex τῶν m. 1 B. ἴσα] corr. ex σὖσα m. 1 V. 10. εἰς] εἰ p. τῷ] corr. ex τῶν m. 1 B. 11. ἴσον] m. 2 V. AH, HB P φ; $\Gamma\Theta$, $\Theta \triangle$ B V p. 12. $\Gamma\Theta$, $\Theta \triangle$] P φ; AH, HB B V p. ἴσον] m. 2 V. 14. τό] in ras. p. Emendatio ed. Basil. lin. 13: ἴσα ἄφα καὶ τὰ $AH, \Gamma\Theta$ τοῖς E, Z et lin. 15: καὶ τὸ $\Theta \triangle$ τῷ Z,

Sint quotlibet magnitudines AB, $\Gamma \Delta$ quotlibet magnitudinum E, Z numagnitudinum E, Z numagnitudinum E, Z numagnitudinum singulae singularum aeque multiplices. dico, quoties multiplex sit AB magnitudinis E, toties multiplicem esse $AB + \Gamma \Delta$ magnitudinis E + Z.

nam quoniam AB magnitudinis E et $\Gamma \Delta$ magnitudinis Z aeque multiplices sunt, quot sunt in AB magnitudines magnitudini E aequales, totidem etiam in $\Gamma \Delta$ sunt magnitudini Z aequales. dividatur AB in magnitudines magnitudini E aequales AH, HB et $\Gamma \Delta$ in magnitudines magnitudini Z aequales $\Gamma \Theta$, $\Theta \Delta$. itaque numerus magnitudinum AH, HB numero magnitudinum $\Gamma \Theta$, $\Theta \Delta$ aequalis erit. et quoniam AH = E et $\Gamma \Theta = Z$, erit AH = E et $AH + \Gamma \Theta = E + Z$. eadem de causa AB = E et $AB + \Theta \Delta = E + Z$. itaque quot sunt in AB magnitudines magnitudini E aequales, totidem etiam sunt in $AB + \Gamma \Delta$ magnitudini E, toties multiplex erit etiam $AB + \Gamma \Delta$ magnitudinis E, toties multiplex erit etiam $AB + \Gamma \Delta$ magnitudinis E + Z.

Ergo si datae sunt quotlibet magnitudines quotlibet magnitudinum numero aequalium singulae singularum aeque multiplices, quoties multiplex est una magnitudo unius, toties etiam omnes omnium erunt multiplices; quod erat demonstrandum.

II.

Si prima secundae et tertia quartae aeque multiτοα ᾶρα και τὰ HB, ΘΔ necessaria non est. 21. ἐστι V. 25. δευτέρου φ (non F). σιον καὶ τρίτον τετάρτου, ἢ δὲ καὶ πέμπτον δευτέρου ἰσάκις πολλαπλάσιον καὶ ἔκτον τετάρτου, καὶ συντεθὲν πρῶτον καὶ πέμπτον δευτέρου ἰσάκις ἔσται πολλαπλάσιον καὶ τρί5 τον καὶ ἕκτον τετάρτου.

Πρώτον γὰρ τὸ ΑΒ δευτέρου τοῦ Γ Ισάκις ἔστω πολλαπλάσιον καὶ τρίτον τὸ ΔΕ τετάρτου τοῦ Ζ, ἔστω δὲ καὶ πέμπτον τὸ ΒΗ δευτέρου τοῦ Γ Ισάκις πολλαπλάσιον καὶ ἕκτον τὸ ΕΘ τετάρτου τοῦ Ζ· λέγω, 10 ὅτι καὶ συντεθὲν πρώτον καὶ πέμπτον τὸ ΑΗ δευτέρου τοῦ Γ Ισάκις ἔσται πολλαπλάσιον καὶ τρίτον καὶ ἕκτον τὸ ΔΘ τετάρτου τοῦ Ζ.

'Επεὶ γὰρ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΑΒ τοῦ Γ καὶ τὸ ΔΕ τοῦ Ζ, ὅσα ἄρα ἐστὶν ἐν τῷ ΑΒ ἴσα 15 τῷ Γ, τοσαῦτα καὶ ἐν τῷ ΔΕ ἴσα τῷ Ζ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν τῷ ΒΗ ἴσα τῷ Γ, τοσαῦτα καὶ ἐν τῷ ΕΘ ἴσα τῷ Ζ. ὅσα ἄρα ἐστὶν ἐν ὅλῳ τῷ ΑΗ ἴσα τῷ Γ, τοσαῦτα καὶ ἐν ὅλῳ τῷ ΔΘ ἴσα τῷ Ζ. ὁσαπλάσιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΗ τοῦ Γ, τοσαυταπλάσιον 20 ἔσται καὶ τὸ ΔΘ τοῦ Ζ. καὶ συντεθὲν ἄρα πρῶτον καὶ πέμπτον τὸ ΑΗ δευτέρου τοῦ Γ ἰσάκις ἔσται πολλαπλάσιον καὶ τρίτον καὶ ἕκτον τὸ ΔΘ τετάρτου τοῦ Ζ.

'Εὰν ἄρα πρῶτον δευτέρου ἰσάκις ή πολλαπλάσιον καὶ τρίτον τετάρτου, ή δὲ καὶ πέμπτον δευτέρου 25 ἰσάκις πολλαπλάσιον καὶ ἔκτον τετάρτου, καὶ συντεθὲν πρῶτον καὶ πέμπτον δευτέρου ἰσάκις ἔσται πολλαπλάσιον καὶ τρίτον καὶ ἕκτον τετάρτου. ὅπερ ἔδει δεὶξαι.

^{6.} deutéqou] corr. ex deúteqou V. 13. éstiv P. 16. Γ] corr. ex A m. 2 F. 17. $E\Theta$] $EB\varphi$. 18. $\Delta\Theta$] corr. ex AH m. 1 P. Z] corr. ex Γ m. 1 P. 19. éstiv P. 20. tò provide P. 21. éstal] ésta B, ésti p.

plices sunt, et quinta secundae sextaque quartae aeque multiplices, etiam prima quintaque compositae secundae et tertia sextaque compositae quartae aeque multiplices erunt.

nam prima AB secundae Γ et tertia ΔE quartae Z aeque multiplices sint, et quinta BH secundae Γ BH SEXTAQUE $E\Theta$ quartae Zaeque multiplices sint.

dico, etiam primam quintamque compositas AH secundae Γ et tertiam sextamque compositas $\Delta\Theta$ quartae Z aeque multiplices esse.

nam quoniam AB magnitudinis Γ et ΔE magnitudinis Z aeque multiplices sunt, quot sunt in AB magnitudini Γ aequales, tot etiam in ΔE sunt magnitudini Z aequales. eadem de causa etiam, quot sunt in tota BH magnitudini Γ aequales, tot etiam in $E\Theta$ sunt magnitudini Z aequales. quare quot sunt in tota ΔH magnitudini Γ aequales, totidem etiam in tota $\Delta \Theta$ sunt magnitudini Γ aequales. itaque quoties multiplex est ΛH magnitudinis Γ , toties multiplex erit etiam $\Delta \Theta$ magnitudinis Γ , toties multiplex erit etiam $\Delta \Theta$ magnitudinis Γ . aeque multiplices erunt ac tertia sextaque $\Delta \Theta$ quartae Γ .

Ergo si prima secundae et tertia quartae aeque multiplices sunt, et quinta secundae sextaque quartae aeque multiplices, etiam prima quintaque compositae secundae et tertia sextaque compositae quartae aeque multiplices erunt; quod erat demonstrandum.

y'.

Έὰν ποῶτον δευτέρου ἰσάκις ἦ πολλαπλάσιον καὶ τρίτον τετάρτου, ληφθῆ δὲ ἰσάκις πολλαπλάσια τοῦ τε πρώτου καὶ τρίτου, καὶ 5 δι' ἴσου τῶν ληφθέντων ἐκάτερον ἐκατέρου ἰσάκις ἔσται πολλαπλάσιον τὸ μὲν τοῦ δευτέρου τὸ δὲ τοῦ τετάρτου.

Πρώτον γὰο τὸ Α δευτέρου τοῦ Β ἰσάκις ἔστω πολλαπλάσιον καὶ τρίτον τὸ Γ τετάρτου τοῦ Δ, καὶ 10 εἰλήφθω τῶν Α, Γ ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ ΕΖ, ΗΘ· λέγω, ὅτι ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΕΖ τοῦ Β καὶ τὸ ΗΘ τοῦ Δ.

Ἐπεὶ γὰρ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΕΖ τοῦ Α καὶ τὸ ΗΘ τοῦ Γ, ὅσα ἄρα ἐστὶν ἐν τῷ ΕΖ ἴσα 15 τῷ Α, τοσαῦτα καὶ ἐν τῷ ΗΘ ἴσα τῷ Γ. διηρήσθω τὸ μὲν ΕΖ εἰς τὰ τῷ Α μεγέθη ἴσα τὰ ΕΚ, ΚΖ, τὸ δὲ ΗΘ εἰς τὰ τῷ Γ ἴσα τὰ ΗΛ, ΛΘ· ἔσται δὴ ἴσον τὸ πλῆθος τῶν ΕΚ, ΚΖ τῷ πλήθει τῶν ΗΛ, ΛΘ. καὶ ἐπεὶ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ Α τοῦ Β καὶ 20 τὸ Γ τοῦ Δ, ἴσον δὲ τὸ μὲν ΕΚ τῷ Α, τὸ δὲ ΗΛ τῷ Γ, ἰσάκις ἄρα ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΕΚ τοῦ Β καὶ τὸ ΗΛ τοῦ Δ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΕΚ τοῦ Β καὶ τὸ ΛΘ τοῦ Δ. ἐπεὶ οὖν πρῶτον τὸ ΕΚ δευτέρου τοῦ Β ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον καὶ τρίτον τὸ ΗΛ τετάρτου τοῦ Δ, ἔστι δὲ καὶ πέμπτον τὸ ΚΖ δευτέρου τοῦ Β ἰσάκις πολλαπλάσιον καὶ ἔκτον τὸ ΑΘ τετάρτου τοῦ Δ, καὶ συνπλάσιον καὶ ἔκτον τὸ ΛΘ τετάρτου τοῦ Δ, καὶ συνπλάσιον καὶ ἔκτον τὸ ΛΘ τετάρτου τοῦ Δ, καὶ συνπλάσιον καὶ ἔκτον τὸ ΛΘ τετάρτου τοῦ Δ, καὶ συνπλάσιον καὶ ἔκτον τὸ ΛΘ τετάρτου τοῦ Δ, καὶ συνπ

^{4.} τε] om. BVp. 10. εἰλήφθωσαν p. 11. ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον] ὁσαπλάσιον P. Β] in ras F. 14. ἐστίν] supra F. ἰσα] m. 2 P. 15. καί] δή καί V. 16. τό] m. 2 V. εἰς τά] in ras, m. 2 V. 20. δέ] (prius) supra m. 2 comp. V. 22. ἐστίν P. 23. τοῦ Δ] postea add. F. 25. ἐστίν P.

III.

Si prima secundae et tertia quartae aeque multiplices sunt, et primae tertiaeque aeque multiplices sumuntur, etiam ex aequo¹) magnitudinum sumptarum altera secundae altera quartae aeque multiplices erunt singulae singularum.

nam quoniam EZ magnitudinis Λ et $H\Theta$ magnitudinis Γ aeque multiplices sunt, quot sunt in EZ magnitudines magnitudini Λ aequales, totidem etiam in $H\Theta$ sunt magnitudini Γ aequales. dividatur EZ in magnitudines magnitudini Λ aequales EK, KZ, et $H\Theta$ in magnitudines magnitudini Γ aequales $H\Lambda$, $\Lambda\Theta$. erit igitur numerus magnitudinum EK, EZ numero magnitudinum EX, EZ numero magnitudinum EX, EZ numero magnitudinis EX et EX magnitudinis EX aeque multiplices sunt, et EX magnitudinis EX aeque multiplices. eadem de causa EX magnitudinis EX aeque multiplices. eadem de causa EX magnitudinis EX aeque multiplices sunt. iam quoniam prima EX secundae EX et tertia EX0 aeque

¹⁾ Hic non proprie ad definitionem rationis &i' loov (17) respicitur.

τεθέν ἄρα πρώτον καὶ πέμπτον τὸ EZ δευτέρου τοῦ B Ισάκις έστὶ πολλαπλάσιον καὶ τρίτον καὶ ἕκτον τὸ $H\Theta$ τετάρτου τοῦ Δ .

'Εὰν ἄφα πφῶτον δευτέφου ἰσάκις ἦ πολλαπλάσιον 5 καὶ τφίτον τετάφτου, ληφθῆ δὲ τοῦ πφῶτου καὶ τφίτου ἰσάκις πολλαπλάσια, καὶ δι' ἴσου τῶν ληφθέντων έκάτεφον έκατέφου ἰσάκις ἔσται πολλαπλάσιον τὸ μὲν τοῦ δευτέφου τὸ δὲ τοῦ τετάφτου ὅπεφ ἔδει δεῖξαι.

8'.

Ποῶτον γὰο τὸ Α ποὸς δεύτερον τὸ Β τὸν αὐτὸν ἐχέτω λόγον καὶ τρίτον τὸ Γ πρὸς τέταρτον τὸ Δ, καὶ εἰλήφθω τῶν μὲν Α, Γ ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Ε, Ζ, τῶν δὲ Β, Δ ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλα-20 πλάσια τὰ Η, Θ΄ λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς τὸ Ε πρὸς τὸ Η, οὕτως τὸ Ζ πρὸς τὸ Θ.

Εἰλήφθω γὰς τῶν μὲν E, Z ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ K, Λ , τῶν δὲ H, Θ ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ M, N.

25 [Καί] έπει ισάκις έστι πολλαπλάσιον το μέν Ε

^{5.} δὲ ἰσάκις πολλαπλάσια τοῦ πρώτου καὶ τρίτου V; cfr. p. 12, 3-4. 8. δεῖξαι] ποιῆσαι V. 18. Γ] corr. ex B F. 19. τά] postea add. m. 2 F. ά] m. 2 F. 20. ἐστίν] om. V. 21. Η ἐστιν V. 23. ἄλλα, ὰ ἔτυχεν] mg. m. 2 V. ά] supra F. 24. N] in ras. m. 1 p. 25. καί] m. 2 P. ἐστιν P.

multiplices sunt, et quinta KZ secundae B sextaque $A\Theta$ quartae Δ aeque multiplices sunt, etiam prima quintaque compositae EZ secundae B et tertia sextaque compositae $H\Theta$ quartae Δ aeque multiplices erunt [prop. II].

Ergo si prima secundae et tertia quartae aeque multiplices sunt, et primae tertiaeque aeque multiplices sumuntur, etiam ex aequo magnitudinum sumptarum altera secundae altera quartae aeque multiplices erunt singulae singularum; quod erat demonstrandum.

IV.

Si prima ad secundam eandem rationem habet ac tertia ad quartam, etiam primae tertiaeque aeque multiplices ad secundae quartaeque aeque multiplices qualibet multiplicatione productas eandem rationem habebunt suo ordine sumptae.

A	Sit enim $A:B=$
B :	$\Gamma: \Delta$, et sumantur
E	magnitudinum A, I
<i>H</i>	aeque multiplices E,
K ₁	Z et magnitudinum
M .	B, \(\alpha \) aliae quaeuis
Γ ii	aeque multiplices H,
⊿ i—i	Θ . dico, esse $E:H$
Z	$=Z:\Theta.$
9	sumantur enim
1	magnitudinum E, Z
<i>N</i>	aeque multiplices K ,
Λ et magnitudinum H , Θ aliae	quaeuis aeque mul-
tiplices M , N , iam quoniam E r	

τοῦ Α, τὸ δὲ Ζ τοῦ Γ, καὶ εἴληπται τῶν Ε, Ζ ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Κ, Α, ἰσάκις ἄρα ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ Κ τοῦ Α καὶ τὸ Α τοῦ Γ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ Μ τοῦ Β καὶ τὸ Ν τοῦ Δ. καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Β, οῦτως τὸ Γ πρὸς τὸ Δ, καὶ εἴληπται τῶν μὲν Α, Γ ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Κ, Α, τῶν δὲ Β, Δ ἄλλα, ὰ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Μ, Ν, εἰ ἄρα ὑπερέχει τὸ Κ τοῦ Μ, ὑπερέχει καὶ τὸ Λ τοῦ Ν, καὶ εἰ ἴσον, ἴσον, 10 καὶ εἰ ἔλαττον, ἔλαττον. καί ἐστι τὰ μὲν Κ, Λ τῶν Ε, Ζ ἰσάκις πολλαπλάσια, τὰ δὲ Μ, Ν τῶν Η, Θ ἄλλα, ὰ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια ἔστιν ἄρα ὡς τὸ Ε πρὸς τὸ Η, οῦτως τὸ Ζ πρὸς τὸ Θ.

'Εὰν ἄρα πρῶτον πρὸς δεύτερον τὸν αὐτὸν ἔχη 15 λόγον καὶ τρίτον πρὸς τέταρτον, καὶ τὰ ἰσάκις πολλαπλάσια τοῦ τε πρώτου καὶ τρίτου πρὸς τὰ ἰσάκις πολλαπλάσια τοῦ δευτέρου καὶ τετάρτου τὸν αὐτὸν ἕξει λόγον καθ' ὁποιονοῦν πολλαπλασιασμὸν ληφθέντα κατάλληλα. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

20 ε

'Εὰν μέγεθος μεγέθους ἰσάκις ἦ πολλαπλάσιον, ὅπες ἀφαιςεθὲν ἀφαιςεθέντος, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ λοιποῦ ἰσάκις ἔσται πολλαπλάσιον, ὁσαπλάσιόν ἐστι τὸ ὅλον τοῦ ὅλου.

^{1.} τῶν] τό F; corr. m. rec. 2. πολλαπλάσιον] πολλαπλάσια V, corr. m. 1. 5. οὖτω F. 6. μέν] om. Bp. 7. ᾶ] supra F. 10. Post ἔλαττον in P repetuntur: καὶ ἐπεὶ ὑπερέχει τὸ Κ τοῦ Μ καὶ τὸ Λ τοῦ Ν καὶ εἰ ἴσον ἴσον καὶ εἰ ἔλαττον ἔλαττον. ἐστιν P. Λ] e corr. m. 2 F. 12. ᾶ] supra m. 2 P. 16. τε πρώτον] τετάρτον φ (non F). 17. καθ' ὁποιονοῦν πολλαπλασιασμὸν τὸν αὐτὸν ἔξει λόγον Bp; cfr. p. 14 lin. 14—15. 19. δεῖξαι] corr. ex ποιήσαι V. Deinde add. Theon: ἐπεὶ οὖν ἐδείχθη, ὅτι, εἰ ὑπερέχει τὸ Κ τοῦ Μ, ὑπερέχει -

magnitudinis Γ aeque multiplices sunt, et sumptae sunt magnitudinum E, Z aeque multiplices K, Λ , erit K magnitudinis Λ et Λ magnitudinis Γ aeque multiplex [prop. III]. eadem de causa M magnitudinis B et N magnitudinis Λ aeque multiplex est. et quoniam est $\Lambda: B = \Gamma: \Lambda$, et sumptae sunt magnitudinum Λ, Γ aeque multiplices K, Λ et magnitudinum B, Λ aliae quaeuis aeque multiplices M, N, si K magnitudinem M superat, et am Λ magnitudinem N superat, et si aequalis, aequalis est, et si minor, minor [def. 5]. et K, Λ magnitudinum E, Z aeque multiplices sunt, M, N autem magnitudinum H, Θ aliae quaeuis aeque multiplices. itaque $E: H = Z: \Theta$ [def. 5].

Ergo si prima ad secundam eandem rationem habet ac tertia ad quartam, etiam primae tertiaeque aeque multiplices ad secundae quartaeque aeque multiplices qualibet multiplicatione productas eandem rationem habebunt suo ordine sumptae; quod erat demonstrandum.

- V.

Si magnitudo magnitudinis aeque multiplex est atque ablata ablatae, etiam reliqua reliquae aeque multiplex erit ac tota totius.

καὶ τὸ Λ τοῦ Ν, καὶ εἰ ἴσον ἴσον, καὶ εἰ ἔλαττον ἔλαττον, δῆλον ὅτι καὶ εἰ ὑπερέχει τὸ Μ τοῦ Κ, ὑπερέχει καὶ τὸ Ν τοῦ Λ, καὶ εἰ ἴσον ἴσον, καὶ εἰ ἔλαττον ἔλαττον, καὶ διὰ τοῦτο ἔσται καὶ ὡς τὸ Η πρὸς τὸ Ε, οῦτως τὸ Θ πρὸς τὸ Ζ. Πόρισμα. ἐκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἐὰν τέσσαρα μεγέθη ἀνάλογον ἦ, καὶ ἀνάπαλιν ἀνάλογον ἔσται (FBV; primum ὅτι om. Β; οῦτω pro οῦτως Ϝ; semper ἔλασσον V; in p non exstant no litima inde a πόρισμα); idem in P. mg. m. rec. (om. priore ὅτι); om. P m. 1, Campanus; cfr. ad prop. VII. 24. τόὶ corr. ex τοῦ m. 1 F. τὸ ὅλον] supra p.

Μέγεθος γὰο τὸ ΑΒ μεγέθους τοῦ ΓΔ ἰσάκις ἔστω πολλαπλάσιου, ὅπεο ἀφαιρεθὲν τὸ ΑΕ ἀφαιρεθέντος τοῦ ΓΖ: λέγω, ὅτι καὶ λοιπὸν τὸ ΕΒ λοιποῦ τοῦ ΖΔ ἰσάκις ἔσται πολλαπλάσιου, ὁσαπλάσιου ἐστιν ὅδλου τὸ ΑΒ ὅλου τοῦ ΓΔ.

Όσαπλάσιον γάο έστι το ΑΕ του ΓΖ, τοσαυταπλάσιον γεγονέτω καὶ το ΕΒ του ΓΗ.

Καὶ ἐπεὶ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΑΕ τοῦ ΓΖ καὶ τὸ ΕΒ τοῦ ΗΓ, ἰσάκις ἄρα ἐστὶ πολλαπλά-10 σιον τὸ ΑΕ τοῦ ΓΖ καὶ τὸ ΑΒ τοῦ ΗΖ, κεῖται δὲ Ισάκις πολλαπλάσιον τὸ ΑΕ τοῦ ΓΖ καὶ τὸ ΑΒ τοῦ ΓΔ. Ισάκις άρα έστι πολλαπλάσιον τὸ ΑΒ έκατέρου τῶν ΗΖ, ΓΔ. ἴσον ἄρα τὸ ΗΖ τῷ ΓΔ. κοινὸν ἀφηοήσθω τὸ ΓΖ' λοιπὸν ἄρα τὸ ΗΓ λοιπῶ τῶ ΖΔ 15 ίσου έστίν, καὶ έπεὶ ἰσάκις έστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΑΕ τοῦ ΓΖ καὶ τὸ ΕΒ τοῦ ΗΓ, ἴσον δὲ τὸ ΗΓ τῶ ΔΖ, ἰσάκις ἄρα ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΑΕ τοῦ ΓΖ καὶ τὸ ΕΒ τοῦ ΖΔ. Ισάκις δὲ ὑπόκειται πολλαπλάσιον τὸ ΑΕ τοῦ ΓΖ καὶ τὸ ΑΒ τοῦ ΓΔ : ἰσάκις ἄρα 20 έστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΕΒ τοῦ ΖΔ καὶ τὸ ΔΒ τοῦ ΓΔ. καὶ λοιπὸν ἄρα τὸ ΕΒ λοιποῦ τοῦ ΖΔ ἰσάκις έσται πολλαπλάσιον, δσαπλάσιόν έστιν όλον τὸ ΑΒ όλου τοῦ ΓΔ.

Έὰν ἄρα μέγεθος μεγέθους ἰσάκις ἦ πολλαπλάσιον, 25 ὅπερ ἀφαιρεθὲν ἀφαιρεθέντος, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ λοιποῦ ἰσάκις ἔσται πολλαπλάσιον, ὁσαπλάσιόν ἐστι καὶ τὸ ὅλον τοῦ ὅλου. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{4.} $Z\Delta$] ΔZ Bp; $Z\Delta$, seq. ras. 1 litt. et Z in ras. V; EZ in ras. F. ℓ or. ℓ of F. 6. ℓ or. ℓ of ℓ or. ℓ of ℓ or. ℓ or.

Sit enim magnitudo AB magnitudinis $\Gamma \Delta$ aeque $A = \begin{bmatrix} E \\ H & \Box \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} E \\ A & B \end{bmatrix}$ multiplex atque ablata AE ablatae ΓZ . dico, etiam reliquam EB reliquae $Z \Delta$ aeque multiplicem esse ac totam AB totius $\Gamma \Delta$.

nam quoties multiplex est AE magnitudinis ΓZ , toties multiplex fiat EB magnitudinis ΓH . et quoniam AE magnitudinis ΓZ et EB magnitudinis $H\Gamma$ aeque multiplex est, etiam AE magnitudinis ΓZ et ABmagnitudinis HZ aeque multiplex erit [prop. I]. et posuimus AE magnitudinis ΓZ et AB magnitudinis $\Gamma \Delta$ acque multiplices. itaque AB utriusque HZ, $\Gamma \Delta$ aeque multiplex est. quare $HZ = \Gamma \Delta$. subtrahatur, quae communis est, ΓZ . itaque $H\Gamma = Z\Delta$. et quoniam AE magnitudinis ΓZ et EB magnitudinis $H\Gamma$ aeque multiplex est, et $H\Gamma = \Delta Z$, erit AE magnitudinis ΓZ et EB magnitudinis $Z\Delta$ aeque multiplex. supposuimus autem, esse AE magnitudinis ΓZ et ABmagnitudinis $\Gamma \Delta$ acque multiplicem. itaque EB magnitudinis $Z\Delta$ et AB magnitudinis $\Gamma\Delta$ aeque multiplex est. itaque etiam reliqua EB reliquae Z \(\Delta \) aeque multiplex est ac tota AB totius $\Gamma \Delta$.

Ergo si magnitudo magnitudinis aeque multiplex est atque ablata ablatae, etiam reliqua reliquae aeque multiplex erit ac tota totius; quod erat demonstrandum.

έστίν P. 10. AB] B in ras. F. HZ] in ras. BFV. 12. έστίν P F. 14. ZΔ] P, F m. 1; ΔΖ BVp, F m. 2. 15. έστίν] P; comp. p; έστί BFV. πολλαπλασίων φ. 16. HΓ] (prius) seq. ras. 1 litt., H in ras. V. 17. ΔΖ] ΖΔ P. 28. έστίν P. ΖΔ] φ, ΔΖ F. 26. έστιν P.

5

Έὰν δύο μεγέθη δύο μεγεθῶν ἰσάκις ἦ πολλαπλάσια, καὶ ἀφαιφεθέντα τινὰ τῶν αὐτῶν ἰσάκις ἦ πολλαπλάσια, καὶ τὰ λοιπὰ τοῖς αὐτοῖς ὅ ἤτοι ἴσα ἐστὶν ἢ ἰσάκις αὐτῶν πολλαπλάσια.

Δύο γὰο μεγέθη τὰ ΑΒ, ΓΔ δύο μεγεθῶν τῶν Ε, Ζ ἰσάκις ἔστω πολλαπλάσια, καὶ ἀφαιρεθέντα τὰ ΑΗ, ΓΘ τῶν αὐτῶν τῶν Ε, Ζ ἰσάκις ἔστω πολλαπλάσια λέγω, ὅτι καὶ λοιπὰ τὰ ΗΒ, ΘΔ τοῖς Ε, Ζ ἤτοι 10 ἴσα ἐστὶν ἢ ἰσάκις αὐτῶν πολλαπλάσια.

"Εστω γὰρ πρότερον τὸ HB τῷ E ἴσον λέγω, ὅτι καὶ τὸ $\Theta \triangle$ τῷ Z ἴσον ἐστίν.

Κείσθω γὰο τῷ Ζ ἴσον τὸ ΓΚ. ἐπεὶ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΑΗ τοῦ Ε καὶ τὸ ΓΘ τοῦ Ζ, 15 ἴσον δὲ τὸ μὲν ΗΒ τῷ Ε, τὸ δὲ ΚΓ τῷ Ζ, ἰσάκις ἄρα ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΑΒ τοῦ Ε καὶ τὸ ΚΘ τοῦ Ζ. ἰσάκις δὲ ὑπόκειται πολλαπλάσιον τὸ ΑΒ τοῦ Ε καὶ τὸ ΓΔ τοῦ Ζ΄ ἰσάκις ἄρα ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΚΘ τοῦ Ζ καὶ τὸ ΓΔ τοῦ Ζ. ἐπεὶ 20 οὖν ἐκάτερον τῶν ΚΘ, ΓΔ τοῦ Ζ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον, ἴσον ἄρα ἐστὶ τὸ ΚΘ τῷ ΓΔ. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ΓΘ΄ λοιπὸν ἄρα τὸ ΚΓ λοιπῷ τῷ ΘΔ ἴσον ἐστίν. ἀλλὰ τὸ Ζ τῷ ΚΓ ἐστιν ἴσον καὶ τὸ ΘΔ ἄρα τῷ Ζ ἴσον ἐστίν, καὶ τὸ ΘΔ ἴσον ἔσται τῷ Ζ.

Όμοίως δη δείξομεν, ότι, καν πολλαπλάσιον ή

^{2.} $\rlap/Elpha r$] seq. ras. 3 litt, F. 5. $\rlap/\eta \tau \sigma \iota$] sustulit resarcinatio in F. 7. $\rlap/E\sigma \tau \omega \sigma \alpha \nu$ p. 8. $\rlap/\tau \omega \nu$] (alt.) $\rlap/\tau \sigma$ V, sed corr. 9. $\rlap/\tau \alpha$ $\rlap/L$ $\rlap/$

VI.

Si duae magnitudines duarum magnitudinum aeque multiplices sunt, et ablatae quaeuis magnitudines earundem aeque multiplices sunt, etiam reliquae iisdem aut aequales sunt aut aeque earum multiplices.

Nam duae magnitudines AB, ΓA duarum magnitudinum E, Z aeque sint multiplices, et ablatae magnitudines AH, $\Gamma \Theta$ earundem E, Z aeque multiplices sint. dico, reliquas HB, ΘA aut aequales esse E, Z aut aeque earum multiplices.

nam prius sit HB = E. dico, esse etiam $\Theta \varDelta = Z$. $A = A \longrightarrow B$ ponatur enim $\Gamma K = Z$. quoniam AHmagnitudinis E et $\Gamma \Theta$ magnitudinis Zaeque multiplex est, et HB = E, $K\Gamma = Z$, erit AB magnitudinis E et E = E E

similiter demonstrabimus, si HB magnitudinis E

έστίν P. 18. τό] τοῦ V, corr. m. 1; om. φ (non F). ἐστίν P. 23. τό] P m. 1, F m. 1, Bp; τῷ P m. 2, F m. 2, V in ras. m. 2. Z] KΓ V. τῷ] P m. 1, F m. 1, Bp; τῷ P m. 2, F m. 2, V in ras. m. 2. KΓ] Z V. τό] τῷ Bp. 24. ΘΔ] ΔΘ F. τῷ] τό Bp. ἴσον ἐστίν] PB; ἐστίν ἴσον FVp. εἶ] P; ὅτε Theon (Βφ Vp). 25. ἐστίν] ·ιν in ras. P; ἐστί BV; comp. p. καὶ τὸ ΘΔ ἴσον ἔσται] mg. P. ΘΔ] corr. ex ΘΛ m. 2 P; Θ in ras. m. 2 V; ΔΘ B.

τὸ HB τοῦ E, τοσαυταπλάσιον ἔσται καὶ τὸ $\Theta \Delta$ τοῦ Z.

'Εὰν ἄρα δύο μεγέθη δύο μεγεθῶν ἰσάκις ἡ πολλαπλάσια, καὶ ἀφαιρεθέντα τινὰ τῶν αὐτῶν ἰσάκις ἡ
5 πολλαπλάσια, καὶ τὰ λοιπὰ τοῖς αὐτοῖς ήτοι ἴσα ἐστὶν
ἢ ἰσάκις αὐτῶν πολλαπλάσια ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

8'

Τὰ ἴσα πρὸς τὸ αὐτὸ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον καὶ τὸ αὐτὸ πρὸς τὰ ἴσα.

"Εστω ἴσα μεγέθη τὰ Α, Β, ἄλλο δέ τι, ὁ ἔτυχεν, μέγεθος τὸ Γ΄ λέγω, ὅτι ἐκάτερον τῶν Α, Β πρὸς τὸ Γ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον, καὶ τὸ Γ πρὸς ἐκάτερον τῶν Α, Β.

Ελλήφθω γὰο τῶν μὲν Α, Β ἰσάκις πολλαπλάσια 15 τὰ Δ, Ε, τοῦ δὲ Γ ἄλλο, ὁ ἔτυχεν, πολλαπλάσιον τὸ Ζ.

'Επεὶ οὖν ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ Δ τοῦ Α καὶ τὸ Ε τοῦ Β, ἴσον δὲ τὸ Α τῷ Β, ἴσον ἄρα καὶ τὸ Δ τῷ Ε. ἄλλο δέ, ὅ ἔτυχεν, τὸ Ζ. Εἰ ἄρα ὑπερέχει τὸ Δ τοῦ Ζ, ὑπερέχει καὶ τὸ Ε τοῦ Ζ, καὶ 20 εἰ ἴσον, ἴσον, καὶ εἰ ἔλαττον, ἔλαττον. καί ἐστι τὰ μὲν Δ, Ε τῶν Α, Β ἰσάκις πολλαπλάσια, τὸ δὲ Ζ τοῦ Γ ἄλλο, ὁ ἔτυχεν, πολλαπλάσιον ἔστιν ἄρα ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ Β πρὸς τὸ Γ.

Aέγω $[\delta \acute{\eta}]$, ὅτι καὶ τὸ E πρὸς ἐκάτερον τῶν A, B 25 τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον.

^{5.} καὶ τά] τά in ras. P. ἔστίν] corr. ex ἔσται p. 10.
δ] supra m. 2 F. ἔτνχε Vp. 14. μέν] PF; om. BVp.
15. δ] supra m. 2 F. ἔτνχε Vp. 16. τό] τοῦ m. 2 P.
τοῦ] corr. ex τό P. 18. δ] m. 2 F. ἔτνχε Vp, et seq.
ras. 1 litt. F. 20. καί] comp. F, dein add. καί φ. τά] e

multiplex sit, aeque multiplicem esse $\Theta \Delta$ magnitudinis Z.

Ergo si duae magnitudines duarum magnitudinum e aeque multiplices sunt, et ablatae quaeuis magnitudines earundem aeque multiplices sunt, etiam reliquae iisdem aut aequales sunt aut aeque earum multiplices; quod erat demonstrandum.

VII.

Aequalia ad idem eandem habent rationem et idem ad aequalia.

Sint aequales magnitudines A, B et alia quae- $A \mapsto A \mapsto A$ uis magnitudo Γ . dico, $A \mapsto A \mapsto A$ utramque magnitudi- $A \mapsto A$ ad $A \mapsto A$ and $A \mapsto$

sumantur enim magnitudinum A, B aeque multiplices Δ , E, et magnitudinis Γ alia quaeuis multiplex Z. iam quoniam Δ magnitudinis A et E magnitudinis B aeque multiplex est, et A = B, erit etiam $\Delta = E$. et alia quaeuis magnitudo est Z. itaque si Δ magnitudinem Z superat, etiam E magnitudinem Z superat, et si aequalis, aequalis est, et si minor minor. et magnitudinum A, B aeque multiplices sunt A, E, et E magnitudinis E alia quaeuis est multiplex. erit igitur

$$A: \Gamma = B: \Gamma [\text{def. 5}].$$

dico, etiam E ad utramque magnitudinem A, B eandem rationem habere.

corr. p. 21. Z] EZ F. 22. δ] om. F; add. m. 2 euan. ετυχε Vp. εστιν] bis P. 24. δή] om. P.

Τῶν γὰρ αὐτῶν κατασκευασθέντων ὁμοίως δείξομεν, ὅτι ἴσον ἐστὶ τὸ Δ τῷ Ε΄ ἄλλο δέ τι τὸ Ζ΄

*εἰ ἄρα ὑπερέχει τὸ Ζ τοῦ Δ, ὑπερέχει καὶ τοῦ Ε, καὶ
εἰ ἴσον, ἴσον, καὶ εἰ ἔλαττον, ἔλαττον. καί ἐστι τὸ

5 μὲν Ζ τοῦ Γ πολλαπλάσιον, τὰ δὲ Δ, Ε τῶν Α, Β
ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια: ἔστιν ἄρα ὡς τὸ
Γ πρὸς τὸ Α, οὕτως τὸ Γ πρὸς τὸ Β.

Τὰ ἴσα ἄρα πρὸς τὸ αὐτὸ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον καὶ τὸ αὐτὸ πρὸς τὰ ἴσα.

10 Πόρισμα.

Έκ δη τούτου φανερόν, ὅτι ἐὰν μεγέθη τινὰ ἀνάλογον ἦ, καὶ ἀνάπαλιν ἀνάλογον ἔσται. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

n'.

Τῶν ἀνίσων μεγεθῶν τὸ μεῖζον πρὸς τὸ 15 αὐτὸ μείζονα λόγον ἔχει ἤπερ τὸ ἔλαττον. καὶ τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ ἔλαττον μείζονα λόγον ἔχει ἤπερ πρὸς τὸ μεῖζον.

"Εστω ἄνισα μεγέθη τὰ ΑΒ, Γ, καὶ ἔστω μεῖζον τὸ ΑΒ, ἄλλο δέ, ὁ ἔτυχεν, τὸ Δ΄ λέγω, ὅτι τὸ ΑΒ 20 πρὸς τὸ Δ μείζονα λόγον ἔχει ἤπερ τὸ Γ πρὸς τὸ Δ, καὶ τὸ Δ πρὸς τὸ Γ μείζονα λόγον ἔχει ἤπερ πρὸς τὸ ΑΒ.

Έπεὶ γὰ φ μετζόν ἐστι τὸ AB τοῦ Γ , κείσθω τῷ Γ ἴσον τὸ BE· τὸ δὴ ἔλασσον τῶν AE, EB πολλα-

VIII. Hero def. 125, 6. Schol. in Pappum III p. 1175, 21.

^{1.} ὁμοίως δή P. 3. καί [(prius) τὸ Z καί P; καὶ τὸ Z F. 4. ἔλασσον ἔλασσον V. καί ἔστι] καί ἔστιν P; ἔστι δέ F. 6. ἄλλα α̃] φ . ἔτυχεν] ἔτ- supra φ . 7. οῦτως] correst οῦτω m. 2 F. 9. τὰ ἴσα] τὰ ἴσα ὅπ- φ . 10. πόρισμα — 12: ἔσται] P; om. Theon (BFVp); cfr. ad prop. IV.

nam iisdem comparatis similiter demonstrabimus, esse $\Delta = E$. et alia quaeuis magnitudo est Z. itaque si Z magnitudinem Δ superat, etiam magnitudinem E superat, et si aequalis, aequalis est, et si minor minor. et Z magnitudinis Γ multiplex est, et Δ , E magnitudinum Δ , B aliae quaeuis aeque multiplices. quare $\Gamma: A = \Gamma: B$ [def. 5].

Ergo aequalia ad idem eandem habent rationem et idem ad aequalia.

Corollarium.

Hinc manifestum est, si magnitudines proportionales sint, easdem e contrario proportionales esse.) quod erat demonstrandum.

VIII.

Ex inaequalibus magnitudinibus maior ad idem maiorem rationem habet quam minor; et idem ad minorem maiorem rationem habet quam ad maiorem.

Sint inaequales magnitudines AB, Γ , et maior sit AB, alia autem quaeuis magnitudo sit Δ . dico, esse $AB: \Delta > \Gamma: \Delta$ et $\Delta: \Gamma > \Delta: AB$.

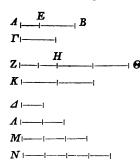
Nam quoniam $AB > \Gamma$, ponatur $BE = \Gamma$. itaque minor magnitudinum AE, EB multiplicata aliquando

¹⁾ Quia et $A: \Gamma = B: \Gamma$ et $\Gamma: A = \Gamma: B$. ceterum hoc corollarium recte hic collocatur in P; nam si post prop. IV fuisset, ubi Theon id posuit, alteram partem demonstrationis p. 22, 24 sq. superuacuam futuram fuisse, acute observauit Augustus II p. 331. om. Campanus.

^{18.} $\mu\epsilon\bar{\iota}\xi\sigma\nu$] $\tau\dot{o}$ $\mu\epsilon\bar{\iota}\xi\sigma\nu$ P. 19. AB] P, Fm. 1, V m. 1; AB $\tau\sigma\bar{\nu}$ P Bp, F m. 2, V m. 2. $\epsilon\bar{\tau}\nu\chi\epsilon$ V p. 20. $\tau\dot{o}$ Δ] (prius) $\tau\dot{o}$ in spatio 4 litt. φ . 23. AB] B in ras. p. $\tau\bar{\omega}$] $\tau\dot{o}$ φ (non F). 24. $\tau\dot{o}$] (prius) $\tau\bar{\varphi}$ φ (non F).

πλασιαζόμενον έσται ποτέ τοῦ Δ μεζίον. έστω πρότερου τὸ ΑΕ έλαττου τοῦ ΕΒ, καὶ πεπολλαπλασιάσθω τὸ ΑΕ, καὶ ἔστω αὐτοῦ πολλαπλάσιον τὸ ΖΗ μεῖζον ου τοῦ Δ, καὶ ὁσαπλάσιον ἐστι τὸ ΖΗ τοῦ ΑΕ, τοσαν-5 ταπλάσιον γεγονέτω και τὸ μεν ΗΘ τοῦ ΕΒ τὸ δὲ Κ τοῦ Γ΄ καὶ εἰλήφθω τοῦ Δ διπλάσιον μεν τὸ Δ. τριπλάσιον δε τὸ Μ, καὶ έξης ενὶ πλεῖον, εως αν τὸ λαμβανόμενον πολλαπλάσιον μεν γένηται του Δ, ποώτως δε μείζον τοῦ Κ. ελλήφθω, και έστω τὸ Ν 10 τετραπλάσιον μεν τοῦ Δ, πρώτως δε μείζον τοῦ Κ. Έπει ούν τὸ Κ τοῦ Ν πρώτως ἐστίν ἔλαττον, τὸ Κ άρα τοῦ Μ οὖκ ἐστιν ἔλαττον. καὶ ἐπεὶ ἰσάκις έστι πολλαπλάσιον τὸ ΖΗ τοῦ ΑΕ και τὸ ΗΘ τοῦ ΕΒ, ζσάκις ἄρα ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΖΗ τοῦ ΑΕ 15 καὶ τὸ ΖΘ τοῦ ΑΒ. ἰσάκις δέ ἐστι πολλαπλάσιον τὸ ΖΗ τοῦ ΑΕ καὶ τὸ Κ τοῦ Γ' ἰσάκις ἄρα ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΖΘ τοῦ ΑΒ καὶ τὸ Κ τοῦ Γ. τὰ ΖΘ, Κ ἄρα τῶν ΑΒ, Γ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσια. πάλιν, έπεὶ Ισάκις έστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΗΘ τοῦ 20 ΕΒ καὶ τὸ Κ τοῦ Γ, ἴσον δὲ τὸ ΕΒ τῷ Γ, ἴσον ἄρα καὶ τὸ ΗΘ τῷ Κ. τὸ δὲ Κ τοῦ Μ οὖκ ἐστιν έλαττον οὐδ' ἄρα τὸ ΗΘ τοῦ Μ έλαττόν ἐστιν. μείζον δὲ τὸ ΖΗ τοῦ Δ. ὅλον ἄρα τὸ ΖΘ συναμφοτέρων τῶν Δ, Μ μεῖζόν ἐστιν. ἀλλὰ συναμφότερα 25 τὰ Δ, Μ τῶ Ν ἐστιν ἴσα, ἐπειδήπεο τὸ Μ τοῦ Δ

maior erit magnitudine Δ [def. 4]. sit prius AE < EB,

et multiplicetur AE, et sit multiplex eius ZH maior magnitudine Δ , et quoties multiplex est multiplex fiat $H\Theta$ magnitudinis EB et K magnitudinis Γ , et sumatur A=2 Δ , M=3 Δ , et deinceps multiplices per unum crescentes, donec sumpta magnitudo multiplex fiat magnitu-

dinis Δ et prima maior magnitudine K. sumatur, et sit N, quadruplex magnitudinis Δ et prima maior magnitudine K.

iam quoniam K magnitudine N prima minor est, K magnitudine M minor non est. et quoniam ZH magnitudinis AE et $H\Theta$ magnitudinis EB aeque multiplex est, erit ZH magnitudinis AE et $Z\Theta$ magnitudinis AB aeque multiplex [prop. I]. uerum ZH magnitudinis AE et K magnitudinis Γ aeque multiplex est. itaque $Z\Theta$ magnitudinis AB et K magnitudinis Γ aeque multiplex est. quare $Z\Theta$, K magnitudinum AB, Γ aeque multiplices sunt. rursus quoniam $H\Theta$ magnitudinis EB et K magnitudinis Γ aeque multiplex est, et $EB = \Gamma$, erit etiam $H\Theta = K$. uerum K magnitudine M minor non est. itaque ne $H\Theta$ quidem magnitudine M minor est. sed $ZH > \Delta$. ergo $Z\Theta > \Delta + M$. sed $\Delta + M = N$, quoniam M = 3 Δ

οὐδέ comp. p. ἐστι P V p.
 N] in ras. V. ἔσα ἐστίν F.
 23. τό] (prius) om. V.

τριπλάσιον έστιν, συναμφότερα δὲ τὰ Μ, Δ τοῦ Δ ἐστι τετραπλάσια, ἔστι δὲ καὶ τὸ Ν τοῦ Δ τετραπλάσιον συναμφότερα ἄρα τὰ Μ, Δ τῷ Ν ἴσα ἐστίν. ἀλλὰ τὸ ΖΘ τῶν Μ, Δ μεῖζόν ἐστιν τὸ ΖΘ ἄρα 5 τοῦ Ν ὑπερέχει τὸ δὲ Κ τοῦ Ν οὐχ ὑπερέχει. καί ἐστι τὰ μὲν ΖΘ, Κ τῶν ΑΒ, Γ ἰσάκις πολλαπλάσια, τὸ δὲ Ν τοῦ Δ ἄλλο, ὃ ἔτυχεν, πολλαπλάσιον τὸ ΑΒ ἄρα πρὸς τὸ Δ μείζονα λόγον ἔχει ἤπερ τὸ Γ πρὸς τὸ Δ.

10 Λέγω δή, ὅτι καὶ τὸ Δ πρὸς τὸ Γ μείζονα λόγον

έχει ήπεο τὸ Δ ποὸς τὸ ΑΒ.

Τῶν γὰο αὐτῶν κατασκευασθέντων ὁμοίως δείξομεν, ὅτι τὸ μὲν Ν τοῦ Κ ὑπερέχει, τὸ δὲ Ν τοῦ
ΖΘ οὐχ ὑπερέχει. καί ἐστι τὸ μὲν Ν τοῦ Δ πολλα15 πλάσιον, τὰ δὲ ΖΘ, Κ τῶν ΑΒ, Γ ἄλλα, ἃ ἔτυχεν,
Ισάκις πολλαπλάσια τὸ Δ ἄρα πρὸς τὸ Γ μείζονα
λόγον ἔχει ἤπερ τὸ Δ πρὸς τὸ ΑΒ.

'Αλλὰ δὴ τὸ ΑΕ τοῦ ΕΒ μεῖζον ἔστω. τὸ δὴ ἔλαττον τὸ ΕΒ πολλαπλασιαζόμενον ἔσται ποτὲ τοῦ 20 Α μεῖζον. πεπολλαπλασιάσθω, καὶ ἔστω τὸ ΗΘ πολλαπλάσιον μὲν τοῦ ΕΒ, μεῖζον δὲ τοῦ Δ΄ καὶ ὁσαπλάσιον ἐστι τὸ ΗΘ τοῦ ΕΒ, τοσαυταπλάσιον γεγονέτω καὶ τὸ μὲν ΖΗ τοῦ ΑΕ, τὸ δὲ Κ τοῦ Γ. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι τὰ ΖΘ, Κ τῶν ΑΒ, Γ ἰσάκις 25 ἔστὶ πολλαπλάσια καὶ εἰλήφθω ὁμοίως τὸ Ν πολλαπλάσιον μὲν τοῦ Δ, πρώτως δὲ μεῖζον τοῦ ΖΗ:

et $M + \Delta = 4\Delta$ et $N = 4\Delta$; itaque $M + \Delta = N$. sed $Z\Theta > M + \Delta$. itaque $Z\Theta$ magnitudinem N superat. K autem magnitudinem N non superat. et ZO, K magnitudinum AB, Γ aeque multiplices sunt, N autem magnitudinis \(\Delta \) alia quaeuis multiplex. itaque \(AB \) $: \Delta > \Gamma : \Delta \text{ [def. 7]}.$

dico igitur, esse etiam $\Delta: \Gamma > \Delta: AB$, nam iisdem comparatis similiter demonstrabimus, N magnitudinem K superare, Z@ autem magnitudinem non superare. et N magnitudinis A multiplex est, ZO, K autem magnitudinum AB, I aliae quaeuis aeque multiplices. itaque $\Delta: \Gamma > \Delta: AB$ [def. 7].

MI

E iam uero sit AE > EB. ita-Al que minor magnitudo EB multi-H plicata aliquando magnitudine → → ⊕ A maior erit [def. 4]. multipli-K cetur, et sit H@ magnitudinis EB multiplex et magnitudine 1 maior. et quoties multiplex est H@ magnitudinis EB, toties Ni multiplex fiat ZH magnitudinis

AE et K magnitudinis Γ. iam similiter demonstrabimus. ZO, K magnitudinum AB, I aeque multiplices esse. et similiter sumatur N magnitudinis A multiplex et prima maior magnitudine ZH. quare rursus ZH

ras. m. 2 V. α] m. 2 F. 18. τοῦ ΕΒ μεζζον ἔστω P; μεζζον ἔστω τοῦ ΕΒ ΒVp; τοῦ ΕΒ m. 1 F, seq. μεζζον ἔστω του ΕΒ φ. τὸ δή Ελαττον τὸ ΕΒ] πολλαπλα φ. 20. πεπολλαπλασιάσθω] post πε- ras. 2 litt. F. 23. μέν] φ in spatio plurium litt. $\tau \delta$] in ras m. 1 p. 24. $\tau \delta$] $\tau \delta$ φ (non F).

ώστε πάλιν τὸ ZH τοῦ M οὔκ ἐστιν ἔλασσον. μεὶζον δὲ τὸ HΘ τοῦ Δ΄ ὅλον ἄρα τὸ ZΘ τῶν Δ, Μ,
τουτέστι τοῦ N, ὑπερέχει. τὸ δὲ Κ τοῦ N οὐχ ὑπερέχει,
ἐπειδήπερ καὶ τὸ ZH μεῖζον ὂν τοῦ HΘ, τουτέστι
5 τοῦ Κ, τοῦ N οὐχ ὑπερέχει. καὶ ὡσαύτως κατακολουθοῦντες τοῖς ἐπάνω περαίνομεν τὴν ἀπόδειξιν.

Τῶν ἄρα ἀνίσων μεγεθῶν τὸ μεῖζον πρὸς τὸ αὐτὸ μείζονα λόγον ἔχει ἤπερ τὸ ἔλαττον καὶ τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ ἔλαττον μείζονα λόγον ἔχει ἤπερ πρὸς τὸ 10 μεῖζον. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

8'.

Τὰ πρὸς τὸ αὐτὸ τὸν αὐτὸν ἔχοντα λόγον ἴσα ἀλλήλοις ἐστίν· καὶ πρὸς ἃ τὸ αὐτὸ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον, ἐκεῖνα ἴσα ἐστίν.

15 Έχέτω γὰο ἐκάτερον τῶν Α, Β πρὸς τὸ Γ τὸν αὐτὸν λόγον λέγω, ὅτι ἴσον ἐστὶ τὸ Α τῷ Β.

Εἰ γὰο μή, οὐκ ἂν ἐκάτερον τῶν A, B πρὸς τὸ Γ τὸν αὐτὸν εἶχε λόγον ἔχει δέ ἴσον ἄρα ἐστὶ τὸ A τῷ B.

20 Έχέτω δὴ πάλιν τὸ Γ ποὸς ἐκάτερον τῶν Α, Β τὸν αὐτὸν λόγον λέγω, ὅτι ἴσον ἐστὶ τὸ Α τῷ Β.

Εἰ γὰο μή, οὐκ ἂν τὸ Γ πρὸς ἐκάτερον τῶν A, B τὸν αὐτὸν εἶχε λόγον ἔχει δέ ἴσον ἄρα ἐστὶ τὸ A τῶ B.

25 Τὰ ἄρα πρὸς τὸ αὐτὸ τὸν αὐτὸν ἔχοντα λόγον ἴσα ἀλλήλοις ἐστίν· καὶ πρὸς ἃ τὸ αὐτὸ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον, ἐκεῖνα ἴσα ἐστίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{1.} οὖκ ἐστιν ἔλασσον] μὴ ἔλασσον εἶναι Ρ. ἔλαττον Fp. 2. τῶν] τοῦ Βp. 3. τουτέστιν Ρ. οὐχ ὑπερέχει] ὑπερέχει οὐδαμῶς V. 4. ἐπειδήπερ — 5:ὑπερέχει] mg. m. 1 F.

magnitudine M minor non est. et $H\Theta > \Delta$. itaque $Z\Theta > \Delta + M$, h. e. $Z\Theta > N$. K autem magnitudinem N non superat, quoniam ZH, quae maior est magnitudine $H\Theta$, h. e. maior magnitudine K, magnitudinem N non superat. et eodem modo superiora sequentes demonstrationem conficimus.

Ergo ex inaequalibus magnitudinibus maior ad idem maiorem rationem habet quam minor; et idem ad minorem maiorem rationem habet quam ad maiorem; quod erat demonstrandum.

IX.

Quae ad idem eandem habent rationem, inter se aequalia sunt; et ad quae idem eandem habet rationem, ea aequalia sunt.

Sit enim $A: \Gamma = B: \Gamma$. dico, esse A = B.

nam si minus, non esset $A: \Gamma = B: \Gamma$ [prop. VIII]. at est. itaque A = B.

iam rursus sit $\Gamma: A = \Gamma: B$. dico, esse A = B. nam si minus, non esset $\Gamma: A = \Gamma: B$ [prop. VIII]. at est. itaque A = B.

Ergo quae ad idem eandem habent rationem, inter se aequalia sunt; et ad quae idem eandem habet rationem, ea aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

^{4.} δν] corr. ex δν m. 2 P. 5. τοῦ] (prius) P; τό BFV p. κατακολουθοῦντες] bis P; corr. m. 2. 6. ἀπόδειξιν] post ἀπο- spatium 1 litt., in quo m. 2 inser. δε F. 8. το ἔλαττον — 9: ἦπερ] mg. m. 1 P. 13. ἐστίν] F; comp. p; ἐστί PBV. ᾶ] euan. F. 14. κἀπεῖνα V. 17. μή] μεῖζον φ. 18. εἰχεὶ in ras. Pφ, εἰχεν Β. ἔχεὶ ἔχη φ. 28. εἰχεὶ in ras. P; ἔχει Β; ἔχη F. ἐστίν F. 26. ἐστίν] comp. Fp; ἐστί PBV. 27. κἀπεῖνα V.

U.

Τῶν πρὸς τὸ αὐτὸ λόγον ἐχόντων τὸ μείζονα λόγον ἔχον ἐκεῖνο μεῖζόν ἐστιν· πρὸς δ δὲ τὸ αὐτὸ μείζονα λόγον ἔχει, ἐκεῖνο ἕλαττόν 5 ἐστιν.

Έχετω γὰο τὸ Α ποὸς τὸ Γ μείζονα λόγον ἤπεο τὸ Β ποὸς τὸ Γ΄ λέγω, ὅτι μεῖζόν ἐστι τὸ Α τοῦ Β.

Εἰ γὰρ μή, ἤτοι ἴσον ἐστὶ τὸ Α τῷ Β ἢ ἔλασσον. ἴσον μὲν οὖν οὕκ ἐστι τὸ Α τῷ Β' ἔκάτερον 10 γὰρ ἄν τῶν Α, Β πρὸς τὸ Γ τὸν αὐτὸν εἶχε λόγον. οὐκ ἔχει δέ· οὐκ ἄρα ἴσον ἐστὶ τὸ Α τῷ Β. οὐδὲ μὴν ἔλασσόν ἐστι τὸ Α τοῦ Β' τὸ Α γὰρ ἄν πρὸς τὸ Γ ἐλάσσονα λόγον εἶχεν ἤπερ τὸ Β πρὸς τὸ Γ. οὐκ ἔχει δέ· οὐκ ἄρα ἔλασσόν ἐστι τὸ Α τοῦ Β. 15 ἐδείχθη δὲ οὐδὲ ἴσον· μεῖζον ἄρα ἐστὶ τὸ Α τοῦ Β.

Έχέτω δὴ πάλιν τὸ Γ πρὸς τὸ B μείζονα λόγον ἤπερ τὸ Γ πρὸς τὸ A. λέγω, ὅτι ἔλασσόν ἐστι τὸ B τοῦ A.

Εί γὰο μή, ἥτοι ἴσον ἐστὶν ἢ μεῖζον. ἴσον μὲν 20 οὖν οὔκ ἐστι τὸ Β τῷ Α΄ τὸ Γ γὰο ἂν ποὸς ἑκάτερον τῶν Α, Β τὸν αὐτὸν εἶχε λόγον. οὐκ ἔχει δέ οὐκ ἄρα ἴσον ἐστὶ τὸ Α τῷ Β. οὐδὲ μὴν μεῖζόν ἐστι τὸ Β τοῦ Α΄ τὸ Γ γὰο ἂν ποὸς τὸ Β ἐλάσσονα λόγον εἶχεν ἤπεο ποὸς τὸ Α. οὐκ ἔχει δέ οὐκ ἄρα 25 μεῖζόν ἐστι τὸ Β τοῦ Α. ἐδείχθη δέ, ὅτι οὐδὲ ἴσον ἔλαττον ἄρα ἐστὶ τὸ Β τοῦ Α.

Τῶν ἄρα πρὸς τὸ αὐτὸ λόγον ἐχόντων τὸ μείζονα

^{2.} τὸ τὸν μείζονα V. 3. ἐστιν] P, comp. p; ἐστι BFV.
7. τὸ Α μεῖζόν ἐστι Βp, τό] τοῦ V, sed corr. τοῦ]
corr. ex τὸ V. B] in ras. m. 2 P. 8. ἐστί] φ, ἐστίν F.
τῷ] τοῦ P. ἔλαττον F. 9. οὖν] PV; om. BFp. ἐστιν B.

X.

Eorum, quae ad idem rationem habent, quod maiorem habet rationem, id maius est; et ad quod idem maiorem habet rationem, id minus est.

A: $B: \Gamma$ Sit enim $A: \Gamma > B: \Gamma$. dico, esse A > B.

nam si minus, aut A = B, aut A < B. uerum non est A = B; tum enim esset $A : \Gamma = B : \Gamma$ [prop. VII]. at non est. quare non est A = B. neque uero A < B; tum enim esset $A : \Gamma < B : \Gamma$ [prop. VIII]. at non est. quare non est A < B. sed demonstratum est, idem ne aequale quidem esse. itaque A > B.

sit rursus $\Gamma: B > \Gamma: A$. dico, esse B < A.

nam si minus, aut B = A aut B > A. uerum non est B = A; tum enim esset $\Gamma : A = \Gamma : B$ [prop. VII]. at non est. itaque non est A = B. neque uero B > A; tum enim esset $\Gamma : B < \Gamma : A$ [prop. VIII]. at non est. quare non est B > A. sed demonstratum est, idem ne aequale quidem esse. itaque B < A.

Ergo eorum, quae ad idem rationem habent, quod

λόγον έχει, εκείνο έστιν καὶ πρὸς ὁ τὸ αὐτὸ μείζονα

w.

Οί τῷ αὐτῷ λόγφ οί αὐτοὶ καὶ ἀλλήλοις 5 είσιν οί αὐτοί.

"Εστωσαν γὰο ώς μὲν τὸ A ποὸς τὸ B, οὕτως τὸ Γ ποὸς τὸ Δ , ώς δὲ τὸ Γ ποὸς τὸ Δ , οὕτως τὸ E ποὸς τὸ Z· λέγω, ὅτι ἐστὶν ώς τὸ A ποὸς τὸ B, οὕτως τὸ E ποὸς τὸ E ποὸς τὸ E.

10 Εἰλήφθω γὰο τῶν Α, Γ, Ε ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Η, Θ, Κ, τῶν δὲ Β, Δ, Ζ ἄλλα, ὰ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Λ, Μ, Ν.

Καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Γ πρὸς τὸ Δ, καὶ εἴληπται τῶν μὲν Α, Γ ἰσάκις 15 πολλαπλάσια τὰ Η, Θ, τῶν δὲ Β, Δ ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Λ, Μ, εἰ ἄρα ὑπερέχει τὸ Η τοῦ Λ, ὑπερέχει καὶ τὸ Θ τοῦ Μ, καὶ εἰ ἴσον ἐστίν, ἴσον, καὶ εἰ ἐλλείπει, ἐλλείπει. πάλιν, ἐπεί ἐστιν ὡς τὸ Γ πρὸς τὸ Δ, οὕτως τὸ Ε πρὸς τὸ Ζ, 20 καὶ εἴληπται τῶν Γ, Ε ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Θ, Κ, τῶν δὲ Δ, Ζ ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Μ, Ν, εἰ ἄρα ὑπερέχει τὸ Θ τοῦ Μ, ὑπερέχει καὶ τὸ Κ τοῦ Ν, καὶ εἰ ἴσον, ἴσον, καὶ εἰ ἔλαττον, ἔλαττον. ἀλλὰ εἰ ὑπερεῖχε τὸ Θ τοῦ Μ, ὑπερεῖχε τὸ Θ τοῦ Μ, ὑπερεῖχε καὶ τὸ Η τοῦ Λ, καὶ εἰ ἴσον, ἴσον, καὶ εἰ ἔλαττον,

^{1.} ἐστιν] Β, comp. p; ἐστι PFV. 2. ἔλασσον PBVp. 4. λόγω] P m. 1, F, V m. 1; λόγω Bp, Pm. 2, φ, V m. 2. 6. οῦτω P. 11. Δ, Z] Z, Δ F. α] e corr. F. 12. τα] τὰ H, Θ, Κ τὰ P, corr. m. 1. 14. μέν] m. 2 FV. Γ] in ras. m. 2 P. 15. H] in ras. m. 1 p. δέ] om. φ. Β, Δ] Η, Δ φ (non F). αλλα ἰσάκις πολλαπλάσια α ἔτυχε V. α]

maiorem habet rationem, id maius est; et ad quod idem maiorem habet rationem, id minus est; quod erat demonstrandum.

XI.

Quae eidem rationi aequales sunt rationes, etiam inter se aequales sunt.

Sit enim $A: B = \Gamma: \Delta$ et $\Gamma: \Delta = E: Z$. dico, A = E: Z. Sumantur enim A = E: Z. Sumantur enim A = E: Z. A = E: Z. Sumantur enim magnitudinum A = E: Z. Sumantur enim plices A = E: Z. Sumantur enim A = E: Z. Sumantur enim plices A = E: Z. Sumantur enim magnitudinum A = E: Z. Sumantur enim plices A = E: Z. Sumantur enim magnitudinum A = E: Z. Sumantur enim plices A = E: Z. Sumantur enim magnitudinum A = E: Z. Sumantur enim plices A = E: Z. Sumantur enim magnitudinum A = E: Z. Sumantur enim plices A = E: Z. Sumantur enim magnitudinum A = E: Z. Sumantur enim plices A = E: Z. Sumantur enim magnitudinum A = E: Z. Sumantur enim plices A = E: Z. Sumantur eni

et quoniam $A: B = \Gamma: \Delta$, et sumptae sunt magnitudinum A, Γ aeque multiplices H, Θ et magnitudinum B, Δ aliae quaeuis aeque multiplices Λ , M, si H magnitudinem Λ superat, et aequalis, aequalis est, et si minor, minor [def. 5]. rursus quoniam $\Gamma: \Delta = E: Z$, et sumptae sunt magnitudinum Γ , E aeque multiplices Θ , E, et magnitudinum E, E aliae quaeuis aeque multiplices E, E, et magnitudinum E, set si aequalis, aequalis est, et si minor, minor [def. 5]. sed si E magnitudinem E superabat, et si magnitudinem E superabat, et si magnitudinem E superabat),

¹⁾ Imperfectum recte se habet; refertur enim ad ea, quae iam lin. 16 sq. dicta sunt; cfr. p. 50, 13.

m. 2 F. 17. H] in ras m. 2 V. 20. τῶν μέν P. Κ, Θ p. 21. Δ] Κ, Δ F, sed corr. α̃] m. 2 F. 22. τοῦ] m. 2 V. 24. ἀλλὰ εἰ — 25: ἔλαττον (alt.)] mg. m. 2 FV (ἀλλ). 24. ὑπερείχει ὑπερείχεν corr. ex ὑπερέχει m. 1 P; ὑπερέχει BFV p. ὑπερείχει p; ὑπερείχεν PB; ὑπερέχει FV.

ἔλαττον ΄ ὅστε καὶ εἰ ὑπερέχει τὸ Η τοῦ Λ, ὑπερέχει καὶ τὸ Κ τοῦ Ν, καὶ εἰ ἴσον, ἴσον, καὶ εἰ ἔλαττον, ἔλαττον. καὶ ἐστι τὰ μὲν Η, Κ τῶν Α, Ε ἰσάκις πολλαπλάσια, τὰ δὲ Λ, Ν τῶν Β, Ζ ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, 5 ἰσάκις πολλαπλάσια ΄ ἔστιν ἄρα ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Ε πρὸς τὸ Ζ.

Οί ἄρα τῷ αὐτῷ λόγῳ οί αὐτοὶ καὶ ἀλλήλοις εἰσὶν οί αὐτοί· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ıß'.

"Εστωσαν ὁποσαοῦν μεγέθη ἀνάλογον τὰ Α, Β, Γ, 15 Δ, Ε, Ζ, ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Γ πρὸς τὸ Δ, καὶ τὸ Ε πρὸς τὸ Ζ΄ λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὰ Α, Γ, Ε πρὸς τὰ Β, Δ, Ζ.

Ελλήφθω γὰο τῶν μὲν Α, Γ, Ε ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Η, Θ, Κ, τῶν δὲ Β, Δ, Ζ ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, 20 ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Λ, Μ, Ν.

Καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς τὸ Α ποὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Γ ποὸς τὸ Δ, καὶ τὸ Ε ποὸς τὸ Ζ, καὶ εἴληπται τῶν μὲν Α, Γ, Ε ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Η, Θ, Κ τῶν δὲ Β, Δ, Ζ ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια 25 τὰ Λ, Μ, Ν, εἰ ἄρα ὑπερέχει τὸ Η τοῦ Λ, ὑπερέχει καὶ τὸ Θ τοῦ Μ, καὶ τὸ Κ τοῦ Ν, καὶ εἰ ἴσον, ἴσον,

XII. Eutocius in Archim. III p. 136, 25.

^{2.} ἔλασσον, ἔλασσον V. 4. Z] Δ P. α supra F. 7. λόγω P; λόγοι BFV p. 16. ἐστίν] om. F. 17. τα τό F. τα

et si aequalis, aequalis est, et si minor, minor. quare, si H magnitudinem Λ superat, etiam K magnitudinem N superat, et si aequalis, aequalis est, et si minor, minor. et H, K magnitudinum Λ , E aeque multiplices sunt, et Λ , N magnitudinum B, Z aliae quaeuis aeque multiplices; erit igitur $\Lambda: B = E: Z$ [def. 5].

Ergo quae eidem rationi aequales sunt rationes, etiam inter se aequales sunt; quod erat demonstrandum.

XII.

Si quotlibet magnitudines proportionales sunt, erit ut una praecedentium ad unam sequentium, ita omnes praecedentes ad omnes sequentes.

Sint quotlibet magnitudines proportionales A, B, Γ , Δ , E, Z, ita ut sit $A:B=\Gamma:\Delta=E:Z$. dico, esse $A:B=A+\Gamma+E:B+\Delta+Z$.

sumantur enim magnitudinum A, Γ , E aeque multi-

plices H, Θ , K et magnitudinum B, Δ , Z aliae quaeuis aeque multiplices A, M, N. et quoniam est A: $B = \Gamma$: $\Delta = E$: Z, et sumptae sunt magnitudinum A, Γ , E aeque multiplices H, Θ , K et magnitudinum B, Δ , Z aliae quaeuis aeque multiplices A, M, N, si H magnitudinem A superat, etiam Θ magnitudinem M superat

τό F, sed corr. B] postea insert. F. 19. α m. 2 F. 23. μέν] om. Bp. 24. α m. 2 F. 25. H] in ras. F.

καὶ εἰ ἔλαττον, ἔλαττον. ὥστε καὶ εἰ ὑπερέχει τὸ Η τοῦ Λ, ὑπερέχει καὶ τὰ Η, Θ, Κ τῶν Λ, Μ, Ν, καὶ εἰ ἴσον, ἴσα, καὶ εἰ ἔλαττον, ἔλαττονα. καὶ ἐστι τὸ μὲν Η καὶ τὰ Η, Θ, Κ τοῦ Λ καὶ τῶν Λ, Γ, Ε 5 ἰσάκις πολλαπλάσια, ἐπειδήπερ ἐὰν ἢ ὁποσαοῦν μεγέθη ὁποσωνοῦν μεγεθῶν ἴσων τὸ πλῆθος ἔκαστον ἐκάστου ἰσάκις πολλαπλάσιον, ὁσαπλάσιόν ἐστιν ἕν τῶν μεγεθῶν ἔνός, τοσανταπλάσια ἔσται καὶ τὰ πάντα τῶν πάντων. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ Λ καὶ τὰ Λ, Μ, Ν 10 τοῦ Β καὶ τῶν Β, Δ, Ζ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσια ἔστιν ἄρα ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Β, οῦτως τὰ Λ, Γ, Ε πρὸς τὰ Β, Δ, Ζ.

Έὰν ἄρα ἦ ὁποσαοῦν μεγέθη ἀνάλογον, ἔσται τος εν τῶν ἡγουμένων πρὸς εν τῶν έπομένων, οῦτως το ἄπαντα τὰ ἡγούμενα πρὸς ἄπαντα τὰ ἐπόμενα ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

w.

'Εὰν ποῶτον ποὸς δεύτεοον τὸν αὐτὸν ἔχη λόγον καὶ τρίτον ποὸς τέταρτον, τρίτον δὲ 20 ποὸς τέταρτον μείζονα λόγον ἔχη ἢ πέμπτον ποὸς ἕκτον, καὶ ποῶτον ποὸς δεύτεοον μείζονα λόγον ἕξει ἢ πέμπτον ποὸς ἕκτον.

Πρώτον γὰο τὸ Α πρὸς δεύτερον τὸ Β τὸν αὐτὸν ἐχέτω λόγον καὶ τρίτον τὸ Γ πρὸς τέταρτον τὸ Δ, 25 τρίτον δὲ τὸ Γ πρὸς τέταρτον τὸ Δ μείζονα λόγον ἐχέτω ἢ πέμπτον τὸ Ε πρὸς ἕκτον τὸ Ζ. λέγω, ὅτι καὶ πρώτον τὸ Α πρὸς δεύτερον τὸ Β μείζονα λόγον ἕξει ἤπερ πέμπτον τὸ Ε πρὸς ἕκτον τὸ Ζ.

^{1.} ἔλασσον ἔλασσον V. 2. τά] τό P. τῶν] τοῦ P. 3. ἴσα] ἴσον PBp. ἔλασσον ἔλασσον Ρ; ἔλαττον ἔλαττον Βp. 5. ἐάν] ἄν P. 6. ἴσων] ἴσον BF. 7. πολλαπλάσια V. 10. τοῦ B] litt. B e corr. F. ἐστί] ἔσται p. 11. τά] τό

et K magnitudinem N, et si aequalis, aequalis est, et si minor, minor [def. 5]. quare, si H magnitudinem Λ superat, et si aequalis, aequales sunt, et si minor, minores. iam H magnitudinis Λ et $H+\Theta+K$ magnitudinum $\Lambda+\Gamma+E$ aeque multiplices sunt, quoniam si datae sunt quotuis magnitudines quotuis magnitudinum numero aequalium singulae singularum aeque multiplices, quoties multiplex est una magnitudo unius, toties etiam omnes omnium erunt multiplices [prop. I]. eadem de causa etiam Λ magnitudinis Λ et $\Lambda+\Lambda+N$ magnitudinum $\Lambda+\Lambda+\Lambda+N$ aeque multiplices sunt. itaque

$$A: B = A + \Gamma + E: B + \Delta + Z \text{ [def. 5]}.$$

Ergo si quotlibet magnitudines proportionales sunt, erit ut una praecedentium ad unam sequentium, ita omnes praecedentes ad omnes sequentes; quod erat demonstrandum.

XIII.

Si prima ad secundam et tertia ad quartam eandem rationem habet, tertia autem ad quartam maiorem rationem habet quam quinta ad sextam, etiam prima ad secundam maiorem rationem habebit quam quinta ad sextam.

$$A \vdash \longrightarrow A \vdash$$

Sit enim $A: B = \Gamma: \Delta$ et $\Gamma: \Delta > E: Z$. dico, esse etiam A: B > E: Z.

FV. 12. τά] τό F. 15. ἄπαντα] (alt.) πάντα P. 20. η P; ηπερ BFVp. 22. η P; ηπερ BFVp. 23. μὲν γάρ P. τὸν BF. 26. η P, Fm. 1; ηπερ BVp, Fm. 2. 28. ξξει] ξχει P. ηπερ τὸ E πρὸς τὸ Z P.

Καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Γ πρὸς τὸ Δ, καὶ εἴληπται τῶν μὲν Α, Γ ἰσάκις πολλα15 πλάσια τὰ Μ, Η, τῶν δὲ Β, Δ ἄλλα, ὰ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλακιας πολλακλάσια τὰ Ν, Κ, εἰ ἄρα ὑπερέχει τὸ Μ τοῦ Ν, ὑπερέχει καὶ τὸ Η τοῦ Κ, καὶ εἰ ἴσον, ἴσον, καὶ εἰ ἔλαττον, ἔλαττον. ὑπερέχει δὲ τὸ Η τοῦ Κ: ὑπερέχει ἄρα καὶ τὸ Μ τοῦ Ν. τὸ δὲ Θ τοῦ Λ οὐχ
20 ὑπερέχει καὶ ἐστι τὰ μὲν Μ, Θ τῶν Α, Ε ἰσάκις πολλαπλάσια, τὰ δὲ Ν, Λ τῶν Β, Ζ ἄλλα, ὰ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια τὸ ἄρα Λ πρὸς τὸ Β μείζονα λόγον ἔχει ἤπερ τὸ Ε πρὸς τὸ Ζ.

Έαν άρα πρώτον πρός δεύτερον του αὐτον έχη

^{1.} Post γάφ add. Theon: τὸ Γ πρὸς τὸ Δ μείζονα λόγον ἔχει ἤπες τὸ Ε πρὸς τὸ Ζ (BFVp); om. P. 2. τῶν δὲ Δ, Ζ — πολλαπλάσια] mg. m. 1 F. 3. τό] corr. ex τά m. 1 V. τοῦ] (alt.) postea insert. m. 2 F. 7. ᾶ] supra F. 8. Ante ὑπεςἔχειν ras. 2 litt. V. 9. μή P; οὖ μή F; οὖχ BVp. 15. ᾶ] supra m. 2 F. 20. τά] corr. ex το m. 1 V. Α] in ras. P. 21. τὰ δέ — 22: πολλαπλάσια] om. F. 22. τὸ ἄφα Α πρὸς τὸ Β] in ras. m. 2 F, seq. uestig. 12 litt. 24. ἔχει V.

nam quoniam sunt quaedam¹) magnitudinum Γ , E $E \vdash \dots \mid I$ $Z \vdash \dots \mid I$ $G \vdash \dots \mid I$ $A \vdash \dots \mid I$ aeque multiplices, magnitudinum Γ , Eaeque multiplices, et multiplex

magnitudinis Γ multiplicem

magnitudinis Δ superat, mul-

tiplex autem magnitudinis E multiplicem magnitudinis Z non superat [def. 7], sumantur, et sint magnitudinum Γ , E aeque multiplices H, Θ , magnitudinum autem Δ , Z aliae quaeuis aeque multiplices K, Λ , ita ut H magnitudinem K superet, Θ autem magnitudinem Λ non superet. et quoties multiplex est H magnitudinis Γ , toties multiplex sit M magnitudinis A, quoties autem multiplex est K magnitudinis Δ , toties multiplex sit Nmagnitudinis B. et quoniam est $A:B=\Gamma:\Delta$, et sumptae sunt magnitudinum A, Γ aeque multiplices M, H, magnitudinum autem B, Δ aliae quaeuis aeque multiplices N, K, si M magnitudinem N superat, etiam H magnitudinem K superat, et si aequalis, aequalis est, et si minor, minor [def. 5]. uerum H magnitudinem K superat; quare etiam M magnitudinem N superat. Θ autem magnitudinem Λ non superat. et M, O magnitudinum A, E aeque multiplices sunt, N, Λ autem magnitudinum B, Z aliae quaeuis aeque multiplices.2) itaque

A:B>E:Z.

Ergo si prima ad secundam et tertia ad quartam eandem rationem habet, tertia autem ad quar-

μέν et δέ lin. 1—2 inusitate quidem posita sunt, neque tamen ita, ut ferri nequeant.
 2) Cfr. lin. 6—8 cum lin. 9 sq.

5

λόγον καὶ τρίτον πρὸς τέταρτον, τρίτον δὲ πρὸς τέταρτον μείζονα λόγον ἔχη ἢ πέμπτον πρὸς ἔκτον, καὶ πρῶτον πρὸς δεύτερον μείζονα λόγον ἔξει ἢ πέμπτον πρὸς ἔκτον. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιδ'.

Έὰν ποῶτον ποὸς δεύτεοον τὸν αὐτὸν ἔχη λόγον καὶ τρίτον ποὸς τέταρτον, τὸ δὲ ποῶτον τοῦ τρίτου μεῖζον ἡ, καὶ τὸ δεύτεοον τοῦ τετάρτου μεῖζον ἔσται, κἂν ἴσον, ἴσον, κἂν 10 ἔλαττον, ἔλαττον.

Ποῶτον γὰο τὸ Α ποὸς δεύτερον τὸ Β τὸν αὐτὸν ἐχέτω λόγον καὶ τοίτον τὸ Γ προς τέταρτον τὸ Δ, μεῖζον δὲ ἔστω τὸ Α τοῦ Γ΄ λέγω, ὅτι καὶ τὸ Β τοῦ Δ μεῖζόν ἐστιν.

Όμοίως δή δείξομεν, ὅτι κἂν ἴσον ή τὸ A τῷ Γ , ἴσον ἔσται καὶ τὸ B τῷ Δ , κἂν ἔλασσον ή τὸ A 25 τοῦ Γ , ἔλασσον ἔσται καὶ τὸ B τοῦ Δ .

'Εὰν ἄρα πρῶτον πρὸς δεύτερον τὸν αὐτὸν ἔχη λόγον καὶ τρίτον πρὸς τέταρτον, τὸ δὲ πρῶτον τοῦ τρίτου μεῖζον η, καὶ τὸ δεύτερον τοῦ τετάρτου μεῖζον ἔσται, κὰν ἴσον, ἴσον, κὰν ἔλαττον, ἔλαττον ὅπερ 30 ἔδει δείξαι.

tam maiorem rationem habet quam quinta ad sextam, etiam prima ad secundam maiorem rationem habebit quam quinta ad sextam; quod erat demonstrandum.

XIV.

Si prima ad secundam et tertia ad quartam eandem rationem habet, prima autem tertia maior est, etiam secunda quarta maior erit, et si aequalis, aequalis erit, et si minor, minor.

Sit enim $A: B = \Gamma: \Delta$, et $B = A > \Gamma$. dico, esse etiam $B > \Delta$.

nam quoniam est $A > \Gamma$, et alia quaeuis magnitudo est B, erit $A: B > \Gamma: B$ [prop. VIII]. uerum $A: B = \Gamma: \Delta$. quare etiam $\Gamma: \Delta > \Gamma: B$. sed ad quod idem maiorem rationem habet, id minus est [prop. X]. itaque $B > \Delta$.

similiter demonstrabimus, si $A = \Gamma$, esse etiam $B = \Delta$, et si $A < \Gamma$, esse etiam $B < \Delta$.

Ergo si prima ad secundam et tertia ad quartam eandem rationem habet, prima autem tertia maior est, etiam secunda quarta maior erit, et si aequalis, aequalis erit, et si minor, minor; quod erat demonstrandum.

^{. 2.} τὸ τέταςτον $\dot{\mathbf{E}}$. ἔχει $\dot{\mathbf{V}}$ $\ddot{\mathbf{g}}$. ἤπες $\dot{\mathbf{V}}$ $\ddot{\mathbf{g}}$. 3. ἤπες $\dot{\mathbf{V}}$ $\ddot{\mathbf{g}}$. 9. κᾶν] καὶ ἄν $\dot{\mathbf{V}}$. κᾶν] καὶ ἄν $\dot{\mathbf{V}}$ $\ddot{\mathbf{g}}$. 18. $\dot{\mathbf{A}}$] $\dot{\mathbf{Q}}$ $\dot{\mathbf{g}}$. 15. μ εξζόν ἐστι τὸ $\dot{\mathbf{A}}$ τοῦ $\dot{\mathbf{F}}$ $\dot{\mathbf{F}}$. τό] corr. ex τοῦ $\dot{\mathbf{V}}$. τοῦ] corr. ex τοῦ $\dot{\mathbf{V}}$. 16. ἔτυγε $\dot{\mathbf{V}}$ $\dot{\mathbf{F}}$. 29. $\ddot{\mathbf{g}}$] om. P. 20. $\ddot{\mathbf{g}}$] m. 2 P. ἔλαττον $\dot{\mathbf{F}}$. 21. ἔλαττον $\dot{\mathbf{F}}$. 23. $\ddot{\eta}$] supra m. 1 $\dot{\mathbf{F}}$. 24. κᾶν] καί, supra scr. ἐάν m. 2 V. ἔλαττον $\dot{\mathbf{F}}$. 25. ἔλαττον $\dot{\mathbf{F}}$. καί] om. $\dot{\mathbf{V}}$. 26. πρῶτον] -τον in ras. m. 2 $\dot{\mathbf{V}}$. 29. ἔλασσον $\dot{\mathbf{E}}$ λασσον $\dot{\mathbf{E}}$ λασσον $\dot{\mathbf{E}}$ λασσον $\dot{\mathbf{E}}$

18'.

Τὰ μέρη τοῖς ὡσαύτως πολλαπλασίοις τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον ληφθέντα κατάλληλα.

"Εστω γὰφ ἰσάκις πολλαπλάσιον τὸ ΑΒ τοῦ Γ καὶ 5 το ΔΕ τοῦ Ζ΄ λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς τὸ Γ πφὸς τὸ Ζ, οὕτως τὸ ΑΒ πφὸς τὸ ΔΕ.

Έπεὶ γὰρ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΑΒ τοῦ Γ και τὸ ΔΕ τοῦ Ζ, ὅσα ἄρα ἐστίν ἐν τῷ ΑΒ μεγέθη ίσα τῶ Γ, τοσαύτα καὶ ἐν τῷ ΔΕ ίσα τῶ Ζ. 10 διηρήσθω τὸ μὲν ΑΒ εἰς τὰ τῷ Γ ἴσα τὰ ΑΗ, ΗΘ, ΘΒ, τὸ δὲ ΔΕ εἰς τὰ τῷ Ζ ἴσα τὰ ΔΚ, ΚΛ, ΛΕ. έσται δή ίσον τὸ πλήθος τῶν ΑΗ, ΗΘ, ΘΒ τῷ πλήθει τῶν ΔΚ, ΚΛ, ΛΕ. καὶ ἐπεὶ ἴσα ἐστὶ τὰ ΑΗ. ΗΘ, ΘΒ άλλήλοις, έστι δὲ καὶ τὰ ΔΚ, ΚΛ, ΛΕ 15 ίσα άλλήλοις, ἔστιν ἄρα ώς τὸ ΑΗ πρὸς τὸ ΔΚ. ούτως τὸ ΗΘ πρὸς τὸ ΚΛ, καὶ τὸ ΘΒ πρὸς τὸ ΛΕ. έσται ἄρα καὶ ώς εν τῶν ἡγουμένων πρὸς εν τῶν έπομένων, ούτως απαντα τὰ ἡγούμενα πρὸς απαντα τὰ έπόμενα ἔστιν ἄρα ώς τὸ ΑΗ πρὸς τὸ ΔΚ, 20 ούτως τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΔΕ. ίσον δὲ τὸ μὲν ΑΗ τῶ Γ, τὸ δὲ ΔΚ τῷ Ζ' ἔστιν ἄρα ὡς τὸ Γ πρὸς τὸ Ζ ούτως τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΔΕ.

Τὰ ἄρα μέρη τοῖς ὧσαύτως πολλαπλασίοις τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον ληφθέντα κατάλληλα. ὅπερ ἔδει 25 δεῖξαι.

XV. Pappus V p. 338, 4.

^{5.} ℓ orív] m. 2 F. 7. ℓ orív F. 8. μ eyé θ eι V. 11. ℓ ls τὰ τῷ Z] in ras. m. 2 V. Z] seq. ras. 3 litt, V; Z μ eyé θ η Bp. 12. Θ B] Θ E φ (non F), B Θ B. 13. KΛ] HΛ V. ℓ οα ἀλλήλοις V. ℓ οτίν B. 14. ἀλλήλοις] om. V.

XV.

Partes et similiter multiplices eandem rationem habent suo ordine sumptae.

Sit enim AB magnitudinis Γ et ΔE magnitudinis Z aeque multiplex. dico, esse $\Gamma: Z = AB: \Delta E$.

nam quoniam AB magnitudinis Γ et ΔE magnitudinis Z aeque multiplex est, quot sunt in AB magnitudines magnitudini Γ aequales, tot etiam in ΔE sunt magnitudini

Z aequales. dividatur AB in partes magnitudini Γ aequales, AH, $H\Theta$, ΘB , et ΔE in partes magnitudini Z aequales, ΔK , KA, ΔE . erit igitur numerus magnitudinum AH, $H\Theta$, ΘB numero magnitudinum ΔK , KA, ΔE aequalis. et quoniam $AH = H\Theta = \Theta B$ et $\Delta K = KA = \Delta E$, erit $\Delta H : \Delta K = H\Theta : K\Delta = \Theta B : \Delta E$ [prop. VII]. quare etiam ut una praecedentium ad unam sequentium, ita omnes praecedentes ad omnes sequentes [prop. XII]. itaque ΔH : $\Delta K = \Delta B : \Delta E$. uerum $\Delta H = \Gamma$, $\Delta K = Z$. itaque

 $\Gamma: Z = AB: \Delta E.$

Ergo partes et similiter multiplices eandem rationem habent suo ordine sumptae; quod erat demonstrandum.

έστίν B. δὲ καὶ τά] δή seq. lacuna φ. 16. ΘΒ] BΘ F. ΛE] post ras. 2 litt. P. 21. τό] corr. ex τῷ m. 1 p. ΛK] Λ in ras. m. 2 P. ΛE] corr. ex ΛE m. 2 F. 24. Εξει BFVp.

15'.

Έὰν τέσσαρα μεγέθη ἀνάλογον ἦ, καὶ ἐναλλὰξ ἀνάλογον ἔσται.

"Εστω τέσσαρα μεγέθη ἀνάλογον τὰ Α, Β, Γ, Δ, 5 ώς τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Γ πρὸς τὸ Δ΄ λέγω, ὅτι καὶ ἐναλλὰξ [ἀνάλογον] ἔσται, ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ Β πρὸς τὸ Δ.

Εἰλήφθω γὰο τῶν μὲν Α, Β ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Ε, Ζ, τῶν δὲ Γ, Δ ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλα10 πλάσια τὰ Η, Θ.

Καὶ ἐπεὶ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ Ε τοῦ Α καὶ τὸ Ζ τοῦ Β, τὰ δὲ μέρη τοῖς ώσαύτως πολλαπλασίοις τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον, ἔστιν ἄρα ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Β, ούτως τὸ Ε πρὸς τὸ Ζ. ὡς δὲ τὸ Α πρὸς τὸ 15 Β, ούτως τὸ Γ πρὸς τὸ Δ΄ καὶ ὡς ἄρα τὸ Γ πρὸς τὸ Δ, ούτως τὸ Ε πρὸς τὸ Ζ. πάλιν, ἐπεὶ τὰ Η, Θ των Γ. Δ Ισάκις έστι πολλαπλάσια, έστιν άρα ώς τὸ Γ πρός τὸ Δ, ούτως τὸ Η πρὸς τὶ Θ. ὡς δὲ τὸ Γ πρός τὸ Δ, [ούτως] τὸ Ε πρός τὸ Ζ' καὶ ὡς ἄρα τὸ 20 Ε πρός τὸ Ζ, ούτως τὸ Η πρός τὸ Θ. ἐὰν δὲ τέσσαρα μεγέθη ἀνάλογον ή, τὸ δὲ πρῶτον τοῦ τρίτου μείζου ή, καὶ τὸ δεύτερου τοῦ τετάρτου μείζου έσται, καν ίσου, ίσου, καν έλαττου, έλαττου. εί άρα ύπερέχει τὸ Ε τοῦ Η, ὑπερέχει καὶ τὸ Ζ τοῦ Θ, καὶ εἰ 25 ίσου, ίσου, καὶ εἰ έλαττου, έλαττου. καί έστι τὰ μὲυ Ε, Ζ τῶν Α, Β ἰσάκις πολλαπλάσια, τὰ δὲ Η, Θ τῶν

^{6.} ἀνάλογον] om. P. ἔσται] ἐστιν P. τό] (alt.) om. F. 8. γάο] supra F. 9. ᾶ] supra F. 11. ἐστί] om. Bp. πολλαπλάσιον] -ον in ras. P. 13. λόγον] P; λόγον ληφθέντα πατάλληλα Theon (BFVp). 15. οῦτως] supra p; om. B. 16. Z] corr. ex Ξ m. 2 V. H, Θ] Θ, H Bp. 17. πολλα-

XVI.

Si quattuor magnitudines proportionales sunt, etiam permutando proportionales erunt.

Sint quattuor magnitudines proportionales A, B, Γ , Δ , ita ut sit $A:B=\Gamma:\Delta$. A .----i dico, etiam permutando esse **4**|---| $A: \Gamma = B: \Delta.$ sumantur enim magnitudi-Z ---num A, B aeque multiplices E, Z, magnitudinum autem Γ , Δ aliae quaeuis aeque

multiplices H, O.

et quoniam E magnitudinis A et Z magnitudinis B aeque multiplex est, partes autem et similiter multiplices eandem rationem habent suo ordine sumptae [prop. XV], erit A:B=E:Z. uerum $A:B=\Gamma:\Delta$. quare etiam $\Gamma: \Delta = E: \mathbb{Z}$ [prop. XI]. quoniam H, Θ magnitudinum Γ , Δ aeque multiplices sunt, erit $\Gamma: \Delta = H: \Theta$ [prop. XV]. uerum $\Gamma: \Delta = E: Z$. itaque etiam $E: Z = H: \Theta$ [prop. XI]. si autem quattuor magnitudines proportionales sunt, et prima maior est tertia, etiam secunda maior erit quarta, et si aequalis, aequalis est, et si minor, minor [prop. XIV]. itaque si E magnitudinem H superat, etiam Z magnitudinem @ superat, et si aequalis, aequalis est, et si minor, minor. et E, Z magnitudinum A, B

πλάσια] seq. τὰ δὲ μέρη τοῖς ώσαύτως πολλαπλασίοις τὸν αὐτον έχει λόγον ληφθέντα κατάλληλα Bp. 18. Γ] in ras. m. 1 p. ω_S $\delta \dot{\epsilon}$] $\dot{\alpha} \dot{\lambda} \dot{\lambda}'$ $\dot{\omega}_S$ F. 19. $o\ddot{v} \tau \omega_S$] om. P. 20. $\tau \dot{o}$] (alt.) e corr. V. 23. $\ddot{\epsilon} \dot{\lambda} a \sigma \sigma \sigma v$, $\ddot{\epsilon} \dot{\lambda} a \sigma \sigma \sigma v$ V. 24. Θ] seq. ras. 1 litt. V. $\kappa \alpha \dot{\epsilon} \dot{\epsilon} \dot{l}$ $\kappa \ddot{\alpha} v$ Theon (BFVp). 25. $\kappa \alpha \dot{\epsilon} \dot{\epsilon} \dot{l}$ $\kappa \ddot{\alpha} v$ ì litt. V. καὶ εἰ] κἄν Theon (BFVp). 25. καὶ εἰ] κἄν Theon (BFVp). ἐστιν F. 26. τὰ δέ — p. 48, 1: πολλαπλάσια mg. m. rec. p.

5

Γ, Δ ἄλλα, ὰ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια ἔστιν ἄρα ώς τὸ Α πρὸς τὸ Γ, οῦτως τὸ Β πρὸς τὸ Δ.

Έὰν ἄρα τέσσαρα μεγέθη ἀνάλογον ἦ, καὶ ἐναλλὰξ ἀνάλογον ἔσται· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

18'.

Έὰν συγκείμενα μεγέθη ἀνάλογον ἦ, καὶ διαιρεθέντα ἀνάλογον ἔσται.

"Εστω συγκείμενα μεγέθη ἀνάλογον τὰ ΑΒ, ΒΕ, ΓΔ, ΔΖ, ὡς τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΒΕ, οὕτως τὸ ΓΔ πρὸς 10 τὸ ΔΖ. λέγω, ὅτι καὶ διαιρεθέντα ἀνάλογον ἔσται, ὡς τὸ ΑΕ πρὸς τὸ ΕΒ, οὕτως τὸ ΓΖ πρὸς τὸ ΔΖ. Εἰλήφθω γὰρ τῶν μὲν ΑΕ, ΕΒ, ΓΖ, ΖΔ ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ ΗΘ, ΘΚ, ΛΜ, ΜΝ, τῶν δὲ ΕΒ, ΖΔ ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσιαν τὸ ΚΕ, ΝΠ.
15 Καὶ ἐπεὶ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΗΘ τοῦ ΑΕ καὶ τὸ ΘΚ τοῦ ΕΒ, ἰσάκις ἄρα ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΗΘ τοῦ ΑΕ καὶ τὸ ΑΜ τοῦ ΓΖ. ἰσάκις ἄρα ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΗΚ τοῦ
20 ΑΒ καὶ τὸ ΛΜ τοῦ ΓΖ. πάλιν, ἐπεὶ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΛΜ τοῦ ΓΖ. πάλιν, ἐπεὶ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΛΜ τοῦ ΓΖ καὶ ἄρα ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΛΜ τοῦ ΓΖ καὶ ἔσαις ἄρα ἐστὶ πολλαπλάσιον τὸ ΛΜ τοῦ ΓΖ καὶ

τὸ ΛN τοῦ $\Gamma \Delta$. ἰσάκις δὲ ἦν πολλαπλάσιον τὸ ΛM τοῦ ΓZ καὶ τὸ H K τοῦ ΛB · ἰσάκις ἄρα ἐστὶ πολ- ΛB λαπλάσιον τὸ ΛB τοῦ ΛB καὶ τὸ ΛN τοῦ $\Gamma \Delta$. τὰ

HK, ΛΝ ἄρα τῶν ΑΒ, ΓΔ ἰσάκις ἐστὶ πολλαπλάσια.
 1. ᾶ] supra m. 2 F.
 11. EB] BE Bp, et V e corr.

^{1.} α] supra m. 2 F. 11. EB] BE Bp, et V e corr.
τὸ ΔΖ] τὸ ΖΔ F, V m. 2; ΔΖ P. 12. EB] supra m.
2 F. 17. HK] H in ras. m. 1 V. AB] A e corr. m. 2 V.
18. AM] in ras. m. 2 V. 19. ΓΖ] Γ in ras. m. 2 V.

aeque multiplices sunt, et H, Θ magnitudinum Γ , Δ aliae quaeuis aeque multiplices; itaque $A: \Gamma = B: \Delta$.

Ergo si quattuor magnitudines proportionales sunt, etiam permutando proportionales erunt; quod erat demonstrandum.

XVII.

Si compositae magnitudines proportionales sunt, etiam dirimendo proportionales erunt.

Sint compositae magnitudines proportionales AB, BE, $\Gamma \Delta$, ΔZ , ita ut sit $AB : BE = \Gamma \Delta : \Delta Z$. dico, etiam dirimendo esse $AE : EB = \Gamma Z : \Delta Z$.

sumantur enim magnitudinum AE, EB, ΓZ , $Z\Delta$ aeque multiplices $H\Theta$, ΘK , ΔM , MN et magnitudinum EB, $Z\Delta$ aliae quaeuis aeque multiplices $K\Xi$, $N\Pi$. et quoniam $H\Theta$ magnitudinis ΔE et ΘK magnitudinis ΔE et ΔK magnitudinis ΔE aeque multiplex [prop. I]. erat autem ΔK magnitudinis ΔE aeque multiplex est.

ἄρα] in ras. m. 2 V. HK] K in ras. m. 2 V; ΛΜ P. 20. ΛΒ] B in ras m. 2 V; ΓΖ P. ΛΜ] HK P. ΓΖ] ΛΒ P. πάλιν ἐπεί — 21: τοῦ ΓΖ] mg. m. rec. B; οm. p. 21. ΖΔ] ΔΖ BVp. 23. ΛΝ] ΛΗ V e corr. m. 2. 24. τοῦ] (prius) bis p. ΛΒ] eras. p.

πάλιν, έπει ισάκις έστι πολλαπλασίον το ΘΚ του ΕΒ καὶ τὸ MN τοῦ ZA, ἔστι δὲ καὶ τὸ KΞ τοῦ EB ίσάχις πολλαπλάσιον καὶ τὸ ΝΠ τοῦ ΖΔ, καὶ συντεθέν τὸ ΘΞ τοῦ ΕΒ Ισάκις ἐστὶ πολλαπλάσιον καὶ 5 τὸ ΜΠ τοῦ ΖΔ. Καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΒΕ, ούτως τὸ ΓΔ πρὸς τὸ ΔΖ, καὶ εἴληπται τῶν μὲν ΑΒ, ΓΔ ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ ΗΚ, ΛΝ, τῶν δὲ ΕΒ, ΖΔ ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ ΘΞ, ΜΠ, εἰ ἄρα ύπερέχει τὸ ΗΚ τοῦ ΘΞ, ὑπερέχει καὶ τὸ ΛΝ τοῦ 10 ΜΠ, καὶ εἰ ἴσον, ἴσον, καὶ εἰ ἔλαττον, ἔλαττον, ὑπερεχέτω δή τὸ ΗΚ τοῦ ΘΞ, καὶ κοινοῦ ἀφαιρεθέντος τοῦ ΘΚ ὑπερέγει ἄρα καὶ τὸ ΗΘ τοῦ ΚΞ. άλλα εί ύπερείχε τὸ ΗΚ τοῦ ΘΞ, ύπερείχε καὶ τὸ ΛΝ τοῦ ΜΠ΄ ὑπερέγει ἄρα καὶ τὸ ΔΝ τοῦ ΜΠ, καὶ κοινοῦ 15 άφαιρεθέντος τοῦ ΜΝ ὑπερέχει καὶ τὸ ΛΜ τοῦ ΝΠ. ώστε εί ύπερέγει τὸ ΗΘ τοῦ ΚΞ, ὑπερέγει καὶ τὸ ΛΜ του ΝΠ. όμοίως δή δείξομεν, ότι καν ίσον ή το ΗΘ τῶ ΚΞ, ἴσον ἔσται καὶ τὸ ΛΜ τῷ ΝΠ, κὰν ἔλαττον, έλαττον, καί έστι τὰ μέν ΗΘ, ΛΜ τῶν ΛΕ, ΓΖ 20 ἰσάκις πολλαπλάσια, τὰ δὲ ΚΞ, ΝΠ τῶν ΕΒ, ΖΔ άλλα, α έτυχεν, Ισάκις πολλαπλάσια. έστιν άρα ώς τὸ ΑΕ πρός τὸ ΕΒ, ούτως τὸ ΓΖ πρός τὸ ΖΔ.

Έὰν ἄρα συγκείμενα μεγέθη ἀνάλογον ή, καὶ διαιρεθέντα ἀνάλογον ἔσται· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{1.} ἐστίν FV. 3. ZΔ] ZΒ F. 4. τό] ἄφα τό Βρ; ἄφα add. m. 2 F. 6. ΔΖ] ΖΔ ΒVρ. 7. ΛΝ] e corr. m. 2 V. 8. ΖΔ] ΔΖ P. Seq. in Βρ: ἄλλα ἃ ἔτυχεν; idem V m. 2, et F in ras. m. 2 (om α), sed omisso ἰσάιις (fuit in mg. m. 2, sed euan.). 10. ἔλασσον, ἔλασσον ρ. 12. ἀλλά] ἀλλ FV. 13. ὑπεφεῖχεὶ PVρ; ὑπεφεῖχεν Β; ὑπεφεῖχει e corr. F. το ΗΚ τοῦ ΘΞ ὑπεφείχεὶ mg. m. 1 P. ὑπεφεῖχεὶ p; ὑπεφεῖχεν PB; ὑπεφέχει FV. ΛΝ] ΛΗ in ras. m. 1 p. 16. ὑπεφέχει -έχει in ras. P. ΚΞ] in ras. V. 18. ἔσται] om. F.

itaque HK, ΛN magnitudinum ΛB , $\Gamma \Delta$ aeque multiplices sunt. rursus quoniam ΘK magnitudinis EB et MN magnitudinis $Z\Delta$ acque multiplex est, et $K\Xi$ magnitudinis EB acque multiplex est ac $N\Pi$ magnitudinis $Z\Delta$, etiam componendo $\Theta\Xi$ magnitudinis EBaeque multiplex est ac $M\Pi$ magnitudinis $Z\Delta$ [prop. II]. et quoniam est $AB:BE = \Gamma \Delta: \Delta Z$, et sumptae sunt magnitudinum AB, $\Gamma \Delta$ aeque multiplices HK, ΛN , et magnitudinum EB, $Z\Delta$ aeque multiplices $\Theta\Xi$, $M\Pi$, si HK magnitudinem OZ superat, etiam AN magnitudinem MII superat, et si aequalis, aequalis est, et si minor, minor [def. 5]. itaque HK magnitudinem $\Theta \Xi$ superet, et ablata, quae communis est, ΘK , etiam HO magnitudinem KZ superat. uerum si HK magnitudinem $\Theta \Xi$ superabat, etiam AN magnitudinem $M\Pi$ superabat [lin. 8 sq.]. ergo etiam ΛN magnitudinem $M\Pi$ superat, et ablata, quae communis est, MN, etiam ΛM magnitudinem $N\Pi$ superat. quare si $H\Theta$ magnitudinem $K\Xi$ superat. etiam ΛM magnitudinem NH superat. similiter demonstrabimus, si $H\Theta = K\Xi$, esse etiam $\Lambda M = N\Pi$, et si $H\Theta < K\Xi$. esse etiam $\Delta M < N\Pi$. et $H\Theta$, ΔM magnitudinum AE, \(\Gamma Z\) acque multiplices sunt, \(K\overline{\o tudinum EB, Z 1 aliae quaeuis aeque multiplices. itaque $AE: EB = \Gamma Z: Z \Delta \text{ [def. 5]}.$

Ergo si compositae magnitudines proportionales sunt, etiam dirimendo proportionales erunt; quod erat demonstrandum.

ξλασσον, ξλασσον Βρ.
 19. AE, ΓΖ] ΓΖ, AE Bp et F eraso
 Γ. 20. KΞ] ΚΖ φ.
 21. α] supra m. 2 F.
 22. Ζ Δ \ L
 in ras. V; ΔΖ Βρ.
 23. η] ξσται V, supra scr. m. 2 η.

in' . .

'Εὰν διηρημένα μεγέθη ἀνάλογον ἦ, καὶ συντεθέντα ἀνάλογον ἔσται.

Έστω διηφημένα μεγέθη ἀνάλογον τὰ ΑΕ, ΕΒ,
 ΓΖ, ΖΔ, ὡς τὸ ΑΕ πρὸς τὸ ΕΒ, οὕτως τὸ ΓΖ πρὸς τὸ ΖΔ΄ λέγω, ὅτι καὶ συντεθέντα ἀνάλογον ἔσται,
 ὡς τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΒΕ, οὕτως τὸ ΓΔ πρὸς τὸ ΖΔ.

Εἰ γὰο μή ἐστιν ὡς τὸ ΑΒ ποὸς τὸ ΒΕ, οὕτως τὸ ΓΔ ποὸς τὸ ΔΖ, ἔσται ὡς τὸ ΑΒ ποὸς τὸ ΒΕ, 10 οῦτως τὸ ΓΔ ἤτοι ποὸς ἔλασσόν τι τοῦ ΔΖ ἢ ποὸς μεῖζον.

"Εστω πρότερον πρὸς ἔλασσον τὸ ΔΗ. καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΒΕ, οὕτως τὸ ΓΔ πρὸς τὸ ΔΗ, συγκείμενα μεγέθη ἀνάλογόν ἐστιν ὥστε καὶ 15 διαιρεθέντα ἀνάλογον ἔσται. ἔστιν ἄρα ὡς τὸ ΑΕ πρὸς τὸ ΕΒ, οὕτως τὸ ΓΗ πρὸς τὸ ΗΔ. ὑπόκειται δὲ καὶ ὡς τὸ ΑΕ πρὸς τὸ ΕΒ, οὕτως τὸ ΓΖ πρὸς τὸ ΖΔ. καὶ ὡς ἄρα τὸ ΓΗ πρὸς τὸ ΗΔ, οὕτως τὸ ΓΖ πρὸς τὸ ΖΔ. μεῖζον δὲ τὸ πρῶτον τὸ ΓΗ τοῦ τρίτου τοῦ ΓΖ· μεῖζον ἄρα καὶ τὸ δεύτερον τὸ ΗΔ τοῦ τετάρτον τοῦ ΖΔ. ἀλλὰ καὶ ἔλαττον ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον οὐα ἄρα ἐστὶν ὡς τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΒΕ, οὕτως τὸ ΓΔ πρὸς ἔλασσον τοῦ ΖΔ. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι οὐδὲ πρὸς μεῖζον πρὸς αὐτὸ ἄρα.

^{4.} AE] A PBFV. 5. ΓΖ] (prius) Γ PBFV. 6. ΖΔ]
ΔΖ F. 7. τό] (alt.) om. P. ΖΔ] ΔΖ F. 9. τό] (alt.) om. P.
ΔΖ] PF, V m. 2; ΖΔ Βp, V m. 1. ώς τό — 10: τὸ ΓΔ]
mg. m. 2 V. 10. ἔλασσόν τι] ἔλαττον φ, supra scr. τι m. 2.
τοῦ] τὸ τοῦ F. ΔΖ] PF, V m. 2; ΖΔ Βp. 12. ἔλαττον F.

^{13.} ως τό] ωσε p, ut iam lin. 9 et postea saepius. BE] ΒΘ φ. τό] (quartum) om. Β. 14. ἐστιν] e corr. Β. 16.

XVIII.

Si diremptae magnitudines proportionales sunt, etiam compositae proportionales erunt.

Sint diremptae magnitudines proportionales
$$AE, EB,$$

$$\Gamma \vdash \begin{array}{c} ZH \\ \hline \end{array} \qquad \begin{array}{c} ZH \\ \hline \end{array} \qquad \begin{array}{c} \Gamma Z Z Z J, \text{ ita ut sit } AE : EB \\ \hline \end{array} \qquad \begin{array}{c} \Gamma Z Z Z J. \text{ dico, etiam} \end{array}$$
compositas proportionales esse,

 $AB:BE=\Gamma\Delta:Z\Delta.$

nam si non est $AB:BE = \Gamma \Delta: \Delta Z$, erit ut AB ad BE, ita $\Gamma \Delta$ aut ad minus magnitudine ΔZ aut ad maius.

prius ad minus ΔH aequalem rationem habeat. et quoniam est $AB:BE = \Gamma \Delta: \Delta H$, compositae magnitudines proportionales sunt. quare etiam diremptae proportionales erunt [prop. XVII]. erit igitur

$$AE: EB = \Gamma H: H \Delta.$$

supposuimus autem, esse etiam $AE : EB = \Gamma Z : Z\Delta$. quare etiam $\Gamma H : H\Delta = \Gamma Z : Z\Delta$ [prop. XI]. sed prima ΓH maior est tertia ΓZ ; itaque etiam secunda $H\Delta$ maior est quarta $Z\Delta$ [prop. XIV]. uerum etiam minor est; quod fieri non potest. itaque non est ut AB ad BE, ita $\Gamma\Delta$ ad minus magnitudine $Z\Delta$. similiter demonstrabimus, ne ad maius quidem aequalem rationem habere $\Gamma\Delta$. itaque $\Gamma\Delta : Z\Delta = AB : BE$.

 $[\]Gamma H$] ΓB φ (non F). 18. $Z \Delta$] ΔZ F. καὶ ὡς ἄ $\varphi \alpha$ — 19: τὸ $Z \Delta$] mg. m. 2 V. 18. τὸ] (tert.) om. B. 19. μεῖζονα P m. 2, sed corr. 21. τετά φ τον] in ras. p. ἔλασσον Bp. 23. ἔλαττον F. $Z \Delta$] in ras. m. 2 V; ΔZ Bp.

Έαν ἄρα διηρημένα μεγέθη ανάλογον ή, και συντεθέντα ανάλογον ἔσται. ὅπερ ἔδει δείξαι.

ı 8'.

Έὰν ἦ ὡς ὅλον ποὸς ὅλον, οὕτως ἀφαιοεθὲν 5 ποὸς ἀφαιοεθέν, καὶ τὸ λοιπὸν ποὸς τὸ λοιπὸν ἔσται ὡς ὅλον ποὸς ὅλον.

"Εστω γὰο ὡς ὅλον τὸ ΑΒ ποὸς ὅλον τὸ ΓΔ, οῦτως ἀφαιρεθὲν τὸ ΑΕ ποὸς ἀφαιρεθὲν τὸ ΓΖ: λέγω,
ὅτι καὶ λοιπὸν τὸ ΕΒ ποὸς λοιπὸν τὸ ΖΔ ἔσται ὡς
10 ὅλον τὸ ΑΒ ποὸς ὅλον τὸ ΓΔ.

Ἐπεὶ γάρ ἐστιν ὡς τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΓΔ, οὕτως τὸ ΑΕ πρὸς τὸ ΓΖ, καὶ ἐναλλὰξ ὡς τὸ ΒΑ πρὸς τὸ ΑΕ, οὕτως τὸ ΔΓ πρὸς τὸ ΓΖ. καὶ ἐπεὶ συγκείμενα μεγέθη ἀνάλογόν ἐστιν, καὶ διαιρεθέντα ἀνάλογον 15 ἔσται, ὡς τὸ ΒΕ πρὸς τὸ ΕΑ, οὕτως τὸ ΔΖ πρὸς τὸ ΓΖ· καὶ ἐναλλάξ, ὡς τὸ ΒΕ πρὸς τὸ ΔΖ, οὕτως τὸ ΕΑ πρὸς τὸ ΖΓ. ὡς δὲ τὸ ΑΕ πρὸς τὸ ΓΖ, οῦτως ὑπόκειται ὅλον τὸ ΑΒ πρὸς ὅλον τὸ ΓΔ. καὶ λοιπὸν ἄρα τὸ ΕΒ πρὸς λοιπὸν τὸ ΖΔ ἔσται ὡς ὅλον τὸ ΛΒ πρὸς ὅλον τὸ ΓΔ.

Έὰν ἄρα ἢ ὡς ὅλον πρὸς ὅλον, οὕτως ἀφαιρεθὲν πρὸς ἀφαιρεθέν, καὶ τὸ λοιπὸν πρὸς τὸ λοιπὸν ἔσται ὡς ὅλον ποὸς ὅλον Γὅπερ ἔδει δεῖξαι].

[Καὶ ἐπεὶ ἐδείχθη ὡς τὸ ΑΒ ποὸς τὸ ΓΔ, οὕτως 25 τὸ ΕΒ ποὸς τὸ ΖΔ, καὶ ἐναλλὰξ ὡς τὸ ΑΒ ποὸς τὸ ΒΕ οὕτως τὸ ΓΔ ποὸς τὸ ΖΔ, συγκείμενα ἄρα μεγέθη ἀνάλογόν ἐστιν ἐδείχθη δὲ ὡς τὸ ΒΑ ποὸς τὸ ΑΕ, οὕτως τὸ ΔΓ ποὸς τὸ ΓΖ· καί ἐστιν ἀναστρέψαντι].

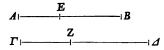
^{1.} ή] ἔσται φ (non F). 2. ἔσται] eras. F. 8. ἀφαιρεθὲν τὸ ΑΕ πρός] mg. m. 2 F. 9. πρός] πρὸς τό φ. 10.

Ergo si diremptae magnitudines proportionales sunt, etiam compositae proportionales erunt; quod erat demonstrandum.

XIX.

Si totum ad totum eandem rationem habet atque ablatum ad ablatum, etiam reliquum ad reliquum eandem rationem habebit ac totum ad totum.

Sit enim $AB: \Gamma \Delta = AE: \Gamma Z$. dico, esse etiam

 $EB: Z \varDelta = AB: \Gamma \varDelta.$

nam quoniam est $AB: \Gamma \Delta = AE: \Gamma Z$, etiam permutando est $BA: AE = \Delta \Gamma: \Gamma Z$ [prop. XVI]. et quoniam compositae magnitudines proportionales sunt, etiam diremptae proportionales erunt,

 $BE: EA = \Delta Z: \Gamma Z$ [prop. XVII]. et permutando [prop. XVI] $BE: \Delta Z = EA: Z\Gamma$. sed supposuimus, esse $AE: \Gamma Z = AB: \Gamma \Delta$. itaque etiam $EB: Z\Delta = AB: \Gamma \Delta$.

Ergo si totum ad totum eandem rationem habet atque ablatum ad ablatum, etiam reliquum ad reliquum eandem rationem habebit ac totum ad totum; quod erat demonstrandum.

δλον] (alt.) m. 2 V. 11. ἐστι φ (non F). ὅλον τὸ ΛΒ πρὸς ὅλον τό Theon (BVp, F euan.). 13. ΔΓ] ΓΔ P. 14. ἐστιν] F; ἐστι PBVp. 15. Post ὡς add. ἄφα Pm. rec., V m. 2; Bp. 16. ΓΖ] ΖΓ P. ἐναλλὰξ ἄφα ἐστίν Theon (BFVp). 19. ΖΔ] ΔΖ P. 21. πρὸς ἀφαιφεθέν] mg. F. 24. πόφισμα mg. m. 2 V. καὶ ἐπὲ] euan., del. m. 2 F. 25. τὸ ΖΔ] ΖΔ P. 26. τὸ ΖΔ] F; ΖΔ P; τὸ ΔΖ V, Bp in ras. 27. ἐστιν] in ras. m. 2 V; ἔσται Βp. δὲ καὶ ὡς P. τὸ ΛΕ] ΛΕ Βp. 28. τὸ ΓΖ] ΓΖ Pp.

Πόρισμα.

Έκ δη τούτου φανερόν, ὅτι ἐὰν συγκείμενα μεγέθη ἀνάλογον η, καὶ ἀναστρέψαντι ἀνάλογον ἔσται· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

24

Έὰν ἦ τρία μεγέθη καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα τὸ πληθος, σύνδυο λαμβανόμενα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ λόγω, δι ἴσου δὲ τὸ πρῶτον τοῦ τρίτου μεῖζον ἦ, καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ἕκτου μεῖζον ἔσται, 10 κἄν ἴσον, ἴσον, κὰν ἔλαττον, ἔλαττον.

"Εστω τρία μεγέθη τὰ Α, Β, Γ, καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἔσα τὸ πλῆθος τὰ Δ, Ε, Ζ, σύνδυο λαμβανόμενα ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ὡς μὲν τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Δ πρὸς τὸ Ε, ὡς δὲ τὸ Β πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ Ε πρὸς τὸ Ζ, δὶ ἔσου δὲ μεῖζον ἔστω τὸ Α τοῦ Γ΄ λέγω, ὅτι καὶ τὸ Δ τοῦ Ζ μεῖζον ἔσται, κᾶν ἴσον, ἴσον, κᾶν ἔλαττον, ἔλαττον.

'Επεί γὰο μεῖζον ἐστι τὸ Α τοῦ Γ, ἄλλο δέ τι τὸ Β, τὸ δὲ μεῖζον ποὸς τὸ αὐτὸ μείζονα λόγον ἔχει 20 ἤπεο τὸ ἔλαττον, τὸ Α ἄρα ποὸς τὸ Β μείζονα λόγον ἔχει ἤπεο τὸ Γ ποὸς τὸ Β. ἀλλ' ὡς μὲν τὸ Α ποὸς τὸ Β, [οὕτως] τὸ Δ ποὸς τὸ Ε, ὡς δὲ τὸ Γ ποὸς τὸ Β, ἀνάπαλιν οῦτως τὸ Ζ ποὸς τὸ Ε΄ καὶ τὸ Δ ἄρα ποὸς τὸ Ε μείζονα λόγον ἔχει ἤπεο τὸ Ζ ποὸς τὸ Ε. τῶν

^{1.} πόρισμα] mg. PFBp; om V. 4. Seq. scholium; u. app. 7. καί] om. p; m. 2 B. 10. κάν] καὶ ἐάν Ρ. κάν] ἔσται, καὶ ἐάν Ρ. ἔλασσον, ἔλασσον Βp. 12. καὶ ἐν Βp; καί supra m. 2 F. 14. E] (alt.) ante ras. 1 litt. V. 17. ἔλασσον ἔλασσον Vp. 21. ἀλλά Β. 22. οῦτως] om. P. τὸ Ε] Ε Ρ. τὸ Γ] Γ Ρ; τὸ add. m. rec.; τὸ Ζ φ. τὸ Β] Β Ρ; τὸ Ε φ. 23. ἀνάπαλιν] καὶ τὸ Δ φ. τὸ Ε] Ε φ; sequentia evan. F.

Corollarium.1)

Hinc manifestum est, si compositae magnitudines proportionales sint, etiam conuertendo proportionales eas fore. — quod erat demonstrandum.

XX.

Si datae sunt tres magnitudines et aliae iis numero aequales, binae simul coniunctae et in eadem proportione, ex aequo autem prima tertia maior est, etam quarta sexta maior erit, et si aequalis, aequalis erit, et si minor, minor.

Sint tres magnitudines A, B, Γ et aliae iis numero aequales Δ, E, Z , binae coniunctae in eadem proportione, scilicet $A: B = \Delta: E$, et $B: \Gamma$ = E: Z, et sit $A > \Gamma$. dico, esse etiam $\Delta > Z$, et si $A = \Gamma$, esse $\Delta = Z$, et si $A < \Gamma$, esse $\Delta < Z$.

nam quoniam $A > \Gamma$, et alia quaeuis magnitudo est B, et maius ad idem maiorem rationem habet quam minus [prop. VIII], erit $A: B > \Gamma: B$. uerum $A: B = \Delta: E$ et e contrario [prop. VII coroll.]

$$\Gamma: B = Z: E$$
.

¹⁾ Quae praecedunt uerba p. 55, 24—28 immerito ab Simsono aliisque uituperantur; nam ueram continent demonstrationem conuersae rationis. demonstrauimus enim (p. 55, 19) $AB: \Gamma \Delta = EB: Z\Delta$, unde $AB: EB \Rightarrow \Gamma \Delta: Z\Delta$; sed simul erat (p. 55, 12) $BA: AE \Rightarrow \Delta \Gamma: \Gamma Z$; tum u. def. 16. nihilo minus hic locus interpolatus esse uideri potest (sed ante Theonem), quia Euclides numquam corollarii rationem reddit, id quod ipsius uocabuli $\pi \acute{o} \varrho \iota \sigma \mu \alpha$ notioni (Proclus in Eucl. p. 301. 303) aduersatur. huic loco similis est interpolatio Theonis post V, 4.

δὲ πρὸς τὸ αὐτὸ λόγον ἐχόντων το μείζονα λόγον ἔχον μεῖζόν ἐστιν. μεῖζον ἄρα τὸ Δ τοῦ Z. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι κἂν ἴσον ἦ τὸ Δ τῷ Γ , ἴσον ἔσται καὶ τὸ Δ τῷ Z, κἂν ἔλαττον, ἔλαττον.

Έὰν ἄρα ἡ τρία μεγέθη καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα τὸ πλῆθος, σύνδυο λαμβανόμενα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, δι' ἴσου δὲ τὸ πρῶτον τοῦ τρίτου μεῖζον ἡ, καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ἔκτου μεῖζον ἔσται, κὰν ἴσον, ἴσον, κὰν ἔλακτον, ἔλαττον. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

10 κα'.

Έὰν ἦ τρία μεγέθη καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα τὸ πλῆθος σύνδυο λαμβανόμενα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ἦ δὲ τεταραγμένη αὐτῶν ἡ ἀναλογία, δι' ἴσου δὲ τὸ πρῶτον τοῦ τρίτου μεῖζον ἦ, καὶ 15 τὸ τέταρτον τοῦ ἔκτου μεῖζον ἔσται, κὰν ἴσον, ἴσον, κὰν ἔλαττον, ἔλαττον.

"Εστω τρία μεγέθη τὰ Α, Β, Γ καὶ ἄλλα αὐτοῖς
ἴσα τὸ πλῆθος τὰ Δ, Ε, Ζ, σύνδυο λαμβανόμενα καὶ
ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ἔστω δὲ τεταραγμένη αὐτῶν ἡ
20 ἀναλογία, ὡς μὲν τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Ε πρὸς
τὸ Ζ, ὡς δὲ τὸ Β πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ Δ πρὸς τὸ Ε, δἰ ἴσου δὲ τὸ Α τοῦ Γ μεῖζον ἔστω: λέγω, ὅτι καὶ
τὸ Δ τοῦ Ζ μεῖζον ἔσται, κᾶν ἴσον, ἴσον, κᾶν ἔλαττον, ἔλαττον.

^{1.} τὸ αὐτο΄] αὐτό Bp; in p supra scr. τό. 2. ἐκεῖνο μεῖζον Theon (BFVp). ἐστιν] P; comp. p; ἐστι BFV. μεῖζον] corr. ex μείζων V. 3. τὸ A] mg. m. rec. F. 4. τό] corr. ex τῷ P. ἔλασσον, ἔλασσον p. 8. ἴσον ἔσται, αῖν P. 9. ἔλασσον, ἔλασσον FV p. 17. μεγέθη ἀνάλογον PBFVp; corr. Gregorius. τά] e corr. V m. 2. 19. ἡ] om. B; euan. F; ὡς φ. 22. τὸ A]

itaque etiam $\Delta: E > Z: E$. eorum autem, quae ad idem rationem habent, maius est, quod maiorem rationem habet [prop. X]. itaque $\Delta > Z$. similiter demonstrabimus, si $A = \Gamma$, esse etiam $\Delta = Z$, et si $A < \Gamma$, esse etiam $\Delta < Z$.

Ergo si datae sunt tres magnitudines et aliae iis numero aequales, binae simul coniunctae et in eadem proportione, ex aequo autem prima tertia maior est, etiam quarta sexta maior erit, et si aequalis, aequalis erit, et si minor, minor; quod erat demonstrandum.

XXI.

Si datae sunt tres magnitudines et aliae iis numero aequales, binae simul coniunctae et in eadem proportione, et perturbata est earum proportio, et ex aequo prima tertia maior est, etiam quarta sexta maior erit, et si aequalis, aequalis erit, et si minor, minor.

Sint tres magnitudines A, B, Γ et aliae iis numero aequales Δ , E, Z, binae simul coniunctae et in eadem proportione, et perturbata sit earum proportio, ita ut sit A:B=E:Z et $B:\Gamma=\Delta:E$ [def. 18], et ex aequo sit $A>\Gamma$. dico, esse etiam $\Delta>Z$, et si $A=\Gamma$, esse $\Delta=Z$, et si $A<\Gamma$,

esse $\Delta < Z$.

corr. ex τοῦ A V. 23. nãy] (alt.) naí P. ἔλασσον, ἔλασσον V.

Έπεὶ γὰο μειζόν ἐστι τὸ Α τοῦ Γ, ἄλλο δέ τι τὶ Β, τὸ Α ἄρα πρὸς τὸ Β μείζονα λόγον ἔχει ἤπερ τὸ Γ πρὸς τὸ Β. ἀλλ' ὡς μὲν τὶ Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Ε πρὸς τὸ Ζ, ὡς δὲ τὸ Γ πρὸς τὸ Β, ἀνάπαλιν δ οὕτως τὸ Ε πρὸς τὸ Δ. καὶ τὸ Ε ἄρα πρὸς τὸ Ζ μείζονα λόγον ἔχει ἤπερ τὸ Ε πρὸς τὸ Δ. πρὸς ὁ δὲ τὸ αὐτὸ μείζονα λόγον ἔχει, ἐπεῖνο ἔλασσόν ἐστιν ἔλασσον ἄρα ἐστὶ τὸ Ζ τοῦ Δ. μείζον ἄρα ἐστὶ τὸ Δ τοῦ Ζ. ὁμοίως δὴ δείζομεν, ὅτι κὰν ἴσον ἦ τὸ Α τῷ 10 Γ, ἴσον ἔσται καὶ τὸ Δ τῶ Ζ, κὰν ἔλαττον, ἔλαττον.

Έὰν ἄρα ἦ τρία μεγέθη καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα τὸ πλῆθος, σύνδυο λαμβανόμενα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ἢ δὲ τεταραγμένη αὐτῶν ἡ ἀναλογία, δι' ἴσου δὲ τὸ πρῶτον τοῦ τρίτου μεῖζον ἦ, καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ἔκτου μεῖζον ἔσται, κὰν ἴσον, ἴσον, κὰν ἐλαττον, ἔλαττον. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

иβ'.

Έαν ἦ ὁποσαοῦν μεγέθη καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα τὸ πλῆθος, σύνδυο λαμβανόμενα καὶ ἐν 20 τῷ αὐτῷ λόγῳ, καὶ δι' ἴσου ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἔσται.

"Εστω ὁποσαοῦν μεγέθη τὰ Α, Β, Γ καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα τὸ πλῆθος τὰ Δ, Ε, Ζ, σύνδυο λαμβανόμενα ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ὡς μὲν τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Δ πρὸς τὸ Ε, ὡς δὲ τὸ Β πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ Ε πρὸς τὸ Ζ' λέγω, ὅτι καὶ δι ἴσου ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἔσται.

^{2.} A] supra P. B] seq. ras. 1 litt. V. 7. ἐκεῖνο] -o add. m. 1 p. ἔλαττον F. 8. ἔλασσον] om. F; ἔλαττον Β. ἐστί] (alt.) om. FV. 9. η ˙] om. B. 10. καί] om. F. ἔλασσον, ἔλασσον Vp. 11. η ˙] om. φ. καί] η καί FV.

nam quoniam $A > \Gamma$, et alia quaedam magnitudo est B, erit $A: B > \Gamma: B$ [prop. VIII]. uerum A: B = E: Z.

et e contrario [prop. VII coroll.] $\Gamma: B = E: \Delta$. itaque etiam $E: Z > E: \Delta$. sed ad quod idem maiorem rationem habet, id minus est [prop. X]. itaque $Z < \Delta$. quare $\Delta > Z$. similiter demonstrabimus, si $A = \Gamma$, esse etiam $\Delta = Z$, et si $A < \Gamma$, esse $\Delta < Z$.

Ergo si datae sunt tres magnitudines et aliae iis numero aequales, binae simul coniunctae et in eadem proportione, et perturbata est earum proportio, et ex aequo prima tertia maior est, etiam quarta sexta maior erit, et si aequalis, aequalis erit, et si minor, minor; quod erat demonstrandum.

XXII.

Si datae sunt quotlibet magnitudines et aliae iis numero aequales, binae simul coniunctae et in eadem proportione, etiam ex aequo in eadem proportione erunt.

Sint quotlibet magnitudines A, B, Γ et aliae iis nu-

$$A \vdash \longrightarrow B \vdash \longrightarrow \Gamma \vdash \longrightarrow \Box$$
 $A \vdash \longrightarrow B \vdash \longrightarrow D$
 $A \vdash \longrightarrow D$

mero aequales Δ , E, Z, binae simul coniunctae in eadem proportione, ita ut sit $A:B \longrightarrow \Delta:E$ et $B:\Gamma \longrightarrow E:Z$. dico, eas etiam ex aequo in eadem proportione fore.¹)

¹⁾ H. e. $A: \Gamma = \Delta : Z$ (def. 17).

^{15.} ξλασσον, ξλασσον V. 19. καί] om. Bp. 25. τό] (primum) -ό in ras. m. 1 B. 27. ξσονται Bp. Dein add. Theon: ώς τὸ Λ πρὸς τὸ Γ, οῦτως τὸ Δ πρὸς τὸ Ζ (BFV γ; om. P).

Ελήφθω γὰο τῶν μὲν A, Δ ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ H, Θ , τῶν δὲ B, E ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ K, Λ , καὶ ἔτὶ τῶν Γ , Z ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ M, N.

5 Καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς το Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Δ πρὸς τὸ Ε, καὶ εἴληπται τῶν μὲν Α, Δ ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Η, Θ, τῶν δὲ Β, Ε ἄλλα, ὰ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Κ, Λ, ἔστιν ἄρα ὡς τὸ Η πρὸς τὸ Κ, οὕτως τὸ Θ πρὸς τὸ Λ διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὡς 10 τὸ Κ πρὸς τὸ Μ, οὕτως τὸ Λ πρὸς τὸ Ν. ἐπεὶ οὖν τρία μεγέθη ἐστὶ τὰ Η, Κ, Μ, καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα τὸ πλῆθος τὰ Θ, Λ, Ν, σύνδυο λαμβανόμενα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, δί ἴσου ἄρα, εἰ ὑπερέχει τὸ Η τοῦ Μ, ὑπερέχει καὶ τὸ Θ τοῦ Ν, καὶ εἰ ἴσον, ἴσον, καὶ εἰ ἔλαττον, ἔλαττον. καί ἐστι τὰ μὲν Η, Θ τῶν Α, Δ ἰσάκις πολλαπλάσια, τὰ δὲ Μ, Ν τῶν Γ, Ζ ἄλλα, ὰ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια. ἔστιν ἄρα ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ Δ πρὸς τὸ Ζ.

'Εὰν ἄρα ἦ ὁποσαοῦν μεγέθη καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα τὸ 20 πλῆθος, σύνδυο λαμβανόμενα ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, καὶ δι' ἴσου ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἔσται· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ny'.

Έὰν ἦ τρία μεγέθη καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα τὸ πλῆθος σύνδυο λαμβανόμενα ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, 25 ἦ δὲ τεταραγμένη αὐτῶν ἡ ἀναλογία, καὶ δι' ἴσου ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἔσται.

^{2.} $\delta \dot{\epsilon}$] om. p. In F in hac pag. complura euan. $\tilde{\alpha}$] om. F? 3. $\tilde{\alpha}$] om. F. 5. $\pi \varrho \delta s$ $\tau \delta$] in ras. p. 7. $\delta \dot{\epsilon}$] m. rec. p. $\tilde{\alpha}$] m. 2 F. 9. $\pi \varrho \delta s$] om. φ . 12. $\tau \dot{\alpha} \Theta$, A, N] om. p; m. 2 V; mg. m. rec. B. 15. $\tilde{\epsilon} \lambda \alpha \sigma \sigma \sigma v$, $\tilde{\epsilon} \lambda \alpha \sigma \sigma \sigma v$ p.

Sumantur enim magnitudinum A, \(\Delta \) aeque multiplices H, O, et magnitudinum B, E aliae quaeuis aeque multiplices K, Λ et praeterea magnitudinum Γ , Z aliae quaeuis aeque multiplices M, N. et quoniam est $A:B=\Delta:E$, et sumptae sunt magnitudinum A,Δ aeque multiplices H, Θ et magnitudinum B, E aliae quaeuis aeque multiplices K, Λ , erit $H: K = \Theta: \Lambda$ [prop. IV]. eadem de causa etiam K: M = A: N. iam quoniam datae sunt tres magnitudines H, K, M et aliae iis numero aequales Θ , Λ , N, binae simul coniunctae et in eadem proportione, ex aequo, si H magnitudinem M superat, etiam Θ magnitudinem Nsuperat, et si aequalis, aequalis est, et si minor, minor [prop. XX]. et H, Θ magnitudinum A, Δ aeque multiplices sunt, M, N autem magnitudinum Γ , Z aliae quaeuis aeque multiplices. itaque $A: \Gamma = \Delta: Z$ [def. 5].

Ergo si datae sunt quotlibet magnitudines et aliae iis numero aequales, binae simul coniunctae in eadem proportione, etiam ex aequo in eadem proportione erunt; quod erat demonstrandum.

XXIII.

Si datae sunt tres magnitudines et aliae iis numero aequales binae simul coniunctae in eadem proportione, et perturbata est earum proportio, etiam ex aequo in eadem proportione erunt.

^{16.} α] m. 2 F. 18. Γ] in ras. m. 2 P. Δ] in ras. m. 2 P. Post Z in P add. καὶ ἐναλλὰξ (ἄρα ἐστίν mg. m. 1) ὡς τὸ Λ πρὸς τὸ Δ (in ras. m. 2), οῦτως τὸ Γ (in ras. m. 2) πρὸς τὸ Ζ. 23. η] om. p; m. 2 B. 24. Supra ἐν add. καί F. 26. ἔσονται ΒΕΥΡ.

"Εστω τρία μεγέθη τὰ Α, Β, Γ καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἔσα τὸ πλῆθος σύνδυο λαμβανόμενα ἐν τῷ αὐτῷ λόγῷ τὰ Δ, Ε, Ζ, ἔστω δὲ τεταραγμένη αὐτῶν ἡ ἀναλογία, ὡς μὲν τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Ε πρὸς τὸ Ζ, ὡς δὲ τὸ Β πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ Δ πρὸς τὸ Ε΄ λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ Δ πρὸς τὸ Ζ. Εἰλήφθω τῶν μὲν Α, Β, Δ ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Η, Θ, Κ, τῶν δὲ Γ, Ε, Ζ ἄλλα, α ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Λ, Μ, Ν.

10 Καὶ έπεὶ Ισάκις έστὶ πολλαπλάσια τὰ Η. Θ τῶν Α, Β, τὰ δὲ μέρη τοῖς ώσαύτως πολλαπλασίοις τὸν αύτον έχει λόγον, έστιν ἄρα ώς το Α πρός το Β, ούτως τὸ Η πρὸς τὸ Θ. διὰ τὰ αὐτὰ δη καὶ ώς τὸ Ε πρός τὸ Ζ, ούτως τὸ Μ πρός τὸ Ν' καί έστιν ώς τὸ 15 Α πρός τὸ Β, ούτως τὸ Ε πρός τὸ Ζ' καὶ ὡς ἄρα τὸ Η πρὸς τὸ Θ, ούτως τὸ Μ πρὸς τὸ Ν. καὶ ἐπεί έστιν ώς τὸ Β πρὸς τὸ Γ, οῦτως τὸ Δ πρὸς τὸ Ε, καὶ ἐναλλάξ ώς τὸ Β πρὸς τὸ Δ, ούτως τὸ Γ πρὸς τὸ Ε. καὶ ἐπεὶ τὰ Θ. Κ τῶν Β, Δ ἰσάκις ἐστὶ πολ-20 λαπλάσια, τὰ δὲ μέρη τοῖς ἰσάκις πολλαπλασίοις τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον, ἔστιν ἄρα ώς τὸ Β πρὸς τὸ Δ, οῦτως τὸ Θ πρὸς τὸ Κ. ἀλλ' ὡς τὸ Β πρὸς τὸ Δ, οῦτως τὸ Γ πρὸς τὸ Ε΄ καὶ ὡς ἄρα τὸ Θ πρὸς τὸ Κ, ούτως τὸ Γ ποὸς τὸ Ε. πάλιν, ἐπεὶ τὰ Λ, Μ τῶν 25 Γ, Ε ζσάκις έστι πολλαπλάσια, εστιν άρα ώς τὸ Γ πρός τὸ Ε, ούτως τὸ Λ πρὸς τὸ Μ. ἀλλ' ώς τὸ Γ

^{2.} Supra ἐν add. καί m. 2 F. 3. τετεταφαγμένη P, sed corr. 7. Δ] e corr. p. 8. α ἔτυχεν] mg. m. 2 post lacunam 5 litt. F. 10. H] post ras. 1 litt. F. 12. καί ἐστιν F. 14. οῦτως] καί Β; om. p. 15. οῦτως] om BVp. Post hoc uerbum rep. F lin. 13: τὸ H — 15: τὸ Β. 16. οῦτως]

Sint tres magnitudines A, B, Γ et aliae iis numero

$$A \vdash \cdots$$
 $B \vdash \cdots$ $\Gamma \vdash \cdots$ acquales binae simul coniunctae in mul coniunctae in eadem proportione $A, E, Z,$ et perturbata sit

earum proportio, ita ut sit $A:B = E: \mathbb{Z}$, et $B: \Gamma = \Delta: E$ [def. 18]. dico, esse $A: \Gamma = \Delta: \mathbb{Z}$.

sumantur magnitudinum A, B, Δ aeque multiplices H, Θ , K et magnitudinum Γ , E, Z aliae quaeuis aeque multiplices A, M, N. et quoniam H, Θ magnitudinum A, B aeque multiplices sunt, partes autem et aeque multiplices eandem rationem habent, erit $A:B=H:\Theta$ [prop. XV]. eadem de causa erit E:Z=M:N. et A:B=E:Z. itaque etiam $H:\Theta=M:N$ [prop. XI]. et quoniam $B:\Gamma=\Delta:E$, etiam permutando erit $B:\Delta=\Gamma:E$ [prop. XVI]. et quoniam Θ , K magnitudinum B, Δ aeque multiplices sunt, partes autem et aeque multiplices eandem rationem habent, erit

 $B: \Delta = \Theta: K \text{ [prop. XV]}.$

uerum est $B: \Delta = \Gamma: E$. itaque etiam

 $\Theta: K = \Gamma: E$ [prop. XI].

rursus quoniam Λ , M magnitudinum Γ , E aeque multiplices sunt, erit $\Gamma: E = \Lambda: M$ [prop. XV]. uerum

om. BFVp. 17. οὖτως] om. BFVp. 18. Post E add. καὶ εἰληπται τῶν μὲν Β, Δ ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Θ, Κ τῶν δὲ Γ, Ε ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια τὰ Λ, Μ, ἔστιν ἄφα ὡς τὸ Θ πρὸς τὸ Λ, οὕτως τὸ Κ πρὸς τὸ Μ Βp et V mg. m. 2. 18. ὡς] om. F. B] seq. ras. 3 litt. F. ος τως] om. BFVp. 19. B, Δ] in ras. p. 21. οὖτως] om. FV. 22. οὖτως] om. BFVp. 23. ὡς ἄφα τὸ Θ] in ras. m. 2 V. 24. οὖτως] om. BFVp. 26. οὖτως] om. Σ.

προς τὸ Ε, οὕτως τὸ Θ πρὸς τὸ Κ΄ καὶ ὡς ἄρα το Θ πρὸς τὸ Κ, οὕτως τὸ Λ πρὸς τὸ Μ, καὶ ἐναλλὰξ ὡς τὸ Θ πρὸς τὸ Λ, τὸ Κ πρὸς τὸ Μ. ἐδείχθη δὲ καὶ ὡς τὸ Η πρὸς τὸ Θ, οὕτως τὸ Μ πρὸς τὸ Ν. τὸ ἐπεὶ οὖν τρία μεγέθη ἐστὶ τὰ Η, Θ, Λ, καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα τὸ πλῆθος τα Κ, Μ, Ν σύνδυο λαμβανόμενα ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, καὶ ἐστιν αὐτῶν τεταραγμένη ἡ ἀναλογία, δι' ἴσον ἄρα, εἰ ὑπερέχει τὸ Η τοῦ Λ, ὑπερέχει καὶ τὸ Κ τοῦ Ν, καὶ εἰ ἴσον, ἴσον, καὶ εἰ δὶ ἀττον, ἔλαττον. καὶ ἐστι τὰ μὲν Η, Κ τῶν Α, Δ ἰσάκις πολλαπλάσια, τὰ δὲ Λ, Ν τῶν Γ, Ζ. ἔστιν ἄρα ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ Δ πρὸς τὸ Ζ.

'Εὰν ἄρα ἦ τρία μεγέθη καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα τὸ πλῆθος σύνδυο λαμβανόμενα ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ἦ δὲ 15 τεταραγμένη αὐτῶν ἡ ἀναλογία, καὶ δι' ἴσου ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἔσται' ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

xd'.

Έὰν πρῶτον πρὸς δεύτερον τὸν αὐτὸν ἔχη λόγον και τρίτον πρὸς τέταρτον, ἔχη δὲ και 20 πέμπτον πρὸς δεύτερον τὸν αὐτὸν λόγον και ἕκτον πρὸς τέταρτον, και συντεθὲν πρῶτον και πέμπτον πρὸς δεύτερον τὸν αὐτὸν ἕξει λόγον και τρίτον και ἕκτον πρὸς τέταρτον.

^{2.} οὖτως] om. BFVp. Hic quoque nonnulla in F ita euanuerunt, ut legi non possint. 4. καί] supra V. οὖτως] om. BFVp. 5. ἐστιν ἀνάλογον Theon (BFVp). ἄλλα] supra F. 7. Ante ἐν m. 2 insert. καί F, in quo hic nonnulla sustulit resarcinatio. 8. ἡ] om. P. 10. ἔλασσον, ἔλασσον BVp. 11. Λ, Ν τῶν Γ, Ζ] in mg. transeunt m. 1, seq. in mg. ἄλλα ὰ ἔτυχεν ἰσάκις, dein in textu πολλαπλάσια F;

 $\Gamma: E = \Theta: K$. quare etiam $\Theta: K = \Lambda: M$ [prop. XI], et permutando [prop. XVI] $\Theta: \Lambda = K: M$. sed demonstratum est, esse etiam $H: \Theta = M: N$. iam quoniam datae sunt tres magnitudines H, Θ , Λ et aliae iis numero aequales K, M, N, binae simul coniunctae in eadem proportione, et perturbata est earum proportio [def. 18], ex aequo, si H magnitudinem Λ superat, etiam K magnitudinem N superat, et si aequalis, aequalis est, et si minor, minor [prop. XXI]. et H, K magnitudinum Λ , Λ aeque multiplices sunt, Λ , N autem magnitudinum Γ , Γ . itaque Γ : Γ aeque Γ a

Ergo si datae sunt tres magnitudines et aliae iis numero aequales, binae simul coniunctae in eadem proportione, et perturbata est earum proportio, etiam ex aequo in eadem proportione erunt; quod erat demonstrandum.

XXIV.

Si prima ad secundam eandem rationem habet ac tertia ad quartam, et etiam quinta ad secundam eandem rationem habet ac sexta ad quartam, etiam compositae prima et quinta ad secundam eandem rationem habebunt ac tertia sextaque ad quartam.

lσάπις πολλαπλάσια add. Bp. 12. Γ] corr. ex B m. 2 P. 14. καὶ ἐν P; καὶ add. in mg. m. 2 F, sed euan. 16. ἔσται] om. P. 18. ἔχη] ἔχει P.

Πορώτον γας το ΑΒ προς δεύτερον το Γ τον αυτόν έχετω λόγον και τρίτον το ΔΕ προς τέταρτον το Ζ, έχετω δε και πέμπτον το ΒΗ προς δεύτερον το Γ τον αυτόν λόγον και έκτον το ΕΘ προς τέταρτον το Σ. λέγω, ότι και συντεθέν πρώτον και πέμπτον το ΑΗ προς δεύτερον το Γ τον αυτόν έξει λόγον, και τρίτον και έκτον το ΔΘ προς τέταρτον το Ζ.

Ἐπεὶ γάρ ἐστιν ὡς τὸ ΒΗ πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ ΕΘ πρὸς τὸ Ζ, ἀνάπαλιν ἄρα ὡς το Γ πρὸς τὸ ΒΗ, 10 οὕτως τὸ Ζ πρὸς τὸ ΕΘ. ἐπεὶ οὖν ἐστιν ὡς τὸ ΑΒ πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ ΔΕ πρὸς τὸ Ζ, ὡς δὲ τὸ Γ πρὸς τὸ ΒΗ, οὕτως τὸ ΔΕ πρὸς τὸ ΕΘ, δι' ἴσου ἄρα ἐστὶν ὡς τὸ ΑΒ προς τὸ ΒΗ, οὕτως τὸ ΔΕ πρὸς το ΕΘ. καὶ ἐπεὶ διηρημένα μεγέθη ἀνάλογόν ἐστιν, καὶ 15 συντεθέντα ἀνάλογον ἔσται ἔστιν ἄρα ὡς τὸ ΑΗ προς τὸ ΗΒ, οὕτως τὸ ΔΘ πρὸς τὸ ΘΕ. ἔστι δὲ καὶ ὡς τὸ ΒΗ πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ ΕΘ πρὸς τὸ Ζ΄ δι' ἴσου ἄρα ἐστὶν ὡς τὸ ΑΗ πρὸς τὸ Γ, οῦτως τὸ ΔΘ πρὸς τὸ Γ.

xe'.

'Εὰν τέσσαρα μεγέθη ἀνάλογον ἦ, τὶ μέγιστον [αὐτῶν] καὶ τὸ ἐλάχιστον δύο τῶν λοιπῶν μείζονά ἐστιν.

 $BH: \Gamma = E\Theta: Z.$

itaque ex aequo $AH: \Gamma = \Delta\Theta: \mathbb{Z}$ [prop. XXII].

Ergo si prima ad secundam eandem rationem habet ac tertia ad quartam, et etiam quinta ad secundam eandem rationem habet ac sexta ad quartam, etiam compositae prima et quinta ad secundam eandem rationem habebunt ac tertia sextaque ad quartam; quod erat demonstrandum.

XXV.

Si quattuor magnitudines proportionales sunt, maxima et minima duabus reliquis maiores sunt.

XXV. Eutocius in Apollon. p. 139.

^{1.} μèν γάρ P. 5. τὸ πρῶτον FV. πέμπτον τὸ ΛΗ] πεμ (ex καί) πέμπτον, τὸ ΛΗ supra φ. 8. καὶ ἐπεὶ γάρ F, καί del. ἐστι F. 12. ἄρα] supra F. 14. ἐστιν] PF; comp. p; ἐστι ΒV. 15. ἔστιν ἄρα ὡς] P; ὡς ἄρα Theon? (BFV p). 16. ΗΒ] ΒΗ P. ἐστιν Β. 21. ἔχη δέ — 25: δεῖξαι] καὶ τὰ λοιπά p. 21. ἔχει P. 22. καὶ ἔπτον — 25: δεῖξαι] καὶ τὰ λοιπά B. 28. αὐτῶν] om. P, Eutocius. δύο] Ευτοκίως, V; τὰ δύο Pφp, et B, sed τὰ del. m. 2. τῶν om. φ.

"Εστω τέσσαρα μεγέθη ἀνάλογον τὰ ΑΒ, ΓΔ, Ε, Ζ, ώς τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΓΔ, οὕτως τὸ Ε πρὸς τὸ Ζ, ἔστω δὲ μέγιστον μὲν αὐτῶν τὸ ΑΒ, ἐλάχιστον δὲ τὸ Ζ΄ λέγω, ὅτι τὰ ΑΒ, Ζ τῶν ΓΔ, Ε μείζονά ἐστιν. Κείσθω γὰρ τῷ μὲν Ε ἴσον τὸ ΑΗ, τῷ δὲ Ζ ἴσον τὸ ΓΘ.

Ἐπεὶ [οὖν] ἐστιν ὡς τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΓΔ, οὕτως τὸ Ε πρὸς τὸ Ζ, ἴσον δὲ τὸ μὲν Ε τῷ ΑΗ, τὸ δὲ Ζ τῷ ΓΘ, ἔστιν ἄρα ὡς τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΓΔ, οὕτως 10 τὸ ΑΗ πρὸς τὸ ΓΘ. καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς ὅλον τὸ ΑΒ πρὸς ὅλον τὸ ΓΔ, οὕτως ἀφαιρεθὲν τὸ ΑΗ πρὸς ἀφαιρεθὲν τὸ ΑΗ πρὸς ἀφαιρεθὲν τὸ ΓΘ, καὶ λοιπὸν ἄρα τὸ ΗΒ πρὸς λοιπὸν τὸ ΘΔ ἔσται ὡς ὅλον τὸ ΑΒ πρὸς ὅλον τὸ ΓΔ. μεῖζον δὲ τὸ ΑΒ τοῦ ΓΔ. μεῖζον ἄρα καὶ τὸ ΗΒ 15 τοῦ ΘΔ. καὶ ἐπεὶ ἴσον ἐστὶ τὸ μὲν ΑΗ τῷ Ε, τὸ δὲ ΓΘ τῷ Ζ, τὰ ἄρα ΑΗ, Ζ ἴσα ἐστὶ τοῖς ΓΘ, Ε. Καὶ [ἐπεὶ] ἐὰν [ἀνίσοις ἴσα προστεθῆ, τὰ ὅλα ἄνισά ἐστιν, ἐὰν ἄρα] τῶν ΗΒ, ΘΔ ἀνίσων ὄντων καὶ μείζονος τοῦ ΗΒ τῷ μὲν ΗΒ προστεθῆ τὰ ΑΗ, Ζ, τῷ 20 δὲ ΘΔ προστεθῆ τὰ ΓΘ, Ε, συνάγεται τὰ ΑΒ, Ζ μείζονα τῶν ΓΔ, Ε.

'Εὰν ἄρα τέσσαρα μεγέθη ἀνάλογον ¾, τὸ μέγιστον αὐτῶν καὶ τὸ ἐλάχιστον δύο τῶν λοιπῶν μείζονά ἐστιν' ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{2.} E] (alt.) Θ π . 4. $\ell \sigma \tau \iota \nu$] PF; comp. p; $\ell \sigma \tau \iota$ BV. 5. $\tau \tilde{\omega}$] $\tau \tilde{\omega}$ V φ (non F). $\tau \tilde{\omega}$] $\tau \tilde{\omega}$ V φ . $\tau \tilde{\omega}$] $\tau \tilde{\omega}$ V. 6. $\tau \tilde{\omega}$] $\tau \tilde{\omega}$ V; om. P. 7. ov ν] om. P. 8. Z] in ras. m. 2 V. 12. $\Gamma \Theta$] Θ e corr. V. Post $\kappa \alpha \iota$ 2 litt. euan. F. HB] AB π . 13. Θ Δ] Δ eras. F. $\ell \sigma \tau \alpha \iota$] seq. ras. F, in qua $\ell \sigma \tau \iota$ in s. φ . AB] B e corr. F. 15. AH] H corr. ex B V m. 2. 16. $\delta \ell$] m. rec. p. AH] P, BH π , AK φ . 17. $\delta \iota \alpha$] supra m. 1 V. 19. $\tau \tilde{\omega}$] $\tau \tilde{\omega}$ V; corr. m. 2. $\iota \iota \ell \nu$] m. 2 V. 21. $\iota \iota \iota \iota \iota \iota \iota \iota$ 22. $\iota \iota \iota \iota \iota$ 24:

$$H$$
 $A \vdash \longrightarrow \vdash B$
 $E \vdash \longrightarrow \vdash A$
 $C \vdash \longrightarrow \vdash A$

Sint quattuor magnitudines proportionales AB, ΓA , E, Z, ita ut sit $AB : \Gamma A = E : Z$, et maxima earum sit AB, minima autem Z. dico, esse

 $AB + Z > \Gamma \Delta + E$.

ponatur enim AH = E et $\Gamma \Theta = \mathbb{Z}^1$) iam quoniam est $AB : \Gamma \Delta = E : \mathbb{Z}$, et E = AH, $\mathbb{Z} = \Gamma \Theta$, erit $AB : \Gamma \Delta = AH : \Gamma \Theta$. et quoniam est

 $AB: \Gamma \Delta = AH: \Gamma \Theta$

erit etiam [prop. XIX] $HB: \Theta \Delta = AB: \Gamma \Delta$. sed $AB > \Gamma \Delta$. quare etiam $HB > \Theta \Delta$.²) et quoniam AH = E et $\Gamma \Theta = Z$, erit $AH + Z = \Gamma \Theta + E$. et si datis magnitudinibus HB, $\Theta \Delta$ inaequalibus, quarum maior est HB, magnitudini HB adiicitur AH + Z, $\Theta \Delta$ autem magnitudini magnitudo $\Gamma \Theta + E$, concluditur

 $AB + Z > \Gamma \Delta + E^3$

2) Cum $HB: \Theta \Delta = AB: \Gamma \Delta$, erit (prop. 16) AB: HB

= $\Gamma\Delta$: $\Theta\Delta$; tum u. prop. 14.

¹⁾ Nam cum AB > E, erit $\Gamma A > Z$ (prop. 14).

³⁾ Cum I κοιν. ένν. 4 subditiua sit, uerba ἐπεί et ἀνίσοις — ἐὰν ἄρα lin. 17—18 necessario delenda sunt, praesertim cum haec postulati forma ad demonstrandum propositum non sufficiat, et offendat orationis forma ob repetitum ἐάν permolesta; ad quam molestiam leuandam ἐπεί lin. 17 sustulit Augustus. sed fortasse Euclides ipse lin. 17 sq. haec sola scripserat: ὅστε τὰ ΑΒ, Ζ τῶν ΓΔ, Ε μείζονά ἐστιν; nam συνάγεται lin. 20 inusitatum est. de demonstratione, qua uti poterat Euclides, cfr. uol. I p. 181 not.

δείξαι] και τὰ λοιπά p. τὸ μέγιστον — 24: δείξαι] και τὰ λοιπά B. 23. ἐλάχιστον] ἔλαττον V. In fine: Εὐκλείδου στοιχείων τῆς Θέωνος ἐκδόσεως ε΄ F; Εὐκλείδου στοιχείων ε΄ PB.

"Opou.

α΄. Όμοια σχήματα εὐθύγραμμά ἐστιν, ὅσα τάς τε γωνίας ἴσας ἔχει κατὰ μίαν καὶ τὰς περὶ τὰς ἴσας γωνίας πλευρὰς ἀνάλογον.

[β'. 'Αντιπεπουθότα δε σχήματά έστιν, ὅταν ἐν ἐκατέοφ τῶν σχημάτων ἡγούμενοί τε καὶ ἐπόμενοι

λόγοι ώσιν.]

γ'. "Αυρον καὶ μέσον λόγον εὐθεῖα τετμῆσθαι λέγεται, ὅταν ἦ ὡς ἡ ὅλη πρὸς τὸ μεῖζον 10 τμῆμα, οὕτως τὸ μεῖζον πρὸς τὸ ἔλαττον.

δ'. Ύψος έστὶ πάντος σχήματος ή ἀπὸ τῆς κορυφῆς

έπὶ την βάσιν κάθετος άγομένη.

[ε'. Λόγος έκ λόγων συγκεΐσθαι λέγεται, ὅταν αί τῶν λόγων πηλικότητες ἐφ' ἐαυτὰς πολλαπλασιασθεῖ15 σαι ποιῶσί τινα.]

α'.

Τὰ τρίγωνα καὶ τὰ παραλληλόγραμμα τὰ

Def. 1. Hero def. 118, 1. 2. Hero def. 118, 1. 4. Cfr. Hero def. 73. [5. Theon in Ptolem. I p. 235 ed. Halma. Eutocius in Archim III p. 140, 23. Barlaam logist. V def. 2]. Prop. I. Proclus p. 245, 5. 405, 11. Pappus V p. 432, 23. VIII p. 1106, 23.

^{1.} δοοί] om. codd. numeros om. codd. 5. σχήματα εὐθύγραμμά ἐστιν F. 7. λόγοι] P, F supra scr. δοοί m. 1; δοοί Bp et V in ras., supra scr. λόγοι m. 2; λόγον δοοί Candalla, Peyrardus; λόγοι iam Hero. εἰσιν F, ώσι p. Dein seq.

VI.

Definitiones.

- I. Figurae rectilineae similes sunt, quaecunque et angulos singulos aequales habent et latera aequales angulos comprehendentia proportionalia.
- [II. Reciprocae autem figurae sunt, ubi in utraque figura et praecedentes et sequentes rationes sunt].1)
- III. Secundum extremam ac mediam rationem recta linea secari dicitur, ubi tota ad partem maiorem eandem rationem habet ac maior pars ad minorem.
- IV. Cuiusuis figurae altitudo est recta a uertice ad basim perpendicularis ducta.²)

I.

Trianguli et parallelogramma sub eadem altitudine posita eandem inter se rationem habent ac bases.

¹⁾ Haec definitio nusquam ab Euclide usurpatur; neque enim ad illustrandam locutionem λόγον άντιπεπονθότα έχειν aut opus est, aut, si opus esset, sufficeret. praeterea λόγοι lin. 7 obscurum est. itaque puto, Simsonum p. 370 iure eam damnasse. fortasse ex Herone sumpta est, apud quem legitur.

²⁾ Def. 4 om. Campanus. Def. 5 sine dubio interpolata est; nam nusquam usurpatur nec apud Campanum exstat neque in ipsis codd. locum eundem obtinet. sed cum P a manu prima addito signo, quo in textum referatur, eam in mg. habeat, fortasse ante Theonem interpolata est. u. Simson p. 372 sq.

def. 5 in Bp. 9. ή] om. PBp. τό] om. F. 10. Ελασσον FV. 13 — 15. mg. m. 1 P; om. hoc loco Bp. 17. τά] (alt.) supra m. 1 F.

υπὸ τὸ αὐτὸ ὕψος ὄντα ποὸς ἄλληλά ἐστιν ὡς αί βάσεις.

"Εστω τρίγωνα μὲν τὰ ΑΒΓ, ΑΓΔ, παραλληλόγομμα δὲ τὰ ΕΓ, ΓΖ ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὕψος τὸ ΑΓ΄ λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς ἡ ΒΓ βάσις πρὸς τὴν ΓΔ βάσιν, οὕτως τὸ ΑΒΓ τρίγωνον πρὸς τὸ ΑΓΔ τρίγωνον, καὶ τὸ ΕΓ παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ ΓΖ παραλληλόγραμμον.

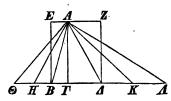
'Εκβεβλήσθω γὰο ἡ B extstyle Δ ἐφ' εκάτερα τὰ μέρη 10 ἐπὶ τὰ Θ, Λ σημεῖα, καὶ κείσθωσαν τῆ μὲν $B extstyle \Gamma$ βάσει ἴσαι [όσαιδηποτοῦν] αί B extstyle H, τῆ δὲ $\Gamma extstyle \Delta$ βάσει ἴσαι ὁσαιδηποτοῦν αί ΔK , $K extstyle \Lambda$, καὶ ἐπεζεύχθωσει ἴσαι ὁσαιδηποτοῦν αί ΔK , $K extstyle \Lambda$, καὶ ἐπεζεύχθωσει ἴσαι ὁσαιδηποτοῦν αί ΔK , $K extstyle \Lambda$, καὶ ἐπεζεύχθωσει ἴσαι ὁσαιδηποτοῦν αί ΔK , $K extstyle \Lambda$, καὶ ἐπεζεύχθωσει ἴσαι ὁσαιδηποτοῦν αί ΔK , $K extstyle \Lambda$, καὶ ἐπεζεύχθωσει ἴσαι ὁσαιδηποτοῦν αί ΔK , $K extstyle \Lambda$, καὶ ἐπεζεύχθωσει ἴσαι ὁσαιδηποτοῦν αί ΔK , $K extstyle \Lambda$, καὶ ἐπεζεύχθωσει ἴσαι ἡσαιδηποτοῦν αί ΔK , $K extstyle \Lambda$, καὶ ἐπεζεύχθωσει ἴσαι ἡσαιδημοτοῦν αί ΔK , $K extstyle \Lambda$, καὶ ἐπεζεύχθωσει ἴσαι ἡσαιδημοτοῦν αί ΔK , $K extstyle \Lambda$, καὶ ἐπεζεύχθωσει ἴσαι ἡσαιδημοτοῦν αί ΔK , $K extstyle \Lambda$, καὶ ἐπεζεύχθωσει ἴσαι ἡσαιδημοτοῦν αί ΔK , $K extstyle \Lambda$, καὶ ἐπεζεύχθωσει ἴσαι ἡσαιδημοτοῦν αί ΔK , $K extstyle \Lambda$, καὶ ἐπεζεύχθωσει ΔK ΔK

σαν αί ΑΗ, ΑΘ, ΑΚ, ΑΛ.

Καὶ ἐπεὶ ἴσαι είσιν αί ΓΒ, ΒΗ, ΗΘ ἀλλήλαις,
15 ἴσα ἐστὶ καὶ τὰ ΑΘΗ, ΑΗΒ, ΑΒΓ τρίγωνα ἀλλήλοις. ὁσαπλασίων ἄρα ἐστὶν ἡ ΘΓ βάσις τῆς ΒΓ βάσεως, τοσανταπλάσιόν ἐστι καὶ τὸ ΑΘΓ τρίγωνον τοῦ ΑΒΓ τριγώνου. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ ὁσαπλασίων ἐστὶν ἡ ΛΓ βάσις τῆς ΓΔ βάσεως, τοσανταπλάσιόν
20 ἐστι καὶ τὸ ΑΛΓ τρίγωνον τοῦ ΑΓΔ τριγώνου καὶ εἰ ἴση ἐστὶν ἡ ΘΓ βάσις τῆ ΓΛ βάσει, ἴσον ἐστὶ καὶ τὸ ΑΘΓ τρίγωνον τῷ ΑΓΛ τριγώνω, καὶ εἰ ὑπερέχει ἡ ΘΓ βάσις τῆς ΓΛ βάσεως, ὑπερέχει καὶ τὸ ΑΘΓ τρίγωνον τοῖ ΑΓΛ τριγώνου, καὶ εἰ ἐλάσ.
25 σων, ἔλασσον. τεσσάρων δὴ ὄντων μεγεθῶν δύο μὲν βάσεων τῶν ΒΓ, ΓΔ, δύο δὲ τριγώνων τῶν ΑΒΓ, ΑΓΔ εἴληπται ἰσάκις πολλαπλάσια τῆς μὲν ΒΓ βάσεως καὶ τοῦ ΑΒΓ τριγώνου ῆ τε ΘΓ βάσις καὶ τὸ

^{4.} ΓΖ] Z e corr. m. 2 F. νψος Ρ; νψος ὅντα Theon (BVp, F in ras. m. 2). τὸ ΑΓ] Ρ; τὴν ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ

Sint trianguli $AB\Gamma$, $A\Gamma\Delta$, parallelogramma autem

 $E\Gamma$, ΓZ sub eadem altitudine posita $A\Gamma$. dico, esse $B\Gamma : \Gamma \Delta = AB\Gamma : A\Gamma \Delta = E\Gamma : \Gamma Z$.

producatur enim $B\Delta$ in utramque partem ad punc-

ta Θ , Λ , et ponantur basi $B\Gamma$ aequales quotlibet rectae BH, $H\Theta$ et basi $\Gamma\Delta$ aequales quotlibet rectae ΔK , $K\Lambda$, et ducantur ΛH , $\Lambda\Theta$, ΛK , $\Lambda\Lambda$.

et quoniam $\Gamma B = BH = H\Theta$, erit etiam $\triangle A\Theta H = AHB = AB\Gamma$ [I, 38].

itaque quoties multiplex est basis $\Theta\Gamma$ basis $B\Gamma$, toties multiplex est etiam triangulus $A\Theta\Gamma$ trianguli $AB\Gamma$. eadem de causa, quoties multiplex est basis $A\Gamma$ basis $\Gamma\Delta$, toties multiplex est etiam triangulus $A\Lambda\Gamma$ trianguli $A\Gamma\Delta$. et si $\Theta\Gamma = \Gamma\Lambda$, erit etiam $\Delta A\Theta\Gamma = A\Gamma\Lambda$ [I, 38], et si $\Theta\Gamma > \Gamma\Lambda$, erit etiam $\Delta A\Theta\Gamma > A\Gamma\Lambda$, et si $\Theta\Gamma < \Gamma\Lambda$, erit

 $\triangle$ $A\Theta\Gamma$ < $A\Gamma\Lambda$. itaque datis quattuor magnitudinibus, duabus basibus $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$ et duobus triangulis $AB\Gamma$, $A\Gamma\Delta$ sumptae sunt aeque muliplices basis $B\Gamma$

τὴν $B \Delta$ κάθετον ἀγομένην Theon (B V p, F in ras. m. 2); sed cfr. def. 4. 5. λέγω, ὅτι] in ras. m. 2 F. ἐστιν ὡς ἡ $B \Gamma$] in mg. transeunt m. 1 F. βάσις] -ις in ras. F. 9. $B \Delta$] ΔB B p, V m. 2. 11. ὁσαιδηποτοῦν] om. P. 12. ΔK] in ras. V. 14. BH, $H\Theta$] e corr. p. 15. ἐστίν P; comp. p. $AH\Theta$ F p. 18. $AB\Gamma$] corr. ex $A\Theta\Gamma$ m. 2 F. 19. $A\Gamma$] $\Gamma \Lambda$ P, sed Λ in ras. $\Gamma \Delta$] $\Delta \Gamma$ B p. 20. $\Lambda \Gamma \Delta$] $\Lambda \Delta \Gamma$ B p. τοίγωνον π (non P). 21. $\Gamma \Lambda$] inter Γ et Λ ras. 1 litt. F V. ἐστίν P, comp. p. 22. $\Lambda \Lambda \Gamma$ B p. 23. $\Gamma \Lambda$] inter Γ et Λ ras. 1 litt. V. 24. $\Lambda \Gamma \Lambda$] P V, B in ras. m. 1; $\Lambda \Lambda \Gamma$ p; $\Lambda B\Gamma$ F. ἔλαττον ἔλαττον BF (ἐλάττων F m. 2).

ΑΘΓ τρίγωνου, τῆς δὲ ΓΔ βάσεως καὶ τοῦ ΑΔΓ τριγώνου ἄλλα, ἃ ἔτυχεν, ἰσάκις πολλαπλάσια ἥ τε ΛΓ βάσις καὶ τὸ ΑΛΓ τρίγωνου καὶ δέδεικται, ὅτι, εἰ ὑπερέχει ἡ ΘΓ βάσις τῆς ΓΛ βάσεως, ὑπερέχει 5 καὶ τὸ ΑΘΓ τρίγωνου τοῦ ΑΛΓ τριγώνου, καὶ εἰ ἴση, ἴσου, καὶ εἰ ἐλάσσων, ἔλασσου ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΒΓ βάσις πρὸς τὴν ΓΔ βάσιν, οῦτως τὸ ΑΒΓ τρίγωνου πρὸς τὸ ΑΓΔ τρίγωνου.

Καὶ ἐπεὶ τοῦ μὲν ΑΒΓ τριγώνου διπλάσιον ἐστι
10 τὸ ΕΓ παραλληλόγραμμον, τοῦ δὲ ΑΓΔ τριγώνου διπλάσιον ἐστι τὸ ΖΓ παραλληλόγραμμον, τὰ δὲ μέρη τοῖς ώσαύτως πολλαπλασίοις τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον, ἔστιν ἄρα ὡς τὸ ΑΒΓ τρίγωνον πρὸς τὸ ΑΓΔ τρίγωνον, οὕτως τὸ ΕΓ παραλληλόγραμμον
15 πρὸς τὸ ΖΓ παραλληλόγραμμου. ἐπεὶ οὖν ἐδείχθη, ὡς μὲν ἡ ΒΓ βάσις πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως τὸ ΑΒΓ τρίγωνον πρὸς τὸ ΑΓΔ τρίγωνον, ὡς δὲ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον πρὸς τὸ ΑΓΔ τρίγωνον, οῦτως τὸ ΕΓ παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ ΓΖ παραλληλόγραμμον, 20 καὶ ὡς ἄρα ἡ ΒΓ βάσις πρὸς τὴν ΓΔ βάσιν, οῦτως τὸ ΕΓ παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ ΖΓ παραλληλόγραμμον.

Τὰ ἄρα τρίγωνα καὶ τὰ παραλληλόγραμμα τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ ἵψος ὄντα πρὸς ἄλληλά ἐστιν ὡς αἰ 25 βάσεις ὅπερ ἔδει δείξαι.

β'.

Ἐὰν τοιγώνου παρὰ μίαν τῶν πλευρῶν ἀχθῆ τις εὐθεῖα, ἀνάλογον τεμεῖ τὰς τοῦ τοι-

^{2.} α] supra F. 3. ΛΓ] ΓΛ P. 4. ΓΛ] Λ in ras. m. 2 P; ΛΓ F. 6. ιση] ισον Β, et F, corr. m. 2. ελάσσων]

triangulique $\mathcal{AB\Gamma}$ basis $\mathcal{O}\Gamma$ et triangulus $\mathcal{AO\Gamma}$, et basis $\Gamma\mathcal{A}$ triangulique $\mathcal{A\Delta\Gamma}$ aliae quaeuis aeque multiplices basis $\mathcal{A\Gamma}$ et triangulus $\mathcal{A\Lambda\Gamma}$; et demonstratum est, si $\mathcal{O}\Gamma$ basis basim $\Gamma\mathcal{A}$ superet, etiam triangulum $\mathcal{AO\Gamma}$ triangulum $\mathcal{A\Lambda\Gamma}$ superare, et si aequalis sit, aequalem esse, et si minor, minorem. itaque erit

 $B\Gamma: \Gamma \Delta = AB\Gamma: A\Gamma \Delta \ [V \text{ def. 5}].$

et quoniam $E\Gamma=2$ $AB\Gamma$ et $Z\Gamma=2$ $A\Gamma\Delta$ [I, 34], et partes eandem rationem habent atque aeque multiplices [V, 15], erit $\triangle$ $AB\Gamma$: $A\Gamma\Delta=E\Gamma$: $Z\Gamma$. iam quoniam demonstratum est, esse

 $B\Gamma: \Gamma \Delta = AB\Gamma: A\Gamma \Delta$

et $AB\Gamma: A\Gamma\Delta = E\Gamma: \Gamma Z$, erit etiam

 $B\Gamma: \Gamma \Delta \Longrightarrow E\Gamma: Z\Gamma \ [V, 11].$

Ergo trianguli et parallelogramma sub eadem altitudine posita eandem inter se rationem habent ac bases; quod erat demonstrandum.

II.

Si in triangulo uni laterum parallela ducitur recta, latera trianguli proportionaliter secabit; et si latera

II. Schol. in Archim. III p. 383.

γώνου πλευράς και έὰν αι τοῦ τριγώνου πλευραί ἀνάλογον τμηθῶσιν, η ἐπὶ τὰς τομὰς ἐπιζευγνυμένη εὐθεῖα παρὰ τὴν λοιπὴν ἔσται τοῦ τριγώνου πλευράν.

5 Τοιγώνου γὰο τοῦ ΑΒΓ παράλληλος μιὰ τῶν πλευρῶν τῆ ΒΓ ἤχθω ἡ ΔΕ λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς ἡ ΒΔ πρὸς τὴν ΔΑ, οῦτως ἡ ΓΕ πρὸς τὴν ΕΑ.

Έπεζεύχθωσαν γὰο αί ΒΕ, ΓΔ.

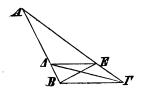
"Ισον ἄρα ἐστὶ τὸ ΒΔΕ τρίγωνον τῷ ΓΔΕ τρι10 γώνῳ. ἐπὶ γὰρ τῆς αὐτῆς βάσεως ἐστι τῆς ΔΕ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς ΔΕ, ΒΓ. ἄλλο δέ τι τὸ ΑΔΕ τρίγωνον. τὰ δὲ ἴσα πρὸς τὸ αὐτὸ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον ἔστιν ἄρα ὡς τὸ ΒΔΕ τρίγωνον πρὸς τὸ ΑΔΕ [τρίγωνον], οὕτως τὸ ΓΔΕ τρίγωνον
15 πρὸς τὸ ΑΔΕ τρίγωνον. ἀλλ' ὡς μὲν τὸ ΒΔΕ τρίγωνον πρὸς τὸ ΑΔΕ, οῦτως ἡ ΒΔ πρὸς τὴν ΔΑ' ὑπὸ γὰρ τὸ αὐτὸ ὕψος ὄντα τὴν ἀπὸ τοῦ Ε ἐπὶ τὴν ΑΒ κάθετον ἀγομένην πρὸς ἄλληλά εἰσιν ὡς αὶ βάσεις. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ ὡς τὸ ΓΔΕ τρίγωνον
20 πρὸς τὸ ΑΔΕ, οῦτως ἡ ΓΕ πρὸς τὴν ΕΑ' καὶ ὡς ἄρα ἡ ΒΔ πρὸς τὴν ΔΑ, οῦτως ἡ ΓΕ πρὸς τὴν ΕΑ.

'Αλλὰ δὴ αί τοῦ ΑΒΓ τοιγώνου πλευραὶ αί ΑΒ, ΑΓ ἀνάλογον τετμήσθωσαν, ὡς ἡ ΒΔ πρὸς τὴν ΔΑ, 25 οῦτως ἡ ΓΕ πρὸς τὴν ΕΑ, καὶ ἐπεζεύχθω ἡ ΔΕ λέγω, ὅτι παράλληλός ἐστιν ἡ ΔΕ τῆ ΒΓ.

Των γαο αυτών κατασκευασθέντων, έπεί έστιν

Ante ἐάν 2 litt. eras. V. 3. παρὰ τὴν λοιπῆν] mutat. in παράλληλος τῆ λοιπῆ B m. recentiss.; in F supra ser. m. 2 παράλληλος.
 πλευράν] mutat. in πλευρᾶ m. recentiss. B.
 τήν] postea insert. φ. τήν] postea insert. φ. EA]

trianguli proportionaliter secantur, recta ad puncta sectionum ducta reliquo lateri trianguli parallela erit.

Nam in triangulo $AB\Gamma$ uni laterum $B\Gamma$ parallela ducatur ΔE . dico, esse

 $B \Delta : \Delta A = \Gamma E : E A$.

ducantur enim BE, $\Gamma \Delta$. itaque $\triangle B\Delta E = \Gamma \Delta E$; nam

in eadem basi sunt ΔE et in iisdem parallelis ΔE , $B\Gamma$ [I, 38]. alia autem quaedam magnitudo est $\triangle A\Delta E$. et aequalia ad idem eandem rationem habent [V, 7]. erit igitur $B\Delta E: A\Delta E = \Gamma\Delta E: A\Delta E$. uerum $B\Delta E: A\Delta E = B\Delta: \Delta A$; nam cum sub eadem altitudine positi sint, ea quae ab E ad AB perpendicularis ducitur, eandem inter se rationem habent ac bases [prop. I]. eadem de causa erit etiam

 $\wedge \Gamma \Delta E : A \Delta E = \Gamma E : E A.$

quare etiam $B\Delta: \Delta A = \Gamma E: EA$ [V, 11].

iam uero trianguli $AB\Gamma$ latera AB, $A\Gamma$ proportionaliter secentur, ita ut sit $B\Delta: \Delta A = \Gamma E: EA$, et ducatur ΔE . dico, ΔE rectae $B\Gamma$ parallelam esse.

ώς ή ΒΔ πρὸς τὴν ΔΑ, οὕτως ή ΓΕ πρὸς τὴν ΕΑ, ἀλλ' ὡς μὲν ή ΒΔ πρὸς τὴν ΔΑ, οὕτως τὸ ΒΔΕ τρίγωνον πρὸς τὸ ΑΔΕ τρίγωνον, ὡς δὲ ἡ ΓΕ πρὸς τὴν ΕΑ, οὕτως τὸ ΓΔΕ τρίγωνον πρὸς τὸ ΑΔΕ τρίγωνον πρὸς τὸ ΑΔΕ τρίγωνον, καὶ ὡς ἄρα τὸ ΒΔΕ τρίγωνον πρὸς τὸ ΑΔΕ τρίγωνον, οῦτως τὸ ΓΔΕ τρίγωνον πρὸς τὸ ΑΔΕ τρίγωνον. ἐκάτερον ἄρα τῶν ΒΔΕ, ΓΔΕ τριγώνων πρὸς τὸ ΑΔΕ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον. ἴσον ἄρα ἐστὶ τὸ ΒΔΕ τρίγωνον τῷ ΓΔΕ τριγώνῳ· καί 10 εἰσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως τῆς ΔΕ. τὰ δὲ ἴσα τρίγωνα καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὄντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἐστίν. παράλληλος ἄρα ἐστὶν ἡ ΔΕ τῆ ΒΓ.

Έὰν ἄρα τριγώνου παρὰ μίαν τῶν πλευρῶν ἀχθῆ
15 τις εὐθεῖα, ἀνάλογον τεμεῖ τὰς τοῦ τριγώνου πλευράς καὶ ἐὰν αί τοῦ τριγώνου πλευραὶ ἀνάλογον τμηθῶσιν, ἡ ἐπὶ τὰς τομὰς ἐπιζευγνυμένη εὐθεῖα παρὰ τὴν λοιπὴν ἔσται τοῦ τριγώνου πλευράν ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

v'

^{3.} τρίγωνον] (alt.) om. V. 4. τὴν ΕΑ] τὸ ΕΑ seq. ras. 1 litt. F. 5. καὶ ὡς ἄρα — 7: ΑΔΕ τρίγωνον] mg. m. 2 V. 6.

nam iisdem comparatis quoniam est $A : A = \Gamma E : E A$, et B A : A = A = A

 $B\Delta: \Delta A = \Gamma E: EA$, et $B\Delta: \Delta A = \triangle B\Delta E: A\Delta E$, et $\Gamma E: EA = \triangle \Gamma \Delta E: A\Delta E$ [prop. I], erit etiam $\triangle B\Delta E: A\Delta E = \triangle \Gamma \Delta E: A\Delta E$ [V, 11]. itaque uterque triangulus $B\Delta E$, $\Gamma \Delta E$ ad $A\Delta E$ eandem rationem habet. itaque $\triangle B\Delta E = \Gamma \Delta E$ [V, 9]. et in eadem basi sunt ΔE . trianguli autem, qui aequales sunt et in eadem basi positi, etiam in iisdem parallelis sunt [I, 39]. itaque ΔE rectae $B\Gamma$ parallela est.

Ergo si in triangulo uni laterum parallela ducitur recta, latera trianguli proportionaliter secabit; et si latera trianguli proportionaliter secantur, recta ad puncta sectionum ducta reliquo lateri trianguli parallela erit; quod erat demonstrandum.

Ш

Si angulus trianguli in duas partes aequales diuiditur, et recta angulum secans etiam basim secat, partes basis eandem rationem habebunt ac reliqua latera trianguli; et si partes basis eandem rationem habent ac reliqua latera trianguli, recta a uertice ad punctum sectionis ducta angulum trianguli in duas partes aequales secabit.

III. Theon in Ptolem. p. 201. Eutocius in Archim. III p. 272, 11. Schol. in Pappum III p. 1175, 16, 25 al.

τρίγωνον] (prius) om. BFV p. 7. τρίγωνον] comp. F. 8. πρὸς τὸ $A \triangle E$] supra m. 1 F; πρὸς τὸ $A \triangle E$ τρίγωνον V. 9. ἐστίν FV. 11. καί] (prius) τά F. 12. παράλληλος V; corr. m. 2. ἐστίν] (prius) PFV; ἐστί B, et p (ι in ras.); εἰσί V m. 2. 14. πλευρῶν] mg. m. 1 P. 20. ἡ] om. V. τμηθῆ] in ras. m. 2 V. $\eth$ έ] supra m. 1 F. 21. τέμνη] τέμνει eras. ι V. 24. καὶ ἐἀν τά — 25: πλευραῖς] mg. m. 2 V. 24. ἔχη] corr. ex ἔχει m. 1 p. 27. τεμεί] P, F m. 2, V m. 2; τέμνει Bp, F m. 1, V m. 1.

ΤΕστω τρίγωνον τὸ $AB\Gamma$, καὶ τετμήσθω ἡ ὑπὸ $BA\Gamma$ γωνία δίχα ὑπὸ τῆς $A\Delta$ εὐθείας λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς ἡ $B\Delta$ πρὸς τὴν $\Gamma\Delta$, οὕτως ἡ $B\Lambda$ πρὸς τὴν $A\Gamma$.

5 "Ηχθω γὰο διὰ τοῦ Γ τῆ ΔΑ παράλληλος ἡ ΓΕ, και διαχθεῖσα ἡ ΒΑ συμπιπτέτω αὐτῆ κατὰ τὸ Ε. Καὶ ἐπεὶ εἰς παραλλήλους τὰς ΑΔ, ΕΓ εὐθεῖα ἐνέπεσεν ἡ ΑΓ, ἡ ἄρα ὑπὸ ΑΓΕ γωνία ἴση ἐστὶ τῷ ὑπὸ ΓΑΔ. ἀλλ' ἡ ὑπὸ ΓΑΔ τῆ ὑπὸ ΒΑΔ ὑπό-10 κειται ἴση καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΔ ἄρα τῆ ὑπὸ ΑΓΕ ἐστιν

ἴση. πάλιν, έπεὶ εἰς παραλλήλους τας ΑΔ, ΕΓ εὐθεῖα ἐνέπεσεν ἡ ΒΑΕ, ἡ ἐκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΔ ἴση ἐστὶ τῆ ἐντὸς τῆ ὑπὸ ΑΕΓ. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΑΓΕ τῆ ὑπὸ ΒΑΔ ἴση καὶ ἡ ὑπὸ ΑΓΕ ἄρα

15 γωνία τῆ ὑπὸ ΑΕΓ ἐστιν ἴση· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ ΑΕ πλευρὰ τῆ ΑΓ ἐστιν ἴση. καὶ ἐπεὶ τριγώνου τοῦ ΒΓΕ παρὰ μίαν τῶν πλευρῶν τὴν ΕΓ ἦκται ἡ ΑΔ, ἀνάλογον ἄρα ἐστὶν ὡς ἡ ΒΔ πρὸς τὴν ΔΓ, οὕτως ἡ ΒΑ πρὸς τὴν ΑΕ. ἴση δὲ ἡ ΑΕ τῆ ΑΓ.
 20 ὡς ἄρα ἡ ΒΔ πρὸς τὴν ΔΓ, οὕτως ἡ ΒΑ πρὸς

την ΑΓ.

Αλλὰ δὴ ἔστω ὡς ἡ B extstyle au πρὸς τὴν extstyle auΓ, οὕτως ἡ B extstyle au πρὸς τὴν extstyle auΓ, καὶ ἐπεζεύχθω ἡ extstyle auΛέγω, ὅτι δίχα τέτμηται ἡ ὑπὸ extstyle auΛείνας. 25 εὐθείας.

Τῶν γὰρ αὐτῶν κατασκευασθέντων, ἐπεί ἐστιν $\dot{\omega}$ ς $\dot{\eta}$ $B \Delta$ πρὸς τὴν $\Delta \Gamma$, οὕτως $\dot{\eta}$ B A πρὸς τὴν $A \Gamma$, ἀλλὰ καὶ $\dot{\omega}$ ς $\dot{\eta}$ $B \Delta$ πρὸς τὴν $\Delta \Gamma$, οὕτως ἐστὶν $\dot{\eta}$ B A

 ^{1.} παί] supra F.
 3. ΓΔ] ΔΓ P.
 7. εὐθείας V.
 8. ἐνέπεσεν] Ρφ Βρ; ἐμπέπτωπεν V. ἐστίν P; comp. p.
 9. ἀλλά P.
 11. εὐθεῖα] εὐθείας addito εὐθεῖα in mg. m.

Sit triangulus $AB\Gamma$, et $LBA\Gamma$ in duas partes

aequales secetur recta $A\Delta$. dico, esse

 $B\Delta: \Gamma\Delta = BA: A\Gamma.$

ducatur enim per Γ rectae ΔA parallela ΓE_i et producta BA cum ea concurrat

in E [I alt. 5]. et quoniam in rectas parallelas $A\Delta$, $E\Gamma$ recta incidit $A\Gamma$, erit L $A\Gamma E = \Gamma A\Delta$ [I, 29]. sed supposuimus L $\Gamma A\Delta = BA\Delta$. quare etiam L $BA\Delta = A\Gamma E$. rursus quoniam in rectas parallelas $A\Delta$, $E\Gamma$ recta incidit BAE, erit L $BA\Delta = AE\Gamma$ exterior angulus interiori [I, 29]. demonstratum est autem, esse etiam L $A\Gamma E = BA\Delta$. quare etiam L $A\Gamma E = AE\Gamma$. quare etiam $AE = A\Gamma$ [I, 6]. et quoniam in triangulo $B\Gamma E$ uni laterum $E\Gamma$ parallela ducta est $A\Delta$, erit $B\Delta : \Delta\Gamma = BA : AE$ [prop. II]. sed $AE = A\Gamma$, itaque erit

$B\Delta: \Delta\Gamma = BA: A\Gamma.$

iam uero sit $B\Delta: \Delta\Gamma = BA: A\Gamma$, et ducatur $A\Delta$. dico, $\angle BA\Gamma$ in duas partes aequales secari recta $A\Delta$. nam iisdem comparatis quoniam est $B\Delta: \Delta\Gamma = BA: A\Gamma$, uerum etiam $B\Delta: \Delta\Gamma = BA: AE$ (nam

² V; eidelas sideia Bp. 12. èvérese V. BAE] litt. E in ras. m. 2 P. $\dot{\eta}$] (tert.) in ras. V. 13. $\ddot{\iota} \eta$] $-\eta$ e corr. m. 2 P. $AE\Gamma$] litt. $E\Gamma$ in ras. P. 14. $BA\Delta$] corr. ex $B\Delta\Delta$ m. 1 p. $\ddot{\alpha}\varrho\alpha$ $\gamma\omega\nu\dot{\iota}\alpha$] om. V. 16. AE] $A\Theta$ π (non P), EA φ . $\pi\lambda s\nu\varrho\dot{\alpha}\nu$ π (non P). 18. $\pi\varrho\dot{\alpha}s$ $\tau\dot{\eta}\nu$] $\tau\dot{\eta}\nu$ comp. scriptum cum $\pi\varrho\dot{\alpha}s$ coaluit in F, $\pi\varrho\dot{\alpha}s$ φ , et sic in seq. saepius. 20. $\dot{\omega}s$ $\ddot{\alpha}\varrho\alpha$] P; $\ddot{\varepsilon}\sigma\iota\nu$ $\ddot{\alpha}\varrho\alpha$ $\dot{\omega}s$ Theon? (BFVp); cfr. p. 68, 15. 22. $B\Delta$] Δ corr. p. $\Delta\Gamma$] $\Gamma\Delta$ F. 26. $\dot{\varepsilon}\pi\dot{s}$ $\dot{\gamma}\dot{\alpha}\varrho$ φ . 27. $\Delta\Gamma$ — p. 84, 1: $\pi\varrho\dot{\alpha}s$ $\tau\dot{\eta}\nu$] om. Bp. 28. $\tau\dot{\eta}\nu$] om. F (inser. m. rec., sed eras.).

πρὸς τὴν ΑΕ΄ τριγώνου γὰρ τοῦ ΒΓΕ παρὰ μίαν τὴν ΕΓ ἦκται ἡ ΑΔ΄ καὶ ὡς ἄρα ἡ ΒΑ πρὸς τὴν ΑΓ, οῦτως ἡ ΒΑ πρὸς τὴν ΑΕ. ἴση ἄρα ἡ ΑΓ τῷ ΑΕ΄ ὥστε καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΕΓ τῷ ὑπὸ ΑΓΕ τῷ ὑπὸ ΑΓΕ τῷ ὑπὸ ΤΕ δέτιν ἴση, ἀλλ' ἡ μὲν ὑπὸ ΑΓΕ τῷ ἐκτὸς τῷ ὑπὸ ΒΑΔ [ἐστιν] ἴση, ἡ δὲ ὑπὸ ΑΓΕ τῷ ἐναλλὰξ τῷ ὑπὸ ΓΑΔ ἐστιν ἴση καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΔ ἄρα τῷ ὑπὸ ΓΑΔ ἐστιν ἴση. ἡ ἄρα ὑπὸ ΒΑΓ γωνία δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς ΑΔ εὐθείας.

8'.

Τῶν ἰσογωνίων τριγώνων ἀνάλογόν εἰ-20 σιν αί πλευραὶ αί περὶ τὰς ἴσας γωνίας καὶ ὁμόλογοι αί ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας ὑποτείνουσαι.

"Εστω ἰσογώνια τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΓΕ ἴσην ἔχοντα τὴν μὲν ὑπὸ ΑΒΓ γωνίαν τῷ ὑπὸ ΔΓΕ, τὴν δὲ ὑπὸ ΒΑΓ τῷ ὑπὸ ΓΔΕ καὶ ἔτι τὴν ὑπὸ ΑΓΒ 25 τῷ ὑπὸ ΓΕΔ: λέγω, ὅτι τῶν ΑΒΓ, ΔΓΕ τριγώνων

IV. Psellus p. 70.

^{3.} ovrws] m. 2 V. AE] $A\Gamma \varphi$. 4. AE] $EA \varphi$. $\tau \tilde{\eta}$] PBp; $\gamma \omega \nu (\alpha \tau \tilde{\eta} \ FV$. 5. å $\lambda \lambda \dot{\alpha} \ P$. 6. BAA] B supra m. 1 F. $\dot{\epsilon} \sigma \tau \nu \nu$] om. $\dot{P}$. $\dot{\eta} \ \delta \dot{\epsilon}$] $\dot{\epsilon} \sigma \eta \ \delta \dot{\epsilon}$ nal $\dot{\eta} \ V$. $A\Gamma E$] supra Γ ras. est in V; $AE\Gamma$ F. 7. $\dot{\epsilon} \sigma \tau \nu \nu$ $\dot{\epsilon} \sigma \eta$] om. V. nal $\dot{\eta} \ \dot{\nu} \pi \dot{\sigma} - 8$:

in triangulo $B\Gamma E$ uni laterum $E\Gamma$ parallela ducta est $A\Delta$) [prop. II], erit etiam $BA: A\Gamma = BA: AE$ [V, 11]. quare $A\Gamma = AE$ [V, 9]. quare etiam $LAE\Gamma = A\Gamma E$ [I, 5]. sed $LAE\Gamma = BA\Delta$ exteriori [I, 29], et $LA\Gamma E = \Gamma A\Delta$ alterno [id.]. quare etiam $LBA\Delta = \Gamma A\Delta$. itaque $LBA\Gamma$ recta $A\Delta$ in duas partes aequales sectus est.

Ergo si angulus trianguli in duas partes aequales dividitur, et recta angulum secans etiam basim secat, partes basis eandem rationem habebunt ac reliqua latera trianguli; et si partes basis eandem rationem habent ac reliqua latera trianguli, recta a vertice ad punctum sectionis ducta angulum trianguli in duas partes aequales secabit; quod erat demonstrandum.

IV.

In triangulis aequiangulis latera aequales angulos comprehendentia proportionalia sunt et correspondentia, quae sub aequalibus angulis subtendunt.

Sint trianguli aequianguli $AB\Gamma$, $\Delta\Gamma E$ habentes $LAB\Gamma = \Delta\Gamma E$, $BA\Gamma = \Gamma\Delta E$, $A\Gamma B = \Gamma E\Delta$. dico,

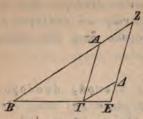
έστιν ἴση] om. B et V (ras. est quartae partis lineae); in mg. transeunt in ras. p. 10. ή] om. V. δίχα] om. F. 11. τὴν γωνίαν] P; αὐτήν BFVp. εὐθεῖα] mg. m. 1 P. τέμνει F et seq. ras. 1 litt. V. 12. τά] m. 2 F. 13. καὶ ἐάν — 17: δεἰξαι] in ras. m. 1 F. 14. ἔχη] corr. ex ἔχει p. λόγον ἔχη V. 16. τοῦ τριγώνου] om. FV. 17. γωνίαν] εὐθεῖαν p. 20. αὶ περί] e corr. V. ἴσας] m. rec. F. 21. πλευραὶ ὑποτείνουσαι Bp, ὑποτείνουσαι πλευραί FV. 22. ἔστωσαν V. ΔΓΕ] ΓΔΕ Bp, V m. 2. 23. ΔΒΓ] BΛΓ P. γωνίαν] comp. mg. P. ΔΓΕ] ΓΔΕ P. 24. ΒΛΓ] BFp, V m. 2; ΒΓΛ P; ΛΓΒ V m. 1. ΓΔΕ] BFp, V m. 2; ΓΕΔ P. ΛΓΒ] Bp, V in ras. m. 2; ΛΒΓ PΣ. 25. ΓΕΔ] BFp; ΔΕΓ in ras. m. 2 V; ΔΓΕ P.

ἀνάλογόν είσιν αι πλευφαί αι περί τὰς ἴσας γωνίας καὶ ὁμόλογοι αι ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας ὑποτείνουσαι.

Κείσθω γαρ επ' εὐθείας ή ΒΓ τῆ ΓΕ. καὶ ἐπεὶ αί ὑπὸ ΑΒΓ, ΑΓΒ γωνίαι δύο ὀρθῶν ἐλάττονές 5 εἰσιν, ἴση δὲ ἡ ὑπὸ ΑΓΒ τῆ ὑπὸ ΔΕΓ, αὶ ἄρα ὑπὸ ΑΒΓ, ΔΕΓ δύο ὀρθῶν ἐλάττονές εἰσιν αὶ ΒΑ, ΕΔ ἄρα ἐκβαλλόμεναι συμπεσοῦνται. ἐκβεβλήσθωσαν καὶ συμπιπτέτωσαν κατὰ τὸ Ζ.

Και έπει ίση έστιν ή ύπὸ ΔΓΕ γωνία τη ύπὸ 10 ΑΒΓ, παράλληλός έστιν ή ΒΖ τη ΓΔ. πάλιν, έπεί ίση έστιν ή ύπὸ ΑΓΒ τη ύπὸ ΔΕΓ, παράλληλός έστιν ή ΑΓ τη ΖΕ. παραλληλόγραμμον άρα έστι τὸ ΖΑΓΔ ἴση ἄρα ἡ μεν ΖΑ τῆ ΔΓ, ἡ δὲ ΑΓ τῆ ΖΔ. και έπει τοινώνου του ΖΒΕ παρά μίαν την 15 ΖΕ ήμται ή ΑΓ, έστιν ἄρα ώς ή ΒΑ πρός την ΑΖ, ούτως ή ΒΓ πρός την ΓΕ. ἴση δὲ ή ΑΖ τη ΓΔ. ώς ἄρα ή ΒΑ πρός την ΓΔ, ούτως ή ΒΓ πρός την ΓΕ, και έναλλὰξ ώς ή ΑΒ ποὸς την ΒΓ, ούτως ή ΔΓ πρός την ΓΕ. πάλιν, έπεὶ παράλληλός έστιν 20 ή ΓΔ τῆ ΒΖ, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΓΕ, ούτως ή ΖΑ πρός την ΔΕ. Ιση δε ή ΖΑ τη ΑΓ. ώς ἄρα ή ΒΓ πρὸς τὴν ΓΕ, οῦτως ή ΑΓ πρὸς τὴν ΔΕ, καὶ ἐναλλάξ ὡς ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΓΑ, οῦτως ή ΓΕ πρός την ΕΔ. ἐπεὶ οὖν ἐδείχθη ὡς μὲν ή 25 ΑΒ πρός την ΒΓ, ούτως ή ΔΓ πρός την ΓΕ, ώς δὲ ή ΒΓ πρὸς τὴν ΓΑ, οῦτως ἡ ΓΕ πρὸς τὴν ΕΔ, δι' ίσου άρα ώς ή ΒΑ πρός την ΑΓ, ούτως ή ΓΔ πρός την ΔΕ.

^{4.} δύο] αί δύο P, corr. m. 1. ἐλάσσονες V. 6. ἐλάσσονες V. 10. ἐστιν] P, F m. 1; ἄρα ἐστίν BVp, F m. 2. Sequentia in ras. m. 1 p. 12. ἐστί] ἐστίν P, comp. p. 13. ΖΑΓΔ] Γ in ras. B. ΔΓ] Γ in ras. p; ΓΔ V, corr. m. 2. 14. ΖΔ]

in triangulis $AB\Gamma$, $\Delta\Gamma E$ latera aequales angulos comprehendentia aequalia esse et correspondentia, quae sub aequalibus angulis subtendant. ponatur enim $B\Gamma$ in producta ΓE , et quoniam

 $\angle AB\Gamma + A\Gamma B$ duobus rectis minores sunt [I, 17] et $\angle A\Gamma B = \triangle E\Gamma$, erunt $\angle AB\Gamma + \triangle E\Gamma$ duobus rectis minores. itaque BA, $E\triangle$ productae concurrent [I $\alpha i\tau$. 5]. producantur et concurrant in Z.

et quoniam $\[\] \Delta \Gamma E = AB\Gamma,$ erit BZ rectae $\Gamma \Delta$ parallela [I, 28]. rursus quoniam $\[\] A\Gamma B = \Delta E\Gamma,$ erit $A\Gamma$ rectae ZE parallela [id.]. $ZA\Gamma \Delta$ igitur parallelogrammum est. quare $ZA = \Delta \Gamma, A\Gamma = Z\Delta$ [I, 34]. et quoniam in triangulo ZBE uni lateri ZE parallela ducta est $A\Gamma$, erit $BA: AZ = B\Gamma: \Gamma E$ [prop. II]. sed $AZ = \Gamma \Delta$. itaque $BA: \Gamma \Delta = B\Gamma: \Gamma E$ et permutando [V, 16] $AB: B\Gamma = \Delta \Gamma: \Gamma E$. rursus quoniam $\Gamma \Delta$ rectae BZ parallela est, erit $B\Gamma: \Gamma E = Z\Delta: \Delta E$ [prop. II]. sed $Z\Delta = A\Gamma$. itaque $B\Gamma: \Gamma E = A\Gamma: \Delta E$, et permutando [V, 16] $B\Gamma: \Gamma A = \Gamma E: E\Delta$. iam quoniam demonstratum est, esse $AB: B\Gamma = \Delta\Gamma: \Gamma E$ et $B\Gamma: \Gamma A = \Gamma E: E\Delta$, ex aequo erit $BA: A\Gamma = \Gamma \Delta: \Delta E$ [V, 22].

ΔΖ P. ZBE] PF, V m. 1; BZE Bp, V m. 2. μίαν τῶν πλευρῶν V. 15. ή] (alt.) om, P. την om, BFp. 16. τήν] om. BFp. 17. τήν] om. BFp. τήν] om. φ. 18. ΔΒ] ΒΑ p. πρὸς τήν] PV; πρός BFp, et sic deinde per totam propositionem. 21. ΖΔ] (alt.) ΔΖ V m. 1; corr. m. 2. 23. καὶ ἐναλλάξ] P; ἐναλλάξ ἄρα Theon? (BFVp); cfr. lin. 18. 24. ἐπεὶ οῦν] καὶ ἐπεί P. ἡ μέν P. Σλ. καὶ δι΄ ἴσον P.

Τῶν ἄρα ἰσογωνίων τριγώνων ἀνάλογόν εἰσιν αί πλευραὶ αὶ περὶ τὰς ἴσας γωνίας καὶ ὁμόλογοι αἰ ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας ὑποτείνουσαι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

· E'.

δ 'Εὰν δύο τρίγωνα τὰς πλευρὰς ἀνάλογον ἔχη, ἰσογώνια ἔσται τὰ τρίγωνα καὶ ἴσας ἕξει τὰς γωνίας, ὑφ' ᾶς αί δμόλογοι πλευραὶ ὑποτείνουσιν.

"Εστω δύο τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΕΖ τὰς πλευρας 10 ἀνάλογον ἔχοντα, ὡς μὲν τὴν ΑΒ πρὸς τὴν ΒΓ, οῦτως τὴν ΔΕ πρὸς τὴν ΕΖ, ὡς δὲ τὴν ΒΓ πρὸς τὴν ΓΑ, οὕτως τὴν ΕΖ πρὸς τὴν ΖΔ, καὶ ἔτι ὡς τὴν ΒΑ πρὸς τὴν ΑΓ, οὕτως τὴν ΕΔ πρὸς τὴν ΔΖ. λέγω, ὅτι ἰσογώνιον ἐστι τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΔΕΖ 15 τριγώνω καὶ ἴσας ἔξουσι τὰς γωνίας, ὑφ' ὰς αὶ ὁμόλογοι πλευραὶ ὑποτείνουσιν, τὴν μὲν ὑπὸ ΑΒΓ τῆ ὑπὸ ΔΕΖ, τὴν δὲ ὑπὸ ΒΓΑ τῆ ὑπὸ ΕΖΔ καὶ ἔτι τὴν ὑπὸ ΒΑΓ τῆ ὑπὸ ΕΔΖ.

Συνεστάτω γὰς πρὸς τῆ ΕΖ εὐθεία καὶ τοῖς πρὸς 20 αὐτῆ σημείοις τοῖς Ε, Ζ τῆ μὲν ὑπο ΑΒΓ γωνία ἴση ἡ ὑπο ΖΕΗ, τῆ δὲ ὑπο ΑΓΒ ἴση ἡ ὑπο ΕΖΗ· λοιπη ἄρα ἡ προς τῷ Α λοιπῆ τῆ πρὸς τῷ Η ἐστιν ἴση.

ἴσογώνιον ἄρα ἐστὶ το ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΕΗΖ [τριγώνφ]. τῶν ἄρα ΑΒΓ, ΕΗΖ τριγώνων ἀνάλογόν 25 εἰσιν αί πλευραὶ αί περὶ τας ἴσας γωνίας καὶ ὁμό-

^{3.} ὑπό] περί p. γωνίας] bis p. πλευραὶ ὑποτείνουσαι
ΒΕρ, ὑποτείνουσαι πλευραί V. 7. τάς] m. rec. F. 10.
τὴν ΒΓ] ΒΓ ΒΕρ. 11. τὴν ΕΖ] ΕΖ ΒΕρ. τὴν ΓΛ]
ΓΛ ΒΕρ. 12. οῦτω Β. τὴν ΖΔ] Ρ, V m. 1; τὴν ΔΖ
V m. 2; ΔΖ ΒΕρ. 13. οῦτω Βρ. τὴν ΔΖ] V; τὴν ΖΔ Ρ;
ΔΖ ΒΕρ. 14. ἐστιν Ρ, comp. p. 16. ὑποτείνουσι Vp.

Ergo in triangulis aequiangulis latera aequales angulos comprehendentia proportionalia sunt et correspondentia, quae sub aequalibus angulis subtendunt; quod erat demonstrandum.

V.

Si duo trianguli latera proportionalia habent, aequianguli erunt trianguli et eos angulos aequales habebunt, sub quibus correspondentia latera subtendunt.

Sint duo trianguli $AB\Gamma$, $\triangle EZ$ latera proportionalia habentes, ita ut sit $AB:B\Gamma$ $= \triangle E: EZ, B\Gamma: \Gamma A = EZ$ $: Z\triangle, BA: A\Gamma = E\triangle: \triangle Z.$ dico,

triangulos ABΓ, ΔEZ aequiangulos fore et eos angulos aequales habituros esse, sub quibus correspondentia latera subtendant.

 $\angle AB\Gamma = \triangle EZ$, $B\Gamma A = EZ\Delta$, $BA\Gamma = E\Delta Z$.

constructur enim ad rectam EZ et puncta eius E, Z angulo $AB\Gamma$ aequalis $\angle ZEH$ et angulo $A\Gamma B$ aequalis EZH [I, 23]. itaque qui relinquitur, angulus ad A positus reliquo angulo ad H posito aequalis est [I, 32]. itaque $AB\Gamma$, EHZ trianguli aequianguli sunt. quare in triangulis $AB\Gamma$, EHZ latera aequales angulos comprehendentia proportionalia sunt et corre-

^{21.} ΛΓΒ] e corr. V. 22. πρὸς τῷ Λ] P; ὑπὸ ΒΛΓ Theon (BFVp). πρὸς τῷ Η] P; ὑπὸ ΕΗΖ Theon (Bp; ὑπὸ ΕΖ supra scr. Η V, ὑπὸ ΕΖΗ F). 23. ἰσογώνιο F in fine lin. ἐστίν P, comp. p. ΕΗΖ] P, V m. 1; ZΕΗ Bp, V m. 2, F eras. Z et H. 24. τριγώνφ] om. P. ΕΗΖ] P, V m. 1; ZΕΗ BFp, V m. 2.

λογοι αί ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας ὑποτείνουσαι ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΒΓ, [οῦτως] ἡ ΗΕ προς την ΕΖ. άλλ' ώς ή ΑΒ πρός την ΒΓ, ούτως ύπόκειται ή ΔΕ πρός την ΕΖ· ώς άρα ή ΔΕ πρός 5 την ΕΖ, ούτως η ΗΕ πρός την ΕΖ. εκατέρα άρα τῶν ΔΕ, ΗΕ πρὸς τὴν ΕΖ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον. ίση άρα έστιν ή ΔΕ τη ΗΕ. διὰ τὰ αὐτὰ δή και ή ΔΖ τη ΗΖ έστιν ίση. έπει ούν ίση έστιν ή ΔΕ τη EH, nown de n EZ, δύο δη αί ΔΕ, EZ δυσί ταις 10 ΗΕ, ΕΖ ίσαι εἰσίν καὶ βάσις ἡ ΔΖ βάσει τῆ ΖΗ [έστιν] ἴση· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΕΖ γωνία τῆ ὑπὸ ΗΕΖ έστιν ίση, καὶ τὸ ΔΕΖ τρίγωνον τῶ ΗΕΖ τοιγώνω ίσου, και αί λοιπαί γωνίαι ταις λοιπαίς γωνίαις ίσαι, ύφ' ας αί ίσαι πλευραί υποτείνουσιν. 15 ίση ἄρα ἐστὶ καὶ ἡ μὲν ὑπὸ ΔΖΕ γωνία τῆ ὑπὸ ΗΖΕ, ή δε ύπο ΕΔΖ τη ύπο ΕΗΖ. και έπει ή μεν ύπο ΖΕΔ τῆ ὑπὸ ΗΕΖ ἐστιν ἴση, ἀλλ' ἡ ὑπὸ ΗΕΖ τῆ ύπὸ ΑΒΓ, καὶ ἡ ὑπὸ ΑΒΓ ἄρα γωνία τῆ ὑπὸ ΔΕΖ έστιν ίση. διὰ τὰ αὐτὰ δή και ή ὑπὸ ΑΓΒ τῆ ὑπὸ 20 ΔΖΕ έστιν ίση, καὶ έτι ή πρὸς τῷ Α τῆ πρὸς τῷ Δ. ἰσογώνιον ἄρα έστὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῶ ΔΕΖ τοινώνω.

Έὰν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς πλευρὰς ἀνάλογον ἔχη, ἰσογώνια ἔσται τὰ τρίγωνα καὶ ἴσας ἔξει τὰς γωνίας, 25 ὑφ' ὰς αί ὁμόλογοι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ὅπερ ἔδει δεῖἔαι.

5

Έαν δύο τρίγωνα μίαν γωνίαν μια γω-

^{1.} $\gamma\omega\nu'\alpha\varsigma$] m. 2 F. $\pi\lambda\varepsilon\nu\varrho\alpha\iota$ $\dot{\nu}\pi$ oτε $\dot{\nu}\nu\nu\sigma\alpha\iota$ Theon (BVFp). 2. $\tau\dot{\eta}\nu$] om. BFp. $\ddot{\nu}\nu$ om. P. 3. $\tau\dot{\eta}\nu$] om. BFp. $\ddot{\alpha}\lambda\lambda'$ — 4: EZ] mg. m. 1 F. 3. $\tau\dot{\eta}\nu$] om. BFp. 4. $\tau\dot{\eta}\nu$]

spondentia, quae sub aequalibus angulis subtendunt [prop. IV]. erit igitur $AB : B\Gamma = HE : EZ$. $AB : B\Gamma = \Delta E : EZ$, ut supposuimus. quare $\Delta E: EZ = HE: EZ [V, 11]$. itaque utraque $\Delta E, HE$ ad EZ eandem rationem habet. ergo $\Delta E = HE$ [V, 9]. eadem de causa etiam $\Delta Z = HZ$. iam quoniam $\Delta E = EH$, et communis est EZ, duae rectae AE, EZ duabus HE, EZ aequales sunt; et $\Delta Z = ZH$. itaque $\angle \Delta EZ = HEZ$ [I, 8], et $\triangle \Delta EZ$ $= \triangle HEZ$, et reliqui anguli reliquis angulis aequales, sub quibus aequalia latera subtendunt [I, 4]. itaque $\angle \Delta ZE = HZE, \angle E\Delta Z = EHZ$. et quoniam $\angle ZE\Delta = HEZ$, et $\angle HEZ = AB\Gamma$, erit etiam $\angle AB\Gamma = AEZ$. eadem de causa erit etiam $\angle A\Gamma B$ $= \Delta ZE$, et praeterea angulus ad A positus angulo ad Δ posito. itaque trianguli $AB\Gamma$, ΔEZ aequianguli sunt.

Ergo si duo trianguli latera proportionalia habent, aequianguli erunt trianguli et eos angulos aequales habebunt, sub quibus correspondentia latera subtendunt; quod erat demonstrandum.

VI.

Si duo trianguli unum angulum uni angulo aequalem

om. BFp. καὶ ὡς ἄρα P. 5. τήν] bis om. BFp. 6. HE] EH V. 7. τά] om. p. 8. ἴση ἐστίν p. 10. εἰσί Vp. ΔΖ] ΖΔ P. ZH] post ras. 1 litt. V. 11. ἐστιν] om. P. 13. Post ἴσον add. ἐστί Bp, F m. 2, V m. 2. 14. Post ἴσαι add. ἔσονται Bp, F m. 2. 15. ἐστίν PB. ΔΖΕ] ΔΕΖ F. HZΕ] Ἡ supra m. 1 F. 17. ἴση ἐστίν φ. ἀλλά P. 18. ΔΒΓ] (prius) ΔΒΓ ἐστιν ἴση V. 19. ἡ] ἡ μέν P. ΔΓΒ] ΔΒΓ p. 20. ἔτι] e corr. V. τῷ] bis τό B et V (corr. m. 2). 21. Δ ἐστιν ἴση FV. ἐστίν P.

νία ίσην έχη, περί δὲ τὰς ίσας γωνίας τας πλευράς ἀνάλογον, ἰσογώνια ἔσται τα τρίγωνα και ίσας έξει τὰς γωνίας, ὑφ' ὰς αί ὁμόλογοι πλευραί ύποτείνουσιν.

"Εστω δύο τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΕΖ μίαν γωνίαν την ύπὸ ΒΑΓ μιᾶ γωνία τη ύπὸ ΕΔΖ ἴσην ἔγοντα. περί δὲ τὰς ἴσας γωνίας τὰς πλευράς ἀνάλογον, ὡς την ΒΑ πρός την ΑΓ, ούτως την ΕΔ προς την ΔΖ. λέγω, δτι Ισογώνιον έστι τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῶ ΔΕΖ 10 τριγώνω καὶ ἴσην έξει τὴν ὑπὸ ΑΒΓ γωνίαν τῆ ύπὸ ΔΕΖ, τὴν δὲ ὑπὸ ΔΓΒ τῆ ὑπὸ ΔΖΕ.

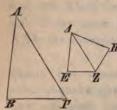
Συνεστάτω γὰο πρὸς τῆ ΔΖ εὐθεία καὶ τοῖς πρὸς αὐτῆ σημείοις τοῖς Δ, Ζ ὁποτέρα μὲν τῶν ὑπὸ ΒΑΓ. ΕΔΖ ίση ή ύπο ΖΔΗ, τη δε ύπο ΑΓΒ ίση ή ύπὸ 15 ΔΖΗ λοιπή ἄρα ή προς τῶ Β γωνία λοιπή τῆ πρός τῶ Η ἴση ἐστίν.

Ισογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΔΗΖ τοιγώνω. ἀνάλογον ἄρα ἐστὶν ὡς ἡ ΒΑ πρὸς τὴν ΑΓ, ούτως ή ΗΔ πρός την ΔΖ. υπόκειται δέ καί 20 ώς ή ΒΑ πρός την ΑΓ, ούτως ή ΕΔ προς την ΔΖ. καὶ ώς ἄρα ἡ ΕΔ πρὸς τὴν ΔΖ, οῦτως ἡ ΗΔ πρὸς την ΔΖ. ἴση ἄρα ή ΕΔ τῆ ΔΗ καὶ κοινή η ΔΖ. δύο δή αί ΕΔ, ΔΖ δυσί ταῖς ΗΔ, ΔΖ ίσαι είσίν. καὶ γωνία ή ύπὸ ΕΔΖ γωνία τῆ ὑπὸ ΗΔΖ [ἐστιν] 25 ίση βάσις άρα ή ΕΖ βάσει τη ΗΖ έστιν ίση, καὶ τὸ ΔΕΖ τρίγωνον τῷ ΗΔΖ τριγώνω ἴσον ἐστίν, καὶ

^{7.} $\tilde{\imath}\sigma\alpha\varsigma$] m. 2 V. 8. $\tau \dot{\eta}\nu$ $A\Gamma$] $A\Gamma$ BFp. $\pi \varrho \dot{\varsigma}\varsigma$] supra m. rec. P. $\tau \dot{\eta}\nu$] om. BFp. ΔZ] eras. V; mutat. in ΔE F; $Z\Delta$ Bp. 9. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ P, comp. p. 10. $\tau \dot{\omega}\nu$ $AB\Gamma$ F. 11. $\tau \dot{\eta}\nu$] $\tau \dot{\eta}$ V, corr. m. rec. $A\Gamma B$] e corr. m. 2 V. 12. $\pi \varrho \dot{\varsigma}\varsigma$ $\mu \dot{\epsilon}\nu$ BFVp. $\tau \dot{\eta}\nu$ ΔZ $\dot{\epsilon}\dot{\nu}\dot{\sigma}\dot{\epsilon}\dot{\omega}\nu$ V, corr. m. 2. 13. $\alpha\dot{\nu}\dot{\tau}\dot{\eta}\dot{\varsigma}$ B.

habent et latera aequales angulos comprehendentia proportionalia, aequianguli erunt trianguli et eos angulos aequales habebunt, sub quibus correspondentia latera subtendunt.

Sint duo trianguli ABT, AEZ unum angulum

 $BA\Gamma$ uni angulo EAZ aequalem habentes et latera aequales angulos H comprehendentia proportionalia, ita ut sit $BA:A\Gamma=EA:AZ$. dico, triangulos $AB\Gamma$, AEZ aequiangulos esse et habituros esse $LAB\Gamma=AEZ$, $LA\Gamma B=AZE$.

constructur enim ad rectam ΔZ et puncta eius Δ , Z utrique angulo $BA\Gamma$, $E\Delta Z$ aequalis L $Z\Delta H$ et L $\Delta ZH = A\Gamma B$ [I, 23]. itaque qui relinquitur angulus ad B positus reliquo angulo ad H posito aequalis est [I, 32]. itaque trianguli $AB\Gamma$, ΔHZ aequalis gunt. quare erit $BA: A\Gamma = H\Delta: \Delta Z$ [prop. IV]. supposuimus autem, esse etiam $BA: A\Gamma = E\Delta: \Delta Z$. quare [V, 11] $E\Delta: \Delta Z = H\Delta: \Delta Z$. itaque $E\Delta = \Delta H[V, 9]$; et communis est ΔZ . itaque duae rectae $E\Delta$, ΔZ duabus ΔZ 0 aequales sunt; et ΔZ 1 et ΔZ 2 et ΔZ 3 quare ΔZ 4 et reliqui anguli reliquis aequales erunt,

^{14.} $E \triangle Z$ $\gamma \omega v l \alpha$ $l \sigma \eta$ V. 15. $t \tilde{\omega}$] $\tau \delta$ V, corr. m. 2. $\gamma \omega v l \alpha$] post ras. 1 litt. P; om. Theon (BFVp). 16. $\tau \tilde{\omega}$] $\tau \delta$ V, corr. m. 2. 17. $\tilde{\epsilon} \sigma \tau l v$ P φ , comp. p. $\triangle H Z$] $\triangle E Z$ φ . 18. $\tau \dot{\eta} v$] om. BFp. 19. $H \triangle I$] litt. H m. 2 V; $E \triangle I$, corr. m. 2. $\tau \dot{\eta} v$ I om. BFp. 20. $\tau \dot{\eta} v$ I bis om. BFp. $E \triangle I$] $\triangle E$ F; $A \triangle I$ B, corr. m. 2. 21. $E \triangle I$] $\triangle I$ $\triangle I$

αί λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἴσαι ἔσονται, ὑφ' ὰς αί ἴσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν. ἴση ἄρα ἐστὶν ἡ μὲν ὑπὸ ΔΖΗ τῆ ὑπὸ ΔΖΕ, ἡ δὲ ὑπὸ ΔΗΖ τῆ ὑπὸ ΔΕΖ. ἀλλ' ἡ ὑπὸ ΔΖΗ τῆ ὑπὸ ΑΓΒ ἐστιν. ὅση καὶ ἡ ὑπὸ ΑΓΒ ἄρα τῆ ὑπὸ ΔΖΕ ἐστιν ἴση. ὑπόκειται δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ τῆ ὑπὸ ΕΔΖ ἴση καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ πρὸς τῷ Β λοιπῆ τῆ πρὸς τῷ Ε ἴση ἐστίν ἴσογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΔΕΖ τριγώνω.

Έὰν ἄρα δύο τρίγωνα μίαν γωνίαν μιᾶ γωνία ἴσην ἔχη, περὶ δὲ τὰς ἴσας γωνίας τὰς πλευρὰς ἀνάλογον, ἰσογώνια ἔσται τὰ τρίγωνα καὶ ἴσας ἔξει τὰς γωνίας, ὑφ' ἃς αἱ ὁμόλογοι πλευραὶ ὑποτείνουσιν

2'

όπεο έδει δείξαι.

15

The same of the same of

Έὰν δύο τρίγωνα μίαν γωνίαν μιᾶ γωνία ἴσην ἔχη, περὶ δὲ ἄλλας γωνίας τὰς πλευρὰς ἀνάλογον, τῶν δὲ λοιπῶν ἐκατέραν ᾶμα ἤτοιἐλάσσονα ἢ μὴ ἐλάσσονα ὀρθῆς, ἰσογώνια 20 ἔσται τὰ τρίγωνα καὶ ἴσας ἔξει τὰς γωνίας, περὶ ᾶς ἀνάλογόν εἰσιν αί πλευραί.

Έστω δύο τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΕΖ μίαν γωνίαν μιᾶ γωνία ἴσην ἔχοντα τὴν ὑπὸ ΒΑΓ τῆ ὑπὸ ΕΔΖ, περὶ δὲ ἄλλας γωνίας τὰς ὑπὸ ΑΒΓ, ΔΕΖ τὰς πλευρὰς ἀνάλογον, ὡς τὴν ΑΒ πρὸς τὴν ΒΓ, οὕτως τὴν ΔΕ πρὸς τὴν ΕΖ, τῶν δὲ λοιπῶν τῶν

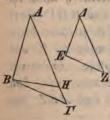
^{1.} ἔσονται ἐκατέρα ἐκατέρα Theon (BFVp). 3. ὑπὸ ΔΗΖ] Peyrardus, ὑπὸ ΔΕΖ Ρ; πρὸς τῷ Η Theon (BFVp; τὸ pro τῷ V, corr. m. 2). 4. ὑπὸ ΔΕΖ] Peyrardus; ὑπὸ ΔΗΖ Ρ; πρὸς τῷ Ε Theon (BFVp; τὸ pro τῷ V, corr. m. 2). ἀλλά Ρ. ΔΓΒ] ΒΓΛ Ρ, Λ in ras. 6. καὶ ἡ — ἐστιν ἴση]

sub quibus aequalia latera subtendunt [I, 4]. itaque $\angle \Delta ZH = \Delta ZE$, $\angle \Delta HZ = \Delta EZ$. uerum $\angle \Delta ZH = A\Gamma B$. quare etiam $\angle A\Gamma B = \Delta ZE$. supposuimus autem, esse etiam $\angle BA\Gamma = E\Delta Z$. itaque etiam qui relinquitur angulus ad B positus, reliquo angulo ad E posito aequalis est [I, 32]. itaque trianguli $AB\Gamma$, ΔEZ aequianguli sunt.

Ergo si duo trianguli unum angulum uni angulo aequalem habent et latera aequales angulos comprehendentia proportionalia, aequianguli erunt trianguli et eos angulos aequales habebunt, sub quibus correspondentia latera subtendunt; quod erat demonstrandum.

VII.

Si duo trianguli unum angulum uni angulo aequalem habent et latera alios duos angulos comprehendentia proportionalia et reliquos angulos singulos simul aut minores aut non minores recto, trianguli aequianguli erunt et eos angulos aequales habebunt, quos latera proportionalia comprehendunt.

Sint duo trianguli $AB\Gamma$, ΔEZ unum angulum uni angulo aequalem habentes, $\angle BA\Gamma = E\Delta Z$, et latera alios duos angulos comprehendentia Z proportionalia, $AB:B\Gamma = \Delta E:EZ$, et reliquos angulos, qui ad Γ , Z positi sunt, prius singulos simul recto

om. p. 7. τῶ] τό P. τῷ] e corr. P. 8. ἐστί] ἐστίν P, comp. p. 19. ἐλάττονα bis F. Prius ἐλάσσονα corr. ex ἔλασσον m. 2 P. 23. μιὰ γωνία] punctis notat. F. 24. ΕΔΖ] corr. ex ΔΕΖ m. rec. P. ΑΒΓ] ΒΑΓ φ; ΑΒΔ p. 25. τὴν ΒΓ] ΒΓ ΒΓρ. 26. τήν ΕΖ] ΕΖ ΒΓρ.

πρός τοις Γ, Ζ πρότερον έκατέραν ᾶμα ελάσσονα όρθης· λέγω, ὅτι ἰσογώνιόν ἐστι τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΔΕΖ τριγώνῳ, καὶ ἴση ἔσται ἡ ὑπὸ ΑΒΓ γωνία τῆ ὑπὸ ΔΕΖ, καὶ λοιπὴ δηλονότι ἡ πρὸς τῷ Γ λοιπῆ 5 τῆ πρὸς τῷ Ζ ἴση.

Εἰ γὰρ ἄνισός ἐστιν ἡ ὑπὸ ΑΒΓ γωνία τῆ ὑπὸ ΔΕΖ, μία αὐτῶν μείζων ἐστίν. ἔστω μείζων ἡ ὑπὸ ΑΒΓ. καὶ συνεστάτω πρὸς τῆ ΑΒ εὐθεία καὶ τῷ πρὸς αὐτῆ σημείω τῷ Β τῆ ἱπὸ ΔΕΖ γωνία ἴση ἡ 10 ὑπὸ ΑΒΗ.

Καὶ ἐπεὶ ἴση ἐστὶν ἡ μὲν Α γωνία τῆ Δ, ἡ δὲ ύπὸ ΑΒΗ τῆ ὑπὸ ΔΕΖ, λοιπὶ ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΗΒ λοιπή τή ύπὸ ΔΖΕ έστιν ἴση. Ισογώνιον ἄρα έστὶ τὸ ΑΒΗ τρίγωνον τῷ ΔΕΖ τριγώνω. ἔστιν ἄρα ώς 15 ή ΑΒ πρός την ΒΗ, ούτως ή ΔΕ πρός την ΕΖ. ώς δὲ ή ΔΕ πρὸς τὴν ΕΖ, [οὕτως] ὑπόκειται ή ΑΒ πρός την ΒΓ ή ΑΒ άρα πρός έκατέραν των ΒΓ. ΒΗ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον ἴση ἄρα ἡ ΒΓ τῆ ΒΗ. ώστε καὶ γωνία ή πρὸς τῷ Γ γωνία τῆ ὑπὸ ΒΗΓ 20 έστιν ίση. έλάττων δε όρθης υπόκειται ή πρός τω Γ' έλάττων ἄρα έστιν όρθης και ή ύπὸ ΒΗΓ ώστε ή έφεξης αὐτη γωνία ή ὑπὸ ΑΗΒ μείζων ἐστὶν όρθης. και έδείχθη ίση ούσα τη πρός τω Ζ΄ καί ή πρός τῶ Ζ ἄρα μείζων ἐστὶν ὀρθῆς, ὑπόκειται 25 δε ελάσσων 'ορθής' όπερ έστιν άτοπον. ούν άρα ανισός έστιν ή ύπὸ ΑΒΓ γωνία τῆ ὑπὸ ΔΕΖ ἴση

^{1.} ἐλάττονα F. 2. ἐστιν P, comp. p. 3. ἔσται] ἐστίν F. 10. ABH] H e corr. p. 12. γωνία τῆ V. 13. λοιπῆ] supra m. 1 F. ἐστί comp. p; ἐστίν PF. 15. τήν] bis om. BFp. 16. ὡς δέ] ὑπόκειται δὲ καὶ ὡς Bp. τήν] om. BFp. οντως ὑπόκειται] ὑπόκειται FV; οντως Βp; ὑπόκειται οντως P. 17. τήν] om. BFp. Post BΓ add.

minores. dico, aequiangulos esse triangulos $AB\Gamma$, ΔEZ , et $\angle AB\Gamma = \Delta EZ$, et, ut inde adparet, qui relinquitur angulus ad Γ positus, reliquo angulo ad Z posito aequalem esse.

nam si $\angle AB\Gamma$ angulo $\triangle EZ$ inaequalis est, alteruter eorum maior est. sit maior $\angle AB\Gamma$, et constructur ad rectam AB et punctum eius $B \ \angle ABH = \angle AEZ$ [I, 23]. et quoniam $\angle A = \angle \Delta$ et $\angle ABH = \Delta EZ$, erit $\angle AHB = \triangle ZE$ [I, 32]. itaque trianguli $\triangle BH$, ΔEZ aequianguli sunt. quare $AB:BH = \Delta E:EZ$ [prop. IV]. sed supposumus, esse $\Delta E: EZ = AB: B\Gamma$. itaque AB ad utramque $B\Gamma$, BH eandem rationem habet [V, 11]. quare $B\Gamma = BH$ [V, 9]. itaque etiam angulus ad Γ positus angulo $BH\Gamma$ aequalis est [1, 5]. supposuimus autem, angulum ad Γ positum minorem esse recto; quare etiam $\angle BH\Gamma$ minor est recto. itaque angulus deinceps positus AHB maior est recto [I, 13]. et demonstratum est, eum angulo ad Z posito aequalem esse. quare etiam angulus ad Z positus maior est recto. supposuimus autem, eum recto minorem esse; quod absurdum est. itaque $\angle AB\Gamma$ angulo $\triangle EZ$ inaequalis non est; aequalis igitur. uerum etiam angulus ad A positus angulo ad Δ posito aequalis est. quare etiam qui relinquitur angulus ad Γ positus, reliquo angulo ad Z posito aequalis est [I, 32]. ergo trianguli $AB\Gamma$, ΔEZ aequianguli sunt.

Theon: $n\alpha l$ $\dot{\alpha}_{S}$ $\ddot{\alpha}_{Q}\alpha$ $\dot{\eta}$ AB $\pi \varrho \dot{\alpha}_{S}$ $\tau \dot{\eta} \nu$ $B\Gamma$, over $\dot{\eta}$ AB $\pi \varrho \dot{\alpha}_{S}$ $\tau \dot{\eta} \nu$ BH (V et bis omisso $\tau \dot{\tau} \nu$ BFp). 18. $\ddot{\alpha}_{Q}\alpha$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau l\nu$ P. 19. $\pi \varrho \dot{\alpha}_{S}$ $\tau \dot{\varphi}$ Γ] corr. ex $\dot{\nu}\pi \dot{\alpha}_{S}$ $B\Gamma$ m. 2 V. $BH\Gamma$] corr. ex $B\Gamma H$ m. 2 V. 20. $\dot{\epsilon}l\alpha\dot{\alpha}\sigma\sigma\nu$ p. 21. $\kappa\alpha \ell$] om. P. 22. $\alpha\dot{\nu}\tau \dot{\eta}_{S}$ P. 23. $\tau \ddot{\varphi}$] corr. ex $\tau \dot{\alpha}$ m. 1 B. 25. $\dot{\epsilon}l\dot{\alpha}\tau \tau \nu$ ov. F. $\dot{\epsilon}l\alpha\dot{\tau}\nu$ om. V. 26. ΔEZ \ E ΔL p.

ἄρα. ἔστι δὲ καὶ ἡ πρὸς τῷ A ἴση τῷ πρὸς τῷ A·καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ πρὸς τῷ Γ λοιπῷ τῷ πρὸς τῷ Z ἴση ἐστίν. ἰσογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ $AB\Gamma$ τρίγωνον τῷ ΔEZ τριγώνῳ.

Τῶν γὰο αὐτῶν κατασκευασθέντων ὁμοίως δείξομεν, ὅτι ἴση ἐστὶν ἡ ΒΓ τῆ ΒΗ· ὥστε καὶ γωνία
10 ἡ πρὸς τῷ Γ τῆ ὑπὸ ΒΗΓ ἴση ἐστίν. οὐκ ἐλάττων
δὲ ὀρθῆς ἡ πρὸς τῷ Γ· οὐκ ἐλάττων ἄρα ὀρθῆς
οὐδὲ ἡ ὑπὸ ΒΗΓ. τριγώνου δὴ τοῦ ΒΗΓ αἱ δύο
γωνίαι δύο ὀρθῶν οὔκ εἰσιν ἐλάττονες· ὅπερ ἐστὶν
ἀδύνατον. οὐκ ἄρα πάλιν ἄνισός ἐστιν ἡ ὑπὸ ΑΒΓ
15 γωνία τῆ ὑπὸ ΔΕΖ· ἴση ἄρα. ἔστι δὲ καὶ ἡ πρὸς
τῷ Α τῆ πρὸς τῷ Α ἴση· λοιπὴ ἄρα ἡ πρὸς τῷ Γ
λοιπῆ τῆ πρὸς τῷ Ζ ἴση ἐστίν. ἰσογώνιον ἄρα ἐστὶ
τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΔΕΖ τριγώνῳ.

Έὰν ἄρα δύο τρίγωνα μίαν γωνίαν μιᾶ γωνία 20 ἴσην ἔχη, περὶ δὲ ἄλλας γωνίας τας πλευρὰς ἀνάλογον, τῶν δὲ λοιπῶν ἐκατέραν ἅμα ἐλάττονα ἢ μὴ ἐλάττονα ὀρθῆς, ἰσογώνια ἔσται τὰ τρίγωνα καὶ ἴσας ἔξει τὰς γωνίας, περὶ ᾶς ἀνάλογόν εἰσιν αὶ πλευραί· ὅπερ ἔδει δεἴξαι.

Married World Williams To Ann

25

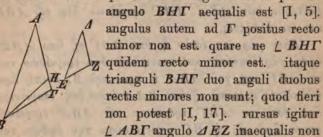
Ἐὰν ἐν ὀοθογωνίω τοιγώνω ἀπὸ τῆς ὀοθῆς γωνίας ἐπὶ τὴν βάσιν κάθετος ἀχθῆ, τὰ

n'.

^{1.} ἐστίν Β. Post A add. σημείω Βp, supra F, m. 2 V.
3. ἐστί] ἐστίν P, comp. p. 6. ἐλάττων F. πάλιν ὅτι]
m. 2 V. 7. ἰσογώνιον ἐστιν P. 8. ὁμοίως δή ΒVp. 10.
ἐλάσσων p. 11. ἐλάσσων p. 12. ονδέ] om. V. ή] m.

iam rursus supponamus, utrumque angulum ad Γ , Z positum recto minorem non esse. dico rursus, sic quoque triangulos $AB\Gamma$, ΔEZ aequiangulos esse.

nam iisdem comparatis similiter demonstrabimus, esse $B\Gamma = BH$. quare etiam angulus ad Γ positus

est; aequalis igitur. uerum etiam angulus ad A positus angulo ad Δ posito aequalis est. itaque qui relinquitur angulus ad Γ positus, reliquo angulo ad Z posito aequalis est [I, 32]. ergo trianguli $AB\Gamma$, ΔEZ aequianguli sunt.

Ergo si duo trianguli unum angulum uni angulo aequalem habent et latera alios duos angulos comprehendentia proportionalia et reliquos angulos simulos simul aut minores aut non minores recto, trianguli aequianguli erunt et eos angulos aequales habebunt, quos latera proportionalia comprehendunt; quod erat demonstrandum.

VIII.

Si in triangulo rectangulo ab angulo recto ad

² P. δή] δέ V. 13. ἐλάσσονες V. 15. ἐστίν PB; comp. p. 16. ἴση] insert. postea F. 17. ἐστί] ἐστίν PF; comp. p. 20. ἔχη] corr. ex ἔχει m. 2 P. τάς] om. V. 21. ἄμα ἤτοι V. 26. ἀπό] ὑπό V; corr. m. 2.

πρός τῆ καθέτφ τρίγωνα ὅμοιά ἐστι τῷ τε ὅλω καὶ ἀλλήλοις.

"Εστω τρίγωνον ὀρθογώνιον τὸ ΑΒΓ ὀρθήν ἔχον τὴν ὑπο ΒΑΓ γωνίαν, καὶ ἥχθω ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ 5 τὴν ΒΓ κάθετος ἡ ΑΔ΄ λέγω, ὅτι ὅμοιόν ἐστιν ἐκάτερον τῶν ΑΒΔ, ΑΔΓ τριγώνων ὅλω τῷ ΑΒΓ καὶ ἔτι ἀλλήλοις.

Έπει γαο ίση έστιν ή ύπο ΒΑΓ τη ύπο ΑΔΒ. όρθη γάρ εκατέρα καὶ κοινή τῶν δύο τριγώνων τοῦ 10 τε ΑΒΓ καὶ τοῦ ΑΒΔ ἡ πρὸς τῶ Β, λοιπὴ ἄρα ή ύπὸ ΑΓΒ λοιπή τῆ ύπο ΒΑ Δ έστιν ἴση ἰσογώνιον ἄρα ἐστὶ το ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΑΒΔ τριγώνω. έστιν ἄρα ώς ή ΒΓ ύποτείνουσα την όρθην τοῦ ΑΒΓ τριγώνου πρός την ΒΑ ύποτείνουσαν την όρ-15 θην τοῦ ΑΒΔ τριγώνου, οῦτως αὐτη ή ΑΒ ύποτείνουσα την πρός τῶ Γ γωνίαν τοῦ ΑΒΓ τριγώνου πρός την ΒΔ ύποτείνουσαν την ίσην την ύπο ΒΑΔ τοῦ ΑΒΔ τριγώνου, καὶ ἔτι ἡ ΑΓ πρὸς τὴν ΑΔ ύποτείνουσαν την πρός τω Β γωνίαν κοινην 20 τῶν δύο τριγώνων. τὸ ΑΒΓ ἄρα τρίγωνον τῷ ΑΒΔ τριγώνω Ισογώνιόν τέ έστι καὶ τὰς περὶ τὰς ἴσας γωνίας πλευράς ἀνάλογον ἔχει. ὅμοιον ἄρα [ἐστί] τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΑΒΔ τριγώνφ. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ότι και τῶ ΑΔΓ τριγώνω δμοιόν ἐστι τὸ

^{1.} ἐστιν F. 4. γωνίαν] om. p. 5. ΒΓ] ΑΓ V. ΑΔ] ΔΑ P. ἐστι FV. 8. ὑπό] postea ins. F. ΒΑΓ γωνία FV. ΑΔΒ] ΑΒΔ V, corr. m. 2. 12. τῷ] corr. ex τῷν m. 1 P. ΑΒΔ] Β supra m. 1 F. 13. ΒΓ] Γβ Β et seq. ras. 1 litt. F. τήν] post ras. 1 litt. V. 14. ΑΒΓ] Γ in ras. m. 2 V. ΒΑ] in ras. m. 2 V. ὑποτείνουσαν] corr. ex ὑποτείνουσα m. rec. P; in ras. m. 2 V. 15. ὑποτείνουσαι F, ι eras. 17. ΒΔ] ΒΔ τήν F. ὑποτείνουσαν τὴν ἴσην τῷ πρὸς τῷ Γ in

basim perpendicularis ducitur, trianguli ad perpendicularem positi similes erunt et toti et inter se.

Sit triangulus rectangulus $AB\Gamma$ rectum habens angulum $BA\Gamma$, et ab A ad $B\Gamma$ perpendicularis ducatur $A\Delta$. dico, utrumque triangulum $AB\Delta$, $A\Delta\Gamma$ et toti $AB\Gamma$ et inter se similes esse.

nam quoniam $\angle BA\Gamma = A\Delta B$ (uterque enim rectus est), et duorum triangulorum $AB\Gamma$, $AB\Delta$ communis est angulus ad B positus, erit $\angle A\Gamma B = BA\Delta$ [I, 32]. itaque trianguli $AB\Gamma$, $AB\Delta$ aequianguli

sunt. erit igitur $B\Gamma: BA = AB: BA = A\Gamma: AA$ [prop. IV]; nam $B\Gamma$ sub recto angulo trianguli $AB\Gamma$ subtendit et BA sub recto angulo trianguli ABA, et rursus AB in triangulo $AB\Gamma$ sub angulo ad Γ posito subtendit et BA in triangulo ABA sub angulo ei aequali BAA, et $A\Gamma, AA$ sub angulo ad B posito utriusque trianguli communi subtendunt. itaque trianguli $AB\Gamma, ABA$ et aequianguli sunt et latera aequales angulos comprehendentia proportionalia habent. itaque $AB\Gamma \sim ABA$ [def. 1]. similiter demonstrabimus,

ras. m. 2 V. ἴσην αὐτῆς F. 18. ΑΒΔ] ΑΒΓ P. ἡ] inter duas ras. F. Post ΑΓ add. F: ὑποτείνουσα τὴν πρὸς τῷ Β γωνίων τοῦ ΑΒΓ τριγώνου, sed del. m. 1. 19. ὑποτείνουσαι (ι in ras.) post ras. 1 litt. F, ὑποτείνουσα Βρ. Β] seq. ras. 1 litt. F. 20. αὐτῶν τῶν V. ἄρα] postea ins. F; m. 2 V. ΑΒΔ ἄρα V. 21. ἐστιν P, comp. p. 22. ἐστί] om. P. 24. ἐστιν P; comp. p.

ΑΒΓ τοίγωνον· έκάτερον ἄρα τῶν ΑΒΔ, ΑΔΓ [τριγώνων] ὅμοιόν ἐστιν ὅλφ τῷ ΑΒΓ.

Λέγω δή, ὅτι καὶ ἀλλήλοις ἐστὶν ὅμοια τὰ ΑΒΔ,

ΑΔΓ τρίγωνα.

Έπεὶ γὰο ὀρθή ἡ ὑπὸ ΒΔΑ ὀρθῆ τῆ ὑπὸ ΑΔΓ ἐστιν ἴση, ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΔ τῆ πρὸς τῷ Γ ἐδείχθη ἴση, καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ πρὸς τῷ Β λοιπῆ τῆ ὑπὸ ΔΑΓ ἐστιν ἴση ἀσο ἡ πρὸς τῷ Β λοιπῆ τῆ ὑπὸ ΔΑΓ ἐστιν ἴση ἀσο ὑποτείνουσα τὰν ὑπὸ ΒΑΔ πρὸς τὴν ΔΑ τοῦ ΑΔΓ τριγώνου ὑποτείνουσαν τὴν πρὸς τῷ Γ ἴσην τῆ ὑπὸ ΒΑΔ, οὕτως αὐτὴ ἡ ΑΔ τοῦ ΑΒΔ τριγώνου ὑποτείνουσαν τὴν πρὸς τῷ Β γωνίαν πρὸς τὴν ΔΓ ὑποτείνουσαν τὴν ὑπὸ ΔΑΓ τοῦ
15 ΑΔΓ τριγώνου ἴσην τῆ πρὸς τῷ Β, καὶ ἔτι ἡ ΒΑ πρὸς τὴν ΑΓ ὑποτείνουσαι τὰς ὀρθάς ὅμοιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΔ τρίγωνον τῷ ΑΔΓ τριγώνω.

'Εὰν ἄρα ἐν ὀρθογωνίφ τριγώνφ ἀπὸ τῆς ὀρθῆς γωνίας ἐπὶ τὴν βάσιν κάθετος ἀχθῆ, τὰ πρὸς τῆ 20 καθέτφ τρίγωνα ὅμοιά ἐστι τῷ τε ὅλφ καὶ ἀλλήλοις

[οπερ έδει δείξαι].

Πόρισμα.

Έπ δη τούτου φανερόν, ὅτι ἐὰν ἐν ὀρθογωνίφ τριγώνω ἀπὸ τῆς ὀρθῆς γωνίας ἐπὶ την βάσιν κάθε-25 τος ἀχθῆ, ἡ ἀχθεῖσα τῶν τῆς βάσεως τμημάτων μέση ἀνάλογόν ἐστιν ὅπερ ἔδει δεῖξαι [καὶ ἔτι τῆς

^{1.} τρίγωνον] om. BFp. 2. τριγώνων] om. P. ὅμοιόν ἐστιν ὅλω] om. V. ΑΒΓ τριγώνω ὅλω ὅμοιόν ἐστιν V.
5. ΒΔΑ] B e corr. m. 2 V. 7. λοιπῆ] corr. ex λοιπῆς m. 1 F. 8. ἐστί] ἐστίν PF. 11. τὴν ΔΑ] τῆ ΔΑ F; corr.

esse etiam $\triangle A \Delta \Gamma \sim AB\Gamma$. ergo uterque triangulus $AB\Delta$, $A\Delta\Gamma$ triangulo toti $AB\Gamma$ similis est.

iam dico, triangulos $AB\Delta$, $A\Delta\Gamma$ etiam inter se similes esse.

nam quoniam $LB\Delta A = A\Delta\Gamma$ (recti enim), et demonstratum est, $LB\Delta\Delta$ angulo ad Γ posito aequalem esse, etiam qui relinquitur angulus ad B positus, angulo $\Delta A\Gamma$ aequalis erit [I, 32]. itaque trianguli $AB\Delta$, $A\Delta\Gamma$ aequianguli sunt. est igitur $B\Delta$: $\Delta A = A\Delta$: $\Delta\Gamma = BA$: $\Delta\Gamma$ [prop. IV]; nam $B\Delta$ in triangulo $AB\Delta$ sub $BA\Delta$ subtendit et ΔA in triangulo $A\Delta\Gamma$ sub angulo ad Γ posito subtendit angulo $BA\Delta$ aequali, et $A\Delta$ in triangulo $AB\Delta$ sub angulo ad B posito subtendit, $\Delta\Gamma$ autem in triangulo $A\Delta\Gamma$ sub $\Delta\Lambda\Gamma$ angulo ad B posito aequali, et praeterea BA, $\Delta\Gamma$ sub rectis angulis subtendunt. itaque $\Delta AB\Delta \sim A\Delta\Gamma$ [def. 1].

Ergo si in triangulo rectangulo ab angulo recto ad basim perpendicularis ducitur, trianguli ad perpendicularem positi similes erunt et toti et inter se.

Corollarium.

Hinc manifestum est, si in triangulo rectangulo ab angulo recto ad basim perpendicularis ducatur,

m. rec. 14. $\dot{v}\pi \sigma \tau \varepsilon [v \sigma v \sigma \alpha v]$ -v eras. F. 15. $\tau \ddot{\eta}$] corr. ex $\tau \ddot{\eta} s$ m. rec. P; seq. ras. 1 litt. V. 16. $\pi \dot{\varphi} \dot{\sigma} s \tau \dot{\eta} v$ $A\Gamma$] in ras. F. $\dot{v}\pi \sigma \tau \dot{\varepsilon} (v \sigma v \sigma F$, 20. $\dot{\varepsilon} \sigma \tau v F$, 23. $\dot{\varepsilon} v$] om. p. 25. $\tau u \eta u \dot{\alpha} \tau \omega v$] om. p. 26. $\dot{\varepsilon} \sigma \tau v$ B, comp. p. $\ddot{\sigma} \pi \varepsilon \varphi \dot{\varepsilon} \dot{\sigma} \varepsilon u$] om. BFp. $\pi \alpha \dot{\varepsilon} \dot{\tau} \tau u$ — p. 104, 2: $\dot{\varepsilon} \sigma \tau v v$] postea ins. m. 1 F in ras; mg. m. 2 V.

βάσεως καὶ ένὸς ὁποιουοῦν τῶν τμημάτων ἡ πρὸς τῷ τμήματι πλευρὰ μέση ἀνάλογόν ἐστιν].

8'

Τῆς δοθείσης εὐθείας τὸ προσταχθὲν μέρος 5 ἀφελεϊν.

"Εστω ή δοθείσα εὐθεία ή AB' δεί δὴ τῆς AB τὸ προσταχθὲν μέρος ἀφελεῖν.

'Επεὶ οὖν τοιγώνου τοῦ ΑΒΓ παρὰ μίαν τῶν 15 πλευρῶν τὴν ΒΓ ἦκται ἡ ΖΔ, ἀνάλογον ἄρα ἐστὶν ὡς ἡ ΓΔ πρὸς τὴν ΔΑ, οὕτως ἡ ΒΖ πρὸς τὴν ΖΑ. διπλῆ ἄρα καὶ ἡ ΒΖ τῆς ΖΑ· τριπλῆ ἄρα ἡ ΒΑ τῆς ΑΖ.

Τῆς ἄρα δοθείσης εὐθείας τῆς AB τὸ ἐπιταχθὲν 20 τρίτον μέρος ἀφήρηται τὸ AZ. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

1.

Τὴν δοθεϊσαν εὐθεῖαν ἄτμητον τῆ δοθείση τετμημένη ὁμοίως τεμεῖν.

X. Simplicius in phys. fol. 114v, 119.

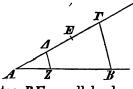
^{1.} ὁποτερουουν F. 2. Post ἐστιν seq. ὅπες ἔδει δείξαι BFp, V m. 2. 8. τρίτον] ante -τον ras. 2 litt. F. καί] om. P. τις εὐθεὶα ἀπὸ τοῦ Α ἡ V. 11. κείσθωσαν] mg. m. rec. P. 14. Supra παςά in P scr. m. rec. παςάλληλος. 15. τἡν] τῆ p. ΖΔ] mutat. in ΔΖ m. 2 V; ΔΖ Bp. 16. τἡν ΔΑ] τῆ ΔΑ B, ΔΑ Fp. τήν] om. BFp. 17. τῆς] τῆ p. καὶ ἡ ΒΖ τῆς ΖΑ· τριπλῆ ἄρα] mg. m. 1 P. 18. BΑ] Λ in ras. P. 19. τῆς] τῆ p. τῆς] corr. ex τῆ m. 1 p.

ductam rectam mediam inter partes basis proportionalem fore. — quod erat demonstrandum.¹)

TX.

A data recta linea partem quamuis datam abscindere. Sit data recta AB. oportet igitur ab AB quamuis datam partem abscindere.

sit data pars tertia, et ducatur a puncto A recta

 $A\Gamma$ cum AB quemlibet angulum comprehendens, et sumatur in $A\Gamma$ quoduis punctum Δ , et ponatur $\Delta E = A\Delta = E\Gamma$, et ducatur $B\Gamma$, et per Δ rec-

tae $B\Gamma$ parallela ducatur ΔZ [I, 31].

iam quoniam in triangulo $AB\Gamma$ uni laterum $B\Gamma$ parallela ducta est $Z\Delta$, erit [prop. II]

 $\Gamma \Delta : \Delta A = BZ : ZA$. sed $\Gamma \Delta = 2 \Delta A$. quare etiam BZ = 2 ZA. itaque BA = 3 AZ.

Ergo a data recta AB tertia pars AZ abscisa est, ut iussi eramus; quod oportebat fieri.

X.

Datam rectam lineam non sectam datae sectae congruenter secare.

¹⁾ Nam demonstrauimus p. 102, 9 sq. $B\Delta: \Delta A = A\Delta: \Delta I$. reliqua pars corollarii p. 102, 26 sq. sine dubio interpolata est; nam et post sollemnem illum finem demonstrationum corollariorumque $\tilde{o}\pi\epsilon\varrho$ $\tilde{\epsilon}\tilde{e}\epsilon\iota$ $\delta\epsilon\tilde{\epsilon}\xi\iota\iota$ p. 102, 26 additur et a bonis codd. Theoninis aberat nec usquam usui est. habet tamen Campanus et P, quamquam sine clausula illa. itaque et in nonnullis codd. ante Theonem et in quibusdam Theoninis simul sponte interpolata est.

^{20.} τρίτον] in ras. F. 22. δοθείση] P, Simplicius, Campanus; δοθείση εύθεία Theon (BFVp).

"Εστω ή μεν δοθεῖσα εὐθεῖα ἄτμητος ή AB, ή δε τετμημένη ή AΓ κατὰ τὰ Δ, Ε σημεῖα, καὶ κείσθωσαν ῶστε γωνίαν τυχοῦσαν περιέχειν, καὶ ἐπεζεύχθω ή ΓΒ, καὶ διὰ τῶν Δ, Ε τῆ ΒΓ παράλ-5 ληλοι ἤχθωσαν αί ΔΖ, ΕΗ, διὰ δε τοῦ Δ τῆ AB παράλληλος ἤχθω ή ΔΘΚ.

Παραλληλόγραμμον ἄρα ἐστὶν ἑκάτερον τῶν ΖΘ, ΘΒ· ἴση ἄρα ἡ μὲν ΔΘ τῆ ΖΗ, ἡ δὲ ΘΚ τῆ ΗΒ. καὶ ἐπεὶ τριγώνου τοῦ ΔΚΓ παρὰ μίαν τῶν πλευ10 ρῶν τὴν ΚΓ εὐθεῖα ἡκται ἡ ΘΕ, ἀνάλογον ἄρα ἐστὶν ὡς ἡ ΓΕ πρὸς τὴν ΕΔ, οῦτως ἡ ΚΘ πρὸς τὴν ΘΔ. ἴση δὲ ἡ μὲν ΚΘ τῆ ΒΗ, ἡ δὲ ΘΔ τῆ ΗΖ. ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΓΕ πρὸς τὴν ΕΔ, οῦτως ἡ ΒΗ πρὸς τὴν ΗΖ. πάλιν, ἐπεὶ τριγώνου τοῦ ΑΗΕ
15 παρὰ μίαν τῶν πλευρῶν τὴν ΗΕ ἡκται ἡ ΖΔ, ἀνάλογον ἄρα ἐστὶν ὡς ἡ ΕΔ πρὸς τὴν ΔΑ, οῦτως ἡ ΗΖ πρὸς τὴν ΖΑ. ἐδείχθη δὲ καὶ ὡς ἡ ΓΕ πρὸς τὴν ΕΔ, οῦτως ἡ ΒΗ πρὸς τὴν ΗΖ· ἔστιν ἄρα ὡς μὲν ἡ ΓΕ πρὸς τὴν ΕΔ, οῦτως ἡ ΒΗ πρὸς τὴν ΑΑ, οῦτως ἡ ΗΖ πρὸς τὴν ΔΑ, οῦτως ἡ ΗΖ πρὸς τὴν ΖΑ.

Ή ἄρα δοθεῖσα εὐθεῖα ἄτμητος ἡ AB τῆ δοθείση εὐθεία τετμημένη τῆ AΓ δμοίως τέτμηται ὅπερ ἔδει ποιῆσαι

ia'.

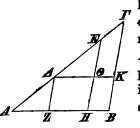
THE PARTY OF THE PARTY.

25

Δύο δοθεισῶν εὐθειῶν τρίτην ἀνάλογον προσευρεῖν.

^{2.} Post $A\Gamma$ add. V: δεί δή την AB ἄτμητον τῆ $A\Gamma$ τετμημένη ὁμοίως τεμεῖν. ἔστω τετμημένη ἡ $A\Gamma$. 4. ΓB] $B\Gamma$ Bp, V e corr. m. 2. 5. δέ] om. p. 8. HB] MB F, corr.

Sit data recta linea non secta AB, recta autem $A\Gamma$ secta in punctis Δ , E, et ponantur ita, ut quem-

libet angulum comprehendant, et ducatur ΓB , et per Δ , E rectae $B\Gamma$ parallelae ducantur ΔZ , EH, et per Δ rectae AB parallela ducatur $\Delta \Theta K$ [I, 31]. itaque utrumque $Z\Theta$, ΘB parallelogrammum est. quare $\Delta \Theta \Rightarrow ZH$ et $\Theta K = HB$

[I, 34]. et quoniam in triangulo $\Delta K\Gamma$ uni lateri $K\Gamma$ parallela ducta est recta ΘE , erit $\Gamma E: E\Delta = K\Theta: \Theta\Delta$ [prop. II]. sed $K\Theta = BH, \Theta\Delta = HZ$. itaque $\Gamma E: E\Delta = BH: HZ$. rursus quoniam in triangulo AHE uni lateri HE parallela ducta est $Z\Delta$, erit $E\Delta: \Delta A = HZ: ZA$ [prop. II]. et demonstratum est, esse etiam $\Gamma E: E\Delta = BH: HZ$. itaque

 $\Gamma E: E \Delta = BH: HZ \text{ et } E \Delta: \Delta A = HZ: ZA.$

Ergo data recta linea non secta AB datae rectae lineae sectae $A\Gamma$ congruenter secta est; quod oportebat fieri.

XI.

Datis duabus rectis tertiam proportionalem inuenire.

m. 2. 9. $n\alpha l$] postea ins. F. 11. $\tau \dot{\eta} v \in \Delta$] $E \Delta$ Bp et in ras. F. $K\Theta$] corr. m. 2 ex ΘK V. 12. $\tau \dot{\eta} v$] om. BFp. 13. $\pi \varrho \dot{o}_S \tau \dot{\eta} v$] $\pi \varrho \dot{o}_S$ BFp, et sic deinde per totam prop. 15. HE] corr. ex EH m. 2 V. 17. $\dot{\eta}$] postea ins. F. 18t. $o\tilde{v}\tau \omega_S$] m. 2 V. $f\sigma v \in \Delta$ 20: $\tau \dot{\eta} v \in \Delta$ postea ins. In ras. m. 1 F; mg. m. 2 V. 19. $\tau \dot{\eta} v \in \Delta$ PZ etiam V. 20. $E\Delta$] corr. ex ΔE m. rec. P. $\pi \varrho \dot{o}_S \Delta A$ o $\tilde{v}\tau \omega_S$ bis F. $\dot{\eta}$] ins. m. rec. P. 24. $\pi o\iota \ddot{\eta} \sigma \alpha \iota$] in ras. m. 1 P.

"Εστωσαν αί δοθεϊσαι [δύο εἰθεῖαι] αί ΒΑ, ΑΓ και κείσθωσαν γωνίαν περιέχουσαι τυχοῦσαν. δεῖ δὴ τῶν ΒΑ, ΑΓτρίτην ἀνάλογον προσευρεῖν. ἐκβεβλήσθωσαν γὰρ ἐπὶ τὰ Δ, Ε σημεῖα, καὶ κείσθω τῆ ΑΓ τἰση ἡ ΒΔ, καὶ ἐπεζεύχθω ἡ ΒΓ, καὶ διὰ τοῦ Δ παράλληλος αὐτῆ ἤχθω ἡ ΔΕ.

'Επεὶ οὖν τριγώνου τοῦ ΑΔΕ παρὰ μίαν τῶν πλευρῶν τὴν ΔΕ ἦνται ἡ ΒΓ, ἀνάλογόν ἐστιν ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΒΔ, οὕτως ἡ ΑΓ πρὸς τὴν ΓΕ.

10 ἴση δὲ ἡ ΒΔ τῆ ΑΓ. ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΑΓ, οὕτως ἡ ΑΓ πρὸς τὴν ΓΕ.

Δύο ἄρα δοθεισῶν εὐθειῶν τῶν ΑΒ, ΑΓ τρίτη ἀνάλογον αὐταῖς προσεύρηται ἡ ΓΕ΄ ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

ιβ'.

15 Τοιῶν δοθεισῶν εὐθειῶν τετάρτην ἀνάλογον προσευρεῖν.

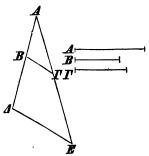
"Εστωσαν αί δοθεϊσαι τρεῖς εὐθεῖαι αί A, B, Γ δεῖ δὴ τῶν A, B, Γ τετάρτην ἀνάλογον προσευρεῖν.

20 'Εκκείσθωσαν δύο εὐθεῖαι αί ΔΕ, ΔΖ γωνίαν περιέχουσαι [τυχοῦσαν] τὴν ὑπὸ ΕΔΖ: καὶ κείσθω τῆ μὲν Α ἴση ἡ ΔΗ, τῆ δὲ Β ἴση ἡ ΗΕ, καὶ ἔτι τῆ Γ ἴση ἡ ΔΘ: καὶ ἐπιζευχθείσης τῆς ΗΘ παράλληλος αὐτῆ ἤχθω διὰ τοῦ Ε ἡ ΕΖ.

25 Έπεὶ οὖν τοιγώνου τοῦ ΔΕΖ παρὰ μίαν τὴν

^{1.} δύο εὐθεῖαι] om. P, εὐθεῖαι supra scr. m. rec. 3. BA] e corr. V. εὑφεῖν P. 4. γὰο αῖ AB, AΓ Theon (BVp; γὰο αῖ BA, AΓ Theon (BVp; γὰν] bis om. BFp. BA] BA F. AΓ] A in ras. m. 1 B. 11. τήν] om. Bp. τήν] om. Bp. ΓΕ] Γ in ras. V. 13. αὐτῆς P, corr. m. 2. 20. ἐπκείσθω τῶν φ (non F). 21.

Sint datae rectae BA, $A\Gamma$ et ponantur ita, ut quemlibet angulum comprehendant. oportet igitur rectarum BA, $A\Gamma$ tertiam proportionalem inuenire.

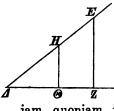
producantur enim ad puncta Δ , E, et ponatur $A\Gamma$ = $B\Delta$, et ducatur $B\Gamma$, et per Δ ei parallela ducatur ΔE [I, 31]. iam quoniam in triangulo $A\Delta E$ uni lateri ΔE parallela ducta est $B\Gamma$, erit $AB: B\Delta = A\Gamma: \Gamma E$ [prop. II]. sed $B\Delta = A\Gamma$. itaque $AB: A\Gamma = A\Gamma: \Gamma E$.

Ergo datis duabus rectis AB, $A\Gamma$ tertia earum proportionalis inuenta est ΓE ; quod oportebat fieri.

XII.

Datis tribus rectis lineis quartam proportionalem inuenire.

Sint datae rectae A, B, Γ . oportet igitur rectarum A, B, Γ quartam proportionalem invenire.

ponantur duae rectae ΔE , ΔZ ita, ut quemlibet angulum comprehendant $E\Delta Z$, et ponatur $\Delta H = A$, HE = B, $\Delta \Theta = \Gamma$. et ducta recta $H\Theta$ ei parallela per E ducatur EZ [I, 31].

iam quoniam in triangulo ΔEZ uni lateri EZ

τυχοῦσαν] om. P. καί] om. p. τημη εη φ. 25. μίαν τῶν πλευρῶν Theon (BFVp).

ΕΖ ἡμται ἡ ΗΘ, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ Δ Η πρὸς τὴν ΗΕ, οῦτως ἡ Δ Θ προς την ΘΖ. ἴση δὲ ἡ μὲν Δ Η τῆ A, ἡ δὲ ΗΕ τῆ B, ἡ δὲ Δ Θ τῆ Γ ἔστιν ἄρα ὡς ἡ A πρὸς τὴν B, οῦτως ἡ Γ πρὸς τὴν ΘΖ.

5 Τριῶν ἄρα δοθεισῶν εὐθειῶν τῶν Α, Β, Γ τετάρτη ἀνάλογον προσεύρηται ἡ ΘΖ΄ ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

w'

Δύο δοθεισῶν εὐθειῶν μέσην ἀνάλογον προσευρείν.

10 "Εστωσαν αί δοθεϊσαι δύο εὐθεῖαι αί AB, BΓ δεῖ δὴ τῶν AB, BΓ μέσην ἀνάλογον προσευρεῖν.

Κείσθωσαν ἐπ' εὐθείας, καὶ γεγοάφθω ἐπὶ τῆς ΑΓ ἡμικύκλιον τὸ ΑΔΓ, καὶ ἥχθω ἀπὸ τοῦ Β σημείου τῆ ΑΓ εὐθεία ποὸς ὀοθάς ἡ ΒΔ, καὶ ἐπε-15 ζεύχθωσαν αί ΑΔ, ΔΓ.

Έπεὶ ἐν ἡμικυκλίφ γωνία ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΑΔΓ, ὀρθή ἐστιν. καὶ ἐπεὶ ἐν ὀρθογωνίφ τριγώνφ τῷ ΑΔΓ ἀπὸ τῆς ὀρθῆς γωνίας ἐπὶ τὴν βάσιν κάθετος ἤκται ἡ ΔΒ, ἡ ΔΒ ἄρα τῶν τῆς βάσεως τμημάτων 20 τῶν ΑΒ, ΒΓ μέση ἀνάλογόν ἐστιν.

Δύο ἄρα δοθεισῶν εὐθειῶν τῶν AB, BΓ μέση ἀνάλογον προσεύρηται ἡ ΔΒ' ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

18'.

Τών ίσων τε και ίσογωνίων παραλληλο-

XIII. Philoponus in Aristot, de anima g II. XIV. Philopon. in anal. post, fol. 117 v.

^{1.} EZ | corr. ex $H\Theta$ m. rec. P; $H\Theta$ Bp. $H\Theta$ | corr. ex ZE m. rec. P; EZ Bp; ΘH V m. 2. $\mathring{\eta}$ | om. V. ΔH | in ras. B. $\tau \mathring{\eta} \nu$ | om. BFp. 2. $\tau \mathring{\eta} \nu$ | om. BFp. ΘZ | e corr. V; $Z\Theta$ P. 4. ΘZ | Z in ras. F; $Z\Theta$ P. 14. $s\mathring{v}$ -

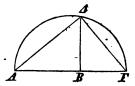
parallela ducta est $H\Theta$, erit $\Delta H: HE = \Delta\Theta: \Theta Z$. sed $\Delta H = A$, HE = B, $\Delta\Theta = \Gamma$. itaque $A: B = \Gamma: \Theta Z$.

Ergo datis tribus rectis lineis A, B, Γ quarta proportionalis inuenta est ΘZ ; quod oportebat fieri.

XIII.

Datis duabus rectis lineis mediam proportionalem inuenire.

Sint duae rectae datae AB, $B\Gamma$. oportet igitur rectarum AB, $B\Gamma$ mediam proportionalem inuenire.

ponantur in eadem recta, et in $A\Gamma$ describatur semicirculus $A\Delta\Gamma$, et a B puncto ducatur ad rectam $A\Gamma$ perpendicularis $B\Delta$, et ducantur $A\Delta$, $\Delta\Gamma$.

iam quoniam in semicirculo est $\angle A\Delta\Gamma$, rectus est [III, 31]. et quoniam in triangulo rectangulo $A\Delta\Gamma$ a recto angulo ad basim perpendicularis ducta est ΔB , ΔB partium basis ΔB , $B\Gamma$ media proportionalis est [prop. VIII coroll.].

Ergo datis duabus rectis lineis AB, $B\Gamma$ media proportionalis inuenta est AB; quod oportebat fieri.

XIV.

In parallelogrammis aequalibus et aequiangulis

θεία] om. Bp. 16. nal ἐπεί V. 19. ΔΒ] ΒΔ F; V, corr. m. 2. ΔΒ] ΒΔ V, corr. m. 2. 21. μέσην P, sed corr. 22. προσηύρηται F. 24. τε] om. p. ναί] m. 2 F. ἰσογωνίων] P, Philoponus; μίαν μιᾶ ἴσην ἐχόντων γωνίαν Theon (Β Vp; in F om. μίαν et supra scr. μια seq. ras. 1 litt.), P supra m. rec.

γράμμων ἀντιπεπόνθασιν αί πλευραί αί περί τὰς ἴσας γωνίας καὶ ὧν ἰσογωνίων παραλληλογράμμων ἀντιπεπόνθασιν αί πλευραὶ αί περί τὰς ἴσας γωνίας, ἴσα ἐστίν ἐκεῖνα.

5 "Εστω ἴσα τε καὶ ἰσογώνια παραλληλόγραμμα τὰ AB, BΓ ἴσας ἔχοντα τὰς πρὸς τῷ B γωνίας, καὶ κείσθωσαν ἐπ' εὐθείας αί ΔB, BE ἐπ' εὐθείας ἄρα εἰσὶ καὶ αἱ ZB, BH. λέγω, ὅτι τῶν AB, BΓ ἀντιπεπόνθασιν αἱ πλευραὶ αἱ περὶ τὰς ἴσας γωνίας, 10 τουτέστιν, ὅτι ἐστὶν ὡς ἡ ΔB πρὸς τὴν BE, οὕτως ἡ HB πρὸς τὴν BZ.

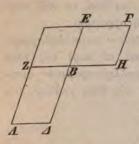
Συμπεπληρώσθω γὰο τὸ ΖΕ παραλληλόγραμμου. ἐπεὶ οὖν ἴσον ἐστὶ τὸ ΑΒ παραλληλόγραμμου τῷ ΒΓ παραλληλογράμμω, ἄλλο δέ τι τὸ ΖΕ, ἔστιν 15 ἄρα ὡς τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΖΕ, οὕτως τὸ ΒΓ πρὸς τὸ ΖΕ. ἀλλ' ὡς μὲν τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΖΕ, οὕτως ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΒΕ, ὡς δὲ τὸ ΒΓ πρὸς τὸ ΖΕ, οὕτως ἡ ΗΒ πρὸς τὴν ΒΖ΄ καὶ ὡς ἄρα ἡ ΔΒ πρὸς τὴν ΒΕ, οῦτως ἡ ΗΒ πρὸς τὴν ΒΖ. τῶν ἄρα ΑΒ, ΒΓ παρ-20 αλληλογράμμων ἀντιπεπόνθασιν αὶ πλευραὶ αὶ περὶ τὰς ἴσας γωνίας.

'Αλλὰ δὴ ἔστω ὡς ἡ ΔΒ πρὸς τὴν ΒΕ, οὕτως ἡ ΗΒ πρὸς τὴν ΒΖ· λέγω, ὅτι ἴσον ἐστὶ τὸ ΔΒ παραλληλόγραμμον τῷ ΒΓ παραλληλογράμμω.

25 Έπεὶ γάρ έστιν ώς ἡ ΔΒ πρὸς τὴν ΒΕ, οὕτως ἡ ΗΒ προς τὴν ΒΖ, ἀλλ' ώς μὲν ἡ ΔΒ πρὸς τὴν

^{2.} $l\sigma\sigma\gamma\omega\nu l\omega\nu$] om. Theon (BFVp); del. m. rec. P. Post $\pi\alpha\rho\alpha\lambda\lambda\eta\lambda\sigma\gamma\rho\alpha'\mu\mu\omega\nu$ add. Theon: $\mu l\alpha\nu$ $\gamma\omega\nu l\alpha\nu$ $\mu l\alpha$ $\gamma\omega\nu l\alpha$ $l\sigma\eta\nu$ exóντων (BFp; $\mu l\alpha\nu$ $\mu l\alpha$ $l\sigma\eta\nu$ exóντων $l\sigma\eta\nu$ $l\sigma$

latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sunt; et parallelogramma aequiangula, quorum latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sint, aequalia sunt.

Sint aequalia et aequiangula parallelogramma AB, $B\Gamma$ aequales habentia angulos ad B positos, et ponantur in eadem recta AB, BE. itaque etiam ZB, BH in eadem recta sunt. dico, in AB, $B\Gamma$ latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione esse, h. e.

esse $\Delta B:BE=HB:BZ$.

expleatur enim ZE parallelogrammum. iam quoniam $AB = B\Gamma$, et alia quaedam magnitudo est ZE, erit $AB : ZE = B\Gamma : ZE$ [V, 7]. sed $AB : ZE = \Delta B : BE$ [prop. I], et $B\Gamma : ZE = HB : BZ$ [id.]. quare etiam $\Delta B : BE = HB : BZ$. itaque in parallelogrammis AB, $B\Gamma$ latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sunt.

iam uero sit $\Delta B : BE = HB : BZ$. dico, esse $AB = B\Gamma$.

nam quoniam est $\Delta B: BE = HB: BZ$, et $\Delta B: BE$

ΒΕ, οῦτως τὸ ΑΒ παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ ΖΕ παραλληλόγραμμον, ὡς δὲ ἡ ΗΒ πρὸς τὴν ΒΖ, οῦτως τὸ ΒΓ παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ ΖΕ παραλληλόγραμμον, καὶ ὡς ἄρα τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΖΕ, οῦτως τὸ ΒΓ πρὸς τὸ ΖΕ. ἴσον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒ παραλληλόγραμμον τῷ ΒΓ παραλληλογράμμω.

Τῶν ἄρα ἴσων τε καὶ ἰσογωνίων παραλληλογράμμων ἀντιπεπόνθασιν αι πλευραὶ αι περὶ τὰς ἴσας γωνίας καὶ ὧν ἰσογωνίων παραλληλογράμμων ἀντι10 πεπόνθασιν αι πλευραὶ αι περὶ τὰς ἴσας γωνίας, ἴσα ἐστὶν ἐκεῖνα· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

18

Τῶν ἴσων καὶ μίαν μιᾶ ἴσην ἐχόντων γωνίαν τριγώνων ἀντιπεπόνθασιν αι πλευραὶ
15 αι περὶ τὰς ἴσας γωνίας καὶ ὧν μίαν μιᾶ
ἴσην ἐχόντων γωνίαν τριγώνων ἀντιπεπόνθασιν αι πλευραὶ αι περὶ τας ἴσας γωνίας,
ἴσα ἐστὶν ἐκεῖνα.

"Εστω ίσα τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΑΔΕ μίαν μιῷ ἴσην 20 ἔχοντα γωνίαν τὴν ὑπὸ ΒΑΓ τῆ ὑπὸ ΔΑΕ· λέγω, ὅτι τῶν ΑΒΓ, ΑΔΕ τριγώνων ἀντιπεπόνθασιν αί πλευραί αί περὶ τὰς ἴσας γωνίας, τουτέστιν, ὅτι ἐστὶν ὡς ἡ ΓΑ πρὸς τὴν ΑΔ, οὕτως ἡ ΕΑ πρὸς τὴν ΑΒ.

Κείσθω γὰς ὥστε ἐπ' εὐθείας εἶναι τὴν ΓA τῆ 25 $A \Delta$ · ἐπ' εὐθείας ἄςα ἐστὶ καὶ ἡ E A τῆ A B. καὶ ἐπεζεύχθω ἡ $B \Delta$.

^{1.} πρός τό — 2: ὡς δέ] insert. in ras. F. 2. παραλληλόγοαμμον] οπ. V. 3. ΖΕ παραλληλόγοαμμον] P; ΖΕ Theon (BFVp). 5. ἐστίν P, comp. p. 7. ἴσων ἄρα p. τε] οπ. Βρ. ἰσογωνίων] PBFp; in P supra scr. m. rec. ἴσην γωνίαν μίαν μιᾶ ἐχόντων; μίαν μιᾶ ἴσην ἐχόντων γωνίαν V, sed

 $=AB: ZE, HB: BZ = B\Gamma: ZE$ [prop. I], erit etiam $AB: ZE = B\Gamma: ZE$ [V, 11]. itaque $AB = B\Gamma$ [V, 9].

Ergo in parallelogrammis aequalibus et aequiangulis latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sunt; et parallelogramma aequiangula, quorum latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sint, aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

XV.

In triangulis aequalibus, et qui unum angulum uni aequalem habeant, latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sunt; et trianguli unum angulum uni aequalem habentes, et in quibus latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sint, aequales sunt.

Sint aequales trianguli $AB\Gamma$, $A\Delta E$ unum angulum uni aequalem habentes, $\angle BA\Gamma = \Delta AE$. dico, in triangulis $AB\Gamma$, $A\Delta E$ latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione esse, h. e. esse $\Gamma A: A\Delta = EA: AB$.

ponantur enim ita, ut ΓA et AA in eadem recta sint. itaque etiam EA et AB in eadem recta sunt. et ducatur BA. iam quoniam $\triangle AB\Gamma = AAE$, et

μίαν μιᾶ punctis del. 9. ἰσογωνίων παφαλληλογοάμμων] PB, F (post ἰσο- ras. 1 litt.), p; in P m. rec. supra ser. ἰσην γωνίαν μιαν μιᾶ ἐχόντων; μίαν μιᾶ (punctis del.) ἴσην ἐχόντων γωνίαν παφαλληλογοάμμων V. 15. α $\hat{\epsilon}$] m. 2 P. ἀντεριγώνων F. 16. τοιγώνων] om. FV. 20. τ $\hat{\eta}$] corr. ex τ $\hat{\eta}$ s m. rec. P. λέγω, ὅτι] et seq. insert. in ras. F. 22. α $\hat{\epsilon}$ περ $\hat{\epsilon}$ η ερ $\hat{\epsilon}$ P, corr. m. 2. 23. πρὸς τ $\hat{\eta}$ ν] bis πρός B F p. 24. ΓΛ] ΛΓ P, V in ras. 25. ἐστίν PBF, comp. p.

Ἐπεὶ οὖν ἴσον ἐστὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΑΔΕ τριγώνω, ἄλλο δέ τι τὸ ΒΑΔ, ἔστιν ἄρα ὡς τὸ ΓΑΒ τρίγωνον πρὸς τὸ ΒΑΔ τρίγωνον, οὕτως τὸ ΕΑΔ τρίγωνον πρὸς τὸ ΒΑΔ τρίγωνον. ἀλλ' ὡς τὰν τὸ ΓΑΒ πρὸς τὸ ΒΑΔ, οὕτως ἡ ΓΑ πρὸς τὴν ΑΔ, ὡς δὲ τὸ ΕΑΔ πρὸς τὸ ΒΑΔ, οὕτως ἡ ΕΑ πρὸς τὴν ΑΒ. καὶ ὡς ἄρα ἡ ΓΑ πρὸς τὴν ΑΔ, οὕτως ἡ ΕΑ πρὸς τὴν ΑΒ. τῶν ΑΒΓ, ΑΔΕ ἄρα τριγώνων ἀντιπεπόνθασιν αὶ πλευραὶ αὶ περὶ τὰς 10 ἴσας γωνίας.

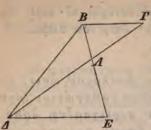
'Αλλὰ δὴ ἀντιπεπουθέτωσαν αί πλευραὶ τῶν $AB\Gamma$, $A\Delta E$ τριγώνων, καὶ ἔστω ὡς ἡ ΓA πρὸς τὴν $A\Delta$, οὕτως ἡ EA πρὸς τὴν AB· λέγω, ὅτι ἴσον ἐστὶ

τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΑΔΕ τριγώνφ.

15 Ἐπιζευχθείσης γὰο πάλιν τῆς ΒΔ, ἐπεί ἐστιν ὡς ἡ ΓΑ ποὸς τὴν ΑΔ, οὕτως ἡ ΕΑ ποὸς τὴν ΑΒ, ἀλλὶ ὡς μὲν ἡ ΓΑ ποὸς τὴν ΑΔ, οὕτως τὸ ΑΒΓ τρίγωνον ποὸς τὸ ΒΑΔ τρίγωνον ποὸς τὸ ΒΑΔ τρίγωνον ποὸς τὸ ΒΑΔ τρίγωνον ποὸς τὸ ΒΑΔ τρίγωνον, ὡς ἄρα τὸ ΑΒΓ τρίγωνον ποὸς τὸ ΒΑΔ τρίγωνον, οὕτως τὸ ΕΑΔ τρίγωνον ποὸς τὸ ΒΑΔ τρίγωνον, οὕτως τὸ ΕΑΔ τρίγωνον ποὸς τὸ ΒΑΔ τρίγωνον. ἐκάτερον ἄρα τῶν ΑΒΓ, ΕΑΔ ποὸς τὸ ΒΑΔ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον. ἴσον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓ [τρίγωνον] τῷ ΕΑΔ τριγώνφ.

25 Τῶν ἄρα ἴσων καὶ μίαν μιὰ ἴσην ἐχόντων γωνίαν τριγώνων ἀντιπεπόνθασιν αἱ πλευραὶ αἱ περὶ τὰς ἴσας γωνίας καὶ ὧν μίαν μιὰ ἴσην ἐχόντων γωνίαν

^{2.} τι] om. BFVp. BAΔ] in ras. m. 2 V. 3. ΓΑΒ] "Γ"Α'Β F; BAΓ Βp, V m. 2. οῦτως] οῦτω P, οῦτως ἄρα F. 4. ΕΑΔ] BFp, V m. 2; ΑΔΕ V m. 1; ΔΑΕ P. ΒΑΔ] litt. BA in ras. m. 2 V. τρίγωνον] comp. V. 7. τήν] (prius)

F alia quaedam magnitudo est $BA\Delta$, erit $\triangle \Gamma AB : BA\Delta$ = $EA\Delta : BA\Delta [V, 7]$. sed [prop. I] $\Gamma AB : BA\Delta = A\Gamma$: $A\Delta$ et $EA\Delta : BA\Delta$ = EA : AB. quare etiam [$\Gamma A : A\Delta = EA : AB$. itaque triangulorum $AB\Gamma$,

 $A\Delta E$ latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sunt.

iam uero latera triangulorum $AB\Gamma$, $A\Delta E$ in contraria proportione sint, et sit $\Gamma A: A\Delta = EA: AB$. dico, esse $\triangle AB\Gamma = \triangle A\Delta E$.

ducta enim rursus $B\Delta$, quoniam est $\Gamma A : A\Delta$ = EA : AB, et $\Gamma A : A\Delta = \triangle AB\Gamma : \triangle BA\Delta$, et $EA : AB = \triangle EA\Delta : \triangle BA\Delta$ [prop. I], erit $\triangle AB\Gamma$: $\triangle BA\Delta = \triangle EA\Delta : \triangle BA\Delta$. itaque uterque triangulus $AB\Gamma$, $EA\Delta$ ad $BA\Delta$ eandem rationem habet. quare $\triangle AB\Gamma = \triangle EA\Delta$ [V, 9].

Ergo in triangulis aequalibus, et qui unum angulum uni aequalem habeant, latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sunt; et trianguli unum angulum uni aequalem habentes, et in quibus latera aequales angulos comprehendentia

τοιγώνων ἀντιπεπόνθασιν αί πλευφαὶ αί περὶ τὰς ἴσας γωνίας, ἐκεῖνα ἴσα ἐστίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15'.

Ἐὰν τέσσαρες εὐθεῖαι ἀνάλογον ὧσιν, τὸ 5 ὑπὸ τῶν ἄκρων περιεχόμενον ὀρθογώνιον ἴσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν μέσων περιεχομένω ὀρθογωνίω. κἂν τὸ ὑπὸ τῶν ἄκρων περιεχόμενον ὀρθογώνιον ἴσον ἦ τῷ ὑπὸ τῶν μέσων περιεχομένω ὀρθογωνίω, αὶ τέσσαρες εὐθεῖαι ἀνά-10 λογον ἔσονται.

"Εστωσαν τέσσαρες είθειαι ἀνάλογον αι ΑΒ, ΓΔ, Ε, Ζ, ώς ή ΑΒ πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως ἡ Ε πρὸς τὴν Ζ΄ λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, Ζ περιεχόμενον ὀρθογώνιον ἴσον έστὶ τῷ ὑπὸ τῶν ΓΔ, Ε περιεχο-15 μένω ὀρθογωνίω.

"Ηχθωσαν [γὰο] ἀπὸ τῶν Α, Γ σημείων ταῖς ΑΒ, ΓΔ εὐθείαις ποὸς ὀοθὰς αῖ ΑΗ, ΓΘ, καὶ κείσθω τῆ μὲν Ζ ἴση ἡ ΑΗ, τῆ δὲ Ε ἴση ἡ ΓΘ. καὶ συμπεπληρώσθω τὰ ΒΗ, ΔΘ παραλληλόγραμμα.

20 Καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως η Ε πρὸς τὴν Ζ, ἴση δὲ ἡ μὲν Ε τῆ ΓΘ, ἡ δὲ Ζ τῆ ΑΗ, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΓΔ, οῦτως ἡ ΓΘ πρὸς τὴν ΑΗ. τῶν ΒΗ, ΔΘ ἄρα παραλληλογράμμων ἀντιπεπόνθασιν αἱ πλευραὶ αἱ περὶ τὰς 25 ἴσας γωνίας. ὧν δὲ ἰσογωνίων παραλληλογράμμων ἀντιπεπόνθασιν αἱ πλευραὶ αἰ περὶ τὰς γωνίας,

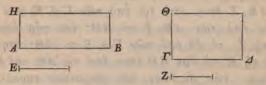
^{2.} ἐστίν] εἰσίν V. 4. ὧσι PBp. 7. κἄν] καὶ εἰ V. 11. αῖ τέσσαρες P. ἀνάλογον] om. V. 12. Ζ ἀνάλογον V. τήν] om. Bp. 13. AB] B in ras. m. 2 V. Z] eras. F. 14. ἐστίν P, comp. p. E] postea add. m. 1 p; eras. F.

in contraria proportione sint, aequales sunt; quod erat demonstrandum.

XVI.

Si quattuor rectae proportionales sunt, rectangulum extremis terminis comprehensum aequale est rectangulo mediis comprehenso; et si rectangulum extremis terminis comprehensum aequale est rectangulo mediis comprehenso, quattuor rectae proportionales sunt.

Sint quattuor rectae proportionales AB, $\Gamma \Delta$, E, Z, ita ut sit $AB : \Gamma \Delta = E : Z$. dico, esse $AB \times Z = \Gamma \Delta \times E$.

ducantur a punctis A, Γ ad rectas AB, $\Gamma \Delta$ perpendiculares AH, $\Gamma \Theta$, et ponatur AH = Z et $\Gamma \Theta = E$. et expleantur parallelogramma BH, $\Delta \Theta$.

et quoniam est $AB: \Gamma \Delta = E: Z$, et $E = \Gamma \Theta$, Z = AH, erit $AB: \Gamma \Delta = \Gamma \Theta: AH$. itaque in parallelogrammis BH, $\Delta \Theta$ latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sunt. parallelogramma autem aequiangula, quorum latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione

^{16.} γάρ] om. P. 18. συμπεπληρώσθωσαν BFVp. 22. AH] corr. ex AΔ m. rec. P. 23. AH] post ras. 1 litt., H e corr. V; corr. ex AΘ m. rec. P. άρα] m. 2 V. 24. αί περί P.

ἴσα ἐστὶν ἐκεῖνα· ἴσον ἄρα ἐστὶ τὸ ΒΗ παραλληλόγραμμον τῷ ΔΘ παραλληλογράμμφ. καί ἐστι τὸ
μὲν ΒΗ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, Ζ· ἴση γὰρ ἡ ΑΗ τῷ Ζ·
τὸ δὲ ΔΘ τὸ ὑπὸ τῶν ΓΔ, Ε· ἴση γὰρ ἡ Ε τῷ ΓΘ·
5 τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΒ, Ζ περιεχόμενον ὀρθογώνιον
ἴσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν ΓΔ, Ε περιεχομένφ ὀρθογωνίφ.

' Αλλὰ δὴ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, Ζ περιεχόμενον ὀρθογώνιον ἴσον ἔστω τῷ ὑπὸ τῶν ΓΔ, Ε΄ περιεχομένω ὀρθογωνίω λέγω, ὅτι αι τέσσαρες εὐθεται ἀνάλογον 10 ἔσονται, ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως ἡ Ε πρὸς τὴν Ζ.

Τῶν γὰο αὐτῶν κατασκευασθέντων, ἐπεὶ τὸ ὑπὸ τῶν AB, Z ἴσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν ΓΔ, Ε, καί ἐστι τὸ μὲν ὑπὸ τῶν AB, Z τὸ BH ἴση γάο ἐστιν ἡ 15 AH τῆ Z· τὸ δὲ ὑπὸ τῶν ΓΔ, Ε τὸ ΔΘ ἴση γαο ἡ ΓΘ τῆ Ε· τὸ ἄρα BH ἴσον ἐστὶ τῷ ΔΘ. καί ἐστιν ἰσογώνια. τῶν δὲ ἴσων καὶ ἰσογωνίων παραλληλογράμμων ἀντιπεπόνθασιν αὶ πλευραὶ αὶ περὶ τὰς ἴσας γωνίας. ἔστιν ἄρα ὡς ἡ AB πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως ἡ 20 ΓΘ πρὸς τὴν AH. ἴση δὲ ἡ μὲν ΓΘ τῆ Ε, ἡ δὲ AH τῆ Z· ἔστιν ἄρα ὡς ἡ AB πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως ἡ Ε πρὸς τὴν Z.

Έὰν ἄρα τέσσαρες εὖθεῖαι ἀνάλογον ὧσιν, τὸ ὑπὸ τῶν ἄκρων περιεχόμενον ὀρθογώνιον ἴσον ἐστὶ 25 τῷ ὑπὸ τῶν μέσων περιεχομένω ὀρθογωνίω, κὰν τὸ ὑπὸ τῶν μέσων περιεχομένω ὀρθογωνίω, αὶ τέσσαρες εὐθεῖαι ἀνάλογον ἔσονται. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{4.} $\Gamma \Delta$, E] seq. περιεχόμενον ὀρθογώνιον V, punctis delet, E] corr. ex $\Gamma \Theta$ m. 2 V. $\Gamma \Theta$] corr. ex E m. 2 V. 6.

sint, aequalia sunt [prop. XIV]. itaque $BH = \Delta\Theta$. et $BH = AB \times Z$ (nam AH = Z) et $\Delta\Theta = \Gamma\Delta \times E$ (nam $E = \Gamma\Theta$). itaque $AB \times Z = \Gamma\Delta \times E$.

iam uero sit $AB \times Z = \Gamma \Delta \times E$. dico, quattuor rectas proportionales esse, $AB : \Gamma \Delta = E : Z$.

nam iisdem comparatis, quoniam $AB \times Z = \Gamma \Delta \times E$, et $AB \times Z = BH$ (nam AH = Z), et $\Gamma \Delta \times E = \Delta \Theta$ (nam $\Gamma \Theta = E$), erit $BH = \Delta \Theta$. eadem autem aequiangula sunt. et in parallelogrammis aequalibus et aequiangulis latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sunt [prop. XIV]. itaque $AB : \Gamma \Delta = \Gamma \Theta : AH$. sed $\Gamma \Theta = E$, AH = Z. quare $AB : \Gamma \Delta = E : Z$.

Ergo si quattuor rectae proportionales sunt, rectangulum extremis terminis comprehensum aequale est rectangulo mediis comprehenso; et si rectangulum extremis terminis comprehensum aequale est rectangulo mediis comprehenso quattuor rectae proportionales sunt; quod erat demonstrandum.

περιεχομένων ὀρθογωνίων F, sed corr. 8. τῶν] mutat. in τῶι F. 9. ὀρθογωνίων F, sed corr. 14. ἐστιν] om. V. ἡ AH τῆ Z] τῆ Z ἡ AH V; in F m. 2 ex τῆι Z fecit τῆ HZ. 15. ἴση γὰρ ἡ — 16: τῶ $A\Theta$] mg. m. rec. P. 16. ἐστιν] P; εἰσιν BF Vp. 19. ἡ] (alt.) postea ins. m. 1 p. 20. ΓΘ] corr. ex $A\Theta$ m. 1 p. AH] corr. ex AH m. 1 p. 23. ὧσι PB Vp. 25. πᾶν] καὶ εἶ V. 26. ἡ] ἐστί F. 27. τέσσαρες] seq. ras. 2 litt. F.

15

Έὰν τρεῖς εὐθεῖαι ἀνάλογον ὧσιν, τὸ ὑπὸ τῶν ἄκρων περιεχόμενον ὀρθογώνιον ἴσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς μέσης τετραγώνῷ κἂν τὸ ὑπὸ τῶν ἄκρων περιεχόμενον ὀρθογώνιον ἴσον ἦ τῷ ἀπὸ τῆς μέσης τετραγώνῷ, αὶ τρεῖς εὐθεῖαι ἀνάλογον ἔσονται.

"Εστωσαν τρείς εὐθείαι ἀνάλογον αl A, B, Γ, ώς ἡ A πρὸς τὴν B, οὕτως ἡ B πρὸς τὴν Γ λέγω, 10 ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν A, Γ περιεχόμενον ὀρθογώνιον ἴσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς B τετραγώνω.

Κείσθω τῆ Β ἴση ἡ Δ.

Καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς ἡ Α πρὸς τὴν Β, οὕτως ἡ Β πρὸς τὴν Γ, ἴση δὲ ἡ Β τῆ Δ, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ 15 Α πρὸς τὴν Β, ἡ Δ πρὸς τὴν Γ. ἐὰν δὲ τέσσαρες εὐθεῖαι ἀνάλογον ὡσιν, τὸ ὑπὸ τῶν ἄκρων περιεχόμενον [ὀρθογώνιον] ἴσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν μέσων περιεχομένω ὀρθογωνίω. τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν Α, Γ ἴσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν Β, Δ τὸ 20 ἀπὸ τῆς Β ἐστιν ἴση γὰρ ἡ Β τῆ Δ τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν Α, Γ περιεχόμενον ὀρθογώνιον ἴσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς Β τετραγώνω.

'Αλλὰ δὴ τὸ ὑπὸ τῶν Α, Γ ἴσον ἔστω τῷ ἀπὸ τῆς Β΄ λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς ἡ Α πρὸς τὴν Β, οὕτως 25 ἡ Β πρὸς τὴν Γ.

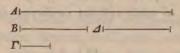
Τῶν γὰς αὐτῶν κατασκευασθέντων, ἐπεὶ τὸ ὑπὸ τῶν Α, Γ ἴσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς Β, ἀλλὰ τὸ ἀπὸ τῆς Β τὸ ὑπὸ τῶν Β, Δ ἐστιν ἴση γὰς ἡ Β τῆ Δ τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν Α, Γ ἴσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν Β, Δ.

^{1.} ιζ'] et litt. initialis m. 2 V. 2. ωσι codd. 4. καν καν και εί V. 6. της] insert. postea F. 8. αί τρείς P.

XVII.

Si tres rectae proportionales sunt, rectangulum extremis terminis comprehensum aequale est quadrato medii; et si rectangulum extremis terminis comprehensum aequale est quadrato medii, tres rectae proportionales erunt.

Sint tres rectae proportionales A, B, Γ , ita ut sit $A:B=B:\Gamma$. dico, esse $A\times\Gamma=B^2$.

ponatur $\Delta = B$. et quoniam est $A: B = B: \Gamma$, et $B = \Delta$, erit $A: B = \Delta: \Gamma$. sin quattuor rectae proportionales sunt, rectangulum extremis terminis comprehensum aequale est rectangulo mediis comprehenso [prop. XVI]. itaque $A \times \Gamma = B \times \Delta$. uerum $B \times \Delta = B^2$; nam $B = \Delta$. quare

 $A \times \Gamma = B^2$.

iam uero sit $A \times \Gamma = B^2$. dico, esse $A: B = B: \Gamma$. nam iisdem comparatis, quoniam $A \times \Gamma = B^2$, et $B^2 = B \times \Delta$ (nam $B = \Delta$), erit $A \times \Gamma = B \times \Delta$. sin rectangulum extremis terminis comprehensum

XVII. Philoponus in Arist. de anima g II.

^{12.} κείσθω γάρ P. Δ] post ras. 1 litt. F. 16. ὧσι codd.
17. ὀρθογώνιον] om. P. 19. B, Δ] (prius) in ras. m. 2 V.
ἀλλά — B, Δ] insert. m. 1 F. 20. ἐστιν ἴση] eras. F. 24.
Δ] Β π. 26. ἐπεί] corr. ex ἐπί m. 2 V. 27. ἀλλὰ τὸ ἀπὸ
τῆς Β τὸ ὑπὸ τῶν Β, Δ ἐστιν] PBp; idem, sed τῷ ὑπὸ V,
F mg.; τοντέστιν τῷ ὑπὸ τῶν Β, Δ F. 28. ἴση] -η in ras. B.
τῆ Δ] in mg. transit m. 1 V (supra est ras.).

ἐὰν δὲ τὸ ὑπὸ τῶν ἄκρων ἴσον ἦ τῷ ὑπὸ τῶν μέσων, αὶ τέσσαρες εὐθεῖαι ἀνάλογόν εἰσιν. ἔστιν ἄρα ὡς ἡ Α πρὸς τὴν Β, οῦτως ἡ Δ πρὸς τὴν Γ. ἴση δὲ ἡ Β τῷ Δ΄ ὡς ἄρα ἡ Α πρὸς τὴν Β, οῦτως ἡ Β πρὸς τὴν Γ.

'Εὰν ἄρα τρεξς εὐθεῖαι ἀνάλογον ὧσιν, τὸ ὑπὸ τῶν ἄκρων περιεχόμενον ὀρθογώνιον ἴσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς μέσης τετραγώνφ καν τὸ ὑπὸ τῶν ἄκρων περιεχόμενον ὀρθογώνιον ἴσον ἦ τῷ ἀπὸ τῆς μέσης 10 τετραγώνφ, αὶ τρεῖς εὐθεῖαι ἀνάλογον ἔσονται ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

in'.

'Απὸ τῆς δοθείσης εὐθείας τῷ δοθέντι εὐθυγοάμμῷ ὅμοιόν τε καὶ ὁμοίως κείμενον 15 εὐθύγοαμμον ἀναγοάψαι.

"Εστω ή μεν δοθείσα εὐθεία ή AB, τὸ δὲ δοθὲν εὐθύγοαμμον τὸ ΓΕ' δεῖ δὴ ἀπὸ τῆς AB εὐθείας τῷ ΓΕ εὐθυγοάμμω ὅμοιόν τε καὶ ὁμοίως κείμενον εὐθύγοαμμον ἀναγοάψαι.

20 Έπεζεύχθω ή ΔΖ, καὶ συνεστάτω πρὸς τῆ ΑΒ εὐθεία καὶ τοῖς πρὸς αὐτῆ σημείοις τοῖς Α, Β τῆ μὲν πρὸς τῷ Γ γωνία ἴση ἡ ὑπὸ ΗΑΒ, τῆ δὲ ὑπὸ ΓΔΖ ἴση ἡ ὑπὸ ΑΒΗ. λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΓΖΔ τῆ ὑπὸ ΑΗΒ ἐστιν ἴση ἀσογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΖΓΔ τρίγωνον τῷ ΗΑΒ τριγώνῳ. ἀνάλογον ἄρα ἐστὶν ὡς ἡ ΖΔ πρὸς τὴν ΗΒ, οὕτως ἡ ΖΓ πρὸς τὴν ΗΑ, καὶ ἡ ΓΔ πρὸς τὴν ΑΒ. πάλιν συνεστάτω πρὸς τῆ ΒΗ εὐθεία καὶ τοῖς πρὸς αὐτῆ σημείοις τοῖς Β,

^{6.} ωσι PFVp. 7. ἐστίν P. 8. παν — 10: ἔσονται] om. p. 9. η ἐστί comp. F, supra scr. η. 18. ὁμοίως]

aequale est rectangulo mediis comprehenso, quattuor rectae proportionales sunt [prop. XVI]. itaque

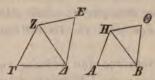
 $A: B = \Delta: \Gamma$, sed $B = \Delta$, itaque $A: B = B: \Gamma$.

Ergo si tres rectae proportionales sunt, rectangulum extremis terminis comprehensum aequale est quadrato medii; et si rectangulum extremis terminis comprehensum aequale est quadrato medii, tres rectae proportionales erunt; quod erat demonstrandum.

XVIII.

In data recta datae figurae rectilineae similem et similiter positam figuram rectilineam construere.

Sit data recta AB et data figura rectilinea ΓE . oportet igitur in recta AB figurae rectilineae ΓE similem et similiter positam figuram rectilineam construere.

ducatur ΔZ et ad rectam AB et puncta eius A, B angulo ad Γ posito aequalis construatur L HAB, angulo autem $\Gamma \Delta Z$ aequalis L ABH [I, 23]. itaque L $\Gamma Z\Delta = AHB$ [I, 32]. quare $\Delta Z\Gamma\Delta$ triangulo HAB aequiangulus est. itaque $Z\Delta: HB = Z\Gamma: HA = \Gamma\Delta: AB$ [prop. IV]. rursus ad rectam BH et

⁻ ὁμοίας π (non P). 20. Δ Z] Z Δ P. συνεστοτο π (non P). 22. τ $\tilde{\varphi}$] τ $\tilde{\eta}$ P. $\tilde{\iota}$ ση] om. V. HAB] BAH P; AB F; HAB $\tilde{\iota}$ ση V. 23. $\tilde{\iota}$ ση] om. V. $\tau \tilde{\eta}$] $\lambda o \iota \pi \tilde{\eta}$ τ $\tilde{\eta}$ V. 24. AHB] A''B'H F. $\tilde{\iota}$ στ ι ι] om. V. 26. $\tilde{\iota}$ σ ι 9 supra F. 28. τ $\tilde{\eta}$ 9 corr. ex τ $\tilde{\eta}$ 9 m. 1 p. BH] H supra scr. V.

Η τη μεν ύπο ΔΖΕ γωνία ίση ή ύπο ΒΗΘ, τη δε ύπὸ ΖΔΕ ἴση ἡ ὑπὸ ΗΒΘ. λοιπὴ ἄρα ἡ πρὸς τῶ Ε λοιπῆ τῆ πρὸς τῷ Θ ἐστιν ἴση : ἰσογώνιον ἄρα έστι τὸ Ζ ΔΕ τρίγωνον τῷ ΗΘΒ τριγώνω ἀνάλογον δ ἄρα ἐστὶν ὡς ἡ ΖΔ πρὸς τὴν ΗΒ, οῦτως ἡ ΖΕ πρὸς την ΗΘ και ή ΕΔ πρός την ΘΒ. έδείηθη δε και ώς ή ΖΔ πρός την ΗΒ, ούτως ή ΖΓ πρός την ΗΑ καὶ ή ΓΔ πρὸς τὴν AB. καὶ ὡς ἄρα ἡ ZΓ προς την ΑΗ, ούτως η τε ΓΔ πρός την ΑΒ καὶ ή ΖΕ 10 πρός την ΗΘ καὶ ἔτι ή ΕΔ πρός την ΘΒ. καὶ έπει ίση έστιν ή μεν ύπο ΓΖΔ γωνία τη ύπο ΑΗΒ, ή δε ύπο ΔΖΕ τη ύπο ΒΗΘ, όλη ἄρα ή ύπο ΓΖΕ όλη τῆ ὑπὸ ΑΗΘ ἐστιν ἴση, διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ή ύπὸ ΓΔΕ τῆ ὑπὸ ΑΒΘ ἐστιν ἴση. ἔστι δὲ καὶ ἡ 15 μεν πρός τῷ Γ τῆ πρός τῷ Α ἴση, ἡ δὲ πρός τῷ Ε τη πρός τῶ Θ. Ισογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΘ τῷ ΓΕ. καί τὰς περί τὰς ἴσας γωνίας αὐτῶν πλευράς ἀνάλογον έχει δμοιον ἄρα ξέστι τὸ ΑΘ εὐθύγραμμον τῶ ΓΕ εύθυγοάμμω.

20 'Απὸ τῆς δοθείσης ἄρα εὐθείας τῆς ΑΒ τῷ δοθέντι εὐθυγράμμω τῷ ΓΕ ὅμοιόν τε καὶ ὁμοίως κείμενον εὐθύγραμμον ἀναγέγραπται τὸ ΑΘ΄ ὅπερ ἔδειποιῆσαι.

w.

25 Τὰ ὅμοια τρίγωνα πρὸς ἄλληλα ἐν διπλασίονι λόγφ ἐστὶ τῶν ὁμολόγων πλευρῶν.

XIX coroll. Philoponus in anal. post. 117 v. Psellus p. 57.

^{1.} BHΘ] "B'H"Θ F. 2. ὑπό] om. Bp. ιση] om. B.
4. HΘΒ] PF; HΒΘ B, V e corr. m. 2, p corr. ex HΘΘ
m. 1. 5. ZΔ] ΔΖ P. ZE] in ras. m. 2 V. 6. HΘ]

puncta eius B, H angulo \(\Delta ZE\) aequalis construatur L BHΘ et angulo Z \(\Delta E\) aequalis \(\Lambda HBΘ\) [I, 23]. itaque qui relinquitur angulus ad E positus, reliquo angulo ad @ posito aequalis est [I, 32]. itaque \(Z \(Z \) \(E \) triangulo $H\Theta B$ aequiangulus est. quare $Z\Delta:HB$ $= ZE : H\Theta = E\Delta : \Theta B$ [prop. IV]. demonstracimus autem, esse etiam $Z\Delta: HB = Z\Gamma: HA = \Gamma\Delta: AB$. quare etiam $Z\Gamma: AH = \Gamma \Delta: AB = ZE: H\Theta = E\Delta$: ΘB . et quoniam $\angle \Gamma Z \Delta = AHB$, et $\angle \Delta ZE = BH\Theta$, erit $\angle \Gamma ZE = AH\Theta$. eadem de causa etiam $\angle \Gamma \Delta E$ $=AB\Theta$. et praeterea angulus ad Γ positus angulo ad A posito aequalis est, et angulus ad E positus angulo ad @ posito aequalis. itaque A@ aequiangula est figurae FE. et latera, quae aequales angulos comprehendunt, proportionalia habent; itaque figura rectilinea $A\Theta$ similis est figurae rectilineae ΓE .

Ergo in data recta AB datae figurae rectilineae ΓE similis et similiter posita figura rectilinea constructa est $A\Theta$; quod oportebat fieri.

XIX.

Similes trianguli inter se duplicatam rationem habent quam latera correspondentia.

Θ in ras. m. 2 V. ΘΒ] ΒΘ P. καὶ ἡ ΕΔ πρὸς τὴν ΘΒ] bis F, sed corr. 7. ἢ τε $Z\Gamma$ P. 8. καὶ ὡς ἄρα -9: τὴν AB] om. p. 10. ΕΔ] "Δ'Ε F. 12. ΔZE] "Z'Δ''E F. 13. διὰ τὰ αὐτά -15: πρὸς τῷ A ἴση] insert. in ras. F. 16. πρός] eras. V. ἐστίν F. 17. αὐτῷν P; αὐτῷ BF Vp; om. Augustus. 18. AΘ] ΓE P. ΓE] AΘ P. 20. τῆς AB -23: ποιῆσαι] καὶ τὰ ἑξῆς p. 21. ΓE ὅμοιόν τε] eras. V. 22. τὸ AΘ] punctis notat. F; om. B. 26. ἐστίν B, eras. ν.

"Εστω ὅμοια τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΕΖ ἴσην ἔχοντα τὴν πρὸς τῷ Β γωνίαν τῷ πρὸς τῷ Ε, ὡς δὲ τὴν ΑΒ πρὸς τὴν ΒΓ, οὕτως τὴν ΔΕ πρὸς τὴν ΕΖ, ὥστε ὁμόλογον εἶναι τὴν ΒΓ τῷ ΕΖ΄ λέγω, ὅτι τὸ 5 ΑΒΓ τρίγωνον πρὸς τὸ ΔΕΖ τρίγωνον διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΕΖ.

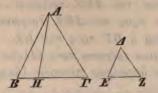
Ελλήφθω γάρ τῶν ΒΓ, ΕΖ τρίτη ἀνάλογον ἡ ΒΗ, ὥστε εἶναι ὡς τὴν ΒΓ πρὸς τὴν ΕΖ, οὕτως τὴν ΕΖ πρὸς τὴν ΒΗ καὶ ἐπεζεύγθω ἡ ΑΗ.

10 Έπεὶ οὖν ἐστιν ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΒΓ, οὕτως ή ΔΕ πρός την ΕΖ, έναλλαξ άρα έστιν ώς ή ΑΒ πρός την ΔΕ, ούτως η ΒΓ πρός την ΕΖ. άλλ' ώς ή ΒΓ ποὸς ΕΖ, ούτως ἐστὶν ή ΕΖ ποὸς ΒΗ. καὶ ώς ἄρα ή ΑΒ πρός ΔΕ, ούτως ή ΕΖ πρός ΒΗ. 15 των ΑΒΗ, ΔΕΖ άρα τριγώνων άντιπεπόνθασιν αί πλευοαί αί περί τὰς ἴσας γωνίας. ὧν δὲ μίαν μιᾶ ίσην έχόντων γωνίαν τριγώνων άντιπεπόνθασιν αί πλευραί αί περί τὰς ἴσας γωνίας, ἴσα έστιν έκεινα. ίσον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΗ τρίγωνον τῶ ΔΕΖ τρι-20 γώνω. καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΕΖ, ούτως ή ΕΖ πρός την ΒΗ, έὰν δὲ τρεῖς εὐθείαι ανάλογον ώσιν, ή πρώτη πρός την τρίτην διπλασίονα λόγον έχει ήπεο πρός την δευτέραν, ή ΒΓ άρα πρός την ΒΗ διπλασίονα λόγον έχει ήπερ ή 25 ΓΒ πρὸς τὴν ΕΖ. ὡς δὲ ἡ ΓΒ πρὸς τὴν ΒΗ,

ούτως τὸ ΑΒΓ τρίγωνον πρὸς τὸ ΑΒΗ τρίγωνον

^{2.} $\tau \tilde{\omega}$ B] $\tau \dot{o}$ B V, et F, sed corr. 3. $\tau \dot{\eta} \nu$ B Γ] B Γ B p; $\tau \dot{\eta} \nu$ Γ Δ F; litt B in ras. m. 2 V. $\tau \dot{\eta} \nu$ E Z] E Z B p. 8. οὖτω P B p. 10. AB] B in ras. P F. $\tau \dot{\eta} \nu$] om. B F p. οὖτω P. 11. $\tau \dot{\eta} \nu$] om. B F p. 12. $\tau \dot{\eta} \nu$] bis om. B F p. 13. $\tau \dot{\varrho} \dot{o} \dot{s}$ E Z] supra m. 2 F; $\tau \dot{\varrho} \dot{o} \dot{s}$ $\tau \dot{\eta} \nu$ E Z V. $\tau \dot{\eta} \nu$ B H V.

Sint similes trianguli $AB\Gamma$, ΔEZ angulum ad B positum angulo ad E posito aequalem habentes,

et $AB: B\Gamma = \Delta E: EZ$, ita ut $B\Gamma$ lateri EZ respondeat. dico, esse $AB\Gamma: \Delta EZ = B\Gamma^2: EZ^2$.

sumatur enim rectarum $B\Gamma$, EZ tertia proportionalis BH [prop. XI], ita ut sit $B\Gamma$: EZ = EZ : BH; et ducatur AH.

iam quoniam est $AB:B\Gamma=\Delta E:EZ$, permutando erit $AB:\Delta E=B\Gamma:EZ$ [V, 16]. sed $B\Gamma:EZ$ = EZ:BH. quare $AB:\Delta E=EZ:BH$. itaque in triangulis ABH, ΔEZ latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sunt. trianguli autem unum angulum uni aequalem habentes et quorum latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sint, aequales sunt [prop. XV]. itaque $\triangle ABH = \Delta EZ$. et quoniam est $B\Gamma:EZ = EZ:BH$, et si tres rectae proportionales sunt, prima ad tertiam duplicatam rationem habet quam ad secundam [V def. 9], erit $B\Gamma:BH = \Gamma B^2:EZ^2$. sed $\Gamma B:BH = AB\Gamma:ABH$ [prop. I]. itaque etiam

^{14.} AB] B eras. F. την ΔΕ V. την ΒΗ V. 15. ἄφα] supra m. 1 p. 17. τριγώνων] om. Theon (BFVp). 19. ΔΕΖ] Z paene eras. V. 22. διπλασιοναονα P, sed corr. m. rec. 23. ἔχη P. ΒΓ] ΓΒ seq. ras. 1 litt. P. 24. BH] seq. ras. 1 litt. P. 25. ΓΒ] (prius) ΒΓ V.

καὶ τὸ ΑΒΓ ἄρα τρίγωνον πρὸς τὸ ΑΒΗ διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΕΖ. ἴσον δὲ τὸ ΑΒΗ τρίγωνον τῷ ΔΕΖ τριγώνω καὶ τὸ ΑΒΓ ἄρα τρίγωνον πρὸς τὸ ΔΕΖ τρίγωνον διπλασίονα 5 λόγον ἔχει ἤπερ ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΕΖ.

Τὰ ἄρα ὅμοια τρίγωνα πρὸς ἄλληλα ἐν διπλασίονι λόγφ ἐστὶ τῶν ὁμολόγων πλευρῶν [ὅπερ ἔδει δεῖξαι].

Πόρισμα.

Έκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι, ἐὰν τρεῖς εὐθεῖαι
10 ἀνάλογον ὧσιν, ἔστιν ὡς ἡ πρώτη πρὸς τὴν τρίτην,
οὕτως τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης εἶδος πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς
δευτέρας τὸ ὅμοιον καὶ ὁμοίως ἀναγραφόμενον [ἐπείπερ
ἐδείχθη, ὡς ἡ ΓΒ πρὸς ΒΗ, οὕτως τὸ ΑΒΓ τρίγωνον
πρὸς τὸ ΑΒΗ τρίγωνον, τουτέστι τὸ ΔΕΖ]. ὅπερ
15 ἔδει δεῖξαι.

x'.

Τὰ ὅμοια πολύγωνα εἴς τε ὅμοια τοίγωνα διαιφεῖται καὶ εἰς ἴσα τὸ πλῆθος καὶ ὁμόλογα τοῖς ὅλοις, καὶ τὸ πολύγωνον ποὸς τὸ πολύ-20 γωνον διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπεο ἡ ὁμόλογος πλευρὰ πρὸς τὴν ὁμόλογον πλευράν.

"Εστω ὅμοια πολύγωνα τὰ ΑΒΓΔΕ, ΖΗΘΚΛ, ὁμόλογος δὲ ἔστω ἡ ΑΒ τῆ ΖΗ· λέγω, ὅτι τὰ ΑΒΓΔΕ,

XX coroll. Eutocius in Archim. III p. 52, 28.

^{1.} ἄφα] om. P. ABH] B supra m. 2 in ras. V. 7. ἐστίν BF. 9. ἐάν] ἐ- in ras. m. 2 V. 10. ἔστιν] om. Bp. 11. εἶδος] P; τρίγωνον Theon (BFVp), comp. supra P m. rec. 13. τὴν BH V. 14. τό] om. V. τοντέστιν P. τό] supra m. 2 F. 15. δείξαι] ποιῆσαι V. 19. ὅλοις] post ὅ-1 litt. eras. p. 20. ἡ] om. B. 22. ΑΒΓΔΕ] ΑΒΓΔΕΖ P, sed. corr.

 $AB\Gamma: ABH = B\Gamma^2: EZ^2$. erat autem $ABH = \Delta EZ$. quare etiam $AB\Gamma: \Delta EZ = B\Gamma^2: EZ^2$.

Ergo similes trianguli inter se duplicatam rationem habent quam latera correspondentia.

Corollarium.

Hinc manifestum est, si tres rectae proportionales sint, esse ut prima ad tertiam, ita figuram in prima descriptam ad figuram in secunda similem et similiter descriptam.¹) — quod erat demonstrandum.

XX.

Similia polygona in triangulos et similes et aequales numero et totis correspondentes diuiduntur, et polygonum ad polygonum duplicatam rationem habet quam latus correspondens ad latus correspondens.

Sint similia polygona $AB\Gamma\Delta E$, $ZH\Theta K\Lambda$, et AB lateri ZH respondeat. dico, polygona $AB\Gamma\Delta E$,

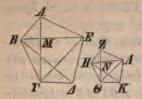
¹⁾ Hoc ex proportione $AB\Gamma: \Delta EZ = B\Gamma: BH$ concludi uoluit Euclides, paullo audacius sane; nam huic corollario post prop. 20 demum locus erat. sed τρίγωνον lin. 11 sine dubio Theoni soli debetur; nam sidos tuentur P et Campanus et aliquatenus saltem Philoponus et Psellus (hic corollarium suo numero citat) τετράγωνον praebentes, quod cum scriptura είδος conciliari potest, cum τρίγωνον non potest. et prop. 20 coroll. 2 in P in mg. additum et a Campano omissum a Theone interpolatum merito uideri potest, id quod et ipsum sententiam meam de huius corollarii forma confirmat, tum Pappus VIII p. 1100, 15 nostrum locum respicere putandus est, et sane scriptura eius loci tam incerta est, ut inde de numero, quem indicat, corollarii nihil adfirmari possit. itaque puto. Euclidem ipsum sloos scripsisse et Theonem, quo corollarium facilius pateret, nostrum locum mutasse et prop. 20 coroll. 2 addidisse. sed uerba ἐπείπερ lin. 12 — ΔΕΖ lin. 14 interpolata esse putauerim, neque Campanus ea habuit; sed Theone antiquiora sunt.

ΖΗΘΚΑ πολύγωνα είς τε δμοια τρίγωνα διαιρεῖται καὶ εἰς ἴσα τὸ πλῆθος καὶ ὁμόλογα τοῖς ὅλοις, καὶ τὸ ΑΒΓΔΕ πολύγωνον πρὸς τὸ ΖΗΘΚΑ πολύγωνον διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΖΗ.

5 Ἐπεζεύχθωσαν αί ΒΕ, ΕΓ, ΗΛ, ΛΘ.

Καὶ ἐπεὶ ὅμοιόν ἐστι τὸ ΑΒΓΔΕ πολύγωνον τῶ ΖΗΘΚΑ πολυγώνω, ἴση ἐστίν ἡ ὑπὸ ΒΑΕ γωνία τη ύπὸ ΗΖΑ. καί έστιν ώς ή ΒΑ πρὸς ΑΕ, ούτως ή ΗΖ πρός Ζ Λ. ἐπεὶ οὖν δύο τρίγωνά ἐστι 10 τὰ ΑΒΕ, ΖΗΛ μίαν γωνίαν μια γωνία ἴσην ἔγοντα, πεοί δε τὰς ἴσας γωνίας τὰς πλευράς ἀνάλογον, ίσογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΕ τρίγωνον τῶ ΖΗΛ τριγώνω ωστε καὶ ομοιον ἴση ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΑΒΕ γωνία τη ὑπὸ ΖΗΛ. ἔστι δὲ καὶ ὅλη ἡ ὑπὸ ΑΒΓ 15 όλη τῆ ὑπὸ ΖΗΘ ἴση διὰ τὴν ὁμοιότητα τῶν πολυγώνων λοιπή ἄρα ή ὑπὸ ΕΒΓ γωνία τῆ ὑπὸ ΛΗΘ έστιν ίση, και έπει δια την δμοιότητα των ΑΒΕ, ΖΗΛ τοιγώνων έστιν ώς ή ΕΒ πρός ΒΑ, ούτως ή ΔΗ πρός ΗΖ, άλλὰ μὴν καὶ διὰ τὴν ὁμοιότητα 20 τῶν πολυγώνων ἐστὶν ὡς ἡ ΑΒ πρὸς ΒΓ, οῦτως ἡ ΖΗ πρός ΗΘ, δι' ἴσου ἄρα ἐστὶν ὡς ἡ ΕΒ πρός ΒΓ, ούτως ή ΛΗ πρός ΗΘ, καὶ περὶ τὰς ἴσας νωνίας τὰς ὑπὸ ΕΒΓ. ΛΗΘ αί πλευραὶ ἀνάλογόν είσιν. ίσογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΕΒΓ τρίγωνον τῷ ΛΗΘ 25 τοιγώνω ώστε καὶ δμοιόν έστι τὸ ΕΒΓ τοίγωνον τῶ ΛΗΘ τριγώνω. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΕΓΔ τρίγωνον δμοιόν έστι τω ΑΘΚ τριγώνω. τὰ ἄρα

^{5.} ΔΘ] mutat, in ΔΒ F. 7. ἐστί seq. ras. 8 litt, F. 8. HZΔ] ZHΛ F. τὴν ΔΕ V. 9. HZ] ZH P. τὴν ΖΛ V. 10. γωνία] γωνίαν Vφ. 11. δέ] om. F. 13. ἴση] corr. ex ἴσον m. rec. P. 15. ZHΘ] H uidetur corr. V.

 $ZH\Theta K\Lambda$ in triangulos et similes et aequales numero et totis correspondentes diuidi, et esse $AB\Gamma\Delta E: ZH\Theta K\Lambda = AB^2: ZH^2.$

ducantur BE, ET, HA, AO.

et quoniam $AB\Gamma\Delta E \sim ZH\Theta K\Lambda$, erit $LBAE = HZ\Lambda$ [def. 1]. et BA: AE = HZ: ZA [id.]. iam quoniam duo trianguli sunt ABE, ZHA unum angulum uni angulo aequalem habentes et latera aequales angulos comprehendentia proportionalia, erit $\triangle ABE$ triangulo ZHAaequiangulus [prop. VI]. quare etiam similes sunt [prop. IV; def. 1]. itaque $\angle ABE = ZHA$. uerum etiam $\angle AB\Gamma = ZH\Theta$ propter similitudinem polygonorum. itaque $\angle EB\Gamma = AH\Theta$. et quoniam propter similitudinem triangulorum ABE, ZHA est EB:BA = AH:HZ, et praeterea propter similitudinem polygonorum AB: BI = $ZH: H\Theta$, ex aequo erit $EB: B\Gamma = AH: H\Theta$ [V, 22], et latera aequales angulos EBT, AHO comprehendentia proportionalia sunt; itaque $\triangle EB\Gamma$ triangulo AHO aequiangulus est [prop. VI]. quare $\triangle EB\Gamma \sim AH\Theta$ [prop. IV; def. 1]. eadem de causa etiam $\triangle E\Gamma\Delta \sim A\Theta K$. itaque similia polygona

όμοια πολύγωνα τὰ ΑΒΓΔΕ, ΖΗΘΚΛ εἴς τε όμοια τοίγωνα διήρηται καὶ εἰς ἴσα τὸ πλῆθος.

Λέγω, ὅτι καὶ ὁμόλογα τοῖς ὅλοις, τουτέστιν ὅστε ἀνάλογον εἶναι τὰ τρίγωνα, καὶ ἡγούμενα μὲν τεἶναι τὰ ΑΒΕ, ΕΒΓ, ΕΓΔ, ἐπόμενα δὲ αὐτῶν τὰ ΖΗΛ, ΛΗΘ, ΛΘΚ, καὶ ὅτι τὸ ΑΒΓΔΕ πολύγωνον πρὸς τὸ ΖΗΘΚΛ πολύγωνον διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ἡ ὁμόλογος πλευρὰ πρὸς τὴν ὁμόλογον πλευράν, τουτέστιν ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΖΗ.

λοιπῆ τῆ ὑπὸ ΖΝΗ ἴση ἐστίν· ἰσογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΜ τρίγωνον τῷ ΖΗΝ τριγώνω. ὁμοίως δὴ 20 δείξομεν, ὅτι καὶ τὸ ΒΜΓ τρίγωνον ἰσογώνιόν ἐστι

20 δείξομεν, ότι και το ΒΜΙ τριγωνού ισογωνίου εστι τῷ ΗΝΘ τριγώνῳ. ἀνάλογου ἄρα ἐστίν, ὡς μὲυ ἡ ΑΜ πρὸς ΜΒ, οὕτως ἡ ΖΝ πρὸς ΝΗ, ὡς δὲ ἡ ΒΜ πρὸς ΜΓ, οὕτως ἡ ΗΝ πρὸς ΝΘ΄ ὥστε καὶ δι' ἴσου, ὡς ἡ ΑΜ πρὸς ΜΓ, οὕτως ἡ ΖΝ πρὸς

 $AB\Gamma\Delta E$, $ZH\Theta K\Lambda$ in triangulos et similes et aequales numero diuisa sunt.

dico, eos etiam totis correspondere, h. e. ita ut trianguli proportionales sint et praecedentes ABE, $EB\Gamma$, $E\Gamma\Delta$ et eorum termini sequentes 1) $ZH\Lambda$, $\Lambda H\Theta$, $\Delta\Theta K$, et praeterea polygona rationem duplicatam habere quam latera correspondentia, h. e. esse

 $AB\Gamma\Delta E: ZH\Theta K\Lambda = AB^2: ZH^2.$

ducantur enim $A\Gamma$, $Z\Theta$. et quoniam propter similitudinem polygonorum est $\angle AB\Gamma = ZH\Theta$, et $AB:B\Gamma = ZH:H\Theta$, erit $\triangle AB\Gamma$ aequiangulus triangulo $ZH\Theta$ [prop. VI]. itaque $\angle BA\Gamma = HZ\Theta$ et $\angle BFA = H\Theta Z$. et quoniam $\angle BAM = HZN$ et $\angle ABM = ZHN$ [p. 132, 13], erit etiam $\angle AMB = ZNH$ [I, 32]; quare $\triangle ABM$ aequiangulus est triangulo ZHN. similiter demonstrabimus, etiam $\triangle BM\Gamma$ aequiangulum esse triangulo $HN\Theta$. itaque $AM:MB = ZN:NH,BM:M\Gamma = HN:N\Theta$ [prop. IV]. quare etiam ex aequo $AM:M\Gamma = ZN:N\Theta$ [V, 22].

¹⁾ In $\alpha \dot{v} \tau \ddot{\omega} v$ lin. 5 nonnihil offensionis est; sed cum $\epsilon \pi \dot{\omega} - \mu \epsilon v \alpha$ idem sit ac $\ddot{o} \varrho o \iota \epsilon \pi \dot{o} \mu \epsilon v o \iota$, genetiuus ferri potest. et additum uidetur uocabulum, ut significetur, ZHA esse terminum sequentem trianguli ABE, $AH\Theta$ autem trianguli $EB\Gamma$, $A\Theta K$ autem trianguli $E\Gamma \Delta$. ceterum commemorandum est, tum demum adparere, triangulos totis (h. e. polygonis $AB\Gamma \Delta E$, $ZH\Theta KA$) correspondere, cum demonstratum erit, esse $AB\Gamma \Delta E$: $ZH\Theta KA = AB^2$: ZH^2 , h. e. =ABE: $ZHA = EB\Gamma$: $\Delta H\Theta = E\Gamma \Delta$: $\Delta \Theta K$.

^{17.} ABM] mutat. in BAM m. 2 B. ZHN] mutat. in HZN m. 2 B. AMB] À BM punctis supra A et M deletis F. 20. ἐστιν F. 21. ἡ μέν p. 22. AM] M corr. ex B m. 2 V. τὴν MB V. NH] N in ras. m. 2 V. 23. οὖτως καί p.

ΝΘ. άλλ' ώς ή ΑΜ πρὸς ΜΓ, ούτως τὸ ΑΒΜ [τρίγωνον] πρὸς τὸ ΜΒΓ, καὶ τὸ ΑΜΕ πρὸς τὸ ΕΜΓ πρός άλληλα γάρ είσιν ώς αί βάσεις, καὶ ώς άρα εν των ήγουμένων πρός εν των επόμενων, ούτως 5 απαντα τὰ ἡγούμενα πρὸς απαντα τὰ επόμενα ώς ἄρα τὸ ΑΜΒ τρίγωνον πρὸς τὸ ΒΜΓ, οὕτως τὸ ΑΒΕ πρός τὸ ΓΒΕ. ἀλλ' ὡς τὸ ΑΜΒ πρὸς τὸ ΒΜΓ, ούτως ή ΑΜ πρός ΜΓ καὶ ὡς ἄρα ή ΑΜ πρὸς ΜΓ, ούτως τὸ ΑΒΕ τρίγωνον πρὸς τὸ ΕΒΓ τρίγωνον. 10 διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὡς ἡ ΖΝ πρὸς ΝΘ, οὕτως τὸ ΖΗΑ τρίγωνον πρός τὸ Η ΑΘ τρίγωνον. καί έστιν ώς ή ΑΜ πρός ΜΓ, ούτως ή ΖΝ πρός ΝΘ' καὶ ώς ἄρα τὸ ΑΒΕ τρίγωνον πρός τὸ ΒΕΓ τρίγωνον, ούτως τὸ ΖΗΛ τρίγωνου πρός τὸ ΗΔΘ τρίγωνου, καὶ ἐναλλάξ ώς 15 τὸ ΑΒΕ τρίγωνον πρὸς τὸ ΖΗΛ τρίγωνον, ούτως τὸ ΒΕΓ τοίνωνον ποὸς τὸ ΗΔΘ τοίνωνον. ὁμοίως δή δείξομεν επιζευχθεισών των ΒΔ, ΗΚ, ότι καί ώς τὸ ΒΕΓ τρίγωνου πρός τὸ ΛΗΘ τρίγωνου, ούτως τὸ ΕΓΔ τρίγωνον πρὸς τὸ ΛΘΚ τρίγωνον. 20 καὶ ἐπεί ἐστιν ώς τὸ ΑΒΕ τρίγωνον πρὸς τὸ ΖΗΛ τρίγωνον, ούτως τὸ ΕΒΓ πρὸς τὸ ΛΗΘ, καὶ ἔτι τὸ ΕΓΔ πρός τὸ ΛΘΚ, καὶ ὡς ἄρα ἐν τῶν ἡγουμένων πρός εν των επομένων, ούτως απαντα τὰ ἡγούμενα πρός απαντα τὰ επόμενα: ἔστιν άρα ώς τὸ ΑΒΕ 25 τρίγωνον πρός τὸ ΖΗΛ τρίγωνον, ούτως τὸ ΑΒΓΔΕ πολύγωνον πρός τὸ ΖΗΘΚΛ πολύγωνον. άλλὰ τὸ ΑΒΕ τρίγωνου πρός το ΖΗΛ τρίγωνου διπλασίονα λόγον έχει ήπεο ή ΑΒ δμόλογος πλευρά πρός την ΖΗ δμόλογον πλευράν τὰ γὰρ δμοια τρίγωνα έν

^{1.} ώς μέν P. οῦτως καί p. 2. τρίγωνον] om. P. πρὸς τὸ ΜΒΓ, καὶ τὸ ΑΜΕ] mg. m. 1 om. priore τό P.

sed [prop. I] $AM: M\Gamma = ABM: MB\Gamma = AME$: $EM\Gamma$; nam eandem inter se rationem habent quam bases. itaque etiam ut unus terminorum praecedentium ad unum sequentium, ita omnes praecedentes ad omnes sequentes [V, 12]. itaque $AMB:BM\Gamma = ABE$: ΓBE . sed $AMB : BM\Gamma - AM : M\Gamma$. quare etiam $AM: M\Gamma = ABE: EB\Gamma$, eadem de causa erit etiam $ZN: N\Theta = ZHA: HA\Theta$. et $AM: M\Gamma = ZN: N\Theta$. quare etiam $ABE: BE\Gamma = ZHA: HA\Theta$, et permutando [V, 16] $ABE: ZHA = BE\Gamma: HA\Theta$. similiter demonstrabimus ductis $B\Delta$, HK, esse $BE\Gamma$: $\Delta H\Theta$ $=E\Gamma\Delta: A\Theta K$. et quoniam est $ABE: ZHA = EB\Gamma$ $: \Lambda H\Theta = E\Gamma \Delta : \Lambda \Theta K$, erit etiam, ut unus terminorum praecedentium ad unum sequentium, ita omnes praecedentes ad omnes sequentes [V, 12]. itaque $ABE: ZHA = AB\Gamma\Delta E: ZHOKA$, sed ABE: ZHA $=AB^2:ZH^2$; nam similes trianguli duplicatam inter

τό] om. P. 4. ἄρα] om. V. 8. τὴν $M\Gamma$ V. 9. τὴν $M\Gamma$ V. 10. $N\Theta$] N in ras. B; $H\Theta$ φ (non Γ); τὴν $N\Theta$ V. 11. τό] om. P. 12. τὴν $M\Gamma$ BF V p. τὴν $N\Theta$ FV. 14. $H\Lambda\Theta$] corr. ex $H\Theta\Lambda$ m. 2 V. 16. $BE\Gamma$] $EB\Gamma$ V. $H\Lambda\Theta$] mutat. in $\Lambda H\Theta$ m. 2 V. 18. $BE\Gamma$] P, V m. 1; $EB\Gamma$ BF p, V m. 2. 19. $E\Gamma\Lambda$ τρίγωνον] P; $E\Gamma\Lambda$ Theon? (BFV p). 20. καὶ ἐπεί ἐστιν ώς mg. m. rec. P. 25. $ZH\Lambda$] $H'Z\Lambda$ F. Post σῦτως eras. πρός V. 29. γάρ] ἄρα φ .

10

διπλασίονι λόγω έστὶ τῶν δμολόγων πλευοῶν. καὶ τὸ $AB\Gamma \Delta E$ ἄρα πολύγωνον πρὸς τὸ $ZH\Theta K \Delta$ πολύγωνον διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ἡ AB δμόλογος πλευρὰ πρὸς τὴν ZH δμόλογον πλευράν.

Τὰ ἄρα ὅμοια πολύγωνα εἴς τε ὅμοια τρίγωνα διαιρεῖται καὶ εἰς ἴσα τὸ πλῆθος καὶ ὁμόλογα τοῖς ὅλοις, καὶ τὸ πολύγωνον πρὸς τὸ πολύγωνον διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ἡ ὁμόλογος πλευρὰ πρὸς τὴν ὁμόλογον πλευράν [ὅπερ ἔδει δεῖξαι].

Πόρισμα.

· 'Ωσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν [όμοίων] τετραπλεύρων δειχθήσεται, ὅτι ἐν διπλασίονι λόγω εἰσὶ τῶν ὁμολόγων πλευρῶν. ἐδείχθη δὲ καὶ ἐπὶ τῶν τριγώνων ῶστε καὶ καθόλου τὰ ὅμοια εὐθύγραμμα σχήματα 15 πρὸς ἄλληλα ἐν διπλασίονι λόγω εἰσὶ τῶν ὁμολόγων πλευρῶν. ὅπερ ἔδει δείξαι.

Πόρισμα β'.

Καὶ ἐὰν τῶν ΑΒ, ΖΗ τρίτην ἀνάλογον λάβωμεν τὴν Ξ, ἡ ΒΑ πρὸς τὴν Ξ διπλασίονα λόγον
20 ἔχει ἤπερ ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΖΗ. ἔχει δὲ καὶ τὸ
πολύγωνον πρὸς τὸ πολύγωνον ἢ τὸ τετράπλευρον
πρὸς τὸ τετράπλευρον διπλασίονα λόγον ἤπερ ἡ δμόλογος πλευρὰ πρὸς τὴν ὁμόλογον πλευράν, τουτέστιν
ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΖΗ· ἐδείχθη δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν
25 τριγώνων ὅστε καὶ καθόλου φανερόν, ὅτι, ἐὰν τρεῖς
εὐθεῖαι ἀνάλογον ὧσιν, ἔσται ὡς ἡ πρώτη πρὸς τὴν
τρίτην, οῦτως τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης εἶδος πρὸς τὸ ἀπὸ
τῆς δευτέρας τὸ ὅμοιον καὶ ὁμοίως ἀναγραφόμενον.]

^{1.} ἐστίν F. 2. πολύγωνον] (alt.) πολύγονον p. 7. πολύγωνον] (alt.) πολυγώνιον φ. 10. πόρισμα] οπ. PBV; κα' Fp. 11.

se rationem habent quam latera correspondentia [prop. XIX]. quare etiam

$AB\Gamma\Delta E: ZH\Theta K\Lambda = AB^2: ZH^2.$

Ergo similia polygona in triangulos et similes et aequales numero et totis correspondentes dividuntur, et polygonum ad polygonum duplicatam rationem habet quam latus correspondens ad latus correspondens.

Corollarium.

Et similiter etiam in quadrilateris demonstrabitur, ea duplicatam rationem habere quam latera correspondentia; et idem in triangulis demonstratum est. quare omnino similes figurae rectilineae inter se duplicatam rationem habent quam latera correspondentia. — quod erat demonstrandum.

xa'.

Τὰ τῷ αὐτῷ εὐθυγοάμμῳ ὅμοια καὶ ἀλλήλοις ἐστὶν ὅμοια.

Έστω γὰο ἐκάτεοον τῶν A, B εὐθυγοάμμων τῷ Γ ὅμοιον λέγω, ὅτι καὶ τὸ A τῷ B ἐστιν ὅμοιον.

Έπει γὰρ ὅμοιόν ἐστι τὸ Α τῷ Γ, ἰσογώνιόν τέ ἐστιν αὐτῷ καὶ τας περὶ τὰς ἴσας γωνίας πλευρὰς ἀνάλογον ἔχει. πάλιν, ἐπεὶ ὅμοιόν ἐστι τὸ Β τῷ Γ, ἰσογώνιόν τέ ἐστιν αὐτῷ καὶ τὰς περὶ τὰς 10 ἴσας γωνίας πλευρὰς ἀνάλογον ἔχει. ἐκάτερον ἄρα τῶν Α, Β τῷ Γ ἰσογώνιόν τέ ἐστι καὶ τὰς περὶ τὰς ἴσας γωνίας πλευρὰς ἀνάλογον ἔχει [ὥστε καὶ τὸ Α τῷ Β ἰσογώνιόν τέ ἐστι καὶ τὰς περὶ τὰς ἴσας γωνίας πλευρὰς ἀνάλογον ἔχει]. ὅμοιον ἄρα ἐστὶ τὸ Α τῷ Β. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

μβ'.

Έὰν τέσσαρες εὐθεῖαι ἀνάλογον ὧσιν, καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν εὐθύγραμμα ὅμοιά τε καὶ ὁμοίως ἀναγεγραμμένα ἀνάλογον ἔσται κἂν τὰ ἀπ' 20 αὐτῶν εὐθύγραμμα ὅμοιά τε καὶ ὁμοίως ἀναγεγραμμένα ἀνάλογον ἦ, καὶ αὐταὶ αἱ εὐθεῖαι ἀνάλογον ἔσονται.

"Εστωσαν τέσσαρες εύθεῖαι ἀνάλογον αί ΑΒ, ΓΔ,

^{1.} $n\alpha'$] m. 2 V; $n\gamma'$ Fp. 4. $\tau\hat{\omega}$ Γ] $\tau\hat{o}$ Γ BF, p, sed corr. m. 1. 6. $\hat{\epsilon}\sigma\tau\nu$ $\hat{\sigma}\mu\rho\iota\sigma\nu$ V. 7. $\gamma\alpha\nu\ell\alpha\varsigma$] supra F. 8. $\pi\hat{\alpha}\ell\nu$ $\hat{\epsilon}\pi\epsilon\ell$] in ras. m. 2 F. $\hat{\epsilon}\sigma\tau\nu$ φ . 9. $\hat{\epsilon}\sigma\tau\nu$ $\alpha\hat{\nu}\tau\hat{\omega}$] $\hat{\epsilon}\sigma\tau$ F. 11. $\tau\hat{\epsilon}$] om. V. 12. $\hat{\epsilon}\sigma\alpha\varsigma$] supra m. 1 V. $\hat{\omega}\sigma\tau$ $\epsilon\pi\hat{\alpha}\ell$ $\tau\hat{o}$ A-14: $\hat{\alpha}\nu\hat{\alpha}\ell\rho\gamma\rho\nu$ $\hat{\epsilon}\chi\epsilon\ell$] Theon? (BFVp); om. P. 14. $\tau\hat{o}$ A $\tau\hat{\omega}$ B] Pp, V m. 1; $\tau\hat{o}$ B $\tau\hat{\omega}$ A B; $\tau\hat{\omega}$ B $\tau\hat{o}$ A V m. 2; $\tau\hat{o}$ A $\tau\hat{o}$ B F m. 2; $\tau\hat{o}$ A $\tau\hat{\omega}$ B F m. 2, del. $\tau\hat{\omega}$ B. Deinde propositionem repetit Augustus, ut fier solet. 16.

XXI.1)

Quae eidem figurae rectilineae similes sunt figurae, etiam inter se similes sunt.

Sit enim utraque figura rectilinea A, B figurae Γ similis. dico, etiam figuras A, B similes esse.

nam quoniam A figurae Γ similis est, et aequiangula est ei, et latera aequales angulos comprehendentia proportionalia habent [def. 1]. rursus quo-

niam B figurae Γ similis est, et aequiangula est ei, et latera aequales angulos comprehendentia proportionalia habent [def. 1]. itaque utraque figura A, B et aequiangula est figurae Γ , et latera aequales angulos comprehendentia proportionalia habent. quare $A \sim B$ [def. 1]; quod erat demonstrandum.

XXII.

Si quattuor rectae proportionales sunt, etiam figurae rectilineae in iis similes et similiter descriptae proportionales erunt; et si figurae rectilineae in iis similes et similiter descriptae proportionales sunt, etiam ipsae rectae proportionales erunt.

Sint quattuor rectae proportionales AB, \(\Gamma \alpha \), \(EZ \),

¹⁾ Nam coroll. 2 p. 138, 17—28 Theoni uidetur deberi; u. p. 131 not. 1; om. Campanus (sed is quidem etiam coroll. 1 omisit), et in B adscribitur mg. m. rec. ἐν ἄλλφ οὐ γράφεται τοῦτο.

nβ'] nδ' p et F, sed corr. m. rec. 17. ωσιν] P et B, sed ν eras.; ωσι FVp. 23. εὐθεῖα F.

ΕΖ, ΗΘ, ώς ή ΑΒ πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως ή ΕΖ πρὸς τὴν ΗΘ, καὶ ἀναγεγράφθωσαν ἀπὸ μὲν τῶν ΑΒ, ΓΔ ὅμοιά τε καὶ ὁμοίως κείμενα εὐθύγραμμα τὰ ΚΑΒ, ΛΓΔ, ἀπὸ δὲ τῶν ΕΖ, ΗΘ ὅμοιά τε καὶ ὁμοίως κείμενα εὐθύγραμμα τὰ ΜΖ, ΝΘ λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς τὸ ΚΑΒ πρὸς τὸ ΛΓΔ, οὕτως τὸ ΜΖ πρὸς τὸ ΝΘ.

Εἰλήφθω γὰς τῶν μὲν ΑΒ, ΓΔ τςίτη ἀνάλογον ἡ Ξ, τῶν δὲ ΕΖ, ΗΘ τςίτη ἀνάλογον ἡ Ο. καὶ 10 ἐπεί ἐστιν ὡς μὲν ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως ἡ ΕΖ πρὸς τὴν ΗΘ, ὡς δὲ ἡ ΓΔ πρὸς τὴν Ξ, οῦτως ἡ ΗΘ πρὸς τὴν Ο, δι' ἴσου ἄςα ἐστὶν ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν Ξ, οῦτως ἡ ΕΖ πρὸς τὴν Ο. ἀλλ' ὡς μὲν ἡ ΑΒ πρὸς τὴν Ξ, οῦτως [καὶ] τὸ ΚΑΒ πρὸς τὸ ΛΓΔ, 15 ὡς δὲ ἡ ΕΖ πρὸς τὴν Ο, οῦτως τὸ ΜΖ πρὸς τὸ ΝΘ΄ καὶ ὡς ἄςα τὸ ΚΑΒ πρὸς τὸ ΛΓΔ, οῦτως τὸ ΜΖ πρὸς τὸ ΝΘ΄ καὶ ὡς ἄςα τὸ ΚΑΒ πρὸς τὸ ΛΓΔ, οῦτως τὸ ΜΖ πρὸς τὸ ΝΘ.

'Αλλὰ δὴ ἔστω ὡς τὶ ΚΑΒ πρὸς τὸ ΛΓΔ, οῦτως τὸ ΜΖ πρὸς τὸ ΝΘ· λέγω, ὅτι ἐστὶ καὶ ὡς ἡ
20 ΑΒ πρὸς τὴν ΓΔ, οῦτως ἡ ΕΖ πρὸς τὴν ΗΘ. εἰ
γὰρ μή ἐστιν, ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΓΔ, οῦτως ἡ
ΕΖ πρὸς τὴν ΗΘ, ἔστω ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΓΔ,
οῦτως ἡ ΕΖ πρὸς τὴν ΠΡ, καὶ ἀναγεγράφθω ἀπὸ
τῆς ΠΡ ὁποτέρω τῶν ΜΖ, ΝΘ ὅμοιόν τε καὶ ὁμοίως
25 κείμενον εὐθύγραμμον τὸ ΣΡ.

Έπεὶ οὖν έστιν ώς ή ΑΒ πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως

K A A B F A

HØ, ita ut sit $AB: \Gamma \Delta = EZ: H\emptyset$, et in AB, $\Gamma \Delta$ similes et similiter positae figurae rectilineae describantur KAB, $\Lambda \Gamma \Delta$, in EZ, $H\emptyset$ autem similes et similiter positae figurae rectilineae MZ, $N\emptyset$. dico, esse $KAB: \Lambda \Gamma \Delta = MZ: N\emptyset$.

Sumatur enim rectarum AB, $\Gamma\Delta$ tertia proportionalis Ξ , rectarum autem EZ, $H\Theta$ tertia $\Xi \longrightarrow$ proportionalis O [prop. XI]. et quoniam est Σ $AB: \Gamma\Delta = EZ: H\Theta$ et $\Gamma\Delta: \Xi = H\Theta: O^1$), Ω ex aequo erit [V, 22] $AB: \Xi = EZ: O$. sed $AB: \Xi = KAB: \Lambda\Gamma\Delta$ [prop. XIX coroll.] et $EZ: O = MZ: N\Theta$ [id.]. itaque etiam $KAB: \Lambda\Gamma\Delta = MZ: N\Theta$.

Uerum sit $KAB: \Lambda\Gamma\Delta = MZ: N\Theta$. dico, esse etiam $AB: \Gamma\Delta = EZ: H\Theta$. nam si non est

 $AB: \Gamma \Delta = EZ: H\Theta$, sit $AB: \Gamma \Delta = EZ: \Pi P$ [prop. XII], et in ΠP utrique MZ, $N\Theta$ similis et similiter posita constructur figura rectilinea ΣP [prop. XVIII et XXI].

Iam quoniam est $AB: \Gamma \Delta = EZ: \Pi P$, et in AB,

¹⁾ Nam ex hypothesi est $AB : \Gamma \Delta = \Gamma \Delta : \Xi \text{ et } EZ : H\Theta = H\Theta : O; \text{ et } AB : \Gamma \Delta = EZ : H\Theta.$

AΓΔ] ΓΛΔ F. 19. τό] (prius) eras. F. ἐστίν PB; comp. p. 20. εἰ γὰφ μή ἐστίν, ὡς ἡ AB πρὸς τὶν ΓΔ, οὕτως ἡ EZ πρὸς τὴν HΘ] mg. m. 1 P; om. Theon (BFV p). 22. ἔστω ὡς ἡ AB πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως ἡ EZ πρὸς τὴν ΠΡ καὶ ἀναγεγφάφθω] P; γεγονέτω γὰφ ὡς κτλ. Theon (BFV p), P mg. m. rec. 23. ἀναγεγφαφω p. 24. ὁποτέφα φ (non F). 25. εὐθύγφαμμον] om. BFp.

ή ΕΖ πρὸς τὴν ΠΡ, καὶ ἀναγέγραπται ἀπὸ μὲν τῶν ΑΒ, ΓΔ ὅμοιά τε καὶ ὁμοίως κείμενα τὰ ΚΑΒ, ΛΓΔ, ἀπὸ δὲ τῶν ΕΖ, ΠΡ ὅμοιά τε καὶ ὁμοίως κείμενα τὰ ΜΖ, ΣΡ, ἔστιν ἄρα ὡς τὸ ΚΑΒ πρὸς τὸ δ ΓΔ, οὕτως τὸ ΜΖ πρὸς τὸ ΣΡ. ὑπόκειται δὲ καὶ ὡς τὸ ΚΑΒ πρὸς τὸ ΛΓΔ, οὕτως τὸ ΜΖ πρὸς τὸ ΝΘ· καὶ ὡς ἄρα τὸ ΜΖ πρὸς τὸ ΣΡ, οὕτως τὸ ΜΖ πρὸς τὸ ΝΘ· τὰ ΜΖ ἄρα πρὸς ἐκάτερον τῶν ΝΘ, ΣΡ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον Ἰσον ἄρα ἐστὶ τὸ ΝΘ τῷ 10 ΣΡ. ἔστι δὲ αὐτῷ καὶ ὅμοιον καὶ ὁμοίως κείμενον Ἰση ἄρα ἡ ΗΘ τῷ ΠΡ. καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως ἡ ΕΖ πρὸς τὴν ΠΡ, ἴση δὲ ἡ ΠΡ τῷ ΗΘ, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως ἡ ΕΖ πρὸς τὴν ΓΔ, οῦτως ἡ ΕΖ πρὸς τὴν ΓΔ, οῦτως ἡ ΕΖ πρὸς τὴν ΗΘ.

15 'Εὰν ἄρα τέσσαρες εὐθεῖαι ἀνάλογον ὧσιν, καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν εὐθύγραμμα ὅμοιά τε καὶ ὁμοίως ἀναγεγραμμένα ἀνάλογον ἔσται· κἂν τὰ ἀπ' αὐτῶν εὐθύγραμμα ὅμοιά τε καὶ ὁμοίως ἀναγεγραμμένα ἀνάλογον ἦ, καὶ αὐταὶ αἱ εὐθεῖαι ἀνάλογον ἔσονται.
20 ὅπερ ἔθει δεῖξαι.

[Δημμα.]

[Ότι δέ, ἐὰν εὐθύγραμμα ἴσα ἢ καὶ ὅμοια, αί ὁμόλογοι αὐτῶν πλευραὶ ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν, δείξομεν οῦτως.

25 "Εστω ίσα καὶ ὅμοια εὐθύγραμμα τὰ ΝΘ, ΣΡ, καὶ ἔστω ὡς ἡ ΘΗ πρὸς τὴν ΗΝ, οῦτως ἡ ΡΠ πρὸς την ΠΣ΄ λέγω, ὅτι ἴση ἐστὶν ἡ ΡΠ τῆ ΘΗ.

Εί γαο ανισοί είσιν, μία αὐτῶν μείζων ἐστίν.

^{2.} KAB, $A\Gamma\Delta$] B, $A\Gamma$ litt. in ras. m. 2 V. 3. Post ΠP duae litt. del. m. rec. P, 7. $N\Theta$] in ras. m. 1 P. ΣP]

 $\Gamma \Delta$ similes et similiter positae descriptae sunt KAB, $\Lambda \Gamma \Delta$, in EZ, ΠP autem similes et similiter positae MZ, ΣP , erit $KAB: \Lambda \Gamma \Delta = MZ: \Sigma P$ [u. supra]. sed supposuimus, esse etiam $KAB: \Lambda \Gamma \Delta = MZ: N\Theta$. itaque $MZ: \Sigma P = MZ: N\Theta$. itaque MZ ad utramque $N\Theta$, ΣP eandem rationem habet. quare $N\Theta = \Sigma P$ [V, 9]. uerum etiam ei similis est et similiter posita. itaque $H\Theta = \Pi P$.) et quoniam est $AB: \Gamma \Delta = EZ: \Pi P$, et $\Pi P = H\Theta$, erit $AB: \Gamma \Delta = EZ: H\Theta$.

Ergo si quattuor rectae proportionales sunt, etiam figurae rectilineae in iis similes et similiter descriptae proportionales erunt; et si figurae rectilineae in iis similes et similiter descriptae proportionales sunt, etiam ipsae rectae proportionales erunt; quod erat demonstrandum.

¹⁾ Nam cum $N\Theta: \Sigma P = H\Theta^2: \Pi P^2$ [prop. 20] et $N\Theta = \Sigma P$, erit $\Pi P^2 = H\Theta^2$; h. e. $\Pi P = H\Theta$. et hoc ipsum uia indirecta in lemmate ostenditur; sed cum a ratione Euclidis abhorreat, eius modi res postea denum demonstrare nec suo loco in demonstratione insertas, puto, lemma subditiuum esse (sed Theone antiquius est); om. Campanus, nec res propria demonstratione eget.

corr. ex *EP* P, in ras. V; supra hoc uocabulum et proxime sequentia in V ras. est.

8. NΘ] in ras. V.

9. λόγον ἔχει p. ἐστίν P, comp. p.

10. αὐτό p.

11. ἄφα] supra add. καί m. 2 comp. F; ἄφα supra add. καί m. 2 comp. F; ἄφα land. ras. m. 1 F.

18. καί] m. 2 V.

21. λήμμα] κε p et ε eraso F; m. rec. PBV.

22. δέ] m. rec. P.

23. είσι ΒF V p.

24. δέρμεν m. 1 P.

25. τά] e corr. V.

26. ΡΠ] mutat. in ΠΡ m. 2 V; ΠΡ Βρ.

27. τήν] om. F.

28. ἄνισος V.

28. είσιν V.

έστω μείζων ή PΠ τῆς ΘΗ. καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς ἡ PΠ πρὸς ΠΣ, οὕτως ἡ ΘΗ πρὸς τὴν ΗΝ, καὶ ἐναλλάξ, ὡς η PΠ πρὸς τὴν ΘΗ, οὕτως ἡ ΠΣ προς τὴν ΗΝ, μείζων δὲ ἡ ΠΡ τῆς ΘΗ, μείζων ἄρα ταὶ ἡ ΠΣ τῆς ΗΝ. ὥστε καὶ τὸ ΡΣ μεῖζόν ἐστι τοῦ ΘΝ. ἀλλὰ καὶ ἴσον. ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἄνισός ἐστιν ἡ ΠΡ τῆ ΗΘ. ἴση ἄρα. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.]

wy'.

Τὰ ἰσογώνια παραλληλόγραμμα πρὸς ἄλληλα 10 λόγον ἔχει τὸν συγκείμενον ἐκ τῶν πλευρῶν.

"Εστω ίσογώνια παραλληλόγραμμα τὰ ΑΓ, ΓΖ ἴσην ἔχοντα τὴν ὑπὸ ΒΓΔ γωνίαν τῆ ὑπὸ ΕΓΗ λέγω, ὅτι τὸ ΑΓ παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ ΓΖ παραλληλόγραμμον λόγον ἔχει τὸν συγκείμενον ἐκ τῶν πλευρῶν.

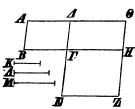
15 Κείσθω γὰο ὥστε ἐπ' εὐθείας εἶναι τὴν ΒΓ τῆ ΓΗ· ἐπ' εὐθείας ἄοα ἐστὶ καὶ ἡ ΔΓ τῆ ΓΕ. καὶ συμπεπληρώσθω τὸ ΔΗ παραλληλόγραμμον, καὶ ἐκκείσθω τις εὐθεῖα ἡ Κ, καὶ γεγονέτω ὡς μὲν ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΓΗ, οὕτως ἡ Κ πρὸς τὴν Λ, ὡς δὲ ἡ ΔΓ 20 πρὸς τὴν ΓΕ, οὕτως ἡ Λ πρὸς τὴν Μ.

Οἱ ἄρα λόγοι τῆς τε Κ πρὸς τὴν Λ καὶ τῆς Λ πρὸς τὴν Μ οἱ αὐτοί εἰσι τοῖς λόγοις τῶν πλευρῶν, τῆς τε ΒΓ πρὸς τὴν ΓΗ καὶ τῆς ΔΓ πρὸς τὴν ΓΕ. ἀλλ' ὁ τῆς Κ πρὸς Μ λόγος σύγκειται ἔκ τε τοῦ τῆς Κ πρὸς Λ λόγου καὶ τοῦ τῆς Λ πρὸς Μ. ὥστε καὶ ἡ Κ πρὸς τὴν Μ λόγον ἔχει τὸν συγκείμενον

XXIII. Theon in Ptolem. p. 235. Eutoc. in Apollon. p. 32, id. in Archimed. III p. 236, 23.

XXIII.

Parallelogramma aequiangula inter se rationem ex rationibus laterum compositam habent.

Sint parallelogramma aequiangula $A\Gamma$, ΓZ habentia

$\angle B\Gamma \Delta = E\Gamma H.$

dico, parallelogramma $A\Gamma$, ΓZ rationem ex rationibus¹) laterum compositam habere.

ponantur enim ita, ut in eadem recta sint $B\Gamma$, ΓH . itaque etiam $\Delta\Gamma$, ΓE in eadem recta sunt. et expleatur parallelogrammum ΔH , et ponatur recta K, et sit

$$B\Gamma: \Gamma H = K: \Lambda \text{ et } \Delta\Gamma: \Gamma E = \Lambda: M.$$

itaque rationes $K: \Lambda$ et $\Lambda: M$ eaedem sunt ac rationes laterum, $B\Gamma: \Gamma H$ et $\Delta\Gamma: \Gamma E$. sed $K: M = K: \Lambda \times \Lambda: M$. quare K ad M rationem ex rationibus laterum compositam habet. et quoniam est

¹⁾ Έπ τῶν πλευρῶν per totam propositionem neglegentius dicitur pro ἐπ τῶν τῶν πλευρῶν (λόγων); sed cum semper ita in codicibus traditum sit et idem apud Theonem et Eutocium seruatum sit, de errore librarii cogitandum non est.

έκ των πλευρών. και έπεί έστιν ώς ή ΒΓ πρός την ΓΗ, ούτως τὸ ΑΓ παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ ΓΘ, άλλ' ώς ή ΒΓ προς την ΓΗ, ούτως ή Κ προς την 1. καὶ ώς ἄρα ἡ Κ πρὸς τὴν 1, οῦτως τὸ AΓ πρὸς 5 τὸ ΓΘ. πάλιν, ἐπεί ἐστιν ώς ἡ ΔΓ πρὸς τὴν ΓΕ, ούτως τὸ ΓΘ παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ ΓΖ, ἀλλ' ώς ή ΔΓ πρός την ΓΕ, ούτως ή Λ πρός την Μ, καὶ ώς ἄρα ἡ Λ πρὸς τὴν Μ, οῦτως τὸ ΓΘ παραλληλόγραμμον πρός το ΓΖ παραλληλόγραμμον. έπει ούν 10 έδείνθη, ώς μεν ή Κ πρός την Λ, ούτως το ΑΓ παραλληλόγοαμμον πρός τὸ ΓΘ παραλληλόγραμμον, ώς δὲ ή Α πρός την Μ, ούτως τὸ ΓΘ παραλληλόγραμμον πρός τὸ ΓΖ παραλληλόγραμμον, δί ίσου ἄρα έστιν ώς ή Κ πρός την Μ, ούτως τὸ ΑΓ πρός τὸ ΓΖ παραλληλό-15 γραμμον. ή δὲ Κ πρὸς τὴν Μ λόγον ἔχει τὸν συγκείμενον έκ των πλευρών και τὸ ΑΓ άρα πρὸς τὸ ΓΖ λόγον έγει τον συγκείμενον έκ τῶν πλευοῶν.

Τὰ ἄρα Ισογώνια παραλληλόγραμμα πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχει τὸν συγκείμενον ἐκ τῶν πλευρῶν· ὅπερ 20 ἔδει δείξαι.

xd'.

Παντός παφαλληλογοάμμου τὰ περὶ τὴν διάμετρον παφαλληλόγοαμμα ὅμοιά ἐστι τῷ τε ὅλω καὶ ἀλλήλοις.

Εστω παραλληλόγραμμον τὸ ΑΒΓΔ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἡ ΑΓ, περὶ δὲ τὴν ΑΓ παραλληλόγραμμα ἔστω τὰ ΕΗ, ΘΚ λέγω, ὅτι ἐκάτερον τῶν ΕΗ, ΘΚ παραλληλογράμμων ὅμοιόν ἐστι ὅλω τῷ ΑΒΓΔ καὶ ἀλλήλοις.

^{1.} $\tau \dot{r} \nu$] m. 2 F. 2. ΓH] mutat. in $\Gamma \Theta$ B. $\Gamma \Theta$] mutat. in ΓH B. 3. $\dot{\eta}$] om. p. $\tau \dot{\eta} \nu$] om. BFp. ΓH]

 $B\Gamma: \Gamma H = A\Gamma: \Gamma \Theta$ [prop. I], et $B\Gamma: \Gamma H = K: \Lambda$, erit etiam $K: \Lambda = A\Gamma: \Gamma \Theta$. rursus quoniam est $\Delta\Gamma: \Gamma E = \Gamma \Theta: \Gamma Z$ [prop. I], et $\Delta\Gamma: \Gamma E = \Lambda: M$, erit etiam $\Lambda: M = \Gamma \Theta: \Gamma Z$. iam quoniam demonstratum est, esse $K: \Lambda = A\Gamma: \Gamma \Theta$ et $\Lambda: M = \Gamma \Theta: \Gamma Z$, ex aequo [V, 22] erit $K: M = A\Gamma: \Gamma Z$. sed K ad M rationem ex rationibus laterum compositam habet. quare etiam $A\Gamma$ ad ΓZ rationem ex rationibus laterum compositam habet.

Ergo parallelogramma aequiangula inter se rationem ex rationibus laterum compositam habent; quod . erat demonstrandum.

XXIV.

In quouis parallelogrammo parallelogramma circum diametrum posita similia sunt et toti et inter se.

Sit parallelogrammum $AB\Gamma\Delta$, diametrus autem eius $A\Gamma$, et parallelogramma circum $A\Gamma$ posita sint EH, ΘK . dico, parallelogramma EH, ΘK similia esse et toti $AB\Gamma\Delta$ et inter se.

mutat. in $\Gamma\Theta$ B. 4. $\tau o'$] $\dot{\eta}$ p. $A\Gamma$] AK e corr. V; Γ mutat. in Δ m. recentissima p. 5. $\tau o'$] $\tau \dot{\eta} \nu$ p. $\Gamma\Theta$] mutat. in ΓH B; Γ mutat. in Δ m. recentiss. p. 6. $\Gamma\Theta$] mutat. in ΓH B. 7. $\tau \dot{\eta} \nu$] om. BFp. $\tau \dot{\eta} \nu$] om. P. 10. $\dot{\eta}$ $\mu \dot{\nu} \nu$ p. 11. $\Gamma\Theta$] mutat. in ΓH B. $\dot{\eta}$] $\tau o'$ φ (non F). 12. $\Gamma\Theta$] mutat. in $E\Theta$ F, in ΓH B. 14. $A\Gamma$] PV; $A\Gamma$ $\pi \alpha \varphi \alpha \lambda \lambda \eta \dot{\nu} \phi \varphi \alpha \mu \nu \nu$ Bp et comp. F. In figura litterae H, Θ in B permutatae sunt a m. 1, sed mutationes in text huc spectantes a m. 2 uidentur esse. 16. $\check{\alpha} \varphi \alpha$ m. 2 V. 17. $\sigma \nu \gamma \kappa \epsilon \iota \mu \dot{\nu} \nu \nu \nu$ P, corr. m. 1. 21. $\kappa \zeta'$ Fp. 23. $\dot{\epsilon} \sigma \tau \nu \nu$ PB; comp. p. 27. EH (alt.) in ras. F. 28. $\dot{\epsilon} \sigma \tau \nu \nu$ PBF; comp. p. $\ddot{o} \lambda \varphi$ m. 2 V.

Έπεὶ γὰο τοιγώνου τοῦ ΑΒΓ παρὰ μίαν τῶν πλευρών την ΒΓ ήπται ή ΕΖ, ανάλογόν έστιν ώς η ΒΕ πρός την ΕΑ, ούτως ή ΓΖ πρός την ΖΑ. πάλιν, έπεὶ τοιγώνου τοῦ ΑΓΔ παρὰ μίαν την ΓΔ 5 ήπται ή ΖΗ, ἀνάλογόν ἐστιν ώς ή ΓΖ πρὸς τὴν ΖΑ, ούτως ή ΔΗ πρός την ΗΑ. άλλ' ώς ή ΓΖ πρός την ΖΑ, ούτως έδείχθη καὶ ή ΒΕ πρός την ΕΑ' καὶ ώς ἄρα ή ΒΕ πρὸς τὴν ΕΑ, ούτως ή ΔΗ πρός την ΗΑ, καὶ συνθέντι ἄρα ώς ή ΒΑ πρός 10 ΑΕ, ούτως ή ΔΑ πρός ΑΗ, καὶ ἐναλλὰξ ὡς ἡ ΒΑ πρός την ΑΔ, ούτως ή ΕΑ πρός την ΑΗ. των άρα ΑΒΓΔ, ΕΗ παραλληλογράμμων ἀνάλογόν είσιν αί πλευραί αί περί την κοινήν γωνίαν την ύπο ΒΑΔ. καὶ ἐπεὶ παράλληλός ἐστιν ἡ ΗΖ τῆ ΔΓ, ἴση ἐστίν 15 ή μεν ύπὸ ΑΖΗ γωνία τῆ ύπὸ ΔΓΑ καὶ κοινή τῶν δύο τοιγώνων τῶν ΑΔΓ, ΑΗΖ ἡ ὑπὸ ΔΑΓ γωνία ισογώνιον ἄρα έστι τὸ ΑΔΓ τρίγωνον τῶ ΑΗΖ τριγώνω. διὰ τὰ αὐτὰ δη καὶ τὸ ΑΓΒ τρίγωνον ζοογώνιον έστι τω ΑΖΕ τοιγώνω, και όλον τὸ 20 ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμον τῶ ΕΗ παραλληλογράμμω ίσογωνιόν έστιν. ἀνάλογον ἄρα έστιν ώς ή A Δ πρός την ΔΓ, ούτως ή ΑΗ πρός την ΗΖ, ώς δε ή ΔΓ πρός την ΓΑ, ούτως ή ΗΖ πρός την ΖΑ, ώς δε ή ΑΓ πρός την ΓΒ, ούτως ή ΑΖ πρός την ΖΕ, καί 25 έτι ώς ή ΓΒ πρός την ΒΑ, ούτως ή ΖΕ πρός την ΕΑ.

^{2.} $\tau \dot{\eta} v$] in ras. m. 2 V, corr. ex $\tau \ddot{\eta}$ m. 2 P. EZ] HZ m. rec. p. 3. BE] mutat. in BH m. rec. p. EA] mutat. in HA m. rec. p; BA φ . 4. AΓA] PF, V m. 1; AAΓ Bp, V m. 2. 5. ZH] mutat. in ZE m. rec. p. 6. AH] mutat. in AE m. rec. p. 8. EA] (prius) EA φ (non F). Seq. in p: οῦτως $\dot{\eta}$ AH πρὸς τὴν HA καὶ συνθέντι ἄρα, del. m. 1. οῦτως καί p. 9. ἄρα] om. P. 10. τὴν AE V. οῦτως] om. BFp. τὴν AH V. BA] AB p. 12. ἄρα] P; om.

nam quoniam in triangulo $AB\Gamma$ uni lateri $B\Gamma$ parallela ducta est EZ, erit $BE: EA = \Gamma Z: ZA$

A E B and du

[prop. II]. rursus quoniam in triangulo $A\Gamma\Delta$ uni lateri $\Gamma\Delta$ parallela de ducta est ZH, erit

 $\Gamma Z:ZA=\Delta H:HA$

[id.]. sed demonstratum est, esse $\Gamma Z: ZA = BE: EA$. quare etiam

 $BE: EA = \Delta H: HA$, et componendo [V, 18] $BA: AE = \Delta A: AH$,

et permutando [V,16] $BA:A\Delta = EA:AH$. itaque latera communem angulum $BA\Delta$ comprehendentia parallelogrammorum $AB\Gamma\Delta$, EH proportionalia sunt. et quoniam HZ rectae $\Delta\Gamma$ parallela est, erit $\angle AZH = \Delta\Gamma A$ [I, 29]; et duorum triangulorum $A\Delta\Gamma$, AHZ communis est $\angle \Delta A\Gamma$. itaque triangulus $A\Delta\Gamma$ aequiangulus est triangulo AHZ [I, 32]. eadem de causa etiam triangulus $\Delta\Gamma B$ triangulo ΔZE aequiangulus est, et totum parallelogrammum $\Delta B\Gamma\Delta$ parallelogrammo EH aequiangulum est. itaque¹) erit

 $A\Delta: \Delta\Gamma = AH: HZ, \Delta\Gamma: \Gamma A = HZ: ZA$ et $A\Gamma: \Gamma B = AZ: ZE, \Gamma B: BA = ZE: EA$ [prop. IV].

Hoc α̃φα lin. 21 non ad ultima uerba, sed ad proxime antecedentia lin. 17—19 refertur.

BFVp. EH] E postea insert. F; deinde ἄρα add. m. 2 BFV. 13. α $\hat{i}$] (alt.) om. F. 14. ἴση] ἴση δέ F. 15. AZH] P; AHZ Theon (BFVp). $\gamma ωνία$] m. 2 V. $\tau \hat{\eta}$] P; $\tau \hat{\eta}$ νπό AΔΓ $\hat{\eta}$ δὲ νπό HZA (ZHA F) $\tau \hat{\eta}$ Theon (BFVp). 16. AHZ] PF, V m. 1; AZH Bp, V m. 2. 17. $\gamma ωνία$] om. 8p. τ δ AΔΓ] P, V m. 1; om. F; τ δ ΔΛΓ Bp, V m. 2. 18. AHZ] litt. HZ e corr. p. AΓB] ABΓ V. 19. δλον] δλον δρα V. 20. lσογώνιον έστι $\tau \hat{\phi}$ EH παραλληλογράμμω V. 25. EA] AE, eraso E F.

καὶ ἐπεὶ ἐδείχθη ὡς μὲν ἡ ΔΓ πρὸς τὴν ΓΑ, οῦτως ἡ ΗΖ πρὸς τὴν ΖΑ, ὡς δὲ ἡ ΑΓ πρὸς τὴν ΓΒ, οὕτως ἡ ΑΓ πρὸς τὴν ΖΕ, δι' ἴσου ἄρα ἐστὶν ὡς ἡ ΔΓ πρὸς τὴν ΓΒ, οὕτως ἡ ΗΖ πρὸς τὴν ΖΕ. τῶν ἄρα ΑΒΓΔ, ΕΗ παραλληλογράμμων ἀνάλογόν εἰσιν αὶ πλευραὶ αὶ περὶ τὰς ἴσας γωνίας ὅμοιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμον τῷ ΕΗ παραλληλογράμμω, διὰ τὰ αὐτὰ δὴ τὸ ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμον καὶ τῷ ΚΘ παραλληλογράμμω ὅμοιόν ἐστιν. τὸ ἐκάτερον ἄρα τῶν ΕΗ, ΘΚ παραλληλογράμμων τῷ ΑΒΓΔ [παραλληλογράμμω] ὅμοιόν ἐστιν. τὰ δὲ τῷ αὐτῷ εὐθυγράμμω ὅμοια καὶ ἀλλήλοις ἐστὶν ὅμοια καὶ τὸ ΕΗ ἄρα παραλληλόγραμμον τῷ ΘΚ παραλληλογράμμως ὅμοιόν ἐστιν.

Παντὸς ἄρα παραλληλογράμμου τὰ περί τὴν διάμετρον παραλληλόγραμμα ὅμοιά ἐστι τῷ τε ὅλῳ καὶ

άλλήλοις όπεο έδει δείξαι.

us'.

Τῷ δοθέντι εὐθυγοάμμῳ ὅμοιον καὶ ἄλλῷ 20 τῷ δοθέντι ἴσον τὸ αὐτὸ συστήσασθαι.

"Εστω τὶ μὲν δοθὲν εὐθύγραμμον, ὧ δεῖ ὅμοιον συστήσασθαι, τὸ $AB\Gamma$, ὧ δὲ δεῖ ἴσον, τὸ Δ δεῖ δὴ τῷ μὲν $AB\Gamma$ ὅμοιον, τῷ δὲ Δ ἴσον τὸ αὐτὸ συστήσασθαι.

XXV. Hero def. 116. Eutocius in Apollon. p. 53.

^{1.} ΓΑ] Γ eras. F. 2. ΗΖ] ΖΗ Fp. ΑΓ] eras. F. 3. ΓΒ] Β eras. F. 4. ΓΒ] ΒΓ P. 6. εἰσιν] εἰ- eras. F. 7. τό] corr. ex τῷ m. 2 V. παραλληλόγραμμον] corr. ex παραλληλογράμμω m. 2 V. τῷ] corr. ex τό m. 2 V. παραλληλόγραμμον V, corr. m. 2. 8. δή] δὴ καί F; καί add. V m. 2. 9. καί] m. 2 F. ΚΘ] ΘΚ P. 11. παραλλη-

et quoniam demonstratum est, esse $\Delta\Gamma$: $\Gamma A = HZ$: ZA et $A\Gamma$: $\Gamma B = AZ$: ZE, ex aequo erit [V, 22] $\Delta\Gamma$: $\Gamma B = HZ$: ZE. ergo in parallelogrammis $AB\Gamma\Delta$, EH latera aequales angulos comprehendentia proportionalia sunt.\(^1) itaque $AB\Gamma\Delta \sim EH$ [def. 1].\(^2) eadem de causa etiam $AB\Gamma\Delta \sim K\Theta$. itaque utrumque parallelogrammum EH, ΘK parallelogrammo $AB\Gamma\Delta$ simile est. quae autem eidem figurae rectilineae similes sunt figurae, etiam inter se similes sunt [prop. XXI]. quare etiam $EH \sim \Theta K$.

Ergo in quouis parallelogrammo parallelogramma circum diametrum posita similia sunt et toti et inter se; quod erat demonstrandum.

XXV.

Datae figurae rectilineae similem et alii figurae datae aequalem eandem figuram construere.

Sit data figura rectilinea, cui similem figuram oporteat construere, $AB\Gamma$, cui autem aequalem oporteat, Δ . oportet igitur figuram construere figurae $AB\Gamma$ similem, figurae autem Δ eandem aequalem.

¹⁾ Nam demonstrauimus $BA:A\Delta=EA:AH$ (p. 150, 10), $A\Delta:\Delta\Gamma=AH:HZ$ (p. 150, 21), $HZ:ZE=\Delta\Gamma:\Gamma B$ (lin. 4), $ZE:EA=\Gamma B:BA$ (p. 150, 25).

2) Nam etiam aequiangula sunt (p. 150, 20). — hac ratione

²⁾ Nam etiam aequiangula sunt (p. 150, 20). — hac ratione diluuntur, opinor, cauillationes Simsoni p. 378; quamquam confitendum est, Euclidem hic nonnihil a solito ordine dilucido defecisse.

λογράμμω] om. P. ἐστιν] F, comp. p; ἐστι PBV. 12. ἐστιν] εἰσιν V. 13. ἄρα] om. p. ΘΚ] Θ in ras. V. 14. ἐστιν] comp. Vp; ἐστι PBF. 16. τε] m. 2 F. 18. τη΄ Fp. 20. συνστήσασθαι P; corr. m. rec. 21. Post φ eras. δέ Β. 22. συνστήσασθαι P; corr. m. rec. δὲ δεῖ ἴσον] in ras. m. 2 V. 23. τῷ] (prius) corr. ex τό m. 1 p; τό F. συνστήσασθαι P; corr. m. rec.

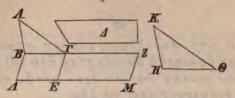
Παραβεβλήσθω γὰο παρὰ μὲν τὴν ΒΓ τῷ ΑΒΓ τοιγώνω ἴσον παραλληλόγραμμον τὸ ΒΕ, παρὰ δὲ τὴν ΓΕ τῷ Δ ἴσον παραλληλόγραμμον τὸ ΓΜ ἐν γωνία τῆ ὑπὸ ΖΓΕ, ῆ ἐστιν ἴση τῆ ὑπὸ ΓΒΛ. ἐπ' 5 εὐθείας ἄρα ἐστὶν ἡ μὲν ΒΓ τῆ ΓΖ, ἡ δὲ ΛΕ τῆ ΕΜ. καὶ εἰλήφθω τῶν ΒΓ, ΓΖ μέση ἀνάλογον ἡ ΗΘ, καὶ ἀναγεγράφθω ἀπὸ τῆς ΗΘ τῷ ΑΒΓ ὅμοιόν τε καὶ ὁμοίως κείμενον τὸ ΚΗΘ.

Καὶ ἐπεί ἐστιν ώς ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΗΘ, οῦτως 10 ή ΗΘ πρός την ΓΖ, έὰν δὲ τρεῖς εὐθεῖαι ἀνάλογον ώσιν, έστιν ώς ή πρώτη πρός την τρίτην, ούτως τὸ άπὸ τῆς πρώτης εἶδος πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς δευτέρας τὸ ομοιον καλ δμοίως άναγραφόμενον, έστιν άρα ώς ή ΒΓ προς την ΓΖ, ούτως τὸ ΑΒΓ τρίγωνον πρὸς 15 τὸ ΚΗΘ τρίγωνου. ἀλλὰ καὶ ὡς ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΓΖ, ούτως τὸ ΒΕ παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ ΕΖ παραλληλόγραμμον. καὶ ὡς ἄρα τὸ ΑΒΓ τρίγωνον πρός τὸ ΚΗΘ τρίγωνον, ούτως τὸ ΒΕ παραλληλόγραμμον πρός τὸ ΕΖ παραλληλόγραμμον έναλλάξ 20 άρα ώς τὸ ΑΒΓ τρίγωνον πρὸς τὰ ΒΕ παραλληλόγοαμμον, ούτως τὸ ΚΗΘ τρίγωνον πρὸς τὸ ΕΖ παραλληλόγραμμον. ἴσον δὲ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΒΕ παραλληλογράμμω ίσον άρα καὶ τὸ ΚΗΘ τρίγωνον τω ΕΖ παραλληλογράμμω. άλλα το ΕΖ παρ-25 αλληλόγοαμμον τῷ Δ ἐστιν ἴσον καὶ τὸ ΚΗΘ ἄρα τῶ Δ ἐστιν ἴσον. ἔστι δὲ τὸ ΚΗΘ καὶ τῷ ΑΒΓ. Suotov.

Τῷ ἄρα δοθέντι εὐθυγράμμω τῷ ΑΒΓ ὅμοιον

^{1.} $\tau \tilde{\varphi} AB\Gamma$] supra F. 4. ΓBA] $\Gamma BA \varphi$. 5. $B\Gamma$] P φ , V m. 1; ΓB B φ , V m. 2. 6. and silh $\varphi \Phi \omega$] $\pi \epsilon \varrho \iota \epsilon \iota h \dot{\gamma} \varphi \Phi \omega$ φ post ras. 7. $H\Theta$] (prius) eras. F. $\tau \tilde{\varphi}$] $\tau \dot{\varphi}$ F.

Nam rectae $B\Gamma$ triangulo $AB\Gamma$ aequale adplicetur parallelogrammum BE [I, 44], rectae autem ΓE

figurae Δ aequale parallelogrammum ΓM in angulo $Z\Gamma E$ aequali angulo $\Gamma B \Lambda$ [I, 45]. itaque $B\Gamma$, ΓZ in eadem recta sunt et item ΛE , EM. et sumatur rectarum $B\Gamma$, ΓZ media proportionalis $H\Theta$ [prop. XIII], et in $H\Theta$ triangulo $\Lambda B\Gamma$ similis et similiter positus constructur $KH\Theta$ [prop. XVIII]. et quoniam est $B\Gamma: H\Theta = H\Theta: \Gamma Z$, et si tres rectae proportionales sunt, est ut prima ad tertiam, ita figura in prima descripta ad figuram in secunda similem et similiter descriptam [prop. XIX coroll.], erit

 $B\Gamma: \Gamma Z = AB\Gamma: KH\Theta.$

uerum etiam $B\Gamma: \Gamma Z = BE: EZ$ [prop. I]. quare etiam $AB\Gamma: KH\Theta = BE: EZ$. permutando igitur [V, 16] $AB\Gamma: BE = KH\Theta: EZ$. sed $AB\Gamma = BE$. itaque etiam $KH\Theta = EZ$. sed $EZ = \Delta$. quare etiam $KH\Theta = \Delta$. erat autem etiam $KH\Theta \sim AB\Gamma$.

Ergo datae figurae rectilineae ABΓ similis et

^{8.} $\tau\epsilon$] om. V. 10. $\dot{\eta}$] eras. F. 11. $\ddot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$] om. P. 15. $\tau\varrho\dot{\iota}\gamma\omega\nu\sigma\nu$] om. V. Supra $B\Gamma$ scr. $\beta\dot{\alpha}\sigma\iota_{\varsigma}$ et supra ΓZ lin. 16 $\beta\dot{\alpha}\sigma\iota_{\varsigma}$ m. rec. P. 17. $\pi\alpha\dot{\iota}$ $\dot{\sigma}s$ $\ddot{\epsilon}\varrho\alpha$ — 19: $\pi\alpha\varrho\alpha\lambda\dot{\iota}\eta\dot{\iota}\dot{\epsilon}\gamma\varrho\alpha\mu\iota_{\iota}\sigma\nu$] bis p; corr. m. 1. 19. EZ] ZE p (sed in repetitione EZ). $\ddot{\epsilon}\sigma\nu$ $\times\alpha\dot{\iota}$] in mg. transit F. $KH\Theta$] in ras. m. 2 F. $\ddot{\alpha}\varrho\alpha$ $\tau\ddot{\varrho}$ Δ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ $\dot{\epsilon}\sigma\nu$] om. F. 26. $\ddot{\epsilon}\sigma\tau\iota$ $\dot{\sigma}\dot{\epsilon}$ $\tau\dot{\epsilon}$] φ cum ras. 2 litt. ante $\tau\dot{\epsilon}$.

καὶ ἄλλφ τῷ δοθέντι τῷ Δ ἴσον το αὐτὸ συνέσταται τὸ ΚΗΘ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

25'.

Έὰν ἀπὸ παραλληλογράμμου παραλληλό-5 γραμμον ἀφαιρεθῆ ὅμοιόν τε τῷ ὅλῷ καὶ ὁμοίως κείμενον κοινὴν γωνίαν ἔχον αὐτῷ, περὶ τὴν αὐτὴν διάμετρόν ἐστι τῷ ὅλῷ.

'Απὸ γὰο παοαλληλογοάμμου τοῦ ΑΒΓΔ παοαλληλόγοαμμου ἀφηρήσθω τὸ ΑΖ ὅμοιου τῷ ΑΒΓΔ 10 καὶ ὁμοίως κείμενου κοινὴν γωνίαυ ἔχου αὐτῷ τὴν ὑπὸ ΔΑΒ΄ λέγω, ὅτι περὶ τὴν αὐτὴν διάμετρόν ἐστι τὸ ΑΒΓΔ τῷ ΑΖ.

Μὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, ἔστω [αὐτῶν] διάμετρος ἡ $A\Theta\Gamma$, καὶ ἐκβληθεῖσα ἡ HZ διήχθω ἐπὶ 15 τὸ Θ , καὶ ἤχθω διὰ τοῦ Θ ὁποτέρα τῶν $A\Delta$, $B\Gamma$ παράλληλος ἡ ΘK .

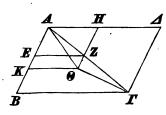
Έπει οὖν περι τὴν αὐτὴν διάμετρόν ἐστι τὸ ΑΒΓΔ τῷ ΚΗ, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΔΑ πρὸς τὴν ΑΒ, οὕτως ἡ ΗΑ πρὸς τὴν ΑΚ. ἔστι δὲ καὶ διὰ τὴν ὁμοιότητα 20 τῶν ΑΒΓΔ, ΕΗ καὶ ὡς ἡ ΔΑ πρὸς τὴν ΑΒ, οὕτως ἡ ΗΑ πρὸς τὴν ΑΕ΄ καὶ ὡς ἄρα ἡ ΗΑ πρὸς τὴν

alii figurae datae Δ aequalis eadem constructa est figura $KH\Theta$; quod oportebat fieri.

XXVI.

Si a parallelogrammo aufertur parallelogrammum toti simile et similiter positum et communem angulum habens, circum eandem diametrum positum est ac totum.

Nam a parallelogrammo $AB\Gamma\Delta$ auferatur parallelogrammum AZ simile parallelogrammo $AB\Gamma\Delta$ et similiter positum et communem habens angulum ΔAB . dico, $AB\Gamma\Delta$ et AZ circum eandem diametrum posita esse.

ne sint enim, sed, si fieri potest, diametrus sit $A \otimes \Gamma$.¹) et producta HZ ad Θ educatur²), et per Θ utrique $A \triangle$, $B \Gamma$ parallela ducatur ΘK [I, 31 et 30]. iam quoniam

 $AB\Gamma\Delta$ et KH circum eandem diametrum sunt posita, erit $\Delta A:AB=HA:AK.^3$) sed propter similitudinem parallelogrammorum $AB\Gamma\Delta$, EH erit etiam [def. 1] $\Delta A:AB=HA:AE$. itaque etiam

¹⁾ Debuit ita dicere: nam si AZΓ diametrus parallelogrammi AΓ non est, sit AΘΓ. adparet, αὐτῶν lin. 13 ferri non posse, sed malim cum FV delere quam cum Peyrardo in αὐτοῦ corrigere; glossema sponte et in P et in Theoninis nonnullis ortum esse potest.

²⁾ Uerba καὶ ἐκβληθεῖσα cet. lin. 14—15 om. Theon, quia in figura codd. permutatae sunt litterae E, Z et K, Θ; cfr, p. 158, 3. ego cum Augusto his uerbis retentis errorem p. 158, 3 et figuram corrigere malui. Campani figura nostrae similior est.

³⁾ Nam similia sunt (prop. 24); tum u. def. 1.

ΑΚ, οὕτως ἡ ΗΑ πρὸς τὴν ΑΕ. ἡ ΗΑ ἄρα πρὸς Εκατέραν τῶν ΑΚ, ΑΕ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον. ἴση ἄρα ἐστὶν ἡ ΑΕ τῆ ΑΚ ἡ ἐλάττων τῆ μείζονι· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα οὔκ ἐστι περὶ τὴν αὐτὴν το διάμετρον τὸ ΑΒΓΔ τῷ ΑΖ· περὶ τὴν αὐτὴν ἄρα ἐστὶ διάμετρον τὸ ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμον τῷ ΑΖ παραλληλογράμμω.

Έὰν ἄρα ἀπὸ παραλληλογράμμου παραλληλόγραμμον ἀφαιρεθῆ ὅμοιόν τε τῷ ὅλῷ καὶ ὁμοίως κείμενον 10 κοινὴν γωνίαν ἔχον αὐτῷ, περὶ τὴν αὐτὴν διάμετρόν

έστι τῷ ὅλφ. ὅπες ἔδει δεῖξαι.

25'.

Πάντων τῶν παρὰ τὴν αὐτὴν εὐθεῖαν παραβαλλομένων παραλληλογράμμων καὶ ἐλλειπόν-15 των εἴδεσι παραλληλογράμμοις ὁμοίοις τε καὶ ὁμοίως κειμένοις τῷ ἀπὸ τῆς ἡμισείας ἀναγραφομένῳ μέγιστόν ἐστι τὸ ἀπὸ τῆς ἡμισείας παραβαλλόμενον [παραλληλόγραμμον] ὅμοιον ὂν τῷ ἐλλείμματι.

20 "Εστω εὐθεῖα ἡ AB καὶ τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ Γ, καὶ παραβεβλήσθω παρὰ τὴν AB εὐθεῖαν τὸ AΔ παραλληλόγραμμον έλλεῖπον εἴδει παραλληλογράμμω τῷ ΔB ἀναγραφέντι ἀπὸ τῆς ἡμισείας τῆς AB, τουτέστι τῆς ΓΒ λέγω, ὅτι πάντων τῶν παρὰ τὴν AB παρα-25 βαλλομένων παραλληλογράμμων καὶ ἐλλειπόντων εἴδεσι [παραλληλογράμμως] δμοίοις τε καὶ ὁμοίως κειμένοις

^{1.} AK] P; AEK, E in ras., F; AE V. AE] AB P, corr. m. rec.; AK V. ἄρα] om. P. 3. AE] AK PFBp, V m. 2. AK] AE PBFp, V m. 2. ἐλάτων F, corr. m. 2. 4. οὔκ] (alt.) om. BVp. ἐστιν PFB. 5. AZ] Pφ; ΑΘ

HA: AK = HA: AE. ergo HA ad utramque AK, AE eandem rationem habet. quare AE = AK [V, 9] minor maiori; quod fieri non potest. quare fieri non potest, ut $AB\Gamma\Delta$, AZ circum eandem diametrum posita non sint. ergo parallelogramma $AB\Gamma\Delta$, AZ circum eandem diametrum posita sunt.

Ergo si a parallelogrammo aufertur parallelogrammum toti simile et similiter positum et communem angulum habens, circum eandem diametrum positum est ac totum; quod erat demonstrandum.

XXVII.

Omnium parallelogrammorum eidem rectae adplicatorum et deficientium figuris parallelogrammis similibus et similiter positis ei, quae in dimidia describitur, maximum est parallelogrammum dimidiae adplicatum defectui simile.

Sit recta AB et in duas partes aequales secetur in Γ , et rectae AB adplicetur parallelogrammum AA deficiens figura parallelogramma AB in dimidia rectae AB, hoc est in ΓB , descripta. dico, omnium parallelogrammorum rectae AB adplicatorum et figuris

Β V p. 6. ἐστίν P. 10. ἔχον γωνίαν V. αὐτήν] supra m. 1 p. 12. λ΄ F p. 17. τε ἐστι p. 18. παφαλαμβανόμενον P; corr. m. rec. παφαλληλόγραμμον] m. rec. P. ὅμοιον] corr. ex ὅμοι P. 19. ὂν τῷ] ὂν τό φ in ras. ἐλλείματι p. 21. τήν] τὴν αὐτήν P. A A] A in ras. m. 2 V; $A B \varphi$. 23. $A B] A Θ \varphi$ (non F). Post hoc uocab. add. Theon: ὁμοί φ τε καὶ ὁμοί φ ς ἀναγραφέντι (F; pro ὁμοί φ Βp φ , V m. 2 hab. ὅμοιον; pro ἀναγραφέντι Βp: ἀναγραφέντι P; τῷ Theon (BF V p). ἡμισείας] ἡμισείας ἀναγραφέντι F V. $A B] A A \varphi$ (non F). τοντέστιν P. 25. εἴδεσι φ (aliud uerbum habuit F); εἴδεσιν P. 26. παραλληλογράμμοις] om. P.

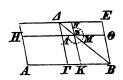
τῷ ΔΒ μέγιστόν ἐστι τὸ ΑΔ. παραβεβλήσθω γὰρ παρὰ τὴν ΑΒ εὐθεῖαν τὸ ΑΖ παραλληλόγραμμον ἐλλεῖπον εἴδει παραλληλογράμμω τῷ ΖΒ ὁμοίω τε καὶ ὁμοίως κειμένω τῷ ΔΒ. λέγω, ὅτι μεῖζόν ἔστι τὸ 5 ΑΔ τοῦ ΑΖ.

'Επεὶ γὰο ὅμοιόν ἐστι τὸ ΔΒ παραλληλόγραμμον τῷ ΖΒ παραλληλογράμμω, περὶ τὴν αὐτήν εἰσι διάμετρον. ἤχθω αὐτῶν διάμετρος ἡ ΔΒ, καὶ καταγεγράφθω τὸ σχῆμα.

10 Έπεὶ οὖν ἴσον ἐστὶ τὸ ΓΖ τῷ ΖΕ, κοινὸν δὲ τὸ ΖΒ, ὅλον ἄρα τὸ ΓΘ ὅλφ τῷ ΚΕ ἐστιν ἴσον. ἀλλὰ τὸ ΓΘ τῷ ΓΗ ἐστιν ἴσον, ἐπεὶ καὶ ἡ ΑΓ τῷ ΓΒ. καὶ τὸ ΗΓ ἄρα τῷ ΕΚ ἐστιν ἴσον. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΓΖ: ὅλον ἄρα τὸ ΑΖ τῷ ΑΜΝ
15 γνώμονί ἐστιν ἴσον: ὥστε τὸ ΔΒ παραλληλόγραμμον, τουτέστι τὸ ΑΔ, τοῦ ΑΖ παραλληλογράμμου μεῖζόν ἐστιν.

Πάντων ἄρα τῶν παρὰ τὴν αὐτὴν εὐθεῖαν παραβαλλομένων παραλληλογράμμων καὶ ἐλλειπόντων εἴδεσι 20 παραλληλογράμμοις ὁμοίοις τε καὶ ὁμοίως κειμένοις τῷ ἀπὸ τῆς ἡμισείας ἀναγραφομένο μέγιστόν ἐστι τὸ ἀπὶ τῆς ἡμισείας παραβληθέν. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{1.} $\tau\tilde{\omega}$] τό F. παραβελήσθω p. 2. AB] B e corr. m. 1 p. 3. παραλληλογράμω p. 7. περί ἄρα τήν Bp. 10. ἴσον] supra m. 1 V. ZE] corr. ex $Z\Theta$ m. rec. P. ϑ έ] P; προσκείσθω Theon (BFV p). 11. $\Gamma\Theta$] e corr. P m. rec. KE] corr. ex $K\Theta$ m. rec. P. 12. $\Gamma\Theta$] corr. ex ΓE P m. rec. 13. ΓB] PF; έστιν ἴση supra add. V; ΓB ἴση ἐστίν Bp. EK] e corr. P m. rec. 14. ὅλον] seq. ras. 2-3 litt. F. 16. AZ] inter A et Z ras. 1 litt. F. 17. ἐστι B. 18. αὐτήν] om. p. 19. παραλληλογράμμων — 22: δείξαι] καὶ τὰ ἑξῆς p. 22. δείξαι] seq. in omnibus codd. demonstratio alia, quam in appendicem rejecimus; u. p. 161 not. 2.

similibus et similiter positis figurae ΔB deficientium maximum esse $A\Delta$. adplicetur enim rectae AB parallelogrammum AZ deficiens figura parallelogramma ZB simili

et similiter posita figurae ΔB . dico, esse $A\Delta > AZ$.

nam quoniam $\Delta B \sim ZB$, circum eandem diametrum sunt posita [prop. XXVI]. ducatur eorum diametrus ΔB , et describatur figura. 1) iam quoniam $\Gamma Z = ZE$ [I, 43] et commune est ZB, erit $\Gamma \Theta = KE$. sed $\Gamma \Theta = \Gamma H$, quoniam $A\Gamma = \Gamma B$ [prop. I]. quare etiam $H\Gamma = EK$. commune adiiciatur ΓZ . itaque AZ = AMN. quare $\Delta B > AZ$, h. e. $A\Delta > AZ$.

Ergo omnium parallelogrammorum eidem rectae adplicatorum et deficientium figuris parallelogrammis similibus et similiter positis ei, quae in dimidia describitur, maximum est, quod dimidiae adplicatur; quod erat demonstrandum.²)

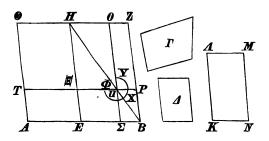
¹⁾ H. e. producantur HZ ad Θ et KZ usque ad ΔE ; cfr. II, 7, 8.

²⁾ Itaque is solus casus tractatur, ubi $AK > A\Gamma$, nec opus est alterum, ubi $AK < A\Gamma$, propria demonstratione ostendere nec hoc moris est Euclidis. sane in codd. omnibus additur demonstratio huius quoque casus. sed apertissime interpolata est; nam primum ante lin. 18 sq., non post eas inserenda erat, deinde iam ab initio in praeparatione duo casus respiciendi erant nec hoc unquam neglexit Euclides, ubi plures casus habet; ita etiam in altero casu eaedem litterae, quae in priore, usurpatae essent, quod iure postulat Simsonus p. 380. Campanus VI, 26 utrumque casum demonstrat.

xη'.

Παρὰ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν τῷ δοθέντι εὐθυγράμμω ἴσον παραλληλόγραμμον παρα-βαλεῖν ἐλλεῖπον εἴδει παραλληλογράμμω ὁμοίω τῷ δοθέντι δεῖ δὲ τὸ διδόμενον εὐθύγραμμον [ὧ δεῖ ἴσον παραβαλεῖν] μὴ μεῖζον εἶναι τοῦ ἀπὸ τῆς ἡμισείας ἀναγραφομένου ὁμοίου τῷ ἐλλείμματι [τοῦ τε ἀπὸ τῆς ἡμισείας καὶ ὧ δεῖ ὅμοιον ἐλλείπειν].

ΤΕστω ή μὲν δοθεϊσα εὐθεῖα ή AB, τὸ δὲ δοθὲν εὐθύγραμμον, ῷ δεῖ ἴσον παρὰ τὴν AB παραβαλεῖν, τὸ Γ μὴ μεῖζον [ὂν] τοῦ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τῆς AB ἀναγραφομένου ὁμοίου τῷ ἐλλείμματι, ῷ δὲ δεῖ ὅμοιον

έλλείπειν, το Δ · δεῖ δὴ παρὰ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν $_{15}$ τὴν AB τῷ δοθέντι εὐθυγράμμῳ τῷ Γ ἴσον παραλληλολοίγραμμον παραβαλεῖν έλλεῖπον εἴδει παραλληλογράμμῳ δμοίῳ ὄντι τῷ Δ .

Τετμήσθω ή AB δίχα κατὰ τὸ E σημεῖον, καὶ ἀναγεγράφθω ἀπὸ τῆς EB τῷ $\varDelta$ ὅμοιον καὶ ὁμοίως

^{1.} $n\eta'$] om. F; $l\beta'$ p. 2. εὐθεῖαν] mg. m. 1 P. 3. παραβάλλειν V. 5. τῷ] ὄντι τῷ V. δέ] δή PBFVp;

XXVIII.

Datae rectae datae figurae rectilineae aequale parallelogrammum adplicare deficiens figura parallelogramma datae simili. oportet autem, figuram rectilineam datam¹) maiorem non esse figura in dimidia recta descripta defectui simili.²)

Sit data recta AB, et data figura rectilinea, cui aequalem figuram rectae AB adplicare oportet, Γ non maior figura in dimidia AB descripta simili defectui, ea autem, cui similem figuram deficere oportet, sit Δ . oportet igitur datae rectae AB datae figurae rectilineae Γ aequale parallelogrammum adplicare deficiens figura parallelogramma simili figurae Δ .

secetur enim AB in duas partes aequales in puncto E, et in EB describatur figurae Δ similis et

Uerba a Theone lin. 6 interpolata ideo parum necessaria sunt, quod τὸ διδόμενον εὐθύγραμμον ad τῷ δοθέντι (sc. εἴδει) lin. 5 referri non possunt, sed necessario a quouis lectore ad τῷ δοθέντι εὐθυγράμμφ lin. 2 trahuntur.

²⁾ Hunc διορισμόν statim praebet prop. 27. — Campanum VI, 27: "quod secundum eiusdem suum esse parallelogrammo super dimidiam datae lineae collocato minime maius existat" non intellego, uidetur tamen potius cum P consentire.

corr. Augustus. 6. ὅ δεὶ ἴσον παραβαλεῖν] add. Theon (BFVp); m. rec. P. παραβάλλειν FV. 7. ἀναγραφομένου] P; παραβαλλομένου Theon (BFVp). ὁμοίου] P; ὁμοίων ὅντων Theon (BFVp), P m. rec. τῷ ἐλλείμματι] P; τῶν ἐλλειμμάτων Theon (BFVp), P m. rec. 8. τοῦ τε — 9: ἐλλείπειν] add. Theon (BFVp); m. rec. P. 12. ὅν] οm. P. τοῦ τῷ φ. τῆς AB] P; οm. Theon (BFVp). 13. ἀναγραφομένου] P; παραβαλλομένου Theon (BFVp). ὁμοίου τῷ ἐλλείμματι] P; ὁμοίων ὄντων τῶν ἐλλειμμάτων Theon (BFVp). 18. τό E] euan. F.

κείμενον τὸ ΕΒΖΗ, καὶ συμπεπληρώσθω τὸ ΑΗ

παραλληλόγραμμον.

Εὶ μὲν οὖν ἴσον ἐστὶ τὸ ΑΗ τῷ Γ, γεγονὸς ἂν είη τὸ ἐπιταχθέν παραβέβληται γὰρ παρὰ τὴν δο-5 θείσαν εὐθείαν τὴν ΑΒ τῶ δοθέντι εὐθυγράμμω τῷ Γ ίσον παραλληλόγραμμον τὸ ΑΗ έλλεῖπον είδει παραλληλογράμμω τῶ ΗΒ ὁμοίω ὄντι τῶ Δ. εἰ δε ού, μεζόν έστω το ΘΕ τοῦ Γ. ἴσον δε το ΘΕ τω ΗΒ΄ μεζζον άρα και τὸ ΗΒ τοῦ Γ. ὧ δὴ μεζζόν 10 έστι τὸ ΗΒ τοῦ Γ, ταύτη τῆ ὑπερογῆ ἴσον, τῶ δὲ Δ δμοιον καὶ δμοίως κείμενον τὸ αὐτὸ συνεστάτω τὸ ΚΑΜΝ. ἀλλὰ τὸ Δ τῶ ΗΒ [ἐστιν] ὅμοιον καὶ τὸ ΚΜ ἄρα τῷ ΗΒ ἐστιν ὅμοιον. ἔστω οὖν ὁμόλογος ή μεν ΚΛ τη ΗΕ, ή δε ΛΜ τη ΗΖ. καί 15 έπει ίσου έστι τὸ ΗΒ τοῖς Γ. ΚΜ, μεῖζου ἄρα έστι τὸ ΗΒ τοῦ ΚΜ μείζων ἄρα ἐστὶ καὶ ἡ μὲν ΗΕ τῆς ΚΛ, ἡ δὲ ΗΖ τῆς ΛΜ, κείσθω τῆ μὲν ΚΛ ίση ή ΗΞ, τη δε ΛΜ ίση ή ΗΟ, καὶ συμπεπληρώσθω τὸ ΞΗΟΠ παραλληλόγραμμον ίσον άρα καλ 20 ομοιόν έστι [τὸ ΗΠ] τῷ ΚΜ [ἀλλὰ τὸ ΚΜ τῷ ΗΒ ζμοιόν έστιν]. καὶ τὸ ΗΠ ἄρα τῷ ΗΒ ὅμοιόν έστιν περί την αυτην άρα διάμετρον έστι το ΗΠ τῶ ΗΒ. έστω αὐτῶν διάμετρος ή ΗΠΒ, καὶ καταγεγράφθω τὸ σχημα.

^{1.} EBZH] BEZH F?
2. Post παραλληλόγραμμον add. Theon: τὸ δὴ ΑΗ ἥτοι ἴσον ἐστὶ τῷ Γ ἢ μεῖζον αὐτοῦ διὰ τὸν διορισμόν (BVp, F mg. m. 1; pro διορισμόν habent FV ὁρισμόν; in V corr. m. 2).
3. ἐστίν P; in F cum τὸ ΛΗ euan.
6. ΑΗ] euan. F.
8. δέ] δὶ Γ.
ἔσται Βρ; ἐστι V.
δὲ τό] δὲ τοῦ Β.
9. τῷ] τὸ Β.
Η supra m. 1 V.
δή] δὲ uel δεῖ Β; δεῖ ρ.
12. ἐστιν] om. P.
13. ΚΜ] inter Κ et Μ una litt. (ε?) euan. F.
14. ΚΛ] ΛΚ Βρ.
15. ΗΒ] e corr. m. 1 p.
17. ΚΛ] ΛΚ Βρ.

similiter posita EBZH [prop. XVIII], et expleatur parallelogrammum AH. iam si $AH = \Gamma$, effectum erit propositum. nam datae rectae AB datae figurae rectilineae I aequale parallelogrammum adplicatum est AH deficiens figura parallelogramma HB simili figurae Δ . sin minus, sit $\Theta E > \Gamma$. sed $\Theta E = HB$. itaque $HB > \Gamma$, iam excessui, quo maius est HBfigura \(\Gamma\), aequale et parallelogrammo \(\Delta\) simile et similiter positum idem constructur KAMN [prop. XXV]. sed $\Delta \sim HB$. quare etiam $KM \sim HB$ [prop. XXI]. iam correspondeant inter se KA, HE et AM, HZ. et quoniam $HB = \Gamma + KM$, erit HB > KM. quare etiam HE > KA, $HZ > AM^2$ ponatur $H\Xi = KA$ et $HO = \Lambda M$, et expleatur parallelogrammum $\Xi HOII$. itaque aequale et simile3) est parallelogrammo KM. quare etiam HII ~ HB [prop. XXI, cfr. lin. 13]. itaque HII, HB circum eandem diametrum posita sunt [prop. XXVI]. sit eorum diametrus HIIB, et describatur figura [p. 161 not. 1].

Ex hypothesi; quare debuit esse ἔσται lin. 8, sed ἔστω ferri posse negare non ausim.

²⁾ Nam per prop. 20 erit $HB: KM = HE^2: K\Lambda^2 = HZ^2: \Lambda M^2$. iam cum HB > KM, erit $HE^2 > K\Lambda^2$, $HZ^2 > \Lambda M^2$, h. e. $HE > K\Lambda$, $HZ > \Lambda M$.

³⁾ Quia $HB \sim KM$, erit $\angle OH\Xi = KAM$. itaque $H\Pi$, KM aequiangula sunt. quare et similia sunt (def. 1) et aequalia (prop. 14). cfr. p. 144, 11.

ἐπεὶ οὖν ἴσον ἐστὶ τὸ ΒΗ τοῖς Γ, ΚΜ, ὧν τὸ ΗΠ τῷ ΚΜ ἐστιν ἴσον, λοιπὸς ἄρα ὁ ΥΧΦ γναμων λοιπῷ τῷ Γ ἴσος ἐστίν. καὶ ἐπεὶ ἴσον ἐστὶ τὸ ΟΡ τῷ ΞΣ, κοινὸν προσκείσθω τὸ ΠΒ΄ ὅλον ἄρα τὸ ΟΒ ὅλῳ τῷ ΞΒ ἴσον ἐστίν. ἀλλὰ τὸ ΞΒ τῷ ΤΕ ἐστιν ἴσον, ἐπεὶ καὶ πλευρὰ ἡ ΑΕ πλευρῷ τῆ ΕΒ ἐστιν ἴση καὶ τὸ ΤΕ ἄρα τῷ ΟΒ ἐστιν ἴσον. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΞΣ΄ ὅλον ἄρα τὸ ΤΣ ὅλῳ τῷ ΦΧΥ γνώμων ἱς ἐστιν ἴσον. ἀλλὶ ὁ ΦΧΥ γνώμων τῷ Γ ἱδείχθη ἴσος καὶ τὸ ΤΣ ἄρα τῷ Γ ἐστιν ἵσον.

Παρὰ τὴν δοθείσαν ἄρα εὐθείαν τὴν ΑΒ τῷ δοθέντι εὐθυγράμμω τῷ Γ ἴσον παραλληλόγραμμον παραβέβληται τὸ ΣΤ ἐλλεῖπον εἴδει παραλληλογράμμω τῷ ΠΒ ὁμοίω ὄντι τῷ Δ [ἐπειδήπερ τὸ ΠΒ τῷ ΗΠ 15 ὅμοιόν ἐστιν]· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

29'

Παρὰ τὴν δοθείσαν εὐθείαν τῷ δοθέντι εὐθυγράμμῳ [ἴσον παραλληλόγραμμον παραβαλείν ὑπερβάλλον εἴδει παραλληλογράμμῳ 20 ομοίω τῷ δοθέντι.

"Εστω ή μεν δοθείσα εὐθεῖα ή AB, τὸ δε δοθεν εὐθύγραμμον, ὧ δεῖ ἴσον παρὰ τὴν AB παραβαλεῖν, τὸ Γ, ὧ δε δεῖ ὅμοιον ὑπερβάλλειν, τὸ Δ΄ δεῖ δὴ παρὰ τὴν AB εὐθεῖαν τῷ Γ εὐθυγράμμω ἴσον παραλ-25 ληλόγραμμον παραβαλεῖν ὑπερβάλλον εἴδει παραλληλογράμμω ὁμοίω τῷ Δ.

^{1.} BH] in ras. m. 2 V; HB p. 2. loov $\acute{e}\sigma t lv$ p. loov $\acute{e}\sigma v$ P, corr. m. rec. $TX\Phi$] $T\Phi X$ P V. 3. $\acute{e}\sigma \tau lv$ light li

iam quoniam $BH = \Gamma + KM$, quorum $H\Pi = KM$, erit etiam $TX\Phi = \Gamma$. et quoniam $OP = \Xi\Sigma$ [I, 43], commune adiiciatur ΠB . itaque $OB = \Xi B$. sed $\Xi B = TE$, quoniam AE = EB [prop. I]. quare etiam TE = OB. commune adiiciatur $\Xi\Sigma$. itaque $T\Sigma = \Phi XT$. sed demonstratum est, esse $\Phi XT = \Gamma$. quare etiam $T\Sigma = \Gamma$.

Ergo datae rectae AB datae figurae rectilineae Γ aequale parallelogrammum adplicatum est ΣT deficiens figura parallelogramma IIB, quae figurae Δ similis est¹); quod oportebat fieri.

XXIX.

Datae rectae datae figurae rectilineae aequale parallelogrammum adplicare excedens figura parallelogramma simili datae.

Sit data recta AB, data autem figura rectilinea, cui aequalem figuram rectae AB adplicare oportet, sit Γ , ea autem, cui similem figuram excedere oportet, sit Δ . oportet igitur rectae AB figurae rectilineae Γ aequale parallelogrammum adplicare excedens figura parallelogramma simili figurae Δ .

¹⁾ Nam $\Pi B \sim HB$ (prop. 24) $\sim \Delta$. uerba $\hat{\epsilon} \pi \epsilon \iota \delta \eta' \pi \epsilon \varrho - \hat{\epsilon} \sigma \tau \iota \nu$, ubi sine causa de $H\Pi$ mentio iniicitur, spuria sunt. alia res est p. 170, 7.

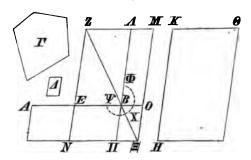
ras. m. 2 V. 8. $T\Sigma$] TB corr. ex $T\Gamma$ m. 1 p. 9. ållá Bp. 10. $T\Sigma$] $A\Pi$ P. 11. å $\varrho\alpha$] om. F. 13. Supra ΣT ras. est in V. 14. $\tau\tilde{\varphi}$] (tert.) postea insert. m. 1 F. 16. $n\theta'$] $l\eta'$ p et F, corr. m. rec. 18. $\pi\alpha\varrho\alpha ll\eta l\dot{\varphi} \varphi\alpha\mu\nu\sigma$] $\pi\alpha\varrho\alpha ll\eta l\dot{\varphi}$ sustulit resercinatio in F. 22. $\delta\epsilon$] $\delta\dot{\eta}$ Fp. 23. $\dot{\nu}\pi\varrho\varrho\varphi\alpha l\epsilon\dot{\nu}$ F. $\delta\epsilon$ i $\delta\dot{\eta}$] sustulit lac. pergameni F. 24. $\pi\alpha\varrho\dot{\alpha} - \epsilon\dot{\nu}\partial\nu\gamma\varrho\dot{\alpha}\mu\nu\dot{\varphi}$ mg. m. 1 F. $l\sigma\sigma\nu$] in ras. F.

Τετμήσθω ή ΑΒ δίχα κατὰ τὸ Ε, καὶ ἀναγεγοάφθω ἀπὸ τῆς ΕΒ τῷ Δ ὅμοιον καὶ ὁμοίως κείμενον παραλληλόγραμμον τὸ ΒΖ, καὶ συναμφοτέροις μὲν τοῖς ΒΖ, Γ ἴσον, τῷ δὲ Δ ὅμοιον καὶ ὁμοίως δε κείμενον τὸ αὐτὸ συνεστάτω τὸ ΗΘ. ὁμόλογος δὲ ἔστω ἡ μὲν ΚΘ τῆ ΖΛ, ἡ δὲ ΚΗ τῆ ΖΕ. καὶ ἐπεὶ μεῖζόν ἐστι τὸ ΗΘ τοῦ ΖΒ, μείζων ἄρα ἐστὶ καὶ ἡ μὲν ΚΘ τῆς ΖΛ, ἡ δὲ ΚΗ τῆς ΖΕ. ἐκβεβλήσθωσαν αἱ ΖΛ, ΖΕ, καὶ τῆ μὲν ΚΘ ἴση ἔστω ἡ 10 ΖΛΜ, τῆ δὲ ΚΗ ἴση ἡ ΖΕΝ, καὶ συμπεπληρώσθω τὸ ΜΝ΄ τὸ ΜΝ ἄρα τῷ ΗΘ ἴσον τέ ἐστι καὶ ὅμοιον. ἀλλὰ τὸ ΗΘ τῷ ΕΛ ἐστιν ὅμοιον καὶ τὸ ΜΝ ἄρα τῷ ΕΛ ὅμοιόν ἐστιν περὶ τὴν αὐτὴν ἄρα διάμετρον ἐστι τὸ ΕΛ τῷ ΜΝ. ἤχθω αὐτῶν διάμετρος ἡ ΖΞ, ταὶ καταγεγράφθω τὸ στῆμα.

Ἐπεὶ ἴσον ἐστὶ τὸ ΗΘ τοῖς ΕΛ, Γ, ἀλλὰ τὸ ΗΘ τῷ ΜΝ ἴσον ἐστίν, καὶ τὸ ΜΝ ἄρα τοῖς ΕΛ, Γ ἴσον ἐστίν. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ΕΛ΄ λοιπὸς ἄρα ὁ ΨΧΦ γνώμων τῷ Γ ἐστιν ἴσος. καὶ ἐπεὶ ἴση ἐστὶν τῷ ΛΕ τῆ ΕΒ, ἴσον ἐστὶ καὶ τὸ ΛΝ τῷ ΝΒ, τουτέστι τῷ ΛΟ. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΕΞ΄ ὅλον ἄρα τὸ

^{3.} BZ] corr. ex HZ m. 2 V. 4. BZ, Γ] Z et Γ e corr. p; HZ, Γ V. Δ] e corr. F. 5. HΘ] PF; HΘ· ὅμοιον ἄφα ἐστὶ τὸ ΗΘ τῷ ZB Bp, V mg. m. 2. 6. ZE] EZ F. 8. ΚΘ] ΘΚ F. 10. ΚΗ] corr. ex KB m. rec. P. 11. τε] om. V. ἐστιν P. 12. τό] (alt.) τῷ F, sed corr. 13. ΕΛ] Λ F. ἐστιν ὅμοιον V. ἐστιν] P, comp. p; ἐστι ΒFV. 14. ἐστι] supra F. αὐτῶν] αὐτῶν ἡ V. 16. ἐπεὶ οὐν FV. τό] (prius) τῷ F. 17. ἐστί PBV, comp. p. 18. ἐστί BV, comp. p. ΕΛ] mutat. in ΘΛ m. 1 F. 20. ΛΕ] in ras. m. 2 V. τουτέστιν P; eomp. p. 21. ΛΟ] O e corr. m. 1 F.

secetur AB in duas partes aequales in puncto E, et in EB figurae Δ simile et similiter positum construatur parallelogrammum BZ, et $BZ + \Gamma$ magni-

tudini aequale, parallelogrammo Δ autem simile et similiter positum idem construatur $H\Theta$ [prop. XXV]. correspondeant¹) autem $K\Theta$, $Z\Lambda$ et KH, ZE. et quoniam $H\Theta > ZB$, erit etiam $K\Theta > Z\Lambda$ et KH > ZE [p. 165 not. 2]. producantur $Z\Lambda$, ZE, et sit $Z\Lambda M = K\Theta$, ZEN = KH,

et expleatur parallelogrammum MN. itaque MN et aequale et simile est parallelogrammo $H\Theta$ [p. 165 not. 3]. sed $H\Theta \sim EA$. quare etiam $MN \sim EA$ [prop. XXI]. itaque circum eandem diametrum posita sunt EA, MN [prop. XXVI]. ducatur eorum diametrus $Z\Xi$, et describatur figura.

iam quoniam $H\Theta = EA + \Gamma$ et $H\Theta = MN$, erit etiam $MN = EA + \Gamma$. subtrahatur, quod commune est, EA. itaque est $\Psi X\Phi = \Gamma$. et quoniam AE = EB, erit AN = NB = AO [I, 43]. commune adiiciatur

¹⁾ Sc. in ΘH , $E \Lambda$ parallelogrammis, quae figurae Δ similia sunt; unde etiam inter se similia sunt (prop. 21).

 $A\Xi$ ἴσον ἐστὶ τῷ $\Phi X\Psi$ γνώμονι. ἀλλὰ ὁ $\Phi X\Psi$ γνώμων τῷ Γ ἴσος ἐστίν· καὶ τὸ $A\Xi$ ἄρα τῷ Γ ἴσον ἐστίν.

Παρὰ τὴν δοθεῖσαν ἄρα εὐθεῖαν τὴν ΑΒ τῷ 5 δοθέντι εὐθυγράμμω τῷ Γ ἴσον παραλληλόγραμμον παραβέβληται τὸ ΑΞ ὑπερβάλλον εἴδει παραλληλογράμμω τῷ ΠΟ ὁμοίω ὄντι τῷ Δ, ἐπεὶ καὶ τῷ ΕΛ ἐστιν ὅμοιον τὸ ΟΠ. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

2'.

10 Τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν πεπερασμένην ἄκρον καὶ μέσον λόγον τεμεῖν.

"Εστω ή δοθείσα εύθεία πεπερασμένη ή AB. δεί δη την AB εύθείαν ἄκρον καὶ μέσον λόγον τεμείν.

'Αναγεγοάφθω ἀπὸ τῆς AB τετοάγωνον τὸ $B\Gamma$, 15 καὶ παραβεβλήσθω παρὰ την $A\Gamma$ τῷ $B\Gamma$ ἴσον παραλληλόγομμον τὸ $\Gamma \Delta$ ὑπερβάλλον εἴδει τῷ $A\Delta$ ὁμοί φ τῷ $B\Gamma$.

Τετράγωνον δέ έστι τὸ ΒΓ τετράγωνον ἄρα ἐστὶ καὶ τὸ ΑΔ. καὶ ἐπεὶ ἴσον ἐστὶ τὸ ΒΓ τῷ ΓΔ, 20 κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ΓΕ λοιπὸν ἄρα τὸ ΒΖ λοιπῷ τῷ ΑΔ ἐστιν ἴσον. ἔστι δὲ αὐτῷ καὶ ἰσογώνιον τῶν ΒΖ, ΑΔ ἄρα ἀντιπεπόνθασιν αὶ πλευραὶ αἱ περὶ τὰς ἴσας γωνίας ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΖΕ πρὸς τὴν ΕΔ, οὕτως ἡ ΑΕ πρὸς τὴν ΕΒ. ἴση δὲ ἡ μὲν ΖΕ 25 τῷ ΑΒ, ἡ δὲ ΕΔ τῷ ΑΕ. ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΒΑ πρὸς

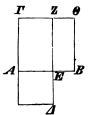
^{1.} $\mathring{\alpha} \mathring{\lambda} \mathring{\lambda}^2$ F. 2. $\mathring{\epsilon} \sigma o g$ [$\mathring{\epsilon} \sigma v \varphi$ (non F). $\mathring{\epsilon} \sigma \iota \mathring{\nu}$] F, comp. p; $\mathring{\epsilon} \sigma \iota \mathring{\nu}$ PBV. 3. $\mathring{\epsilon} \sigma \iota \mathring{\nu}$ B. 4. $\mathring{\alpha} \varrho \alpha$] supra comp. F. $\mathring{\nu} \mathring{\sigma} \tilde{\nu} \tilde{\nu} \tilde{\nu} \tilde{\nu}$ $\mathring{\epsilon} \sigma \iota$ F. 7. $\mathring{\tau} \tilde{\varrho}$] (alt.) $\mathring{\tau} \acute{\nu}$ F, et V, corr. m. 2. 9. $\mathring{\lambda} \acute{\nu}$] p; F, sed corr. m. rec. 11. $\mathring{\tau} \tilde{\nu} \tilde{\nu} \tilde{\nu}$ supra scr. $\mathring{\nu}$ m. 1 F. 14. $\mathring{\nu} \mathring{\alpha} \varrho \mathring{\alpha} \mathring{n} \acute{\nu}$ FV. Post $\mathring{\mu} \mathring{\nu}$ ras. magna F. 15. $\mathring{\mu} \mathring{\nu}$] corr. ex $\mathring{\mu} \mathring{\nu}$ B m. 1 F. 20. $\mathring{\nu}$ BZ] corr. ex $\mathring{\nu} \mathring{\nu}$ F m. 1 p. 21. $\mathring{\tau} \mathring{\varrho}$] $\mathring{\tau} \acute{\nu}$

 $E\Xi$. itaque $A\Xi = \Phi X \Psi$. sed $\Phi X \Psi = \Gamma$. quare etiam $A\Xi = \Gamma$.

Ergo datae rectae AB datae figurae rectilineae Γ aequale adplicatum est parallelogrammum $A\Xi$ excedens figura parallelogramma ΠO , quae similis est figurae Δ , quia $O\Pi \sim E\Lambda$ [prop. XXIV]; quod oportebat fieri.

XXX.

Datam rectam terminatam secundum rationem extremam ac mediam secare.

. Sit data recta terminata AB. oportet igitur rectam AB secundum extremam ac mediam rationem secare.

describatur enim in AB quadratum $B\Gamma$, et rectae $A\Gamma$ adplicetur parallelogrammum $\Gamma \Delta$ quadrato $B\Gamma$ aequale et excedens figura $A\Delta$ simili figurae

 $B\Gamma$ [prop. XXIX]. quadratum autem est $B\Gamma$; itaque etiam $A\Delta$ quadratum est. et quoniam $B\Gamma = \Gamma\Delta$, subtrahatur, quod commune est, ΓE . quare $BZ = A\Delta$. uerum etiam aequiangulum ei est.¹) quare in parallelogrammis BZ, $A\Delta$ latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sunt [prop. XIV]. itaque $ZE : E\Delta = AE : EB$. sed $ZE = AB^2$) et

¹⁾ Nam utrumque rectangulum est.

²⁾ Nam $ZE = A\Gamma$ (I, 34) et $A\Gamma = AB$.

⁽non F). ἴσον ἐστίν F. 23. τήν] om. BFp. 24. AE] AB φ . τήν] om. BFp. ZE $τ<math>\tilde{\eta}$ $A\Gamma$, τουτέστι $τ\tilde{\eta}$ AB Theon (BFVp). 25. AE] AB φ .

την ΑΕ, ούτως η ΑΕ πρός την ΕΒ. μείζων δὲ η ΑΒ τῆς ΑΕ΄ μείζων ἄρα καὶ η ΑΕ τῆς ΕΒ.

Η ἄρα AB εὐθεῖα ἄκρον καὶ μέσον λόγον τέτ τμηται κατὰ τὸ Ε, καὶ τὸ μεῖζον αὐτῆς τμῆμά ἐστι 5 τὸ AE. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

Lai.

Έν τοῖς ὀρθογωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ὀρθὴν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς εἶδος ἔσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν τὴν ὀρθὴν γωνίαν πε10 ριεχουσῶν πλευρῶν εἴδεσι τοῖς ὁμοίοις τε καὶ ὁμοίως ἀναγραφομένοις.

"Εστω τρίγωνον ὀρθογώνιον τὸ ΑΒΓ ὀρθὴν ἔχον τὴν υπὸ ΒΑΓ γωνίαν λέγω, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ εἶδος ἴσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ εἴδεσι τοῖς 15 ὁμοίοις τε καὶ ὁμοίως ἀναγραφομένοις.

"Ηγθω κάθετος η ΑΔ.

'Επεὶ οὖν ἐν ὀρθογωνίω τριγώνω τῷ ΑΒΓ ἀπὸ τῆς πρὸς τῷ Α ὀρθῆς γωνίας ἐπὶ τὴν ΒΓ βάσιν κάθετος ἦκται η ΑΔ, τὰ ΑΒΔ, ΑΔΓ πρὸς τῆ κα-20 θέτω τρίγωνα ὅμοιά ἐστι τῷ τε ὅλω τῷ ΑΒΓ καὶ ἀλλήλοις. καὶ ἐπεὶ ὅμοιόν ἐστι τὸ ΑΒΓ τῷ ΑΒΔ, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΓΒ πρὸς τὴν ΒΑ, οὕτως ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΒΔ. καὶ ἐπεὶ τρεῖς εὐθεῖαι ἀνάλογόν εἰσιν, ἔστιν ὡς ἡ πρώτη πρὸς τὴν τρίτην, οὕτως τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης εἶδος πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς δευτέρας τὸ ὅμοιον καὶ ὁμοίως ἀναγραφόμενον. ὡς ἄρα ἡ ΓΒ

XXXI. Proclus p. 426, 14.

^{4.} κατά] κα p. καὶ τό] καί p. ἐστιν P, comp. p. 5. τό] ἡ P. Sequitur alia demonstratio, u. app. 6. λα΄] non liquet in F; om. p. 10. εἴδεσιν PB. τε] om. BFVp.

 $E\Delta = AE$. itaque BA : AE = AE : EB. sed AB > AE. quare etiam [V, 14] AE > EB.

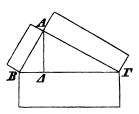
Ergo recta AB secundum extremam ac mediam rationem secta est in E [def. 3], et maior eius pars est AE; quod oportebat fieri.

XXXI.

In triangulis rectangulis figura descripta in latere sub recto angulo subtendenti aequalis est figuris in lateribus rectum angulum comprehendentibus similibus et similiter descriptis.

Sit triangulus rectangulus $AB\Gamma$ angulum $BA\Gamma$ rectum habens. dico, figuram in $B\Gamma$ descriptam aequalem esse figuris in BA, $A\Gamma$ similibus et similiter descriptis.

ducatur perpendicularis A.A. iam quoniam in

triangulo rectangulo $AB\Gamma$ ab angulo recto ad A posito ad basim $B\Gamma$ perpendicularis ducta est $A\Delta$, trianguli $AB\Delta$, $A\Delta\Gamma$ ad perpendicularem positi et toti $AB\Gamma$ et inter se similes sunt [prop. VIII]. et quoniam

 $AB\Gamma \sim AB\Delta$, erit [def. 1] $\Gamma B:BA=AB:B\Delta$. et quoniam tres rectae proportionales sunt, erit ut prima ad tertiam, ita figura in prima descripta ad figuram in secunda similem et similiter descriptam

^{13.} $\dot{v}\pi\dot{o}$ $\tau\dot{o}$ p. 14. $\dot{\epsilon}l\delta\epsilon\sigma\iota\nu$ P. 15. $\dot{\delta}\mu olog$ $\dot{o}\mu olog$ V. 18. $\tau\ddot{\phi}$ $\dot{\phi}$ $\dot{\tau}$ $\dot{\phi}$ FV, sed corr. m. 2. 19. $A \triangle F$ $\dot{\phi}$ corr. ex $A \triangle B$ m. rec. P. $\ddot{\delta}\varrho\alpha$ $\pi\varrho\dot{o}s$ V. 20. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ P. 25. $\tau\dot{o}$ [(alt.) om. F; inser. m. 2, sed evan.

πρὸς τὴν ΒΔ, οὕτως τὸ ἀπὸ τῆς ΓΒ εἶδος πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΑ τὸ ὅμοιον καὶ ὁμοίως ἀναγραφόμενον. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὡς ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ εἶδος πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΓΑ. ὅ ὥστε καὶ ὡς ἡ ΒΓ πρὸς τὰς ΒΔ, ΔΓ, οὕτως τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ εἶδος πρὸς τὰ ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ τὰ ὅμοια καὶ ὁμοίως ἀναγραφόμενα. ἴση δὲ ἡ ΒΓ ταῖς ΒΔ, ΔΓ ἴσον ἄρα καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ εἶδος τοῖς ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ εἴδεσι τοῖς ὁμοίοις τε καὶ ὁμοίως ἀνα-10 γραφομένοις.

Έν ἄρα τοῖς ὀρθογωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ὀρθὴν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς εἶδος ἴσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν τὴν ὀρθὴν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν εἴδεσι τοῖς ὁμοίοις τε καὶ ὁμοίως ἀναγραφο15 μένοις. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

AB'.

Ἐὰν δύο τρίγωνα συντεθῆ κατὰ μίαν γωνίαν τὰς δύο πλευρὰς ταῖς δυσὶ πλευραῖς ἀνάλογον ἔχοντα ὥστε τὰς ὁμολόγους αὐτῶν πλευ-20 ρὰς καὶ παραλλήλους εἶναι, αί λοιπαὶ τῶν τριγώνων πλευραὶ ἐπ' εὐθείας ἔσονται.

"Εστω δύο τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΓΕ τὰς δύο πλευρὰς τὰς ΒΑ, ΑΓ ταῖς δυσὶ πλευραῖς ταῖς ΔΓ, ΔΕ ἀνάλογον ἔχοντα, ὡς μὲν τὴν ΑΒ πρὸς τὴν ΑΓ, 25 οὕτως τὴν ΔΓ πρὸς τὴν ΔΕ, παράλληλον δὲ τὴν

^{2.} ἀναγραφόμενον] -γρ- in ras. φ. 4. τὸ ἀπὸ τῆς ΓA — 6: εἶδος πρός] om. p. 5. B A, $A \Gamma$] A B, $A \Gamma$ φ. 6. τῶν] τῆς φ. 9. B A] A e corr. m. 2 V. εἴδεσιν P. ἀναγραφομένος (sie) P. 11. ἐν ἄρα] in ras. post ras. 3 litt. m. 1 B. τριγώνοις] om. p. 13. ἐστι] ταῖς φ. 14. εἴδεσιν P. Sequitur alia demonstratio, u. app. 16. λη' F p. 17. συν-

[prop. XIX coroll.]. quare ut $\Gamma B : B \Delta$, ita figura in ΓB descripta ad figuram in $B \Delta$ similem et similiter descriptam. eadem de causa erit etiam ut $B \Gamma : \Gamma \Delta$, ita figura in $B \Gamma$ descripta ad figuram in $\Gamma \Delta$ descriptam.¹) quare etiam ut $B \Gamma : B \Delta + \Delta \Gamma$, ita figura in $B \Gamma$ descripta ad figuras in $B \Delta$ et $\Delta \Gamma$ similes et similiter descriptas.²) sed $B \Gamma = B \Delta + \Delta \Gamma$. itaque etiam figura in $B \Gamma$ descripta aequalis est figuris in $B \Lambda$, $\Delta \Gamma$ similibus et similiter descriptis.³)

Ergo in triangulis rectangulis figura descripta in latere sub recto angulo subtendenti aequalis est figuris in lateribus rectum angulum comprehendentibus similibus et similiter descriptis; quod oportebat fieri.

XXXII.

Si duo trianguli duo latera duobus lateribus proportionalia habentes in uno angulo coniunguntur, ita ut correspondentia latera etiam parallela sint, reliqua latera triangulorum in eadem recta erunt posita.

Sint duo trianguli $AB\Gamma$, $\Delta\Gamma E$ duo latera BA, $\Delta\Gamma$ duobus lateribus $\Delta\Gamma$, ΔE proportionalia habentes, ita ut sit $AB : A\Gamma = \Delta\Gamma : \Delta E$, et AB parallelum

¹⁾ Nam $AB\Gamma \sim A\Delta\Gamma$. itaque $B\Gamma : \Gamma A = \Gamma A : \Gamma \Delta$.

²⁾ Sint figurae in $B\Gamma$, $A\Gamma$, AB descriptae a, b, c. demonstrauimus $B\Gamma$: $B\Delta = a : c$, $B\Gamma : \Gamma\Delta = a : b$. itaque

 $B\Gamma: a = \Gamma \Delta: b = B\Delta: c. \quad \Gamma \Delta: B\Delta = b: c.$ $\Gamma \Delta + B\Delta: B\Delta = b + c: c.$

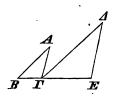
 $[\]Gamma \Delta + B \Delta : b + c = B \Delta : c = B \Gamma : a$. $B \Gamma : \Gamma \Delta + B \Delta = a : b + c$. 3) Nam $B \Gamma : a = \Gamma \Delta + B \Delta : b + c = B \Gamma : b + c$. quare a = b + c [V, 9].

τεθ $\tilde{\eta}$] προστεθ $\tilde{\eta}$ V, corr. m. 2. 20. τοῦ τριγώνου V. 23. $\Delta \Gamma$] $\Gamma \Delta$ V. ΔE] ΓE P. 24. ΔB] BA FV. $\Delta \Gamma$] A e corr. m. 2 V. 25. οῦτω P. $\Delta \Gamma$] e corr. m. 2 V.

μὲν AB τῆ $\Delta\Gamma$, τὴν δὲ $A\Gamma$ τῆ ΔE · λέγω, ὅτι ἐπ' εὐθείας ἐστὶν ἡ $B\Gamma$ τῆ ΓE .

Επεί γὰο παράλληλός έστιν ἡ ΑΒ τῆ ΔΓ, καί είς αὐτὰς έμπέπτωκεν εὐθεῖα ή ΑΓ, αί έναλλὰξ γω-5 νίαι αί ὑπὸ ΒΑΓ, ΑΓΔ ἴσαι ἀλλήλαις είσίν. διὰ τὰ αύτα δή καὶ ή ύπὸ ΓΔΕ τη ύπὸ ΑΓΔ ἴση ἐστίν. ώστε καὶ ή ύπὸ ΒΑΓ τῆ ύπὸ ΓΔΕ έστιν ίση. καὶ έπει δύο τρίγωνά έστι τὰ ΑΒΓ, ΔΓΕ μίαν γωνίαν την πρός τῷ Α μιῷ γωνία τῆ πρός τῷ Δ ἴσην ἔχον-10 τα, περί δε τὰς ἴσας γωνίας τὰς πλευράς ἀνάλογον, ώς την ΒΑ πρός την ΑΓ, ούτως την ΓΔ πρός την ΔΕ, ἰσογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῶ ΔΓΕ τοιγώνω τοη άρα ή ύπὸ ΑΒΓ γωνία τῆ ύπὸ ΔΓΕ. έδείχθη δε καὶ ή ὑπὸ ΑΓΔ τῆ ὑπὸ ΒΑΓ ἴση ὅλη 15 ἄρα ή ύπὸ ΑΓΕ δυσί ταῖς ύπὸ ΑΒΓ, ΒΑΓ ἴση έστίν, κοινή προσκείσθω ή ύπὸ ΑΓΒ αί ἄρα ύπὸ ΑΓΕ, ΑΓΒ ταῖς ὑπὸ ΒΑΓ, ΑΓΒ, ΓΒΑ ἴσαι εἰσίν. άλλ' αί ὑπὸ ΒΑΓ, ΑΒΓ, ΑΓΒ δυσίν ὀρθαϊς ἴσαι είσίν και αι ύπο ΑΓΕ, ΑΓΒ άρα δυσίν δρθαϊς ίσαι 20 είσίν. πρὸς δή τινι εὐθεία τῆ ΑΓ καὶ τῷ πρὸς αὐτῆ σημείω τῷ Γ δύο εὐθεῖαι αί ΒΓ, ΓΕ μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη κείμεναι τὰς ἐφεξῆς γωνίας τὰς ὑπὸ ΑΓΕ, ΑΓΒ δυσίν δρθαϊς ίσας ποιούσιν ἐπ' εὐθείας άρα έστιν ή ΒΓ τῆ ΓΕ.

25 Εάν ἄρα δύο τρίγωνα συντεθή κατά μίαν γωνίαν

lateri $\Delta\Gamma$, $\Delta\Gamma$ autem lateri ΔE parallelum. dico, $B\Gamma$ et ΓE in eadem recta esse.

nam quoniam AB rectae $\Delta\Gamma$ parallela est, et in eas incidit recta $\Delta\Gamma$, alterni anguli $B\Delta\Gamma$, $\Delta\Gamma\Delta$

aequales sunt [I, 29]. eadem de causa etiam

 $L \Gamma \Delta E = A \Gamma \Delta$. quare etiam $L B A \Gamma = \Gamma \Delta E$. et quoniam duo trianguli sunt $A B \Gamma$, $\Delta \Gamma E$ unum angulum, qui ad Δ positus est, uni angulo, qui ad Δ positus est, aequalem habentes et latera aequales angulos comprehendentia proportionalia,

 $BA: A\Gamma = \Gamma\Delta: \Delta E$, erit $\triangle AB\Gamma$ triangulo $\Delta \Gamma E$ aequiangulus [prop. VI]. quare $AB\Gamma = \Delta \Gamma E$.

sed demonstratum est, esse etiam $\angle A\Gamma\Delta = BA\Gamma$. quare erit $\angle A\Gamma E = AB\Gamma + BA\Gamma$. communis adiiciatur $\angle A\Gamma B$. itaque

 $A\Gamma E + A\Gamma B = BA\Gamma + A\Gamma B + \Gamma BA$. uerum $BA\Gamma + AB\Gamma + A\Gamma B$ duobus rectis aequales sunt. quare etiam $A\Gamma E + A\Gamma B$ duobus rectis aequales sunt. itaque ad rectam $A\Gamma$ et punctum eius Γ duae rectae $B\Gamma$, ΓE non ad eandem partem positae angulos deinceps positos $A\Gamma E$, $A\Gamma B$ duobus rectis aequales efficiunt; itaque $B\Gamma$ et ΓE in eadem recta sunt [I, 14].

Ergo si duo trianguli duo latera duobus lateribus

P; $B'A'\Gamma$ F; ΓAB B V p. $A\Gamma B$] $AB\Gamma$ P. ΓBA] supra scr. F; $A\Gamma B$ P. 18. $\mathring{\alpha}ll$ $\mathring{\alpha}l$ — 19: $\imath l\sigma lr$] om. P. $AB\Gamma$] $A\Gamma B$ V. $A\Gamma B$] ΓBA V. 19. $\imath l\sigma l$ BV p. 20. $\imath l\sigma l$ BV.

Euclides, edd. Heiberg et Menge. II.

τὰς δύο πλευρὰς ταῖς δυσὶ πλευραῖς ἀνάλογον ἔχοντα ὅστε τὰς ὁμολόγους αὐτῶν πλευρὰς καὶ παραλλήλους εἶναι, αί λοιπαὶ τῶν τριγώνων πλευραὶ ἐπ' εὐθείας ἔσονται ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ly'.

Έν τοῖς ἴσοις κύκλοις αί γωνίαι τὸν αὐτὸν ἔχουσι λόγον ταῖς περιφερείαις, ἐφ' ὧν βεβήκασιν, ἐάν τε πρὸς τοῖς κέντροις ἐάν τε πρὸς ταῖς περιφερείαις ὧσι βεβηκυῖαι.

10 "Εστωσαν ἴσοι κύκλοι οἱ ΑΒΓ, ΔΕΖ, καὶ πρὸς μὲν τοῖς κέντροις αὐτῶν τοῖς Η, Θ γωνίαι ἔστωσαν αἱ ὑπὸ ΒΗΓ, ΕΘΖ, πρὸς δὲ ταῖς περιφερείαις αἱ ὑπὸ ΒΑΓ, ΕΔΖ: λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς ἡ ΒΓ περιφέρεια πρὸς τὴν ΕΖ περιφέρειαν, οὕτως ἥ τε ὑπὸ ΒΗΓ 15 γωνία πρὸς τὴν ὑπὸ ΕΘΖ καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ πρὸς τὴν ὑπὸ ΕΔΖ.

Κείσθωσαν γὰο τῆ μὲν ΒΓ περιφερεία ἴσαι ματὰ τὸ έξῆς ὁσαιδηποτοῦν αί ΓΚ, ΚΛ, τῆ δὲ ΕΖ περιφερεία ἴσαι ὁσαιδηποτοῦν αί ΖΜ, ΜΝ, καὶ ἐπεζεύχ-20 θωσαν αί ΗΚ, ΗΛ, ΘΜ, ΘΝ.

Έπει ούν ίσαι είσιν αί ΒΓ, ΓΚ, ΚΛ περιφέρειαι

XXXIII. Cfr. Zenodorus ap. Theon. in Ptolem. p. 11 Bas.

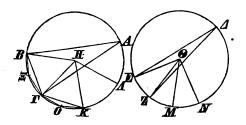
^{3.} πλευφαί] om. p. 5. λθ' p et F, corr. m. rec. 7. λόγον έχουσι V. τὰς περιφερείας, corr. m. 2 V. 8. ἐάν τε πρὸς τοῖς κέντροις] mg. m. rec. P. 9. ἀσιν PB. βεβη-κνῖαι] post hoc uocabulum add. Theon: ἔτι δὲ καὶ οἱ τομεὶς ἄτε (οῖτε F) πρὸς τοῖς κέντροις συνιστάμενοι (συνεστάμενοι F) (BFVp), Pm. rec. 12. BHΓ] litt. HΓ in ras. F. ΕΘΖ] Ε in ras. m. 1 B. 16. Post ΕΔΖ add. Theon: καὶ ἔτι (ἔστι comp. p) ὁ HΒΞΓ (in ras. m. 2 V, HΒΖΓ P et seq. ras. F) τομεὺς πρὸς τὸν ΘΕΠΖ (in ras. m. 2 V) τομέα (BFVp);

aequalia habentes in uno angulo coniunguntur, ita ut correspondentia latera etiam parallela sint, reliqua latera triangulorum in eadem recta erunt posita; quod erat demonstrandum.

XXXIII.

In circulis aequalibus anguli eandem habent rationem quam arcus, in quibus consistunt, siue ad centra siue ad ambitus positi sunt.1)

Sint aequales circuli $AB\Gamma$, ΔEZ , et ad centra eorum H, Θ positi sint anguli $BH\Gamma$, $E\Theta Z$, ad ambitus

autem $BA\Gamma$, EAZ. dico, esse

arc. $B\Gamma$: arc. $EZ = \angle BH\Gamma$: $E\Theta Z = BA\Gamma$: $E\Delta Z$.

ponantur enim deinceps arcui $B\Gamma$ aequales quotlibet arcus ΓK , $K\Lambda$, arcui autem EZ quotlibet aequales ZM, MN, et ducantur HK, $H\Lambda$, ΘM , ΘN .

iam quoniam arcus $B\Gamma = \Gamma K = K \Lambda$, erit etiam

De interpolationibus Theonis lin. 9 et lin. 16 cfr. p. 183 not. 1; om. Campanus VI, 32.

m. rec. P. 21. loai] nal P, corr. m. rec. eloly] om. p. I'K'] "K'I' F.

άλλήλαις, ίσαι είσι και αί ύπὸ ΒΗΓ, ΓΗΚ, ΚΗΛ γωνίαι άλλήλαις ξσαπλασίων άρα έστιν ή ΒΑ περιφέρεια τῆς ΒΓ, τοσαυταπλασίων ἐστὶ καὶ ἡ ὑπὸ ΒΗΛ γωνία της ύπὸ ΒΗΓ. διὰ τὰ αὐτὰ δή καὶ ὁσαπλα-5 σίων έστιν ή ΝΕ περιφέρεια της ΕΖ, τοσαυταπλασίων έστι και ή υπό ΝΘΕ γωνία τῆς ὑπὸ ΕΘΖ. εἰ ἄρα ίση έστιν ή ΒΛ περιφέρεια τη ΕΝ περιφερεία, ίση έστι και γωνία ή ύπὸ ΒΗΛ τη ύπὸ ΕΘΝ, και εί μείζων έστιν ή ΒΛ περιφέρεια της ΕΝ περιφερείας, 10 μείζων έστι και ή ύπὸ ΒΗΛ γωνία τῆς ύπὸ ΕΘΝ. καὶ εἰ ἐλάσσων, ἐλάσσων. τεσσάρων δη ὅντων μεγεθων, δύο μεν περιφερειών των ΒΓ, ΕΖ, δύο δε γωνιών τών ύπὸ ΒΗΓ, ΕΘΖ, εἴληπται τῆς μὲν ΒΓ περιφερείας και της ύπο ΒΗΓ γωνίας Ισάκις πολλα-15 πλασίων ή τε ΒΛ περιφέρεια καὶ ή ὑπὸ ΒΗΛ γωνία, τῆς δὲ ΕΖ περιφερείας και τῆς ὑπὸ ΕΘΖ γωνίας ή τε ΕΝ περιφέρεια καὶ ή ὑπὸ ΕΘΝ γωνία. καὶ δέδεικται, ὅτι εἰ ὑπερέχει ἡ ΒΛ περιφέρεια τῆς ΕΝ περιφερείας, ύπερέγει καὶ ἡ ὑπὶ ΒΗΛ γωνία 20 της ύπο ΕΘΝ γωνίας, καὶ εἰ ἴση, ἴση, καὶ εἰ ἐλάσσων. έλάσσων. ἔστιν ἄρα, ώς ή ΒΓ περιφέρεια πρός την ΕΖ, ούτως ή ὑπὸ ΒΗΓ γωνία πρὸς τὴν ὑπὸ ΕΘΖ. άλλ' ως ή ύπὸ ΒΗΓ γωνία πρὸς τὴν ύπὸ ΕΘΖ,.. ούτως η ιπό ΒΑΓ πρός την ύπό ΕΔΖ. διπλασία 25 γὰο έκατέρα έκατέρας. καὶ ὡς ἄρα ἡ ΒΓ περιφέρεια πρὸς την ΕΖ περιφέρειαν, ούτως ή τε ύπο ΒΗΓ γωνία πρός την ύπὸ ΕΘΖ καὶ ή ύπὸ ΒΑΓ πρός την ύπὶ EAZ.

^{1.} l'au àllyluis PV; in P l'au del. m. rec. elsiv PBF. 2. BA] A eras. F. 3. éstiv P. 5. ésti F. 6. vnd $E\Theta Z$] $E\Theta Z$ BF p. 8. éstiv P. el] in ras. P. 10. éstiv P.

 $\angle$ $BH\Gamma = \Gamma HK = KH\Lambda$ [III, 27]. itaque quoties multiplex est $B\Lambda$ arcus $B\Gamma$, toties multiplex est etiam $\angle$ $BH\Lambda$ anguli $BH\Gamma$. eadem de causa quoties multiplex est NE arcus EZ, toties multiplex est etiam $\angle$ $N\Theta E$ anguli $E\Theta Z$. iam si $B\Lambda = EN$, erit etiam $\angle$ $BH\Lambda = E\Theta N$, et si $B\Lambda > EN$, erit etiam $\angle$ $BH\Lambda > E\Theta N$, et si $B\Lambda < EN$, erit

 $\angle BHA < E\Theta N$.

ergo datis quattuor magnitudinibus, duobus arcubus $B\Gamma$, EZ et duobus angulis $BH\Gamma$, $E\Theta Z$, sumpti sunt arcus $B\Gamma$ et anguli $BH\Gamma$ aeque multiplices arcus $B\Lambda$ et angulus $BH\Lambda$, arcus autem EZ et anguli $E\Theta Z$ arcus EN et angulus $E\Theta N$. et demonstratum est, si arcus $B\Lambda$ arcum EN superet, etiam L $BH\Lambda$ angulum $E\Theta N$ superare, et si aequalis sit, aequalem esse, et si minor, minorem. itaque [V def. 5] erit arc. $B\Gamma$: arc. $EZ = LBH\Gamma$: $E\Theta Z$. sed

 $\angle BH\Gamma : E\Theta Z = \angle BA\Gamma : E\Delta Z$ [V, 15]; nam uterque utroque duplo maior est [III, 20]. quare etiam

arc. $B\Gamma$: arc. $EZ = \angle BH\Gamma$: $E\Theta Z = BA\Gamma$: $E\Delta Z$.

Έν ἄρα τοῖς ἴσοις κύκλοις αί γωνίαι τὸν αὐτὸν ἔχουσι λόγον ταῖς περιφερείαις, ἐφ' ὧν βεβήκασιν, ἐάν τε πρὸς τοῖς κέντροις ἐάν τε πρὸς ταῖς περιφερείαις ὧσι βεβηκυῖαι. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{1.} E_v] inter ε et v ras. 1 litt. V; ε seq. ras. 2 litt. F. 2. $\beta \varepsilon \beta \gamma n \alpha \sigma i$ p. 3. $\varepsilon \alpha v$ $\tau \varepsilon$ — 4: $\beta \varepsilon \beta \gamma n \nu \epsilon \alpha i$] $n \alpha l$ $\tau \alpha$ $\varepsilon \xi \xi \eta \varepsilon$ p. 3. $n \varepsilon \nu \tau \rho \alpha i \varepsilon$] $n \nu \nu \nu \alpha i \varepsilon$ $n \varepsilon$

Ergo in circulis aequalibus anguli eandem habent rationem quam arcus, in quibus consistunt, siue ad centra siue ad ambitus positi sunt; quod erat demonstrandum.¹)

¹⁾ Sequitur additamentum Theonis in BFVp, de quo ipse profitetur comm. in Ptolemaeum I p. 201 ed. Halma = p. 50 ed. Basil.; om. P m. 1 (add. manus recens in mg.) et Campanus; huc pertinent etiam additamenta p. 178, 9 et 16. demonstratio u. in app.

Ogoi.

- α'. Μονάς έστιν, καθ' ἢν ἕκαστον τῶν ὄντων ξν λέγεται.
- β'. Αριθμίς δὲ τὸ ἐκ μονάδων συγκείμενον 5 πληθος.
  - γ΄. Μέρος έστιν ἀριθμὸς ἀριθμοῦ ὁ ἐλάσσων τοῦ μείζονος, ὅταν καταμετρῆ τὸν μείζονα.
    - δ'. Μέρη δέ, ὅταν μὴ καταμετοῆ.
- ε΄. Πολλαπλάσιος δὲ ὁ μείζων τοῦ ἐλάσσονος, 10 ὅταν καταμετρῆται ὑπὸ τοῦ ἐλάσσονος.
  - 5'. "Αφτιος άφιθμός έστιν ὁ δίχα διαιφούμενος.
  - ζ΄. Περισσὸς δὲ ὁ μὴ διαιρούμενος δίχα $\ddot{\eta}$ [$\dot{\phi}$] μονάδι διαφέρων ἀρτίου ἀριθμοῦ.
- η'. 'Αρτιάκις ἄρτιος ἀριθμός ἐστιν ὁ ὑπὸ 15 ἀρτίου ἀριθμοῦ μετρούμενος κατὰ ἄρτιον ἀριθμόν.
  - θ'. 'Αρτιάκις δὲ περισσός έστιν ὁ ὑπὸ ἀρτίου ἀριθμοῦ μετρούμενος κατὰ περισσὸν ἀριθμόν.

Def. 3-5: Psellus p. 7. 6-7: Martianus Capella VII, 748. 8. Iamblichus in Nicom. p. 27. Philop. in Nicom. ed. Hoche 1864 p. 16. 9. Iamblichus p. 31.

^{1.} $\~o_0oi$] om. PB. numeros om. codd. 2. έστι PBF p. $\~o_1v$] $\~o_2v$ BFV. 10. έλάττονος V. 12. $\~o_2v$ om. P. 14. προσυπακουστέον $°o_1v$ μόνον P mg. m. 1. 16. έστιν] ἀριθμός έστιν P, έστιν ἀριθμός p. κάντανθα προσυπακουστέον $°o_1v$ μόνον mg. m. 1 P. τον ἀρτίον deleto τον V.

VII.

Definitiones.

- 1. Unitas est ea, secundum quam unaquaeque res una nominatur.
- 2. Numerus autem est multitudo ex unitatibus composita.
- 3. Pars est minor numerus maioris, ubi maiorem metitur.
  - 4. Partes autem, ubi non metitur.
- 5. Multiplex autem maior minoris, ubi minor eum metitur.
- 6. Par numerus est, qui in duas partes aequales dividitur.
- 7. Impar autem, qui in duas partes aequales non diuiditur, siue qui unitate differt a pari numero.
- 8. Pariter par est numerus, quem par numerus secundum parem numerum metitur.¹)
- 9. Pariter autem impar est, quem par numerus secundum imparem numerum metitur.²)

¹⁾ Def. 8 scriptor nescio quis, qui Philoponi commentarium in Nicomachum retractanit, apud Hoche Philop. 1865 p. V in quibusdam ἀντιγράφοις ita inuenit expressam: ἀςτιάκις ἄςτιος ἐστιν ἀςιθμὸς ὁ ὑπὸ ἀςτίον ἀςιθμοῦ κατὰ ἄςτιον ἀςιθμὸν μόνως μετρούμενος, de qua scriptura falsa u. Studien p. 200.

²⁾ De def. ι' interpolata u. Studien p. 198 sq.; om. ed Basil. et Gregorius.

[ι'. Περισσάκις ἀρτιός ἐστιν ὁ ὑπὸ περισσοῦ ἀριθμοῦ μετρούμενος κατὰ ἄρτιον ἀριθμόν].

ια'. Περισσάκις δὲ περισσός ἀριθμός ἐστιν ὁ ὑπὸ περισσοῦ ἀριθμοῦ μετρούμενος κατὰ περισσόν 5 ἀριθμόν.

ιβ΄. Ποῶτος ἀοιθμός ἐστιν ὁ μονάδι μόνη μετρούμενος.

ιγ'. Ποῶτοι ποὸς ἀλλήλους ἀριθμοί είσιν οί μονάδι μόνη μετρούμενοι ποινῷ μέτρῳ.

ιδ'. Σύνθετος ἀριθμός ἐστιν ὁ ἀριθμῷ τινι

μετρούμενος.

10

ιε'. Σύνθετοι δε πρός άλλήλους άριθμοί είσιν οι άριθμῷ τινι μετρούμενοι ποινῷ μέτρῳ.

ις'. 'Αριθμός ἀριθμόν πολλαπλασιάζειν λέγε15 ται, ὅταν, ὅσαι εἰσὶν ἐν αὐτῷ μονάδες, τοσαυτάκις
συντεθῆ ὁ πολλαπλασιαζόμενος, καὶ γένηταί τις.

ιζ΄. Όταν δὲ δύο ἀριθμοί πολλαπλασιάσαντες ἀλλήλους ποιῶσί τινα, ὁ γενόμενος ἐπίπεδος καλεῖται, πλευραὶ δὲ αὐτοῦ οἱ πολλαπλασιάσαντες ἀλλήλους 20 ἀριθμοί.

ιη΄. Όταν δὲ τρεῖς ἀριθμοὶ πολλαπλασιάσαντες ἀλλήλους ποιῶσί τινα, ὁ γενόμενος στερεός ἐστιν, πλευραὶ δὲ αὐτοῦ οἱ πολλαπλασιάσαντες ἀλλήλους ἀριθμοί.

^{12.} Iamblichus p. 42. Martianus Capella VII, 751. Philop. in anal. post. fol. 15 v. 13. Alexander Aphrod. in anal. pr. fol. 87. Martianus Capella VII, 751. Philop. in anal. post. fol. 15 v. 14. Philop. in anal. post. fol. 15 v. 16—17. Psellus p. 6. 18—20. Psellus p. 7.

^{1.} δὲ ἄρτιος P, litt. ἄρτ- in ras. ἄρτιος ἀριθμός p. προσυπακουστέου καί κατὰ ἄρτιον mg. m. 1 P. 3. ἀριθμός]

- 10. Impariter autem impar numerus est, quem impar numerus secundum imparem numerum metitur.
- 11. Primus numerus est, quem unitas sola metitur.
- 12. Primi inter se numeri sunt, quos unitas sola communis mensura metitur.
- 13. Compositus numerus est, quem numerus aliquis metitur.
- 14. Compositi inter se numeri sunt, quos numerus aliquis communis mensura metitur.
- 15. Numerus numerum multiplicare dicitur, ubi quot sunt in eo unitates, toties componitur numerus multiplicatus, et oritur aliquis numerus.
- 16. Ubi autem duo numeri inter se multiplicantes numerum aliquem efficiunt, numerus inde ortus planus uocatur, latera autem eius numeri inter se multiplicantes.
- 17. Ubi autem tres numeri inter se multiplicantes numerum aliquem efficiunt, numerus inde ortus solidus est, latera autem eius numeri inter se multiplicantes.
- 18. Quadratus numerus est aequaliter aequalis, siue qui duobus aequalibus numeris comprehenditur.

om. V. 8. δὲ πρός P. 14. πολυπλασιάζειν PBp. 16. πολιπλασιαζόμενος] -ζόμενος e corr. m. 2 p. 18. ποιῶσιν PB. 22. ποιῶσιν B. ἐστιν] F, comp. p; ἐστι P, Psellus; καλείται BV. 23. Supra οί in P m. rec. δύο.

ιθ΄. Τετράγωνος ἀριθμός ἐστιν ὁ ἰσάκις ἴσος ἢ [δ] ὑπὸ δύο ἴσων ἀριθμῶν περιεχόμενος.

ν'. Κύβος δὲ ὁ ἰσάκις ἴσος ἰσάκις ἢ [δ] ὑπο

τριών ίσων ἀριθμών περιεχόμενος.

κα΄. 'Αριθμοὶ ἀνάλογόν είσιν, ὅταν ὁ πρῶτος τοῦ δευτέρου καὶ ὁ τρίτος τοῦ τετάρτου ἰσάκις ἦ πολλαπλάσιος ἢ τὸ αὐτὸ μέρος ἢ τὰ αὐτὰ μέρη ὧσιν.

κβ'. Όμοιοι ἐπίπεδοι καὶ στερεοὶ ἀριθμοί

είσιν οί ἀνάλογον ἔχοντες τὰς πλευράς.

10 κγ'. Τέλειος ἀριθμός ἐστιν ὁ τοῖς ἐαυτοῦ μέρεστιν ἴσος ἄν.

ci.

Δύο γὰο [ἀνίσων] ἀριθμῶν τῶν ΑΒ, ΓΔ ἀνθ20 υφαιρουμένου ἀεὶ τοῦ ἐλάσσονος ἀπὸ τοῦ μείζονος ο
λειπόμενος μηδέποτε καταμετρείτω τὸν πρὸ ἐαυτοῦ,
ἔως οὖ λειφθῆ μονάς λέγω, ὅτι οἱ ΑΒ, ΓΔ πρῶτοι
πρὸς ἀλλήλους εἰσίν, τουτέστιν ὅτι τοὺς ΑΒ, ΓΔ
μονὰς μόνη μετρεῖ.

25 Εἰ γὰο μή εἰσιν οἱ ΑΒ, ΓΔ ποῶτοι ποὸς ἀλλήλους, μετοήσει τις αὐτοὺς ἀριθμός. μετοείτω, καὶ

^{23.} Martianus Capella VII, 753.

^{2.} δ] om. PB. 3. δ] om. P. 4. ἴσων] om. P; mg. m. 1 V, supra m. 2 B; hab. Psellus, Fp. ἀριθμῶν ἴσων P. 6. Ante ἰσάκις in F add. ἤ; idem V supra ser. m. 1. 10.

7

- 19. Cubus autem est aequaliter aequalis aequaliter, siue qui tribus aequalibus numeris comprehenditur.
- 20. Numeri proportionales sunt, ubi primus secundi et tertius quarti aut aeque multiplex est aut eadem pars aut eaedem partes.
- 21. Similes numeri plani et solidi sunt, qui latera proportionalia habent.
- 22. Perfectus numerus est, qui partibus suis aequalis est.

I.

Datis duobus numeris inaequalibus et minore semper uicissim a maiore subtracto, si reliquus nunquam proxime antecedentem metitur, donec relinquitur unitas, numeri ab initio dati primi erunt inter se.

Nam duorum numerorum AB, $\Gamma \Delta$ minore semper uicissim a maiore subtracto
reliquus ne metiatur unquam proxime
antecedentem, donec relinquitur unitas.
dico, numeros AB, $\Gamma \Delta$ inter se primos AB, $\Gamma \Delta$ metiri.

nam si AB, $\Gamma \Delta$ inter se primi non erunt, aliquis numerus eos metietur. metiatur et sit E. et $\Gamma \Delta$

έαντοῦ] αὐτοῖς V, corr. in αὐτοῦ m. 2. 12. α΄] om. V. 13. δύο] P; ἐὰν δύο Theon (BFVp). ἐκκειμένων] ἐκετακ. F. ἀνθυφαιρομένου V; corr. m. 2. 14. δέ] P; om. Theon (BFVp). 15. ἐάν] P; om. Theon (BFVp). Post λειπόμενος ras. 2 litt. V. 16. ληφθη V. 19. ἀνίσων] om. P. τῶν] τῶ F, ν add. m. 2. ἀνθυφαιρομένου F. 21. πρό] supra m. 2 V. 22. ληφθη V. 23. εἰσί Vp. 26. ἀριθμὸς αὐτούς F. μετρήτω P, corr. m. rec.

ἔστω ὁ E καὶ ὁ μὲν $\Gamma \Delta$ τὸν BZ μετοῶν λειπέτω έαυτοῦ έλάσσονα τὸν ZA, ὁ δὲ AZ τὸν ΔH μετοῶν λειπέτω έαυτοῦ έλάσσονα τὸν $H\Gamma$, ὁ δὲ $H\Gamma$ τὸν $Z\Theta$

μετρών λειπέτω μονάδα την ΘΑ.

5 Ἐπεὶ οὖν ὁ Ε τὸν ΓΔ μετρεῖ, ὁ δὲ ΓΔ τὸν ΒΖ μετρεῖ, καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν ΒΖ μετρεῖ· μετρεῖ δὲ καὶ ὅλον τὸν ΒΑ· καὶ λοιπὸν ἄρα τὸν ΑΖ μετρήσει. ὁ δὲ ΑΖ τὸν ΔΗ μετρεῖ· καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν ΔΗ μετρεῖ· μελοεῖ δὲ καὶ ὅλον τὸν ΔΓ· καὶ λοιπὸν ἄρα 10 τὸν ΓΗ μετρήσει. ὁ δὲ ΓΗ τὸν ΖΘ μετρεῖ· καὶ ο Ε ἄρα τὸν ΖΑ· καὶ λοιπὴν ἄρα τὴν ΑΘ μονάδα μετρήσει ἀριθμὸς ἄν· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τοὺς ΑΒ, ΓΔ ἀριθμὸς μετρήσει τις ἀριθμὸς· οἱ ΑΒ, ΓΔ ἄρα 15 πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

β'.

Δύο ἀφιθμῶν δοθέντων μὴ πφώτων πφὸς ἀλλήλους τὸ μέγιστον αὐτῶν κοινὸν μέτφον εύρεῖν.

20 "Εστωσαν οί δοθέντες δύο ἀριθμοὶ μὴ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους οἱ AB, ΓΔ. δεῖ δὴ τῶν AB, ΓΔ τὸ μέγιστον κοινὸν μέτρον εύρεῖν.

^{1.} BZ] PF; AB BVp, P m. rec.; γρ. τὸν AB F mg. m. 1.
2. ΔΗ] PF; ΔΓ BVp, P m. rec., γρ. τὸν ΔΓ mg. m. 1 F.
3. ΗΓ] ΓΗ P. ΗΓ] ΓΗ P. ΖΘ] PF; ZA Bp et A
in ras. V, P m. rec., F m. 2. 5. ΓΔ] ΔΓ V in ras., p.
BZ] ZB P. 6. BZ] ZB P. 7. τόν] τό p. BA] AB Pp.
ἄρα] supra comp. F. τόν] τό p. μετρήσει ὁ Ε V. 9.
μετρεί] (prius) PF; μετρήσει BVp, F e corr. m. 1. τόν]
τό p. ΔΓ] ΓΔ P. 10. τόν] τό p. μετρήσει ὁ Ε V.
11. μετρεί] (prius) supra m. 2 V. καί] bis F. 21.

numerum BZ metiens relinquat¹) se ipso minorem ZA, AZ autem numerum ΔH metiens se ipso minorem relinquat $H\Gamma$, $H\Gamma$ autem numerum $Z\Theta$ metiens relinquat unitatem ΘA .

iam quoniam E metitur $\Gamma \Delta$, et $\Gamma \Delta$ metitur BZ, etiam E metitur BZ. uerum etiam totum BA metitur; quare etiam reliquum AZ metietur. sed AZ metitur ΔH . quare etiam E metitur ΔH . uerum etiam totum $\Delta \Gamma$ metitur. quare etiam reliquum ΓH metietur. sed ΓH metitur $Z\Theta$. quare etiam E metitur $Z\Theta$. uerum etiam totum ZA metitur. quare etiam quae relinquitur, unitatem $A\Theta$ metietur, cum ipse numerus sit; quod fieri non potest. itaque non metietur numeros AB, $\Gamma \Delta$ numerus aliquis. ergo AB, $\Gamma \Delta$ inter se primi sunt; quod erat demonstrandum.²)

II.

Datis duobus numeris non inter se primis maximam mensuram communem inuenire.

Sint duo numeri dati non primi inter se AB, $\Gamma\Delta$. oportet igitur numerorum AB, $\Gamma\Delta$ maximam mensuram communem inuenire.

¹⁾ Sc. ex AB. neque enim dubitari potest, quin BZ in P et optimo Theoninorum seruatum uera sit scriptura, cum
µετφεῖν semper apud Euclidem significet: sine residuo metiri, cfr. lin. 5, 8. eadem est ratio lin. 2—3 et p. 192, 11 sq.

²⁾ Retinui in libris VII—IX figuras codd., id quod ipsa res suadere uidebatur, uelut statim ratio prop. I; nam ii, qui pro lineis puncta substituunt, et in alias difficultates incurrunt et ad certos numeros confugere coguntur, quod ab Euclide alienissimum est.

Post prius ΓΔ add. V: καὶ ἔστω ἐλάσσων ὁ ΓΔ. 22. κοινόν\ κοι- in res V.

Εὶ μὲν οὖν ὁ Γ Δ τὸν AB μετρεῖ, μετρεῖ δὲ καὶ ε΄αυτόν, ο Γ Δ ἄρα τῶν Γ Δ , AB κοινὸν μέτρον ἐστίν. καὶ φανερόν, ὅτι καὶ μέγιστον οὐδεὶς γὰρ μείζων τοῦ Γ Δ τὸν Γ Δ μετρήσει.

5 Εὶ δὲ οὐ μετοεῖ ὁ ΓΔ τὸν ΑΒ, τῶν ΑΒ, ΓΔ άνθυφαιρουμένου άεὶ τοῦ ἐλάσσονος ἀπὸ τοῦ μείζονος λειφθήσεταί τις ἀριθμός, ός μετρήσει τὸν πρὸ έαυτου. μονάς μεν γάρ οι λειφθήσεται εί δε μή. ἔσονται οί AB, ΓΔ πρώτοι πρὸς ἀλλήλους· ὅπερ οὐγ 10 υπόκειται. λειφθήσεταί τις άρα άριθμός, δς μετρήσει τὸν πρὸ έαυτοῦ. καὶ ὁ μὲν ΓΔ τὸν ΒΕ μετρών λειπέτω έαυτοῦ ἐλάσσονα τὸν ΕΑ, ὁ δὲ ΕΑ τὸν ΔΖ μετρών λειπέτω έαυτου έλάσσονα τὸν ΖΓ, ὁ δὲ ΓΖ τὸν ΑΕ μετρείτω, ἐπεὶ οὖν ὁ ΓΖ τὸν ΑΕ μετρεῖ, 15 ὁ δὲ ΑΕ τὸν ΔΖ μετρεῖ, καὶ ὁ ΓΖ ἄρα τὸν ΔΖ μετοήσει μετρεί δε και έαυτόν και όλον άρα τον ΓΔ μετρήσει. δ δὲ ΓΔ τὸν ΒΕ μετρεί καὶ δ ΓΖ άρα τὸν ΒΕ μετρεί μετρεί δε και τὸν ΕΑ και όλον αρα τον ΒΑ μετρήσει μετρεί δε και τον ΓΔ. δ ΓΖ 20 άρα τους ΑΒ, ΓΔ μετρεί. ὁ ΓΖ άρα τῶν ΑΒ, ΓΔ κοινον μέτρον έστίν. λέγω δή, δτι καὶ μέγιστον. εί γὰο μή έστιν ὁ ΓΖ τῶν ΑΒ, ΓΔ μέγιστον κοινὸν μέτρον, μετρήσει τις τούς ΑΒ, ΓΔ άριθμούς άριθμός μείζων ών του ΓΖ. μετρείτω, καὶ έστω ὁ Η. 25 και έπει δ Η τον ΓΔ μετρεί, δ δε ΓΔ τον ΒΕ με-

^{2.} ΓΔ, AB] AB, ΓΔ P. ἐστι BFV; comp. p. 5. δέ] δ' F. 6. αἰεί Theon (BFVp). ἐλάττονος FV. 7. λη-φθήσεται Vp, corr. m. 1. 8. ληφθήσεται p; P, corr. m. rec. 10. ληφθήσεται p. ἄρα] supra m. 1 F. ἄρα τις V. ὅς] supra m. 1 F; mg. m. rec. B. 11. BE] PF; AB BVp, P m. rec., γρ. τὸν AB mg. m. 1 F. 12. ΔΖ] PF, ΓΔ p; ΔΓ B, V in ras. m. 2, P m. rec; τὸν ΔΓ F mg. m. 1. 13.

iam si $\Gamma \Delta$ metitur AB, et etiam se ipsum metitur, $\Gamma \Delta$ communis erit mensura numerorum $\Gamma \Delta$, AB. et adparet, eum etiam maximam esse. neque enim ullus numerus numero $\Gamma \Delta$ maior metietur $\Gamma \Delta$.

at si $\Gamma \Delta$ non metitur AB, minore numerorum AB, $\Gamma\Delta$ semper uicissim a maiore subtracto relinquetur numerus aliquis, qui proxime antecedentem metietur. unitas enim non relinquetur; sin minus, AB, $\Gamma \Delta$ inter se primi erunt [prop. I]; quod contra hypothesim est. ergo numerus aliquis relinquetur. quetur, qui proxime antecedentem metietur. et $\Gamma \Delta$ metiens BE relinquat se ipso minorem EA, EA autem ΔZ metiens relinquat se ipso minorem $Z\Gamma$, ΓZ autem AE metiatur. iam quoniam ΓZ metitur AE, AE autem ΔZ metitur, etiam ΓZ metietur ΔZ. uerum etiam se ipsum metitur. quare etiam totum $\Gamma \Delta$ metietur. sed $\Gamma \Delta$ metitur BE; quare etiam ΓZ metitur BE. uerum etiam EA metitur. quare etiam totum BA metietur. uerum etiam $\Gamma \Delta$ metitur. ergo ΓZ metitur AB, $\Gamma \Delta$. itaque ΓZ communis est mensura numerorum AB, \(\Gamma \alpha \). dico iam, eum etiam maximam nam si ΓZ numerorum AB, $\Gamma \Delta$ communis mensura maxima non est, aliquis numerus maior numero ΓZ numeros AB, $\Gamma \Delta$ metietur. metiatur,

et sit H. et quoniam H metitur $\Gamma \Delta$, $\Gamma \Delta$ autem BE

i

ZΓ] ΓΖ Β V p. δέ] om. Β. 14. Ante ἐπεί in V est: ὁ δὲ Ε Δ (in ras. m. 2) ἐαυτοῦ ἐλάσσονα οὐ μετοεῖ τὸ (τὸν m. 2) ΓΖ. 21. ἐστί Β V, comp. p.

Euclides, edd. Heiberg et Menge. II.

τρεῖ, καὶ ὁ Η ἄρα τὸν ΒΕ μετρεῖ μετρεῖ δὲ καὶ ὅλον τὸν ΒΑ΄ καὶ λοιπὸν ἄρα τὸν ΑΕ μετρήσει. ὁ δὲ ΑΕ τὸν ΔΖ μετρεῖ καὶ ὁ Η ἄρα τὸν ΔΖ μετρήσει. ὁ δὲ ΑΕ τὸν ΔΖ μετρεῖ καὶ ὁ Η ἄρα τὸν ΔΖ μετρήσει μετρήσει ὁ μείζων τὸν ἐλάσσονα ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον οὐκ ἄρα τοὺς ΑΒ, ΓΔ ἀριθμοὺς ἀριθμός τις μετρήσει μείζων ἄν τοῦ ΓΖ ὁ ΓΖ ἄρα τῶν ΑΒ, ΓΔ μέγιστόν ἐστι κοινὸν μέτρον [ὅπερ ἔδει δεῖξαι].

Πόρισμα.

10 Έκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἐὰν ἀριθμὸς δύο ἀριθμούς μετρῆ, καὶ τὸ μέγιστον αὐτῶν κοινὸν μέτρον μετρήσει ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

2'.

Τοιῶν ἀριθμῶν δοθέντων μὴ ποώτων ποὸς 15 ἀλλήλους τὸ μέγιστον αὐτῶν κοινὸν μέτοον εύρεῖν.

"Εστωσαν οί δοθέντες τρεῖς ἀριθμοὶ μὴ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους οί Α, Β, Γ δεῖ δὴ τῶν Α, Β, Γ τὸ μέγιστον ποινὸν μέτρον εύρεῖν.

Εἰλήφθω γὰο δύο τῶν Α, Β τὸ μέγιστον κοινὸν μέτρον ὁ Δ΄ ὁ δὴ Δ τὸν Γ ἤτοι μετρεῖ ἢ οὐ μετρεῖ. μετρείτω πρότερον μετρεῖ δὲ καὶ τοὺς Α, Β΄ ὁ Δ ἄρα τοὺς Α, Β, Γ μετρεῖ ὁ Δ ἄρα τῶν Α, Β, Γ κοινὸν μέτρον ἐστίν. λέγω δή, ὅτι καὶ μέγιστον.

^{3.} μ ετρεῖ $\cdot$ καί] corr. ex μ ετρίσει m. 1 p. τον ΔZ ἄρα F. μ ετρήσει] μ ετρεῖ P. 4. τον] corr. ex τό m. 1 p. $\Delta \Gamma$] $\Gamma \Delta$ p. 5. ἐστίν] om. B. 8. ἐστιν PV. 10. τοῦτο P, sed corr. 12. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] P; om. BFV p. 19. μ έτρον] bis p. 20. δύο γάρ p. 22. μ ετρεῖ] (alt.) om. F. 24. ἐστίν] comp. Fp; ἐστί PBV. δ ή] om. P.

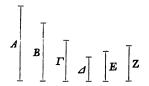
metitur, etiam H metitur BE. uerum etiam totum BA metitur. quare etiam reliquum AE metietur. sed AE metitur ΔZ . quare etiam H metietur ΔZ . uerum etiam totum $\Delta\Gamma$ metitur. quare etiam reliquum \(\Gamma\)Z metietur maior minorem; quod fieri non potest. ergo numeros AB, $\Gamma \Delta$ non metietur numerus maior numero ΓZ . ergo ΓZ maxima est communis mensura numerorum AB, \(\Gamma \alpha \).

Corollarium.

Hinc manifestum est, si numerus duos numeros metiatur, eum etiam maximam eorum mensuram communem mensurum esse.1) — quod erat demonstrandum.

Ш.

Datis tribus numeris non primis inter se maximam mensuram communem inuenire.

Sint tres numeri dati non primi inter se A, B, Γ . oportet igitur numerorum A, B, Γ maximam mensuram communem inuenire.

sumatur enim duorum numerorum A, B maxima mensura communis Δ [prop. II]. Δ igitur aut metitur Γ aut non metitur. prius metiatur. metitur autem etiam A, B. A igitur numeros A, B, I meti-

¹⁾ Nam H et AB, $\Gamma \Delta$ et communem éorum mensuram maximam ΓZ metitur (p. 194, 5).

εὶ γὰο μή ἐστιν ὁ Δ τῶν Α, Β, Γ μέγιστον κοινὸν μέτρον, μετρήσει τις τοὺς Α, Β, Γ ἀριθμοὺς ἀριθμὸς μείζων ὢν τοῦ Δ. μετρείτω, καὶ ἔστω ὁ Ε. ἐπεὶ οὖν ὁ Ε τοὺς Α, Β, Γ μετρεῖ, καὶ τοὺς Α, Β ἄρα μεγιστον κοινὸν μέτρον μετρήσει καὶ τὸ τῶν Α, Β ἄρα μέγιστον κοινὸν μέτρον ἐστὶν ὁ Δ΄ ὁ Ε ἄρα τὸν Δ μετρεῖ ὁ μείζων τὸν ἐλάσσονα ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τοὺς Α, Β, Γ ἀριθμοὺς ἀριθμός τις μετρήσει μείζων ὢν 10 τοῦ Δ΄ ὁ Δ ἄρα τῶν Α, Β, Γ μέγιστόν ἐστι κοινὸν μέτρον.

Μὴ μετρείτω δὴ ὁ Δ τὸν Γ· λέγω πρῶτον, ὅτι οἱ Γ, Δ οὔκ εἰσι πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους. ἐπεὶ γὰρ οἱ Α, Β, Γ οὔκ εἰσι πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους, μετρήσει 15 τις αὐτοὺς ἀριθμός. ὁ δὴ τοὺς Α, Β, Γ μετρῶν καὶ τοὺς Α, Β μετρήσει, καὶ τὸ τῶν Α, Β μέγιστον κοινὸν μέτρον τὸν Δ μετρήσει· μετρεῖ δὲ καὶ τὸν Γ· τοὺς Δ, Γ ἄρα ἀριθμοὺς ἀριθμός τις μετρήσει· οἱ Δ, Γ ἄρα οὔκ εἰσι πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους. εἰλήφθω 20 οὖν αὐτῶν τὸ μέγιστον κοινὸν μέτρον ὁ Ε. καὶ ἐπεὶ ὁ Ε τὸν Δ μετρεῖ, ὁ δὲ Δ τοὺς Α, Β μετρεῖ, καὶ ὁ Ε ἄρα τοὺς Α, Β μετρεῖ ὁ Ε ἄρα τῶν Α, Β, Γ κοινόν ἐστι μέτρον. λέγω δή, ὅτι καὶ μέγιστον. εἰ 25 γὰρ μή ἐστιν ὁ Ε τῶν Α, Β, Γ τὸ μέγιστον κοινὸν

^{1.} γάρ] corr. ex γα m. 2 P. ποινὸν μέγιστον V. 3. ἄν] om. V. 4. οὖν] om. BFp. 7. E] corr. ex Γ m. 2 F. 8. ἐστίν] om. Fp. 9. ἀριθμός] om. F. τις] om. P. ἄν] om. P. 12. μή] supra F. 13. Γ, Δ] Δ, Γ BVp. 15. ἀριθμός αὐτούς F. τούς] corr. ex τοῦ m. rec. F. 17. τόν] τό FV. μετρήσει τὸν Δ p. 18. ἀριθμούς] m. 2 V; om. BF. ἀριθμός] F, ἀριθμούς φ. 21. μετρεῖ] (alt.)

tur. quare Δ communis mensura est numerorum A, B, Γ . dico, eundem maximam esse. nam si Δ numerorum A, B, Γ maxima mensura communis non est, numerus aliquis numero Δ maior numeros A, B, Γ metietur. metiatur et sit E. iam quoniam E numeros A, B, Γ metietur, etiam A, B metietur. quare etiam maximam mensuram communem numerorum A, B metietur [prop. II coroll.]. uerum maxima mensura communis numerorum A, B est Δ . itaque E metitur Δ maior minorem; quod fieri non potest. itaque numeros A, B, Γ non metietur numerus maior numero Δ . ergo Δ maxima est mensura communis numerorum A, B, Γ .

iam ne metiatur Δ numerum Γ . dico primum, numeros Γ , Δ non esse primos inter se. nam quoniam A, B, Γ primi non sunt inter se, numerus aliquis eos metietur. qui autem A, B, Γ metitur, etiam A, B metietur, et Δ maximam mensuram communem numerorum A, B metietur [prop. II coroll.]. uerum etiam Γ metitur. quare numeros Δ , Γ numerus aliquis metietur. itaque Δ , Γ primi non sunt inter se. sumatur igitur eorum maxima mensura communis E [prop. II]. et quoniam E metitur Δ , Δ autem A, B metitur, etiam E metitur A, B. uerum etiam Γ metitur. E igitur A, B, Γ metitur. quare E numerorum A, B, Γ communis est mensura. iam dico, eundem maximam esse. nam si E numerorum A, B, Γ

μέτρον, μετρήσει τις τούς Α, Β, Γ ἀριθμούς ἀριθμός μείζων ὢν τοῦ Ε. μετρείτω, καὶ ἔστω ὁ Ζ. καὶ ἐπεὶ ὁ Ζ τοὺς Α, Β, Γ μετρεῖ, καὶ τοὺς Α, Β μετρεῖ καὶ τὸ τῶν Α, Β ἄρα μέγιστον κοινὸν μέτρον μετρίν ὁ Δ΄ ὁ Ζ ἄρα τὸν Δ μετρεῖ μετρεῖ δὲ καὶ τὸν Γ΄ ὁ Ζ ἄρα τοὺς Δ, Γ μετρεῖ καὶ τὸ τῶν Δ, Γ ἄρα μέγιστον κοινὸν μέτρον μετρήσει. τὸ δὲ τῶν Δ, Γ μέγιστον κοινὸν μέτρον ἐστὶν ὁ Ε΄ ὁ Ζ ἄρα τὸν 10 Ε μετρεῖ ὁ μείζων τὸν ἐλάσσονα ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τοὺς Α, Β, Γ ἀριθμοὺς ἀριθμός τις μετρήσει μείζων ὢν τοῦ Ε΄ ὁ Ε ἄρα τῶν Α, Β, Γ μέγιστόν ἐστι κοινὸν μέτρον ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

8'.

15 "Απας ἀριθμὸς παντὸς ἀριθμοῦ ὁ ἐλάσσων τοῦ μείζονος ἤτοι μέρος ἐστὶν ἢ μέρη.

"Εστωσαν δύο ἀριθμοί οί A, $B\Gamma$, καὶ ἔστω ἐλάσσων ὁ $B\Gamma$ λέγω, ὅτι ὁ $B\Gamma$ τοῦ A ἤτοι μέρος ἐστὶν ἢ μέρη.

20 Ol A, BΓ γὰο ἤτοι ποῶτοι ποὸς ἀλλήλους εἰσον ἢ οὕ. ἔστωσαν πρότερον οἱ A, BΓ πρῶτοι πρὸς

^{1.} ἀριθμούς] om. P. 4. ἄρα] om. V. μέτρον] om. P. 7. τόν] τό F, sed corr. τό] supra m. 1 P. Δ, Γ] e corr. m. 2 V. 11. ἀριθμούς] comp. F; om. Vp. 13. ἐστιν V. Post μέτρον αdd. BV: τριῶν ἄρα ἀριθμῶν δοθέντων ηὕρηται τὸ μέγιστον ποινὸν μέτρον. δεῖξαι] P; ποιῆσαι Theon (BFV p). Seq. in p, B in mg. imo m. 1, V mg. m. 2: πόρισμα. ἐν δή (eras. B) τούτου (τούτων V) φανερόν, ὅτι ἐὰν ἀριθμὸς τρεῖς ἀριθμούς μετρῆ, καὶ τὸ μέγιστον αὐτῶν κοινὸν μέτρον μετρῆσει. ὁμοίως δὲ καὶ πλειόνων ἀριθμῶν δοθέντων μὴ πρώτων πρὸς ἀλλήλους τὸ μέγιστον αὐτῶν (om. Vp) ποινὸν μέτρον εὐρίσκεται καὶ τὸ πόρισμα προχωρήσει. Praeterea V in textu

maxima non est mensura communis, numerus aliquis maior numero E numeros A, B, Γ metietur. metiatur et sit Z. et quoniam Z numeros A, B, Γ metietur, etiam A, B metitur; quare etiam maximam numerorum A, B mensuram communem metietur [prop. II coroll.]. uerum numerorum A, B maxima mensura communis est Δ . Z igitur Δ metitur. uerum etiam Γ metitur. Z igitur Δ , Γ metitur. quare etiam numerorum Δ , Γ maximam mensuram communem metitur. uerum numerorum Δ , Γ maxima mensura communis est E. Z igitur E metitur maior minorem; quod fieri non potest. itaque numeros A, B, Γ non metietur numerus maior numero E. ergo E maxima est communis mensura numerorum A, B Γ ; quod erat demonstrandum.1)

IV.

Minor numerus maioris semper aut pars est aut partes.

Sint due numeri A, $B\Gamma$, et minor sit $B\Gamma$. dico $B\Gamma$ numeri A aut partem aut partes esse.

nam A, $B\Gamma$ aut primi sunt inter se aut non primi. prius A, $B\Gamma$ primi sint inter se. diuiso igitur $B\Gamma$

¹⁾ Cfr. p. 194, 12. proprie nec δείξαι nec ποιῆσαι, sed εὐρεῖν dicendum erat (Studien p. 62); nam propp. II—III πορίσματα sunt (ib. p. 61). inde consecuta est uariatio scripturae.

habet: τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ πλειόνων αριδιμῶν δοθέντων τὸ μέγιστον κοινὸν μέτρον εὐρήσομεν. 15. Απας] Α littera initialis add. m. 2, ut semper fere, V; eras. B; habent Ppφ. 17. ἐλάττων F. 18. λέγω ὅτι] in ras. φ. ὁ ΒΓ τοῦ Α] eras. F. 21. πρότεροι V. οἱ Α, ΒΓ] mg. V.

άλλήλους. διαιρεθέντος δη τοῦ $B\Gamma$ εἰς τὰς ἐν αὐτῷ μονάδας ἔσται ἐκάστη μονὰς τῶν ἐν τῷ $B\Gamma$ μέρος τι τοῦ A. ὥστε μέρη ἐστὶν ὁ $B\Gamma$ τοῦ A.

Μὴ ἔστωσαν δὴ οί Α, ΒΓ ποῶτοι ποὸς ἀλλή
δους: ὁ δὴ ΒΓ τὸν Α ἤτοι μετρεῖ ἢ οὐ μετρεῖ. εἰ μὲν οὖν ὁ ΒΓ τὸν Α μετρεῖ, μέρος ἐστὶν ὁ ΒΓ τοῦ Α. εἰ δὲ οὕ, εἰλήφθω τῶν Α, ΒΓ μέγιστον κοινὸν μέτρον ὁ Δ, καὶ διηρήσθω ὁ ΒΓ εἰς τοὺς τῷ Δ ἴσους τοὺς ΒΕ, ΕΖ, ΖΓ. καὶ ἐπεὶ ὁ Δ τὸν Α μετοῦς, μέρος ἐστὶν ὁ Δ τοῦ Α΄ ἴσος δὲ ὁ Δ ἐκάστω τῶν ΒΕ, ΕΖ, ΖΓ καὶ ἕκαστος ἄρα τῶν ΒΕ, ΕΖ, ΖΓ τοῦ Α μέρος ἐστίν: ὥστε μέρη ἐστὶν ὁ ΒΓ τοῦ Α.

"Απας ἄρα ἀριθμὸς παντὸς ἀριθμοῦ ὁ ἐλάσσων τοῦ μείζονος ἥτοι μέρος ἐστὶν ἢ μέρη ὅπερ ἔδει 15 δεῖξαι.

ε'.

'Εὰν ἀριθμὸς ἀριθμοῦ μέρος ἦ, καὶ ἔτερος έτέρου τὸ αὐτὸ μέρος ἦ, καὶ συναμφότερος συναμφοτέρου τὸ αὐτὸ μέρος ἔσται, ὅπερ δ 20 εἶς τοῦ ἐνός.

'Αριθμός γὰρ ὁ Α [ἀριθμοῦ] τοῦ ΒΓ μέρος ἔστω, καὶ ἕτερος ὁ Δ έτέρου τοῦ ΕΖ τὸ αὐτὸ μέρος, ὅπερ ὁ Α τοῦ ΒΓ· λέγω, ὅτι καὶ συναμφότερος ὁ Α, Δ συναμφοτέρου τοῦ ΒΓ, ΕΖ τὸ αὐτὸ μέρος ἐστίν, ὅπερ 5 ὁ Α τοῦ ΒΓ.

Έπει γάρ, ο μέρος έστιν ο Α τοῦ ΒΓ, τὸ αὐτὸ

^{1.} δή] γάφ, supra scr. δή F. ξαντῷ p et F (corr. φ).
2. τι] F; τό φ. 4. οί A, BΓ] om. V. ἀλλήλους οί A, BΓ V.
7. τὸ μέγιστον BF p. 8. ὁ BΓ] F; ABΓ φ. τῷ] corr.
ex τό p. 9. παί] om. BF p. 10. δέ] δή P. ξπατέφω V φ.
11. παί] F; ὁ φ. ἄφα τοῦ V. 13. ἐλάττων φ. 18. ἢ]
P; om. BF V p. 21. ἀριθμοῦ] om. P. μέρος F, μόνος φ.

in suas unitates unaquaeque unitas in $B\Gamma$ comprehensa pars aliqua erit numeri A; quare $B\Gamma$ numeri A partes erunt.

iam ne sint A, $B\Gamma$ inter se primi. itaque $B\Gamma$ aut metitur A aut non metitur. iam si $B\Gamma$ metitur A, pars est $B\Gamma$ numeri A. sin minus, sumatur numerorum A, $B\Gamma$ maxima mensura communis A[prop. II], et dividatur $B\Gamma$ in partes numero Δ aequales, BE, EZ, $\cdot Z\Gamma$. et quoniam Δ metitur A, pars est Δ numeri A. sed $\Delta = BE = EZ = Z\Gamma$. quare etiam unusquisque numerorum BE, EZ, ZI pars est numeri A. quare $B\Gamma$ partes sunt numeri A.

Ergo minor numerus maioris semper aut pars est aut partes; quod erat demonstrandum.

V.

Si numerus numeri pars est, et alius numerus alius numeri eadem pars, etiam uterque utriusque eadem pars erit, quae unus unius.

nam numerus A numeri $B\Gamma$ pars $A = \begin{bmatrix} B \\ H \\ I \end{bmatrix}_{\Gamma} \begin{bmatrix} A \\ I \end{bmatrix}_{\Gamma}^{E}$ sit, et alius numerus Δ alius numeri EZ eadem pars sit, quae A numeri $B\Gamma$. dico, etiam $A + \Delta$ numeri $B\Gamma + EZ$ eandem partem esse, quae sit A numeri $B\Gamma$.

nam quoniam quae pars est A numeri $B\Gamma$, eadem

^{22.} μ έ φ o $_{S}$] μ έ φ o $_{S}$ έστίν (-ιν m. 2 e corr.) V. 23. λ έ γ ω — 25: BΓ] mg. m. 2 V. 24. EZ] F, BZ φ . 26. δ] supra m. 1 V. τὸ αὐτό] τοῦτο Ρ.

μέρος έστὶ καὶ ὁ Δ τοῦ ΕΖ, ὅσοι ἄρα εἰσὶν ἐν τῷ ΒΓ ἀριθμοὶ ἴσοι τῷ Α, τοσοῦτοί εἰσι καὶ ἐν τῷ ΕΖ ἀριθμοὶ ἴσοι τῷ Δ. διηρήσθω ὁ μὲν ΒΓ εἰς τοὺς τῷ Α ἴσους τοὺς ΒΗ, ΗΓ, ὁ δὲ ΕΖ εἰς τοὺς τῷ Δ ι΄σους τοὺς ΕΘ, ΘΖ ἔσται δὴ ἴσον τὸ πλῆθος τῶν ΒΗ, ΗΓ τῷ πλήθει τῶν ΕΘ, ΘΖ. καὶ ἐπεὶ ἴσος ἐστὶν ὁ μὲν ΒΗ τῷ Α, ὁ δὲ ΕΘ τῷ Δ, καὶ οί ΒΗ, ΕΘ ἄρα τοῖς Α, Δ ἴσοι. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ οί ΗΓ, ΘΖ τοῖς Α, Δ. ὅσοι ἄρα [εἰσὶν] ἐν τῷ ΒΓ τοῦ Α, τοσοῦτοί εἰσι καὶ ἐν τοῖς ΒΓ, ΕΖ ἴσοι τοῖς Α, Δ. ὁσαπλασίων ἄρα ἐστὶν ὁ ΒΓ τοῦ Α, τοσαυταπλασίων ἐστὶ καὶ συναμφότερος ὁ ΒΓ, ΕΖ συναμφοτέρου τοῦ Α, Δ. ὁ ἄρα μέρος ἐστὶν ὁ Α τοῦ ΒΓ, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ συναμφότερος 15 ὁ Α, Δ συναμφοτέρου τοῦ ΒΓ, ΕΖ ¨ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

5'.

Ἐὰν ἀριθμὸς ἀριθμοῦ μέρη ἦ, καὶ ἔτερος ἐτέρου τὰ αὐτὰ μέρη ἦ, καὶ συναμφότερος συναμφοτέρου τὰ αὐτὰ μέρη ἔσται, ὅπερ ὁ εἶς 20 τοῦ ἐνός.

'Αριθμός γὰρ ὁ ΑΒ ἀριθμοῦ τοῦ Γ μέρη ἔστω, καὶ ἔτερος ὁ ΔΕ έτέρου τοῦ Ζ τὰ αὐτὰ μέρη, ἄπερ ὁ ΑΒ τοῦ Γ΄ λέγω, ὅτι καὶ συναμφότερος ὁ ΑΒ, ΔΕ

^{1.} ἐστίν F. καί] in ras. m. 2 p, insert. m. 2 F. Δ] corr. ex A m. 2 p. ἄρα] ἄρα ἀριθμοί V. 2. ἀριθμοί] om. V. A] Δ φ. είσιν PB. 7. Post Δ add. Theon: ὁ B H ἄρα τῷ Α ἴσος ἐστί (ἐστίν Β) (BFVp). 8. ἄρα] om. Theon (BFVp). ἴσοι] om. Theon (BFVp). τὰ αὐτά] ταῦτα V. Post δη add. Theon: καὶ ὁ ΗΓ τῷ Α ἴσος (F, ἴσον φ) ἐστίν (ἐστί V, comp. p) (BFVp). In V praeterea add. καὶ ὁ ΘΖ τῷ Δ. οί ΗΓ, ΘΖ τοῖς Α, Δ] ὁ ΗΓ τῷ Α ἴσος ἐστίν, ὁ δὲ ΘΖ τῷ Δ Ρ; ὁ ΗΓ τοῖς ΑΔ φ (non F). In emendatione praeiuit

pars est etiam Δ numeri EZ, quot sunt in $B\Gamma$ numeri numero A aequales, totidem etiam in EZ numeri sunt numero Δ aequales. dividatur $B\Gamma$ in numeros numero A aequales BH, $H\Gamma$, EZ autem in $E\Theta$, ΘZ numero Δ aequales. erit igitur multitudo numerorum BH, $H\Gamma$ multitudini numerorum $E\Theta$, ΘZ aequalis. et quoniam est BH = A, $E\Theta = \Delta$, erunt $BH + E\Theta = A + \Delta$. eadem de causa etiam

 $H\Gamma + \Theta Z = A + \Delta$.

itaque quot sunt in $B\Gamma$ numeri numero A aequales, totidem sunt etiam in $B\Gamma + EZ$ numeris $A + \Delta$ aequales. quare quoties multiplex est $B\Gamma$ numeri A, toties multiplex est etiam $B\Gamma + EZ$ numerorum $A + \Delta$. itaque quae pars est A numeri $B\Gamma$, eadem pars etiam $A + \Delta$ sunt numerorum $B\Gamma + EZ$; quod erat demonstrandum.

VI.

Si numerus numeri partes sunt, et alius numerus alius numeri eaedem partes, etiam uterque utriusque eaedem partes erunt, quae unus unius.

Nam numerus AB partes sint numeri Γ , et alius ΔE alius Z eaedem partes, quae AB numeri Γ .

Augustus. 9. tolis] ắca tois V. Δ] Δ ioo eloiv V. $\tilde{\text{o}}$ soi in ras. m. 2 F; ion φ (non F). eloiv] om. P. 10. eloiv PB. 12. ê totiv P. 13. $\tilde{\text{o}}$] om. φ (non F). mézos] F, $\text{méx } \varphi$. 15. deis moi moi moi V. 17. mézos p. 21. deis moi deis moi deis deis moi deis deis moi deis deis

συναμφοτέρου τοῦ Γ , Z τὰ αὐτὰ μέρη ἐστίν, ἅπερ δ AB τοῦ Γ .

Ἐπεὶ γάο, ἃ μέρη ἐστὶν ὁ ΑΒ τοῦ Γ, τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ὁ ΔΕ τοῦ Ζ, ὅσα ἄρα ἐστὶν ἐν τῷ ΑΒ τοῦ μέρη τοῦ Γ, τοσαῦτά ἐστι καὶ ἐν τῷ ΔΕ μέρη τοῦ Ζ. διηρήσθω ὁ μὲν ΑΒ εἰς τὰ τοῦ Γ μέρη τὰ ΑΗ, ΗΒ, ὁ δὲ ΔΕ εἰς τὰ τοῦ Ζ μέρη τὰ ΔΘ, ΘΕ ἔσται δὴ ἴσον τὸ πλῆθος τῶν ΑΗ, ΗΒ τῷ πλήθει τῶν ΔΘ, ΘΕ. καὶ ἐπεί, ὃ μέρος ἐστὶν ὁ ΑΗ τοῦ Γ. 10 τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ΔΘ τοῦ Ζ, ὃ ἄρα μέρος ἐστὶν ο ΑΗ τοῦ Γ, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ συναμφότερος ὁ ΑΗ, ΔΘ συναμφοτέρου τοῦ Γ, Ζ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ συναμφότερος ὁ ΗΒ, ΘΕ συναμφοτέ-15 ρου τοῦ Γ, Ζ. ἃ ἄρα μέρη ἐστὶν ὁ ΑΒ τοῦ Γ, τὰ αὐτὰ μέρη ἐστὶ καὶ συναμφότερος ὁ ΑΒ, ΔΕ συναμφοτέρου τοῦ Γ, Ζ. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

5'.

'Εὰν ἀφιθμὸς ἀφιθμοῦ μέφος ἦ, ὅπεφ ἀφαι20 φεθείς ἀφαιφεθέντος, καὶ ὁ λοιπὸς τοῦ λοιποῦ τὸ αὐτὸ μέφος ἔσται, ὅπεφ ὁ ὅλος τοῦ ὅλου.

'Αριθμός γὰρ ὁ ΑΒ ἀριθμοῦ τοῦ ΓΔ μέρος ἔστω, ὅπερ ἀφαιρεθεὶς ὁ ΑΕ ἀφαιρεθέντος τοῦ ΓΖ· λέγω, ὅτι καὶ λοιπὸς ὁ ΕΒ λοιποῦ τοῦ ΖΔ τὸ αὐτὸ μέρος 25 ἐστίν, ὅπερ ὅλος ὁ ΑΒ ὅλον τοῦ ΓΔ.

^{4.} ΔΕ] Ε e corr. m. 2 F. 5. ἐστί] om. B. 6. ΑΗ] Α corr. ex Δ F. 7. ΔΕ] Ε Δ p. 10. ἐστίν ΒΕ. 11. ἐστίν] ἐστίν ναί F, sed καί del. καί] καὶ ὁ p. 13. δή] del. m. 2 P. ἐστί V. τὸ αὐτὸ μέρος ἐστί] καὶ ὁ ΕΘ τοῦ Ζ΄ δ ἄρα μέρος ἐστὶ τὸ ΗΒ τοῦ Γ P. 14. καί] καὶ ὁ p. 15. ᾶ] supra m. 1 V. 16. ἐστίν PB. 18. ξ΄] om. V, in

dico, etiam $AB + \Delta E$ numerorum $\Gamma + Z$ easdem partes esse, quae sit AB numeri Γ .

nam quoniam quae partes est AB numeri Γ , eaedem est ΔE numeri Z, quot sunt in AB partes numeri Γ , totidem etiam in ΔE sunt partes numeri

Z. diuidatur AB in AH, HB partes et quoniam quae pars est AH nu-

meri Γ , eadem est etiam $\Delta\Theta$ numeri Z, $AH + \Delta\Theta$ eadem pars erit numerorum $\Gamma + Z$, quae AH numeri Γ [prop. V]. eadem de causa etiam quae pars est HB numeri Γ , eadem pars est $HB + \Theta E$ numerorum $\Gamma + Z$. ergo quae partes est AB numeri Γ , eachem partes sunt $AB + \Delta E$ numerorum $\Gamma + Z$; quod erat demonstrandum.

VII.

Si numerus numeri eadem pars est, quae ablatus numerus ablati, etiam reliquus reliqui eadem pars erit, quae totus totius.

Nam numerus AB numeri $\Gamma \Delta$ eadem sit pars, quae ablatus numerus AE ablati ΓZ . dico, etiam reliquum EB reliqui Z a eandem esse partem, quae totus AB sit totius $\Gamma \Delta$.

quo haec prop. a. m. 1 solo signo : $\sim$ a priore dirempta erat; corr. m. 2. 20. δ] supra m. 1 P. 21. δ] supra m. 1 P, om. F. δ lov] in ras. F. 23. AE] A eras. V. 24. $\kappa\alpha\ell$] $\kappa\alpha\ell$ δ BFVp. 25. δ los] δ δ los B.

Ο γαρ μέρος έστιν ὁ ΑΕ τοῦ ΓΖ, τὸ αὐτὸ μέοος έστω και δ ΕΒ του ΓΗ. και έπει, δ μέρος έστιν δ ΑΕ του ΓΖ, τὸ αὐτὸ μέρος έστι και δ ΕΒ τοῦ ΓΗ, δ ἄρα μέρος ἐστὶν ὁ ΑΕ τοῦ ΓΖ, τὸ αὐτὸ 5 μέρος έστι και δ ΑΒ τοῦ ΗΖ. δ δε μέρος έστιν δ ΑΕ τοῦ ΓΖ, τὸ αὐτὸ μέρος ὑπόκειται καὶ ἱ ΑΒ τοῦ ΓΔ. ο ἄρα μέρος έστι και ο ΑΒ τοῦ ΗΖ, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ τοῦ ΓΔ. ἴσος ἄρα ἐστὶν ὁ ΗΖ τῶ ΓΔ. κοινὸς ἀφηρήσθω ὁ ΓΖ. λοιπὸς ἄρα ὁ ΗΓ 10 λοιπώ τω ΖΔ έστιν ίσος. και έπεί, ο μέρος έστιν ό ΑΕ τοῦ ΓΖ, τὸ αὐτὸ μέρος [ἐστὶ] καὶ ὁ ΕΒ τοῦ ΗΓ, ίσος δε ό ΗΓ τῶ ΖΔ, ὁ ἄρα μέρος ἐστὶν ὁ ΑΕ τοῦ ΓΖ, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ΕΒ τοῦ ΖΔ. άλλα δ μέρος έστιν ὁ ΑΕ τοῦ ΓΖ, τὸ αὐτὸ μέρος 15 έστι και ὁ ΑΒ τοῦ ΓΔ και λοιπὸς ἄρα ὁ ΕΒ λοιποῦ τοῦ ΖΔ τὸ αὐτὸ μέρος ἐστίν, ὅπερ ὅλος ὁ ΑΒ ὅλου τοῦ ΓΔ. ὅπεο ἔδει δείξαι.

η'.

Έὰν ἀφιθμὸς ἀφιθμοῦ μέρη ἦ, ἄπερ ἀφαι20 φεθεὶς ἀφαιρεθέντος, καὶ ὁ λοιπὸς τοῦ λοιποῦ
τὰ αὐτὰ μέρη ἔσται, ἄπερ ὁ ὅλος τοῦ ὅλου.

'Αριθμός γὰρ ὁ ΑΒ ἀριθμοῦ τοῦ ΓΔ μέρη ἔστω, ἄπερ ἀφαιρεθεὶς ὁ ΑΕ ἀφαιρεθέντος τοῦ ΓΖ: λέγω,

^{7.} ἐστίν PB, comp. p. HZ] corr. ex HΓ m. 1 F. 8. καί] καὶ ὁ AB Theon (BFVp); ὁ AB add. in mg. m. rec. P. Post ΓΔ add. Theon: ὁ AB ἄρα ἐκατέρον τῶν HZ, ΓΔ τὸ αὐτὸ μέρος ἐστίν (BFVp); idem P, mg. m. rec. HZ] ZH Vp. 9. κοινῶς P, corr. m. 1 et insuper m. rec. 10. ἴσος ἐστί V. 11. ἐστί] om. P. 12. HΓ] Γ in ras. F. δέ] δὲ καί Vp. ὁ HΓ τῷ ΔΖ F in ras. ἄρα] om. F. 13. ἐστίν P. EB τοῦ ΖΔ] ΑΒ τοῦ ΓΔ F, corr. m. 2. 14. ἀλλ P, corr. m. 1.

nam quae pars est AE numeri ΓZ , eadem pars sit EB numeri ΓH . et quoniam quae pars est AE numeri ΓZ , eadem pars est EB numeri ΓH , etiam AB numeri HZ eadem pars est. quae

imus autem, AB numeri $\Gamma\Delta$ eandem partem esse, quae sit AE numeri ΓZ . itaque quae pars est AB numeri HZ, eadem idem pars est numeri $\Gamma\Delta$. itaque $HZ = \Gamma\Delta$. subtrahatur, qui communis est, ΓZ . itaque $H\Gamma = Z\Delta$. et quoniam quae pars est AE numeri ΓZ , eadem est EB numeri $H\Gamma$, et $H\Gamma = Z\Delta$, quae pars est AE numeri ΓZ , eadem est EB numeri EB numeri

VIII.

Si numerus numeri partes sunt eaedem, quae ablatus numerus ablati, etiam reliquus reliqui eaedem partes erunt, quae totus totius.

Nam numerus AB numeri $\Gamma \Delta$ eaedem partes sint, quae ablatus AE ablati ΓZ . dico, etiam reliquum

cillà $\tilde{\sigma}_{0}$ in ras. m. 2 F; $\tilde{o}$ äqa post ras. plus quam 2 linn. V. AE | EB V; e corr. F. ΓZ | in ras. F; $Z \Delta$ V. 15. Post $\Gamma \Delta$ add. Bp: $\tilde{o}$ äqa μ éqos éstiv $\tilde{o}$ EB to $\tilde{v}$ $Z \Delta$, $\tau \tilde{o}$ avit $\tilde{o}$ μ é-cos ésti nai $\tilde{o}$ AB to $\tilde{v}$ $\Gamma \Delta$; idem P mg. m. rec. nai loinòs äqa nai mutat in $\tilde{o}$ et in mg. add. äqa μ éqos éstiv F m. 2 (λ oinòs äqa in init. lin. seq. (a m. 1) intactum relinquitur). 16. ésti V. 17. $\Gamma \Delta$ | $B\Gamma$ F. 21. $\tilde{o}$ | om. Pp; m. 2 F. 22. $\Gamma \Delta$ | Γ add. m. rec. P.

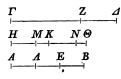
ὅτι καὶ λοιπὸς ὁ EB λοιποῦ τοῦ $Z\Delta$ τὰ αὐτὰ μέρη ἐστίν, ἄπερ ὅλος ὁ AB ὅλον τοῦ $\Gamma\Delta$.

Κείσθω γὰρ τῶ ΑΒ ἴσος ὁ ΗΘ. ἃ ἄρα μέρη έστιν ὁ ΗΘ τοῦ ΓΔ, τὰ αὐτὰ μέρη ἐστί καὶ ὁ ΑΕ 5 τοῦ ΓΖ. διηρήσθω έ μεν HΘ εἰς τὰ τοῦ ΓΔ μέρη τὰ ΗΚ, ΚΘ, ὁ δὲ ΑΕ είς τὰ τοῦ ΓΖ μέρη τὰ ΑΛ. - ΛΕ΄ ἔσται δὴ ἴσον τὸ πλῆθος τῶν ΗΚ, ΚΘ τῷ πλήθει των ΑΛ, ΛΕ. και έπεί, δ μέρος έστιν δ ΗΚ τοῦ ΓΔ, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ΑΛ τοῦ ΓΖ, 10 μείζων δε δ ΓΔ τοῦ ΓΖ, μείζων ἄρα καὶ δ ΗΚ τοῦ ΑΛ. κείσθω τῶ ΑΛ ἴσος ὁ ΗΜ, δ ἄρα μέρος έστιν ό ΗΚ τοῦ ΓΔ, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ΗΜ τοῦ ΓΖ καὶ λοιπὸς ἄρα ὁ ΜΚ λοιποῦ τοῦ ΖΔ τὸ αὐτὸ μέρος έστίν, ὅπερ ὅλος ὁ ΗΚ ὅλου τοῦ ΓΔ. πάλιν 15 έπεί, ο μέρος έστιν ο ΚΘ τοῦ ΓΔ, τὸ αὐτὸ μέρος έστι και δ ΕΛ τοῦ ΓΖ, μείζων δὲ δ ΓΔ τοῦ ΓΖ, μείζων ἄρα καὶ ὁ ΘΚ τοῦ ΕΛ. κείσθω τῷ ΕΛ ἴσος ό ΚΝ. δ άρα μέρος έστιν ό ΚΘ τοῦ ΓΔ, τὸ αὐτὸ μέρος έστι και δ ΚΝ του ΓΖ και λοιπός άρα δ 20 ΝΘ λοιποῦ τοῦ ΖΔ τὸ αὐτὸ μέρος ἐστίν, ὅπερ ὅλος ό ΚΘ όλου τοῦ ΓΔ. ἐδείχθη δὲ καὶ λοιπὸς ὁ ΜΚ λοιποῦ τοῦ ΖΔ τὸ αὐτὸ μέρος ἄν, ὅπερ ὅλος ὁ ΗΚ όλου τοῦ ΓΔ καὶ συναμφότερος ἄρα ὁ ΜΚ, ΝΘ τοῦ ΔΖ τὰ αὐτὰ μέρη ἐστίν, ἄπερ όλος ὁ ΘΗ όλου

^{1.} $n\alpha l$ | $n\alpha l$ | δ | V. | $Z\Delta$ | Δ |

EB reliqui $Z\Delta$ easdem partes esse, quae sit totus AB totius $\Gamma\Delta$.

ponatur enim $H\Theta = AB$. itaque quae partes est $H\Theta$ numeri $\Gamma\Delta$, eaedem est etiam AE numeri ΓZ . dividatur $H\Theta$ in HK, $K\Theta$ partes numeri $\Gamma\Delta$, AE autem in AA, AE partes numeri ΓZ . itaque multi-

tudo numerorum HK, $K\Theta$ multitudini numerorum AA, AE aequalis est. et quoniam quae pars est HK numeri ΓA , eadem est AA numeri ΓZ , et

 $\Gamma \Delta > \Gamma Z$, erit etiam $HK > A \Lambda$. ponatur $HM = A \Lambda$. itaque quae pars est HK numeri $\Gamma \Delta$, eadem est HM numeri ΓZ . quare etiam reliquus MK reliqui $Z \Delta$ eadem pars est, quae totus HK totius $\Gamma \Delta$ [prop. VII]. rursus quoniam quae pars est $K \Theta$ numeri $\Gamma \Delta$, eadem est $E \Lambda$ numeri ΓZ , et $\Gamma \Delta > \Gamma Z$, erit etiam $\Theta K > E \Lambda$. ponatur $KN = E \Lambda$. itaque quae pars est $K \Theta$ numeri $\Gamma \Delta$, eadem est KN numeri ΓZ . quare etiam reliquus $N \Theta$ reliqui $Z \Delta$ eadem pars est, quae totus $K \Theta$ totius $\Gamma \Delta$ [prop. VII]. demonstrauimus autem, esse etiam reliquum MK reliqui $Z \Delta$ eandem partem, quae totus HK totius sit $\Gamma \Delta$. quare etiam $MK + N \Theta$ eaedem partes sunt numeri ΔZ , quae totus ΘH totius

^{22.} $\tilde{\omega}\nu$] om. p, $\tilde{\sigma}\nu$ V. HK] KH P. 23. $\Gamma\Delta$] $\Delta\Gamma$ FV p. MK] eras. V. $N\Theta$] corr. ex $H\Theta$ m. 2 p. 24. ΔZ] ΔZ F; $Z\Delta$ V p. ΘH] $H\Theta$ FV p.

τοῦ $\Gamma \Delta$. ἴσος δὲ συναμφότερος μὲν ο MK, $N\Theta$ τῷ EB, ὁ δὲ ΘH τῷ BA καὶ λοιπὸς ἄρα ὁ EB λοιποῦ τοῦ $Z\Delta$ τὰ αὐτὰ μέρη ἐστίν, ἄπερ ὅλος ὁ AB ὅλον τοῦ $\Gamma \Delta$ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

8'.

Ἐὰν ἀριθμὸς ἀριθμοῦ μέρος ἦ, καὶ ἔτερος ἐτέρου τὰ αἰτὸ μέρος ἦ, καὶ ἐναλλάξ, ὂ μέρος ἐστὶν ἢ μέρη ὁ πρῶτος τοῦ τρίτου, τὸ αὐτὸ μέρος ἔσται ἢ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ὁ δεύτερος 10 τοῦ τετάρτου.

'Αριθμός γὰο ὁ Α ἀριθμοῦ τοῦ ΒΓ μέρος ἔστω, καὶ ἔτερος ὁ Δ ἐτέρου τοῦ ΕΖ τὸ αὐτὸ μέρος, ὅπερ ὁ Α τοῦ ΒΓ· λέγω, ὅτι καὶ ἐναλλάξ, ὅ μέρος ἐστὶν ὁ Α τοῦ Δ ἢ μέρη, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ΒΓ

15 τοῦ ΕΖ η μέρη.

Ἐπεὶ γὰο ὁ μέρος ἐστὶν ὁ Α τοῦ ΒΓ, το αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ Δ τοῦ ΕΖ, ὅσοι ἄρα εἰσὶν ἐν τῷ ΒΓ ἀριθμοὶ ἴσοι τῷ Α, τοσοῦτοί εἰσι καὶ ἐν τῷ ΕΖ ἴσοι τῷ Δ. διηρήσθω ὁ μὲν ΒΓ εἰς τοὺς τῷ Α 20 ἴσους τοὺς ΒΗ, ΗΓ, ὁ δὲ ΕΖ εἰς τοὺς τῷ Δ ἴσους τοὺς ΕΘ, ΘΖ. ἔσται δὴ ἴσον τὸ πλῆθος τῶν ΒΗ, ΗΓ τῷ πλήθει τῶν ΕΘ, ΘΖ.

Καὶ ἐπεὶ ἴσοι είσιν οι ΒΗ, ΗΓ ἀριθμοὶ ἀλλήλοις, είσὶ δὲ καὶ οι ΕΘ, ΘΖ ἀριθμοὶ ἴσοι ἀλλήλοις,

^{1.} $\Gamma \Delta$] $\Delta \Gamma$ BF. $\delta \epsilon$] V corr. ex $\delta \dot{\eta}$; $\delta \dot{\eta}$ PBFp. $\mu \epsilon \nu$ δ] δ $\mu \epsilon \nu$ V. MK, $N\Theta$] mutat. in HM, KN m. 2 V; $\lambda \omega - \kappa \delta$ $\delta \omega$ δ δMK , $N\Theta$ $\tau \tilde{\omega}$ EB $\delta \cos \delta \delta \tau \ell \nu$ mg. m. 2 V. 2. $\tau \tilde{\omega}$] e corr. m. 1 F. EB] BE V m. 1, AE m. 2. ΘH] ΘN p. BA] mutat. in MK m. rec. p. 3. $Z\Delta$] corr. ex ΔZ m. 2 V, ΔZ F. 6. Post $\delta \tau \epsilon \varrho o g$ ras. 5 litt., dein $\tau \circ \tilde{\omega}$ $\tau \circ \tilde{\omega}$

 $\Gamma \Delta$. sed $MK + N\Theta = EB^1$) et $\Theta H = BA$. ergo etiam reliquus EB reliqui $Z\Delta$ eaedem partes sunt, quae totus AB totius $\Gamma \Delta$; quod erat demonstrandum.

TX.

Si numerus numeri pars est et alius numerus alius numeri eadem pars, etiam permutatim, quae pars uel partes primus est tertii, eadem pars uel partes erit secundus quarti.

Nam numerus A numeri $B\Gamma$ pars sit, et alius Δ alius numeri EZ eadem pars sit, quae A numeri $B\Gamma$. dico, etiam permutatim numerum $B\Gamma$ eandem partem uel partes esse numeri EZ, quae pars uel partes sit A numeri Δ .

Nam quoniam quae pars est A numeri $B\Gamma$, eadem est Δ numeri EZ, quot sunt in $B\Gamma$ numeri numero A aequales, totidem etiam in EZ sunt numero Δ aequales. H Γ numero Δ aequales, EZ autem in $E\Theta$, ΘZ numero Δ aequales. itaque multitudo numerorum BH, $H\Gamma$

multitudini numerorum $E\Theta$, ΘZ aequalis est. et quoniam $BH = H\Gamma$ et $E\Theta = \Theta Z$, et multitudo numerorum

¹⁾ Nam $HM + MK + KN + N\Theta = AA + AE + EB$, et HM = AA, KN = EA.

έσται] έστι comp. p. 11. Post έστω add. V: η τὰ αὐτὰ μέρη punctis del. μέρος ἔσται p. 13. Post $B\Gamma$ add. B V p, F mg. m. 2: ἐλάττων δὲ ἔστω ὁ A τοῦ A (A in ras. m. 1 B). ὅ] supra ὅ scr. ὅπερ m. 1 p. 14. ἐστίν F. 17. ἑστίν PF. καί] om. P. 18. εἰσιν PB. 21. ἔσται] ἐστί F, corr. m. 2. 24. εἰσίν P. $E\Theta$] EZ p.

10

καί έστιν ἴσον τὸ πληθος τῶν ΒΗ, ΗΓ τῷ πληθει τῶν ΕΘ, ΘΖ, ὃ ἄρα μέρος ἐστὶν ὁ ΒΗ τοῖ ΕΘ ἢ μέρη, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ΗΓ τοῦ ΘΖ ἢ τὰ αὐτὰ μέρη ὅστε καὶ ὃ μέρος ἐστὶ καὶ συναμφότερος ὁ ΒΓ συναμφοτέρου τοῦ ΕΖ ἢ τὰ αὐτὰ μέρη. ἴσος δὲ ὁ μὲν ΒΗ τῷ Α, ὁ δὲ ΕΘ τῷ Δ Ὁ ἄρα μέρος ἐστὶν ὁ Α τοῦ Δ ἢ μέρη, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ΒΓ τοῦ ΕΖ ἢ τὰ αὐτὰ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ΒΓ τοῦ ΕΖ ἢ τὰ αὐτὰ μέρος ἔστὶ καὶ ὁ ΒΓ τοῦ ΕΖ ἢ τὰ αὐτὰ μέρη. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

Έὰν ἀριθμὸς ἀριθμοῦ μέρη ἦ, καὶ ἕτερος ἐτέρου τὰ αὐτὰ μέρη ἧ, καὶ ἐναλλάξ, ἃ μέρη ἐστὶν ὁ πρῶτος τοῦ τρίτου ἢ μέρος, τὰ αὐτὰ μέρη ἔσται καὶ ὁ δεύτερος τοῦ τετάρτου ἢ τὸ 15 αὐτὸ μέρος.

'Αριθμός γὰρ ὁ ΑΒ ἀριθμοῦ τοῦ Γ μέρη ἔστω, καὶ ἔτερος ὁ ΔΕ έτέρου τοῦ Ζ τὰ αὐτὰ μέρη· λέγω, ὅτι καὶ ἐναλλάξ, ἃ μέρη ἐστὶν ὁ ΑΒ τοῦ ΔΕ ἢ μέρος, τὰ αὐτὰ μέρη-ἐστὶ καὶ ὁ Γ τοῦ Ζ ἢ τὸ αὐτὸ 20 μέρος.

Έπει γάο, ἃ μέρη ἐστιν ὁ ΑΒ τοῦ Γ, τὰ αὐτὰ μέρη ἐστι και ὁ ΔΕ τοῦ Ζ, ὅσα ἄρα ἐστιν ἐν τῷ ΑΒ μέρη τοῦ Γ, τοσαῦτα και ἐν τῷ ΔΕ μέρη τοῦ Ζ. διηρήσθω ὁ μὲν ΑΒ εἰς τὰ τοῦ Γ μέρη τὰ ΑΗ,

25 ΗΒ, δ δε ΔΕ είς τὰ τοῦ Ζ μέρη τὰ ΔΘ, ΘΕ Εσται

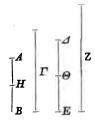
^{2.} $E\Theta$] corr. ex EZ m. 1 F. 4. $\tilde{\omega}\sigma\tau\epsilon$] - $\tau\epsilon$ in ras. V. 7. $\delta\epsilon$] $\delta\eta$ P. 12. $\tilde{\eta}$] P; om. BFVp. 13. Ante $\tilde{\eta}$ in p del. nal. $\mu\epsilon\rho\sigma$] corr. ex $\mu\epsilon\rho\eta$ p. 14. $\tilde{\epsilon}\sigma\tau\alpha\iota$ $\mu\epsilon\rho\eta$ V. nal] m. 2 F. 16. AB] inter A et B duae litt. eras. V. $\tilde{\epsilon}\sigma\tau\omega$] φ , $\tilde{\epsilon}\sigma\tau\alpha\iota$? F. 17. Post $\mu\epsilon\rho\eta$ add. BFVp: $\tilde{\epsilon}\sigma\tau\omega$ $\delta\epsilon$ ($\delta\epsilon$ m. 2 F; $\tilde{\epsilon}\lambda\dot{\alpha}\tau\tau\omega\nu$ $\delta\epsilon$ $\tilde{\epsilon}\sigma\tau\omega$ B) δ AB $\tau\sigma\tilde{\nu}$ ΔE $\tilde{\epsilon}\lambda\dot{\alpha}\sigma\sigma\omega\nu$ (m.

BH, $H\Gamma$ multitudini numerorum $E\Theta$, ΘZ aequalis est, erit etiam $H\Gamma$ numeri ΘZ eadem pars uel partes, quae BH numeri $E\Theta$. quare etiam quae pars uel partes est BH numeri $E\Theta$, eadem pars uel partes est $B\Gamma$ numeri EZ [prop. V et VI]. sed BH = A, $E\Theta = \Delta$. ergo quae pars uel partes est A numeri Δ , eadem pars uel partes est etiam $B\Gamma$ numeri EZ; quod erat demonstrandum.

X.

Si numerus numeri partes sunt, et alius numerus alius numeri eaedem partes, etiam permutatim quae partes uel pars primus est tertii, eaedem partes uel pars est secundus quarti.

Numerus enim AB numeri Γ partes sint, et alius △E alius numeri Z eaedem partes. dico, etiam permutatim numerum Γ easdem partes uel partem esse numeri Z, quae AB numeri ΔE .

nam quoniam quae partes est ABnumeri Γ , eaedem est etiam ΔE nu-in $\triangle \Theta$, ΘE partes numeri Z. erit

² F, om. B). 18. $\tilde{\alpha}$] om. F. 19. $\tilde{\ell}\sigma\tau\ell\nu$ F. $\tau o\tilde{\nu}$] om. p. 21. $\tilde{\alpha}$] m. 2 B. 22. $\tilde{\alpha}\varrho\alpha$] m. 2 F. 24. Γ] in ras. 4 litt. e corr. F. 25. HB] H e corr. V. ΔE] E in ras. P. $\triangle \Theta$] $\triangle$ e corr. p; post ras. 2 litt. V; $\triangle \Theta$ F (sed $\triangle$ e corr.). $\Theta E \mid E \text{ eras.}; \text{ full } E \Theta F.$

δὴ ἴσον τὸ πλῆθος τῶν ΑΗ, ΗΒ τῷ πλήθει τῶν ΑΘ, ΘΕ. καὶ ἐπεί, ὅ μέρος ἐστὶν ὁ ΑΗ τοῦ Γ, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ΔΘ τοῦ Ζ, καὶ ἐναλλάξ, ὅ μέρος ἐστὶν ὁ ΑΗ τοῦ Γ, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶν ὁ ΑΗ τοῦ ΔΘ ἢ μέρη, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ Γ τοῦ Ζ ἢ τὰ αὐτὰ μέρη. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καί, ὅ μέρος ἐστὶν ὁ ΗΒ τοῦ ΘΕ ἢ μέρη, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ Γ τοῦ Ζ ἢ τὰ αὐτὰ μέρη κὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ΗΒ τοῦ ΔΘ ἢ μέρη, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ΗΒ τοῦ ΘΕ ἢ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ 10 ὅ ἄρα μέρος ἐστὶν ὁ ΑΗ τοῦ ΔΘ ἢ μέρη, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ΑΒ τοῦ ΔΕ ἢ τὰ αὐτὰ μέρη ἀλλ' ὅ μέρος ἐστὶν ὁ ΑΗ τοῦ ΔΘ ἢ μέρη, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶν ὁ ΑΗ τοῦ ΔΘ ἢ μέρη, τὰ αὐτὰ μέρη ἐστὶν ὁ ΑΒ τοῦ ΔΕ ἢ μέρος, τὰ αὐτὰ μέρη έστὶν ὁ ΑΒ τοῦ ΔΕ ἢ μέρος, τὰ αὐτὰ μέρη έστὶν ὁ ΑΒ τοῦ ΔΕ ἢ μέρος, τὰ αὐτὰ μέρη 15 ἐστὶ καὶ ὁ Γ τοῦ Ζ ἢ τὸ αὐτὸ μέρος ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

· ια'.

Ἐαν ἦ ὡς ὅλος ποὸς ὅλον, οὕτως ἀφαιφεθεὶς ποὸς ἀφαιφεθέντα, καὶ ὁ λοιπὸς ποὸς τὸν λοιπὸν ἔσται, ὡς ὅλος ποὸς ὅλον.

20 "Εστω ώς ὅλος ὁ ΑΒ πρὸς ὅλον τὸν ΓΔ, οὕτως ἀφαιρεθεὶς ὁ ΑΕ πρὸς ἀφαιρεθέντα τὸν ΓΖ: λέγω, ὅτι καὶ λοιπὸς ὁ ΕΒ πρὸς λοιπὸν τὸν ΖΔ ἐστιν, ὡς ὅλος ὁ ΑΒ πρὸς ὅλον τὸν ΓΔ.

Έπεί έστιν ώς ὁ ΑΒ πρὸς τὸν ΓΔ, οὕτως ὁ ΑΕ

^{1.} δή] δέ p. AH, HB] in ras. φ. 2. ΔΘ, ΘΕ] eras. F. 3. καί] (alt.) Pp, Bm. rec.; om. FV. 4. ΔΘ] ΘΔ P. 5. Γ] post ras. 1 litt. F. τὰ αὐτά] om. p. διὰ τὰ — 7: μέφη] om. V; ὅστε καὶ ὁ HB τοῦ ΘΕ τὸ αὐτό ἐστι μέφος μέφη, ὅπεφ ὁ ἴσος τῷ HB, τοντέστιν ὁ ΛΗ, τῷ ἴσφ τῷ ΔΘ, τοντέστιν τῷ ΘΕ p; idem V mg. m. 1 bis (μέφος ἐστίν, τοῦ HB τοντέστι). 6. HB] BH F. τὸ αὐτὸ μέφος] bis P,

igitur multitudo numerorum AH, HB multitudini numerorum $A\Theta$, ΘE aequalis. et quoniam quae pars est AH numeri Γ , eadem est $A\Theta$ numeri Z, permutatim quae pars uel partes est AH numeri $A\Theta$, eadem pars uel partes est etiam Γ numeri $A\Theta$, eadem de causa etiam quae pars uel partes est AB numeri AB, eadem pars uel partes est AB numeri AB, eadem quae partes uel pars est AB numeri AB, eaedem partes uel pars est AB numeri AB, eaedem partes uel pars est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel pars est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel pars est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel pars est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel pars est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel pars est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel pars est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel pars est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel pars est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel pars est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel pars est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel pars est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel pars est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel partes est AB numeri AB, eaedem partes uel partes est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel partes est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel partes est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel partes est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel partes est etiam AB numeri AB, eaedem partes uel partes est etiam AB numeri AB, eaedem partes est etiam AB numeri AB, eaedem partes est etiam AB numeri AB

XI.

Si est ut totus ad totum, ita ablatus ad ablatum, etiam reliquus ad reliquum erit, ut totus ad totum.

Sit $AB : \Gamma \Delta = AE : \Gamma Z$. dico, esse etiam

 $EB: Z \Delta = AB: \Gamma \Delta$.

quoniam est $AB : \Gamma \Delta = AE : \Gamma Z$, erit AE eadem

¹⁾ Nam AH eadem pars uel partes est numeri $\Delta\Theta$, quae HB numeri ΘE . ergo (prop. V et VI) AB numeri ΔE eadem pars uel partes est, quae AH numeri $\Delta\Theta$ siue quae Γ numeri Δ .— sed quae hanc ipsam ratiocinationem continent uerba lin. 8—13, merito auctoritate codicis P Theoni tribuenda esse uideri possunt (Campanus in his libris arithmeticis tanto opere a Graecis discrepat, ut perrare ex eo documenta peti possint).

πρὸς τὸν ΓΖ, ὅ ἄρα μέρος ἐστὶν ὁ ΑΒ τοῦ ΓΔ ἢ μέρη, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ΑΕ τοῦ ΓΖ ἢ τὰ αὐτὰ μέρη. καὶ λοιπὸς ἄρα ὁ ΕΒ λοιποῦ τοῦ ΖΔ τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶν ἢ μέρη, ἄπερ ὁ ΑΒ τοῦ ΓΔ. ἔστιν το ἄρα ὡς ὁ ΕΒ πρὸς τὸν ΖΔ, οὕτως ὁ ΑΒ πρὸς τὸν ΓΔ. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

LB'.

Έὰν ὧσιν ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ ἀνάλογον, ἔσται ὡς εἶς τῶν ἡγουμένων πρὸς ἕνα τῶν 10 ἐπομένων, οὕτως ἄπαντες οἱ ἡγούμενοι πρὸς ἄπαντας τοὺς ἐπομένους.

"Εστωσαν ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ ἀνάλογον οἱ Α, Β, Γ, Δ, ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Γ πρὸς τὸν Δ. λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως οἱ Α, Γ 15 πρὸς τοὺς Β, Δ.

Ἐπεὶ γάρ ἐστιν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, ὁ ἄρα μέρος ἐστὶν ὁ Α τοῦ Β ἢ μέρη, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ Γ τοῦ Δ ἢ μέρη. καὶ συναμφότερος ἄρα ὁ Α, Γ συναμφοτέρου τοῦ Β, Δ τὸ 20 αὐτὸ μέρος ἐστὶν ἢ τὰ αὐτὰ μέρη, ἄπερ ὁ Α τοῦ Β. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως οἱ Α, Γ πρὸς τοὺς Β, Δ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

uy'.

Έὰν τέσσαρες ἀριθμοὶ ἀνάλογον ὧσιν, καὶ 25 ἐναλλὰξ ἀνάλογον ἔσονται.

XIII. Philop. in anal. post. fol. 18.

¹ τόν] om. V. 2. ἐστίν F. 3. λοιπός] λοιπόν p. ZΔ] ΔΖ P. 4. ἄπες] -πες eras. F. δ] bis p. 12. ἀνάλογον] om. V p, euan. F. 13. δ Γ] δέ φ. δ Γ — 14: Β, οῦτως]

pars uel partes numeri
$$\Gamma Z$$
, quae AB numeri $\Gamma \Delta$ [def. 20]. quare etiam reliquus EB reliqui $Z\Delta$ eadem pars uel partes erit, quae AB numeri $\Gamma \Delta$ [prop. VII. VIII]. ergo $EB: Z\Delta = AB: \Gamma \Delta$ [def. 20]; quod erat demonstrandum.

XII.

Si quotlibet numeri proportionales sunt, erunt, ut unus praecedentium ad unum sequentium, ita omnes praecedentes ad omnes sequentes.

Sint quotlibet numeri proportionales A, B, Γ , Δ , ita ut sit $A:B=\Gamma:\Delta.$ $\Delta \quad \text{dico, esse } A:B=A+\Gamma:B+\Delta.$ $\text{nam quoniam est } A:B=\Gamma:\Delta,$ quae pars uel partes est A numeri B, eadem pars uel partes est etiam

 Γ numeri Δ [def. 20]. quare etiam $A + \Gamma$ eadem pars uel partes sunt numerorum $B + \Delta$, quae A numeri B [prop. V. VI]. ergo

 $A: B = A + \Gamma: B + \Delta$ [def. 20]; quod erat demonstrandum.

XIII.

Si quattuor numeri proportionales sunt, etiam permutatim proportionales erunt.

om. p. 16. A] in ras. m. rec. P. τόν] τό φ. 17. δ] η φ (non F). τοῦ] τόν φ. 19. δ] e corr. V, m. 2 F. 20. ἐστίν] comp. F, euan. Dein in F seq. 23 folia pergameni receptissimi (φ); incip. ἐστίν η κτλ., desin. IX, 15 fin.: δείξαι. 21. Post ἔστιν in B: δ, del. m. 2. 24. ἀστ Νρφ.

"Εστωσαν τέσσαρες ἀριθμοὶ ἀνάλογον οἱ Α, Β, Γ, Δ, ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Γ πρὸς τὸν Δ΄ λέγω, ὅτι καὶ ἐναλλὰξ ἀνάλογον ἔσονται, ὡς ἱ Α πρὸς τὸν Γ, οὕτως ὁ Β πρὸς τὸν Δ.

ιδ'.

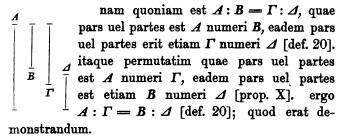
Έὰν ὧσιν ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ καὶ ἄλλοι αὐτοῖς ἴσοι τὸ πλῆθος σύνδυο λαμβανόμενοι 15 καὶ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, καὶ δι' ἴσου ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἔσονται.

"Εστωσαν ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ οἱ Α, Β, Γ καὶ ἄλλοι αὐτοῖς ἴσοι τὸ πλῆθος σύνδυο λαμβανόμενοι ἐν τῷ αὐτῷ λόγῷ οἱ Δ, Ε, Ζ, ὡς μὲν ὁ Α πρὸς τὸν Β, 20 οὕτως ὁ Δ πρὸς τὸν Ε, ὡς δὲ ο Β πρὸς τὸν Γ, οῦτως ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ΄ λέγω, ὅτι καὶ δι ἴσου ἐστὶν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Γ, οῦτως ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ.

Έπεὶ γάρ ἐστιν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Δ πρὸς τὸν Ε, ἐναλλὰξ ἄρα ἐστὶν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Δ, 25 οὕτως ὁ Β πρὸς τον Ε. πάλιν, ἐπεί ἐστιν ὡς ὁ Β πρὸς τὸν Γ, οὕτως ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ, ἐναλλὰξ ἄρα ἐστὶν ὡς ὁ Β πρὸς τὸν Ε, οὕτως ὁ Γ πρὸς τὸν Ζ. ὡς δὲ ὁ Β πρὸς τὸν Ε, οὕτως ὁ Α πρὸς τὸν Δ΄ καὶ

^{9.} B] e corr. V. μέρη τὰ αὐτα p. 15. καί] om. V pφ. lóyφ] m. rec. B. 17. Γ] Γ, Δ p. 27. ώς] om. p.

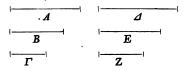
Sint quattuor numeri proportionales A, B, Γ , Δ , ita ut sit $A: B = \Gamma : \Delta$. dico, esse etiam permutatim $A: \Gamma = B : \Delta$.

XIV.

Si quotlibet numeri dati sunt et alii iis numero aequales bini simul coniuncti et in eadem proportione, etiam ex aequo in eadem proportione erunt.

Sint quotlibet numeri A, B, Γ et alii iis numero aequales bini simul coniuncti in eadem proportione

 Δ , E, Z, ita ut sit $A: B = \Delta: E$ et $B: \Gamma = E: Z$. dico, esse etiam ex aequo $A: \Gamma = \Delta: Z$.

nam quoniam est $A: B = \Delta: E$, permutatim erit $A: \Delta = B: E$ [prop. XIII]. rursus quoniam est $B: \Gamma = E: Z$,

permutatim erit $B: E = \Gamma: Z$ [id.]. sed $B: E = A: \Delta$.

ώς ἄρα ὁ Α πρὸς τὸν Δ, οἵτως ὁ Γ πρὸς τὸν Ζ· ἐναλλὰξ ἄρα ἐστὶν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Γ, οὕτως ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

18'.

Μονὰς γὰο ἡ Α ἀριθμόν τινα τὸν ΒΓ μετρείτω, 10 ἰσάκις δὲ ἔτερος ἀριθμὸς ὁ Δ ἄλλον τινὰ ἀριθμὸν τὸν ΕΖ μετρείτω· λέγω, ὅτι καὶ ἐναλλὰξ ἰσάκις ἡ Α μονὰς τὸν Δ ἀριθμὸν μετρεῖ καὶ ὁ ΒΓ τὸν ΕΖ.

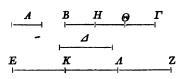
Έπεὶ γὰο ἰσάκις ἡ Α μονὰς τὸν ΒΓ ἀριθμὸν μετρεῖ καὶ ὁ Δ τὸν ΕΖ, ὅσαι ἄρα εἰσὶν ἐν τῷ ΒΓ 15 μονάδες, τοσοῦτοί εἰσι καὶ ἐν τῷ ΕΖ ἀριθμοὶ ἴσοι τῷ Δ. διηρήσθω ὁ μὲν ΒΓ εἰς τὰς ἐν ἑαντῷ μονάδας τὰς ΒΗ, ΗΘ, ΘΓ, ὁ δὲ ΕΖ εἰς τοὺς τῷ Δ ἴσους τοὺς ΕΚ, ΚΛ, ΛΖ. ἔσται δὴ ἴσον τὸ πλῆθος τῶν ΒΗ, ΗΘ, ΘΓ τῷ πλήθει τῶν ΕΚ, ΚΛ, ΛΖ. 20 καὶ ἐπεὶ ἴσαι εἰσὶν αὶ ΒΗ, ΗΘ, ΘΓ μονάδες ἀλλήλαις, εἰσὶ δὲ καὶ οἱ ΕΚ, ΚΛ, ΛΖ ἀριθμοὶ ἴσοι ἀλλήλοις, καὶ ἐστιν ἴσον τὸ πλῆθος τῶν ΒΗ, ΗΘ, ΘΓ μονάδων τῷ πλήθει τῶν ΕΚ, ΚΛ, ΛΖ ἀριθμῶν, ἔσται ἄρα ὡς ἡ ΒΗ μονὰς πρὸς τὸν ΕΚ ἀριθμόν καὶ ἡ ΘΓ μονὰς πρὸς τὸν ΛΖ ἀριθμὸν καὶ ἡ ΘΓ μονὰς πρὸς τὸν ΛΖ ἀριθμὸν καὶ ἡ ΘΓ μονὰς πρὸς τὸν ΛΖ ἀριθμὸν καὶ ἡ ΘΓ μονὰς πρὸς τὸν ΛΖ ἀριθμὸν. ἔσται ἄρα καὶ ὡς εἶς

quare etiam $A: \Delta = \Gamma: Z$. ergo permutatim erit $A: \Gamma = \Delta: Z$ [id.]; quod erat demonstrandum.

XV.

Si unitas numerum aliquem metitur, et alius numerus alium numerum aequaliter metitur, etiam permutatim unitas tertium numerum et secundus quartum aequaliter metietur.

Nam unitas $\mathcal{A}$ numerum aliquem $B\Gamma$ metiatur, et alius numerus $\mathcal{A}$ alium numerum EZ aequaliter me-

tiatur. dico, etiam permutatim unitatem A numerum A et BI numerum EZ aequaliter metiri

nam quoniam unitas A numerum $B\Gamma$ et Δ numerum EZ aequaliter metitur, quot sunt in $B\Gamma$ unitates, tot etiam in EZ numeri sunt numero Δ aequales. dividatur $B\Gamma$ in unitates suas BH, $H\Theta$, $\Theta\Gamma$ et EZ in numeros EK, $K\Lambda$, ΛZ numero Δ aequales. erit igitur multitudo numerorum BH, $H\Theta$, $\Theta\Gamma$ multitudini numerorum EK, $K\Lambda$, ΛZ aequalis. et quoniam

$$BH = H\Theta = \Theta\Gamma$$

et etiam $EK = K\Lambda = \Lambda Z$, et multitudo unitatum BH, $H\Theta$, $\Theta\Gamma$ multitudini numerorum EK, $K\Lambda$, ΛZ aequalis est, erit $BH: EK = H\Theta: K\Lambda = \Theta\Gamma: \Lambda Z$.

^{11.} μετοείτω] om. ∇ φ. ἰσάπις] om. p. 12. μετοεί ἰσάπις p. 15. εἰσίν PB. ἀριθμῷ p. 16. ὁ] ἡ φ. ἐαντῷ] PB, αὐτῷ ∇ pφ. 18. δή] δέ p. 19. $K\Lambda$] K e corr. ∇ . 23. τῶν EK] τῷ M, EK φ. 24. ὡς] m. 2 ∇ . τόν] om. p. οὖτως] in ras. m. 2 ∇ . καὶ ἡ — 26. ἀριθμόν] om. m. 2 ∇ . καὶ ἡ — 26. ἀριθμόν] om. m. 2 ∇ . 26. ἀριθμόν] om. B. ἔσται ἐστιν comp. p.

των ήγουμένων πρὸς ενα των επομένων, οὕτως απαντες οι ήγούμενοι πρὸς απαντας τοὺς επομένους εστιν ἄρα ως ή ΒΗ μονὰς πρὸς τὸν ΕΚ ἀριθμόν, οὕτως ὁ ΒΓ πρὸς τὸν ΕΖ. ἴση δὲ ή ΒΗ μονὰς τῆ Α μουάδι, ὁ δὲ ΕΚ ἀριθμὸς τῷ Δ ἀριθμῷ. ἔστιν ἄρα ως ή Α μονὰς πρὸς τὸν Δ ἀριθμόν, οὕτως ὁ ΒΓ πρὸς τὸν ΕΖ. ἰσάκις ἄρα ἡ Α μονὰς τὸν Δ ἀριθμὸν μετρεῖ καὶ ὁ ΒΓ τὸν ΕΖ. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15'.

10 Εὰν δύο ἀριθμοὶ πολλαπλασιάσαντες ἀλλήλους ποιῶσί τινας, οἱ γενόμενοι ἐξ αὐτῶν ἴσοι ἀλλήλοις ἔσονται.

"Εστωσαν δύο ἀριθμοὶ οί Α, Β, καὶ ὁ μὲν Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ ποιείτω, ὁ δὲ Β τὸν Α πολλα15 πλασιάσας τὸν Δ ποιείτω· λέγω, ὅτι ἴσος ἐστὶν ὁ Γ τῷ Δ.

Έπει γὰρ ὁ Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν, ὁ Β ἄρα τὸν Γ μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν τῷ Α
μονάδας. μετρεῖ δὲ και ἡ Ε μονὰς τὸν Α ἀριθμὸν
20 κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ μονάδας ἰσάκις ἄρα ἡ Ε μονὰς
τὸν Α ἀριθμὸν μετρεῖ καὶ ὁ Β τὸν Γ. ἐναλλὰξ ἄρα
ἰσάκις ἡ Ε μονὰς τὸν Β ἀριθμὸν μετρεῖ καὶ ὁ Α
τὸν Γ. πάλιν, ἐπεὶ ὁ Β τὸν Α πολλαπλασιάσας τὸν
Α πεποίηκεν, ὁ Α ἄρα τὸν Α μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν
25 τῷ Β μονάδας. μετρεῖ δὲ καὶ ἡ Ε μονὰς τὸν Β
κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ μονάδας ἰσάκις ἄρα ἡ Ε μονὰς
τὸν Β ἀριθμὸν μετρεῖ καὶ ἑ Α τὸν Α. ἰσάκις δὲ
ἡ Ε μονὰς τὸν Β ἀριθμὸν ἐμέτρει καὶ ὁ Α τὸν Γ·

^{3.} ἄρα] ἄρα καί p. πρός] bis P. 4. ὁ] ἡ p. μο-νάδι] -δι in ras. V. 7. ἡ] ὁ P. A] supra m. 2 V. μο-

erit autem etiam, ut unus praecedentium ad unum sequentium, ita omnes praecedentes ad omnes sequentes [prop. XII]. quare $BH: EK = B\Gamma: EZ$. sed BH = A, et $EK = \Delta$. quare erit $A: \Delta = B\Gamma: EZ$. ergo unitas A numerum Δ et $B\Gamma$ numerum EZ aequaliter metitur; quod erat demonstrandum.

XVI.

Si duo numeri alter alterum multiplicans numeros aliquos efficiunt, numeri effecti inter se aequales erunt.

Sint duo numeri A, B, et sit

$$A \times B = \Gamma$$
, $B \times A = \Delta$.

dico, esse $\Gamma = \Delta$.

nam quoniam $A \times B = \Gamma$, B ı-----ı **1** numerum Γ secundum unitates Γ numeri A metitur. uerum etiam Δ unitas E numerum A secundum unitates eius metitur. ---- E unitas E numerum A et B numerum Γ aequaliter metitur. itaque permutatim unitas E numerum B et Anumerum Γ aequaliter metitur [prop. XV]. rursus quoniam $B \times A = \Delta$, A numerum Δ secundum unitates numeri B metitur. uerum etiam unitas E numerum B secundum unitates eius metitur. itaque unitas Enumerum B et A numerum Δ aequaliter metitur. uerum unitas E numerum B et A numerum Γ aequa-

νάς] om. P. ἀριθμόν] om. P. μετρ $\tilde{y}$ φ. 11. ποιῶσιν B. 14. ποιήτω V, sed corr. 19. ή] supra m. 1 p. E] e corr. p. 20. αὐτ $\tilde{y}$ p. ᾶρα] in ras. V. 21. Ισάκις ᾶρα P m. 1, corr. m. rec. 22. Ισάκις] om. p. μονὰς Ισάκις p. 23. Λ] in ras. m. 1 B. 25. τ $\tilde{\varphi}$] αὐτ $\tilde{\varphi}$ P, corr. m. rec. 27. τὸν Δ — 28: καὶ δ Λ] om. p. 28. ἐμέτρει] P; μετρεὶ B V φ.

Ισάκις ἄρα ἱ A ξκάτερον τῶν Γ , A μετρεἱ. ἴσος ἄρα ἐστὶν ὁ Γ τῷ A. ἵπερ ἔδει δείξαι.

15'.

'Εὰν ἀριθμὸς δύο ἀριθμοὺς πολλαπλασιάσας 5 ποιῆ τινας, οί γενόμενοι ἐξ αὐτῶν τὸν αὐτὸν ἕξουσι λόγον τοῖς πολλαπλασιασθεῖσιν.

'Αριθμός γὰρ ὁ Α δύο ἀριθμοὺς τοὺς Β, Γ πολλαπλασιάσας τοὺς Δ, Ε ποιείτω λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς ὁ Β πρὸς τὸν Γ, οὕτως ὁ Δ πρὸς τὸν Ε.

in'.

Έὰν δύο ἀριθμοὶ ἀριθμόν τίνα πολλαπλασιάσαντες ποιῶσί τινας, οί γενόμενοι ἐξ αὐτῶν τὸν αὐτὸν ἕξουσι λόγον τοῖς πολλαπλα-25 σιάσασιν.

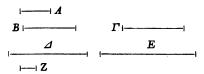
^{1.} ὁ A] om. p. τῶν] τόν p. 5. τὸν αὐτόν] snpra V. 7. πολλαπλασιασθεῖσι p. 8. τούς] in ras. V. 11. τῷ] αὐτῷ P, αὐτῷ τῷ m. rec. 13. αὐτῷ p. 15. ἡ] supra m. 1 p. ἀριθμόν] om. P. 17. καὶ ὡς — 18: πρὸς τὸν Ε] om. P. 18.

liter metiebatur [p. 222, 22]. itaque $\mathcal{A}$ utrumque numerum Γ , $\mathcal{A}$ aequaliter metitur. ergo $\Gamma = \mathcal{A}$; quod erat demonstrandum.

XVII.

Si numerus duos numeros multiplicans numeros aliquos efficit, numeri ex iis effecti eandem rationem habebunt, quam habent numeri multiplicati.

Nam numerus A duos numeros B, Γ multiplicans numeros Δ , E efficiat. dico, esse $B: \Gamma = \Delta : E$.

quoniam enim A numerum B multiplicans Δ effecit, B numerum Δ metitur secundum unitates numeri A. uerum etiam Z unitas numerum A secundum unitates eius metitur. itaque unitas Z numerum A et B numerum Δ aequaliter metitur. quare $Z:A=B:\Delta$ [def. 20]. eadem de causa erit etiam $Z:A=\Gamma:E$. quare etiam $B:\Delta=\Gamma:E$. itaque permutando [prop. XIII] $B:\Gamma=\Delta:E$; quod erat demonstrandum.

XVIII.

Si duo numeri numerum aliquem multiplicantes numeros aliquos efficiunt, numeri inde effecti eandem rationem habebunt, quam multiplicantes.

τὸν Δ] Δ V φ. 24. ἔχουσι P. πολλαπλασιάσασι p, πολλαπλασιάζουσι V φ. Dein seq. in V: δύο γὰς ἀριθμοί οί Α, Β ἀριθμόν τινα τὸν Γ πολλαπλασιάσαντες ποιῶσί τινας οί γενόμενοι ἐξ αὐτῶν τὸν αὐτὸν ἔξουσι τοῖς πολλαπλασιασα (ras. 2 litt.); punctis del. m. 1.

Δύο γὰρ ἀριθμοί οί Α, Β ἀριθμόν τινα τὸν Γ πολλαπλασιάσαντες τοὺς Δ, Ε ποιείτωσαν· λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οῦτως ὁ Δ πρὸς τὸν Ε.

Ἐπεὶ γὰο ὁ Α τὸν Γ πολλαπλασιάσας τὸν Δ πε
5 ποίηκεν, καὶ ο Γ ἄρα τὸν Α πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ Γ τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Ε πεποίηκεν. ἀριθμὸς δὴ ὁ Γ δύο ἀριθμοὺς τοὺς Α, Β πολλαπλασιάσας τοὺς Δ, Ε πεποίηκεν. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ

10 Δ πρὸς τὸν Ε΄ ὅπερ ἔδει δείξαι.

it'.

Ἐὰν τέσσαρες ἀριθμοὶ ἀνάλογον ὧσιν, ὁ ἐκ πρώτου καὶ τετάρτου γενόμενος ἀριθμὸς ἴσος ἔσται τῷ ἐκ δευτέρου καὶ τρίτου γενο
15 μένφ ἀριθμῷ καὶ ἐὰν ὁ ἐκ πρώτου καὶ τετάρτου γενόμενος ἀριθμὸς ἴσος ἢ τῷ ἐκ δευτέρου καὶ τρίτου, οἱ τέσσαρες ἀριθμοὶ ἀνάλογον ἔσονται.

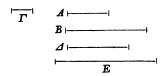
"Εστωσαν τέσσαρες ἀριθμοὶ ἀνάλογον οἱ Α, Β, Γ, 20 Δ, ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ο Γ πρὸς τὸν Δ, καὶ ὁ μὲν Α τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Ε ποιείτω, ὁ δὲ Β τὸν Γ πολλαπλασιάσας τὸν Ζ ποιείτω λέγω, ὅτι ἴσος ἐστὶν ὁ Ε τῷ Ζ.

Ο γὰφ Α τὸν Γ πολλαπλασιάσας τὸν Η ποιείτω.

25 ἐπεὶ οὖν ὁ Α τὸν Γ πολλαπλασιάσας τὸν Η πεποίηκεν,
τον δὲ Δ πολλαπλασιάσας τὸν Ε πεποίηκεν, ἀριθμὸς δη ὁ Α δύο ἀριθμοὺς τοὺς Γ, Δ πολλαπλασιάσας

^{1.} τον Γ] om. p. 2. τον Γ τους p. ποιήτωσαν φ. 3. ως ἐστιν p. 5. ναί] m. 2 V; om. p. ἄρα] del. V, om. φ. 6. διὰ τὰ — 8: πεποίηνεν] mg. m. 2 V, om. φ. 7. δύο]

Duo enim numeri A, B numerum aliquem Γ multiplicantes Δ , E efficient. dico, esse $A:B=\Delta:E$.

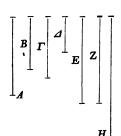
nam quoniam A numerum Γ multiplicans numerum Δ effecit, etiam Γ numerum Λ multiplicans numerum \(\sigma \) effecit [prop.

XVI]. eadem de causa etiam Γ numerum B multiplicans numerum E effecit. itaque numerus Γ duos numeros A, B multiplicans numeros A, E effecit. itaque erit $A:B=\Delta:E$ [prop. XVII]; quod erat demonstrandum.

XIX.

Si quattuor numeri proportionales sunt, numerus ex primo quartoque effectus aequalis erit numero ex secundo tertioque effecto; et si numerus ex primo quartoque effectus aequalis est numero ex secundo tertioque effecto, quattuor numeri

proportionales erunt.

Sint quattuor numeri proportionales A, B, Γ , Δ , ita ut sit $A:B=\Gamma:\Delta$, et $A\times \Delta=E$, $B\times \Gamma=Z$. dico. esse E=Z. $B \times \Gamma = Z$. dico, esse E = Z. nam sit $A \times \Gamma = H$. iam quo-

niam $A \times \Gamma = H$ et $A \times \Delta = E$, numerus A duos numeros Γ , Δ mul-

euan. V. 11. $i\theta'$] om. φ , ut semper deinceps. 14. ἐκ δεντέρου] PB, ἐκ τοῦ δεντέρου Ѷφ; μός] om. p. δευτέρω p. τοίτω συγκειμένω ἀριθμώ p. 17. ἀριθμόί] om. p. ἀνάλογοι p. 21. Ε] in ras. V. Post ποιείτω ras. 8 litt. V. 25. πεποίημε Vφ. 26. δέ] supra V.

τοὺς Η, Ε πεποίηκεν. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, οὕτως ὁ Η πρὸς τὸν Ε. ἀλλ' ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, οὕτως ὁ Α πρὸς τὸν Β' καὶ ὡς ἄρα ὁ Α προς τὸν Β, οὕτως ὁ Η πρὸς τὸν Ε. πάλιν, ἐπεὶ ὁ Α τὸν Γ πολλαπλασιάσας τὸν Η πεποίηκεν, ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ Β τὸν Γ πολλαπλασιάσας τὸν Ζ πεποίηκεν, δύο δὴ ἀριθμοὶ οἱ Α, Β ἀριθμόν τινα τὸν Γ πολλαπλασιάσαντες τοὺς Η, Ζ πεποιήκασιν. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Η πρὸς τὸν Ζ. ἀλλὰ 10 μὴν καὶ ὡς ο Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Η πρὸς τὸν Ε' καὶ ὡς ἄρα ὁ Η πρὸς τὸν Ε, οὕτως ὁ Η πρὸς τὸν Ζ. ὁ Η ἄρα πρὸς ἐκάτερον τῶν Ε, Ζ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον ἴσος ἄρα ἐστὶν ὁ Ε τῷ Ζ.

"Εστω δη πάλιν ίσος ὁ Ε τῷ Ζ' λέγω, ὅτι ἐστὶν
15 ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οῦτως ὁ Γ πρὸς τὸν Δ.

Τῶν γὰρ αὐτῶν κατασκευασθέντων, ἐπεὶ ἴσος ἐστὶν ὁ Ε τῷ Ζ, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Η πρὸς τὸν Ε, οὕτως ὁ Η πρὸς τὸν Ζ. ἀλλ' ὡς μὲν ὁ Η πρὸς τὸν Ε, οὕτως ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, ὡς δὲ ο Η πρὸς 20 τὸν Ζ, οὕτως ὁ Λ πρὸς τὸν Β. καὶ ὡς ἄρα ὁ Λ πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Γ πρὸς τὸν Δ΄ ὅπερ ἔδει δεἴξαι.

^{2.} οὖτως ὁ Η — τὸν Δ] mg. m. 2 V. 2. H] Δ p. ἀλλ' ώς] P; ὡς δέ Βρφ. 3. καὶ ὡς ἄρα ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὖτως οὖτως δέ V, οm. φ. ὡς ἄρα ἱ ἀπερ P. 4. οὖτως καὶ p. ὁ Η πρὸς τὸν Ε] οm. φ. Post Ε in V add. m. 2: ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Ε ig om. φ. Post Ε in V add. m. 2: ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β. 6. πεποίηκε Vφ. 12. ἐκάτερα φ. 16. ἐπεί] del. m. rec. P, adscriptο λείπει. Post ἐπεί add. V pφ: ὁ Α τοὺς (πρὸς τοὺς p) Γ, Δ πολλαπλασιάσας τοὺς Η, Ε πεποίηκεν, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, οὔτως ὁ Η πρὸς τὸν Ε; idem praemisso ἐπεί P mg. m. rec. et item praemisso ἐπεί et additis: ἴσος δέ ἐστιν ὁ Ε τῷ Ζ΄ ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Η πρὸς τὸν Ε B mg. m. 2, deletis lin. 16: ἴσος ἐστίν — 17: τὸν Ε. ἴσος δὲ V pφ. 17. ἐστίν] mutat. in δὲ m. rec. P. Ε]

tiplicans numeros H, E effecti. erit igitur $\Gamma: \Delta = H: E$ [prop. XVII].

uerum $_{\bullet}\Gamma: A = A: B.$ quare etiam A: B = H: E. rursus quoniam $A \times \Gamma = H$ et $B \times \Gamma = Z$, duo numeri A, B numerum aliquem Γ multiplicantes numeros H, Z effecerunt. itaque A: B = H: Z [prop. XVIII]. uerum etiam A: B = H: E. quare etiam H: E = H: Z. H igitur ad utrumque E, E eandem rationem habet. ergo E = Z [V, 9].

Sit rursus E = Z. dico, esse $A : B = \Gamma : \Delta$. nam iisdem comparatis quoniam E = Z, erit $H : E = H : Z [V, 7]^{1}$

uerum $H: E = \Gamma: \Delta$ [prop. XVII] et H: Z = A: B [prop. XVIII]. quare etiam $A: B = \Gamma: \Delta$; quod erat demonstrandum.

¹⁾ Cum Euclides plerasque propositiones libri V propria demonstratione usus de numeris iterum demonstrauerit, in quibusdam hoc neglexit, uelut V prop. 11 in his propositionibus saepissime utitur, p. 228, 13 eiusdem libri prop. 9, nostro loco prop. 7, et similiter in aliis.

e corr. m. 1 p. Éστιν ἄρα — 18: τὸν Z] mg. m. 2 V. ἔστιν] ἔστι φ. E] Z φ. 18. Z] E φ. 19. Δ] in ras. V. Post Δ add. V pφ: καὶ ὡς ἄρα ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, οὖτως ὁ Η πρὸς τὸν Ζ; idem inser. B m. 2, mg. m. rec. P. 20. καί] om. V φ. 21. Sequitur in V pφ propositio de tribus numeris proportionalibus; om. P m. 1 (in mg. adscripsit m. recens) et Campanus (u. p. 231 not.); in B in mg. legitur a manu 1. itaque Theoni tribuenda esse uideri potest; u. appendix.

x'.

"Εστωσαν γὰρ ἐλάχιστοι ἀριθμοὶ τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς A, B οἱ $\Gamma \Delta$, EZ· λέγω, ὅτι ἰσάκις ὁ $\Gamma \Delta$ τὸν A μετρεῖ καὶ ὁ EZ τὸν B.

Ό ΓΔ γὰο τοῦ Α οὕκ ἐστι μέρη. εἰ γὰο δυνα10 τόν, ἔστω καὶ ὁ ΕΖ ἄρα τοῦ Β τὰ αὐτὰ μέρη ἐστίν,
ἄπεο ὁ ΓΔ τοῦ Α. ὅσα ἄρα ἐστὶν ἐν τῷ ΓΔ μέρη
τοῦ Α, τοσαῦτά ἐστι καὶ ἐν τῷ ΕΖ μέρη τοῦ Β.
διηρήσθω ὁ μὲν ΓΔ εἰς τὰ τοῦ Α μέρη τὰ ΓΗ, ΗΔ,
ὁ δὲ ΕΖ εἰς τὰ τοῦ Β μέρη τὰ ΕΘ, ΘΖ ἔσται δὴ

15 ἴσον τὸ πλῆθος τῶν ΓΗ, ΗΔ τῷ πλήθει τῶν ΕΘ,
ΘΖ. καὶ ἐπεὶ ἴσοι εἰσὶν οἱ ΓΗ, ΗΔ ἀριθμοὶ ἀλλήθοις, εἰσὶ δὲ καὶ οἱ ΕΘ, ΘΖ ἀριθμοὶ ἴσοι ἀλλήλοις, καὶ ἐστιν ἴσον τὸ πλῆθος τῶν ΓΗ, ΗΔ τῷ πλήθει τῶν ΕΘ, ΘΖ, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ ΓΗ πρὸς τὸν

20 ΕΘ, οῦτως ὁ ΗΔ πρὸς τὸν ΘΖ. ἔσται ἄρα καὶ ως εἶς τῶν ἡγουμένων πρὸς ἕνα τῶν ἑπομένων, οῦτως ἄπαντες οἱ ἡγούμενοι πρὸς ἄπαντας τοὺς ἑπομένους. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ ΓΗ πρὸς τὸν ΕΘ, οῦτως ὁ ΓΔ πρὸς τὸν ΕΖ. οἱ ΓΗ, ΕΘ ἄρα τοῖς ΓΔ, ΕΖ ἐν

^{1.} κ΄] κα΄ $\nabla p \varphi$, P m. rec.; in B non liquet. 8. τόν A] corr. ex τὸ A V. 9. ἐστιν B. 10. ἔστω ὁ FA τοῦ A μέρη $\nabla p \varphi$. τοῦ B] postea add. V. 11. ὅπεφ B, corr. m. 2. 12. ἐστιν B. τοῦ] bis V. 14. ΘZ] ΘH P; corr. m. rec. ἴσον δἡ ἔσται p. δή] in ras. φ . 16. καὶ ἐπεί — 19: τῶν $E\Theta$, ΘZ] del. V, om. φ . 16. ἴσοι εἰστι om. V. ἀλλήλοις ἴσοι ἀλλήλοις εἰσίν V. 17. εἰσί] εἰσίν P, ἴσοι p. ἴσοι] om. p. 19. $E\Theta$] Θ e corr. V. 22. ἄπατες P, corr. m. rec.

XX.1)

Numeri minimi eorum, qui eandem ac ipsi rationem habent, numeros eandem rationem habentes aequaliter metiuntur, maior maiorem et minor minorem.

Sint enim $\Gamma \triangle$, EZ minimi numeri eorum, qui eandem rationem habent, quam A, B. dico, $\Gamma \triangle$ numerum A et EZ numerum B aequaliter metiri.

nam $\Gamma \triangle$ numeri A non est partes. nam

nam $\Gamma \Delta$ numeri A non est partes. nam si fieri potest, sit. quare etiam EZ numeri B eaedem partes sunt, quae $\Gamma \Delta$ numeri A [prop. XIII, def. 20]. itaque quot sunt in $\Gamma \Delta$ partes numeri A, tot etiam sunt in EZ numeri B partes. dividatur $\Gamma \Delta$ in ΓH , $H \Delta$ partes numeri A, EZ autem in $E\Theta$, ΘZ partes numeri B. erit igitur multitudo numerorum ΓH , $H \Delta$ multitudini numerorum $E\Theta$, ΘZ aequalis. et quoniam $\Gamma H = H \Delta$ et $E\Theta = \Theta Z$,

et multitudo numerorum ΓH , $H \triangle$ aequalis est multitudini numerorum $E\Theta$, ΘZ , erit

$\Gamma H: E\Theta \longrightarrow H\varDelta: \Theta Z.$

quare etiam ut unus praecedentium ad unum sequentium, ita omnes praecedentes ad omnes sequentes [prop. XII]. quare $\Gamma H : E\Theta = \Gamma \varDelta : EZ$. itaque ΓH , $E\Theta$

¹⁾ De propositione hic omissa haec habet Campanus VII, 20 add.: non proponit autem Euclides de tribus numeris continue proportionalibus, quod ille qui ex ductu primi in tertium producitur, sit aequalis quadrato medii, et si ille qui ex primo in tertium producitur, fuerit aequalis quadrato medii, quod illi tres numeri sint continue proportionales, sicut proponit in 16 sexti de tribus lineis. hoc enim facile demonstratur per hanc 20 cett.

τῷ αὐτῷ λόγῳ εἰσὶν ἐλάσσονες ὅντες αὐτῶν' ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον ὑπόκεινται γὰρ οἱ ΓΔ, ΕΖ ἐλάχιστοι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς. οὐκ ἄρα μέρη ἐστὶν ὁ ΓΔ τοῦ Α΄ μέρος ἄρα. καὶ ὁ ΕΖ τοῦ Β τὸ 5 αὐτὸ μέρος ἐστίν, ὅπερ ὁ ΓΔ τοῦ Α΄ ἰσάκις ἄρα ὁ ΓΔ τὸν Α μετρεῖ καὶ ὁ ΕΖ τὸν Β΄ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

xa'.

Οί πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ἀριθμοὶ ἐλάχιστοί 10 είσι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς.

"Εστωσαν ποῶτοι ποὸς ἀλλήλους ἀριθμοί οί Α, Β' λέγω, ὅτι οἱ Α, Β ἐλάχιστοί εἰσι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς.

Εἰ γὰο μή, ἔσονταί τινες τῶν A, B ἐλάσσονες 15 ἀριθμοὶ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ὄντες τοῖς A, B. ἔστωσαν οἱ Γ , Δ .

Έπει οὖν οι ἐλάχιστοι ἀριθμοι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων μετροῦσι τοὺς τὸν αὐτὸν λόγον ἔχοντας Ισάκις ὅ τε μείζων τὸν μείζονα και ὁ ἐλάττων 20 τὸν ἐλάττονα, τουτέστιν ὅ τε ἡγούμενος τὸν ἡγούμενον και ὁ ἑπόμενος τὸν ἐπόμενον, ἰσάκις ἄρα ὁ Γ τὸν Α μετρεῖ και ὁ Δ τὸν Β. ὁσάκις δὴ ὁ Γ τὸν Α μετρεῖ, τοσαῦται μονάδες ἔστωσαν ἐν τῷ Ε. και

^{1.} ὄντες] om. φ. 2. ἐστίν] P, om. BVpφ. 3. τόν] om. B. αντόν] om. φ. 4. EZ] P; EZ ἄφα BVpφ. 5. ἰσάκις ἄφα ὁ ΓΔ τὸν Α] mg. φ. Sequitur propositio quaedam noua in BVpφ, a Theone interpolata; om. P (add. mg. m. rec.) et Campanus (u. p. 233 not.); u. app. 8. κα΄] κγ΄ BVp, P m. rec. 10. εἰσιν PB. 12. εἰσιν P. 14. Post μή add. Theon: εἰσιν οἱ Α, Β ἐλάχιστοι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς (BVpφ). 15. B] corr. ex Γ m. 1 p. 18. ἐχόντων αὐτοῖς Vpφ. 19. ὅ τε] ὅτι φ. ἐλάσσων Vpφ. 20. ἐλάσσονα Vpφ. τουτέστι φ.

minores numeris $\Gamma \Delta$, EZ in eadem proportione sunt; quod fieri non potest; nam supposuimus, $\Gamma \Delta$, EZ minimos esse eorum, qui eandem habeant rationem. itaque $\Gamma \Delta$ non est partes numeri A. pars igitur erit [prop. IV]. et EZ numeri B eadem pars est ac $\Gamma \Delta$ numeri A [prop. XIII; def. 20]. ergo $\Gamma \Delta$ numerum A et EZ numerum B aequaliter metitur; quod erat demonstrandum.

XXI.1)

Numeri inter se primi minimi sunt eorum, qui eandem rationem habent.

Sint primi inter se numeri A, B. dico, numeros A, B minimos esse eorum, qui eandem rationem habeant.

nam si minus, erunt numeri aliqui minores numeris A, B, qui in eadem proportione sint ac A, B. sint Γ , Δ . iam quoniam numeri minimi eorum, qui eandem rationem habent, eos, qui eandem rationem habent, aequaliter metiuntur, maior

maiorem et minor minorem [prop. XX], h. e. praecedens praecedentem et sequens sequentem, Γ numerum A et Δ numerum B aequaliter metitur. quoties igitur Γ numerum A metitur, tot sint in E unitates.

¹⁾ Propositionem omissae similem habet Campanus in additamento suo VII, 19: hic autem demonstrare uolumus aequam proportionalitatem in quotlibet numeris duorum ordinum indirectae proportionalitatis, quam demonstrat Euclides per 23. quinti in quantitatibus in genere. dicimus ergo: si quotlibet numeri totidem aliis fuerint indirecte proportionales, extremi quoque in eadem proportione proportionales erunt, cett.

δ Δ ἄρα τὸν Β μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν τῷ Ε μονάδας. καὶ ἐπεὶ ὁ Γ τὸν Α μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν τῷ Ε μονάδας, καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν Α μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν τῷ Γ μονάδας. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ ὁ Ε καὶ τὸν Β μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν τῷ Δ μονάδας. ὁ Ε ἄρα τοὺς Α, Β μετρεῖ πρώτους ὄντας πρὸς ἀλλήλους ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἔσονταί τινες τῶν Α, Β ἐλάσσονες ἀριθμοὶ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῷ ὅντες τοῖς Α, Β. οἱ Α, Β ἄρα ἐλάχιστοί εἰσι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων 10 αὐτοῖς ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

жβ'.

Οι ελάχιστοι άφιθμοι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον εχόντων αὐτοῖς πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους είσιν.

"Εστωσαν ελάχιστοι ἀριθμοί τῶν τὸν αὐτὸν λό-15 γον εχόντων αὐτοῖς οί Α, Β΄ λέγω, ὅτι οί Α, Β πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν.

Εὶ γὰο μή εἰσι ποῶτοι ποὸς ἀλλήλους, μετοήσει τις αὐτους ἀριθμός. μετρείτω, καὶ ἔστω ὁ Γ. καὶ ὁσάκις μὲν ὁ Γ τὸν Α μετρεῖ, τοσαῦται μονάδες 20 ἔστωσαν ἐν τῷ Δ, ὁσάκις δὲ ὁ Γ τὸν Β μετρεῖ, τοσαῦται μονάδες ἔστωσαν ἐν τῷ Ε.

Έπεὶ ὁ Γ τὸν A μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν τῷ Δ μονάδας, ὁ Γ ἄρα τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν A

XXII. Alexander Aphrod. in anal. pr. fol. 87.

^{2.} καὶ ἐπεί — μονάδας] om. P (abesse non possunt).

E] supra φ. 4. τὰ αὐτά] ταῦτα Β. ὁ Ε καί] καὶ ὁ Ε Vφ. 9. εἰσιν PB. 11. κδ΄ BVp, P m. rec. 12. αὐτῶν P, corr. m. 1. 13. αὐτοῖς] om. Alexander. 15. Post ἐχόντων in V ἀλλήλοις delet. 16. εἰσί φ. 17. εἰσιν Β. πρῶτοι] οἱ Α, Β πρῶτοι Βρ. ἀλλήλους οἱ Α, Β Vφ. 18.

quare etiam Δ numerum B metitur secundum unitates numeri E. et quoniam Γ numerum A secundum unitates numeri E metitur, etiam E numerum A metitur secundum unitates numeri Γ [prop. XV]. eadem de causa E etiam numerum B metitur secundum unitates numeri Δ [prop. XV]. itaque E numeros A, B metitur, qui primi sunt inter se; quod fieri non potest [def. 12]. itaque non erunt numeri quidam numeris A, B minores, qui in eadem proportione sint ac A, B. ergo A, B minimi sunt eorum, qui eandem rationem habent; quod erat demonstrandum.

XXII.

Minimi numeri eorum, qui eandem rationem habent, inter se primi sunt.

quoniam enim Γ numerum A secundum unitates numeri Δ metitur, Γ numerus numerum Δ multiplicans numerum A effecit [def. 15]. eadem de causa

αὐτούς] τοὺς A, B Theon $(B \ V \ p \ \phi)$. ἔστω] om. φ . 20. B] in ras. m. 2 P. 22. ἐπεὶ γά φ P, ἐπεὶ οὖν V m. 2, φ . 23. Γ] Δ V in ras., φ . Δ] Γ in ras. V, φ . Ante τόν ras. $\frac{1}{4}$ lin. V.

10

πεποίηπεν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ Γ τὸν Ε πολλαπλασιάσας τὸν Β πεποίηκεν. ἀριθμὸς δὴ ὁ Γ δύο
ἀριθμοὺς τοὺς Δ, Ε πολλαπλασιάσας τους Α, Β πεποίηκεν ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Δ πρὸς τὸν Ε, οὕτως ὁ
δ πρὸς τὸν Β΄ οἱ Δ, Ε ἄρα τοῖς Α, Β ἐν τῷ αὐτῷ
λόγῷ εἰσὶν ἐλάσσονες ὄντες αὐτῶν ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐπ ἄρα τοὺς Α, Β ἀριθμοὺς ἀριθμός τις
μετρήσει. οἱ Α, Β ἄρα πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν
ὅπερ ἔδει δεἴξαι.

χγ':

Ἐὰν δύο ἀριθμοί πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὧσιν, ὁ τὸν ἕνα αὐτῶν μετρῶν ἀριθμὸς πρὸς τὸν λοιπὸν πρῶτος ἔσται.

"Εστωσαν δύο ἀφιθμοὶ πρῶτοι πρὰς ἀλλήλους οί 15 Α, Β, τὸν δὲ Α μετρείτω τις ἀφιθμὸς ὁ Γ· λέγω, ὅτι καὶ οί Γ, Β πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν.

Εἰ γὰο μή εἰσιν οἱ Γ, Β ποῶτοι ποὸς ἀλλήλους, μετοήσει [τις] τοὺς Γ, Β ἀριθμός. μετοείτω, καὶ ἔστω ὁ Δ. ἐπεὶ ὁ Δ τὸν Γ μετοεῖ, ὁ δὲ Γ τὸν Α με-20 τρεῖ, καὶ ὁ Δ ἄρα τὸν Α μετοεῖ. μετρεῖ δὲ καὶ τὸν Β΄ ὁ Δ ἄρα τοὺς Α, Β μετρεῖ πρώτους ὄντας πρὸς ἀλλήλους ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τοὺς Γ, Β ἀριθμοὺς ἀριθμός τις μετρήσει. οἱ Γ, Β ἄρα πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{1.} πεποίημε $V \varphi$. Γ] mutat. in E V; $E \varphi$. E] Γ V in ras., φ . 2. ἀριθμός] mut. in ἀριθμόί V, ἀριθμόί φ . δ Γ δύο] of Δ , E in ras. V, φ . 3. ἀριθμόν τὸν Γ πολλαπλασιάσαντες V e corr., φ . πεποιήπασιν in ras. V, φ . 6. εἰσί p. 10. με BVp, P m. rec. 12. πρώτος πρὸς τὸν λοιπόν p. 15. λέγω, ὅτι] λέγω post ras. P. 18. τις] m. rec. P. τοὺς Γ , P] om. P. Post P add. V: ἀριθμούς, idem

erit etiam $\Gamma \times E = B$. itaque numerus Γ duos numeros Δ , E multiplicans numeros A, B effecit. erit igitus $\Delta : E = A : B$ [prop. XVII]. itaque Δ , E numeris A, B minores in eadem proportione sunt; quod fieri non potest. itaque numeros A, B nullus numerus metietur. ergo numeri A, B inter se primi sunt; quod erat demonstrandum.

XXIII.

Si duo numeri inter se primi sunt, qui alterum eorum metitur numerus, ad reliquum primus erit.

Sint duo numeri inter se primi A, B, et numerum A metiatur numerus aliquis Γ . dico, etiam Γ , B inter se primos esse.

nam si Γ , B inter se primi non sunt, numerus aliquis Γ , B metietur. metiatur, et sit Δ . quoniam Δ numerum Γ metitur, et Γ numerum Λ metitur, etiam Λ numerum Λ metitur. uerum etiam numerum Λ metitur. Λ igitur numeros Λ , Λ metitur, qui primi sunt inter se; quod fieri non potest. itaque numeros Γ , Λ nullus numerus metietur. ergo Γ , Λ inter se primi sunt; quod erat demonstrandum.

φ mg. m. 1. ἀριθμὸς τοὺς Γ, Β ἀριθμούς p. μετρήτω φ. 19. ἐπεί] καὶ ἐπεί V, ἐπεὶ εἰς φ. 21. τούς] corr. ex τό m. 1 P, τόν p. 23. Γ, Β] (prius) Β, Γ V φ.

xd'.

Έὰν δύο ἀριθμοί πρός τινα ἀριθμὸν πρῶτοι ὧσιν, καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν γενόμενος πρὸς τὸν αὐτὸν πρῶτος ἔσται.

5 Δύο γὰρ ἀριθμοὶ οἱ Α, Β πρός τινα ἀριθμὸν τὸν Γ πρῶτοι ἔστωσαν, καὶ ὁ Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Δ ποιείτω λέγω, ὅτι οἱ Γ, Δ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν.

Εί γὰο μή είσιν οί Γ, Δ πρώτοι πρὸς άλλήλους. 10 μετρήσει [τις] τούς Γ, Δ άριθμός. μετρείτω, καὶ έστω ὁ Ε. καὶ ἐπεὶ οί Γ, Α πρώτοι πρὸς ἀλλήλους είσίν, τὸν δὲ Γ μετρεῖ τις ἀριθμὸς ὁ Ε, οί Α, Ε άρα πρώτοι πρὸς άλλήλους είσίν. όσάκις δη ὁ Ε τὸν Δ μετρεί, τοσαύται μονάδες έστωσαν έν τῶ Ζ' καὶ 15 δ Ζ ἄρα τὸν Δ μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν τῶ Ε μονάδας. ό Ε άρα τὸν Ζ πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν. άλλα μην και δ Α τον Β πολλαπλασιάσας τον Δ πεποίημεν ίσος άρα έστιν ὁ έκ τῶν Ε, Ζ τῶ ἐκ τῶν Α, Β. ἐὰν δὲ ὁ ὑπὸ τῶν ἄκρων ἴσος ἦ τῷ ὑπὸ 20 των μέσων, οί τέσσαρες άριθμοί άνάλογόν είσιν ἔστιν ἄρα ώς ὁ Ε πρὸς τὸν Α, ούτως ὁ Β πρὸς τὸν Ζ. οί δε Α, Ε πρώτοι, οί δε πρώτοι και έλάχιστοι, οί δε έλάγιστοι άριθμοί των τον αύτον λόγον έγοντων αύτοζε μετρούσι τούς τον αύτον λόγον έγοντας 25 Ισάκις ο τε μείζων τον μείζονα καλ ο έλάσσων τον έλάσσονα, τουτέστιν ο τε ήγούμενος τον ήγούμενον

^{1.} π5' BVp, P m. rec. 2. Post ἀριθμοί add. V (in ras.) et φ: πρῶτοι. ἀριθμόν] mg. m. 2 V. πρῶτοι] om. V φ. 3. ὧσι PVpφ. πρῶτος ἔσται πρὸς τὸν αὐτόν p. 7. ποιήτω φ, sed corr. Γ, Δ] e corr. m. 2 p. 10. τις] om. P;

XXIV.

Si duo numeri ad numerum aliquem primi sunt, etiam numerus ex iis productus ad eundem primus erit.

inter se primi sunt, et numerum Γ numerus aliquis E metitur, numeri A, E inter se primi sunt [prop. XXIII]. quoties igitur E numerum Δ metitur, tot unitates sint in Z. quare etiam Z numerum Δ metitur secundum unitates numeri E [prop. XV]. itaque $E \times Z = \Delta$ [def. 15]. uerum etiam $A \times B = \Delta$. itaque $E \times Z = A \times B$. uerum ubi numerus ex extremis productus numero ex mediis producto aequalis est, quattuor numeri proportionales sunt [prop. XIX]. itaque E: A = B: Z. sed A, E primi sunt, primi autem etiam minimi sunt [prop. XXI], minimi autem numeri eorum, qui eandem rationem habent, numeros eandem rationem habentes aequaliter metiuntur, maior maiorem et minor minorem [prop. XX], h. e. praecedens praecedentem et sequens sequentem. itaque E numeros eandem et sequens sequentem.

add. m. rec. Post $\varDelta$ add. $\nabla \varphi$: ἀριθμούς. ἀριθμούς m. rec. P. 11. of Γ , Λ] corr. ex ὁ Γ φ , ex of Γ , $\varDelta$ p m. 2; of Λ , Γ P. 12. είσί ∇ p φ . 4, E] E, Λ p. 13. ἄρα] om. $\nabla \varphi$. 19. ἴσος] ἴσον φ . 20. of] ἀεί? P, del. m. rec. ἀνάλογοι p. 25. ἐλάττων P. 26. ἐλάττονα P.

καὶ ὁ ἐπόμενος τὸν ἐπόμενον ὁ Ε ἄρα τὸν Β μετρεῖ. μετρεῖ δὲ καὶ τὸν Γ· ὁ Ε ἄρα τοὺς Β, Γ μετρεῖ πρώτους ὄντας πρὸς ἀλλήλους ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τοὺς Γ, Δ ἀριθμοὺς ἀριθμός τις 5 μετρήσει. οἱ Γ, Δ ἄρα πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

xe'.

Έὰν δύο ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὧσιν, ὁ ἐκ τοῦ ένὸς αὐτῶν γενόμενος πρὸς 10 τὸν λοιπὸν πρῶτος ἔσται.

"Εστωσαν δύο ἀριθμοί πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους οί Α, Β, καὶ ὁ Α ξαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Γ ποιείτω. λέγω, ὅτι οί Β, Γ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν.

Κείσθω γὰο τῷ Α ἴσος ὁ Δ. ἐπεὶ οἱ Α, Β ποῶ15 τοι ποὸς ἀλλήλους εἰσίν, ἴσος δὲ ὁ Α τῷ Δ, καὶ οἱ Δ, Β ἄρα πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν. ἐκάτερος ἄρα τῶν Δ, Α πρὸς τὸν Β πρῶτός ἐστιν καὶ ὁ ἐπ τῶν Δ, Α ἄρα γενόμενος πρὸς τὸν Β πρῶτος ἔσται. ὁ δὲ ἐπ τῶν Δ, Α γενόμενος ἀριθμός ἐστιν ὁ Γ. οἱ 20 Γ, Β ἄρα πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

25'.

'Εὰν δύο ἀφιθμοί πρὸς δύο ἀφιθμοὺς ἀμφότεροι πρὸς ξκάτερον πρῶτοι ὧσιν, καί οί 25 ἐξ αὐτῶν γενόμενοι πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ἔσονται.

Δύο γὰο ἀριθμοί οί Α, Β πρὸς δύο ἀριθμοὺς τοὺς Γ, Δ ἀμφότεροι πρὸς ξυάτερον πρῶτοι ἔστω-

^{2.} τούς] τόν p. B, Γ] Γ, B Bφ, in ras. V. 4. ἀφιδμός] om. φ. 7. κζ' BVp, P m. rec. 12. Α ξαντόν] corr.

rum B metitur. uerum etiam numerum Γ metitur. itaque E numeros B, Γ metitur, qui inter se primi sunt; quod fieri non potest. itaque numeros Γ , Δ nullus numerus metitur. ergo Γ , Δ inter se primi sunt; quod erat demonstrandum.

XXV.

Si duo numeri inter se primi sunt, numerus ex altero eorum productus ad reliquum primus erit.

Sint duo numeri inter se primi A, B, et sit $A^2 = \Gamma$. dico, numeros B, Γ inter se primos esse.

Description of A seprimi sunt, et A = A. quoniam A, B inter se primi sunt. itaque uterque A, A ad B primus est. quare etiam $A \times A$ ad B primus erit [prop. XXIV]. uerum $A \times A = \Gamma$. ergo Γ , B inter se primi sunt; quot erat demonstrandum.

XXVI.

Si duo numeri ad duos numeros singuli ad singulos primi sunt, etiam numeri ex iis producti inter se primi erunt.

Nam duo numeri A, B ad duos numeros Γ , Δ

ex ΔΕ αὐτόν Β. 13. Β, Γ] Γ, Β Ρ. εἰσί ∇ρφ. 14. καὶ ἐπεί ∇φ; ἐπεὶ οὖν p. 15. ἴσος δέ — 16: ἀλλήλους εἰσίν] om. Β, mg. m. 2 V. 16. Β] in ras. Vp. πρός] ἀπ' αρ φ. 17. ἐστιν] PB; comp. p; ἔστι ∇φ. 18. ἄρα] supra V, ἔτι φ. γινόμενος Β. Post hoc uerbum ras. dimid. lin. V. 22. κη' Β∇p, Ρ m. rec. 23. ἀριθμούς] om. p. 24. ἀστι Ρ∇ρφ.

σαν, καὶ ὁ μὲν Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Ε ποιείτω, ὁ δὲ Γ τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Ζ ποιείτω λέγω, ὅτι οί Ε, Ζ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν.

Έπεὶ γὰο ἐκάτερος τῶν Α, Β ποὸς τὸν Γ ποῶ
5 τός ἐστιν, καὶ ὁ ἐκ τῶν Α, Β ἄρα γενόμενος πρὸς
τὸν Γ πρῶτος ἔσται. ὁ δὲ ἐκ τῶν Α, Β γενόμενος
ἐστιν ὁ Ε΄ οἱ Ε, Γ ἄρα πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν.
διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ οἱ Ε, Δ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους
εἰσίν. ἐκάτερος ἄρα τῶν Γ, Δ πρὸς τὸν Ε πρῶτός

10 ἐστιν. καὶ ὁ ἐκ τῶν Γ, Δ ἄρα γενόμενος πρὸς τὸν
Ε πρῶτος ἔσται. ὁ δὲ ἐκ τῶν Γ, Δ γενόμενος ἐστιν
ὁ Ζ. οἱ Ε, Ζ ἄρα πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

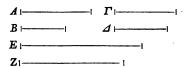
26'.

"Εστωσαν δύο άριθμοί πρώτοι πρός άλλήλους οί

XXVII. Alexand. Aphrod. in anal. pr. fol. 87.

^{1.} E-2: πολλαπλασιάσας τόν] mg. m. 2 P. 5. ἐστι codd. δ] om. φ. γενόμενος ἄρα $\nabla φ$. 7. δ E ἐστιν p. εἰσί $\nabla φ$. 8. διὰ τά -9: εἰσίν] πάλιν B. 8. τὰ αὐτά ταῦτα $\nabla φ$. E, Δ] Δ, E P. 9. ἄρα] om. B. τῶν] τόν φ. 10. ἑστι $B\nabla φ$; comp. p. 11. ἔσται] ἔστι comp. p. Γ , Δ] Δ, Γ $\nabla φ$. δ Z ἐστιν p. 14. κθ΄ $B\nabla p$, P m. rec. 16. ὧσι Pp. 17. αὐτῶν] -ῶν in ras. φ. 21. τοῦτο] corr. ex τὸ αὐτό m. 2 B. 22. δύο] supra m. 2 ∇ . ἀριθμοὶ δύο P.

singuli ad singulos primi sint, et sit $A \times B = E$, $\Gamma \times \Delta = Z$. dico, etiam E, Z inter se primos esse.

nam quoniam uterque A, B ad Γ primus est, etiam $A \times B$ ad Γ primus erit [prop. XXIV]. sed $A \times B = E$. quare E, Γ inter se primi sunt. eadem de causa etiam E, Δ inter se primi sunt. itaque uterque Γ , Δ ad E primus est. itaque etiam $\Gamma \times \Delta$ ad E primus erit. sed $\Gamma \times \Delta = Z$. ergo E, Z inter se primi sunt; quod erat demonstrandum.

XXVII.

Si duo numeri inter se primi sunt, et uterque se ipse multiplicans numerum aliquem effecerit, numeri ex iis effecti inter se primi erunt, et si numeri ab initio sumpti numeros productos multiplicantes numeros aliquos effecerint, ii quoque inter se primi erunt [et semper in extremis¹) hoc accidit].

¹⁾ ἄπροι hoc loco satis insolenter positum est. neque enim aliud significat nisi: ultimos, ultimo loco productos. praeterea mirum est, haec uerba in demonstratione ne uerbo quidem respici, nedum demonstratur. quare puto, uerba παὶ ἀεὶ περὶ τους ἄπρους τοῦτο συμβαίνει lin. 20—21 ante Theonem interpolata esse; omisit Campanus VII, 28 (sed in demonstratione addit: sicque si infinities duceretur utrumque productorum in suum principium, essent omnes producti contra se primi; et non solum, sed quilibet eductus ab a ad quemlibet eductum a b).

20

Α, Β, καὶ ὁ Α ξαυτὸν μὲν πολλαπλασιάσας τὸν Γ ποιείτω, τὸν δὲ Γ πολλαπλασιάσας τὸν Δ ποιείτω, ὁ δὲ Β ξαυτὸν μὲν πολλαπλασιάσας τὸν Ε ποιείτω, τὸν δὲ Ε πολλαπλασιάσας τὸν Ζ ποιείτω λέγω, ὅτι 5 οῖ τε Γ, Ε καὶ οἱ Δ, Ζ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν.

κη'.

Έὰν δύο ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὧσιν, καὶ συναμφότερος πρὸς ἐκάτερον αὐτῶν πρῶτος ἔσται· καὶ ἐὰν συναμφότερος πρὸς ἕνα τινὰ αὐτῶν πρῶτος ἦ, καὶ οἱ ἐξ ἀρχῆς ἀριθμοὶ 25 πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ἔσονται.

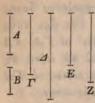
Συγκείσθωσαν γὰρ δύο ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους οἱ ΑΒ, ΒΓ· λέγω, ὅτι καὶ συναμφότερος ὁ ΑΓ πρὸς ἐκάτερον τῶν ΑΒ, ΒΓ πρῶτός ἐστιν.

^{1.} μέν] om. Vφ. 2. ποιείτω] ποιεί p. ποιείτω τὸν Δ Vφ (ποιήτω, sed corr., φ). 3. μέν] in ras. P. 5. τε]

Sint duo numeri inter se primi A, B et sit

$$A \times A = \Gamma$$
 et $A \times \Gamma = \Delta$,
 $B \times B = E$ et $B \times E = Z$.

dico, et I, E et A, Z inter se primos esse.

nam quoniam A, B inter se primi sunt, et $A \times A = \Gamma$, erunt Γ , B inter se primi [prop. XXV]. iam quoniam Γ , B inter se primi sunt, et

 $B \times B = E$, erunt Γ , E

Z inter se primi [id.]. rursus quoniam

A, B inter se primi sunt, et

 $B \times B = E$, erunt A, E inter se primi [id.]. iam quoniam duo numeri A, Γ ad duos numeros B, E singuli ad singulos primi sunt, etiam $A \times \Gamma$ ad $B \times E$ primus est [prop. XXVI]. et $A \times \Gamma = A$, $B \times E = Z$. ergo A, Z inter se primi sunt; quod erat demonstrandum.

XXVIII.

Si duo numeri inter se primi sunt, etiam uterque simul ad utrumuis primus erit. et si uterque simul ad alterutrum primus est, etiam numeri ab initio sumpti inter se primi erunt.

Componentur enim duo numeri inter se primi AB, $B\Gamma$. dico, etiam $A\Gamma$ ad utrumuis AB, $B\Gamma$ primum esse.

om. $\nabla \varphi$. $\varepsilon l \sigma l$ $\nabla \varphi$. 6. $\varepsilon \pi \varepsilon l - \varepsilon l \sigma l \nu$] mg. m. 1 ∇ . $\varepsilon l \sigma l$ $B \nabla p \varphi$. 8. $\varepsilon l \sigma l$ $V p \varphi$. $\varepsilon \pi \varepsilon l$ $\sigma \nu \nu - 9$: $\varepsilon l \sigma l \nu$] om. p, mg. m. 1 ∇ . 9. $\varepsilon l \sigma l$ $B \nabla p \varphi$. 11. $\varepsilon l \sigma l$ $V \varphi$. 12. $\varepsilon l \sigma l$ $P \nabla p \varphi$. 14. $\varepsilon l \pi \varepsilon l$] nal $\varepsilon \pi \varepsilon l$ B. 15. B] corr. ex $A \nabla$. 16. $\varepsilon l \sigma l$ $\nabla p \varphi$. 17. $\tau \sigma \nu$ φ . $\varepsilon \sigma \tau l \nabla \varphi$, comp. p. 20. λl λ

Εί γὰο μή εἰσιν οἱ ΓΑ, ΑΒ ποῶτοι ποὸς ἀλλήλους, μετοήσει τις τοὺς ΓΑ, ΑΒ ἀριθμός. μετοείτω,
καὶ ἔστω ὁ Δ. ἐπεὶ οὖν ὁ Δ τοὺς ΓΑ, ΑΒ μετοεῖ,
καὶ λοιπὸν ἄρα τὸν ΒΓ μετρήσει. μετοεῖ δὲ καὶ τὸν

5 ΒΑ΄ ὁ Δ ἄρα τοὺς ΑΒ, ΒΓ μετοεῖ πρώτους ὄντας
πρὸς ἀλλήλους ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐν ἄρα τοὺς
ΓΑ, ΑΒ ἀριθμοὺς ἀριθμός τις μετρήσει οἱ ΓΑ, ΑΒ
ἄρα πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ
καὶ οἱ ΑΓ, ΓΒ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν. ὁ ΓΑ

10 ἄρα πρὸς ἐκάτερον τῶν ΑΒ, ΒΓ πρῶτός ἐστιν.

"Εστωσαν δη πάλιν οί ΓΑ, ΑΒ πρώτοι προς ἀλλήλους λέγω, ὅτι καὶ οί ΑΒ, ΒΓ πρώτοι προς ἀλλήλους εἰσίν.

Εἰ γὰο μή εἰσιν οἱ ΑΒ, ΒΓ ποῶτοι ποὸς ἀλλή15 λους, μετρήσει τις τοὺς ΑΒ, ΒΓ ἀριθμός. μετρείτω,
καὶ ἔστω ὁ Δ. καὶ ἐπεὶ ὁ Δ ἐκάτερον τῶν ΑΒ, ΒΓ
μετρεῖ, καὶ ὅλον ἄρα τὸν ΓΑ μετρήσει. μετρεῖ δὲ
καὶ τὸν ΑΒ΄ ὁ Δ ἄρα τοὺς ΓΑ, ΑΒ μετρεῖ πρώτους ὅντας πρὸς ἀλλήλους. ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ
20 ἄρα τοὺς ΑΒ, ΒΓ ἀριθμοὺς ἀριθμός τις μετρήσει.
οἱ ΑΒ, ΒΓ ἄρα πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν. ὅπερ
ἔδει δείξαι.

no'.

"Απας ποῶτος ἀριθμὸς πρὸς ἄπαντα ἀριθ-25 μόν, ὃν μὴ μετρεῖ, πρῶτός ἐστιν.

^{1.} ΓA] $A\Gamma$ p. 2. ΓA] A e corr. p. AB] AB ἀριδμούς $\nabla \varphi$. ἀριδμός] mutat. in ἀριδμούς p. 5. Δ] in ras. φ . 8. διὰ τά - 9: εἰσίν] mg. ∇ . 8. διά] seq. ras. 2 litt. φ . 9. of] at ∇ , δ φ . $A\Gamma$, ΓB] in ras. p; ΓA , ΓB $\nabla \varphi$. ΓA] $A\Gamma$ $\nabla p\varphi$. 10. τῶν] e corr. P. 12. καί] supra ∇ . AB] e corr. p m. 1. 15. $B\Gamma$] $B\Gamma$ ἀριδμούς $\nabla \varphi$. μετρήτω φ .

nam si ΓA , AB inter se primi non sunt, numerus aliquis numeros ΓA , AB metietur. metiatur et sit Δ .

iam quoniam Δ numeros ΓA , AB metitur, etiam reliquum $B\Gamma$ metietur.\(^1\)) uerum etiam BA metitur. $\Delta \quad \text{igitur } AB, B\Gamma \text{ numeros metitur, qui inter se primi sunt; quod fieri non potest. itaque numeros <math>\Gamma A$, AB nullus numerus metitur. ergo ΓA , AB inter se primi sunt. eadem de causa etiam $A\Gamma$, ΓB inter se primi sunt. ΓA igitur ad utrumuis AB $B\Gamma$ primus est.

iam rursus ΓA , AB inter se primi sint; dico, etiam AB, $B\Gamma$ inter se primos esse.

nam si AB, $B\Gamma$ inter se primi non sunt, numerus aliquis eos metietur. metiatur et sit Δ . et quoniam Δ utrumque AB, $B\Gamma$ metitur, etiam totum ΓA metietur.) uerum etiam AB metitur. Δ igitur ΓA , AB metitur, qui primi sunt inter se; quod fieri non potest. itaque numeros AB, $B\Gamma$ nullus numerus metietur. ergo AB, $B\Gamma$ inter se primi sunt; quod erat demonstrandum.

XXIX.

Quiuis numerus primus ad quemuis numerum, quem non metitur, primus est.

¹⁾ Neque hoc, neque quo lin. 17 utitur, usquam apud Euclidem demonstratum est; pro axiomatis ea habuit. cfr. Clavius II p. 12 nr. X et XII.

λα' Β V p φ , P m. rec.
 ᾶπαντα] seq. lacuna 6 litt. V.
 δν — ἐστιν] in ras. m. 1 p. μετοῆ P, corr. m. rec.

"Εστω πρώτος άριθμός ὁ Α καὶ τὸν Β μὴ μετρείτω λέγω, ὅτι οἱ Β, Α πρώτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν.

Εί γὰο μή εἰσιν οἱ Β, Α ποῶτοι ποὸς ἀλλήλους, μετρήσει τις αὐτοὺς ἀριθμός. μετρείτω ὁ Γ. ἐπεὶ ὁ 5 Γ τὸν Β μετρεῖ, ὁ δὲ Α τὸν Β οὐ μετρεῖ, ὁ Γ ἄρα τῷ Α οὔκ ἐστιν ὁ αὐτός. καὶ ἐπεὶ ὁ Γ τοὺς Β, Α μετρεῖ, καὶ τὸν Α ἄρα μετρεῖ πρῶτον ὄντα μὴ ὢν αὐτῷ ὁ αὐτός ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τοὺς Β, Α μετρήσει τις ἀριθμός. οἱ Α, Β ἄρα πρῶτοι πρὸς 10 ἀλλήλους εἰσίν ΄ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

2'.

Έὰν δύο ἀριθμοί πολλαπλασιάσαντες ἀλλήλους ποιῶσί τινα, τὸν δὲ γενόμενον ἐξ αὐτῶν μετρῆ τις πρῶτος ἀριθμός, καὶ ἕνα τῶν 15 ἐξ ἀρχῆς μετρήσει.

Δύο γὰο ἀριθμοὶ οἱ Α, Β πολλαπλασιάσαντες ἀλλήλους τὸν Γ ποιείτωσαν, τὸν δὲ Γ μετρείτω τις πρῶτος ἀριθμὸς ὁ Δ΄ λέγω, ὅτι ὁ Δ ἕνα τῶν Α, Β μετρεῖ.

20 Τὸν γὰο Α μὴ μετοείτω καί ἐστι πρῶτος ὁ Δ΄ οἱ Α, Δ ἄρα πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν. καὶ ὁσάκις ὁ Δ τὸν Γ μετοεῖ, τοσαῦται μονάδες ἔστωσαν ἐν τῷ Ε. ἐπεὶ οὖν ὁ Δ τὸν Γ μετοεῖ κατὰ τὰς ἐν τῷ Ε μονάδας, ὁ Δ ἄρα τὸν Ε πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίη-25 κεν. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν ἴσος ἄρα ἐστὶν ὁ ἐκ τῶν Δ, Ε τῷ ἔκ

^{3.} B, A] A, B p. 4. ἀριθμός] -ός in ras. φ . μετρήτω φ . ἐπεί] καὶ ὁ Γ οὖκ ἐστι μονάς. ἐπεὶ οὖν V φ et om. καί p. Ante ἐπεί add. P m. rec. καί. 6. τῷ] e corr. P. B, A] in ras. φ ; B supra m. 1 V. 8. αὐτὸς οὐδὲ μονάς V φ p.

Sit numerus primus A et numerum B ne metiatur. dico, numeros B, A inter se primos esse.

nam si numeri B, A inter se primi non sunt, numerus aliquis eos metietur. metiatur numerus Γ. quoniam Γ numeros B, A metitur, A autem B non metitur, Γ et A iidem non sunt. et quoniam Γ numeros B, A metitur, etiam numerum A, qui primus est, metitur, quamquam idem non est; quod fieri non potest. itaque numeros B, A nullus numerus metietur. ergo A, B inter se primi sunt; quod erat demonstrandum.

XXX.

Si duo numeri inter se multiplicantes numerum aliquem effecerint, et numerum ex iis productum primus aliquis numerus metitur, etiam alterutrum numerorum ab initio sumptorum metietur.

Duo enim numeri A, B inter se multiplicantes numerum Γ efficiant, et numerum Γ metiatur primus aliquis numerus Δ . disconnected to Γ alterutrum Γ metiri.

nam numerum A ne metiatur. et Δ primus est. itaque A, Δ inter se primi sunt [prop. XXIX]. et quoties Δ numerum Γ metitur, tot unitates sint in E. iam quoniam Δ numerum Γ secundum unitates numeri E metitur, erit $\Delta \times E = \Gamma$ [def. 15]. uerum etiam $A \times B = \Gamma$. itaque $\Delta \times E = A \times B$. quare

^{9.} B, A] A, B pφ. 11. 1β' B V pφ. 18. ἀφιθμὸς πρῶτος V φ. 20. μή] supra V. 21. A] in ras. φ. είσι V pφ.

10

τῶν Α, Β. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Δ πρὸς τὸν Α, οὕτως ὁ Β πρὸς τὸν Ε. οἱ δὲ Δ, Α πρῶτοι, οἱ δὲ πρῶτοι καὶ ἐλάχιστοι, οἱ δὲ ἐλάχιστοι μετροῦσι τοὺς τὸν αὐτὸν λόγον ἔχοντας ἰσάκις ὅ τε μείζων τὸν μείζονα ταὶ ὁ ἐλάσσων τὸν ἐλάσσονα, τουτέστιν ὅ τε ἡγούμενος τὸν ἡγούμενον καὶ ὁ ἐπόμενος τὸν ἑπόμενον ὁ Δ ἄρα τὸν Β μετρεῖ. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι καὶ ἐὰν τὸν Β μὴ μετρῆ, τὸν Α μετρήσει. ὁ Δ ἄρα ἕνα τῶν Α, Β μετρεῖ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λα'.

"Απας σύνθετος ἀριθμὸς ὑπὸ πρώτου τινὸς ἀριθμοῦ μετρεῖται.

"Εστω σύνθετος ἀριθμὸς ὁ Α΄ λέγω, ὅτι ὁ Α ὑπὸ πρώτου τινὸς ἀριθμοῦ μετρείται.

Έπεὶ γὰρ σύνθετός ἐστιν ὁ Α, μετρήσει τις αὐτὸν ἀριθμός. μετρείτω, καὶ ἔστω ὁ Β. καὶ εἰ μὲν πρῶτός ἐστιν ὁ Β, γεγονὸς ἂν εἴη τὸ ἐπιταχθέν. εἰ δὲ σύνθετος, μετρήσει τις αὐτὸν ἀριθμός. μετρείτω, καὶ ἔστω ὁ Γ. καὶ ἐπεὶ ὁ Γ τὸν Β μετρεῖ, ὁ δὲ Β τὸν
Δ μετρεῖ, καὶ ὁ Γ ἄρα τὸν Α μετρεῖ. καὶ εἰ μὲν πρῶτός ἐστιν ὁ Γ, γεγονὸς ἂν εἴη τὸ ἐπιταχθέν. εἰ δὲ σύνθετος, μετρήσει τις αὐτὸν ἀριθμός. τοιαύτης δὴ γινομένης ἐπισκέψεως ληφθήσεται τις πρῶτος ἀριθμός, ὃς μετρήσει. εἰ γὰρ οὐ ληφθήσεται, μετρήσουσι

^{3.} καί] om. p. of δὲ ἐλάχιστοι] supra P, in mg. m. 1 Vφ. 4. μείζων τόν] mg. φ (τόν in ras.). 6. τόν] (prius) in ras. φ. 8. B μή] in ras. p; μή supra V m. 2. Post μετοῦ ras. 1 litt. p. 9. Sequitur in BVpφ alia demonstratio prop. XXXI a Theone addita; u. app. 10. λγ' BVφ, P m. rec.; λδ' p. 14. μετοῦται P, corr. m. 2. 17. δῆλον ἄν εἴη τὸ ζητούμενον Theon (BVpφ). 20. μετοεῖ] (prius)

[prop. XIX] $\Delta: A = B: E$. uerum Δ , A primi sunt, primi autem etiam minimi sunt [prop. XXI], minimi autem eos, qui eandem rationem habent, aequaliter metiuntur, maior maiorem et minor minorem [prop. XX], h. e. praecedens praecedentem et sequens sequentem. itaque Δ numerum B metitur. similiter demonstrabimus, Δ numerum, si B numerum non metiatur, numerum A metiri. ergo Δ alterutrum numerorum A, B metitur; quod erat demonstrandum.

XXXI.

Quemuis numerum compositum primus aliquis numerus metitur.

Sit numerus compositus A. dico, primum aliquem numerum numerum A metiri.

nam quoniam A compositus est, numerus aliquis eum metietur. metiatur et sit B. et si B primus est, factum erit id, quod iussi sumus.\(^1) sin compositus est, numerus aliquis eum metietur. metiatur et sit Γ . et quoniam Γ numerum B metitur, et B numerum A metitur, etiam Γ numerum A metitur. et si Γ primus est, factum erit, quod iussi sumus; sin compositus,

Sc. primum numerum numerum A metientem inuenire. quamquam haec formula in problemata magis cadit, id quod magis etiam de p. 252, 12 ualet.

om. p. 21. δήλον ἂν εἴη τὸ ζητούμενον Theon (BVpφ).

22. Post ἀριθμός add. p: μετρείτω καὶ ἔστω ὁ Γ. καὶ ἔπεὶ ὁ Γ τὸν Β μετρεῖ ὁ δὲ Β τὸν Α μετρεῖ, καὶ ὁ Γ ἄρα τὸν Α μετρεῖ.

23. δή] corr. ex δέ V, δέ pφ. 24. ὅς] supra m.

2 P. Post μετρήσει add. Theon τὸν πρὸ ἐαντοῦ, (huc usque etiam P mg. m. rec.) ὅς καὶ τὸν Α μετρήσει (BVpφ). εἰ] corr. ex ἡ m. rec. P. οὐ] μή August.

τον Α ἀριθμον ἄπειροι ἀριθμοί, ὧν ετερος ετέρου ἐλάσσων ἐστίν· ὅπερ ἐστίν ἀδύνατον ἐν ἀριθμοις. ληφθήσεταί τις ἄρα πρώτος ἀριθμός, ὅς μετρήσει τον προ ἐαυτοῦ, ὅς καὶ τον Α μετρήσει.

5 "Απας ἄρα σύνθετος ἀριθμὸς ὑπὸ πρώτου τινὸς

άριθμοῦ μετρείται. ὅπερ ἔδει δείξαι.

AB'.

"Απας ἀριθμὸς ἤτοι πρῶτός ἐστιν ἢ ὑπὸ πρώτου τινὸς ἀριθμοῦ μετρεῖται.

10 "Εστω ἀριθμὸς ὁ Α΄ λέγω, ὅτι ὁ Α ἤτοι πρῶτός

έστιν η ύπὸ πρώτου τινὸς άριθμοῦ μετρείται.

Εί μεν οὖν πρῶτός ἐστιν ὁ Α, γεγονὸς ἂν εἴη τό ἐπιταχθέν. εἰ δὲ σύνθετος, μετρήσει τις αὐτὸν πρῶτος ἀριθμός.

15 "Απας ἄφα ἀφιθμὸς ἤτοι πρῶτός ἐστιν ἢ ὑπὸ πρώτον του τινὸς ἀφιθμοῦ μετφεῖται ὅπεφ ἔδει δεῖξαι.

Ay'.

'Αριθμῶν δοθέντων ὁποσωνοῦν εύρεῖν τοὺς ἐλαχίστους τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐ-20 τοῖς.

"Εστωσαν οι δοθέντες όποσοιοῦν ἀριθμοὶ οι Α, Β, Γ· δεῖ δὴ εύρεῖν τοὺς ἐλαχίστους τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς Α, Β, Γ.

-Οί Α, Β, Γ γὰρ ήτοι πρώτοι πρὸς ἀλλήλους είσιν

^{1.} ὁ ἔτερος V φ. τοῦ ἐτέρου BVpφ. 2. ἐστίν] (prius) om. B. 3. πρῶτος ἀριθμός] supra m. 2 V, ἀριθμός πρῶτος p. 7. λδ΄ BV, P m. rec.; λε΄ p. 8. πᾶς P. 11. ἐστι V φ. 12. γεγονός] Pp, δῆλον BV φ. 13. ἐπιταχθέν] ζητούμενον Theon (BV pφ). 17. λε΄ BV, P m. rec.; λ5΄ p. 19. τοὺς αὐτοὺς λόγους BP pφ.

numerus aliquis eum metietur. hac igitur ratiocinatione procedente inuenietur primus aliquis numerus, qui metietur.¹) nam si non inuenietur, infiniti numeri numerum A metientur, alter semper altero deinceps minores; quod in numeris fieri non potest. itaque inuenietur primus aliquis numerus proxime antecedentem metiens, qui etiam numerum A metiatur.

Ergo quemuis numerum compositum primus aliquis numerus metitur; quod erat demonstrandum.

XXXII.

Quiuis numerus aut primus est, aut primus numerus eum metitur.

Sit numerus A. dico, numerum A aut primum esse aut primum aliquem numerum eum metiri.

aiam si primus est A, factum erit, quod iussi sumus; sin compositus, primus aliquis numerus eum metietur [prop. XXXI].

Ergo quiuis numerus aut primus est, aut primus numerus eum metitur; quod erat demonstrandum.

XXXIII.

Datis quotlibet numeris minimos eorum, qui eandem rationem habent, inuenire.

Dati sint quotlibet numeri A, B, Γ . oportet igitur minimos eorum inuenire, qui eandem rationem habeant ac A, B, Γ .

 A, B, Γ enim aut inter se primi sunt aut non

Sc. numerum praecedentem et ea de causa numerum Λ (cfr. lin. 4). et puto, haec audiri posse. etsi fieri potest, ut haec uerba in P mero errore ob ὁμοιοτέλευτον exciderint.

η ού. εί μεν ούν οί A, B, Γ πρώτοι πρός αλλήλους είσιν, ελάχιστοί είσι των τον αὐτον λόγον εχόντων αὐτοῖς.

εί δε ού, είλήφθω των Α, Β, Γ το μέγιστον κοι-5 νὸν μέτρον ὁ Δ, καὶ ὁσάκις ὁ Δ ξκαστον τῶν Α, Β, Γ μετρεί, τοσαύται μονάδες έστωσαν έν έκάστω των Ε, Ζ. Η. και εκαστος άρα τῶν Ε, Ζ, Η εκαστον τῶν Α. Β. Γ μετρεί κατά τὰς ἐν τῶ Δ μονάδας. οί Ε. Ζ, Η άρα τους Α, Β, Γ ισάκις μετρούσιν οί Ε, Ζ, Η 10 ἄρα τοῖς Α, Β, Γ ἐν τῶ αὐτῶ λόγω εἰσίν. λέγω δή, ότι και έλάχιστοι. εί γαο μή είσιν οί Ε, Ζ, Η έλάχιστοι των τον αὐτον λόγον έχόντων τοῖς Α, Β, Γ, έσονται [τινες] των Ε, Ζ, Η ελάσσονες ἀριθμοί εν τῷ αὐτῷ λόγω ὄντες τοῖς Α, Β, Γ. ἔστωσαν οί Θ, 15 Κ, Λ. Ισάκις άρα ὁ Θ τὸν Α μετρεί καὶ έκάτερος τῶν Κ. Α εκάτερου τῶν Β. Γ. ὁσάκις δε ὁ Θ τὸν Α μετρεί, τοσαύται μονάδες έστωσαν έν τῷ Μ΄ καὶ έκάτερος άρα των Κ. Λ ενάτερον των Β. Γ μετρεί κατά τας έν τω Μ μονάδας. και έπει ὁ Θ τον Α μετρεί 20 κατά τὰς ἐν τῷ Μ μονάδας, καὶ ὁ Μ ἄρα τὸν Α μετρεί κατά τὰς ἐν τῷ Θ μονάδας. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ δ Μ και έκάτερον των Β, Γ μετρεί κατά τάς έν έκατέρω τῶν Κ, Α μονάδας ὁ Μ ἄρα τοὺς Α, Β, Γ μετρεί. και έπει δ Θ τον Α μετρεί κατά τὰς ἐν τῶ 25 Μ μονάδας, ὁ Θ ἄρα τὸν Μ πολλαπλασιάσας τὸν Α

^{6.} $\ell \nu$] om. P. 7. $\ell \nu$ as $\ell \nu$ as $\ell \nu$ p. 10. $\ell \nu$ correspond to $\ell \nu$ p. 11. $\ell \nu$ as $\ell \nu$ p. 12. $\ell \nu$ correspond to $\ell \nu$ p. 13. $\ell \nu$ p. 16. $\ell \nu$ p. 17. $\ell \nu$ p. 18. $\ell \nu$ p. 18. $\ell \nu$ p. 18. $\ell \nu$ p. 19. $\ell \nu$ p. 20. A] $\ell \nu$ p. 21. $\ell \nu$ p. 21. $\ell \nu$ p. 21. $\ell \nu$ p. 22. $\ell \nu$ p. 22. $\ell \nu$ p. 23. $\ell \nu$ p. 24. $\ell \nu$ p. 25. $\ell \nu$ p. 26. $\ell \nu$ p. 27. $\ell \nu$ p. 27. $\ell \nu$ p. 28. $\ell \nu$ p. 29. $\ell \nu$ p. 21. $\ell \nu$ p. 29. $\ell \nu$ p. 21. $\ell \nu$ p. 29. $\ell \nu$ p. 29. $\ell \nu$ p. 29. $\ell \nu$ p. 20. $\ell \nu$ p. 21. $\ell \nu$ p. 29. $\ell \nu$ p. 20. $\ell \nu$ p. 21. $\ell \nu$ p. 29. $\ell \nu$ p. 20. $\ell \nu$ p. 21. $\ell \nu$ p. 20. $\ell \nu$ p. 21. $\ell \nu$

primi. iam si A, B, \(\Gamma\) inter se primi sunt, minimi sunt eorum, qui eandem rationem habent [prop. XXI]. sin minus, sumatur numerorum A, B, Γ maxima mensura communis Δ [prop. III]¹), et quoties Δ singulis Ξ unitates sint in singulis Ξ , Ξ , Ξ , Ξ unitates sint in singulis Ξ , Ξ , Ξ , Ξ unitates numeri Ξ are timeter force Ξ . Δ metiuntur [prop. XV]. itaque E, Z, H numeros A, B, Γ aequaliter metiuntur. itaque E, Z, H et A, B, Γ in eadem ratione sunt [def. 20]. iam dico, E, Z, H etiam minimos esse. nam si E, Z, H minimi non sunt eorum, qui eandem rationem habent ac A, B, I, erunt numeri numeris E, Z, H minores, qui in eadem ratione sint, ac A, B, Γ . sint Θ , K, Λ . itaque Θ numerum A et uterque K, A utrumque B, Γ aequaliter metitur. quoties autem @ numerum A metitur, tot unitates sint in M. quare etiam uterque K, Λ utrumque B, Γ secundum unitates numeri M metitur. et quoniam @ numerum A secundum unitates numeri M metitur, etiam M numerum A secundum unitates numeri Θ metitur [prop. XV]. eadem de causa M etiam utrumque B, Γ secundum unitates utriusque K, Λ metitur. M igitur numeros Λ , B, Γ metitur. et quoniam @ numerum A secundum unitates numeri M metitur, erit $\Theta \times M = A$ [def. 15]. eadem de

¹⁾ Cum πόρισμα prop. 3 spurium sit, Euclides tacite eam ad quotlibet numeros transtulit; cfr. p. 269 not.

πεποίηκεν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ Ε τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίηκεν. ἴσος ἄρα ἐστὶν ὁ ἐκ τῶν Ε, Δ τῷ ἐκ τῶν Θ, Μ. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Ε πρὸς τὸν Θ, οῦτως ὁ Μ πρὸς τὸν Δ. μείζων δὲ ὁ Ε τοῦ Θ΄ τωίζων ἄρα καὶ ὁ Μ τοῦ Δ. καὶ μετρεῖ τοὺς Α, Β, Γ΄ ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον ὑπόκειται γὰρ ὁ Δ τῶν Α, Β, Γ τὸ μέγιστον κοινὸν μέτρον. οὐκ ἄρα ἔσονταί τινες τῶν Ε, Ζ, Η ἐλάσσονες ἀριθμοὶ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῷ ὄντες τοῖς Α, Β, Γ. οἱ Ε, Ζ, Η ἄρα ἐλάχιστοί εἰσι 10 τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς Α, Β, Γ΄ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

28'.

Δύο ἀριθμῶν δοθέντων εύρεῖν, δυ ἐλάχιστον μετροῦσιν ἀριθμόν.

"Εστωσαν οί δοθέντες δύο άριθμοί οί A, B. δεῖ δὴ εύρεῖν, ὂν ἐλάγιστον μετροῦσιν άριθμόν.

Οί Α, Β γὰς ἤτοι πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσὶν ἢ οὔ. ἔστωσαν πρότερον οί Α, Β πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους, καὶ ὁ Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ ποιείτω. 20 καὶ ὁ Β ἄρα τὸν Α πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν. οί Α, Β ἄρα τὸν Γ μετροῦσιν. λέγω δή, ὅτι καὶ ἐλάχιστον. εἰ γὰς μή, μετρήσουσί τινα ἀριθμὸν οί Α, Β ἐλάσσονα ὄντα τοῦ Γ. μετρείτωσαν τὸν Δ. καὶ ὁσάκις ὁ Α τὸν Δ μετρεῖ, τοσαῦται μονάδες ἔστωσαν 25 ἐν τῷ Ε, ὁσάκις δὲ ὁ Β τὸν Δ μετρεῖ, τοσαῦται μονάδες ἔστωσαν ἐν τῷ Ζ. ὁ μὲν Α ἄρα τὸν Ε πολλα-

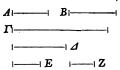
^{1.} πεποίηκε $\nabla \varphi$. διὰ τά -2: πεποίηκεν] om. p. 8. ὅντες ἐν τῷ αὐτῷ λόγ φ p. 9. εἰσιν P. 12. λ5΄ BV, P m. rec.; λξ΄ p. 15. δύο ἀριθμοὶ οἱ δοθέντες p. 16. ἀριθμόν] om. $\nabla \varphi$. 19. τὸν $\Gamma - 20$: πολλαπλασιάσας] mg. m. 2 B. 20. ἄρα] comp. supra ∇ , ἔτι φ . 21. καὶ οἱ P. μετροῦσι $\nabla \varphi$. 22.

XXXIV.

Datis duobus numeris, quem minimum metiuntur numerum, inuenire.

Sint duo numeri dati A, B. oportet igitur, quem minimum metiuntur numerum, inuenire.

A, B enim aut inter se primi sunt aut non primi. prius A, B inter se primi sint, et sit $A \times B = \Gamma$. quare etiam $B \times A = \Gamma$ [prop. XVI]. itaque A, B numerum Γ metiuntur. iam dico, eos eum etiam

minimum metiri. nam si minus, A, B numerum aliquem numero Γ minorem metientur. metiantur numerum Δ . et quoties A numerum Δ metitur, tot unitates sint in E, quoties autem B numerum Δ metitur, tot unitates sint in Z. itaque erit $A \times E = \Delta$,

μετρήσουσιν PB. 25. δσάπις δέ] και δσάπις $\nabla \varphi$, δσάπις δὲ καί p. $\triangle$] e corr. m. 2 p.

Euclides, edd. Heiberg et Menge. 11.

πλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν, ὁ δὲ Β τὸν Ζ πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν ἴσος ἄρα ἐστὶν ὁ ἐκ τῶν
Α, Ε τῷ ἐκ τῶν Β, Ζ. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς τὸν
Β, οὕτως ὁ Ζ πρὸς τὸν Ε. οἱ δὲ Α, Β πρῶτοι, οἱ
δὲ πρῶτοι καὶ ἐλάχιστοι, οἱ δὲ ἐλάχιστοι μετροῦσι τοὺς
τὸν αὐτὸν λόγον ἔχοντας ἰσάκις ὅ τε μείζων τὸν μείζονα καὶ ὁ ἐλάσσων τὸν ἐλάσσονα ὁ Β ἄρα τὸν Ε
μετρεῖ, ὡς ἐπόμενος ἐπόμενον. καὶ ἐπεὶ ὁ Α τοὺς Β, Ε
πολλαπλασιάσας τοὺς Γ, Δ πεποίηκεν, ἔστιν ἄρα ὡς
10 ὁ Β πρὸς τὸν Ε, οὕτως ὁ Γ πρὸς τὸν Δ. μετρεῖ δὲ
ὁ Β τὸν Ε΄ μετρεῖ ἄρα καὶ ὁ Γ τὸν Δ ὁ μείζων
τὸν ἐλάσσονα ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα οἱ Α,
Β μετροῦσί τινα ἀριθμὸν ἐλάσσονα ὄντα τοῦ Γ. ὁ Γ
ἄρα ἐλάχιστος ὢν ὑπὸ τῶν Α, Β μετρεῖται.

15 Μὴ ἔστωσαν δὴ οἱ Α, Β ποῶτοι πρὸς ἀλλήλους, καὶ εἰλήφθωσαν ἐλάχιστοι ἀριθμοὶ τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς Α, Β οἱ Ζ, Ε΄ ἴσος ἄρα ἐστὶν ὁ ἐκ τῶν Α, Ε τῷ ἐκ τῶν Β, Ζ. καὶ ὁ Α τὸν Ε πολλαπλασιάσας τὸν Γ ποιείτω καὶ ὁ Β ἄρα τὸν Ζ πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν οἱ Α, Β ἄρα τὸν Γ μετροῦσιν. λέγω δή, ὅτι καὶ ἐλάχιστον. εἰ γὰρ μή, μετρήσουσί τινα ἀριθμὸν οἱ Α, Β ἐλάσσονα ὄντα τοῦ Γ. μετρείτωσαν τὸν Δ. καὶ ὁσάκις μὲν ὁ Α τὸν Δ μετρεῖ, τοσαῦται μονάδες ἔστωσαν ἐν τῷ Η, ὁσάκις δὲ ὁ Β τὸν Δ μετρεῖ, τοσαῦται μονάδες ἔστωσαν ἐν τῷ Θ. ὁ μὲν Α ἄρα τὸν Η πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν, ὁ δὲ Β τὸν Θ πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν. ἴσος

^{3.} A] (prius) corr. ex Δ V. 5. μετροῦσιν Β. 9. Γ, Δ] Γ postea insert. m. 1 p, post Δ 1 litt. eras. 11. ἄρα] δὲ ἄρα p. τὸν Δ] τὴν Δ Ρ. 13. μετρήσουσιν Ρ. Post τοῦ Γ add. Theon: ὅταν οἱ Α, Β πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὧσιν (Β Vp φ,

 $B \times Z = \Delta$ [def. 15]. itaque $A \times E = B \times Z$. quare erit A:B=Z:E [prop. XIX]. uerum A,B primi sunt, primi autem etiam minimi sunt [prop. XXI], minimi autem eos, qui eandem rationem habent, aequaliter metiuntur, maior maiorem et minor minorem [prop. XX]. itaque B numerum E metitur, ut sequens sequentem. et quoniam A numeros B,E multiplicans numeros Γ , Δ effecit, erit $B:E=\Gamma:\Delta$ [prop. XVII]. uerum B numerum E metitur. quare etiam Γ numerum E metitur [def. 20], maior minorem; quod fieri non potest. itaque E0, E1 numerum numero E2 minorem metiuntur. ergo E3 numerum minimum metiuntur E4, E5.

P m. rec.) 15. δή] δέ p. 17. Z, E] corr. ex E, Z V. 19. τὸν Γ — πολλαπλασιάσας] mg. m. 1 p. ποιείτω — 20: τὸν Γ] mg. φ . 20. πεποίηκε p. μετροῦσι $\nabla \varphi$. 22. μετρήσουσιν PB, μετρήσουσι δή p. 24. H, ὁσάκις — 25: ἐν τῷ] om. p. 26. Δ] corr. ex A p. 27. ὁ δὲ B — πεποίηκεν] om. p.

15

ἄρα ἐστὶν ὁ ἐκ τῶν Α, Η τῷ ἐκ τῶν Β, Θ΄ ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Θ πρὸς τὸν Η. ὡς δὲ ὁ Α πρὸς τὸν Ε, οῦτως ὁ Ζ πρὸς τὸν Ε΄ καὶ ὡς ἄρα ὁ Ζ πρὸς τὸν Ε, οῦτως ὁ Θ πρὸς τὰν Η. οἱ δὲ Ζ, Ε ἐλάχιστοι, οἱ δὲ ἐλάχιστοι μετροῦσι τοὺς τὸν αὐτὸν λόγον ἔχοντας ἰσάκις ὅ τε μείζων τὸν μείζονα καὶ ὁ ἐλάσσων τὸν ἐλάσσονα· ὁ Ε ἄρα τὸν Η μετρεῖ. καὶ ἐπεὶ ὁ Α τοὺς Ε, Η πολλαπλασιάσας τοὺς Γ, Δ πεποίηκεν, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Ε πρὸς τὸν Η, οῦτως ὁ 10 Γ πρὸς τὸν Δ. ὁ δὲ Ε τὸν Η μετρεῖ· καὶ ὁ Γ ἄρα τὸν Δ μετρεῖ ὁ μείζων τὸν ἐλάσσονα· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα οἱ Α, Β μετρήσουσί τινα ἀριθμὸν ἐλάσσονα ὅντα τοῦ Γ. ἱ Γ ἄρα ἐλάχιστος ὢν ὑπὸ τῶν Α, Β μετρεῖται· ὅπερ ἔπει δείξαι.

 $\lambda \varepsilon'$.

'Εὰν δύο ἀριθμοὶ ἀριθμόν τινα μετρῶσιν, καὶ ὁ ἐλάχιστος ὑπ' αὐτῶν μετρούμενος τὸν αὐτὸν μετρήσει.

Δύο γὰο ἀοιθμοί οί Α, Β ἀοιθμόν τινα τὸν ΓΔ 20 μετοείτωσαν, ἐλάχιστον δὲ τὸν Ε΄ λέγω, ὅτι καὶ ὁ Ε τὸν ΓΔ μετοεῖ.

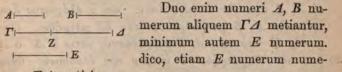
Εἰ γὰο οὐ μετοεῖ ὁ Ε τὸν ΓΔ, ὁ Ε τὸν ΔΖ μετοῶν λειπέτω έαυτοῦ ἐλάσσονα τὸν ΓΖ. καὶ ἐπεὶ οἱ Α, Β τὸν Ε μετοοῦσιν, ὁ δὲ Ε τὸν ΔΖ μετοεῖ, καὶ 25 οἱ Α, Β ἄρα τὸν ΔΖ μετορήσουσιν. μετοοῦσι δὲ καὶ

^{2.} ως] insert. m. 1 p. H] in ras. φ. 3. οῦτως ὁ Ζ πρὸς τὸν Ε] mg. φ. Post E add. P: ἀλλ' ως ὁ Α πρὸς τὸν Β, οῦτως ὁ Θ πρὸς τὸν H; del. m. rec. καὶ ως ἄρα ἔστιν ἄρα ως p. 4. Z] Θ P, corr. m. rec. Ε] Η P, corr. m. rec. Θ] Z P, corr. m. rec. H] Ε P, corr. m. rec. 8. τούς] τόν p. Ε, Η] Η, Ε Β. 12. μετρήσονσιν Β. 13.

 $A \times H = B \times \Theta$. itaque $A: B = \Theta: H$ [prop. XIX]. uerum A: B = Z: E. itaque etiam $Z: E = \Theta: H$. uerum Z, E minimi sunt, minimi autem eos, qui eandem rationem habent, aequaliter metiuntur, maior maiorem et minor minorem [prop. XX]. itaque E numerum H metitur. et quoniam A numeros E, H multiplicans numeros Γ, Δ effecit, erit $E: H = \Gamma: \Delta$ [prop. XVII]. uerum E numerum H metitur. quare etiam Γ numerum Δ metitur [def. 20] maior minorem; quod fieri non potest. itaque A, B nullum numerum numero Γ minorem metiuntur. ergo Γ numerum minimum metiuntur A, B; quod erat demonstrandum.

XXXV.

Si duo numeri numerum aliquem metiuntur, etiam quem minimum metiuntur numerum, eundem metietur.

rum Г⊿ metiri.

Nam si E numerum $\Gamma \Delta$ non metitur, E numerum ΔZ metiens relinquat se minorem ΓZ . et quoniam A, B numerum E metiuntur, E autem numerum ΔZ metitur, etiam A, B numerum ΔZ metientur.

οντα] om. $\nabla \varphi$. 15. λζ΄ BV, P m. rec., λη΄ p. 16. Post ἐάν ras. 3 litt. BV. μετρήσωσι p, μετρῶσι PV φ . 20. καί] supra m. 1 P. 22. ον] μή August. ΓΔ] Γ B. ΔΖ] $Z \Delta$ p, ΓΔ V in ras., φ . 25. μετρήσονσιν. μετροῦσι] -σι μετροῦσι P. αντροῦσιν. μετροῦσιν. μετροῦσιν. μετροῦσιν. μετροῦσιν. μετροῦσιν. μετροῦσιν.

5

ἄρα τὸν $\Gamma \Delta$ · καὶ λοιπὸν ἄρα τὸν ΓZ μετρήσουσιν έλάσσονα ὅντα τοῦ E· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ὅλο οὐ μετρεῖ ὁ E τὸν $\Gamma \Delta$ · μετρεῖ ἄρα· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λ5'.

γιστον τὸν Δ μετρούσιν.

Τοιῶν ἀριθμῶν δοθέντων είρεῖν, ὅν ἐλάχιστον μετροῦσιν ἀριθμόν.

"Εστωσαν οί δοθέντες τρεῖς ἀριθμοὶ οί A, B, Γ΄ δεῖ δὴ εύρεῖν, ὃν ἐλάχιστον μετροῦσιν ἀριθμόν.

10 Εἰλήφθω γὰρ ὑπὸ δύο τῶν Α, Β ἐλάχιστος μετρούμενος ὁ Δ. ὁ δὴ Γ τὸν Δ ἤτοι μετρεῖ ἢ οὐ μετρεῖ. μετρείτω πρότερον. μετροῦσι δὲ καὶ οἱ Α, Β τὸν Δ· οἱ Α, Β, Γ ἄρα τὸν Δ μετροῦσιν. λέγω δή, ὅτι καὶ ἐλάχιστον. εἰ γὰρ μή, μετρήσουσιν [τινα] 15 ἀριθμὸν οἱ Α, Β, Γ ἐλάσσονα ὅντα τοῦ Δ. μετρείτωσαν τὸν Ε. ἐπεὶ οἱ Α, Β, Γ τὸν Ε μετροῦσιν, καὶ οἱ Α, Β ἄρα τὸν Ε μετροῦσιν. καὶ ὁ ἐλάχιστος ἄρα ὑπὸ τῶν Α, Β μετρούμενος [τὸν Ε] μετρήσει. ἐλάχιστος δὲ ὑπὸ τῶν Α, Β μετρούμενός ἐστιν ὁ Δ· ὁ Δ 20 ἄρα τὸν Ε μετρήσει ὁ μείζων τὸν ἐλάσσονα ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐπ ἄρα οἱ Α, Β, Γ μετρήσουσί τινα ἀριθμὸν ἐλάσσονα ὅντα τοῦ Δ· οἱ Α, Β, Γ ἄρα ἐλά-

Μή μετρείτω δή πάλιν ὁ Γ τὸν Δ, καὶ εἰλήφθω

^{5.} $\lambda \eta'$ BV, $\lambda \vartheta'$ p. 9. μετρήσουσιν P. 10. τῶν] in ras. φ. 11. $\delta \eta'$] $\delta \dot{\epsilon}$ P. 13. ἄρα A, B, Γ V φ. μετροῦσι V p φ, μετρίσουσιν P. $\delta \dot{\eta}$] om. V φ. 14. μετρήσουσιν V et corr. ex μετρείσουσι φ. τινα] om. Pp. 15. ἀριθμόν ο π. p. $\dot{\epsilon}$ 1άσσονα] τινα ἀριθμόν $\dot{\epsilon}$ 1άστονα p. 16. ἐπεὶ οῦν V φ. μετροῦσι PV p φ. 17. μετρήσουσιν P et comp. p; μετροῦσι V φ. 18. τὸν E] om. P. 20. μετρήσει] comp. p, in ras. φ. 21. Γ] insert. postea φ. μετρήσουσιν B, μετροῦσι V φ.

uerum etiam totum $\Gamma \Delta$ metiuntur. quare etiam reliquum ΓZ metientur numero E minorem; quod fieri non potest. itaque fieri non potest, ut E numerum $\Gamma \Delta$ non metiatur. ergo metitur; quod erat demonstrandum.

XXXVI.

Datis tribus numeris, quem minimum metiuntur numerum, inuenire.

Sint tres numeri dati A, B, --- A Γ. oportet igitur, quem mini-1----- B mum metiuntur numerum, in-1——IT uenire. sumatur enim, quem duo numeri A, B minimum metiuntur, \(\square\) [prop. XXXIV]. \(\Gamma\) igitur numerum \(\Delta\) aut metitur aut non metitur. metiatur prius. uerum etiam A, B numerum A metiuntur. itaque A, B, F numerum / metiuntur. iam dico, eos eum etiam minimum metiri. nam si minus, A, B, T numerum numero A minorem metientur. metiantur numerum E. quoniam A, B, Γ numerum E metiuntur, etiam A, B numerum E metientur. quare etiam, quem minimum metiuntur A, B, numerum E metietur [prop. XXXV]. quem autem A, B minimum metiuntur, est A. A igitur numerum E metitur, maior minorem; quod fieri non potest. itaque A, B, F nullum numerum numero A minorem metientur. ergo A, B, Γ numerum Δ minimum metiuntur.

rursus ne metiatur \(\Gamma\) numerum \(\Delta\), et sumatur,

^{22.} Γ] om. P. 23. μετοήσουσιν P, comp. p; μετοούσι V φ. 24. δή] δέ p.

ύπὸ τῶν Γ, Δ ἐλάχιστος μετρούμενος ἀριθμὸς ὁ Ε. ἐπεὶ οἱ Α, Β τὸν Δ μετροῦσιν, ὁ δὲ Δ τὸν Ε μετρεῖ, καὶ οἱ Α, Β ἄρα τὸν Ε μετροῦσιν. μετρεῖ δὲ καὶ ὁ Γ [τὸν Ε΄ καὶ] οἱ Α, Β, Γ ἄρα τὸν Ε μετροῦσιν. 5 λέγω δή, ὅτι καὶ ἐλάχιστον. εἰ γὰρ μή, μετρήσουσί τινα οἱ Α, Β, Γ ἐλάσσονα ὅντα τοῦ Ε. μετρείτωσαν τὸν Ζ. ἐπεὶ οἱ Α, Β, Γ τὸν Ζ μετροῦσιν, καὶ οἱ Α, Β ἄρα τὸν Ζ μετροῦσιν καὶ ὁ ἐλάχιστος ἄρα ὑπὸ τῶν Α, Β μετρούμενος τὸν Ζ μετρήσει. ἐλάχιστος δὲ ὑπο τῶν Α, Β μετρούμενός ἐστιν ὁ Δ΄ ὁ Δ ἄρα τὸν Ζ μετρεῖ. μετρεῖ δὲ καὶ ὁ Γ τὸν Ζ΄ οἱ Δ, Γ ἄρα τον Ζ μετροῦσιν ὅστε καὶ ὁ ἐλάχιστος ὑπὸ τῶν Δ, Γ μετρούμενος τὸν Ζ μετρήσει. ὁ δὲ ἐλάχιστος ὑπὸ τῶν Γ, Δ μετρούμενός ἐστιν ὁ Ε΄ ὁ Ε ἄρα τὸν Ζ μετρεῖ

15 ὁ μείζων τον ἐλάσσονα· ὅπες ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα οἱ Α, Β, Γ μετρήσουσί τινα ἀριθμὸν ἐλάσσονα ὅντα τοῦ Ε. ὁ Ε ἄρα ἐλάχιστος ὧν ὑπὸ τῶν Α, Β, Γ μετρεῖται· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

25'.

'Αριθμός γὰρ ὁ Α ὑπό τινος ἀριθμοῦ τοῦ Β με-

^{1.} ἀριθμός] om. p. 2. μετροῦσι $\nabla \varphi$. Δ] corr. ex A p m. 2. 3. Post B in p m. 2 insert. Γ . μετρήσουσιν P, μετροῦσι $\nabla \varphi$, comp. p. μετρεῖ — 4: μετροῦσιν] om. p. 4. τὸν E. καί] om. P. Γ] supra m. 2 V. μετρήσουσι P, μετροῦσι $V\varphi$. 5. δή] om. $V\varphi$. μετρήσουσιν P, αυτροῦσι $V\varphi$. 6. τινα] om. p. τινα ἐλάττονα ἀριθμὸν ὄντα p. 7. μετροῦσιν, καὶ οἱ A, B ἄρα τὸν Z] mg. φ (μετροῦσι). μετροῦσιν Vp. καὶ οἱ A, B ἄρα τὸν Z μετροῦσιν] mg. m. 2 V. 8. μετροῦσιν] μετρήσουσι V, comp. p, in ras. φ .

quem Γ , Δ minimum metiuntur numerum, E [prop. XXXIV]. quoniam A, B numerum A metiuntur, et 1 numerum E metitur, etiam A, B numerum E metiuntur, uerum etiam B|----- Γ numerum E metitur. itaque A, B, Γ numerum E metiuntur. iam dico, eos eum etiam minimum metiri. nam si minus, A, B, I numerum aliquem minorem numero E metientur. metiantur numerum Z. quoniam A, B, I numerum Z metiuntur, etiam A, B numerum Z metiuntur. quare etiam, quem minimum metiuntur A, B, numerum Z metietur [prop. XXXV]. uerum quem minimum metiuntur A, B, est A. A igitur numerum Z metitur. uerum etiam Γ numerum Z metitur. itaque Δ, Γ numerum Z metiuntur. quare etiam quem minimum metiuntur ⊿, Г, numerum Z metietur [id.]. uerum quem minimum metiuntur Γ , Δ , est E. itaque E numerum Z metitur, maior minorem; quod fieri non potest. itaque numeri A, B, I nullum numerum

XXXVII.

numero E minorem metientur. ergo E minimus est, quem A, B, Γ metiuntur; quod erat demonstrandum.

Si numerum numerus aliquis metitur, is, quem metitur, partem habebit a metiente denominatam.

Numerum enim A numerus aliquis B metiatur.

^{9.} τὸν Z — 10: μετρούμενος] οm. p. 12. μετρήσονσι p. ἄστε] οm. P. ἄφα ὁπό P. Γ, Δ p. 14. Γ, Δ] Pp; Δ, Γ BV φ. 16. B] om. p. μετρήσονσι] PB, comp. p; μετρούσι V φ. ἐλάττονα τοῦ Ε ὅντα p. 19. λθ΄ B (post add. m. 1, ut posthac saepius), V, P m. rec., μ΄ p. 20. μετρείται φ.

15

τοείσθω λέγω, ὅτι ὁ A δμώνυμον μέρος ἔχει τῷ B.

Όσάκις γὰφ ὁ Β τὸν Α μετφεῖ, τοσαῦται μονάδες ἔστωσαν ἐν τῷ Γ. ἐπεὶ ὁ Β τὸν Α μετφεῖ κατὰ τὰς 5 ἐν τῷ Γ μονάδας, μετφεῖ δὲ καὶ ἡ Δ μονὰς τὸν Γ ἀριθμὸν κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ μονάδας, ἰσάκις ἄφα ἡ Δ μονὰς τὸν Γ ἀριθμὸν μετφεῖ καὶ ὁ Β τὸν Α. ἐναλλὰξ ἄφα ἰσάκις ἡ Δ μονὰς τὸν Β ἀριθμὸν μετφεῖ καὶ ὁ Γ τὸν Α· ὁ ἄφα μέφος ἐστὶν ἡ Δ μονὰς τοῦ Β 10 ἀριθμοῦ, τὸ αὐτὸ μέφος ἐστὶν ταὶ ὁ Γ τοῦ Α. ἡ δὲ Δ μονὰς τοῦ Β ἀριθμοῦ μέφος ἐστὶν ὁμώνυμον αὐτῷ καὶ ὁ Γ ἄφα τοῦ Α μέφος ἐστὶν ὁμώνυμον τῷ Β. ὥστε ὁ Α μέφος ἔχει τον Γ ὁμώνυμον ὄντα τῷ Β· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λη'.

Έὰν ἀριθμος μέρος ἔχη ὁτιοῦν, ὑπὸ ὁμωνύμου ἀριθμοῦ μετρηθήσεται τῷ μέρει.

'Αριθμὸς γὰρ ὁ Α μέρος ἐχέτω ὁτιοῦν τὸν B, καὶ τῷ B μέρει ὁμώνυμος ἔστω [ἀριθμὸς] ὁ Γ · λέγω, ὅτι 20 ὁ Γ τὸν A μετρεῖ.

'Επεὶ γὰο ὁ Β τοῦ Α μέρος ἐστὶν ὁμώνυμον τῷ Γ, ἔστι δὲ καὶ ἡ Δ μονὰς τοῦ Γ μέρος ὁμώνυμον αὐτῷ, ὅ ἄρα μέρος ἐστὶν ἡ Δ μονὰς τοῦ Γ ἀριθμοῦ, τὸ αὐτὸ μέρος ἐστὶ καὶ ὁ Β τοῦ Α΄ ἰσάκις ἄρα ἡ Δ μο-25 νὰς τὸν Γ ἀριθμὸν μετρεῖ καὶ ὁ Β τὸν Α. ἐναλλὰξ

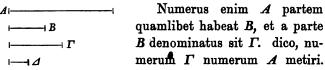
^{2.} τῷ] corr. ex το m. 2 V. 4. τῷ] om. φ. Γ] eras. V. 10. μέρος] mg. φ. 13. Γ] in ras. φ. ὁμώνυμον τὸν Γ p. ὅντα] ὄν- supra m. 1 P; om. p. 15. μ' BV, P m. rec.; μα' p. 16. ὑπό] m. 2 B. 18. τόν] τό Pφ, et e corr. V. 19. ὁμώνυμον p. ἀριθμός] om. Pp. 20. A] corr. ex B p m. 2. 21. ἐστίν] ἐστί καί V φ. 22. ἔστιν PB, comp. p. 23. μέρος ἄφα P.

dico, numerum A partem habiturum esse a numero B denominatam.

Nam quoties B numerum A metitur, tot sint unitates in Γ . quoniam $\neg B$ B numerum A secundum unitates ----- T numeri Γ metitur, et etiam unitas Δ <u>--1</u> numerum Γ secundum unitates eius metitur, Δ unitas numerum Γ et B numerum A aequaliter metitur. itaque permutatim Δ unitas numerum B et Γ numerum Aaequaliter metitur [prop. XV]. itaque quae pars est Δ unitas numeri B, eadem pars est etiam Γ numeri A. uerum Δ unitas numeri B pars est ab ipso denominata. ergo etiam Γ numeri A pars est a B denominata. quare A partem habet Γ a B denominatam; quod erat demonstrandum.

XXXVIII.

Si numerus partem quamlibet habet, numerus a parte denominatus eum metietur.

Nam quoniam B numeri A pars est a Γ denominata, et etiam Δ unitas pars est numeri Γ ab ipso denominata, quae pars est Δ unitas numeri Γ , eadem pars est etiam B numeri A. itaque Δ unitas numerum Γ et B numerum A aequaliter metitur. itaque

ἄρα Ισάκις $\dot{\eta}$ Δ μονὰς τὸν B ἀριθμὸν μετρεῖ καὶ $\dot{\delta}$ Γ τὸν A. $\dot{\delta}$ Γ ἄρα τὸν A μετρεῖ ὅπερ ἔδει δείξαι.

AD'.

'Αριθμον εύρετν, δς έλάχιστος ὢν έξει τὰ 5 δοθέντα μέρη.

"Εστω τὰ δοθέντα μέρη τὰ A, B, Γ δεῖ δὴ ἀριθμὸν εύρεῖν, ὂς ἐλάχιστος ὢν έξει τὰ A, B, Γ μέρη.

"Εστωσαν γὰο τοῖς Α, Β, Γ μέρεσιν ὁμώνυμοι ἀριθμοὶ οἱ Δ, Ε, Ζ, καὶ εἰλήφθω ὑπὸ τῶν Δ, Ε, Ζ ἐλάχι-10 στος μετρούμενος ἀριθμὸς ὁ Η.

Ό Η ἄρα ὁμώνυμα μέρη ἔχει τοῖς Δ, Ε, Ζ. τοῖς δὲ Δ, Ε, Ζ ὁμώνυμα μέρη ἐστὶ τὰ Α, Β, Γ ὁ Η ἄρα ἔχει τὰ Α, Β, Γ μέρη. λέγω δή, ὅτι καὶ ἐλάχιστος ἄν. εἰ γὰρ μή, ἔσται τις τοῦ Η ἐλάσσων ἀριθμός, ὅς ἔξει τὰ Α, Β, Γ μέρη. ἔστω ὁ Θ. ἐπεὶ ὁ Θ ἔχει τὰ Α, Β, Γ μέρη, ὁ Θ ἄρα ὑπὸ ὁμωνύμων ἀριθμῶν μετρηθήσεται τοῖς Α, Β, Γ μέρεσιν. τοῖς δὲ Α, Β, Γ μέρεσιν ὁμώνυμοι ἀριθμοί εἰσιν οἱ Δ, Ε, Ζ ὁ Θ ἄρα ὑπὸ τῶν Δ, Ε, Ζ μετρεῖται. καί ἐστιν ἐλάσσων τοῦ Η· 20 ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἔσται τις τοῦ Η ἐλάσσων ἀριθμός, ὅς ἕξει τὰ Α, Β, Γ μέρη· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{1.} ἰσάνις] om. p. 3. "μα΄ BV, P m. rec.; μβ p. 6. ἔστω τὰ δοθέντα μέρη] supra m. 1 p. 8. ἔστωσαν] -σαν supra V. γάρ] om. BVpφ. 9. καὶ εἶλήφθω ὑπὸ τῶν Δ, Ε, Ζ] mg. φ. ὁ ὑπὸ BVpφ. 10. Post ὁ H add. Theon: ἐπεὶ (ἐπεὶ οῦν V φ, καὶ ἐπεὶ P m. rec.) ὁ H ὑπὸ τῶν Δ, Ε, Ζ μετρεῖται (ΒVpφ, P m. rec.) 11. ἄρα] Pp, om. BVφ. 12. ἐστὶ ἐστὶν PB, om. p. τὰ] om. P. Γ] supra m. 1 V. 14. Post μή add. Theon: ὁ Η ἐλάχιστος ῶν ἔχει τὰ Α, Β, Γ μέρη (ΒVpφ, εἰ γὰρ μὴ ὁ Η ἐλάχιστος ῶν mg. φ). ἔσται] ἔστω Pp. τις] supra m. 2 V. 15. μέρη] om. P. 19. ἐλάττων P. 21. Ante ἀριθμός eras. ὅς V. In fine: Εὐκλείδον στοιχείων ζ΄ PB.

permutatim Δ unitas numerum B et Γ numerum A aequaliter metitur [prop. XV]. ergo Γ numerum A metitur; quod erat demonstrandum.

XXXIX.

Numerum inuenire minimum, qui datas partes habeat.

Sint datae partes A, B, Γ . A B F oportet igitur numerum inuenire E minimum, qui partes A, B, Γ Z H habeat. A partibus enim A, B, Γ denominati sint numeri Δ , E, Z, et sumatur¹) numerus H, quem Δ , E, Z minimum metiantur. H igitur partes habet a numeris Δ , E, Z denominatas [prop. XXXVII]. uerum a Δ , E, Z denominatae partes sunt A, B, Γ . itaque H partes A, B, Γ habet. iam dico, eum etiam minimum esse. nam si minus, erit numerus aliquis numero H minor, qui partes A, B, \(\Gamma\) habeat. sit \(\O \). quoniam \(\O \) partes A, B, Γ habet, numerum Θ metientur numeri a partibus A, B, Γ denominati [prop. XXXVIII]. uerum a partibus A, B, Γ denominati sunt numeri △, E, Z. itaque @ numerum numeri △, E, Z metiuntur. et minor est numero H; quod fieri non potest. ergo non erit numerus numero H minor, qui partes A, B, Γ habeat; quod erat demonstrandum.

¹⁾ Itaque Euclides hic quoque prop. 36 de tribus tantum numeris demonstratam tacite ad quamlibet numerorum multitudinem transtulit, sicuti supra in prop. 33 eodem modo prop. 3 tacite dilatauit (u. p. 255 not.).

Έὰν ὧσιν ὁσοιδηποτοῦν ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον, οι δὲ ἄκροι αὐτῶν πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὧσιν, ἐλάχιστοί εἰσι τῶν τὸν αὐτὸν λό-5 γον ἐχόντων αὐτοῖς.

"Εστωσαν δποσοιοῦν ἀριθμοὶ ἔξῆς ἀνάλογον οι Α, Β, Γ, Δ, οι δὲ ἄκροι αὐτῶν οι Α, Δ, πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ἔστωσαν· λέγω, ὅτι οι Α, Β, Γ, Δ ἐλάχιστοί

είσι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς.

10 Εἰ γὰο μή, ἔστωσαν ἐλάττονες τῶν Α, Β, Γ, Δ οἱ Ε, Ζ, Η, Θ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ὄντες αὐτοῖς. καὶ ἐπεὶ οἱ Α, Β, Γ, Δ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ εἰσὶ τοῖς Ε, Ζ, Η, Θ, καὶ ἐστιν ἴσον τὸ πλῆθος [τῶν Α, Β, Γ, Δ] τῷ πλήθει [τῶν Ε, Ζ, Η, Θ], δι' ἴσον ἄρα ἐστὶν ὡς ὁ Α 15 πρὸς τὸν Δ, ὁ Ε πρὸς τὸν Θ. οἱ δὲ Α, Δ πρῶτοι, οἱ δὲ πρῶτοι καὶ ἐλάχιστοι, οἱ δὲ ἐλάχιστοι ἀριθμοὶ μετροῦσι τοὺς τὸν αὐτὸν λόγον ἔχοντας ἰσάκις ὅ τε μείζων τὸν μείζονα καὶ ὁ ἐλάσσων τὸν ἐλάσσονα, τουτέστιν ὅ τε ἡγούμενος τὸν ἡγούμενον καὶ ὁ ἐπό-20 μενος τὸν ἐπόμενον. μετρεῖ ἄρα ὁ Α τὸν Ε ὁ μείζων τὸν ἐλάσσονα· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐπ ἄρα

Eὐκλείδον στοιχείων $\xi: \eta$ V. Post titulum in textu scholium ad VII, 39 habent Vp φ ; u. app. 4. ωσιν] om. V φ . εἰσιν PB. 9. εἰσιν B. 11. H] postea insert. V. 12. Δ] postea insert. V. εἰσίν B. 13. καί ἐστιν — 14: Θ] mg. m. 2 V. 13. τῶν A, B, Γ , Δ] om. P. 14. τῶν E, Z, H, Θ]

VIII.

I.

Si quotlibet numeri deinceps proportionales sunt, et extremi eorum inter se primi sunt, minimi sunt eorum, qui eandem rationem habent.

Sint quotlibet numeri inter se proportionales deinceps A, B, Γ , Δ , et eorum extremi A, Δ inter se primi sint. dico, numeros A, B, Γ , Δ minimos esse eorum, qui eandem rationem habeant.

Nam si minus, numeri E, Z, H, Θ numeris A, B, Γ , Δ minores sint eandem rationem habentes. et quoniam A, B, Γ , Δ et E, Z, H, Θ in eadem ratione sunt, et multitudo multitudini aequalis est, ex aequo erit [VII, 14] $A: \Delta = E: \Theta$. uerum A, Δ primi sunt, primi autem etiam minimi sunt [VII, 21], minimi autem numeri eos, qui eandem rationem habent, aequaliter metiuntur, maior maiorem et minor minorem [VII, 20], h. e. praecedens praecedentem et sequens sequentem. itaque A numerum E metitur, maior

om. P. 18. ὅ τε μείζων — 19: τουτέστιν] P; om. Theon (BVφ). 21. ἀδύνατον] ἄτοπον V φ.

οί E, Z, H, Θ ἐλάσσονες ὄντες τῶν $A, B, \Gamma, Δ$ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ εἰσὶν αὐτοῖς. οἱ $A, B, \Gamma, Δ$ ἄρα ἐλάχιστοί εἰσι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

β'.

'Αριθμούς εύρεῖν έξῆς ἀνάλογον ἐλαχίστους, ὅσους ἂν ἐπιτάξη τις, ἐν τῷ δοθέντι λόγφ.

"Εστω ὁ δοθεὶς λόγος ἐν ἐλαχίστοις ἀριθμοῖς ὁ τοῦ Α πρὸς τὸν Β' δεῖ δὴ ἀριθμοὺς εὐρεῖν έξῆς
10 ἀνάλογον ἐλαχίστους, ὅσους ἄν τις ἐπιτάξη, ἐν τῷ τοῦ Α πρὸς τὸν Β λόγω.

Ἐπιτετάχθωσαν δὴ τέσσαφες, καὶ ὁ Α ξαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Γ ποιείτω, τὸν δὲ Β πολλαπλασιάσας τὸν Δ ποιείτω, καὶ ἔτι ὁ Β ξαυτὸν πολλα
15 πλασιάσας τὸν Ε ποιείτω, καὶ ἔτι ὁ Α τοὺς Γ, Δ, Ε πολλαπλασιάσας τοὺς Ζ, Η, Θ ποιείτω, ὁ δὲ Β τὸν Ε πολλαπλασιάσας τὸν Κ ποιείτω.

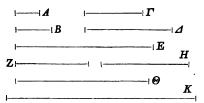
Καὶ ἐπεὶ ὁ Α ἑαυτὸν μὲν πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν, τὸν δὲ Β πολλαπλασιάσας τὸν Δ πε20 ποίηκεν, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, [οῦτως] ὁ Γ πρὸς τὸν Δ. πάλιν, ἐπεὶ ὁ μὲν Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν, ὁ δὲ Β ἑαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Ε πεποίηκεν, ἑκάτερος ἄρα τῶν Α, Β τὸν Β πολλαπλασιάσας ἐκάτερον τῶν Δ, Ε πεποίηκεν.

minorem; quod fieri non potest. itaque E, Z, H, Θ eandem rationem non habent ac A, B, Γ, Δ , quibus minores sunt. ergo A, B, Γ, Δ minimi sunt eorum, qui eandem rationem habent; quod erat demonstrandum.

TT.

Numeros inuenire minimos deinceps proportionales in data proportione, quotcunque propositum erit.

Sit data proportio in numeris minimis¹) A: B. oportet igitur numeros inuenire minimos deinceps proportionales in proportione A: B, quotcunque propositum erit. — propositum sit, ut quattuor inueniamus, et sit $A \times A = \Gamma$, $A \times B = \Delta$, $B \times B = E$, $A \times \Gamma = Z$, $A \times \Delta = H$, $A \times E = \Theta$, $B \times E = K$.

et quoniam $A \times A = \Gamma$ et $A \times B = \Delta$, erit $A: B = \Gamma: \Delta$ [VII, 17].

rursus quoniam $A \times B = \Delta$ et $B \times B = E$, uterque A, B numerum B multiplicans utrumque Δ , E effecit.

¹⁾ Si proportio data minimis numeris proposita non est, per VII, 33 minimos inueniemus eorum, qui eandem rationem habent.

ἔστιν ἄρα ώς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οῦτως ὁ Δ πρὸς τὸν Ε. ἀλλ' ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, ὁ Γ πρὸς τὸν Δ' καὶ ὡς ἄρα ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, ὁ Δ πρὸς τὸν Ε. ual έπεὶ ὁ Α τοὺς Γ, Δ πολλαπλασιάσας τοὺς Z, H 5 πεποίηκεν, έστιν ἄρα ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, [οῦτως] ό Ζ πρός τον Η. ώς δε ό Γ πρός τον Δ, ούτως ην δ Α πρός του Β' καὶ ώς ἄρα δ Α πρός του Β, ό Ζ πρὸς τὸν Η. πάλιν, ἐπεὶ ὁ Α τοὺς Δ, Ε πολλαπλασιάσας τούς Η, Θ πεποίηκεν, έστιν άρα ώς δ 10 Δ πρός τὸν Ε, ὁ Η πρός τὸν Θ. ἀλλ' ὡς ὁ Δ πρός του Ε, ο Α πρός του Β. και ώς άρα ο Α πρός του Β, ούτως ὁ Η πρός του Θ. και έπει οί Α, Β τὸν Ε πολλαπλασιάσαντες τούς Θ, Κ πεποιήκασιν, ἔστιν ἄρα ώς ὁ Α πρὸς τὸν Β, ούτως ὁ Θ 15 πρός του Κ. άλλ' ώς δ Α πρός του Β, ούτως δ τε Ζ πρός τὸν Η καὶ ὁ Η πρός τὸν Θ. καὶ ὡς ἄρα ό Ζ πρός του Η, ούτως ο τε Η πρός του Θ καί $\delta \Theta$ node to K of Γ , Δ , E apa nal of Z, H, Θ, Κ ἀνάλογόν είσιν ἐν τῷ τοῦ Α πρὸς τὸν Β λόγφ. 20 λέγω δή, δτι καὶ ἐλάχιστοι. ἐπεὶ γὰο οί Α, Β ἐλάγιστοί είσι των τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς, οί δε ελάχιστοι των τον αύτιν λόγον εχόντων πρώτοι πρός άλλήλους είσίν, οί Α, Β άρα πρώτοι πρός άλλήλους είσίν. καὶ έκάτερος μεν τῶν Α, Β έαυτὸν 25 πολλαπλασιάσας έκάτερον τῶν Γ, Ε πεποίηκεν, έκάτερον δὲ τῶν Γ. Ε πολλαπλασιάσας έκάτερον τῶν Ζ. Κ πεποίηκεν οί Γ. Ε άρα και οί Ζ. Κ πρώτοι πρός άλλήλους είσίν. έὰν δὲ ώσιν ὁποσοιοῦν ἀριθμοί έξης ανάλογον, οί δε άκροι αὐτῶν πρῶτοι πρὸς

^{2.} ὁ Γ] οῦτως ὁ Γ V φ. 3. καὶ ὡς ἄρα ὁ Γ πρὸς τὸν Δ] mg. m. 2 V addito in fine οῦτως. ὁ Δ] καὶ ὁ Δ V, οῦτως

itaque $A: B = \Delta: E$ [VII, 18]. uerum $A: B = \Gamma: \Delta$. quare etiam $\Gamma: \Delta = \Delta: E$. et quoniam $A \times \Gamma = Z$ et $A \times \Delta = H$, erit $\Gamma: \Delta = Z: H$ [VII, 17]. uerum erat $\Gamma: \Delta = A: B$. quare etiam A: B = Z: H. rursus quoniam $A \times \Delta = H$ et $A \times E = \Theta$, erit [VII, 17] $\Delta: E = H: \Theta$. uerum $\Delta: E = A: B$. quare etiam $A: B = H: \Theta$. et quoniam

$$A \times E = \Theta$$
 et $B \times E = K$,
erit [VII, 18] $A: B = \Theta: K$. uerum
 $A: B = Z: H = H: \Theta$.

quare etiam $Z: H = H: \Theta = \Theta: K$. itaque Γ , Δ , E et Z, H, Θ , K proportionales sunt in proportione A: B. iam dico, eos etiam minimos esse. nam quoniam A, B minimi sunt eorum, qui eandem rationem habent, minimi autem eorum qui eandem rationem habent, inter se primi sunt [VII, 22], A, B inter se primi sunt. et uterque A, B se ipsum multiplicans utrumque Γ , E effecit, utrumque autem Γ , E multiplicans utrumque Z, K effecit. itaque Γ , E et Z, K inter se primi sunt [VII, 27]. 1) sin quotlibet numeri deinceps proportionales sunt, et extremi eorum inter se primi sunt, minimi sunt eorum,

¹⁾ H. e. Γ et E primi sunt inter se et item Z et K. numeros Γ , E, Δ corollarii causa per totam propositionem respicit.

πωὶ ὁ Δ φ. E] e corr. V. 4. τούς] corr. ex τοῦ V. τούς] corr. ex τοῦ V. 5. οῦτως] om. P. 8. H] seq. ras. 1 litt. V. 10. ὁ H] οῦτως ὁ H φ et m. 2 V. ἀλλ' ὡς] ὡς δέ P. 12. οῦτως καί P. 14. οῦτως] om. BV φ. 15. ἀλλ'] ἐδείχθη δὲ καί Theon (BV φ). 17. τε] om. P. 19. λόγω] supra m. 2 B. 21. εἰσιν P. αὐτοῖς — 22: ἐχόντων] om. P. 22. Post ἔχόντων add. αὐτοῖς V φ, et supra m. 2 B. 24. εἰσί V φ. 27. K] (alt.) H φ. 29. δέ] om. φ.

10

ἀλλήλους ὧσιν, ἐλάχιστοί εἰσι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς. οἱ Γ , Δ , E ἄρα καὶ οἱ Z, H, Θ , K ἐλάχιστοί εἰσι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς A, B. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

Πόρισμα.

Έκ δη τούτου φανεφόν, ὅτι ἐὰν τρεῖς ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον ἐλάχιστοι ὧσι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς, οἱ ἄκροι αὐτῶν τετράγωνοί εἰσιν, ἐὰν δὲ τέσσαρες, κύβοι.

y'.

Ἐὰν ὧσιν ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον ἐλάχιστοι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς, οἱ ἄκροι αὐτῶν πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν.

15 "Εστωσαν ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ ἐξῆς ἀνάλογον ἐλάχιστοι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς οἱ Α, Β, Γ, Δ. λέγω, ὅτι οἱ ἄκροι αὐτῶν οἱ Α, Δ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν.

Εἰλήφθωσαν γὰο δύο μὲν ἀριθμοὶ ἐλάχιστοι ἐν 20 τῷ τῶν Α, Β, Γ, Δ λόγῳ οἱ Ε, Ζ, τρεῖς δὲ οἱ Η, Θ, Κ, καὶ ἐξῆς ἐνὶ πλείους, ἔως τὸ λαμβανόμενον πλῆθος ἴσον γένηται τῷ πλήθει τῷν Α, Β, Γ, Δ. εἰλήφθωσαν καὶ ἔστωσαν οἱ Λ, Μ, Ν, Ξ.

^{1.} εἰσιν PB. 2. K] corr. ex Γ m. 2 V. 5. πόρισμα] mg. m. 2 V, om. φ. 6. ἐάν] ἄν seq. ras. 2 litt. P. 7. δσιν ἐλάχιστοι V φ. άσιν Β. λόγον] mg. φ. 9. δέ] supra m. 2 V. τέσσαρες] δ Β. 17. Γ] postea insert. m. 1 V. 20. of H] corr. ex of m. 2 B. 21. K] in ras. P. καί] supra add. αί m. 1 P; καὶ ἀεί Β. ἔως οὖ Theon (ΒV φ), ἔως ἄν August. 23. ἔστωσαν] -ν e corr. m. rec. P,

qui eandem rationem habent [prop. I]. ergo Γ , Δ , Eet Z, H, O, K minimi sunt eorum, qui eandem rationem habent ac A, B; quod erat demonstrandum.

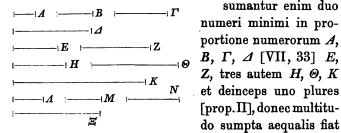
Corollarium.

Hinc manifestum est, si tres numeri deinceps proportionales minimi sint eorum, qui eandem rationem habeant, extremos eorum quadratos esse, sin quattuor, cubos.1)

III.

Si quotlibet numeri deinceps proportionales sunt minimi eorum, qui eandem rationem habent, extremi eorum inter se primi sunt.

Sint quotlibet numeri deinceps proportionales A, B, Γ, Δ minimi eorum, qui eandem rationem habent. dico, extremos eorum A, A inter se primos esse.

sumantur enim duo numeri minimi in proportione numerorum A, Z, tres autem H, Θ , Kdo sumpta aequalis fiat

multitudini numerorum A, B, Γ , Δ . sumantur et sint A, M, N, Ξ . et quoniam E, Z minimi sunt eorum, qui eandem rationem habent, inter se primi sunt

¹⁾ Nam $A:B=\Gamma:\Delta=\Delta:E$ et $\Gamma=A^2$, $E=B^2$. praetérea $A: B = Z: H = H: \Theta = \Theta: K \text{ et } Z = A \times \Gamma = A^3$ $K = B \times E = B^{s}$.

Καὶ ἐπεὶ οἱ Ε, Ζ ἐλάχιστοί εἰσι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς, πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν. καὶ ἐπεὶ ἑκάτερος τῶν Ε, Ζ ἑαυτὸν μὲν πολλαπλασιάσας ἐκάτερον τῶν Η, Κ πεποίηκεν, ἐκάτερον δὲ τῶν Η, Κ πολλαπλασιάσας ἐκάτερον τῶν Λ, Ξ πεποίηκεν, καὶ οἱ Η, Κ ἄρα καὶ οἱ Λ, Ξ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν. καὶ ἐπεὶ οἱ Λ, Β, Γ, Δ ἐλάχιστοί εἰσι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς, εἰσὶ δὲ καὶ οἱ Λ, Μ, Ν, Ξ ἐλάχιστοι ἐν τῷ αὐτῷ λόγῷ ὄντες 10 τοῖς Λ, Β, Γ, Δ, καὶ ἐστιν ἴσον τὸ πλῆθος τῶν Λ, Β, Γ, Δ τῷ πλήθει τῶν Λ, Μ, Ν, Ξ ἔσος ἐστίν ἴσος ἄρα ἐστὶν ὁ μὲν Λ τῷ Λ, ὁ δὲ Δ τῷ Ξ. καί εἰσιν οἱ Λ, Ξ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους. καὶ οἱ Λ, Δ 15 ἄρα πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν ὅπερ ἔδει δείξαι.

8'.

Λόγων δοθέντων όποσωνοῦν ἐν ἐλαχίστοις ἀριθμοῖς ἀριθμοὺς εύρεῖν έξῆς ἀνάλογον ἐλαχίστους ἐν τοῖς δοθεῖσι λόγοις.

20 "Εστωσαν οί δοθέντες λόγοι ἐν ἐλαχίστοις ἀριθμοῖς ὅ τε τοῦ Α πρὸς τὸν Β καὶ ὁ τοῦ Γ πρὸς τὸν Δ καὶ ἐτι ὁ τοῦ Ε πρὸς τὸν Ζ΄ δεῖ δὴ ἀριθμοὺς εὑρεῖν έξῆς ἀνάλογον ἐλαχίστους ἔν τε τῷ τοῦ Α πρὸς τὸν Β λόγῳ καὶ ἐν τῷ τοῦ Γ πρὸς τὸν Δ ταὶ ἔτι ἐν τῷ τοῦ Ε πρὸς τὸν Ζ.

Εἰλήφθω γὰο ὁ ὑπὸ τῶν Β, Γ ἐλάχιστος μετοούμενος ἀριθμὸς ὁ Η. καὶ ὁσάκις μὲν ὁ Β τὸν Η

^{1.} nal ênsi -3: £autòv µév] of ắga ἄngoι αὐτῶν of Λ , Ξ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν. ἐπεὶ γὰρ οf E, Z πρῶτοι ἑκάτερος δὲ αὐτῶν ἑαυτόν Theon (BV φ). 1. εἰσιν P. 4. K] eras. V. 5. τῶν Λ] τὸν Λ P. 6. καί] om. BV φ . καὶ of Λ , Ξ -7:

[VII, 22]. et quoniam $E \times E = H$, $Z \times Z = K$ [prop. II coroll.] et $E \times H = A$, $Z \times K = \Xi$ [id.], et H, K et A, Ξ inter se primi sunt [VII, 27]. et quoniam A, B, Γ , A minimi sunt eorum, qui eandem rationem habent, et etiam A, M, N, Ξ minimi sunt in eadem ratione ac A, B, Γ , A, et multitudo numerorum A, B, Γ , A multitudini numerorum A, M, N, Ξ aequalis est, singuli A, B, Γ , A singulis A, M, N, Ξ aequales sunt. itaque A = A, $A = \Xi$. et A, Ξ inter se primi sunt. ergo etiam A, A inter se primi sunt; quod erat demonstrandum.

IV.

Datis quotlibet rationibus in numeris minimis numeros inuenire minimos deinceps proportionales¹) in rationibus datis.

Sint datae rationes in numeris minimis A: B, $\Gamma: \Delta$, E: Z. oportet igitur numeros minimos inuenire deinceps proportionales in rationibus

$$A:B, \Gamma: \Delta, E:Z.$$

sumatur enim, quem minimum metiuntur B, Γ , numerus H [VII, 34]. et quoties B numerum H me-

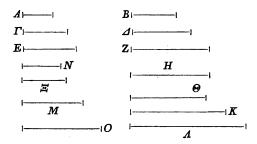
Uerba ἐξῆς ἀνάλογον hoc loco proprio sensu usurpata non sunt; neque enim rationes inter se aequales sunt. significat Euclides, terminum sequentem prioris rationis praecedentem esse posterioris. habet idem Campanus.

εἰσίν] πρῶτοι καὶ οἱ Λ, Ξ Theon (BV φ). 7. καὶ ἐπεί — 8: εἰσι] mg. m. 1 P. 7. Δ] om. B. 8. εἰσι] εἰσιν P; ὧσι V φ. 9. ἐλάχιστοι] om. V φ. 14. εἰσιν] P; ἐπεί Theon (BV φ). Post ἀλλήλονς add. Theon: εἰσίν, ἴσος δὲ ὁ μὲν Λ τῷ Λ ὁ δὲ Ξ τῷ Δ (BV φ). 18. ἀνάλογον] P; V mg. m. 1, del. m. rec.; om. Bφ. 19. δοθεῖσιν B. 21. τόν] corr. ex τό V. 22. δή] seq. ras. 2 litt. V. 23. ἀνάλογον] om. BV φ.

μετρεί, τοσαυτάκις καὶ ὁ Α τὸν Θ μετρείτω, ὁσάκις δε δ Γ τον Η μετοεί, τοσαυτάκις και δ Δ τον Κ μετρείτω, ὁ δὲ Ε τὸν Κ ήτοι μετρεῖ η οὐ μετρεῖ. μετρείτω πρότερον. και δσάκις δ Ε τον Κ μετρεί. 5 τοσαυτάκις και δ Ζ τον Λ μετρείτω. και έπει ισάκις δ Α τον Θ μετρεί και δ Β τον Η, έστιν άρα ώς ὁ Α πρὸς τὸν Β, ούτως ὁ Θ πρὸς τὸν Η. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ώς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, οὕτως ὁ Η πρός τὸν Κ, καὶ ἔτι ὡς ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ, οῦτως ὁ 10 Κ πρός του Λ. οί Θ, Η, Κ, Λ ἄρα έξης ἀνάλογόν είσιν έν τε τῷ τοῦ Α πρὸς τὸν Β καὶ ἐν τῷ τοῦ Γ πρός τὸν Δ καὶ ἔτι ἐν τῷ τοῦ Ε πρὸς τὸν Ζ λόγω. λέγω δή, ὅτι καὶ ἐλάχιστοι. εἰ γὰο μή είσιν οί Θ, Η, Κ, Λ έξης ἀνάλογον έλάχιστοι ἔν τε τοῖς τοῦ Α 15 πρός του Β και του Γ πρός του Δ και έν τῷ του Ε πρός του Ζ λόγοις, έστωσαν οί Ν, Ξ, Μ, Ο. καί έπεί έστιν ώς ὁ Α ποὸς τὸν Β, ούτως ὁ Ν ποὸς τὸν Ξ, οί δὲ Α, Β έλάχιστοι, οί δὲ έλάχιστοι μετρούσι τούς τὸν αὐτὸν λόγον ἔγοντας Ισάκις ὅ τε 20 μείζων τὸν μείζονα καὶ ὁ ἐλάσσων τὸν ἐλάσσονα. τουτέστιν ό τε ήγούμενος τον ήγούμενον και ὁ έπόμενος τον επόμενον, δ Β άρα τον Ξ μετρεί. διὰ

^{1.} Θ] eras. V. 2. καί] om. Vφ. 9. ἔτι ὡς] in ras. m. rec. P. 10. Θ, H] e corr. post ras. 2 litt. V; H, Θ B. ἀνάλογον] P; om. BVφ. 11. τε] om. Vφ. 13. Θ] eras. V. Θ, H] H, Θ B. 14. ἀνάλογον] P; mg. m. 1 V, del. m. rec.; om. Bφ. τε] om. BVφ. 15. καί] καὶ ἐν τῷ P. ἐν τῷ] ἔτι τῷ Β, ἔτι ἐν τῷ Vφ. 16. Post λόγοις add. Vφ: ἔσονταί τινες τῶν H, Θ, Κ, Λ ἐξῆς (mg. V) ἐλάσσονες ἀριθμοὶ ἔν τε τοῖς τοῦ Λ πρὸς τὸν Β καὶ τοῦ Γ πρὸς τὸν Δ καὶ ἔτι (supra V) τοῦ Ε πρὸς τὸν Ζ λόγοις; idem B mg. m. 2 om. ἑξῆς et ἔτι. 17. ὡς] supra m. 2 V. N] H φ. 18. οἱ δὲ ἑλάχιστοί] om. P. μετροῦσιν V φ. 20. ἐλάττων τὸν ἐλάττονα V φ. 21. τε] om. P. 22. ἄρα] ἔτι φ.

titur, toties etiam A numerum Θ metiatur, quoties autem Γ numerum H metitur, toties etiam Δ numerum K metiatur. E igitur¹) numerum K aut metitur

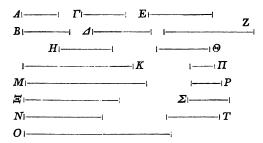
¹⁾ Uidetur enim pro $\delta \dot{\epsilon}$ lin. 3 scribendum esse $\delta \dot{\eta}$; cfr. p. 194, 23. 262, 11.

τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ Γ τὸν Ξ μετρεῖ οί Β, Γ ἄρα τὸν Ξ μετροῦσιν καὶ ὁ ἐλάχιστος ἄρα ὑπὸ τῶν Β, Γ μετρούμενος τὸν Ξ μετρήσει. ἐλάχιστος δὲ ὑπὸ τῶν Β, Γ μετρεῖται ὁ Η ὁ Η ἄρα τὸν Ξ μετρεῖ ὁ μείδων τὸν ἐλάσσονα ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἔσονταί τινες τῶν Θ, Η, Κ, Λ ἐλάσσονες ἀριθμοὶ ἑξῆς ἔν τε τῷ τοῦ Λ πρὸς τὸν Β καὶ τῷ τοῦ Γ πρὸς τὸν Δ καὶ ἔτι τῷ τοῦ Ε πρὸς τὸν Ζ λόγῳ.

Μή μετοείτω δή ὁ Ε τὸν Κ. καὶ εἰλήφθω ὑπὸ 10 τῶν Ε, Κ ἐλάχιστος μετρούμενος ἀριθμὸς ὁ Μ. καὶ δσάκις μεν δ Κ τον Μ μετρεί, τοσαυτάκις καὶ έκάτερος τῶν Θ, Η έκάτερον τῶν Ν, Ξ μετρείτω, όσάκις δὲ ὁ Ε τὸν Μ μετρεῖ, τοσαυτάκις καὶ ὁ Ζ τὸν Ο μετοείτω. ἐπεὶ ἰσάκις ὁ Θ τὸν Ν μετοεῖ καὶ 15 δ Η τὸν Ξ, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Θ πρὸς τὸν Η, οῦτως δ Ν πρός τὸν Ξ. ώς δὲ ὁ Θ πρός τὸν Η, ούτως ό Α πρός του Β΄ καὶ ώς ἄρα ὁ Α πρός του Β, οῦτως δ Ν πρός τὸν Ξ. διὰ τὰ αὐτὰ δή καὶ ώς δ Γ πρός του Δ, ούτως δ Ε πρός του Μ. πάλιν, έπεί 20 Ισάκις ὁ Ε τὸν Μ μετρεῖ καὶ ὁ Ζ τὸν Ο, ἔστιν ἄρα ώς ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ, οῦτως ὁ Μ πρὸς τὸν O· of N, Ξ. Μ. Ο ἄρα έξης ἀνάλογόν είσιν έν τοῖς τοῦ τε Α πρός τὸν Β καὶ τοῦ Γ πρός τὸν Δ καὶ ἔτι τοῦ Ε πρός του Ζ λόγοις. λέγω δή, ζτι καὶ ἐλάχιστοι ἐν

de causa etiam Γ numerum Ξ metitur. itaque B, Γ numerum Ξ metiuntur. quare etiam, quem minimum metiuntur B, Γ , numerum Ξ metitur [VII, 35]. minimum autem B, Γ metiuntur numerum H. itaque H numerum Ξ metitur, maior minorem; quod fieri non potest. itaque nulli numeri numeris Θ , H, K, Λ minores deinceps in rationibus $\Lambda:B$, $\Gamma:\Delta$, E:Z erunt.

ne metiatur igitur E numerum K. et sumatur, quem minimum metiuntur E, K, numerus M [VII, 34].

et quoties K numerum M metitur, toties uterque Θ , H utrumque N, Ξ metiatur, quoties autem E numerum M metitur, toties etiam Z numerum O metiatur. quoniam Θ numerum N et H numerum Ξ aequaliter metitur, erit $\Theta: H = N: \Xi$ [VII def. 20. VII, 13]. uerum $\Theta: H = A: B$. quare etiam $A: B = N: \Xi$. eadem de causa etiam $\Gamma: \Delta = \Xi: M$. rursus quoniam E numerum M et Z numerum O aequaliter metitur, erit E: Z = M: O [VII def. 20. VII, 13]. itaque N, Ξ , M, O deinceps proportionales sunt in rationibus A: B, $\Gamma: \Delta$, E: Z.

^{24.} ἐλάχιστοί είσιν $\nabla \varphi$. Dein add. $B \nabla \varphi$: εἰ γὰ φ μή είσιν ἐλάχιστοι (om. B) οἱ N, Ξ , M, O ἑξῆς (ἐλάχιστοι add. B\.

τοῖς Α Β, Γ Δ, Ε Ζ λόγοις. εί γὰο μή, ἔσονταί τινες των Ν. Ξ. Μ. Ο έλάσσονες αριθμοί έξης ανάλογον έν τοις Α Β, Γ Δ, Ε Ζ λόγοις. Εστωσαν οί Π, Ρ, Σ, Τ. καὶ ἐπεί ἐστιν ώς ὁ Π πρὸς τὸν Ρ, 5 ούτως δ Α πρός του Β, οί δε Α, Β ελάγιστοι, οί δε έλάχιστοι μετρούσι τους του αυτον λόγον έχοντας αὐτοῖς ἰσάκις ὅ τε ἡγούμενος τὸν ἡγούμενον καὶ ὁ έπόμενος τὸν έπόμενον, ὁ Β ἄρα τὸν Ρ μετρεῖ. διὰ τὰ αὐτὰ δή καὶ ὁ Γ τὸν Ρ μετρεῖ οί Β, Γ ἄρα τὸν 10 Ρ μετρούσιν. καὶ ὁ ἐλάχιστος ἄρα ὑπὸ τῶν Β, Γ μετρούμενος τον Ρ μετρήσει. έλάχιστος δε ύπο των Β, Γ μετρούμενός έστιν δ Η δ Η άρα τον Ρ μετρεί. καί έστιν ώς ὁ Η πρὸς τὸν P, ούτως ὁ Κ πρὸς τὸν Σ και δ Κ άρα του Σ μετρεί. μετρεί δε και δ Ε 15 του Σ οί Ε, Κ άρα του Σ μετρούσιν. καὶ ὁ ἐλάχιστος ἄρα ὑπὸ τῶν Ε, Κ μετρούμενος τὸν Σ μετρήσει. έλάχιστος δε ύπο των Ε, Κ μετρούμενός έστιν ὁ Μ. ὁ Μ ἄρα τὸν Σ μετρεῖ ὁ μείζων τὸν έλάσσονα όπερ έστιν άδύνατον, ούκ άρα έσονταί 20 τινες των Ν, Ξ, Μ, Ο έλάσσονες ἀριθμοί έξης ἀνάλογον έν τε τοῖς τοῦ Α πρὸς τὸν Β καὶ τοῦ Γ πρὸς τὸν Δ καὶ ἔτι τοῦ Ε πρὸς τὸν Ζ λόγοις οί Ν, Ξ, Μ. Ο ἄρα έξης ἀνάλογον έλάγιστοί είσιν έν τοῖς Α Β, Γ Δ, Ε Ζ λόγοις ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{1.} Δ, Ε, Ζ] om. B. εἰ γὰρ μή] om. BVφ. 2. N]
Η φ. ἀνάλογον] om. BVφ. 7. τε] om. BVφ. 10. μετροῦσι Vφ. 11. ἐλάχιστος δὲ ὑπὸ τῶν Β, Γ μετροῦμενος]
ὁ δὲ ἐλάχιστος Vφ. 12. Η] mutat. in Θ m. 2, supra Η m. 2 B. Η] item B. μετρήσει Vφ. 13. Η] uti supra B.
15. ἄρα] ἔτι φ. 18. Σ] corr. ex Ε V. 20. ἀνάλογον] om. BVφ. 21. τόν] om. B. 22. τόν] om. B. ἔτι] εἰ Ρ. τόν] om. B. 23. ἀνάλογον] om. BVφ. ἐν] om. P.

iam dico, eos etiam minimos esse in rationibus

 $A:B, \Gamma: \Delta, E:Z$.

nam si minus, numeri numeris N, Ξ , M, O minores deinceps proportionales erunt in rationibus

 $A:B, \Gamma: \Delta, E:Z.$

sint Π , P, Σ , T, et quoniam est $\Pi: P = A: B$, et A, Bminimi sunt, minimi autem eos, qui eandem rationem habent, aequaliter metiuntur praecedens praecedentem et sequens sequentem [VII, 20], B numerus numerum P metitur. eadem de causa etiam Γ numerum P metitur. itaque B, Γ numerum P metiuntur. quare etiam quem minimum metiuntur B, Γ , numerum P metietur [VII, 35]. quem autem minimum metiuntur B, Γ , est H. itaque H numerum P metitur. et $H: P = K: \Sigma^{1}$ quare etiam K numerum Σ metitur [VII def. 20]. uerum etiam E numerum Σ metitur [VII, 20]. itaque E, K numerum Σ metiuntur. quare etiam quem minimum metiuntur E, K, numerum Σ metietur [VII, 35]. quem autem minimum metiuntur E, K, est M. itaque M numerum Z metitur, maior minorem; quod fieri non potest. itaque nulli numeri numeris N, Z, M, O minores deinceps proportionales erunt in rationibus $A: B, \Gamma: \Delta, E: Z$. ergo N, Ξ, M, O minimi sunt deinceps proportionales in rationibus $A: B, \Gamma: \Delta, E: Z$; quod erat demonstrandum.

¹⁾ Nam $H: K = \Gamma: \Delta$ (p. 280, 8) = $P: \Sigma$. tum u. VII, 13.

8

Οι ἐπίπεδοι ἀριθμοὶ πρὸς ἀλλήλους λόγον ἔχουσι τὸν συγκείμενον ἐκ τῶν πλευρῶν.

"Εστωσαν ἐπίπεδοι ἀριθμοὶ οἱ Α, Β, καὶ τοῦ μὲν 5 Α πλευραὶ ἔστωσαν οἱ Γ, Δ ἀριθμοί, τοῦ δὲ Β οἱ Ε, Ζ· λέγω, ὅτι ὁ Α πρὸς τὸν Β λόγον ἔχει τὸν συγκείμενον ἐκ τῶν πλευρῶν.

Λόγων γὰο δοθέντων τοῦ τε δυ ἔχει ὁ Γ ποὸς τὸν Ε καὶ ὁ Δ ποὸς τὸν Ζ εἰλήφθωσαν ἀριθμοὶ 10 ἔξῆς ἐλάχιστοι ἐν τοῖς Γ Ε, Δ Ζ λόγοις, οἱ Η, Θ, Κ, ὥστε εἶναι ὡς μὲν τὸν Γ ποὸς τὸν Ε, οὕτως τὸν Η ποὸς τὸν Θ, ὡς δὲ τὸν Δ ποὸς τὸν Ζ, οὕτως τὸν Θ ποὸς τὸν Κ. καὶ ὁ Δ τὸν Ε πολλαπλασιάσας τὸν Δ ποιείτω.

15 Καὶ ἐπεὶ ὁ Δ τὸν μὲν Γ πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίηκεν, τὸν δὲ Ε πολλαπλασιάσας τὸν Λ πεποίηκεν, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Ε, οῦτως ὁ Α πρὸς τὸν Θ. ωὰ ὡς ἄρα ὁ Η πρὸς τὸν Θ, οῦτως ὁ Η πρὸς τὸν Θ καὶ ὡς ἄρα ὁ Η πρὸς τὸν Θ, οῦτως ὁ Α πρὸς τὸν Δ πεποίηκεν, ἐπεὶ ὁ Ε τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίηκεν, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ, οῦτως ὁ Α πρὸς τὸν Β. ἀλλ' ὡς ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ, οῦτως ὁ Θ πρὸς τὸν Κ. καὶ ὡς ἄρα ὁ Θ πρὸς τὸν Κ, οῦτως ὁ Λ πρὸς τὸν Β. ἐδείχθη δὲ καὶ ὡς ὁ Η πρὸς τὸν Θ, οῦτως ὁ Α πρὸς τὸν Δ. δι' ἴσου ἄρα ἐστὶν

^{4.} μέν] om. P. 8. γάρ] ἀεί φ. 11. τὸν H] ὁ H P. 12. τὸν Δ] ὁ Δ P. 13. μαὶ ὁ Δ — 14: ποιείτω] om. Theon (B V φ). eorum loco habent B V φ: οἱ ἄρα H, Θ, K πρὸς ἀλλήλους ἔγουσι τοὺς τῶν πλευρῶν λόγους. ἀλλ' ὁ τοῦ H πρὸς τὸν K λόγος σύγκειται ἐκ τοῦ τοῦ H πρὸς τὸν Θ καὶ τοῦ τοῦ

V.

Numeri plani inter se rationem habent ex lateribus compositam.

Sint plani numeri A, B, et numeri A latera sint Γ , Δ , numeri B autem E, Z. dico, esse

$$A: B = \Gamma: E \times \Delta: Z$$
.

Ii <i>A</i>	nam datis rationibus
ı1 B	$\Gamma\colon E \ { m et} \ {\mathscr \Delta}: {f Z}^{ 1})$
Γ Δ	sumantur numeri deinceps
E 1Z	minimi in rationibus $\Gamma: E$ et
iI <i>H</i>	Δ : Z [prop. IV] H , Θ , K , ita
ii @	ut sit $\Gamma: E = H: \Theta$ et
K	$\Delta: \mathbf{Z} = \boldsymbol{\Theta}: \mathbf{K}.$
	et sit $A \times E = A$

et quoniam $\Delta \times \Gamma = A$ et $\Delta \times E = \Lambda$, erit $\Gamma: E = A: \Lambda$ [VII, 17]. uerum $\Gamma: E = H: \Theta$. quare etiam $H: \Theta = A: \Lambda$. rursus quoniam $E \times \Delta = \Lambda$ [VII, 16] et $E \times Z = B$, erit $\Delta: Z = \Lambda: B$ [VII, 17]. uerum $\Delta: Z = \Theta: K$. quare etiam $\Theta: K = \Lambda: B$. demonstrauimus autem, esse etiam $H: \Theta = A: \Lambda$. ergo

¹⁾ Si hae rationes minimis numeris propositae non sunt, per VII, 33 minimos numeros inueniemus, qui easdem rationes habent.

Θ πρὸς τὸν Κ. ὁ Η ἄρα πρὸς τὸν Κ Ιόγον ἔχει τὸν συγκείμενον ἐκ τῶν πλευρῶν. λέγω οὖν, ὅτι ἐστὶν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β (in ras. Β), οὕτως ὁ Η πρὸς τὸν Κ; punctis del. V. Dein add. $\mathbf{B} \mathbf{V} \varphi$: ὁ Δ γάρ ($\mathbf{B}, \mathbf{V}$ m. 1; καὶ ὁ Δ $\mathbf{V}$ m. 2; καὶ ὁ Δ πρὸς φ) τὸν Ε πολλαπλασιάσας τὸν Λ ποιείτω. 15. καί] οm. $\mathbf{B} \mathbf{V} \varphi$. ὁ Δ] δέ φ . 16. πεποίηκε $\mathbf{V} \varphi$. 17. E] postea insert. V. 20. ὁ] ὁ μέν $\mathbf{P}$. 22. οὕτως ὁ Λ — 23: πρὸς τὸν $\mathbf{Z}$] mg. φ .

ώς ὁ Η πρὸς τὸν Κ, [οὕτως] ὁ Α πρὸς τὸν Β. ὁ δὲ Η πρὸς τὸν Κ λόγον ἔχει τὸν συγκείμενον ἐκ τῶν πλευρῶν καὶ ὁ Α ἄρα πρὸς τὸν Β λόγον ἔχει τὸν συγκείμενον ἐκ τῶν πλευρῶν ὅπερ ἔδει δείξαι.

5'.

Έὰν ὧσιν ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον, ὁ δὲ πρῶτος τὸν δεύτερον μὴ μετρῆ, οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς οὐδένα μετρήσει.

"Εστωσαν όποσοιοῦν ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον οί 10 Α, Β, Γ, Δ, Ε, ὁ δὲ Α τὸν Β μἢ μετρείτω λέγω, ὅτι οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς οὐδένα μετρήσει.

"Ότι μὲν οὖν οἱ Α, Β, Γ, Δ, Ε έξῆς ἀλλήλους οὐ μετροῦσιν, φανερόν οὐδὲ γὰρ ὁ Α τὸν Β μετρεῖ. λέγω δή, ὅτι οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς οὐδένα μετρήσει. εἰ 15-γὰρ δυνατόν, μετρείτω ὁ Α τὸν Γ. καὶ ὅσοι εἰδὶν οἱ Α, Β, Γ, τοσοῦτοι εἰλήφθωσαν ἐλάχιστοι ἀριθμοὶ τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς Α, Β, Γ οἱ Ζ, Η, Θ. καὶ ἐπεὶ οἱ Ζ, Η, Θ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ εἰσὶ τοῖς Α, Β, Γ, καί ἐστιν ἴσον τὸ πλήθος τῶν Α, Β, Γ τῷ 20 πλήθει τῶν Ζ, Η, Θ, δι' ἴσου ἄρα ἐστὶν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Γ, οῦτως ὁ Ζ πρὸς τὸν Θ. καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οῦτως ὁ Ζ πρὸς τὸν Η, οὐ μετρεῖ δὲ ὁ Α τὸν Β, οὐ μετρεῖ ἄρα οὐδὲ ὁ Ζ τὸν

^{1.} οντως] om. P. A] in ras. P. τόν] om. P. 2. τόν K] K P. τόν] corr. ex τό φ . 8. μετφεῖσει φ , sed corr. 12. E] om. φ . ον $\hat{y}$] m. rec. P. 13. μετφοῦσι P m. 1, V φ ; μετφήσουσι P m. rec. 14. εἰ γὰρ δυνατόν, μετφεῖαν ὁ A τὸν Γ] λέγω γάρ, ὅτι ον μετφεῖ ὁ A τὸν Γ Theon ($\hat{B}$ V φ). 15. καὶ ὅσοι ὅσοι γάρ Theon ($\hat{B}$ V φ). 18. εἰσίν P B. 21. Z] Z, H B.

ex aequo erit [VII, 14] H: K = A: B. uerum $H: K = \Gamma: E \times \Delta: Z^1$)

ergo etiam $A: B = \Gamma: E \times A: Z$; quod erat demonstrandum.

VI.

Si quotlibet numeri deinceps proportionales sunt, et primus secundum non metitur, ne alius quidem ullus alium metietur.

Sint quotlibet numeri deinceps proportionales A, B, Γ , Δ , E, et A numerum B ne metiatur. dico,

ne alium quidem ullum
alium mensurum esse.

iam hoc quidem manifestum est, numeros A, B, C, C, C, C deinceps inter se
non metiri. nam C numerum C numerum C numerum C numerum C non metiri. nam C numerum C numerum C non metiri. nam C numerum C numerum C non metiri. nam C numerum C numerum

alium mensurum esse. nam si fieri potest, A numerum Γ metiatur. et quot sunt A, B, Γ , tot sumantur minimi numeri eorum, qui eandem ac A, B, Γ rationem habent Z, H, Θ [VII, 33]. et quoniam Z, H, Θ in eadem ratione sunt ac A, B, Γ , et multitudo numerorum A, B, Γ aequalis est multitudini numerorum Z, H, Θ , ex aequo erit $A:\Gamma=Z:\Theta$ [VII, 14]. et quoniam est A:B=Z:H, et A numerum B non me-

¹⁾ Nam $H: K = H: \Theta \times \Theta: K \text{ et } H: \Theta = \Gamma: E, \Theta: K = \Delta: Z.$

Euclides, edd. Heiberg et Menge. II.

Η΄ οὐκ ἄρα μονάς ἐστιν ὁ Ζ΄ ἡ γὰρ μονὰς πάντα ἀριθμὸν μετρεῖ. καί εἰσιν οἱ Ζ, Θ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους [οὐδὲ ὁ Ζ ἄρα τὸν Θ μετρεῖ]. καὶ ἐστιν ὡς ὁ Ζ πρὸς τὸν Θ, οὕτως ὁ Α πρὸς τὸν Γ΄ οὐδὲ ὁ Α ὅρα τὸν Γ μετρεῖ. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς οὐδένα μετρήσει ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

٤'.

'Εὰν ὧσιν ὁποσοιοῦν ἀφιθμοὶ [έξῆς] ἀνάλογον, ὁ δὲ πφῶτος τὸν ἔσχατον μετοῆ, καὶ 10 τὸν δεύτερον μετρήσει.

"Εστωσαν ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον οί $A, B, \Gamma, \Delta, \delta$ δὲ A τὸν Δ μετρείτω λέγω, ὅτι καὶ δ A τὸν B μετρεῖ.

Εἰ γὰο οὐ μετοεῖ ὁ Α τὸν Β, οὐδὲ ἄλλος οὐ15 δεὶς οὐδένα μετοήσει· μετοεῖ δὲ ὁ Α τὸν Δ. μετοεῖ ἄρα καὶ ὁ Α τὸν Β· ὅπεο ἔδει δεῖξαι.

n'.

Εὰν δύο ἀριθμῶν μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπίπτωσιν ἀριθμοί, ὅσοι εἰς αὐ20 τοὺς μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπίπτουσιν ἀριθμοί, τοσοῦτοι καὶ εἰς τοὺς τὸν
αὐτὸν λόγον ἔχοντας [αὐτοῖς] μεταξὺ κατὰ τὸ
συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπεσοῦνται.

Δύο γὰο ἀριθμῶν τῶν Α, Β μεταξὺ κατὰ τὸ 25 συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπιπτέτωσαν ἀριθμοὶ οί Γ, Δ,

^{2.} μ erqeẽ ἀριθμόν $\nabla \varphi$. nal elσιν] om. φ . 3. οὐδὲ ὁ Z ἄρα τὸν Θ μ erqeẽ] om. P. 6. μ erqeẽ $B \nabla \varphi$. 8. έξῆς] om. P. 9. ἔσχατον] in ras. V. 10. δεύτερον] in ras. V. 12. nαί] om. φ . 14. οὐ] μ ή $B V \varphi$. 15. Post

titur, ne Z quidem numerum H metitur [VII def. 20]. itaque Z unitas non est; nam unitas omnem numerum metitur. et Z, Θ inter se primi sunt [prop. III]. et est $Z: \Theta = A: \Gamma$. itaque [VII def. 20] ne A quidem numerum Γ metitur. similiter demonstrabimus, ne alium quidem ullum alium mensurum esse; quod erat demonstrandum.

VII.

Si quotlibet numeri deinceps proportionales sunt, et primus ultimum metitur, etiam secundum metitur.

Sint quotlibet numeri deinceps proportionales A, B, Γ, Δ , et A numerum Δ metiatur. dico, A etiam numerum B metiri.

nam si A numerum B non metitur, ne alius quidem ullus alium metietur [prop. VI]. metitur autem A numerum A. ergo A etiam numerum B metitur; quod erat demonstrandum.

VIII.

Si inter duos numeros secundum proportionem continuam numeri aliquot interponuntur, quot inter eos secundum proportionem continuam interponuntur numeri, totidem etiam inter eos, qui eandem rationem habent, secundum proportionem continuam interponentur.

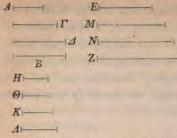
Nam inter duos numeros A, B secundum proportionem continuam numeri aliquot Γ , Δ interponantur

μετοήσει add. V φ: ὅπες ἄτοπον' ὑπόνειται γὰς ὁ Α τὸν Δ μετοείν; idem B mg. m. 2. 22. αὐτοίς] om. P. 25. Γ] in ras. V.

καὶ πεποιήσθω ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ΄ λέγω, ὅτι ὅσοι εἰς τοὺς Α, Β μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπεπτώκασιν ἀριθμοί, τοσοῦτοι καὶ εἰς τοὺς Ε, Ζ μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ὁ ἀνάλογον ἐμπεσοῦνται.

"Όσοι γάρ είσι τῷ πλήθει οί Α, Β, Γ, Δ, τοσούτοι είλήφθωσαν έλάχιστοι άριθμοί τῶν τὸν αὐτὸν λόγον έχόντων τοῖς A, Γ , Δ , B of H, Θ , K, Λ of άρα άκροι αὐτῶν οί Η, Λ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους 10 εἰσίν. καὶ ἐπεὶ οἱ A, Γ , Δ , B τοῖς H, Θ , K, Λ ἐν τῶ αὐτῶ λόγω εἰσίν, καί ἐστιν ἴσον τὸ πλῆθος τῶν Α, Γ, Δ, Β τῶ πλήθει τῶν Η, Θ, Κ, Λ, δι' ἴσου ἄρα έστιν ώς ὁ Α πρὸς τὸν Β, ούτως ὁ Η πρὸς τὸν Λ. ώς δὲ ὁ Α πρὸς τὸν Β, οῦτως ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ' καὶ 15 ώς ἄρα ὁ Η πρὸς τὸν Λ, οῦτως ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ. οί δὲ Η, Α πρώτοι, οί δὲ πρώτοι καὶ ἐλάγιστοι, οί δε έλάχιστοι άριθμοί μετρούσι τους τον αύτον λόγον έχοντας ζσάκις δ τε μείζων τὸν μείζονα καὶ ὁ ἐλάσσων τὸν ἐλάσσονα, τουτέστιν ὅ τε ἡγούμενος τὸν 20 ίγούμενον καὶ ὁ έπόμενος τὸν έπόμενον. Ισάκις άρα δ Η τὸν Ε μετρεῖ καὶ δ Λ τὸν Ζ. δσάκις δὴ δ Η τὸν Ε μετρεί, τοσαυτάκις καὶ έκάτερος τῶν Θ, Κ έκάτερον τῶν Μ, Ν μετρείτω οί Η, Θ, Κ, Λ ἄρα τούς Ε, Μ, Ν, Ζ ισάκις μετρούσιν. οί Η, Θ, Κ, Λ 25 ἄρα τοῖς Ε, Μ, Ν, Ζ ἐν τῷ αὐτῷ λόγω εἰσίν. ἀλλὰ οί Η, Θ, Κ, Λ τοῖς Α, Γ, Δ, Β ἐν τῷ αὐτῷ λόγω

^{3.} τό] τόν φ. 6. είσιν Β. 7. οἱ ἐλάχιστοι V φ. 8. Γ, Δ, Β] Β, Γ, Δ Β V φ. οἱ] corr. ex τούς m. 1 V. 9. οἱ] om. P. 10. εἰσίν] εἰσί V φ. καὶ ἐπεί — 11: εἰσίν] om. φ. 10. Γ] in ras. B, post ras. 1 litt. V. 11. εἰσί V. 13. τὸν Δ] Δ Β. 18. ἔχοντας αὐτοῖς Β V φ. 19. τε] om. P.

et fiat A:B=E:Z.
dico, quot inter A,Bsecundum proportionem
continuam interponantur numeri, totidem
etiam inter E,Z secundum proportionem continuam interpositum iri.

nam quot sunt numero A, B, Γ , Δ , totidem sumantur numeri minimi eorum, qui eandem rationem habent ac A, Γ , Δ , B [VII, 33] H, Θ , K, Λ . itaque extremi eorum H, A inter se primi sunt [prop. III]. et quoniam A, Γ , Δ , B et H, Θ , K, Λ in eadem ratione sunt, et multitudo numerorum A, I, A, B multitudini numerorum H, O, K, A aequalis est, ex aequo erit [VII, 14] A:B=H:A. uerum A:B=E:Z. quare etiam $H: \Lambda = E: Z$. sed H, Λ primi sunt, primi autem etiam minimi [VII, 21], minimi autem numeri eos, qui eandem rationem habent, aequaliter metiuntur, maior maiorem et minor minorem [VII, 20], h. e. praecedens praecedentem et sequens sequentem. itaque H numerum E et Λ numerum Z aequaliter metitur. iam quoties H numerum E metitur, toties uterque O, K utrumque M, N metiatur. itaque H, O, K, A numeros E, M, N, Z aequaliter metiuntur. itaque H, O, K, A et E, M, N, Z in eadem ratione sunt [VII def. 20]. uerum H, O, K, A et A, I, A, B

^{24.} τούς] corr. ex τοὶς V. Z] in ras. V. ἰσάνις — 25: Z] mg. m. 1 V, om. φ. 26. K] e corr. V.

είσιν και οί Α, Γ, Δ, Β ἄρα τοῖς Ε, Μ, Ν, Ζ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῷ είσιν. οί δὲ Α, Γ, Δ, Β έξῆς ἀνάλογόν είσιν και οί Ε, Μ, Ν, Ζ ἄρα έξῆς ἀνάλογόν είσιν. ὅσοι ἄρα εἰς τοὺς Α, Β μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάδογον ἐμπεπτώκασιν ἀριθμοί, τοσοῦτοι και εἰς τοὺς Ε, Ζ μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπεπτώκασιν ἀριθμοί ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

9'.

Ἐὰν δύο ἀφιθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους 10 ὧσιν, καὶ εἰς αὐτοὺς μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπίπτωσιν ἀφιθμοί, ὅσοι εἰς αὐτοὺς μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπίπτουσιν ἀφιθμοί, τοσοῦτοι καὶ ἐκατέφου αὐτῶν καὶ μονάδος μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνά-15 λογον ἐμπεσοῦνται.

"Εστωσαν δύο ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους οί Α, Β, καὶ εἰς αὐτοὺς μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπιπτέτωσαν οί Γ, Δ, καὶ ἐκκείσθω ἡ Ε μονάς λέγω, ὅτι ὅσοι εἰς τοὺς Α, Β μεταξὺ κατὰ τὸ 20 συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπεπτώκασιν ἀριθμοί, τοσοῦτοι καὶ ἐκατέρου τῶν Α, Β καὶ τῆς μονάδος μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπεσοῦνται.

Εἰλήφθωσαν γὰο δύο μὲν ἀριθμοὶ ἐλάχιστοι ἐν τῷ τῶν Α, Γ, Δ, Β λόγῳ ὄντες οἱ Ζ, Η, τρεῖς δὲ οἱ 25 Θ, Κ, Λ, καὶ ἀεὶ έξῆς ἐνὶ πλείους, ἔως ἄν ἴσον γένηται τὸ πλῆθος αὐτῶν τῷ πλήθει τῶν Α, Γ, Δ, Β. εἰλήφθωσαν, καὶ ἔστωσαν οἱ Μ, Ν, Ξ, Ο. φανερὸν

^{1.} εἰσίν] om. P. καὶ οῖ — 2: λόγφ εἰσίν] mg. m. 1 V, om. φ. 3. εἰσιν] (prius) εἰσι V φ. 10. ἄσι P V φ. 11.

in eadem ratione sunt. quare etiam A, Γ , Δ , B et E, M, N, Z in eadem ratione sunt. uerum A, Γ , Δ , B deinceps proportionales sunt. quare etiam E, M, N, Z deinceps proportionales sunt. ergo quot inter A, B secundum proportionem continuam interpositi sunt numeri, totidem etiam inter E, Z secundum proportionem continuam interpositi sunt numeri; quod erat demonstrandum.

IX.

Si duo numeri inter se primi sunt et inter eos secundum proportionem continuam interponuntur numeri aliquot, quot inter eos secundum proportionem continuam interponuntur numeri, totidem etiam inter singulos et unitatem secundum proportionem continuam interponentur.

Sint duo numeri inter se primi A, B, et inter eos secundum proportionem continuam interponantur Γ , Δ , et ponatur unitas E. dico, quot inter A, B secundum proportionem continuam interponantur numeri, totidem etiam inter singulos A, B et unitatem secundum proportionem continuam interpositum iri.

sumantur enim duo numeri minimi in ratione A, Γ , Δ , B numerorum Z, H, tres autem Θ , K, Λ et semper deinceps uno plures, donec fiat multitudo eorum multitudini numerorum A, Γ , Δ , B aequalis [prop. II]. sumantur et sint M, N, Ξ , O. manifestum igitur

⁻σιν ἀριθμοί ὅσοι] in ras. m. 1 B. 12. ἐμπίπτωσιν Ρ. 14. μεταξύ] ἐξῆς μεταξύ Theon (ΒVφ). 24. τῶν] corr. ex τόν V.

δή, ὅτι ὁ μὲν Ζ έαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Θ πεποίηκεν, τον δέ Θ πολλαπλασιάσας τον Μ πεποίηκεν, καί ὁ Η ξαυτὸν μεν πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίηκεν. τὸν δὲ Δ πολλαπλασιάσας τὸν Ο πεποίηκεν. καὶ ἐπεὶ 5 οί Μ, Ν, Ξ, Ο έλάχιστοί είσι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον έχόντων τοῖς Ζ, Η, είσὶ δὲ καὶ οί Α, Γ, Δ, Β ἐλάγιστοι των τον αύτον λόγον έχόντων τοῖς Ζ, Η, καί έστιν ίσου τὸ πλήθος τῶν Μ. Ν. Ξ. Ο τῷ πλήθει τῶν Α, Γ, Δ, Β, ἔκαστος ἄρα τῶν Μ, Ν, Ξ, Ο έκάστω 10 των Α, Γ, Δ, Β ίσος έστίν ίσος άρα έστιν ὁ μέν Μ τῷ Α, ὁ δὲ Ο τῷ Β. καὶ ἐπεὶ ὁ Ζ ἐαυτὸν πολλαπλασιάσας του Θ πεποίηκευ, δ Ζ άρα του Θ μετρεί κατά τας έν τῷ Ζ μονάδας. μετρεῖ δὲ καὶ ἡ Ε μονάς τὸν Ζ κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ μονάδας ἐσάκις ἄρα ἡ Ε 15 μονάς τὸν Ζ ἀριθμὸν μετρεῖ καὶ ὁ Ζ τὸν Θ. ἔστιν άρα ώς ή Ε μονάς πρός του Ζ άριθμόν, ούτως ὁ Ζ πρός του Θ. πάλιν, έπεὶ ὁ Ζ του Θ πολλαπλασιάσας τὸν Μ πεποίημεν, ὁ Θ ἄρα τὸν Μ μετρεῖ κατὰ τας έν τῷ Ζ μονάδας. μετρεῖ δὲ καὶ ἡ Ε μονάς 20 του Ζ ἀριθμον κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ μονάδας ἰσάκις άρα ή Ε μουάς του Ζ άριθμου μετρεί και δ Θ του Μ. ἔστιν ἄρα ὡς ἡ Ε μονὰς πρὸς τὸν Ζ ἀριθμόν. ούτως ὁ Θ πρός τὸν Μ. ἐδείχθη δὲ καὶ ὡς ἡ Ε μονάς πρός του Ζ άριθμόν, ούτως ὁ Ζ πρός του Θ.

^{1.} πεποίηκε V φ. 2. πεποίηκε V φ. 3. πεποίηκε V φ. 4. πεποίηκε V φ. 5. είσιν P. 6. Z, H] H, Z B V φ. είσιν B. 7. τόν] corr. ex τῶν m. 1 P. Z, H] H, Z B V φ; E, Z P. 10. ἴσος] (prius) corr. ex ἴσον m. rec. P. 12. Z] eras. V. 13. τῷ Z] αὐτῷ V φ, τῷ Z supra m. 2 V. 18. ἄρα] ἔτι φ. 21. Θ] e corr. V; E P. 22. ὡς] supra m. 1 B. 24. πρός] (prius) supra m. 2 B.

est, esse $Z \times Z$	$Z = \Theta, Z \times \Theta$	$= M, \ H \times H = A,$
		$H \times \Lambda = 0$ [prop.
A:	(9	II coroll.]. et quoni-
r :	K	am M, N, Z, O mini-
⊿	1	mi sunt eorum, qui
B1		eandem rationem ha-
E !	M :	bent ac Z , H , uerum
· Z	N	etiam A , Γ , Δ , B
		minimi sunt eorum,
;———I <i>H</i>	Z	qui eandem ratio-
	0	nem habent ac Z , H
		[prop. III], et mul-
. · . T	36 37 4 6	2 1/1 11 1

titudo numerorum M, N, Ξ , O multitudini numerorum A, Γ , Δ , B aequalis est, singuli M, N, Ξ , O singulis A, Γ , Δ , B aequales sunt. itaque M = A, O = B. et quoniam $Z \times Z = \Theta$, numerus Z numerum Θ secundum unitates numeri Z metitur [VII def. 15]. uerum etiam unitas E numerum Z secundum unitates ipsius metitur. itaque unitas E numerum Z et Z numerum Z aequaliter metitur. itaque

 $E: Z = Z: \Theta$ [VII def. 20].

rursus quoniam $Z \times \Theta = M$, numerus Θ numerum M secundum unitates numeri Z metitur [VII def. 15]. uerum etiam unitas E numerum Z secundum unitates ipsius metitur. itaque E unitas numerum Z et Θ numerum M aequaliter metitur. quare

 $E: Z = \Theta: M$ [VII def. 20].

demonstrauimus autem, esse etiam $E: Z = Z: \Theta$.

καὶ ὡς ἄρα ἡ Ε μονὰς πρὸς τὸν Ζ ἀριθμόν, οὕτως ὁ Ζ πρὸς τὸν Θ καὶ ὁ Θ πρὸς τὸν Μ. ἴσος δὲ ὁ Μ τῷ Α΄ ἔστιν ἄρα ὡς ἡ Ε μονὰς πρὸς τὸν Ζ ἀριθμόν, οὕτως ὁ Ζ πρὸς τὸν Θ καὶ ὁ Θ πρὸς τὸν Ε Α. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὡς ἡ Ε μονὰς πρὸς τὸν Η ἀριθμόν, οὕτως ὁ Η πρὸς τὸν Λ καὶ ὁ Λ πρὸς τὸν Β. ὅσοι ἄρα εἰς τοὺς Α, Β μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπεπτώκασιν ἀριθμοί, τοσοῦτοι καὶ ἑκατέρου τῶν Α, Β καὶ μονάδος τῆς Ε μεταξὺ κατὰ 10 τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπεπτώκασιν ἀριθμοί. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

L'.

Ἐὰν δύο ἀριθμῶν ἐκατέρου καὶ μονάδος μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπίπτωσιν 15 ἀριθμοί, ὅσοι ἐκατέρου αὐτῶν καὶ μονάδος μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπίπτουσιν ἀριθμοί, τοσοῦτοι καὶ εἰς αὐτοὺς μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπεσοῦνται.

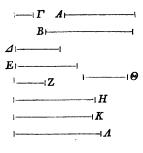
Δύο γὰο ἀριθμῶν τῶν Α, Β καὶ μονάδος τῆς Γ 20 μεταξύ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπιπτέτωσαν ἀριθμοί οι τε Δ, Ε καὶ οι Ζ, Η λέγω, ὅτι ὅσοι ἐκατέρου τῶν Α, Β καὶ μονάδος τῆς Γ μεταξύ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπεπτώκασιν ἀριθμοί, τοσοῦτοι καὶ εἰς τοὺς Α, Β μεταξύ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον 25 ἐμπεσοῦνται.

^{2.} $\pi \varrho \delta g$ $\tau \delta v$ M=4: $\pi \varrho \delta g$ $\tau \delta v$ A] add, m. 2 B; sed $\pi \varrho \delta g$ $\tau \delta v$ A lin. 4 etiam in textu sunt a m. 1. 2. $l \sigma o g$ δk δ M $\tau \varrho o$ A] δ δk M ($\mu \dot{\eta}$ φ) $\tau \varrho o$ A $\ell \sigma \tau v$ $\ell \sigma o g$ BV φ ; in V haec uerba et seq. ad $\pi \varrho \delta g$ $\tau \delta v$ A lin. 4 in mg. sunt m. 2. 3. $\dot{\eta}$] corr. ex $\dot{\delta}$ φ . 13. $\ell v \alpha \tau \ell \varrho o v$] om. Theon (BV φ). 15. $\ell v \alpha \tau \ell \varrho o$ Theon (BV φ). 16. $\ell v \alpha \ell v$ o m. V. 18. $\ell v \alpha \tau \ell v \alpha \ell v$ o m. V φ .

quare etiam $E: Z = Z: \Theta = \Theta: M$. uerum M = A. itaque erit $E: Z = Z: \Theta = \Theta: A$. eadem de causa etiam $E: H = H: \Lambda = \Lambda: B$. ergo quot inter A, Bsecundum proportionem continuam interpositi sunt numeri, totidem etiam inter singulos A, B et unitatem E secundum proportionem continuam interpositi sunt numeri; quod erat demonstrandum.

X.

Si inter duos numeros¹) et unitatem secundum proportionem continuam numeri aliquot interpositi sunt, quot inter singulos et unitatem secundum proportionem continuam interpositi sunt numeri, totidem etiam inter ipsos secundum proportionem continuam interponentur.

Nam inter duos numeros B et unitatem Γ secundum proportionem continuam interponantur numeri Δ , E et Z, H. dico, quot inter singulos A, B et unitatem Γ secundum proportionem continuam interpositi sint numeri, totidem etiam inter A, B secundum pro-

portionem continuam interpositum iri.

¹⁾ Scripturam codicis P lin. 13 (έματέφου) etiam Campanus habuisse uidetur; apud eum enim VIII, 10 ita legimus: si inter utrumque eorum et unitatem quotlibet numeri continua proportionalitate ceciderint, ambobus numeris totidem continua proportionalitate interesse necesse est.

Ο Δ γὰο τὸν Ζ πολλαπλασιάσας τὸν Θ ποιείτω, εκάτερος δὲ τῶν Δ, Ζ τὸν Θ πολλαπλασιάσας εκάτερον τῶν Κ, Λ ποιείτω.

Καὶ έπεί έστιν ώς ή Γ μονάς πρός τον Δ ἀριθ-5 μόν, ούτως ό Δ πρός τὸν Ε, ἰσάκις ἄρα ἡ Γ μονὰς τον Δ άριθμον μετρεί και δ Δ τον Ε. ή δε Γ μονας του Δ αριθμούν μετρεί κατά τας έν τω Δ μονάδας καὶ ὁ Δ ἄρα ἀριθμὸς τὸν Ε μετρεῖ κατὰ τὰς έν τῶ Δ μονάδας ὁ Δ ἄρα ξαυτὸν πολλαπλασιάσας 10 τον Ε πεποίηκεν. πάλιν, έπεί έστιν ώς ή Γ [μονάς] πρός τὸν Δ ἀριθμὸν, ούτως ὁ Ε πρὸς τὸν Α, ἰσάκις άρα ή Γ μονάς του Δ άριθμον μετρεί και δ Ε του A. ή δὲ Γ μονὰς τὸν Δ ἀριθμὸν μετρεῖ κατὰ τὰς έν τῶ Δ μονάδας καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν Α μετρεῖ κατὰ 15 τὰς ἐν τῷ Δ μονάδας ὁ Δ ἄρα τὸν Ε πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίηκεν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ μὲν Ζ ξαυτόν πολλαπλασιάσας τον Η πεποίημεν, τον δέ Η πολλαπλασιάσας του Β πεποίημευ. καὶ ἐπεὶ ὁ Δ έαυτου μεν πολλαπλασιάσας του Ε πεποίηκεν, του 20 δε Ζ πολλαπλασιάσας του Θ πεποίημεν, έστιν άρα ώς δ Δ πρὸς τὸν Ζ, οῦτως δ Ε πρὸς τον Θ. διὰ τὰ αὐτὰ δή καὶ ώς ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ, οῦτως ὁ Θ πρός του Η. και ώς άρα ὁ Ε πρός του Θ, ούτως ό Θ πρός του Η. πάλιν, έπεὶ ό Δ έκάτερου τῶν 25 Ε, Θ πολλαπλασιάσας έκατερου των Α, Κ πεποίηκευ, έστιν ἄρα ώς ὁ Ε πρὸς τὸν Θ, οῦτως ὁ Α πρὸς τὸν Κ. ἀλλ' ὡς ὁ Ε πρὸς τὸν Θ, οῦτως ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ΄ καὶ ὡς ἄρα ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ, οῦτως ὁ Α

^{4.} ἐστιν] supra m. 1 V. 8. καὶ ὁ Δ ἄσα — 9: μονάδας] mg. m. 1 Pφ. 8. ἄσα] om. B. ἀσιθμός] om. Vφ. 10. πεποίηκε Vφ. μονάς] om. P. 12. Γ] e corr. V. 11.

sit enim $\Delta \times Z = \Theta$, $\Delta \times \Theta = K$, $Z \times \Theta = \Delta$. et quoniam est $\Gamma: \Delta = \Delta: E$, unitas Γ numerum Δ et Δ numerum E aequaliter metitur [VII def. 20]. uerum unitas Γ numerum Δ secundum unitates numeri Δ metitur. quare etiam numerus Δ numerum E metitur secundum unitates numeri Δ . itaque $\Delta \times \Delta = E$. rursus quoniam est $\Gamma: \Delta = E: A$, unitas Γ numerum Δ et E numerum Δ aequaliter metitur. uerum unitate Γ numerum Γ secundum unitates numeri Γ metitur. quare etiam Γ numerum Γ secundum unitates numeri Γ metitur. itaque Γ secundum unitates numeri Γ secundum unitates numeri Γ metitur. itaque Γ secundum unitates numeri Γ

 $\Delta \times Z = \Theta$, erit [VII, 17] $\Delta : Z = E : \Theta$. eadem de causa erit etiam $\Delta : Z = \Theta : H$ [VII, 18].\(^1) quare etiam $E : \Theta = \Theta : H$. rursus quoniam $\Delta \times E = A$ et $\Delta \times \Theta = K$, erit $E : \Theta = A : K$ [VII, 17]. uerum $E : \Theta = \Delta : Z$. quare etiam $\Delta : Z = A : K$.

¹⁾ Cum habeamus $\varDelta \times Z = \Theta$ et $Z \times Z = H$, proprie citanda est VII, 18, non VII, 17, ut in praecedenti ratiocinatione; sed cum $\varDelta \times Z = Z \times \varDelta$ (VII, 16), adparet, Euclidem sine errore dicere posse lin. 21 sq.: $\delta \iota \dot{\alpha} \ \tau \dot{\alpha} \ \alpha \dot{\nu} \tau \dot{\alpha}$.

 $l\sigma\'{\alpha}$ πις — 12: τὸν A] bis V (corr.), φ. 14. καὶ ὁ E — 15: μονάδας] mg. m. 1 P. 14. A] in ras. m. 1 B. 16. πεποίηκε V φ. 17. πεποίηκε V φ. 18. πολλασιάσας φ. 19. πεποίηκε V φ. 24. τῶν E — 25: ἐκάτερον] mg. m. 1 P. 25. τὸν A, H φ. 27. ἀλλά P.

πρός του Κ. πάλιν, έπει έκάτερος των Δ. Ζ του Θ πολλαπλασιάσας έκάτερου των Κ. Α πεποίηκευ, έστιν άρα ώς δ Δ πρός τὸν Ζ, ούτως δ Κ πρός τὸν Δ. άλλ' ώς ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ, ούτως ὁ Α πρὸς τὸν Κ. 5 καὶ ώς ἄρα ὁ Α πρὸς τὸν Κ, οῦτως ὁ Κ πρὸς τὸν 1. ἔτι ἐπεὶ ὁ Ζ ἐκάτερον τῶν Θ, Η πολλαπλασιάσας έκάτερον των Λ, Β πεποίηκεν, έστιν άρα ώς ὁ Θ πρός τὸν Η, οῦτως ὁ Λ πρός τὸν Β. ώς δὲ ὁ Θ πρός τὸν Η, ούτως ὁ Δ πρός τὸν Ζ΄ καὶ ώς ἄρα 10 δ Δ πρός τὸν Ζ, ούτως δ Λ πρός τὸν Β. ἐδείχθη δὲ καὶ ώς ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ, οῦτως ὅ τε Α πρὸς τὸν Κ καὶ ὁ Κ πρὸς τὸν Λ΄ καὶ ὡς ἄρα ὁ Α πρὸς τὸν Κ, ούτως ὁ Κ πρὸς τὸν Λ καὶ ὁ Λ πρὸς τὸν Β. οί Α, Κ, Λ, Β ἄρα κατὰ τὸ συνεχές έξης είσιν ἀνάλογον. 15 όσοι ἄρα έκατέρου τῶν Α, Β καὶ τῆς Γ μονάδος μεταξύ κατά τὸ συνεχές ἀνάλογον έμπίπτουσιν ἀριθμοί, τοσούτοι καί είς τούς Α, Β μεταξύ κατά τὸ συνεγές έμπεσούνται όπερ έδει δείξαι.

ια'.

20 Δύο τετραγώνων ἀριθμῶν εἶς μέσος ἀνάλογόν ἐστιν ἀριθμός, καὶ ὁ τετράγωνος πρὸς τὸν τετράγωνον διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ἡ πλευρὰ πρὸς τὴν πλευράν.

"Εστωσαν τετράγωνοι ἀριθμοί οί Α, Β, καὶ τοῦ 25 μὲν Α πλευρὰ ἔστω ὁ Γ, τοῦ δὲ Β ὁ Δ΄ λέγω, ὅτι τῶν Α, Β εἶς μέσος ἀνάλογόν ἐστιν ἀριθμός, καὶ ο Α πρὸς τὸν Β διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ὁ Γ πρὸς τὸν Δ.

^{1.} καὶ πάλιν, deleto καί P. Δ, Z] Z, Δ B. 3. Z] in ras. φ. 10. ἐδείχθη δέ] mg. φ. 12. καὶ ὡς ἄρα — 13:

rursus quoniam $\Delta \times \Theta = K$ et $Z \times \Theta = \Lambda$, erit $\Delta : Z = K : \Lambda$ [VII, 18]. uerum $\Delta : Z = A : K$. quare etiam $A : K = K : \Lambda$. praeterea quoniam $Z \times \Theta = \Lambda$ et $Z \times H = B$, erit [VII, 17] $\Theta : H = \Lambda : B$. uerum $\Theta : H = \Delta : Z$. quare etiam $\Delta : Z = \Lambda : B$. demonstrauimus autem, esse etiam

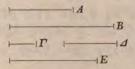
$$\Delta: Z = A: K = K: \Lambda.$$

itaque erit A: K = K: A = A: B. itaque A, K, A, B deinceps in continua proportione sunt. quot igitur inter singulos A, B et Γ unitatem secundum proportionem continuam interponuntur numeri, totidem etiam inter A, B deinceps interponentur; quod erat demonstrandum.

XI.

Inter duos numeros quadratos unus medius est proportionalis numerus, et quadratus ad quadratum duplicatam rationem habet quam latus ad latus.

Sint numeri quadrati A, B, et numeri A latus sit Γ , numeri autem B latus Δ . dico, inter A, B

unum medium esse proportionalem numerum, et esse $A: B = \Gamma^2 : \Delta^2$.

πρὸς τὸν Λ] om. BV φ. 15. Γ] in ras. φ. 17. Ante καί ras. 1 litt. V. 26. τῶν] corr. ex τόν V.

Ό Γ γὰο τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Ε ποιείτω.
καὶ ἐπεὶ τετράγωνός ἐστιν ὁ Α, πλευρὰ δὲ αὐτοῦ ἐστιν ὁ Γ, ὁ Γ ἄρα ἐαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Α
πεποίηκεν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ Δ ἑαυτὸν πολλα5 πλασιάσας τὸν Β πεποίηκεν. ἐπεὶ οὖν ὁ Γ ἐκάτερον
τῶν Γ, Δ πολλαπλασιάσας ἐκάτερον τῶν Α, Ε πεποίηκεν, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, οῦτως ο
Α πρὸς τὸν Ε. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὡς ὁ Γ πρὸς
τὸν Δ, οῦτως ὁ Ε πρὸς τὸν Β. καὶ ὡς ἄρα ὁ Α
10 πρὸς τὸν Ε, οῦτως ὁ Ε πρὸς τὸν Β. τῶν Α, Β ἄρα
εἶς μέσος ἀνάλογόν ἐστιν ἀριθμός.

Αέγω δή, ὅτι καὶ ὁ Α ποὸς τὸν Β διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπεο ὁ Γ ποὸς τὸν Δ. ἐπεὶ γὰο τρεῖς ἀριθμοὶ ἀνάλογόν εἰσιν οἱ Α, Ε, Β, ὁ Α ἄρα πρὸς τὸν Β διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπεο ὁ Α πρὸς τὸν Ε. ὡς δὲ ὁ Α πρὸς τὸν Ε, οὕτως ὁ Γ πρὸς τὸν Δ. ὁ Α ἄρα πρὸς τὸν Β διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπεο ἡ Γ πλευρὰ πρὸς τὴν Δ. ὅπεο ἔδει δεῖξαι.

LB'.

20 Δύο κύβων ἀριθμῶν δύο μέσοι ἀνάλογόν εἰσιν ἀριθμοί, καὶ ὁ κύβος πρὸς τὸν κύβον τριπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ἡ πλευρὰ πρὸς τὴν πλευράν.

"Εστωσαν κύβοι ἀριθμοὶ οἱ A, B καὶ τοῦ μὲν A
25 πλευρὰ ἔστω ὁ Γ, τοῦ δὲ B ὁ Δ΄ λέγω, ὅτι τῶν A,
Β δύο μέσοι ἀνάλογόν εἰσιν ἀριθμοί, καὶ ὁ A πρὸς
τὸν Β τριπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ὁ Γ πρὸς τὸν Δ.

^{1.} γάφ] m. 2 B, post ras. 1 litt. V. 4. πεποίηκε V φ. 8. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καί] P; πάλιν ἐπεὶ ὁ Γ τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Ε πεποίηκεν, ὁ δὲ Δ ἐαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν

sit enim $\Gamma \times \Delta = E$. et quoniam quadratus est A et latus eius Γ , erit $\Gamma \times \Gamma = A$. eadem de causa etiam $\Delta \times \Delta = B$. iam quoniam $\Gamma \times \Gamma = A$ et $\Gamma \times \Delta = E$, erit $\Gamma : \Delta = A : E$ [VII, 17]. eadem de causa¹) erit etiam $\Gamma : \Delta = E : B$. quare etiam A : E = E : B. ergo inter A, B unus medius est proportionalis numerus.

Iam dico, esse etiam $A: B = \Gamma^2 : \Delta^2$. nam quoniam tres numeri proportionales sunt A, E, B, erit $A : B = A^2 : E^2$ [V def. 9]. uerum $A: E = \Gamma : \Delta$. itaque $A: B = \Gamma^2 : \Delta^2$; quod erat demonstrandum.

XII.

Inter duos cubos numeros duo medii proportionales sunt numeri, et cubus ad cubum triplicatam rationem habet quam latus ad latus.

41	Sint cubi numeri
7	A, B, et latus nu-
В	Z meri A sit Γ , numeri
<i>Γ</i>	
⊿ K	H autem Δ . dico,
<del> </del>	$\longrightarrow$ inter A , B duos me-
dios proportionales esse	e numeros, et esse $A:B=\Gamma^3:\Delta^3$.

¹⁾ Nam $\Gamma \times \Delta = E$ et $\Delta \times \Delta = B$. itaque proportio illa proprie per VII, 18 (non VII, 17) efficitur. sed cfr. p. 300, 21 sq. et p. 301 not. uerba lin. 8 interpolata etiam ipsa orationis forma ($\tilde{\epsilon}\nu\alpha$ $\kappa\alpha$ 1 $\tilde{\epsilon}$ 0 ν α 0 $\tilde{\epsilon}$ 0 ν 0 redarguuntur.

Β πεποίημεν (πεποίημε $V \varphi$), δύο δὴ ἀριθμοὶ οἱ Γ , Δ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν τὸν Δ πολλαπλασιάσαντες τοὺς E, B πεποιήκασιν ἕστιν ἄρα Theon ($BV \varphi$). 9. Post B add. Theon: ἀλλ ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, οὖτως ὁ A πρὸς τὸν E ($BV \varphi$). 10. τῶν] τοῦ in ras. comp. V. 11. ἀριθμὸς ὁ E Theon ($BV \varphi$). 18. Δ πλευράν $V \varphi$. 20. μέσους P, corr. m. rec.

Ο γὰο Γ ξαυτὸν μὲν πολλαπλασιάσας τὸν Ε ποιείτω, τον δε Δ πολλαπλασιάσας του Ζ ποιείτω, ο δε Δ έαυτου πολλαπλασιάσας του Η ποιείτω, εκάτερος δε των Γ. Δ τὸν Ζ πολλαπλασιάσας έχάτερον τῶν Θ, Κ ποιείτω. Καὶ ἐπεὶ κύβος ἐστὶν ὁ Α, πλευρὰ δὲ αὐτοῦ ὁ Γ, καὶ ὁ Γ ξαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Ε πεποίηκεν, ό Γ ἄρα έαυτὸν μεν πολλαπλασιάσας τὸν Ε πεποίηκεν, του δε Ε πολλαπλασιάσας του A πεποίηκεν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ Δ ξαυτὸν μὲν πολλαπλασιάσας 10 του Η πεποίηκευ, του δε Η πολλαπλασιάσας του Β πεποίημεν. και έπει δ Γ έκάτερον των Γ, Δ πολλαπλασιάσας έκάτερου των Ε, Ζ πεποίημεν, έστιν άρα ώς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, ούτως ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ώς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, οῦτως ὁ Ζ 15 πρός του Η. πάλιν, έπει δ Γ έκάτερου των Ε, Ζ πολλαπλασιάσας έκάτερου των Α, Θ πεποίηκευ, έστιν ἄρα ώς ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ, ούτως ὁ Α πρὸς τὸν Θ. ώς δὲ ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ, οῦτως ὁ Γ πρὸς τὸν Δ. καὶ ώς ἄρα ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, ούτως ὁ Α πρὸς τὸν 20 Θ. πάλιν, έπεὶ έκάτερος τῶν Γ. Δ τὸν Ζ πολλαπλασιάσας έκάτερου των Θ, Κ πεποίηκευ, έστιν άρα ώς ό Γ πρός του Δ, ούτως ό Θ πρός του Κ. πάλιν, έπει ὁ Δ έκάτερον τῶν Ζ, Η πολλαπλασιάσας έκάτεοον τῶν Κ. Β πεποίημεν, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Ζ πρὸς 25 τον Η, ούτως ὁ Κ πρός τον Β. ώς δὲ ὁ Ζ πρός τὸν Η, οῦτως ὁ Γ πρὸς τὸν Δ' καὶ ὡς ἄρα ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, ούτως ὅ τε Α πρὸς τὸν Θ καὶ ὁ Θ πρὸς τὸν Κ καὶ ὁ Κ πρὸς τὸν Β. τῶν Α, Β ἄρα δύο μέσοι ανάλογόν είσιν οί Θ. Κ.

^{4.} Z] eras. V. 6. πεποίημε $\nabla \varphi$. 7. πεποίημε $\nabla \varphi$. 8. πεποίημε $\nabla \varphi$. 10. πεποίημε $\nabla \varphi$. 11. πεποίημε $\nabla \varphi$. 17.

sit enim $\Gamma \times \Gamma = E$, $\Gamma \times \Delta = Z$, $\Delta \times \Delta = H$, $\Gamma \times Z = \Theta$, $\Delta \times Z = K$. et quoniam A cubus est, latus autem eius Γ et $\Gamma \times \Gamma = E$, erit $\Gamma \times \Gamma = E$ et $\Gamma \times E = A$. eadem de causa erit etiam $\Delta \times \Delta = H$ et $\Delta \times H = B$. et quoniam $\Gamma \times \Gamma = E$ et $\Gamma \times \Delta = Z$, erit $\Gamma : \Delta = E : Z$ [VII, 17]. eadem de causa erit etiam $\Gamma : \Delta = Z : H$ [VII, 18].\(^1\)) rursus quoniam $\Gamma \times E = A$ et $\Gamma \times Z = \Theta$, erit $E : Z = A : \Theta$ [VII, 17]. uerum $E : Z = \Gamma : \Delta$. quare etiam $\Gamma : \Delta = A : \Theta$. rursus quoniam $\Gamma \times Z = \Theta$ et $\Delta \times Z = K$, erit [VII, 18] $\Gamma : \Delta = \Theta : K$. rursus quoniam $\Delta \times Z = K$ et $\Delta \times H = B$, erit

Z: H = K: B [VII, 17].

uerum $Z: H = \Gamma: \Delta$. quare etiam

 $\Gamma: \Delta = A: \Theta = \Theta: K = K: B.^2$

ergo inter A, B duo medii proportionales sunt O, K.

¹⁾ Nam $\Gamma \times \Delta = Z$ et $\Delta \times \Delta = H$; u. p. 305 not.

²⁾ Euclides hic paullo breuior est, quam solet. sed recepto supplemento codicum deteriorum lin. 27 falsa illa efficitur forma orationis, quam p. 302, 12—13 cum P sustulimus. cui ut mederetur, Augustus lin. 28 post prius K interposuit: ὡς ἄρα ὁ Α πρὸς τὸν Θ οῦτως ὅ τε Α πρὸς τὸν Κ (!); ego malui codd. PB sequi.

οῦτως — 18: πρὸς τόν Z] m. 2 B. 20. ἐπεί] om. P. 25. B] H φ. 27. Post Δ add. V φ: οῦτως ὁ K πρὸς τὸν B· ἐδείχθη δὲ καὶ ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ ; idem B mg. m. 2. ὅ τε] τε ὁ B. 28. τῶν] corr. ex τόν V. 29. of] ἀριθμοὶ of B.

Αέγω δή, ὅτι καὶ ὁ Α πρὸς τὸν Β τριπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ὁ Γ πρὸς τὰν Δ. ἐπεὶ γὰρ τέσσαρες ἀριθμοὶ ἀνάλογόν εἰσιν οἱ Α, Θ, Κ, Β, ὁ Α ἄρα πρὸς τὸν Β τριπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ὁ Α πρὸς τὸν Θ. ὡς δὲ ὁ Α πρὸς τὸν Θ, οὕτως ὁ Γ πρὸς τὸν Δ. καὶ ὁ Α [ἄρα] πρὸς τὸν Β τριπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ὁ Γ πρὸς τὸν Δ. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

w.

Έὰν ὧσιν ὁσοιδηποτοῦν ἀριθμοὶ έξῆς ἀνά10 λογον, καὶ πολλαπλασιάσας ἔκαστος ἐαυτὸν
ποιῆ τινα, οἱ γενόμενοι ἐξ αὐτῶν ἀνάλογον
ἔσονται καὶ ἐὰν οἱ ἐξ ἀρχῆς τοὺς γενομένους
πολλαπλασιάσαντες ποιῶσί τινας, καὶ αὐτοὶ
ἀνάλογον ἔσονται [καὶ ἀεὶ περὶ τοὺς ἄκρους
15 τοῦτο συμβαίνει].

"Εστωσαν ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον, οἱ Α, Β, Γ, ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Β πρὸς τὸν Γ, καὶ οἱ Α, Β, Γ ἑαυτοὺς μὲν πολλαπλασιάσαντες τοὺς Δ, Ε, Ζ ποιείτωσαν, τοὺς δὲ Δ, Ε, Ζ πολλα-20 πλασιάσαντες τοὺς Η, Θ, Κ ποιείτωσαν λέγω, ὅτι οῖ τε Δ, Ε, Ζ καὶ οἱ Η, Θ, Κ έξῆς ἀνάλογόν εἰσιν.

Ο μεν γὰο Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Α ποιείτω, ξκάτερος δὲ τῶν Α, Β τὸν Α πολλαπλασιάσας ξκάτερον τῶν Μ, Ν ποιείτω. και πάλιν ὁ μὲν Β τὸν Σ Γ πολλαπλασιάσας τὸν Ξ ποιείτω, ξκάτερος δὲ τῶν Β, Γ τὸν Ξ πολλαπλασιάσας ξκάτερον τῶν Ο, Π ποιείτω.

Iam dico, esse etiam $A: B = \Gamma^3: \Delta^3$. nam quoniam quattuor numeri proportionales sunt A, Θ, K, B , erit $A: B = A^3: \Theta^3$ [V def. 10]. uerum $A: \Theta = \Gamma: \Delta$. ergo $A: B = \Gamma^3: \Delta^3$; quod erat demonstrandum.

XIII.

Si quotlibet numeri deinceps proportionales sunt, et singuli se ipsos multiplicantes numeros aliquos effecerint, numeri ex iis producti proportionales erunt; et si numeri ab initio sumpti numeros productos multiplicantes numeros aliquos effecerint, hi et ipsi proportionales erunt.¹)

Sint quotlibet numeri deinceps proportionales A, B, Γ , it aut sit $A:B=B:\Gamma$, et sit $A\times A=\Delta$, $B\times B=E$, $\Gamma\times\Gamma=Z$, $A\times\Delta=H$, $B\times E=\Theta$, $\Gamma\times Z=K$. dico, et numeros Δ , E, Z et H, Θ , K deinceps proportionales esse.

A	<i>H</i>	
B	⊕	
<i>[</i>	<i>K</i> 1	-1
⊿ II	<i>M</i>	
E	<i>N</i> 1	
Z I	-ı <i>O</i> ı	
IIA	Π	-1
I———IÆ	**	

nam sit $A \times B = A$, $A \times A = M$, $B \times A = N$, et rursus sit $B \times \Gamma = \Xi$, $B \times \Xi = 0$, $\Gamma \times \Xi = \Pi$.

¹⁾ Uerba sequentia καὶ ἀεί lin. 14 — συμβαίνει lin. 15 subditiua uidentur; cfr. ad VII, 27. habet ea Campanus VIII, 12.

Όμοίως δη τοῖς ἐπάνω δείξομεν, ὅτι οἱ Δ, Λ, Ε καὶ οἱ Η, Μ, Ν, Θ ἑξῆς εἰσιν ἀνάλογον ἐν τῷ τοῦ Α πρὸς τὸν Β λόγῳ, καὶ ἔτι οἱ Ε, Ξ, Ζ καὶ οἱ Θ, Ο, Π, Κ ἑξῆς εἰσιν ἀνάλογον ἐν τῷ τοῦ Β πρὸς τὸν Γ δόγῳ. καὶ ἐστιν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Β πρὸς τὸν Γ· καὶ οἱ Δ, Α, Ε ἄρα τοῖς Ε, Ξ, Ζ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ εἰσὶ καὶ ἔτι οἱ Η, Μ, Ν, Θ τοῖς Θ, Ο, Π, Κ. καὶ ἐστιν ἴσον τὸ μὲν τῶν Δ, Α, Ε πλῆθος τῷ τῶν Ε, Ξ, Ζ πλήθει, τὸ δὲ τῶν Η, Μ, Ν, Θ τῷ τῶν Ε, οῦτως ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ, ὡς δὲ ὁ Η πρὸς τὸν Ε, οῦτως ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ, ὡς δὲ οἱ Η πρὸς τὸν Θ, οῦτως ὁ Θ πρὸς τὸν Κ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιδ'.

'Εὰν τετράγωνος τετράγωνον μετρῆ, καὶ ἡ 15 πλευρὰ τὴν πλευρὰν μετρήσει' καὶ ἐὰν ἡ πλευρὰν μετρῆ, καὶ ὁ τετράγωνος τὸν τετράγωνον μετρήσει.

"Εστωσαν τετράγωνοι ἀριθμοί οι Α, Β, πλευραί δὲ αὐτῶν ἔστωσαν οι Γ, Δ, ὁ δὲ Α τὸν Β μετρείτω: 20 λέγω, ὅτι καὶ ὁ Γ τὸν Δ μετρεῖ.

Ο Γ γὰο τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν E ποιείτω· οἱ A, E, B ἄρα έξῆς ἀνάλογόν εἰσιν ἐν τῷ τοῦ Γ πρὸς τὸν Δ λόγῳ. καὶ ἐπεὶ οἱ A, E, B ἐξῆς ἀνάλο-

XIV.

Si numerus quadratus quadratum numerum metitur, etiam latus latus metietur; et si latus latus metitur, etiam quadratus quadratum metietur.

¹⁾ Uelut in prop. 12, scilicet per VII, 17–18. cum enim $A \times A = \Delta$ et $A \times B = A$, erit $A : B = \Delta : A$. cum $A \times B = A$ et $B \times B = E$, erit A : B = A : E. itaque $A : B = \Delta : A = A : E$. et cum $A \times \Delta = H$, $A \times A = M$, erit $\Delta : A = H : M$; cum $A \times A = M$, $B \times A = N$, erit A : B = M : N = H : M. cum $A \times A = N$, $A \times A = N$, erit A : B = M : N = H : M = H : M = M : N cett.

γόν είσιν, καὶ μετρεῖ ὁ A τὸν B, μετρεῖ ἄρα καὶ ὁ A τὸν E. καί ἐστιν ὡς ὁ A πρὸς τὸν E, οὕτως ὁ Γ πρὸς τὸν A. μετρεῖ ἄρα καὶ ὁ Γ τὸν A.

Πάλιν δη δ Γ τον Δ μετοείτω· λέγω, ὅτι καὶ ο 5 Α τον Β μετοεῖ.

Τῶν γὰο αὐτῶν κατασκευασθέντων ὁμοίως δείξομεν, ὅτι οἱ Α, Ε, Β έξῆς ἀνάλογόν εἰσιν ἐν τῷ τοῦ
Γ πρὸς τὸν Δ λόγω. καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς ὁ Γ πρὸς
τὸν Δ, οὕτως ὁ Α πρὸς τὸν Ε, μετρεῖ δὲ ὁ Γ τὸν
10 Δ, μετρεῖ ἄρα καὶ ὁ Α τὸν Ε. καί εἰσιν οἱ Α, Ε,
Β έξῆς ἀνάλογον μετρεῖ ἄρα καὶ ὁ Α τὸν Β.

'Εὰν ἄρα τετράγωνος τετράγωνον μετρῆ, καὶ ἡ πλευρὰ τὴν πλευρὰν μετρήσει' καὶ ἐὰν ἡ πλευρὰ τὴν πλευρὰν μετρῆ, καὶ ὁ τετράγωνος τὸν τετράγωνον 15 μετρήσει' ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

18'.

Έὰν κύβος ἀφιθμὸς κύβον ἀφιθμὸν μετρῆ, καὶ ἡ πλευρὰ τὴν πλευρὰν μετρήσει καὶ ἐὰν ἡ πλευρὰ τὴν πλευρὰν μετρῆ, καὶ ὁ κύβος τὸν 20 κύβον μετρήσει.

Κίβος γὰο ἀριθμὸς ὁ Α κύβον τὸν Β μετρείτω, καὶ τοῦ μὲν Α πλευρὰ ἔστω ὁ Γ, τοῦ δὲ Β ο Δ· λέγω, ὅτι ὁ Γ τὸν Δ μετρεῖ.

Ο Γ γὰρ ξαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Ε ποιείτω, 25 ὁ δὲ Δ ξαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Η ποιείτω, καὶ ἔτι ο Γ τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Ζ [ποιείτω], ξκά-

^{1.} είσι Vφ. 2. E] seq. ras. 1 litt. V. 3. μετοεί — τόν Δ] om. P. 4. πάλιν δή] άλλὰ δή μετοείτω Β Vφ. δ] καὶ δ Vφ. μετοείτω] om. B Vφ. 9. μετοεί — 10: τὸν Ε] om. P. 10. ἄρα] post ras. 2 litt. B. 12. Supra τετράγωνος et τετράγωνον in B scr. compp. ἀριθμός et ἀριθμόν.

sunt, et A numerum B metitur, A etiam numerum E metitur [prop. VII]. est autem $A:E=\Gamma:\Delta$. ergo etiam Γ numerum Δ metitur [VII def. 20].

Rursus Γ numerum Δ metiatur. dico, etiam A numerum B metiri.

nam iisdem comparatis similiter demonstrabimus, numeros A, E, B deinceps proportionales esse in ratione Γ : Δ . et quoniam est Γ : $\Delta = A$: E, et Γ numerum Δ metitur, etiam A numerum E metitur [VII def. 20]. et A, E, B deinceps proportionales sunt. quare etiam A numerum B metitur. 1)

Ergo si numerus quadratus quadratum numerum metitur, etiam latus latus metietur; et si latus latus metitur, etiam quadratus quadratum metietur.

XV.

Si cubus numerus cubum numerum metitur, etiam latus latus metietur; et si latus latus metietur, etiam cubus cubum metietur.

Nam cubus numerus A cubum B metiatur, et numeri A latus sit Γ , numeri B autem A.

Sit enim $\Gamma \times \Gamma = E$, $A \times A = H$, $\Gamma \times A = Z$,

¹⁾ Nam E numerum B metitur (VII def. 20) et A numerum E.

^{15.} ὅπες ἔδει δείξαι] om. PB. 21. μετρησείω φ . 22. Γ] $A\varphi$. 23. ὁ Γ] καὶ ὁ Γ $V\varphi$. μετρήσει $\dot{B}V\varphi$. 25. ὁ δὲ Δ ἑαντόν] καὶ ἔτι ὁ Γ τὸν Δ $\dot{B}V\varphi$. H] Z $BV\varphi$. καὶ ἔτι ὁ Γ τὸν Δ] ὁ δὲ Δ ἑαντόν $BV\varphi$. 26. Z] H $BV\varphi$. ποιείτω] om. P.

τερος δὲ τῶν Γ, Δ τὸν Ζ πολλαπλασιάσας εκάτερον τῶν Θ, Κ ποιείτω. φανερὸν δή, ὅτι οἱ Ε, Ζ, Η καὶ οἱ Α, Θ, Κ, Β εξῆς ἀνάλογόν εἰσιν ἐν τῷ τοῦ Γ πρὸς τὸν Δ λόγω. καὶ ἐπεὶ οἱ Α, Θ, Κ, Β εξῆς ἀνάλογόν εἰσιν, καὶ μετρεῖ ὁ Α τὸν Β, μετρεῖ ἄρα καὶ τὸν Θ. καὶ ἐστιν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Θ, οὕτως ὁ Γ πρὸς τὸν Δ΄ μετρεῖ ἄρα καὶ ὁ Γ τὸν Δ.

'Αλλὰ δὴ μετοείτω ὁ Γ τὸν Δ΄ λέγω, ὅτι καὶ ο Α τὸν Β μετοήσει.

10 Τῶν γὰο αὐτῶν κατασκευασθέντων ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι οἱ Α, Θ, Κ, Β έξῆς ἀνάλογόν εἰσιν ἐν τῷ τοῦ Γ πρὸς τὸν Δ λόγῳ. καὶ ἐπεὶ ὁ Γ τὸν Δ μετρεῖ, καί ἐστιν ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, οὕτως ὁ Α πρὸς τὸν Θ, καὶ ὁ Α ἄρα τὸν Θ μετρεῖ ὅστε καὶ 15 τὸν Β μετρεῖ ὁ Α΄ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15'.

Έὰν τετοάγωνος ἀριθμός τετοάγωνον ἀριθμόν μὴ μετοῆ, οὐδὲ ἡ πλευρὰ τὴν πλευρὰν μετοήσει κὰν ἡ πλευρὰ τὴν πλευρὰν μὰ με20 τρῆ, οὐδὲ ὁ τετοάγωνος τὸν τετοάγωνον μετρήσει.

"Εστωσαν τετράγωνοι ἀριθμοί οί A, B, πλευραὶ δὲ αὐτῶν ἔστωσαν οί Γ , Δ , καὶ μὴ μετρείτω ὁ A τὸν B: λέγω, ὅτι οὐδὲ ὁ Γ τὸν Δ μετρεῖ.

25 Εἰ γὰο μετοεῖ ὁ Γ τὸν Δ, μετοήσει καὶ ὁ Λ τον Β. οὐ μετοεῖ δὲ ὁ Λ τὸν Β. οὐδὲ ἄρα ὁ Γ τὸν Δ μετοήσει.

^{3.} of] om. Vφ. 5. είσι Vφ. 6. Θ] om. φ. 7. μετφεῖ ἄφα καὶ ὁ Γ τὸν Δ] mg. m. 1 P. 9. μετφείσει φ. 10. αὐτόν φ. δή] om. Β. 12. τόν] om. P. καί] m.

 $\Gamma \times Z = \Theta$, $\Delta \times Z = K$. manifestum igitur, numeros E, Z, H et A, Θ , K, B deinceps proportionales esse in ratione $\Gamma : \Delta$ [prop. XII]. et quoniam A, Θ , K, B deinceps proportionales sunt, et A numerum B metitur, etiam numerum Θ metitur [prop. VII]. uerum $A : \Theta = \Gamma : \Delta$. ergo etiam Γ numerum Δ metitur.

Rursus metiatur Γ numerum Δ . dico, etiam A numerum B metiri. nam iisdem comparatis similiter demonstrabimus, numeros A, Θ , K, B deinceps proportionales esse in ratione $\Gamma:\Delta$. et quoniam Γ numerum Δ metitur, et $\Gamma:\Delta=A:\Theta$, etiam A numerum Θ metitur [VII def. 20]. quare etiam numerum B^1) metitur A; quod erat demonstrandum.

XVI.

Si numerus quadratus quadratum numerum non metitur, ne latus quidem latus metietur; et si latus latus non metitur, ne quadratus quidem quadratum metietur.

Sint numeri quadrati A, B, latera autem eorum sint Γ , Δ , et A numerum B ne metiatur. dico, ne Γ quidem numerum Δ metiri.

nam si Γ numerum Δ metitur, etiam A numerum B metietur [prop. XIV]. at A numerum B non metitur. ergo ne Γ quidem numerum Δ metietur.

¹⁾ Cfr. p. 313 not.

² B, om. Vφ. 19. μή] supra V. 22. ἀριθμοί] m. 2 B, om. Vφ. 23. μή] supra V. 24. λέγω δέ P. οὐδ' V. μετρήσει Vφ. μετρεῖ — 25: τὸν Δ] mg m. 1 P. 26. οὐδ' Β.

Μὴ μετοείτω [δη] πάλιν δ Γ τὸν Δ λέγω, ὅτι οὐδὲ δ Λ τὸν B μετοήσει.

Εἰ γὰρ μετρεῖ ὁ A τὸν B, μετρήσει καὶ ο Γ τὸν Δ . οὐ μετρεῖ δὲ ὁ Γ τὸν Δ οὐδ' ἄρα ο A τὸν B 5 μετρήσει ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

18'.

Έὰν χύβος ἀφιθμὸς κύβον ἀφιθμὸν μὴ μετοῆ, οὐδὲ ἡ πλευρὰ τὴν πλευρὰν μετοῆσει κὰν ἡ πλευρὰ τὴν πλευρὰν μὴ μετοῆ, οἰδὲ ὁ 10 χύβος τὸν χύβον μετοῆσει.

Κύβος γὰρ ἀριθμὸς ὁ A κύβον ἀριθμὸν τὸν B μὴ μετρείτω, καὶ τοῦ μὲν A πλευρὰ ἔστω ο Γ , τοῦ δὲ B ὁ A· λέγω, ὅτι ὁ Γ τὸν A οὐ μετρήσει.

Εἰ γὰο μετοεῖ ὁ Γ τὸν Δ, καὶ ὁ Α τὸν Β με-15 τρήσει. οὐ μετοεῖ δὲ ὁ Α τὸν Β' οὐδ' ἄρα ὁ Γ τὸν Δ μετοεῖ.

'Αλλὰ δὴ μὴ' μετρείτω ὁ Γ τὸν Δ ' λέγω, ὅτι οὐδὲ δ Λ τὸν B μετρήσει.

Εἰ γὰο ο A τὸν B μετοεῖ, καὶ ὁ Γ τὸν Δ με20 τοήσει. οὐ μετοεῖ δὲ ὁ Γ τὸν Δ οὐδ' ἄρα ὁ A τὸν B μετοήσει ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

in'.

Δύο όμοίων ἐπιπέδων ἀριθμῶν εἶς μέσος ἀνάλογόν ἐστιν ἀριθμός καὶ ὁ ἐπίπεδος πρὶς 25 τὸν ἐπίπεδον διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ἡ ὁμόλογος πλευρά πρὸς τὴν ὁμόλογον πλευράν.

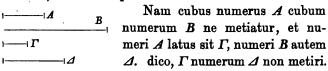
^{1.} δή] om. P. 3. εί γὰς μετςεῖ ὁ Α τὸν Β] mg. m. 1 P. μετςήσει] om. P. 4. Δ] eras. V. οὐ μετςεῖ δὲ ὁ Γ τὸν Δ] m. 2 Β. 5. ὅπες ἔδει δεῖξαι] om. Β. 9. μετςῆ] -ῆ

Rursus Γ numerum Δ ne metiatur. dico, ne A quidem numerum B metiri.

nam si A numerum B metitur, etiam Γ numerum Δ metietur [prop. XIV]. at Γ numerum Δ non metitur. ergo ne A quidem numerum B metietur; quod erat demonstrandum.

XVII.

Si cubus numerus cubum numerum non metitur, ne latus quidem latus metietur; et si latus latus non metitur, ne cubus quidem cubum metietur.

nam si Γ numerum Δ metitur, etiam A numerum B metietur [prop. XV]. at A numerum B non metitur. ergo ne Γ quidem numerum Δ metitur.

Uerum Γ numerum Δ ne metiatur. dico, ne Λ quidem numerum B metiri.

nam si A numerum B metitur, etiam Γ numerum Δ metietur [prop. XV]. at Γ numerum Δ non metitur. ergo ne A quidem numerum B metietur; quod erat demonstrandum.

XVIII.

Inter duos similes numeros planos unus medius est proportionalis numerus; et planus ad planum

in ras. φ . 13. δ] (prius) corr. ex τοῦ V. 14. μετ φ εῖ] μετ φ ήσει V φ . 15. οὐδὲ V φ . 20. δ A] supra m. 2 V. 21. ὅπε φ ἔδει δεῖξ α ι] om. B V φ .

"Εστωσαν δύο ὅμοιοι ἐπίπεδοι ἀριθμοὶ οἱ Α, Β, καὶ τοῦ μὲν Α πλευραὶ ἔστωσαν οἱ Γ, Δ ἀριθμοί, τοῦ δὲ Β οἱ Ε, Ζ. καὶ ἐπεὶ ὅμοιοι ἐπίπεδοί εἰσιν οἱ ἀνάλογον ἔχοντες τὰς πλευράς, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ 5 Γ πρὸς τὸν Δ, οῦτως ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ. λέγω οὖν, ὅτι τῶν Α, Β εἶς μέσος ἀνάλογόν ἐστιν ἀριθμός, καὶ ὁ Α πρὸς τὸν Β διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ὁ Γ πρὸς τὸν Ε ἢ ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ, τουτέστιν ἤπερ ἡ ὁμόλογος πλευρὰ πρὸς τὴν ὁμόλογον [πλευράν].

10 Καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, ούτως ὁ Ε πρός του Ζ, έναλλάξ άρα έστιν ώς δ Γ πρός του Ε, ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ. καὶ ἐπεὶ ἐπίπεδός ἐστιν ὁ Α. πλευραί δε αύτοῦ οί Γ, Δ, ὁ Δ ἄρα τὸν Γ πολλαπλασιάσας του Α πεποίημευ. διὰ τὰ αὐτὰ δή καὶ δ 15 Ε τὸν Ζ πολλαπλασιάσας τὸν Β πεποίηκεν, ὁ Δ δη του Ε πολλαπλασιάσας του Η ποιείτω, και έπει δ Δ τὸν μὲν Γ πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίηκεν, τὸν δὲ Ε πολλαπλασιάσας τὸν Η πεποίηκεν, ἔστιν ἄρα ώς ὁ Γ πρὸς τὸν Ε, ούτως ὁ Α πρὸς τὸν Η. ἀλλ' 20 ώς ὁ Γ πρὸς τὸν Ε, [οὕτως] ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ' καὶ ώς ἄρα ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ, οῦτως ὁ Α πρὸς τὸν Η. πάλιν, έπει ὁ Ε τὸν μεν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Η πεποίηκεν, τὸν δὲ Ζ πολλαπλασιάσας τὸν Β πεποίηκεν, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ, οῦτως ὁ Η 25 πρός του Β. έδείχθη δε και ώς δ Δ πρός του Ζ, ούτως ὁ Α πρὸς τὸν Η καὶ ὡς ἄρα ὁ Α πρὸς τὸν

έστιν ἀριθμός.

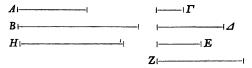
Η, οῦτως ὁ Η πρὸς τὸν Β. οἱ Α, Η, Β ἄρα έξῆς ἀνάλογόν εἰσιν. τῶν Α, Β ἄρα εἶς μέσος ἀνάλογόν

^{1.} ἀριθμοί] om. V φ. 9. πλευράν] om. P. 11. Γ] in ras. φ. 13. πολυπλασιάσας Ρ. 14. πεποίηκε V φ. 15. Ζ]

duplicatam rationem habet quam latera correspondentia.

Sint duo numeri plani similes A, B, et latera numeri A sint Γ , Δ , numeri B autem E, Z. et quoniam similes plani numeri ii sunt, qui latera proportionalia habent [VII def. 21], erit $\Gamma: \Delta = E: Z$. dico, inter A, B unum medium esse proportionalem numerum, et esse $A: B = \Gamma^2: E^2 = \Delta^2: Z^2$.

iam quoniam est $\Gamma: \Delta = E: \mathbb{Z}$, permutando erit $\Gamma: E = \Delta: \mathbb{Z}$ [VII, 13]. et quoniam A planus est,

latera autem eius Γ , Δ , erit $\Delta \times \Gamma = A$. eadem de causa erit etiam $E \times Z = B$. iam sit $\Delta \times E = H$. et quoniam $\Delta \times \Gamma = A$ et $\Delta \times E = H$, erit $\Gamma : E = A : H$ [VII, 17]. uerum $\Gamma : E = \Delta : Z$. quare etiam $\Delta : Z = A : H$. rursus quoniam

 $E \times \Delta = H$ et $E \times Z = B$, erit $\Delta : Z = H : B$ [VII, 17]. demonstrauimus autem, esse etiam

$$\Delta: \mathbf{Z} = A: \mathbf{H}.$$

quare etiam A: H = H: B. itaque A, H, B deinceps proportionales sunt. ergo inter A, B unus medius proportionalis est numerus.

in ras. φ. πολυπλασιάσας P. 16. πολυπλασιάσας P. 17. μέν] supra m. 2 V. πολυπλασιάσας P. πεποίηκε V φ. 18. πολυπλασιάσας P. 19. ἀλ' φ. 20. οὖτως] om. P. Z] seq. οὖτως ὁ Δ P, del. m. 1. καὶ ὡς ἄφα ὁ Δ πρές] in ras. φ. 22. μέν] om. P. πολυπλασιάσας P. 23. πεποίηκε V φ. πολυπλασιάσας P. 24. Z] in ras. φ. 28. εἰσι V φ.

10

Λέγω δή, ὅτι καὶ ὁ Α πρὸς τὸν Β διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ἡ δμόλογος πλευρὰ πρὸς τὴν ὁμόλογον πλευρὰ κοὸς τὴν ὁμόλογον πλευρὰν, τουτέστιν ἤπερ ὁ Γ πρὸς τὸν Ε ἢ ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ. ἐπεὶ γὰρ οἱ Α, Η, Β ἔξῆς ἀνάδογον εἰσιν, ὁ Α πρὸς τὸν Β διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ πρὸς τὸν Η. καὶ ἐστιν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Η, οὕτως ὅ τε Γ πρὸς τὸν Ε καὶ ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ. καὶ ὁ Α ἄρα πρὸς τὸν Β διπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ὁ Γ πρὸς τὸν Ε ἢ ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ΄ ὅπερ ἔδει δείξαι.

ιθ'.

Δύο όμοίων στερεῶν ἀριθμῶν δύο μέσοι ἀνάλογον ἐμπίπτουσιν ἀριθμοί καὶ ὁ στερεὸς πρὸς τὸν ὅμοιον στερεὸν τριπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ἡ ὁμόλογος πλευρὰ πρὸς τὴν ὁμό-15 λογον πλευράν.

"Εστωσαν δύο ὅμοιοι στερεοί οἱ Α, Β, καὶ τοῦ μὲν Α πλευραὶ ἔστωσαν οἱ Γ, Δ, Ε, τοῦ δὲ Β οἱ Ζ, Η, Θ. καὶ ἐπεὶ ὅμοιοι στερεοί εἰσιν οἱ ἀνάλογον ἔχοντες τὰς πλευράς, ἔστιν ἄρα ὡς μὲν ὁ Γ πρὸς 20 τὸν Δ, οὕτως ὁ Ζ πρὸς τὸν Η, ὡς δὲ ὁ Δ πρὸς τὸν Ε, οὕτως ὁ Η πρὸς τὸν Θ. λέγω, ὅτι τῶν Α, Β δύο μέσοι ἀνάλογον ἐμπίπτουσιν ἀριθμοί, καὶ ὁ Α πρὸς τὸν Β τριπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ὁ Γ πρὸς τὸν Ζ καὶ ὁ Δ πρὸς τὸν Η καὶ ἔτι ὁ Ε πρὸς τὸν Θ.

25 Ὁ Γ γὰρ τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Κ ποιείτω, ὁ δὲ Ζ τὸν Η πολλαπλασιάσας τὸν Λ ποιείτω. καὶ

^{4.} τόν] τήν P. 6. τόν] (alt.) corr. ex τό m. 2 P. 8. ἄφα διπλασίονα λόγον ἔχει πρὸς τὸν Β V φ. ὁ Γ] ὅ τε Γ PBV φ; corr. ed. Basil. 11. μέσοι] ὅμοιοι V (corr. m. rec.), φ. 16. οί] ἀφιθμοὶ οί φ, V m. 2. 17. μέν] om. B, supra m.

Iam dico, esse etiam $A:B=\Gamma^2:E^2=\Delta^2:Z^2$. nam quoniam A, H, B deinceps proportionales sunt, erit [V def. 9] $A:B=A^2:H^2$.

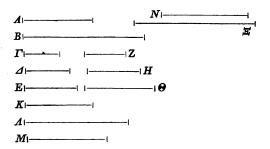
et
$$A: H = \Gamma: E = \Delta: Z$$
.

quare etiam $A: B = \Gamma^2: E^2 = \Delta^2: Z^2$; quod erat demonstrandum.

XIX.

Inter duos similes numeros solidos duo medii proportionales numeri interponuntur; et solidus ad solidum similem triplicatam rationem habet quam latera correspondentia.

Sint duo solidi similes A, B et numeri A latera sint Γ , Δ , E, numeri B autem Z, H, Θ . et quoniam

similes solidi ii sunt, qui latera proportionalia habent [VII def. 21], erit $\Gamma: \Delta = Z: H, \Delta: E = H: \Theta$. dico, inter A, B duos medios proportionales numeros interponi, et esse $A: B = \Gamma^3: Z^3 = \Delta^3: H^3 = E^3: \Theta^3$. sit enim $\Gamma \times \Delta = K$, $Z \times H = A$. et quoniam

V. 18. ἀριθμοί οἱ Vφ.
 19. μὲν ὁ] ὁ μέν Vφ, ὁ Β.
 24. καί] (prius) om. B, mg. η. ἔτι] ἐστι φ.
 Euclides, edd. Heiberg et Menge. II.

έπεὶ οί Γ, Δ τοῖς Ζ, Η ἐν τῷ αὐτῷ λόγω εἰσίν, καὶ έπ μεν των Γ, Δ έστιν ὁ Κ, έπ δε των Ζ, Η ὁ Δ, οί Κ, Δ [άρα] όμοιοι έπίπεδοί είσιν άριθμοί των Κ, A ἄρα εἶς μέσος ἀνάλογόν ἐστιν ἀριθμός. ἔστω ὁ 5 Μ. ὁ Μ ἄρα ἐστὶν ὁ ἐκ τῶν Δ, Ζ, ὡς ἐν τῷ πρὸ τούτου θεωρήματι έδείχθη. καὶ έπεὶ ὁ Δ τὸν μὲν Γ πολλαπλασιάσας τον Κ πεποίημεν, τον δέ Ζ πολλαπλασιάσας του Μ πεποίημευ, έστιν άρα ώς δ Γ πρός του Ζ, ούτως ὁ Κ πρός του Μ. άλλ' ώς ὁ Κ 10 πρός του Μ, ὁ Μ πρός του Λ. οί Κ, Μ, Λ ἄρα έξης είσιν ἀνάλογον έν τῷ τοῦ Γ πρὸς τὸν Ζ λόγω. καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, οῦτως ὁ Ζ πρός τὸν Η, ἐναλλὰξ ἄρα ἐστὶν ὡς ὁ Γ πρός τὸν Ζ, ούτως ὁ Δ πρός τὸν Η. διὰ τὰ αὐτὰ δί, καὶ 15 ώς δ Δ πρός τὸν Η, οῦτως δ Ε πρός τὸν Θ. οί Κ, Μ, Λ ἄρα έξης είσιν ἀνάλογον ἔν τε τῷ τοῦ Γ πρός του Ζ λόγω καὶ τῶ τοῦ Δ πρός του Η καὶ έτι τῶ τοῦ Ε πρὸς τὸν Θ. έκατερος δὴ τῶν Ε, Θ τὸν Μ πολλαπλασιάσας εκάτερον τῶν Ν, Ξ ποιείτω. 20 και έπει στερεός έστιν ὁ Α, πλευραί δὲ αὐτοῦ είσιν οί Γ, Δ, Ε, ὁ Ε ἄρα τὸν ἐκ τῶν Γ, Δ πολλαπλασιάσας του Α πεποίημεν. δ δε έκ των Γ, Δ έστιν δ Κ΄ δ Ε άρα τὸν Κ πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίημεν. διὰ τὰ αὐτὰ δή και ὁ Θ τὸν Λ πολλαπλασιάσας τὸν 25 Β πεποίημεν. καὶ έπεὶ ο Ε τὸν Κ πολλαπλασιάσας του Α πεποίηκευ, άλλα μην και του Μ πολλαπλασιάσας του Ν πεποίημευ, ἔστιν ἄρα ώς δ Κ πρός του Μ, ούτως ὁ Α πρός του Ν. ώς δε ὁ Κ πρός τὸν Μ, ούτως ὅ τε Γ πρὸς τὸν Ζ καὶ ὁ Δ πρὸς 30 τὸν Η καὶ ἔτι ὁ Ε πρὸς τὸν Θ΄ καὶ ὡς ἄρα ο 1. of] corr. ex ò m. 2 P. slot V q. 3. aga] om. P.

 Γ , Δ et Z, H in eadem ratione sunt, et $\Gamma \times \Delta = K$, $Z \times H = \Lambda$, numeri K, Λ similes plani sunt [VII def. 21]. itaque inter K, Λ unus medius est proportionalis numerus [prop. XVIII]. sit M. itaque $M = \Delta \times Z$, ut in propositione praecedenti demonstratum est [p. 318, 15; 26]. et quoniam

 $\Delta \times \Gamma = K$ et $\Delta \times Z = M$, erit $\Gamma: Z = K: M$ [VII, 17]. uerum $K: M = M: \Lambda$. itaque K, M, Λ deinceps proportionales sunt in ratione $\Gamma: Z$. et quoniam est $\Gamma: \Delta = Z: H$, permutando erit

 $\Gamma: \mathbf{Z} = \Delta: H$ [VII, 13].

eadem de causa erit etiam $\Delta: H = E: \Theta$. itaque K, M, Λ deinceps proportionales sunt in rationibus $\Gamma: Z, \Delta: H, E: \Theta$. iam sit $E \times M = N$ et $\Theta \times M = \Xi$. et quoniam Λ solidus est, et latera eius sunt Γ, Λ, E , erit $E \times \Gamma \times \Lambda = \Lambda$. uerum $\Gamma \times \Lambda = K$. itaque $E \times K = \Lambda$. eadem de causa etiam $\Theta \times \Lambda = B$. et quoniam $E \times K = \Lambda$, et $E \times M = N$, erit $K: M = \Lambda: N$ [VII, 17]. uerum

 $K: M = \Gamma: Z = \Delta: H = E: \Theta.$

^{6.} Post ἐδείχθη add. V φ : ἔστιν ἄρα (ἔτι φ) ὡς ὁ K πρὸς τὸν M, ὁ M πρὸς τὸν Λ; idem B mg. m. 2. 7. πεποίηκε V φ . 9. ἀλλ ὡς ὁ K πρὸς τὸν M] mg. φ . 10. ὁ] οὔτως ὁ V φ . 11. εἰδιν] om. P, supra m. 1 V. 14. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καί] P; κάλιν ἐπεί ἐστιν ὡς ὁ Δ πρὸς τὸν Ε, οὔτως ὁ Η πρὸς τὸν Θ, ἐναλλὰξ ἄρα ἐστίν Theon (BV φ). 16. K, Λ, M V φ . ἄρα ἔτι φ . ἀνάλογόν εἰσιν V φ . 17. λόγ φ] om. V φ . τῷ] om. V φ . 21. Γ] (prius) eras. V. 22. Δ] seq. in P: πολλαπλασιάσας, sed delet. 23. πεποίηκε V φ . 24. Post πολλαπλασιάσας add. Theon: τὸν ἐκ τῶν Z, H (BV φ). 25. πεποίηκε V φ . 30. ἔτι] corr. ex ὅτι m. 1 P; ἔστιν φ , mg. ἔτι. καὶ ὡς] ὡς BV φ .

Γ πρός του Ζ και δ Δ πρός του Η και δ Ε πρός του Θ, ούτως δ Α πρός του Ν. πάλιν, έπει εκάτερος τῶν Ε, Θ τὸν Μ πολλαπλασιάσας έκάτερον τῶν Ν, Ξ πεποίηκεν, έστιν ἄρα ώς ο Ε πρός τὸν Θ, ούτως 5 ὁ Ν πρὸς τὸν Ξ. ἀλλ' ὡς ὁ Ε πρὸς τὸν Θ, οῦτως ο τε Γ πρός του Ζ και δ Δ πρός του Η και ώς άρα δ Γ πρός του Ζ καὶ δ Δ πρός του Η καὶ δ Ε πρός τὸν Θ, ούτως ὅ τε Α πρός τὸν Ν καὶ ὁ Ν πρός τὸν Ξ. πάλιν, ἐπεὶ ὁ Θ τὸν Μ πολλαπλα-10 σιάσας τὸν Ξ πεποίηκεν, άλλὰ μὴν καὶ τὸν Λ πολλαπλασιάσας του Β πεποίηκευ, έστιν άρα ώς δ Μ πρός τὸν Λ, ούτως ὁ Ξ πρός τὸν Β. ἀλλ' ὡς ὁ Μ πρός τον Λ, ούτως ο τε Γ πρός τον Ζ καί δ Δ πρός του Η καί ὁ Ε πρός του Θ. καί ὡς ἄρα ὁ Γ 15 πρός του Ζ καὶ δ Δ πρός του Η καὶ δ Ε πρός του Θ, ούτως οὐ μόνον ὁ Ξ πρὸς τὸν Β, ἀλλὰ καὶ ὁ Α πρός τὸν Ν καὶ ὁ Ν πρὸς τὸν Ξ. οἱ Α, Ν, Ξ. Β ἄρα έξης είσιν ἀνάλογον έν τοῖς είρημένοις τῶν πλευρών λόνοις.

20 Λέγω, ὅτι καὶ ὁ Α πρὸς τὸν Β τριπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ἡ ὁμόλογος πλευρὰ πρὸς τὴν ὁμόλογον πλευρὰν, τουτέστιν ἤπερ ὁ Γ ἀριθμὸς πρὸς τὸν Ζ ἢ ὁ Δ πρὸς τὸν Η καὶ ἔτι ὁ Ε πρὸς τὸν Θ. ἐπεὶ γὰρ τέσσαρες ἀριθμοὶ ἔξῆς ἀνάλογόν εἰσιν οἱ Α, Ν, 25 Ξ, Β, ὁ Α ἄρα πρὸς τὸν Β τριπλασίονα λόγον ἔχει

δ Ε, Β, ὁ Α ἄρα πρὸς τὸν Β τριπλασίονα λόγον ἔχει ἤπερ ὁ Α πρὸς τὸν Ν. ἀλλ' ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Ν, οὕτως ἐδείχθη ὅ τε Γ πρὸς τὸν Ζ καὶ ὁ Δ πρὸς τὸν Η καὶ ἔτι ὁ Ε πρὸς τὸν Θ. καὶ ὁ Α ἄρα πρὸς τὸν

^{2.} N] corr. ex K V. 6. Post H add. P: καὶ ὁ Ε ποὸς τὸν Θ. καὶ ὡς — 8: τὸν Θ] del. P et m. 1 et m. 2. 8. τε] οm. P. 9. Ξ] Ζ φ. 14. Θ. καὶ ὡς ἄρα ὁ Γ πρὸς τόν]

quare etiam erit $\Gamma: Z = \Delta: H = E: \Theta = A: N$. rursus quoniam est $E \times M = N$ et $\Theta \times M = \Xi$, erit $E: \Theta = N: \Xi$ [VII, 18]. uerum

 $E:\Theta=\Gamma:Z=\varDelta:H.$

quare etiam $\Gamma: Z = \Delta: H = E: \Theta = A: N = N: \Xi$. rursus quoniam est $\Theta \times M = \Xi$ et $\Theta \times A = B$, erit $M: A = \Xi: B$ [VII, 17]. uerum

 $M: A = \Gamma: Z = \Delta: H = E: \Theta.$

quare etiam

 $\Gamma: Z = \Delta: H = E: \Theta = \Xi: B = A: N = N: \Xi$. itaque A, N, Ξ, B deinceps proportionales sunt in rationibus laterum, quas indicauimus.

Dico, esse etiam

 $A: B = \Gamma^3: Z^3 = \Delta^3: H^3 = E^3: \Theta^3.$

nam quoniam quattuor numeri deinceps proportionales sunt, A, N, E, B, erit $A:B=A^3:N^3$ [V def. 10]. uerum $A:N=\Gamma:Z=A:H=E:\Theta$, ut demon-

mg. φ . 16. Ξ] Z φ . 17. Ξ] corr. ex Z φ . 22. $\pi \lambda \epsilon$ - $\varrho \dot{\alpha} \nu \varphi$. 28. $\tilde{\alpha} \varrho \alpha$] om. $\dot{\varphi}$, $\pi \varrho \dot{\alpha} \varsigma$ $\dot{\nabla}$.

Β τοιπλασίονα λόγον έχει ήπεο ή ομόλογος πλευρά πρὸς τὴν ὁμόλογον πλευράν, τουτέστιν ήπεο ὁ Γ ἀριθμὸς πρὸς τὸν Ζ καὶ ὁ Δ πρὸς τὸν Η καὶ ἔτι ὁ Ε πρὸς τὸν Θ΄ ὅπερ ἔθει δεῖξαι.

5

oc'.

Ἐὰν δύο ἀφιθμῶν εἶς μέσος ἀνάλογον ἐμπίπτη ἀφιθμός, ὅμοιοι ἐπίπεδοι ἔσονται οί ἀριθμοί.

Δύο γὰο ἀριθμῶν τῶν Α, Β εἶς μέσος ἀνάλογον 10 ἐμπιπτέτω ἀριθμὸς ὁ Γ΄ λέγω, ὅτι οί Α, Β ὅμοιοι ἐπίπεδοί εἰσιν ἀριθμοί.

Εἰλήφθωσαν [γὰρ] ἐλάχιστοι ἀριθμοὶ τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς Α, Γ οἱ Δ, Ε΄ ἰσάκις ἄρα ὁ Δ τὸν Α μετρεῖ καὶ ὁ Ε τὸν Γ. ὁσάκις δὴ ὁ Δ 15 τὸν Α μετρεῖ, τοσαῦται μονάδες ἔστωσαν ἐν τῷ Ζ΄ ὁ Ζ ἄρα τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίηκεν. ῶστε ο Α ἐπίπεδός ἐστιν, πλευραὶ δὲ αὐτοῦ οἱ Δ, Ζ. πάλιν, ἐπεὶ οἱ Δ, Ε ἐλάχιστοί εἰσι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς Γ, Β, ἰσάκις ἄρα ὁ Δ τὸν Γ 20 μετρεῖ καὶ ὁ Ε τὸν Β. ὁσάκις δὴ ὁ Ε τὸν Β μετρεῖ, τοσαῦται μονάδες ἔστωσαν ἐν τῷ Η. ὁ Ε ἄρα τὸν Β μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν τῷ Η μονάδας ὁ Η ἄρα τὸν Ε πολλαπλασιάσας τὸν Β πεποίηκεν. ὁ Β ἄρα

strauimus. quare etiam $A: B = \Gamma^3: Z^3 = \Delta^3: H^3 = E^3: \Theta^3;$ quod erat demonstrandum.

XX.

Si inter duos numeros unus medius proportionalis interponitur numerus, numeri plani similes erunt.

Nam inter duos numeros A, B unus medius proportionalis interponatur numerus Γ . dico, A, B esse similes numeros planos.

sumantur Δ , E minimi numeri eorum, qui eandem rationem habent ac Λ , Γ [VII, 33]. itaque Δ

sus quoniam A, E minimi sunt eorum, qui eandem rationem habent ac Γ , B^1), A numerum Γ et E numerum B aequaliter metitur [VII, 20]. iam quoties E numerum B metitur, tot unitates sint in H. itaque E numerum B metitur secundum unitates numeri H. itaque $H \times E = B$ [VII def. 15]. itaque B planus

¹⁾ Nam $A: \Gamma = \Gamma: B$.

ποίημε $V \varphi$. Seq. in $V \varphi$: τον δὲ E πολλαπλασιάσας τον Γ πεποίημεν; idem B m. 2. 17. ἐστι $V \varphi$. 18. εἰσιν P. 19. Γ , B] B, Γ φ . 20. δή] δέ P, et B (corr. m. 1). 21. ἔστωσαν] bis φ , sed corr. δ E] e corr. V, καὶ δ E P.

15

ἐπίπεδός ἐστι, πλευραὶ δὲ αὐτοῦ εἰσιν οἱ Ε, Η. οἱ Α, Β ἄρα ἐπίπεδοὶ εἰσιν ἀριθμοί. λέγω δή, ὅτι καὶ ὅμοιοι. ἐπεὶ γὰρ ὁ Ζ τὸν μὲν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίηκεν, τὸν δὲ Ε πολλαπλασιάσας τὸν Ε, οὕτως ο Α πρὸς τὸν Γ, τουτέστιν ὁ Γ πρὸς τὸν Β. πάλιν, ἐπεὶ ὁ Ε ἐκάτερον τῶν Ζ, Η πολλαπλασιάσας τοὺς Γ, Β πεποίηκεν, ἔστιν ἄρα ὡς ο Ζ πρὸς τὸν Η, οῦτως ὁ Γ πρὸς τὸν Β. ὡς δὲ ὁ Γ πρὸς τὸν Β, οῦτως 10 ὁ Δ πρὸς τὸν Ε΄ καὶ ὡς ἄρα ὁ Δ πρὸς τὸν Ε, οῦτως ὁ Ζ πρὸς τὸν Η. καὶ ἐναλλὰξ ὡς ο Δ πρὸς τὸν Ζ, οῦτως ὁ Ζ πρὸς τὸν Η. καὶ ἐναλλὰξ ὡς ο Δ πρὸς τὸν Ζ, οῦτως ὁ Ε πρὸς τὸν Η. οἱ Α, Β ἄρα ὅμοιοι ἐπίπεδοι ἀριθμοί εἰσιν αἱ γὰρ πλευραὶ αὐτῶν ἀνάλογόν εἰσιν ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

nα'.

'Εὰν δύο ἀριθμῶν δύο μέσοι ἀνάλογον ἐμπίπτωσιν ἀριθμοί, ὅμοιοι στερεοί εἰσιν οί ἀριθμοί.

 Δ ύο γὰρ ἀριθμῶν τῶν A, B δύο μέσοι ἀνάλογον 20 ἐμπιπτέτωσαν ἀριθμοὶ οἱ Γ , Δ λέγω, ὅτι οἱ A, B ὅμοιοι στερεοί εἰσιν.

Είλήφθωσαν γὰο ἐλάχιστοι ἀριθμοί τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς Α, Γ, Δ τρεῖς οί Ε, Ζ, Η οί ἄρα ἄκροι αὐτῶν οί Ε, Η πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους είσίν. καὶ ἐπεὶ τῶν Ε, Η εἶς μέσος ἀνάλογον ἐμπέπτωκεν ἀριθμὸς ὁ Ζ, οί Ε, Η ἄρα ἀριθμοί ὅμοιοι

^{1.} ἐπίπεδος] in ras. φ. 3. ἐπεὶ γάρ — 4: Γ πεποίηκεν] del. Β; ἐπεὶ γάρ ἐπάτερον (ex ἐπάτερος V) τῶν Δ, Ε ὁ Ζ (Δ, Ε ὁ Ζ in ras. V) πολλαπλασιάσας ἐπάτερον τῶν Α, Γ (in ras. V) πεποίηκεν Vφ; ἐπεὶ γὰρ ἐπάτερος τῶν Ζ, Η τὸν Ε πολλαπλασιάσας ἐπάτερον τῶν Γ, Β πεποίηκεν mg. Β. In P mg. m. 1

est, et latera eius sunt E, H. ergo A, B plani sunt numeri.

Iam dico, eos etiam similes esse. nam quoniam est $Z \times \Delta = A$ et $Z \times E = \Gamma^1$), erit

 $\Delta: E = A: \Gamma = \Gamma: B.$

rursus quoniam $E \times Z = \Gamma$, $E \times H = B$, erit $Z: H = \Gamma: B$ [VII, 17]. uerum $\Gamma: B = \varDelta: E$. quare etiam $\varDelta: E = Z: H$. et permutando $\varDelta: Z = E: H$ [VII, 13]. ergo $\varDelta$, B similes sunt numeri plani; latera enim eorum proportionalia sunt [VII def. 21]; quod erat demonstrandum.

XXI.

Si inter duos numeros duo medii proportionales numeri interponuntur, numeri similes sunt solidi.

Nam inter duos numeros A, B duo medii proportionales interponantur numeri Γ , Δ . dico, numeros A, B similes esse solidos.

sumantur enim E, Z, H numeri minimi eorum, qui in eadem ratione sunt ac A, Γ , Δ [prop. II]. itaque extremi eorum E, H inter se primi sunt [prop. III]. et quoniam inter E, H unus medius proportionalis interponitur numerus Z, numeri E, H similes plani

¹⁾ Nam $\Delta: A = 1: Z = E: \Gamma$.

add. $\sim$ loanis ắρα ὁ Δ τὸν Α μετρεί καl ὁ Ε τὸν Γ (signo $\sim$ nullum in textu respondit). 5. ὡς] om. P. 7. ἐκάτερον τῶν Ζ, Η ὁ Ε V φ . Z, Η πολλαπλασιάσας τούς] om. B. τούς] ἐκάτερον τῶν V φ . 10. καl ὡς — Ε] mg. φ . ἄρα] om. P. 11. καl ἐναλλάξ — 12: τὸν Η] om. Theon (B V φ). 3. εἰσιν ἀριθμοί P. 16. ἐμπίπτουσιν φ , sed corr. 17. ἀριθμοί, ὅμοιοι] bis φ . οί] om. P. 20. Γ, Δ] Δ, Γ φ . λέγω γάρ V, deleto γάρ. 23. Δ] Δ, B V φ . 25. εἰσί V φ . ἀνάλογος P. 26. ὁ Z] om. φ .

ἐπίπεδοί εἰσιν. ἔστωσαν οὖν τοῦ μὲν E πλευραὶ οἱ Θ, K, τοῦ δὲ H οἱ Λ , M. φανερὸν ἄρα ἐστὶν ἐκ τοῦ πρὸ τούτον, ὅτι οἱ E, Z, H έξῆς εἰσιν ἀνάλογον ἕν

τε τῶ τοῦ Θ πρὸς τὸν Λ λόγω καὶ τῶ τοῦ Κ πρὸς 5 τον Μ. και έπει οί Ε, Ζ, Η έλάχιστοι είσι των τον αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς Α, Γ, Δ, καί ἐστιν ἴσον τὸ πλήθος τῶν Ε, Ζ, Η τῷ πλήθει τῶν Α, Γ, Δ, δι' ίσου ἄρα έστιν ώς δ Ε πρός τὸν Η, ούτως δ Α πρός τὸν Δ. οί δὲ Ε, Η πρώτοι, οί δὲ πρώτοι καὶ ἐλά-10 γιστοι, οί δε ελάγιστοι μετρούσι τους τον αυτόν λόγον έχοντας αύτοις ισάπις δ τε μείζων τὸν μείζονα καὶ ὁ ἐλάσσων τὸν ἐλάσσονα, τουτέστιν ὅ τε ἡγούμενος τὸν ἡγούμενον καὶ ὁ ἐπόμενος τὸν ἐπόμενον. ισάκις ἄρα ὁ Ε τὸν Α μετρεῖ καὶ ὁ Η τὸν Δ. ὁσά-15 κις δή ὁ Ε τὸν Α μετρεῖ, τοσαῦται μονάδες ἔστωσαν έν τῷ Ν. ὁ Ν ἄρα τὸν Ε πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίημεν. ο δε Ε έστιν ό έκ των Θ. Κ. ό Ν άρα τὸν ἐκ τῶν Θ, Κ πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίηκεν. στερεός άρα έστιν ό Α, πλευραί δε αὐτοῦ είσιν οί 20 Θ, Κ, Ν. πάλιν, ἐπεὶ οί Ε, Ζ, Η ἐλάγιστοί είσι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς Γ, Δ, Β, ἰσάκις ἄρα δ Ε τὸν Γ μετρεῖ καὶ δ Η τὸν Β. ὁσάκις δὴ δ Ε

^{2.} τοῦ πρό] om. BV φ. 3. ἀνάλογόν είσιν V φ. 4.

sunt [prop. XX]. sint \(\Theta , K \) latera numeri \(E , \) et \(A , \) M latera numeri H. itaque ex praecedenti propositione manifestum est, numeros E, Z, H deinceps proportionales esse in ratione $\Theta: A$ et K: M.¹) et quoniam E, Z, H minimi2) sunt eorum, qui eandem rationem habent ac A, I, A, et multitudo numerorum E, Z, H aequalis est multitudini numerorum A, Γ, Δ, ex aequo erit $E: H = A: \Delta$ [VII, 14]. sed E, Hprimi sunt, primi autem etiam minimi [VII, 21], minimi autem eos, qui eandem rationem habent, aequaliter metiuntur, maior maiorem et minor minorem [VII, 20], h. e. praecedens praecedentem et sequens sequentem. itaque E numerum A et H numerum \(\Delta \) aequaliter metitur. iam quoties \(E \) numerum A metitur, tot unitates sint in N. itaque $N \times E = A$ [VII def. 15]. uerum $E = \Theta \times K$. itaque

$N \times \Theta \times K = A$.

ergo A solidus est, latera autem eius Θ , K, N. rursus quoniam E, Z, H minimi sunt eorum, qui eandem rationem habent ac Γ , Δ , B^3), E numerum Γ et H numerum B aequaliter metitur [VII, 20]. iam quoties

3) Nam $A: \Gamma = \Gamma: \Delta = \Delta: B = E: Z = Z: H$, et E, Z, H minimi sunt in ratione $A: \Gamma$ et $\Gamma: \Delta$.

¹⁾ Nam in prop. 20 demonstratum est $A: \Gamma = \Gamma: B = A: E = Z: H.$

Hoc solum utitur, quod numeri E, Z, H et A, Γ, Δ proportionales sunt.

τόν] om. B. 5, τόν] om. B. είσιν P. 6. καί ἐστιν — 7: A, Γ , Δ] om. Theon (BV φ). 15. δή] δέ V φ . 18. πεποίηκε V φ . 20. N] in ras. V. 22. H] in ras. φ . δή] δέ BV φ .

τον Γ μετρεί, τοσαύται μονάδες έστωσαν έν τῷ Ξ. ὁ Η ἄρα τον Β μετρεί κατὰ τὰς έν τῷ Ξ μονάδας ὁ Ξ ἄρα τὸν Η πολλαπλασιάσας τὸν Β πεποίηκεν. ὁ δὲ Η ἐστιν ὁ ἐκ τῶν Λ, Μ ὁ Ξ ἄρα τὸν ἐκ τῶν 5 Λ, Μ πολλαπλασιάσας τὸν Β πεποίηκεν. στερεὸς ἄρα ἐστιν ὁ Β, πλευραί δὲ αὐτοῦ είσιν οί Λ, Μ, Ξ οί Λ. Β ἄρα στερεοί είσιν.

Αέγω [δή], ὅτι καὶ ὅμοιοι. ἐπεὶ γὰο οἱ Ν, Ξ τὸν Ε πολλαπλασιάσαντες τοὺς Α, Γ πεποιήκασιν, ἔστιν 10 ἄρα ὡς ὁ Ν πρὸς τὸν Ξ, ὁ Α πρὸς τὸν Γ, τουτέστιν ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ. ἀλλ' ὡς ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ, ο Θ πρὸς τὸν Λ καὶ ὁ Κ πρὸς τὸν Μ καὶ ὡς ἄρα ὁ Θ πρὸς τὸν Α, οὕτως ο Κ πρὸς τὸν Μ καὶ ο Ν πρὸς τὸν Ξ. καὶ εἰσιν οἱ μὲν Θ, Κ, Ν πλευραὶ τοῦ Α, οἱ δὲ Ξ, Λ, Μ πλευραὶ τοῦ Β. οἱ Α, Β ἄρα ἀριθμοὶ ὅμοιοι στερεοί εἰσιν ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

μβ'.

Έὰν τρεῖς ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον ὧσιν, ο δὲ πρῶτος τετράγωνος ἦ, καὶ ο τρίτος τετρά-20 γωνος ἔσται.

"Εστωσαν τρεῖς ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον οἱ Α, Β, Γ, ο δὲ πρῶτος ὁ Α τετράγωνος ἔστω λέγω, ὅτι καὶ ὁ τρίτος ὁ Γ τετράγωνός ἐστιν.

Έπεὶ γὰο τῶν Α, Γ εἶς μέσος ἀνάλογόν ἐστιν 25 ἀοιθμὸς ὁ Β, οί Α, Γ ἄοα ὅμοιοι ἐπίπεδοί εἰσιν. τετοάγωνος δὲ ὁ Α΄ τετοάγωνος ἄοα καὶ ι Γ΄ ὅπεο

έδει δείξαι.

^{2.} ό] καὶ ό Ρ. κατά] insert. postea V. 4. τόν] corr. ex τῶν V. 5. πεποίηκε V φ. Seq. in V φ: τὸν δὲ Ε πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκε; idem B m. 2. 7. εἰσι V φ. 8.

E numerum Γ metitur, tot unitates sint in Ξ . itaque H numerum B metitur secundum unitates numeri Ξ .\(^1\)) itaque $\Xi \times H = B$. uerum $H = A \times M$. itaque $\Xi \times A \times M = B$. ergo B solidus est, latera autem eius sunt A, M, Ξ . ergo A, B solidi sunt.

Dico, eos etiam similes esse. nam quoniam

$$N \times E = A$$
 et $\Xi \times E = \Gamma^2$), erit

 $N : \Xi = A : \Gamma [VII, 18] = E : Z.$

uerum $E: Z = \mathcal{D}: \Lambda = K: M$. quare etiam

 $\Theta: A = K: M = N: \Xi.$

et Θ , K, N latera sunt numeri A, et Ξ , A, M^3) latera numeri B. ergo A, B similes sunt numeri solidi [VII def. 21]; quod erat demonstrandum.

XXII.

Si tres numeri deinceps proportionales sunt, et primus quadratus est, etiam tertius quadratus erit.

A	Sint tres numeri deinceps propor-					
B	tionales A ,	В, Г,	et prin	ius A qi	ıa-	
F :	dratus sit.	dico,	etiam	tertium	Ι	
<u> </u>	quadratum e	esse.				

nam quoniam inter A, Γ unus medius est proportionalis numerus B, A et Γ similes plani sunt [prop. XX]. uerum A quadratus est. ergo etiam Γ quadratus est [VII def. 21]; quod erat demonstrandum.

¹⁾ Nam $E: \Gamma = 1: \Xi = H: B$.

²⁾ Nam $E:\Gamma=1:\Xi$.

³⁾ Debuit dici A, M, Z. sed respicit ad. p. 332, 4.

δή] om. P. N] e corr. V. 10. Ξ] corr. ex Z φ. 19.
 καὶ δ] δ insert. m. 2 P. 24. ἀνάλογος V, sed corr. m. 1.
 25. εἰσι V φ. 26. Γ] in ras. P.

ny'

Έὰν τέσσαρες ἀριθμοί έξης ἀνάλογον ὧσιν, ὁ δὲ πρῶτος κύβος ἦ, καὶ ὁ τέταρτος κύβος ἔσται.

"Εστωσαν τέσσαρες ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον οἱ Α, Β, Γ, Δ, ὁ δὲ Α κύβος ἔστω λέγω, ὅτι καὶ ὁ Δ κύβος ἐστίν.

'Επεὶ γὰο τῶν Α, Δ δύο μέσοι ἀνάλογόν εἰσιν ἀριθμοὶ οἱ Β, Γ, οἱ Α, Δ ἄρα ὅμοιοί εἰσι στερεοὶ 10 ἀριθμοί. πύβος δὲ ὁ Α΄ πύβος ἄρα καὶ ὁ Δ΄ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

xd'.

Έὰν δύο ἀφιθμοί ποὸς ἀλλήλους λόγον ἔχωσιν, ὃν τετράγωνος ἀφιθμὸς ποὸς τετράγωνον 15 ἀφιθμόν, ὁ δὲ πρῶτος τετράγωνος ἦ, καὶ ὁ δεύτερος τετράγωνος ἔσται.

Δύο γὰο ἀριθμοὶ οἱ Α, Β πρὸς ἀλλήλους λόγον ἐχέτωσαν, ὃν τετράγωνος ἀριθμὸς ὁ Γ πρὸς τετράγωνονονον ἀριθμὸν τὸν Δ, ὁ δὲ Α τετράγωνος ἔστω λέγω, 20 ὅτι καὶ ὁ Β τετράγωνός ἐστιν.

Έπεὶ γὰο οί Γ, Δ τετράγωνοί εἰσιν, οί Γ, Δ ἄρα ὅμοιοι ἐπίπεδοί εἰσιν. τῶν Γ, Δ ἄρα εἶς μέσος ἀνάλογον ἐμπίπτει ἀριθμός. καί ἐστιν ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, ὁ Α πρὸς τὸν Β΄ καὶ τῶν Α, Β ἄρα εἶς μέσος 25 ἀνάλογον ἐμπίπτει ἀριθμός. καί ἐστιν ὁ Α τετράγωνος καὶ ὁ Β ἄρα τετράγωνος ἐστιν ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{7.} ἔσται Β V φ. 9. Β, Γ] Γ, Β φ. είσιν Ρ. 14. τετράγωνος ἀριθμός πρός] mg. φ. τετράγωνος φ, sed corr. 15. ἀριθμός φ, sed corr. ή τετράγωνος Β V φ. 16. δεύτερος] λοιπός Ρ. 22. είσι V φ. 23. καί] καὶ ἐπεί Ρ. τόν] om. Β. 24. τόν] om. Β. 25. δ] ἀς δ Ρ.

XXIII.

Si quattuor numeri deinceps proportionales sunt, et primus cubus est, etiam quartus cubus erit.

Sint quattuor numeri deinceps proportionales A_{λ} , B, Γ, Δ , et A cubus sit. dico, etiam Δ cubum esse.

nam quoniam inter A, Δ duo

medii proportionales sunt numeri B, Γ, A et Δ similes sunt solidi numeri

[prop. XXI]. uerum A cubus est.

ergo etiam Δ cubus est [VII def. 21];
quod erat demonstrandum.

XXIV.

Si duo numeri inter se rationem habent, quam quadratus numerus ad quadratum numerum, et primus quadratus est, etiam secundus quadratus erit.

Duo enim numeri A, B inter se rationem habeant, quam quadratus numerus Γ ad quadratum numerum Δ , et A quadratus sit. dico, etiam B quadratum esse.

nam quoniam Γ , Δ quadrati sunt, Γ , Δ similes sunt plani. itaque inter Γ , Δ unus medius proportionalis interponitur numerus [prop. XVIII]. est autem $\Gamma: \Delta = A:B$. quare etiam inter A, B unus medius proportionalis interponitur numerus [prop. VIII]. et A quadratus est. ergo etiam B quadratus est [prop. XXII]; quod erat demonstrandum.

xe'.

'Εὰν δύο ἀφιθμοί πφὸς ἀλλήλους λόγον ἔχωσιν, ὃν κύβος ἀφιθμὸς πφὸς κύβον ἀφιθμόν, ὁ δὲ πφῶτος κύβος ἦ, καὶ ὁ δείτεφος κύβος ἔσται.

Δύο γὰρ ἀριθμοὶ οί Α, Β πρὸς ἀλλήλους λόγον ἐχέτωσαν, ὂν κύβος ἀριθμὸς ὁ Γ πρὸς κύβον ἀριθμὸν τὸν Δ, κύβος δὲ ἔστω ὁ Α΄ λέγω [δή], ὅτι καὶ ὁ Β κύβος ἐστίν.

10 Έπεὶ γὰο οί Γ, Δ κύβοι εἰσίν, οί Γ, Δ ὅμοιοι στερεοί εἰσιν· τῶν Γ, Δ ἄρα δύο μέσοι ἀνάλογον ἐμπίπτουσιν ἀριθμοί. ὅσοι δὲ εἰς τοὺς Γ, Δ μεταξὺ κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνάλογον ἐμπίπτουσιν, τοσοῦτοι καὶ εἰς τοὺς τὸν αὐτὸν λόγον ἔχοντας αὐτοῖς· ὥστε καὶ 15 τῶν Α, Β δύο μέσοι ἀνάλογον ἐμπίπτουσιν ἀριθμοί. ἐμπιπτέτωσαν οί Ε, Ζ. ἐπεὶ οὖν τέσσαρες ἀριθμοί οί Α, Ε, Ζ, Β ἔξῆς ἀνάλογόν εἰσιν, καί ἐστι κύβος ὁ Α, κύβος ἄρα καὶ ὁ Β· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

x5'.

20 Οί ὅμοιοι ἐπίπεδοι ἀριθμοὶ πρὸς ἀλλήλους λόγον ἔχουσιν, ὅν τετράγωνος ἀριθμὸς πρὸς τετράγωνον ἀριθμόν.

"Εστωσαν δμοιοι ἐπίπεδοι ἀφιθμοὶ οί Α, Β' λέγω, ὅτι ὁ Α πρὸς τὸν Β λόγον ἔχει, ον τετράγωνος ἀφιθ-25 μὸς πρὸς τετράγωνον ἀφιθμόν.

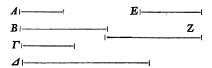
^{3.} πρὸς πύβον ἀριθμόν] bis φ , sed corr. 8. δή] om. P. 10. ὅμοιοι] ἄρα ὅμοιοι BV φ . 11. εἰσί V φ . 12. δέ] δή? 13. ἐμπίπτονσι PV φ . 15. τῶν] τόν φ . 17. εἰσιν] εἰσι V φ . ἐστι) ἐστιν P. 24. A] seq. ras. 1 litt. V. ἀριθμός om. V φ .

XXV.

Si duo numeri inter se rationem habent, quam cubus numerus ad cubum numerum, et primus cubus est, etiam secundus cubus erit.

Duo enim numeri A, B inter se rationem habeant, quam cubus numerus Γ ad cubum numerum Δ , et cubus sit A. dico, etiam B cubum esse.

nam quoniam Γ , Δ cubi sunt, Γ , Δ similes solidi sunt. itaque inter Γ , Δ duo medii proportionales interponuntur numeri [prop. XIX]. iam quot inter Γ , Δ secundum proportionem continuam interponun-

tur numeri, totidem etiam inter eos, qui eandem rationem habent, interponuntur [prop. VIII]. quare etiam inter A, B duo medii proportionales interponuntur numeri. interponantur E, Z. iam quoniam quattuor numeri A, E, Z, B deinceps proportionales sunt, et cubus est A, etiam B cubus est [prop. XXIII]; quod erat demonstrandum.

XXVI.

'Similes numeri plani inter se eam rationem habent, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

Sint similes numeri plani A, B. dico, A ad B eam rationem habere, quam quadratus numerus habeat ad quadratum numerum.

Ἐπεὶ γὰο οί Α, Β ὅμοιοι ἐπίπεδοί εἰσιν, τῶν Α, Β ἄρα εἶς μέσος ἀνάλογον ἐμπίπτει ἀριθμός. ἐμπιπτέτω καὶ ἔστω ὁ Γ, καὶ εἰλήφθωσαν ἐλάχιστοι ἀριθμοὶ τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς Α, Γ, Β 5 οί Δ, Ε, Ζ΄ οἱ ἄρα ἄκροι αὐτῶν οἱ Δ, Ζ τετράγωνοί εἰσιν. καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ, οὕτως ὁ Α πρὸς τὸν Β, καί εἰσιν οἱ Δ, Ζ τετράγωνοι, ὁ Α ἄρα πρὸς τὸν Β λόγον ἔχει, ὂν τετράγωνος ἀριθμὸς πρὸς τετράγωνον ἀριθμόν ὅπερ ἔδει δείξαι.

10 αξ'.

Οί ὅμοιοι στεφεοὶ ἀφιθμοὶ ποὸς ἀλλήλους λόγον ἔχουσιν, ὅν κύβος ἀφιθμὸς ποὸς κύβον ἀφιθμόν.

"Εστωσαν ὅμοιοι στερεοὶ ἀριθμοὶ οἱ Α, Β΄ λέγω, 15 ὅτι ὁ Α πρὸς τὸν Β λόγον ἔχει, ὃν κύβος ἀριθμὸς πρὸς κύβον ἀριθμόν.

Έπεὶ γὰρ οἱ Α, Β ὅμοιοι στερεοί εἰσιν, τῶν Α, Β ἄρα δύο μέσοι ἀνάλογον ἐμπίπτουσιν ἀριθμοί. ἐμπιπτέτωσαν οἱ Γ, Δ, καὶ εἰλήφθωσαν ἐλάχιστοι ἀριθ-20 μοὶ τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς Α, Γ, Δ, Β ἴσοι αὐτοῖς τὸ πλῆθος οἱ Ε, Ζ, Η, Θ· οἱ ἄρα ἄκροι αὐτῶν οἱ Ε, Θ κύβοι εἰσίν. καὶ ἐστιν ὡς ὁ Ε πρὸς τὸν Θ, οὕτως ὁ Α πρὸς τὸν Β· καὶ ὁ Α ἄρα πρὸς τὸν Β λόγον ἔχει, ὃν κύβος ἀριθμὸς πρὸς κύβον ἀριθ-25 μόν ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{1.} εἰσι Vφ. 4. τοἰς] corr. ex τοι m. 2 P. Γ, Β]
Β, Γ P. 6. εἰσι Vφ. 11. οί] om. P. 17. εἰσι Vφ.
18. μέσοι] -οι e corr. m. 1 P. 19. ἀριθμοί] om. Β. 20.
Β] Ζφ. 22. εἰσί Vφ. 23. καὶ ὁ Α ἄρα πρὸς τὸν Β]
mg. φ. 25. ὅπερ ἔδει δείξαι] om. Β. In fine Εὐκλείδου στοιχείων η' P.

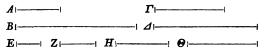
nam quoniam A, B similes plani sunt, inter A, B unus medius proportionalis interponitur numerus [prop. XVIII]. interponatur, et sit Γ , et sumantur numeri A, E, E sumantur numeri A, E, E minimi eorum, qui eandem rationem habent ac A, Γ , B [prop. II]. itaque extremi eorum A, E quadrati sunt [prop. II coroll.]. et quoniam est A: E = A: B, et A, E quadrati sunt, E ad E rationem habet, quam quadratus numerus ad quadratum numerum; quod erat demonstrandum.

XXVII.

Similes numeri solidi inter se rationem habent, quam cubus numerus ad cubum numerum.

Sint similes numeri solidi A, B. dico, A ad B eam rationem habere, quam cubus numerus habeat ad cubum numerum.

nam quoniam A, B similes sunt solidi, inter A, B duo medii proportionales interponuntur numeri

[prop. XIX]. interponantur Γ , Δ , et sumantur minimi numeri eorum, qui eandem rationem habent ac A, Γ , Δ , B iis aequales multitudine E, Z, H, Θ [prop. II]. itaque extremi eorum E, Θ cubi sunt [prop. II coroll.]. et $E:\Theta = A:B$. ergo A ad B eam rationem habet, quam cubus numerus ad cubum numerum; quod erat demonstrandum.

Έὰν δύο ὅμοιοι ἐπίπεδοι ἀριθμοὶ πολλαπλασιάσαντες άλλήλους ποιῶσί τινα, ὁ γενόμενος τετράνωνος ἔσται.

"Εστωσαν δύο όμοιοι έπίπεδοι άριθμοί οί Α, Β, καί δ Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ ποιείτω λέγω, ότι δ Γ τετράνωνός έστιν.

Ο γαο Α έαυτον πολλαπλασιάσας του Δ ποιείτω. δ Δ ἄρα τετράγωνός έστιν. έπει ούν δ Α έαυτον 10 μεν πολλαπλασιάσας τον Δ πεποίηκεν, τον δε Β πολλαπλασιάσας του Γ πεποίηκευ, έστιν άρα ώς δ Α πρός τὸν Β, ούτως ὁ Δ πρός τὸν Γ. καὶ ἐπεὶ οί Α, Β όμοιοι ἐπίπεδοί είσιν ἀριθμοί, τῶν Α, Β ἄρα είς μέσος ἀνάλογον έμπίπτει ἀριθμός. ἐὰν δὲ δίο ἀριθ-15 μῶν μεταξὺ κατὰ τὸ συνεγές ἀνάλογον ἐμπίπτωσιν άριθμοί, όσοι είς αὐτοὺς έμπίπτουσι, τοσούτοι καί είς τούς τον αὐτον λόγον ἔχοντας . ώστε καὶ τῶν Δ. Γ είς μέσος ανάλογον εμπίπτει αριθμός, καί έστι τετράγωνος ὁ Δ΄ τετράγωνος ἄρα καὶ ὁ Γ΄ ὅπερ ἔδει

20 δείξαι.

^{θ'] corr. ex η' V. Post titulum, ante prop. I in textu} scholium habent Vφ, u. app. 9. έπει οὐν] και έπει Vφ.
10. μέν] om. B. Δ] in ras. P. πεποίηκε Vφ.
11. Γ]
in ras. P. 14. δέ] supra m. 2 V. μεταξύ ἀριθμῶν Vφ.
16. ἀριθμοί, ὅσοι εἰς αὐτοὺς ἐμπίπτονσι] mg. m. 2 B.
17.

TX.

T.

Si duo similes numeri plani inter se multiplicantes numerum aliquem effecerint, numerus ex iis productus quadratus erit.

A	Sint duo similes numeri
B	plani A, B, et sit
<i>D</i>	$A \times B = \Gamma$.
<u> </u>	$^{-1}$ dico, numerum $oldsymbol{arGamma}$ quadratum
	Agga

sit enim $A \times A = \Delta$. Δ igitur quadratus est. iam quoniam $A \times A = \Delta$ et $A \times B = \Gamma$, erit $A:B=\Delta:\Gamma$ [VII, 17]. et quoniam A, B similes sunt numeri plani, inter A, B unus medius proportionalis interponitur numerus [VIII, 18]. sin inter duos numeros secundum proportionem continuam numeri aliquot interponuntur, quot inter eos interponuntur, totidem etiam inter eos interponuntur, qui eandem rationem habent [VIII, 8]. quare etiam inter Δ , Γ unus medius proportionalis interponitur numerus. et quadratus est Δ . ergo etiam Γ quadratus est [VIII, 22]; quod erat demonstrandum.

έχοντας αὐτοῖς φ, αὐτοῖς mg. m. 2 V. 18. ἐστιν P. 19. ὁ $\triangle$ · τετράγωνος] mg. m. 1 P. ὅπερ ἐδει δεῖξαι] m. 2 V, om. B.

β'.

'Εὰν δύο ἀφιθμοὶ πολλαπλασιάσαντες ἀλλήλους ποιῶσι τετφάγωνον, ὅμοιοι ἐπίπεδοί εἰσιν ἀφιθμοί.

ς "Εστωσαν δύο ἀριθμοὶ οί A, B, καὶ ὁ A τὸν B πολλαπλασιάσας τετράγωνον τὸν Γ ποιείτω: λέγω, ὅτι

οί Α, Β όμοιοι ἐπίπεδοί είσιν ἀριθμοί.

είσιν ἐπίπεδοι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

Ό γὰο Α ἐαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Δ ποιείτω ὁ Δ ἄρα τετράγωνός ἐστιν. καὶ ἐπεὶ ὁ Α ἑαυτὸν μὲν 10 πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν, τὸν δὲ Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, ὁ Δ πρὸς τὸν Γ. καὶ ἐπεὶ ὁ Δ τετράγωνός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ὁ Γ, οἱ Δ, Γ ἄρα ὅμοιοι ἐπίπεδοί εἰσιν. τῶν Δ, Γ ἄρα εἶς μέσος ἀνάλογον ἐμπίπτει. 15 καὶ ἐστιν ὡς ὁ Δ πρὸς τὸν Γ, οὕτως ὁ Α πρὸς τὸν Β' καὶ τῶν Α, Β ἄρα εἶς μέσος ἀνάλογον ἐμπίπτει. ἐὰν δὲ δύο ἀριθμῶν εἶς μέσος ἀνάλογον ἐμπίπτη, ὅμοιοι ἐπίπεδοί εἰσιν [οί] ἀριθμοί οἱ ἄρα Α, Β ὅμοιοί

2.

20

'Εὰν κύβος ἀφιθμὸς ἐαυτὸν πολλαπλασιάσας ποιῆ τινα, ὁ γενίμενος κύβος ἔσται.

Κύβος γὰο ἀριθμὸς ὁ Α ξαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Β ποιείτω· λέγω, ὅτι ὁ Β κύβος ἐστίν.

25 Εἰλήφθω γὰο τοῦ Α πλευοὰ ὁ Γ, καὶ ὁ Γ έαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Δ ποιείτω. φανερὸν δή ἐστιν,

^{3.} είσι $\nabla \varphi$. 4. ἀριθμοί] om. $B \nabla \varphi$. 5. ἔστωσαν -6: ποιείτω] δύο γὰρ ἀριθμοί οί A, B ποιλιαπλασιάσαντες [(m. 2 B) ἀλλήλους τετράγωνον τὸν Γ ποιείτωσαν Theon $(B \nabla \varphi)$. 9. δστι $V \varphi$. A] supra m. 1 V. [μέν] om. [φ. 10. πεποίητε $V \varphi$.

II.

Si duo numeri inter se multiplicantes quadratum effecerint, similes erunt numeri plani.

Sint duo numeri A, B, et A numerum B multiplicans numerum Γ quadratum efficiat. dico, A, B similes esse numeros planos.

III.

Si cubus numerus se ipsum multiplicans numerum aliquem effecerit, numerus productus cubus erit.

Cubus enim numerus A se ipsum multiplicans B numerum efficiat. dico, B numerum cubum esse.

sumatur enim Γ latus numeri A, et sit $\Gamma \times \Gamma = \Delta$.

^{12.} $\tau \acute{o} \nu$] om. B. $o \~{v} \tau \omega s \acute{o}$ B. $\tau \acute{o} \nu$] om. B. 14. $\epsilon l \sigma \iota \ V \varphi$. Post $\dot{\epsilon} \mu \pi l \pi \tau \epsilon \iota$ in $V \varphi$: $\dot{\alpha} \varrho \iota \vartheta \mu \dot{\omega} s$; idem B m. 2. 16. $\tau \~{\omega} \nu$] corr. ex $\tau \acute{o} \nu \ \varphi$. $\dot{\alpha} \nu \dot{\alpha} l o \gamma o s \ V$, sed corr. 17. $\dot{\epsilon} \dot{\alpha} \nu \ \delta \dot{\epsilon} - \dot{\epsilon} \mu - \pi \ell \tau \eta$] mg. m. 2 B, addito $\dot{\alpha} \varrho \iota \vartheta \mu \dot{\omega} s$ ante $\dot{\epsilon} \dot{\alpha} \nu$. $\dot{\epsilon} \mu \pi \ell \pi \tau \epsilon \iota \ B$; et $V \varphi$, sed corr. m. 1. 18. of] (prius) om. P. 19. $\dot{\epsilon} \pi \ell \pi \epsilon \delta \sigma \iota$] om. P. 26. Δ] corr. ex B m. 1 P.

ότι ὁ Γ τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίημεν. καὶ έπεὶ ὁ Γ έαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίημεν, ὁ Γ ἄρα τὸν Δ μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ μονάδας. άλλα μην και ή μονάς του Γ μετρεί κατά τας έν 5 αὐτῷ μονάδας ἔστιν ἄρα ὡς ἡ μονὰς πρὸς τὸν Γ, ὁ Γ πρός του Δ. πάλιν, ἐπεὶ ὁ Γ τον Δ πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίηκεν, ὁ Δ ἄρα τὸν Α μετρεῖ κατὰ τας έν τῷ Γ μονάδας. μετρεῖ δὲ καὶ ἡ μονάς τὸν Γ κατά τάς έν αὐτῷ μονάδας. ἔστιν ἄρα ὡς ἡ μονὰς 10 πρός τον Γ, ὁ Δ πρός τον Α. άλλ' ώς ή μονάς πρός τον Γ. δ Γ πρός τὸν Δ' καὶ ὡς ἄρα ἡ μονὰς πρὸς τὸν Γ, ούτως ὁ Γ πρὸς τὸν Δ καὶ ὁ Δ πρὸς τὸν Α. τῆς άρα μονάδος και τοῦ Α άριθμοῖ δύο μέσοι ἀνάλογον κατά τὸ συνεχές έμπεπτώκασιν άριθμοί of Γ, Δ. πά-15 λιν, έπεὶ ὁ Α έαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Β πεποίηκεν, ὁ Α ἄρα τὸν Β μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν αὐτῶ μονάδας. μετρεί δε και ή μονάς τον Α κατά τας έν αύτω μονάδας ἔστιν ἄρα ώς ή μονάς πρός τὸν Α, ὁ Α πρός τον Β. της δε μονάδος και του Α δύο μέσοι 20 ἀνάλογον ἐμπεπτώκασιν ἀριθμοί καὶ τῶν Α, Β ἄρα δύο μέσοι ἀνάλογον ἐμπεσοῦνται ἀριθμοί. ἐὰν δὲ δύο άριθμών δύο μέσοι άνάλογον έμπίπτωσιν, δ δε πρώτος πύβος ή, και ὁ δεύτερος πύβος έσται. καί έστιν ό Α πύβος καὶ ὁ Β ἄρα πύβος ἐστίν ὅπερ ἔδει 25 δείξαι.

8'.

Έαν κύβος άριθμός κύβον άριθμον πολ-

^{1.} πεποίηκε V φ. 2. πεποίηκε V φ. ὁ Γ] postea insert. B. 5. τόν] om. B. οῦτως ὁ Β. 6. τόν] (prius) om. B. 7. Δ] seq. ras. 1 litt. φ. 13. καὶ τοῦ] bis φ, sed corr. 18. οῦτως ὁ Β. 19. τόν] om. B. 20. ἀναλωγον φ. ἀφιθμοὶ ἐμ-

manifestum igitur, esse $\Gamma \times \Delta = A$. et quoniam $\Gamma \times \Gamma = \Delta$, Γ numerum Δ secundum unitates suas metitur [VII def. 15]. uerum etiam unitates ipsius merum Γ secundum unitates ipsius

metitur. itaque [VII def. 20] $1: \Gamma = \Gamma : \Delta$. rursus quoniam $\Gamma \times \Delta = A$, Δ numerum Δ secundum unitates numeri Γ metitur. uerum etiam unitas numerum Γ secundum unitates ipsius metitur. erit igitur

 $1: \Gamma = \Delta : A$. uerum $1: \Gamma = \Gamma : \Delta$.

itaque $1: \Gamma = \Gamma: \Delta = \Delta: A$. itaque inter unitatem et numerum A duo medii proportionales interponuntur numeri Γ , Δ secundum proportionem continuam. rursus quoniam est $A \times A = B$, A numerum B secundum unitates suas metitur. uerum etiam unitas numerum A secundum unitates ipsius metitur. erit igitur 1: A = A: B. sed inter unitatem et A duo medii proportionales interponuntur numeri. itaque etiam inter A, B duo medii proportionales interponentur numeri [VIII, 8].\(^1) sin inter duos numeros duo medii proportionales interponuntur, et primus cubus est, etiam secundus cubus erit [VIII, 23]. et A cubus est. ergo etiam B cubus est; quod erat demonstrandum.

IV.

Si cubus numerus cubum numerum multiplicans

¹⁾ VIII, 8 de duobus numeris proportionalibus demonstratur; sed demonstratio eadem tum quoque ualet, si alter unitas est.

πεπτώνασιν Ρ. των] corr. ex τον V. 22. εμπίπτωσιν] e corr. V. 23. δεύτερος] τέταρτος Theon (BV φ).

λαπλασιάσας ποιῆ τινα, ὁ γενόμενος κύβος ἔσται.

Κύβος γὰο ἀριθμὸς ὁ Α κύβον ἀριθμὸν τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ ποιείτω· λέγω, ὅτι ὁ Γ κύβος ὁ ἐστίν.

Ό γὰο Α ξαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Δ ποιείτω ὁ Δ ἄρα κύβος ἐστίν. καὶ ἐπεὶ ὁ Α ξαυτὸν μὲν πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν, τὸν δὲ Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς 10 τὸν Β, οὕτως ὁ Δ πρὸς τὸν Γ. καὶ ἐπεὶ οἱ Α, Β κύβοι εἰσίν, ὅμοιοι στερεοί εἰσιν οἱ Α, Β. τῶν Α, Β ἄρα δύο μέσοι ἀνάλογον ἐμπίπτουσιν ἀριθμοί ຜστε καὶ τῶν Δ, Γ δύο μέσοι ἀνάλογον ἐμπεσοῦνται ἀριθμοί. καί ἐστι κύβος ὁ Δ΄ κύβος ἄρα καὶ ὁ Γ΄ ὅπερ 15 ἔδει δείξαι.

8

Ἐὰν κύβος ἀριθμὸς ἀριθμόν τινα πολλαπλασιάσας κύβον ποιῆ, καὶ ὁ πολλαπλασιασθεὶς κύβος ἔσται.

20 Κύβος γὰρ ἀριθμος ὁ Α ἀριθμόν τινα τὸν Β πολλαπλασιάσας κύβον τὸν Γ ποιείτω λέγω, ὅτι ὁ Β κύβος ἐστίν.

Ό γὰο Α ξαυτόν πολλαπλασιάσας τὸν Δ ποιείτω κύβος ἄρα ἐστίν ὁ Δ. καὶ ἐπεὶ ὁ Α ξαυτόν μὲν πολλα-25 πλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν, τὸν δὲ Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, ὁ Δ πρὸς τὸν Γ. καὶ ἐπεὶ οἱ Δ, Γ κύβοι εἰσίν, ὅμοιοι στερεοί εἰσιν. τῶν Δ, Γ ἄρα δύο μέσοι ἀνά-

^{6.} γὰ φ A] A γά φ BV φ . 7. Δ] seq. ras. 1 litt. φ . ἐστί V φ . 8. πεποίημε V φ . 10. τόν] bis om. B. 11. εἰστ V φ . of A, B] om. BV φ . 13. τῶν] e corr. V. 14.

numerum aliquem effecerit, numerus productus cubus erit.

Cubus enim numerus A cubum numerum B multiplicans efficiat Γ .

sit enim $A \times A = \Delta$. Δ igitur cubus est [prop. III]. et quoniam $A \times A = \Delta$ et $A \times B = \Gamma$, erit $A:B=\Delta:\Gamma$ [VII, 17]. et quoniam A, B cubi sunt, A, B similes sunt solidi. itaque inter A, B duo medii proportionales interponuntur numeri [VIII, 19]. quare etiam inter Δ , Γ duo medii proportionales interponuntur numeri [VIII, 8]. et cubus est Δ . ergo etiam Γ cubus est [VIII, 23]; quod erat demonstrandum.

V.

Si cubus numerus numerum aliquem multiplicans cubum effecerit, etiam numerus multiplicatus cubus erit.

Cubus enim numerus A numerum aliquem B multiplicans cubum Γ efficiat. dico, etiam B cubum esse.

nam sit $A \times A = \Delta$. itaque Δ cubus est [prop. III]. et quoniam $A \times A = \Delta$ et $A \times B = \Gamma$, erit $A:B=\Delta:\Gamma$ [VII, 17]. et quoniam Δ , Γ cubi sunt, similes sunt solidi. itaque inter Δ , Γ duo medii proportionales interponuntur numeri [VIII, 19]. est

έστιν P. Prop. 5 in V φ bis scribitur, secundo loco $(\nabla_2 \varphi_2)$ sine numero. τὸ $\overline{\epsilon}$ δὶς ἐγράφη πατὰ λήθην τοῦ γραφέως V mg. 21. B] supra ∇_2 . 23. Δ] in ras. ∇_2 . 24. μ έν] om. φ. 25. πεποίημε ∇ φ ∇_2 φ₂. 27. οὖτως ὁ ∇ . Δ , Γ] eras. ∇ . 28. ὅμοιοι οἱ φ. εἰσι ∇ φ ∇_2 φ₂. Δ , Γ] eras. ∇ .

5

λογον έμπίπτουσιν ἀφιθμοί. καί έστιν ὡς ἱ Δ πρὸς τὸν Γ, οῦτως ὁ Α πρὸς τὸν Β΄ καὶ τῶν Α, Β ἄφα δύο μέσοι ἀνάλογον ἐμπίπτουσιν ἀφιθμοί. καί ἐστι κύβος ὁ Α΄ κύβος ἄφα ἐστὶ καὶ ὁ Β΄ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

5'.

Έὰν ἀριθμὸς ξαυτὸν πολλαπλασιάσας κύβον ποιῆ, καὶ αὐτὸς κύβος ἔσται.

'Αριθμός γὰρ ὁ Α έαυτὸν πολλαπλασιάσας κύβον τὸν Β ποιείτω: λέγω, ὅτι καὶ ὁ Α κύβος ἐστίν.

10 Ο γάο Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ ποιείτω. έπει ούν δ Α έαυτον μεν πολλαπλασιάσας του Β πεποίηκεν, τὸν δὲ Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν, ό Γ άρα κύβος έστίν. καὶ έπεὶ ὁ Α έαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Β πεποίημεν, ὁ Α ἄρα τὸν Β μετρεί 15 κατά τὰς ἐν αύτῶ μονάδας. μετρεῖ δὲ καὶ ἡ μονὰς τον Α κατά τὰς ἐν αὐτῷ μονάδας. ἔστιν ἄρα ὡς ἡ μονάς πρός τον Α, ούτως ὁ Α πρός τον Β. καὶ έπεὶ ό Α τον Β πολλαπλασιάσας τον Γ πεποίηκεν, ό Β άρα τον Γ μετρεί κατά τὰς έν τῶ Α μονάδας. μετρεί δὲ 20 καὶ ἡ μονὰς τὸν Α κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ μονάδας. ἔστιν άρα ώς ή μουάς πρός του Α, ούτως ὁ Β πρός του Γ. άλλ' ώς ή μουάς πρός του Α, ούτως δ Α πρός του Β. καί ώς ἄρα ὁ Α πρός τὸν Β, ὁ Β πρός τὸν Γ. καί έπει οί Β, Γ κύβοι είσίν, ομοιοι στερεοί είσιν. των 25 Β, Γ άρα δύο μέσοι ανάλογόν είσιν αριθμοί. καί

^{1.} καί ἐστιν — 3: ἀριθμοί] mg. m. 2 V; in textu ἄστε καὶ τῶν Δ, Γ δύο μέσοι ἀνάλογον ἐμπεσοῦνται ἀριθμοί, sed delet. V. 2. ἄρα] ἔτι φ . 3. ἐμπίπτουσιν ἀριθμοί ἀνάλογον $BV\varphi$, V_2 φ_2 . ἐστιν P. 4. A] eras. V. κύβος] m. 2 B. ἐστί] om. $V\varphi$, ἐστίν φ_2 . B] eras. V. 5. S

autem $\Delta: \Gamma = A:B$. itaque etiam inter A, B duo medii proportionales interponuntur numeri [VIII, 8]. et cubus est A. ergo etiam B cubus est [VIII, 23]; quod erat demonstrandum.

VI.

Si numerus se ipsum multiplicans cubum effecerit, et ipse cubus erit.

Numerus enim A se ipsum multiplicans efficiat cubum B. dico, etiam A cubum esse.

1:A=A:B.

quare etiam $A:B=B:\Gamma$. et quoniam B,Γ cubi sunt, similes sunt solidi. itaque inter B,Γ duo medii proportionales sunt numeri [VIII, 19]. est autem

sic V φ . 11. πεποίηπε V φ . 13. ἐστί V φ . ἑαυτὸν μέν B V φ . 14. πεποίηπε V φ . ὁ Λ ἄ φ α — 22: οὕτως ὁ Λ πρὸς τὸν B] P, τὸν δὲ B πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηπεν Theon (B V φ). 22. B] in ras. P. 23. καί] om. B V φ . ὁ B] supra φ . 24. εἰσι V φ . 25. B, Γ] Λ, B P.

5

έστιν ώς ὁ Β πρὸς τὸν Γ, ὁ Α πρὸς τὸν Β. καὶ τῶν Α, Β ἄρα δύο μέσοι ἀνάλογόν εἰσιν ἀριθμοί. καί ἐστι κύβος ὁ Β΄ κύβος ἄρα ἐστὶ καὶ ὁ Α΄ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

8'.

Έὰν σύνθετος ἀριθμὸς ἀριθμόν τινα πολλαπλασιάσας ποιῆ τινα, ὁ γενόμενος στερεὸς ἔσται.

Σύνθετος γὰο ἀριθμὸς ὁ Α ἀριθμόν τινα τὸν Β 10 πολλαπλασιάσας τὸν Γ ποιείτω· λέγω, ὅτι ὁ Γ στεοεός ἐστιν.

Ἐπεὶ γὰο ὁ Α σύνθετός, ἐστιν, ὑπὸ ἀοιθμοῦ τινος μετοηθήσεται. μετοείσθω ὑπὸ τοῦ Δ, καὶ ὁσάκις ὁ Δ τὸν Α μετοεί, τοσαῦται μονάδες ἔστωσαν ἐν τῷ 15 Ε. ἐπεὶ οὖν ὁ Δ τὸν Α μετοεῖ κατὰ τὰς ἐν τῷ Ε μονάδας, ὁ Ε ἄρα τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίηκεν. καὶ ἐπεὶ ὁ Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν, ὁ δὲ Α ἐστιν ὁ ἐκ τῶν Δ, Ε, ὁ ἄρα ἐκ τῶν Δ, Ε τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν. ὁ Γ τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν. ὁ Γ τος ἄρα στερεός ἐστιν, πλευραὶ δὲ αὐτοῦ εἰσιν οί Δ, Ε, Β ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

n'.

Έὰν ἀπὸ μονάδος ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ ἔξῆς ἀνάλογον ὧσιν, ὁ μὲν τρίτος ἀπὸ τῆς μονάδος 25 τετράγωνος ἔσται καὶ οἱ ἕνα διαλείποντες, ὁ δὲ τέταρτος κύβος καὶ οἱ δύο διαλείποντες

^{1.} οὖτως ὁ A B V φ . 3. ἐστιν P. $\varkappa \iota \acute{\rho} \rho \varsigma$] (alt.) om. φ . ἐστίν P. 15. ἐπεὶ ovv — 16: $\mu ov \iota \acute{\sigma} \delta \alpha \varsigma$] om. V φ . 16. πs ποίηπε V φ . 18. ὁ] (alt.) om. B V φ . 19. Post $\pi ε \pi oi \eta n ε \nu$ add. φ , V B mg. m. 2: $\kappa \alpha \grave{\iota}$ (om. B) ὁ B ἄ $\varrho \alpha$ (ἔτι φ) τὸν ἐν τῶν

 $B: \Gamma = A: B$. quare etiam inter A, B duo medii proportionales sunt [VIII, 8]. et cubus est B. quare etiam A cubus est; 1) quod erat demonstrandum.

VII.

Si compositus numerus numerum aliquem multiplicans alium aliquem effecerit, numerus productus solidus erit.

1—————————————————————————————————————	Compositus enim	numerus A
ıı B	numerum aliquem B	multiplicans
<i>\Gamma</i>	numerum Γ efficiat.	dico, nume-
⊿ E	rum Γ solidum esse.	

nam quoniam A compositus est, numerus aliquis eum metietur. metiatur numerus Δ , et quoties Δ numerum A metitur, tot unitates sint in E. iam quoniam Δ numerum A secundum unitates numeri E metitur, erit $E \times \Delta = A$ [VII def. 15]. et quoniam $A \times B = \Gamma$, et $A = \Delta \times E$, erit

$$\Delta \times E \times B = \Gamma$$
.

ergo Γ solidus est, latera autem eius sunt Δ , E, B; quod erat demonstrandum.

VIII.

Si quotlibet numeri inde ab unitate deinceps proportionales sunt, tertius ab unitate quadratus erit et

¹⁾ Nam A: x = x: y = y: B, sine (VII, 13) B: y = y: x = x: A. tum u. VIII, 23.

Δ, E πολλαπλασιάσας τὸν A (τὸν A om. B) τὸν Γ πεποίηκεν. 20. ἐστι V φ. Δ] e corr. V. E] om. B. 25. ἔσται] ἐστι BV φ. ά] πάντες, δ BV φ.

πάντες, ὁ δὲ ἔβδομος κύβος ἄμα καὶ τετοάγωνος καὶ οί πέντε διαλείποντες.

"Εστωσαν ἀπὸ μονάδος ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ εξῆς ἀνάλογον οἱ Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ΄ λέγω, ἔτι ὁ μὲν 5 τρίτος ἀπὸ τῆς μονάδος ὁ Β τετράγωνός ἐστι καὶ οἱ ενα διαλείποντες πάντες, ὁ δὲ τέταρτος ὁ Γ κύβος καὶ οἱ δύο διαλείποντες πάντες, ὁ δὲ εβδομος ὁ Ζ κύβος ἄμα καὶ τετράγωνος καὶ οἱ πέντε διαλείποντες πάντες.

Έπει γάρ έστιν ώς ή μονάς πρός τὸν Α, ούτως ό 10 Α πρός του Β, ἰσάκις ἄρα ή μουὰς του Α ἀριθμου μετρεί και δ Α τον Β. ή δε μονάς τον Α άριθμον μετρεί κατά τὰς ἐν αὐτῷ μονάδας καὶ ὁ Α ἄρα τὸν Β μετοεί κατά τὰς έν τῷ Α μονάδας. ὁ Α ἄρα έαν-15 του πολλαπλασιάσας του Β πεποίηκευ τετράγωνος ἄρα ἐστὶν ὁ Β. καὶ ἐπεὶ οί Β, Γ, Δ έξης ἀνάλογόν είσιν, ί δὲ Β τετράγωνός ἐστιν, καὶ ὁ Δ ἄρα τετράγωνός έστιν. δια τὰ αὐτὰ δη καὶ ὁ Ζ τετράγωνός έστιν. όμοίως δη δείξομεν, ότι και οί ενα διαλείποντες 20 πάντες τετράγωνοί είσιν. λέγω δή, ὅτι καὶ ὁ τέταρτος άπὸ τῆς μονάδος ὁ Γ κύβος ἐστὶ καὶ οί δύο διαλείποντες πάντες. ἐπεὶ γάο ἐστιν ὡς ἡ μονὰς προς τὸν Α, ούτως ὁ Β πρὸς τὸν Γ, ἰσάκις ἄρα ἡ μονὰς τὸν Α ἀριθμον μετρεί και ὁ Β τον Γ. ἡ δὲ μονὰς τον Α 25 ἀριθμον μετρεί κατά τὰς ἐν τῷ Α μονάδας καὶ ὁ Β

^{1.} πάντες] om. BV φ . 2. διαλείποντες πάντες BV φ .
4. ὅτι] om. V φ . 6. πάντες] om. BV φ . 7. πάντες] om. φ .
9. ἄπαντες V φ . 12. ἀριθμόν] om. BV φ . 14. τ $\tilde{\varphi}$ A] αὐτ $\tilde{\varphi}$ φ . 15. πεποίητε V et -κε in ras. φ . 17. ἐστι PV φ . 18. ἐστι V. διὰ τά — 19: ἐστιν] om. φ . 20. πάντες] om. BV φ . εἰσι V φ . 21. ἐστίν P. 25. τ $\tilde{\varphi}$ A] αὐτ $\tilde{\varphi}$ φ .

item, qui¹) uno loco distant, quartus autem cubus et item omnes, quicunque duobus locis distant, septimus uero simul et cubus et quadratus et item, qui quinque locis distant.

Sint quotlibet numeri inde ab unitate deinceps proportionales A, B, Γ , Δ , E, A1-----1 Z. dico, tertium ab unitate B B1-----quadratum esse et item omnes, *Г*|----quicunque uno loco distent, quartum autem Γ cubum et item omnes, quicunque duobus locis distent, septimum uero Z simul et cubum et quadratum et item omnes, quicunque quinque locis distent. nam quoniam est 1: A = A: B, unitas numerum A et A numerum B aequaliter metitur [VII def. 20]. sed unitas numerum A secundum unitates ipsius metitur. quare etiam A numerum B secundum unitates numeri A metitur. itaque [VII def. 15] $A \times A = B$. ergo B quadratus est. et quoniam B, Γ, Δ deinceps proportionales sunt, et B quadratus est, etiam Δ quadratus est [VIII, 22]. eadem de causa etiam Z quadratus est. similiter demonstrabimus, etiam omnes, quicunque uno loco distent, quadratos esse. iam dico, quartum ab unitate Γ cubum esse et item omnes, quicunque duobus locis distent. nam quoniam est $1: A = B: \Gamma$, unitas numerum A et B numerum Γ aequaliter metitur.

4

¹⁾ Cum πάντες post διαλείποντες facillime intercidere potuerit, nec in hoc uocabulo uel omittendo uel ponendo constans sit codicum P et Theoninorum consensus aut dissensus, fortasse πάντες ubique recipiendum.

ἄρα τὸν Γ μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν τῷ Α μονάδας ὁ Α ἄρα τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν. ἐπεὶ οὖν ὁ Α ἑαυτὸν μὲν πολλαπλασιάσας τὸν Β πεποίηκεν, τὸν δὲ Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν, κύβος ἄρα ὁ ἐστὶν ὁ Γ. καὶ ἐπεὶ οἱ Γ, Α, Ε, Ζ ἔξῆς ἀνάλογόν εἰσιν, ὁ δὲ Γ κύβος ἐστίν, καὶ ὁ Ζ ἄρα κύβος ἐστίν. ἐδείχθη δὲ καὶ τετράγωνος ὁ ἄρα ἔβδομος ἀπὸ τῆς μονάδος κύβος τέ ἐστι καὶ τετράγωνος. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι καὶ οἱ πέντε διαλείποντες πάντες κύβοι 10 τέ εἰσι καὶ τετράγωνοι ὅπερ ἔδει δείξαι.

9'.

Ἐὰν ἀπὸ μονάδος ὁποσοιοῦν έξῆς κατὰ τὸ συνεχὲς ἀριθμοὶ ἀνάλογον ὧσιν, ὁ δὲ μετὰ τὴν μονάδα τετράγωνος ἦ, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες τε15 τράγωνοι ἔσονται. καὶ ἐὰν ὁ μετὰ τὴν μονάδα κύβος ἦ, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες κύβοι ἔσονται.

"Εστωσαν ἀπὸ μονάδος έξης ἀνάλογον ὁσοιδηποτοῦν ἀριθμοί οί A, B, Γ, Δ, E, Z, ὁ δὲ μετὰ τὴν

A			
B1			
r-	41		
4			
1		IE	Z
1-1-1-1		-	-

μονάδα ὁ Α τετράγωνος ἔστω· λέγω, ὅτι καὶ οί λοι-20 ποὶ πάντες τετράγωνοι ἔσονται.

Ότι μεν οὖν ὁ τρίτος ἀπὸ τῆς μονάδος ὁ Β τετράγωνός ἐστι καὶ οἱ ἕνα διαπλείποντες πάντες, δέ-

^{1.} τῷ A] αὐτῷ, supra scr. A φ. 3. μέν] om. P. πε-

unitas autem numerum A secundum unitates numeri A metitur. quare etiam B numerum Γ secundum unitates numeri A metitur. itaque $A \times B = \Gamma$. iam quoniam $A \times A = B$ et $A \times B = \Gamma$, Γ cubus est. et quoniam Γ , Δ , E, E deinceps proportionales sunt, et Γ cubus est, etiam E cubus est [VIII, 23]. demonstrauimus autem, eundem etiam quadratum esse. ergo septimus ab unitate et cubus et quadratus est. similiter demonstrabimus, etiam omnes, quicunque quinque locis distent, et cubos et quadratos esse; quod erat demonstrandum.

IX.

Si quotlibet numeri deinceps in proportione continua proportionales sunt inde ab unitate, et unitati proximus quadratus est, etiam reliqui omnes quadrati erunt. et si proximus unitati cubus est, etiam reliqui omnes cubi erunt.

Sint quotlibet numeri inde ab unitate deinceps proportionales A, B, Γ , Δ , E, Z, et unitati proximus A quadratus sit. dico, etiam reliquos omnes quadratos esse. tertium quidem ab unitate B quadratum esse et omnes, qui uno loco distent, demonstratum est [prop. VIII]. dico, etiam reliquos omnes quadratos esse.

Et similiter de omnibus, qui duobus locis distant, quod uix opus est, ut cum Augusto diserte addamus.

ποίημε $\nabla \varphi$. 4. πεποίημε $\nabla \varphi$. 6. ἐστίν] (prius) ἐστί $\nabla \varphi$. 7. καί] om. φ . 8. τέ] supra m. 1 P. ἐστιν P. δή] in ras. P; δέ φ . 10. τέ] om. P. εἰσιν P. 12. ἑξῆς κατὰ τὸ συνεχὲς ἀριθμοί] ἀριθμοί ἔξῆς Theon ($B\nabla \varphi$). 17. ὁσοιδηποτοῦν] $PB\nabla \varphi$; ὁποσοιοῦν edd. 21. B] δεύτερος ∇ , del. et ins. β m. 2; β δεύτερος φ .

δεικται λέγω [δή], δτι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες τετράγωνοὶ εἰσιν. ἐπεὶ γὰρ οἱ A, B, Γ έξῆς ἀνάλογόν εἰσιν, καὶ ἐστιν ὁ A τετράγωνος, καὶ ὁ Γ [ἄρα] τετράγωνος ἐστιν. πάλιν, ἐπεὶ [καὶ] οἱ B, Γ , Δ έξῆς ἀνάλογόν Γ εἰσιν, καὶ ἐστιν ὁ Γ τετράγωνος, καὶ ὁ Γ [ἄρα] τετράγωνός ἐστιν. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες τετράγωνοί εἰσιν.

'Αλλὰ δὴ ἔστω ὁ Α κύβος' λέγω, ὅτι καὶ οί λοιποὶ πάντες κύβοι εἰσίν.

10 Ότι μὲν οὖν ὁ τέταρτος ἀπὸ τῆς μονάδος ὁ Γ κύβος ἐστὶ καὶ οἱ δύο διαλείποντες πάντες, δέδεικται
λέγω [δή], ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες κύβοι εἰσίν. ἐπεὶ
γάρ ἐστιν ὡς ἡ μονὰς πρὸς τὸν Α, οὕτως ὁ Α πρὸς
τὸν Β, ἰσάκις ἄρα ἡ μονὰς τὸν Α μετρεῖ καὶ ὁ Α τὸν
15 Β. ἡ δὲ μονὰς τὸν Α μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ μονάδας καὶ ὁ Α ἄρα τὸν Β μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ μονάδας ὁ Α ἄρα ἐαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Β
πεποίηκεν. καὶ ἐστιν ὁ Α κύβος. ἐὰν δὲ κύβος ἀριθμὸς ἑαυτὸν πολλαπλασιάσας ποιῆ τινα, ὁ γενόμενος
20 κύβος ἐστίν καὶ ὁ Β ἄρα κύβος ἐστίν. καὶ ἐπεὶ τέσσαρες ἀριθμοὶ οἱ Α, Β, Γ, Δ ἑξῆς ἀνάλογόν εἰσιν,
καὶ ἐστιν ὁ Α κύβος, καὶ ὁ Δ ἄρα κύβος ἐστίν. δια
τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ Ε κύβος ἐστίν, καὶ ὁμοίως οἱ λοιποὶ πάντες κύβοι εἰσίν ὅπερ ἔδει δεῦξαι.

ι'.

25

 ${}^{\prime}E$ ὰν ἀπὸ μονάδος ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ [έξ $ilde{\eta}_{S}$]

^{1.} $\delta\dot{\eta}$] om. P. 2. ϵ [σιν] (alt.) ϵ [σι V φ. 3. τ ετράγωνος καὶ $\dot{\delta}$ Γ ἄρα] mg. φ. ἄρα] om. P. 4. $\dot{\epsilon}$ στίν] P et V sed ν delet.; $\dot{\epsilon}$ στι φ. καί] om. P. 5. ϵ [σιν] -ν delet. V. $\triangle$] eras. V. ἄρα] om. P. 12. $\dot{\delta}\dot{\eta}$] om. P. 15. B] B μετρεῖ V φ. $\dot{\epsilon}$ ν]

nam quoniam A, B, Γ deinceps proportionales sunt, et A quadratus est, etiam Γ quadratus est [VIII, 22]. rursus quoniam B, Γ, Δ deinceps proportionales sunt, et B quadratus est, etiam Δ quadratus est [VIII, 22]. similiter demonstrabimus, etiam reliquos omnes quadratos esse.

at rursus A cubus sit. dico, etiam reliquos omnes cubos esse.

quartum quidem ab unitate Γ cubum esse et item omnes, qui duobus locis distent, demonstratum est [prop. VIII]. dico, etiam reliquos omnes cubos esse.

nam quoniam est $1:A \rightleftharpoons A:B$, unitas numerum A et A numerum B aequaliter metitur. unitas autem numerum A secundum unitates ipsius metitur. quare etiam A numerum B secundum unitates suas metitur. itaque $A \bowtie A = B$. et A cubus est. sin cubus numerus se ipsum multiplicans numerum aliquem efficit, numerus productus cubus est [prop. III]. ergo etiam B cubus est. et quoniam quattuor numeri A, B, Γ , Δ deinceps proportionales sunt, et A cubus est, etiam Δ cubus est [VIII, 23]. eadem de causa etiam E cubus est, et similiter reliqui omnes cubi sunt; quod erat demonstrandum.

X.

Si quotlibet numeri ab unitate deinceps proportio-

έν τῷ $\nabla \varphi$. 16. καὶ ὁ A — 17: μονάδας] mg. m. 1 P. 16. αὐτῷ] τῷ supra scr. αὐτῷ ∇ ; τῷ αὐτῷ φ . 18. πεποίηκε $\nabla \varphi$. ὁ] ὡς ὁ P, sed corr. m. 1. 20. ἐστί $\nabla \varphi$. καὶ ὁ B ἄρα κύβος ἐστίν] om. P. ἐστί $\nabla \varphi$. 21. εἰσι $\nabla \varphi$. 22. ἐστίν $\nabla \varphi$. 23. ἐστίν $\nabla \varphi$. 24. ὅπερ] ὁ- in ras. φ . 26. ἑξῆς] om. P.

ἀνάλογον οδοιν, ὁ δὲ μετὰ τὴν μονάδα μῆ ἢ τετράγωνος, οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς τετράγωνος ἔσται χωρὶς τοῦ τρίτου ἀπὸ τῆς μονάδος καὶ τῶν ἕνα διαλειπόντων πάντων. καὶ ἐὰν ὁ μετὰ τὴν μονάδα κύβος μὴ ἢ, οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς κύβος ἔσται χωρὶς τοῦ τετάρτου ἀπὸ τῆς μονάδος καὶ τῶν δύο διαλειπόντων πάντων.

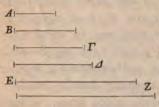
"Εστωσαν ἀπὸ μονάδος έξης ἀνάλογον ὁσοιδηποτοῦν ἀριθμοὶ οἱ Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, ὁ δὲ μετὰ τὴν 10 μονάδα ὁ Α μη ἔστω τετράγωνος λέγω, ὅτι οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς τετράγωνος ἔσται χωρὶς τοῦ τρίτου ἀπὸ τὴς μονάδος [καὶ τῶν ἕνα διαλειπόντων].

Εὶ γὰο δυνατόν, ἔστω ὁ Γ τετράγωνος. ἔστι δὲ καὶ ὁ Β τετράγωνος οἱ Β, Γ ἄρα πρὸς ἀλλήλους 15 λόγον ἔχουσιν, ὃν τετράγωνος ἀριθμὸς πρὸς τετράγωνον ἀριθμόν. καὶ ἐστιν ὡς ὁ Β πρὸς τὸν Γ, ὁ Α πρὸς τὸν Β΄ οἱ Α, Β ἄρα πρὸς ἀλλήλους λόγον ἔχουσιν, ὃν τετράγωνος ἀριθμὸς πρὸς τετράγωνον ἀριθμόν ὥστε οἱ Α, Β ὅμοιοι ἐπίπεδοί εἰσιν. καὶ 20 ἐστι τετράγωνος ὁ Β΄ τετράγωνος ἄρα ἐστὶ καὶ ὁ Α΄ ὅπερ οὐχ ὑπέκειτο. οὐκ ἄρα ὁ Γ τετράγωνός ἐστιν. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς τετράγωνός ἐστι χωρὶς τοῦ τρίτου ἀπὸ τῆς μονάδος καὶ τῶν ἕνα διαλειπόντων.

25 'Αλλὰ δὴ μὴ ἔστω ὁ Α κύβος. λέγω, ὅτι οὐδ'

^{8.} ἔστωσαν γάρ P. έξης] in ras. φ. ὁσοιδηποτοῦν] P; ὁποσοιδηποτοῦν BVφ. 10. ὁ A] om. Vφ. 1έγω] ὁ A. λέγω Vφ. 11. χωρίς] πλήν Vφ. 12. καὶ τῶν ἕνα διαλειπόντων] om. P. 13. ἔστι] ἔστιν P. 15. πρὸς τετράγωνον ἀριθμόν] m. rec. P. 16. ὁ A] οῦτως ὁ A B. 17. τόν] om. B. 18. ἀριθμόν] corr. m. 1. 19. ὥστε — εἰσιν] in V deleta (εἰσι); om. φ. 21. ὑπόκειται Vφ. 22. τετράγωνός ἐστι] om. Vφ. 25. οὐδὲ V. οὐδὲ ἄλλος mg. φ.

nales sunt, et unitati proximus quadratus non est, ne alius quidem ullus quadratus erit praeter tertium ab unitate et omnes, quicunque uno loco distant. et si unitati proximus cubus non est, ne alius quidem ullus cubus erit praeter quartum ab unitate et omnes, quicunque duobus locis distant.

Sint quotlibet numeri ab unitate deinceps proportionales A, B, F, A, E, Z, et unitati proximus A quadratus ne sit. dico, ne alium quidem ullum quadratum esse praeter tertium ab unitate.

nam si fieri potest, Γ quadratus sit. est autem etiam B quadratus [prop. VIII]. itaque B, Γ inter se rationem habent, quam quadratus numerus ad quadratum numerum. et est $B:\Gamma=A:B$. itaque A, B inter se rationem habent, quam quadratus numerus ad quadratum numerum. quare A, B similes plani sunt [VIII, 26].\(^1) et B quadratus est. itaque etiam A quadratus est. quod est contra hypothesim. ergo Γ quadratus non est. similiter demonstrabimus, ne alium quidem ullum quadratum esse praeter tertium ab unitate, et quicunque uno loco distent.

at A cubus ne sit. dico, ne alium quidem ullum

¹⁾ Fortasse lin. 14: of B, Γ — 16: ἀριθμόν et lin. 19: ἄστε — εἰσίν spuria sunt. poterat enim uti VIII, 24 melius quam VIII, 26 conuersa; cfr. p. 360, 7.

άλλος οὐδεὶς κύβος ἔσται χωρὶς τοῦ τετάρτου ἀπὸ τῆς μονάδος καὶ τῶν δύο διαλειπόντων.

Εἰ γὰρ δυνατόν, ἔστω ὁ Δ κύβος. ἔστι δὲ καὶ ὁ Γ κύβος τέταρτος γάρ ἐστιν ἀπὸ τῆς μονάδος. καὶ ὁ ἔστιν ὡς ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, ὁ Β πρὸς τὸν Γ΄ καὶ ὁ Β ἄρα πρὸς τὸν Γ λόγον ἔχει, ὃν κύβος πρὸς κύβον καὶ ἐστιν ὡς ἡ μονὰς πρὸς τὸν Α, ὁ Α πρὸς τὸν Β, ἡ δὲ μονὰς τὸν Α μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ μοτὸς, καὶ ὁ Α ἄρα τὸν Β μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ μοτὸν Β πεποίηκεν. ἐὰν δὲ ἀριθμὸς ἕαυτὸν πολλαπλασιάσας κύβον ποιῆ, καὶ αὐτὸς κύβος ἔσται. κύβος ἄρα καὶ ὁ Α΄ ὅπερ οὐχ ὑπόκειται. οὐκ ἄρα ὁ Δ τύβος ἐστίν. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς κύβος ἐστίν δυοίως δὴ δείξομεν, ὅτι οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς κύβος ἐστίν διαλειπόντων ὅπερ ἔδει δείξαι.

ıa'.

Έὰν ἀπὸ μονάδος ὁποσοιοῦν ἀφιθμοὶ έξῆς 20 ἀνάλογον ὧσιν, ὁ ἐλάττων τὸν μείζονα μετφεῖ κατά τινα τῶν ὑπαφχόντων ἐν τοῖς ἀνάλογον ἀφιθμοῖς.

"Εστωσαν ἀπὸ μονάδος τῆς A ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ ἐξῆς ἀνάλογον οἱ B, Γ , Δ , E: λέγω, ὅτι τῶν B, 25 Γ , Δ , E ὁ ἐλάχιστος ὁ B τὸν E μετρεῖ κατά τινα τῶν Γ , Δ .

Έπεὶ γάρ ἐστιν ὡς ἡ Α μονὰς πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Α πρὸς τὸν Ε, ἰσάκις ἄρα ἡ Α μονὰς τὸν Β

^{3.} ἔστι] -ι in ras. V, ἔστιν P. 5. τόν] bis om. B. Γ] (alt.) supra φ. 6. ἄφα] supra m. 1 P. 7. ἐστί V φ. 8.

cubum esse praeter quartum ab unitate, et quicunque duobus locis distent.

nam si fieri potest, sit Δ cubus. est autem etiam Γ cubus [prop. VIII]; quartus enim est ab unitate. et $\Gamma: \Delta = B: \Gamma$. quare etiam B ad Γ rationem habet, quam cubus ad cubum. et Γ cubus est. itaque etiam B cubus est [VII, 13. VIII, 25]. et quoniam est 1: A = A: B, et unitas numerum A secundum unitates ipsius metitur, etiam A numerum B secundum unitates suas metitur. itaque erit $A \times A = B$. sin numerus se ipsum multiplicans cubum effecerit, et ipse cubus erit [prop. VI]. itaque A cubus est; quod est contra hypothesim. ergo Δ cubus non est. similiter demonstrabimus, ne alium quidem ullum cubum esse praeter quartum ab unitate, et quicunque duobus locis distent; quod erat demonstrandum.

XI.

Si quotlibet numeri deinceps proportionales sunt ab unitate, minor maiorem secundum aliquem eorum metitur, qui inter numeros proportionales exstant.

Sint quotlibet numeri ab unitate A deinceps proportionales B, Γ , Δ , E. dico, ex numeris B, Γ , Δ , E minimum B numerum E secundum aliquem numerorum Γ , Δ metiri.

nam quoniam est A: B = A: E, A unitas nume-

τόν] om. B. οὖτως ὁ B. 14. κα/] supra m. 1 P. 15. οὐδέ $\nabla \varphi$. 20. ἐλάσσων P. 23. ὁποιοιοῦν P; corr. m. rec. 24. B, Γ] (prius) in ras. φ . 25. ἐλάσσων Theon (BV φ). δ] e corr. ∇ .

άριθμον μετρεί και ο Δ τον Ε΄ έναλλαξ άρα ισάκις η Α μονας τον Δ μετρεί και ο Β τον Ε. η δε Α μονας τον Δ μετρεί κατα τας έν αὐτῷ μονάδας και ο Β ἄρα τον Ε μετρεί κατα τας έν τῷ Δ μονάδας δ ώστε ο έλάσσων ο Β τον μείζονα τον Ε μετρεί κατά τινα ἀριθμον τῶν ὑπαρχόντων έν τοις ἀνάλογον ἀριθμοις.

Πόρισμα.

Καὶ φανεφόν, ὅτι ἢν ἔχει τάξιν ὁ μετφῶν ἀπὸ 10 μονάδος, τὴν αὐτὴν ἔχει καὶ ὁ καθ' ὂν μετφεῖ ἀπὸ τοῦ μετφουμένου ἐπὶ τὸ πφὸ αὐτοῦ. — ὅπεφ ἔδει δεῖξαι.

ιβ'.

'Εαν ἀπὸ μονάδος ὁποσοιοῦν ἀφιθμοὶ ἔξῆς ἀνάλογον ὧσιν, ὑφ' ὅσων ἂν ὁ ἔσχατος πρώ15 των ἀφιθμῶν μετρῆται, ὑπὸ τῶν αὐτῶν καὶ ὁ παρὰ τὴν μονάδα μετρηθήσεται.

"Εστωσαν ἀπὸ μονάδος ὁποσοιδηποτοῦν ἀριθμοὶ ἀνάλογον οἱ Α, Β, Γ, Δ΄ λέγω, ὅτι ὑφ' ὅσων ἂν ὁ Δ πρώτων ἀριθμῶν μετρῆται, ὑπὸ τῶν αὐτῶν καὶ 20 ὁ Α μετρηθήσεται.

Μετρείσθω γὰρ ὁ Δ ὑπό τινος πρώτου ἀριθμοῦ τοῦ Ε· λέγω, ὅτι ὁ Ε τὸν Α μετρεῖ. μὴ γάρ καί ἐστιν ὁ Ε πρῶτος, ἄπας δὲ πρῶτος ἀριθμὸς πρὸς

^{2.} δὲ Α] δέ φ. 4. τῷ Δ] αὐτῷ φ. 8. πόρισμα — 11: πρὸ αὐτοῦ] om. Theon (BV φ). 8. πόρισμα] om. P. 11. ἐπὶ τό] scripsi; κατὰ τόν P. αὐτοῦ] scripsi; αὐτοῦ ὡς τὸν Δ P. 14. ὅσων] corr. ex ὧν m. rec. P. 15. μετρεῖται BV φ. 17. ὁσοιδηποτοῦν BV φ. 18. ὑπὸ ὅσω P, ν add. m. rec. 19. μετρεῖται V φ. 22. τόν] καὶ τόν V φ et, ut uidetur, B m. rec. μὴ γὰρ μετρεῖτω ὁ Ε τὸν Α Theon (BV φ).

rum B et \(\Delta\) numerum E aequaliter metitur. itaque

permutando \(A\) unitas numerum \(A\)

et \(B\) numerum E aequaliter metitur [VII, 15]. uerum \(A\) unitas

numerum \(D\) secundum unitates ipsius metitur. itaque etiam \(B\) numerum \(E\)

meri \(D\) metitur. ergo minor \(B\) maiorem \(E\) secundum aliquem numerum metitur eorum, qui inter numeros proportionales exstant.

Corollarium.

Et manifestum est, quem obtineat locum metiens ab unitate, eandem etiam eum, secundum quem metiatur, ante eum, quem metiatur, obtinere. — quod erat demonstrandum.

XII.

Si quotlibet numeri ab unitate deinceps proportionales sunt, quicunque numeri primi ultimum metiuntur, iidem etiam unitati proximum metientur.

Sint quotlibet numeri ab unitate proportionales $A = \bigcup_{i \in \mathcal{A}} Z_i = \bigcup_{i \in \mathcal{A}} A, B, \Gamma, \Delta$. dico, quicun- $A = \bigcup_{i \in \mathcal{A}} A_i = \bigcup_{i \in$

nam primus numerus E numerum Δ metiatur. dico, E numerum A metiri. nam ne metiatur. et E primus est, omnis autem primus numerus ad omnem numerum, quem non metitur, primus est [VII, 29].

απαντα, ον μη μετοεί, πρώτος έστιν οί Ε, Α άρα πρώτοι πρός άλλήλους είσίν, και έπει δ Ε του Δ μετοεί, μετοείτω αὐτὸν κατὰ τὸν Ζ΄ ὁ Ε ἄρα τὸν Ζ πολλαπλασιάσας του Δ πεποίημεν. πάλιν, έπεὶ ὁ Α 5 τὸν Δ μετρεί κατά τὰς ἐν τῷ Γ μονάδας, ὁ Α ἄρα τὸν Γ πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν. ἀλλὰ μὴν καί ὁ Ε τὸν Ζ πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν ὁ άρα έπ των Α, Γ ίσος έστι τῷ έπ των Ε, Ζ. ἔστιν ἄρα ώς ὁ Α πρὸς τὸν Ε, ὁ Ζ πρὸς τὸν Γ. οί δὲ 10 Α, Ε πρώτοι, οί δὲ πρώτοι καὶ ἐλάχιστοι, οί δὲ ἐλάγιστοι μετρούσι τοὺς τὸν αὐτὸν λόγον ἔχοντας ἰσάκις ό τε ήγούμενος τὸν ήγούμενον καὶ ὁ έπόμενος τὸν έπόμενον μετρεί άρα δ Ε τον Γ. μετρείτω αὐτον κατά τὸν Η. ὁ Ε ἄρα τὸν Η πολλαπλασιάσας τὸν 15 Γ πεποίηκεν. άλλα μην δια το προ τούτου και δ Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν. ὁ ἄρα έχ τῶν Α, Β ἴσος ἐστὶ τῷ ἐχ τῶν Ε, Η. ἔστιν ἄρα ώς ὁ Α πρός τὸν Ε, ὁ Η πρός τὸν Β. οί δὲ Α. Ε πρώτοι, οί δὲ πρώτοι καὶ ἐλάχιστοι, οί δὲ ἐλάχιστοι 20 άριθμοί μετρούσι τοὺς τὸν αὐτὸν λόγον ἔχοντας αὐτοῖς ἰσάκις ὅ τε ἡγούμενος τὸν ἡγούμενον καὶ ὁ έπόμενος τὸν έπόμενον μετρεί ἄρα ὁ Ε τὸν Β. μετοείτω αὐτὸν κατὰ τὸν Θ΄ ὁ Ε ἄρα τὸν Θ πολλαπλασιάσας του Β πεποίημεν. άλλα μην και δ Α έαυ-25 του πολλαπλασιάσας του Β πεποίηκευ ο άρα έκ των Ε, Θ ίσος έστι τῷ ἀπὸ τοῦ Α. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Ε πρός τὸν Α, ὁ Α πρός τὸν Θ. οί δὲ Α, Ε πρώτοι, οί δὲ πρώτοι καὶ ἐλάχιστοι, οί δὲ ἐλάχιστοι μετρούσι τούς του αύτου λόγου έχουτας Ισάκις ο τε ήγούμενος

^{2.} είσι Vφ. 4. πεποίηκε Vφ. 9. οῦτως ὁ Ζ Β. 10. οἱ δὲ ἐλάχιστοι] m. 2 Β. 11. τόν] om. Β. 12. τε] in ras. φ.

itaque E, A inter se primi sunt. et quoniam E numerum Δ metitur, eum secundum Z metiatur. itaque $E \times Z = \Delta$. rursus quoniam A numerum Δ secundum unitates numeri Γ metitur¹), erit $A \times \Gamma = \Delta$. uerum $E \times Z = \Delta$. itaque $A \times \Gamma = E \times Z$. itaque $A: E = Z: \Gamma$ [VII, 19]. uerum A, E primi, primi autem etiam minimi [VII, 21], minimi autem eos, qui eandem rationem habent, aequaliter metiuntur [VII, 20], praecedens praecedentem et sequens sequentem. itaque E numerum Γ metitur. metiatur eum secundum H. itaque $E \times H = \Gamma$. uerum propter propositionem praecedentem etiam $A \times B = \Gamma$ [prop. XI coroll.]. itaque $A \times B = E \times H$. quare

 $A: E = H: B \ [VII, 19].$

uerum A, E primi, primi autem etiam minimi [VII, 21], minimi autem numeri eos, qui eandem rationem habent, aequaliter metiuntur [VII, 20], praecedens praecedentem et sequens sequentem. itaque E numerum B metitur. metiatur eum secundum Θ . itaque $E \times \Theta = B$. uerum etiam $A \times A = B$ [prop. VIII]. itaque

 $E \times \Theta = A \times A$.

itaque $E: A = A: \Theta$ [VII, 19]. uerum A, E primi sunt, primi autem etiam minimi [VII, 21], minimi autem eos, qui eandem rationem habent, aequaliter

¹⁾ Ex coroll. prop. XI, quod omnino necessarium est ad definiendum, secundum quotum quisque numerum alium quempiam metiatur.

ήγούμενον φ , sed corr. τὸν ἡγούμενον] mg. φ . 13. αὐτ $\tilde{\varphi}$ $\tilde{\varphi}$ $\tilde{\varphi}$, sed corr. 20. τόν] in ras. φ . 25. ὁ ἄρα] ἔστιν ἄρα ὁ $\tilde{\nabla} \varphi$. 26. Θ , $\tilde{E}$ $\tilde{B}$. ἐστί $\tilde{g}$ om. $\tilde{\nabla} \varphi$. 27. $\tilde{E}$, $\tilde{A}$ $\tilde{P}$. 28. ἔχοντας αὐτοῖς Theon $(\tilde{B} \tilde{\nabla} \varphi)$.

τὸν ἡγούμενον καὶ ὁ ἐπόμενος τὸν ἐπόμενον μετρεξ ἄρα ὁ Ε τὸν Α ὡς ἡγούμενος ἡγούμενον. ἀλλὰ μὴν καὶ οὐ μετρεξ ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα οἱ Ε, Α πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν. σύνθετοι ἄρα. οἱ δὲ δύνθετοι ὑπὸ [πρώτου] ἀριθμοῦ τινος μετροῦνται. καὶ ἐπεὶ ὁ Ε πρῶτος ὑπόκειται, ὁ δὲ πρῶτος ὑπὸ ἐτέρου ἀριθμοῦ οὐ μετρεξται ἢ ὑφ' ἐαυτοῦ, ὁ Ε ἄρα τοὺς Α, Ε μετρεξ ὥστε ὁ Ε τὸν Α μετρεξ. μετρεξ δὲ καὶ τὸν Δ΄ ὁ Ε ἄρα τοὺς Α, Δ μετρεξ. ὑμοίως 10 δὴ δείξομεν, ὅτι ὑφ' ὅσων ἂν ὁ Δ πρώτων ἀριθμῶν μετρῆται, ὑπὸ τῶν αὐτῶν καὶ ὁ Α μετρηθήσεται ὅπερ ἔδει δείξαι.

w.

Έὰν ἀπὸ μονάδος ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ ἐξῆς
15 ἀνάλογον ὧσιν, ὁ δὲ μετὰ τὴν μονάδα πρῶτος ἦ, ὁ μέγιστος ὑπ' οὐδενὸς [ἄλλου] μετρηθήσεται παρὲξ τῶν ὑπαρχόντων ἐν τοῖς ἀνάλογον ἀριθμοῖς.

	- 4	E	"Εστωσαν ἀπὸ μονά-
20	P		δος όποσοιοῦν ἀριθμοί
	- D	TI Z	έξης ἀνάλογον οί Α, Β,
	1	п	Γ, Δ, ὁ δὲ μετὰ τὴν μο-
		10	νάδα ὁ Α πρώτος ἔστω.

λέγω, ὅτι ὁ μέγιστος αὐτῶν ὁ Δ ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου 25 μετρηθήσεται παρὲξ τῶν Α, Β, Γ.

Εί γὰς δυνατόν, μετιείσθω ὑπὸ τοῦ Ε, καὶ ὁ Ε

^{2.} ως] ως ο ως. τον ήγουμενον BV φ. 3. Α, Ε Β. 4. εἰσί V φ. ἄρα· οἱ δὲ σύνθετοι] mg. φ. 5. πρώτου] om. P. Post μετροῦνται add. V mg. m. 2: οἱ Α, Ε ἄρα ὑπὸ πρώτου τινὸς ἀριθμοῦ μετροῦνται; idem B mg. m. 2. 6. καὶ ἐπεί — 7: ἐαντοῦ] m. 2 V. 7. μετρῆται P, corr. m. rec. 8. Post

metiuntur [VII, 20], praecedens praecedentem et sequens sequentem. itaque E numerum A metitur, ut praecedens praecedentem. uerum etiam non metitur; quod fieri non potest. itaque E, A inter se primi non sunt. ergo compositi. compositos autem numerus aliquis metitur [VII def. 14]. et quoniam suppositum est, E primum esse, primum autem nullus alius numerus metitur praeter ipsum [VII def. 11], E numeros A, E metitur. quare E numerum A metitur. uerum etiam A numerum metitur.) ergo E numeros A, A metitur. similiter demonstrabimus, quicunque primi numeri numerum A metiantur, eosdem etiam numerum A mensuros esse; quod erat demonstrandum.

XIII.

Si quotlibet numeri ab unitate deinceps proportionales sunt, et unitati proximus primus est, maximum nullus metietur numerus praeter eos, qui inter proportionales exstant.

Sint quotlibet numeri ab unitate deinceps proportionales A, B, Γ , Δ , et unitati proximus A primus sit. dico, maximum eorum Δ nullos alios mensuros esse praeter A, B, Γ .

nam si fieri potest, metiatur numerus E, neu E

Propter expositionis genus (p. 362, 22) uerba lin. 8: μετρεῖ δὲ καὶ — 9: μετρεῖ superuacua sunt, et fortasse subditiua.

αστε add. καί in ras B. 9. καί] supra φ . Δ] (alt.) in ras, V. 11. μετφεῖται $\nabla \varphi$. 16. αλλου] om. P.

μηδενί τῶν Α, Β, Γ ἔστω ὁ αὐτός, φανερον δή, ὅτι ό Ε πρώτος ούκ έστιν. εί γαρ ό Ε πρώτός έστι καί μετοεί του Δ, και του Α μετρήσει πρώτου όντα μή ων αύτω ὁ αὐτός. ὅπερ ἐστίν ἀδύνατον, οὐκ ἄρα ὁ 5 Ε πρώτός έστιν. σύνθετος άρα. πας δε σύνθετος άριθμός ύπὸ πρώτου τινός άριθμοῦ μετρείται ὁ Ε άρα ύπὸ πρώτου τινὸς ἀριθμοῦ μετρεῖται. λέγω δέ, ότι ύπ' ούδενος άλλου πρώτου μετρηθήσεται πλην τοῦ Λ. εί γὰο ὑφ' έτέρου μετρεῖται ὁ Ε, ὁ δὲ Ε 10 του Δ μετρεί, κάκεινος άρα του Δ μετρήσει ώστε καὶ τὸν Α μετρήσει πρώτον ὄντα μὴ ὢν αὐτῷ ὁ αὐτός ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον, ὁ Α ἄρα τὸν Ε μετρεῖ. καὶ ἐπεὶ ὁ Ε τὸν Δ μετοεῖ, μετοείτω αὐτὸν κατά τον Ζ. λέγω, ότι δ Ζ ούδενὶ των Α, Β, Γ έστιν 15 ὁ αὐτός. εί γὰο ὁ Ζ ένὶ τῶν Α, Β, Γ ἐστιν ὁ αύτὸς καὶ μετρεῖ τὸν Δ κατὰ τὸν Ε, καὶ εἶς ἄρα των Α. Β. Γ τον Δ μετρεί κατά τον Ε. άλλα είς τών Α, Β, Γ τὸν Δ μετοεί κατά τινα τών Α, Β, Γ. και δ Ε άρα ένι των Α, Β, Γ έστιν δ αὐτός ὅπερ 20 ούγ ὑπόκειται. ούκ ἄρα ὁ Ζ ένὶ τῶν Α, Β, Γ ἐστιν ό αὐτός. ὁμοίως δή δείξομεν, ὅτι μετρεῖται ὁ Ζ ύπο τοῦ Α. δειμνύντες πάλιν, ὅτι ὁ Ζ οὕκ ἐστι πρώτος. εί γάρ, καὶ μετρεί τὸν Δ, καὶ τὸν Α μετρήσει πρώτον όντα μη ών αὐτώ ὁ αὐτός. ὅπερ ἐστὶν ἀδύ-

^{2.} ἐστι] ἐστιν Ρ. 3. μή] καὶ μή φ. 5. ἐστι $\nabla \varphi$. απας B. 6. ὁ Ε ἄφα — 7: μετφεῖται] om. B $\nabla \varphi$. 7. δή] om. $\nabla \varphi$. 8. πλήν] e corr. V. 10. μετφεῖ] om. $\nabla \varphi$. 13. καί] m. 2 V. αὐτῶν φ, sed corr. 15. εἰ γάφ — 16: αὐτός] m. rec. B. 21. ὅτι — 22: πάλιν] mg. m. 2 B. 22. ὅτι] ὅτι οὕκ ἐστι B $\nabla \varphi$. δ Z — 23: τὸν Δ] m. 2 V. 22. οὕκ ἐστι] om. B $\nabla \varphi$. 23. εἰ γάφ] εἰ γάφ ἐστι πφῶτος B $\nabla \varphi$, idem φ in mg. 24. ἐστίν] om. $\nabla \varphi$.

ulli numerorum A, B, \(\Gamma\) aequalis sit. manifestum est igitur, E primum non esse. nam si E primus est et numerum A metitur, etiam numerum A metietur [prop. XII], qui primus est, quamquam ei aequalis non est; quod fieri non potest. itaque E primus non est. compositus igitur. quemuis autem numerum compositum primus aliquis numerus metitur [VII, 32]. itaque numerum E primus aliquis numerus metitur. dico, nullum alium E numerum metiri praeter A. nam si alius numerum E metitur, E autem numerum A metitur, ille quoque numerum A metietur. quare etiam numerum A metietur, qui primus est [prop. XII], quamquam ei aequalis non est1); quod fieri non potest. itaque A numerum E metitur. et quoniam E numerum A metitur, secundum Z metiatur. dico, Z nulli numerorum A, B, I aequalem esse. nam si Z alicui numerorum A, B, I aequalis est, et numerum \(\Delta \) secundum \(E \) metitur, etiam aliquis numerorum A, B, I numerum A secundum E metitur. uerum quiuis numerorum A, B, Γ numerum Δ secundum aliquem numerorum A, B, I metitur [prop. XI]. quare E alicui numerorum A, B, I aequalis est; quod est contra hypothesim. ergo Z nulli numerorum A, B, I aequalis est. similiter demonstrabimus, numerum A numerum Z metiri, rursus demonstrantes, numerum Z primum non esse. nam si primus est et numerum \(\Delta \) metitur, etiam \(A \) metietur [prop. XII], qui primus est, quamquam ei aequalis non est; quod

Nam si numerus numeros E, A metiens alicui numerorum A, B, F aequalis esset, constaret propositum. idem de p. 370, 8 dicendum.

νατον ούκ άρα πρώτός έστιν δ Ζ' σύνθετος άρα. απας δε σύνθετος αριθμός ύπο πρώτου τινός αριθμοῦ μετρείται ὁ Ζ ἄρα ὑπὸ πρώτου τινὸς ἀριθμοῦ μετρείται. λέγω δή, ότι ύφ' έτέρου πρώτου ού με-5 τοηθήσεται πλην του Α. εί γαο έτερος τις πρώτος τὸν Ζ μετρεί, ὁ δὲ Ζ τὸν Δ μετρεί, κάκείνος ἄρα τὸν Δ μετρήσει ώστε και τὸν Α μετρήσει πρώτον όντα μη ών αὐτῷ ὁ αὐτός ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. ό Α ἄρα τὸν Ζ μετρεῖ. καὶ ἐπεὶ ὁ Ε τὸν Δ μετρεῖ 10 κατά τὸν Ζ, ὁ Ε ἄρα τὸν Ζ πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν. άλλα μην και δ Α τον Γ πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν ὁ ἄρα ἐκ τῶν Α, Γ ἴσος ἐστὶ τῶ έκ τῶν Ε, Ζ. ἀνάλογον ἄρα ἐστίν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Ε, ούτως ὁ Ζ πρὸς τὸν Γ. ὁ δὲ Α τὸν Ε μετρεῖ 15 καὶ ὁ Ζ ἄρα τὸν Γ μετρεῖ. μετρείτω αὐτὸν κατὰ τον Η. ομοίως δή δείξομεν, ότι ο Η ούδενὶ των Α, Β έστιν ὁ αὐτός, καὶ ὅτι μετρεῖται ὑπὸ τοῦ Α. καὶ έπεὶ ὁ Ζ τὸν Γ μετρεῖ κατά τὸν Η, ὁ Ζ ἄρα τὸν Η πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν. ἀλλὰ μὴν 20 καὶ δ Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν ό αρα έκ τῶν Α, Β ἴσος ἐστὶ τῶ ἐκ τῶν Ζ, Η. ἀνάλογον άρα ώς δ Α πρός του Ζ, δ Η πρός του Β. μετρεί δε δ Α τον Ζ' μετρεί αρα και δ Η τον Β. μετρείτω αὐτὸν κατὰ τὸν Θ. ὁμοίως δη δείξομεν, 25 ότι δ Θ τῷ Α οὐκ ἔστιν ὁ αὐτός. καὶ ἐπεὶ ὁ Η τὸν Β μετοεί κατά τὸν Θ, ὁ Η ἄρα τὸν Θ πολλαπλασιάσας τον Β πεποίημεν, άλλα μην και ο Α έαυτον πολ-

^{2.} $\tilde{\alpha}\pi\alpha\varsigma$ $\delta\acute{\epsilon}$ — 3: μ sτρε $\check{\epsilon}$ ται] om. Theon $(BV\varphi)$. 3. $\check{o}$ Z $\check{\alpha}$ ρα $\check{v}$ πο πρώτον] $\check{o}$ $\check{\alpha}$ ρα Z $\check{v}$ πο πρώτον $V\varphi$; $\check{v}$ πο πρώτον $\check{\alpha}$ ρα B. 4. $o\acute{v}$] insert. m. 1 B. 6. $\delta\acute{\epsilon}$ Z] corr. ex Z $\check{\alpha}$ ρα M. 2 V. Z] in ras. P. Δ] in ras. P. Δ] seq. ras.

fieri non potest. ergo Z primus non est. compositus igitur. quemuis autem numerum compositum primus aliquis numerus metitur [VII, 32]. itaque numerum Z primus aliquis numerus metitur. dico, nullum alium eum metiri praeter A. nam si alius numerus primus numerum Z metitur, et Z numerum A metitur, ille quoque numerum / metietur. quare etiam numerum A metietur [prop. XII], qui primus est, quamquam ei aequalis non est; quod fieri non potest. ergo A numerum Z metitur. et quoniam E numerum A secundum Z metitur, erit $E \times Z = \Delta$. uerum etiam $A \times \Gamma = \Delta$ [prop. XI]. itaque $A \times \Gamma = E \times Z$. itaque $A: E = Z: \Gamma$ [VII, 19]. uerum A numerum E metitur. itaque etiam Z numerum I metitur. metiatur secundum H. similiter demonstrabimus, numerum H nulli numerorum A, B aequalem esse, et numerum A eum metiri. et quoniam Z numerum Γ secundum H metitur, erit $Z \times H = \Gamma$. uerum etiam $A \times B = \Gamma$ [prop. XI]. itaque $A \times B = Z \times H$. quare A: Z = H: B [VII, 19]. uerum A numerum Z metitur. itaque etiam H numerum B metitur. metiatur secundum @. similiter demonstrabimus, numerum @ numero A aequalem non esse. et quoniam H numerum B secundum @ metitur, erit

 $H \times \Theta = B$.

¹ litt. φ. 12. ἐστίν P. 15. μετφεῖ] insert. m. 2 B. 16. οὐδετέφφ Theon (B V φ). 21. ἐστίν P. 22. A] in ras. V.

λαπλασιάσας τον Β πεποίημεν ὁ ἄρα ὑπὸ Θ, Η ἴσος ἐστὶ τῷ ἀπὸ τοῦ Α τετραγώνω. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Θ πρὸς τὸν Α, ὁ Α πρὸς τὸν Η. μετρεῖ δὲ ὁ Α τὸν Η μετρεῖ ἄρα καὶ ὁ Θ τὸν Α πρῶτον ὄντα μὴ ὢν 5 αὐτῷ ὁ αὐτός ὅπερ ἄτοπον. οὐκ αρα ὁ μέγιστος ὁ Δ ὑπὸ ἐτέρου ἀριθμοῦ μετρηθήσεται παρὲξ τῶν Α, Β, Γ΄ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

18'.

'Εὰν ἐλάχιστος ἀριθμὸς ὑπὸ πρώτων ἀριθ-10 μῶν μετρῆται, ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου πρώτου ἀριθμοῦ μετρηθήσεται παρὲξ τῶν ἐξ ἀρχῆς μετρούντων.

'Ελάχιστος γὰο ἀριθμὸς ὁ Α ὑπὸ πρώτων ἀριθμῶν τῶν Β, Γ, Δ μετρείσθω λέγω, ὅτι ὁ Α ὑπ' οὐ15 δενὸς ἄλλου πρώτου ἀριθμοῦ μετρηθήσεται παρὲξ τῶν Β, Γ, Δ.

Εί γὰο δυνατόν, μετοείσθω ὑπὸ πρώτου τοῦ Ε, καὶ ὁ Ε μηδενὶ τῶν Β, Γ, Δ ἔστω ὁ αὐτός. καὶ ἐπεὶ ὁ Ε τὸν Α μετοεῖ, μετοείτω αὐτὸν κατὰ τὸν Ζ 20 ὁ Ε ἄρα τὸν Ζ πολλαπλασιάσας τὸν Α πεποίηκεν. καὶ μετοεῖται ὁ Α ὑπὸ πρώτων ἀριθμῶν τῶν Β, Γ, Δ. ἐὰν δὲ δύο ἀριθμοὶ πολλαπλασιάσαντες ἀλλήλους ποιῶσί τινα, τὸν δὲ γενόμενον ἐξ αὐτῶν μετοῆ τις πρῶτος ἀριθμός, καὶ ἕνα τῶν ἐξ ἀρχῆς μετοήσει 25 οἱ Β, Γ, Δ ἄρα ἕνα τῶν Ε, Ζ μετρήσουσιν. τὸν

^{1.} νπό] ἐν τῶν Theon (Β V φ). 3. ὁ] (prius) supra m. 1 P. 4. τὸν Α] τὸν τὸν Α φ, sed corr. 7. ὅπεφ ἔδει δειξαι] om. Β. 10. πφώτον] om. Β. 14. Β] post ras. 1 litt. V. 15. πφοξξ] in hoc uocabulo incipit Paris. 2344 fol. 166 (q). 19. καὶ κατά V φ, καὶ del. V. 20. ἄφα τὸν Z] insert. m. 1 Β. πεποίημε V φq. 21. νπό] ὑπὸ τῶν P. 22. πολυπλασιά-

uerum etiam $A \times A = B$ [prop. VIII]. itaque $\Theta \times H = A \times A$.

quare erit [VII, 19] $\Theta: A = A: H$. uerum A numerum H metitur. quare etiam Θ numerum A metitur, qui primus est, quamquam ei aequalis non est; quod absurdum est. ergo maximum A nullus alius numerus metietur praeter¹) A, B, Γ ; quod erat demonstrandum.

XIV.

Si primi aliqui numeri numerum quendam minimum metiuntur, nullus alius primus numerus eum metietur praeter eos, qui ab initio metiuntur.

Nam primi numeri B, Γ , Δ numerum A minimum metiantur. dico, nullum alium primum numerum A numerum mensurum esse praeter B, Γ , Δ .

nam si fieri potest, metiatur primus numerus E, $A \mapsto B$ neue E ulli numerorum B, Γ , Δ $E \mapsto \Gamma$ aequalis sit. et quoniam E numeriatur. itaque $E \times Z = A$. et numerum A primi numeri B, Γ , Δ metiuntur. sin duo numeri inter se multiplicantes numerum aliquem efficiunt, et numerum ex iis productum primus aliquis numerus metitur, etiam unum eorum, qui ab initio sumpti sunt, metietur [VII, 30]. itaque B, Γ , Δ alterutrum numerorum E,

¹⁾ li autem metiuntur propter prop. XI.

σαντες q. 23. μετρεί q. 25. Δ] m. 2 V. τῶν] corr. ex τῶ V. μετρήσουσι P V φq.

μεν οὖν Ε οὐ μετρήσουσιν ὁ γὰο Ε ποῶτός ἐστι καὶ οὐδενὶ τῶν Β, Γ, Δ ὁ αὐτός. τὸν Ζ ἄρα μετροῦσιν ἐλάσσονα ὄντα τοῦ Α΄ ὅπεο ἀδύνατον. ὁ γὰο Α ὑπόκειται ἐλάχιστος ὑπὸ τῶν Β, Γ, Δ μετρούμενος. 5 οὐκ ἄρα τὸν Α μετρήσει πρῶτος ἀριθμὸς παρὲξ τῶν Β, Γ, Δ΄ ὅπεο ἔδει δεῖξαι.

18'.

'Εὰν τοεῖς ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον ὧσιν ἐλάχιστοι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς, 10 δύο ὁποιοιοῦν συντεθέντες πρὸς τὸν λοιπὸν πρῶτοί εἰσιν.

"Εστωσαν τρεῖς ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον ἐλάχιστοι τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς οἱ Α, Β, Γ λέγω, ὅτι τῶν Α, Β, Γ δύο ὁποιοιοῦν συντεθέντες 15 πρὸς τὸν λοιπὸν πρῶτοί εἰσιν, οἱ μὲν Α, Β πρὸς τὸν Γ, οἱ δὲ Β, Γ πρὸς τὸν Α καὶ ἔτι οἱ Α, Γ πρὸς τὸν Β.

Είλήφθωσαν γὰρ ἐλάχιστοι ἀριθμοί τῶν τὸν αὐτὸν λόγον ἐχόντων τοῖς Α, Β, Γ δύο οἱ ΔΕ, ΕΖ. φανερὸν δή, ὅτι ὁ μὲν ΔΕ ἐαυτὸν πολλαπλασιάσας 20 τὸν Α πεποίηκεν, τὸν δὲ ΕΖ πολλαπλασιάσας τὸν Β πεποίηκεν, καὶ ἔτι ὁ ΕΖ ἐαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν. καὶ ἐπεὶ οἱ ΔΕ, ΕΖ ἐλάχιστοί εἰσιν, πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν. ἐὰν δὲ δύο ἀριθμοί πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὧσιν, καὶ συναμφότερος πρὸς ἑκάτερον πρῶτός ἐστιν καὶ ὁ ΔΖ ἄρα πρὸς ἑκάτερον

^{1.} μετρήσουσι V φ; μετρούσιν Β. ἐστιν Ρ. 2. μετρήσουσιν V φ. 3. ὅπερ ἐστίν Β V φ. 7. ιε'] οm. φ. 9. τῶν] οm. φ. 10. ὁποσοιοῦν q et supra scripto ὁποιοῦν Β. 13 ἐχόντων λόγον φ. 14. λέγω, ὅτι τῶν Α, Β, Γ] mg. m. 1 φ. τῶν Α, Β, Γ] om. Β, m. 2 V. ởνο] om. Β. ὁποσοιοῦν q

Z metientur. E quidem numerum non metientur; nam E primus est nec ulli numerorum B, Γ , Δ aequalis. itaque numerum Z metiuntur, qui minor est numero A; quod fieri non potest. nam suppositum est, numerum A minimum metiri numeros B, Γ , Δ . ergo nullus primus numerus numerum A metietur praeter B, Γ , Δ ; quod erat demonstrandum.

XV.

Si tres numeri deinceps proportionales sunt minimi eorum, qui eandem rationem habent, duo quilibet coniuncti ad reliquum primi sunt.

Sint tres numeri deinceps proportionales minimi eorum, qui eandem rationem habent, A, B, Γ . dico, numerorum A, B, Γ duos quoslibet coniunctos ad reliquum primos esse, A + B ad Γ , $B + \Gamma$ ad A, $A + \Gamma$ ad B.

sumantur enim minimi eorum, qui eandem rationem habent ac A, B, Γ , duo numeri ΔE , EZ [VIII, 2]. manifestum igi-

tur est, esse

 $\Delta E \times \Delta E = A$, $\Delta E \times EZ = B$, $EZ \times EZ = \Gamma$ [VIII, 2]. et quoniam ΔE , EZ minimi sunt, inter se primi sunt [VII, 22]. sin duo numeri inter se primi sunt, etiam uterque simul ad utrumuis primus est [VII, 28]. quare etiam ΔZ ad utrumque

et supra scr. ὁποιοῦν Β. 16. Α] corr. ex Δ φ . Α, Γ] Γ, Α Ρ. 20. πεποίημε $V \varphi q$. 21. πεποίημε $V \varphi q$. ἔτι δ] in ras. V. 22. πεποίημε $V \varphi q$. εἰσι $V \varphi q$. 24. ώσι $V \varphi q$. 25. ἐστι $V \varphi q$.

τῶν ΔΕ, ΕΖ πρῶτός ἐστιν, ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ ΔΕ πρός του ΕΖ πρώτός έστιν οί ΔΖ, ΔΕ άρα πρός τὸν ΕΖ πρώτοι είσιν. ἐὰν δὲ δύο ἀριθμοί πρός τινα άριθμον πρώτοι ώσιν, και δ έξ αύτων γενόμενος 5 πρός του λοιπου πρώτός έστιν ώστε ο έκ των ΖΔ, ΔΕ πρός του ΕΖ πρώτος έστιν ώστε και ό έκ των ΖΔ, ΔΕ πρός του ἀπὸ τοῦ ΕΖ πρῶτός ἐστιν. [ἐὰν γὰο δύο ἀριθμοί πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὦσιν, ὁ ἐκ τοῦ ένὸς αὐτῶν γενόμενος πρὸς τὸν λοιπὸν πρῶτός 10 έστιν]. άλλ' ὁ ἐκ τῶν ΖΔ, ΔΕ ὁ ἀπὸ τοῦ ΔΕ ἐστι μετά τοῦ ἐχ τῶν ΔΕ, ΕΖ. ὁ ἄρα ἀπὸ τοῦ ΔΕ μετὰ τοῦ ἐκ τῶν ΔΕ, ΕΖ ποὸς τὸν ἀπὸ τοῦ ΕΖ ποῶτός έστιν. καί έστιν ὁ μεν ἀπὸ τοῦ ΔΕ ὁ Α, ὁ δὲ ἐκ τῶν ΔΕ, ΕΖ ὁ Β, ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ ΕΖ ὁ Γ΄ οί Α, Β 15 άρα συντεθέντες πρός του Γ πρώτοί είσιν. όμοίως δή δείξομεν, ότι και οί Β, Γ πρός τον Α πρώτοί είσιν. λέγω δή, ὅτι καὶ οί Α, Γ πρὸς τὸν Β πρῶτοί είσιν. έπεὶ γὰο ὁ ΔΖ ποὸς έκάτερον τῶν ΔΕ, ΕΖ πρώτός έστιν, καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ ΔΖ πρὸς τὰν ἐκ τῶν 20 ΔΕ, ΕΖ πρῶτός ἐστιν. ἀλλὰ τῶ ἀπὸ τοῦ ΔΖ ἴσοι είσιν οί ἀπὸ τῶν ΔΕ, ΕΖ μετὰ τοῦ δίς ἐκ τῶν ΔΕ, ΕΖ' καὶ οἱ ἀπὸ τῶν ΔΕ, ΕΖ ἄρα μετὰ τοῦ δὶς ύπὸ τῶν ΔΕ, ΕΖ πρὸς τὸν ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΖ πρῶτοί [είσι]. διελόντι οί ἀπὸ τῶν ΔΕ, ΕΖ μετὰ τοῦ

^{2.} πρῶτοί εἰσι πρὸς τὸν EZ V φ . πρὸς τὸν EZ] om. B. 3. εἰσι φ . ἐὰν δέ φ 5: πρῶτός ἐστιν] om. Theon (BV φ φ). 5. ἄστε καί Theon (BV φ φ). 2Δ] ΔΖ φ φ et in ras. V. 6. ΔΕ ἄρα Theon (BV φ φ). 6. ἄστε καί φ 7: πρῶτός ἐστίν] om. Theon (BV φ φ). 8. γά φ] δέ Theon (BV φ φ). ἐκ] ἀπό Theon (BV φ φ). 10. ἐστιν] add. Theon: ἄστε ὁ ἐκ τῶν $Z\Delta$, ΔΕ καὶ πρὸς τὸν ἀπὸ τοῦ EZ πρῶτός ἐστιν (BV φ φ). ἀλλά P. ἐστιν $PV \varphi$. 11. ἐκ] ὑπό φ et supra scr. m. 2 V. δ

AE, EZ primus est. uerum etiam AE ad EZ primus est. itaque \(\Delta Z, \(DE \) ad \(EZ \) primi sunt. sin duo numeri ad numerum aliquem primi sunt, etiam numerus ex iis productus ad reliquum primus est [VII, 24]. quare $Z\Delta \times \Delta E$ ad EZ primus est. quare etiam $Z\Delta \times \Delta E$ ad EZ^2 primus est [VII, 25].1) uerum $Z\Delta \times \Delta E = \Delta E^2 + \Delta E \times EZ$ [II, 3]. itaque $\Delta E^2 + \Delta E \times EZ$ ad EZ^2 primus est. et $\Delta E^2 = A$, $\Delta E \times EZ = B$, $EZ^2 = \Gamma$. itaque A + B ad Γ primi sunt. similiter demonstrabimus, etiam $B + \Gamma$ ad A primos esse. iam dico, etiam $A + \Gamma$ ad B primos esse. nam quoniam ΔZ ad utrumque ΔE , EZ primus est, etiam ΔZ^2 ad $\Delta E \times EZ$ primus est [VII, 25]. uerum [II, 4] $\Delta Z^2 = \Delta E^2 + EZ^2 + 2\Delta E \times EZ$. quare etiam erit $\Delta E^2 + EZ^2 + 2\Delta E \times EZ$ ad $\Delta E \times EZ$ primus. subtrahendo $\Delta E^2 + EZ^2 + \Delta E \times EZ$ ad

 Lin. 7: ἐάν — 10: ἐστιν suspecta sunt, quia praepostere causam subiiciunt; praeterea iis deletis id quoque adipiscimur, ut origo scripturae Theonis facilius explicari possit.

αρα — 12: ΔE , EZ] m. 2 B. 12. τῶν] corr. ex τον φ. 13. ἐστιν] (prius) ἑστι $\nabla \varphi q$; seq. in φ : καί ἐστι, sed delet. 17. εἰσι $\nabla \varphi$. λέγω — 18: εἰσιν] om. q. 19. καί] August; ὅστε καὶ $PBV\varphi$; ὁ ἀπὸ τοῦ ΔZ ἐστιν ὁ KE ὁ δὲ νπὸ τῶν ΔE , EZ ὁ S ὥστε καὶ q. ἐκ] P; νπό Theon ($BV\varphi q$). 21 ἐκ] P; νπό Theon ($BV\varphi q$). 22. καὶ οί] καὶ ὁ q; οί ἄρα φ et eraso ι ∇ . ἄρα μ ετά — 23: τὸν νπὸ τῶν ΔE , EZ] m. 2 B. 22. ἄρα] om. $\nabla \varphi$. 23. νπό [ἐκ Bq. νπὸ τῶν] νπό Eq. EZ] νπό Eq. EZ] EZ0 m. 2 EZ1 σεν EZ2 m. 2 EZ3 σεν EZ4 εἰσι] om. EZ5 σεν EZ6 σεν EZ7 σεν EZ8 σεν EZ9 σεν

ἄπαξ ὑπὸ ΔΕ, ΕΖ πρὸς τὸν ὑπὸ ΔΕ, ΕΖ πρῶτοί εἰσιν. ἔτι διελόντι οἱ ἀπὸ τῶν ΔΕ, ΕΖ ἄρα πρὸς τὸν ὑπὸ ΔΕ, ΕΖ πρῶτοί εἰσιν. καὶ ἐστιν ὁ μὲν ἀπὸ τοῦ ΔΕ ὁ Α, ὁ δὲ ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΖ ὁ Β, ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ ΕΖ ὁ Γ. οἱ Α, Γ ἄρα συντεθέντες πρὸς τὸν Β πρῶτοί εἰσιν ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15'.

'Εὰν δύο ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὧσιν, οὐκ ἔσται ὡς ὁ πρῶτος πρὸς τὸν δεύτε-10 ρον, οὕτως ὁ δεύτερος πρὸς ἄλλον τινά.

Δύο γὰρ ἀριθμοὶ οἱ Α, Β πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ἔστωσαν λέγω, ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Β πρὸς ἄλλον τινά.

Εί γὰο δυνατόν, ἔστω ὡς ὁ Α ποὸς τὸν Β, ὁ 15 Β ποὸς τὸν Γ. οἱ δὲ Α, Β ποῶτοι, οἱ δὲ ποῶτοι καὶ ἐλάχιστοι, οἱ δὲ ἐλάχιστοι ἀριθμοὶ μετροῦσι τοὺς τὸν αὐτὸν λόγον ἔχοντας ἰσάκις ὅ τε ἡγούμενος τὸν ἡγούμενον καὶ ὁ ἐπόμενος τὸν ἐπόμενον· μετρεῖ ἄρα ὁ Α τὸν Β ὡς ἡγούμενος ἡγούμενον. μετρεῖ δὲ καὶ 20 ἑαυτόν· ὁ Α ἄρα τοὺς Α, Β μετρεῖ πρώτους ὄντας πρὸς ἀλλήλους· ὅπερ ἄτοπον. οὐν ἄρα ἔσται ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οῦτως ὁ Βπρὸς τὸν Γ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15'.

Έαν ὦσιν ὁσοιδηποτοῦν ἀριθμοὶ έξῆς ἀνά-

^{1.} $\dot{v}\pi\dot{o}$] $\dot{v}n\dot{o}$ $\tau\ddot{o}v$ $V\varphi$ (bis). $\pi\varrho\ddot{o}\tau\dot{o}s$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ $V\varphi$ q. 2. of] $\dot{o}$ q. 3. $\dot{v}\pi\dot{o}$ $\tau\ddot{o}v$ V. $\pi\varrho\ddot{o}\tau\dot{o}s$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota$ $V\varphi q$. 5. $\dot{a}\pi\dot{o}$] $\dot{v}\pi\dot{o}$ $B\varphi$, V m. 1 (corr. m. 2). $\tau\dot{o}v$] $\tau\ddot{o}v$ $V\varphi$. 7. $\iota S'$] hine rursus incipit F. 8. $\delta\dot{v}o$] m. 2 F. 14. $\dot{o}$] (prius) $\dot{\eta}$ φ (non F). 17. $\ddot{\epsilon}\chi\sigma\nu\tau\alpha s$ $\alpha\dot{v}\tau\dot{o}s$ V. $\ddot{o}$ $\tau\epsilon$ — 18: $\dot{\epsilon}\pi\dot{o}\mu\epsilon\nu\sigma v$] om. Theon (BFVq). 18.

 $\Delta E \times EZ$ primus est. 1) et rursus subtrahendo $\Delta E^2 + EZ^2$ ad $\Delta E \times EZ$ primus est. et

 $\Delta E^2 = A$, $\Delta E \times EZ = B$, $EZ^2 = \Gamma$. ergo $A + \Gamma$ ad B primi sunt; quod erat demonstrandum.

XVI.

Si duo numeri inter se primi sunt, non erit ut primus ad secundum, ita secundus ad alium aliquem.

Nam duo numeri A, B inter se primi sint. dico, non esse, ut A ad B, ita B ad alium aliquem numerum.

Nam si fieri potest, sit $A:B=B:\Gamma$. uerum A, B primi sunt, primi autem etiam minimi [VII, 21], minimi autem numeri eos, qui eandem rationem habent, aequaliter metiuntur Γ [VII, 20], praecedens praecedentem et sequens sequentem. itaque A numerum B metitur ut praecedens praecedentem. uerum etiam se ipsum metitur. itaque A numeros A, B metitur, qui inter se primi sunt; quod absurdum est. ergo non erit $A:B=B:\Gamma$; quod erat demonstrandum.

¹⁾ Hoc ita demonstrat Commandinus fol. 114: si $\triangle E^2 + EZ^2 + \triangle E \times EZ$ ad $\triangle E \times EZ$ primus non est, metiatur eos x. ergo etiam metietur $\triangle E^2 + EZ^2 + 2\triangle E \times EZ$ et $\triangle E \times ZE$. at ii inter se primi sunt. eodem modo de lin. 2-3 ratiocinandum.

μετοεί] om. F. ἄρα ὁ A] ἄρα BA φ . 19. τὸν B μετοεί F. τὸν ἡγούμενον F. καί] insert. m. 1 V. 20. ἐαντόν] corr. ex αὐτόν B. 21. ἄτοπόν ἐστιν V. ἔσται] om. V, ἐστίν Bq. 22. τὸν B ἐστιν V. 24. ὁσοιδηποται φ (non F).

λογον, οί δὲ ἄπροι αὐτῶν πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὧσιν, οὐκ ἔσται ὡς ὁ πρῶτος πρὸς τὸν δεύτερον, οὕτως ὁ ἔσχατος πρὸς ἄλλον τινά.

"Εστωσαν ὁσοιδηποτοῦν ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον 5 οι Α, Β, Γ, Δ, οι δὲ ἄπροι αὐτῶν οι Α, Δ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ἔστωσαν λέγω, ὅτι οὐπ ἔστιν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Δ πρὸς ἄλλον τινά.

Εί γαο δυνατόν, έστω ώς δ Α πρός τον Β. ουτως ὁ Δ πρὸς τὸν Ε΄ ἐναλλὰξ ἄρα ἐστὶν ὡς ὁ Α 10 πρός τον Δ, ὁ Β πρός τον Ε. οί δὲ Α, Δ πρώτοι, οί δὲ πρώτοι καὶ ἐλάγιστοι, οί δὲ ἐλάγιστοι ἀριθμοί μετρούσι τούς του αύτου λόγου έγουτας Ισάκις ο τε ήγούμενος τον ήγούμενον και δ επόμενος τον επόμενον. μετρεί ἄρα ὁ Α τὸν Β. καί ἐστιν ώς ο Α 15 πρός του Β, δ Β πρός του Γ. και δ Β άρα του Γ μετρεί ώστε και ό Α τον Γ μετρεί. και έπεί έστιν ώς ὁ Β προς τον Γ, ὁ Γ προς τον Δ, μετρεί δὲ ὁ Β τον Γ, μετρεί άρα καὶ ὁ Γ τὸν Δ. ἀλλ' ὁ Α τον Γ έμέτρει ώστε δ Α καί τον Δ μετρεί. μετρεί 20 δε και εαυτόν. δ Α άρα τους Α, Δ μετρεί πρώτους όντας προς άλλήλους. όπερ έστιν άδύνατον, ούκ άρα έσται ώς δ Α ποὸς τὸν Β, ούτως ὁ Δ προς άλλον τινά όπεο έδει δείξαι.

ıη'.

25 Δύο ἀριθμῶν δοθέντων ἐπισκέψασθαί, εί

^{5.} Δ] (alt.) corr. ex B F. 8. τόν] om. F. 9. ἐστίν] om. V. 11. ἀριθμοί] om. V. 12. ἔχοντας αὐτοῖς V. 15. καί] m. 2 F. 16. Δ] e corr. V. 17. ὁ] (tert.) τό φ. 19. ἔμέτρει] P, μετρεῖ Theon (BFVq). Deinde add. B: ἄστε ὁ Δ τὸν Γ μετρεῖ, sed del. m. 1. ὁ Δ καί] καὶ ὁ Δ F; ὁ Δ q. μετρεῖ] (prius) om. F. 22. Δ] Βφ (non F).

XVII.

Si quotlibet numeri deinceps proportionales sunt, et extremi eorum inter se primi sunt, non erit ut primus ad secundum, ita extremus ad alium aliquem. Sint quotlibet numeri |----|A |----|B deinceps proportionales A, E B, Γ , Δ , et eorum extremi A, Δ inter se primi sint. dico, non esse, ut A ad B, ita Δ ad alium aliquem. Nam si fieri potest, sit $A:B=\Delta:E$. itaque permutando $A: \Delta = B: E$ [VII, 13]. uerum A, Δ primi sunt, primi autem etiam minimi [VII, 21], minimi autem numeri eos, qui eandem rationem habent, aequaliter metiuntur [VII, 20], praecedens praecedentem et sequens sequentem. itaque A numerum B metitur. est autem $A:B=B:\Gamma$. quare etiam B numerum Γ metitur [VII def. 20]. itaque etiam A numerum Γ metitur. et quoniam est $B: \Gamma = \Gamma: \Delta$, et B numerum Γ metitur, etiam Γ numerum Δ metitur [VII def. 20]. uerum A numerum Γ metiebatur. quare etiam numerum 1 metitur. uerum etiam se ipsum metitur. itaque A numeros A, A metitur, qui inter se primi sunt; quod fieri non potest. ergo non erit ut A ad B, ita Δ ad alium aliquem; quod erat demonstrandum.

XVIII.

Datis duobus numeris, num fieri possit, ut tertius eorum proportionalis inueniatur, inquirere.

δυνατόν έστιν αὐτοῖς τρίτον ἀνάλογον προσευρεῖν.

"Εστωσαν οί δοθέντες δύο ἀφιθμοὶ οί A, B, καὶ δέον ἔστω ἐπισκέψασθαι, εἰ δυνατόν ἐστιν αὐτοῖς τρίτον ἀνάλογον προσευρεῖν.

Οί δη Α, Β ήτοι πρώτοι πρός άλληλους είσιν η ου. και εί πρώτοι πρός άλληλους είσιν, δέδεικται, ότι άδυνατόν έστιν αυτοίς τρίτον ανάλογον προσευρείν.

'Αλλὰ δὴ μὴ ἔστωσαν οἱ Α, Β πρῶτοι πρὸς ἀλλή10 λους, καὶ δ Β ἔαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Γ ποιείτω. δ Α δὴ τὸν Γ ἤτοι μετρεῖ ἢ οὐ μετρεῖ. μετρείτω πρότερον κατὰ τὸν Δ΄ ὁ Α ἄρα τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ Β
ἔαυτὸν πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν ὁ ἄρα ἐκ

15 τῶν Α, Δ ἴσος ἐστὶ τῷ ἀπὸ τοῦ Β. ἔστιν ἄρα ὡς
δ Α πρὸς τὸν Β, ὁ Β πρὸς τὸν Δ΄ τοῖς Α, Β ἄρα
τρίτος ἀριθμὸς ἀνάλογον προσηύρηται ὁ Δ.

'Αλλὰ δὴ μὴ μετρείτω ὁ Α τὸν Γ΄ λέγω, ὅτι τοῖς Α, Β ἀδύνατόν ἐστι τρίτον ἀνάλογον προσευρεῖν 20 ἀριθμόν. εἰ γὰρ δυνατόν, προσηυρήσθω ὁ Δ. ο ἄρα ἐκ τῶν Α, Δ ἴσος ἐστὶ τῷ ἀπὸ τοῦ Β. ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ Β ἐστιν ὁ Γ΄ ὁ ἄρα ἐκ τῶν Α, Δ ἴσος ἐστὶ τῷ Γ. ὥστε ὁ Α τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν' ὁ Α ἄρα τὸν Γ μετρεῖ κατὰ τὸν Δ. ἀλλὰ 25 μὴν ὑπόκειται καὶ μὴ μετρῶν' ὅπερ ἄτοπον. οὐκ ἄρα δυνατόν ἐστι τοῖς Α, Β τρίτον ἀνάλογον προσευρεῖν ἀριθμὸν, ὅταν ὁ Α τὸν Γ μὴ μετρῆ' ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{4.} ἐπισκέψασα φ (non F). 6. δέ φ (non F). ποῶτοι] postea add. Β. 7. καὶ εἰ] P, καὶ εἰ μέν F; εἰ μὲν οὖν ΒVq. εἰσίν] comp. F; εἰσί PVq. Post δέδεικται add. F: "ἐν τῷ

Sint dati duo numeri A, B. et propositum sit, ut inquiramus, num tertius eorum proportionalis inueniri possit.

Numeri A, B igitur aut inter se primi sunt aut non primi. et si inter se primi sunt, demonstratum est, tertium eorum proportionalem inueniri non posse

[prop. XVI]. uerum ne sint A, B inter se primi, et sit $B \times B = \Gamma$. A igitur numerum Γ aut me-

titur aut non metitur. prius eum secundum Δ metiatur. itaque $A \times \Delta = \Gamma$. uerum etiam $B \times B = \Gamma$. itaque $A \times \Delta = B^2$. quare $A:B=B:\Delta$ [VII, 19]. ergo numerorum A, B tertius proportionalis inuentus est Δ .

Uerum ne metiatur A numerum Γ . dico, numerorum A, B tertium proportionalem inueniri non posse. nam si fieri potest, inueniatur Δ . itaque

 $A \times \Delta = B^2$ [VII, 19];

sed $B^2 = \Gamma$. itaque $A \times \Delta = \Gamma$. quare A numerum Δ multiplicans numerum Γ effecit. itaque A numerum Γ secundum Δ metitur. at supposuimus, eundem non metiri; quod absurdum est. ergo fieri non potest, ut numerorum A, B tertius proportionalis inueniatur numerus, si Δ numerum Γ non metitur; quod erat demonstrandum.

ις θεωρήματι". 11. ἤτοι] supra m. 1 P. 12. πρότερον τὸν Γ F. 15. ἀπό] ἐν V. 17. προσεύρηται BFq. 19. ἀνάλογον] οm. V. 20. ἀριθμὸν ἀνάλογον V. προσευρήσθω BFV. 26. ἐστιν P. 27. Å] B q. μετρεῖ q. ὅπερ ἔδει δείξαι] om. BFq.

w.

Τριών ἀριθμών δοθέντων ἐπισκέψασθαι, πότε δυνατόν ἐστιν αὐτοῖς τέταρτον ἀνάλογον προσευρεῖν.

"Εστωσαν οί δοθέντες τοεῖς ἀριθμοὶ οί Α, Β, Γ, καὶ δέον ἔστω ἐπισκέψασθαι, πότε δυνατόν ἐστιν αὐτοὶς τέταρτον ἀνάλογον προσευρεῖν.

"Ητοι οὖν οὔν εἰσιν έξης ἀνάλογον, καὶ οἱ ἄκροι αὐτῶν πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν, ἢ έξης εἰσιν 10 ἀνάλογον, καὶ οἱ ἄκροι αὐτῶν οὔκ εἰσι πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους, ἢ οὕτε έξης εἰσιν ἀνάλογον, οὕτε οἱ ἄκροι αὐτῶν πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν, ἢ καὶ έξης εἰσιν ἀνάλογον, καὶ οἱ ἄκροι αὐτῶν πρῶτοι προς ἀλλήλους εἰσίν.

15 Εἰ μὲν οὖν οἱ Α, Β, Γ έξῆς εἰσιν ἀνάλογον, καὶ οἱ ἄκροι αὐτῶν οἱ Α, Γ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν, δέδεικται, ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν αὐτοῖς τέταρτον ἀνάλογον προσευρεῖν ἀριθμόν. μὴ ἔστωσαν δη οἱ Α, Β, Γ έξῆς ἀνάλογον τῶν ἀκρῶν πάλιν ὄντων πρώτων πρὸς

^{3.} $\pi \acute{o}\tau \epsilon$] $\epsilon \emph{l}$ Theon (BFVq). 6. $\pi \acute{o}\tau \epsilon$] $\epsilon \emph{l}$ Theon (BFVq). 8. $\mathring{\eta}\tau \acute{o}\iota$ $o \mathring{v} \emph{v}$] scrips; $\mathring{\eta}$ P; $o \emph{l}$ $o \mathring{\eta}$ A, B, Γ Theon (BFVq), P mg. m. rec. $o \mathring{v}\iota$ $\epsilon \acute{e}\xi \mathring{\eta}\varsigma$] $\mathring{\eta}\tau o \iota$ $\acute{e}\xi \mathring{\eta}\varsigma$ $\epsilon \emph{l}\sigma \iota v$ Theon (BFVq). $o \emph{l}$] om. V. 9. $a \mathring{v}\tau \acute{o}v$ $o \emph{l}$ A, Γ Theon (BFVq). $\mathring{\eta}$ $\acute{e}\xi \mathring{\eta}\varsigma - 13: \pi \varrho \acute{o}\varsigma$ $\mathring{a} \emph{l} \emph{l} \mathring{\eta} \emph{l}o v s \emph{l}\sigma \emph{l} \emph{l}$ $\mathring{\eta}$ o $\mathring{v}$ Theon (BFq, in ras. V). In V in mg. magna ras. est. 15. $u \alpha \emph{l}$ $\epsilon \emph{l}$ F. $u \alpha \emph{l}$] m. 2 V. 16. $\epsilon \emph{l}\sigma \emph{l}$ Vq. 18. $u \mathring{\eta}$ $\acute{e}\sigma \tau u \sigma \alpha v$ — p. 386, 19: $\acute{o}$ $v \mathring{\alpha} \varrho$ B] $\epsilon \emph{l}$ $o \grave{e} \emph{l}$ $o \mathring{v}$, $\acute{o}$ B Theon (Fq; idem B ($o \mathring{v} \varkappa$ supra) et V ($\epsilon \emph{l}$ $o \aleph$ $o \mathring{v}$ eras.)).

XIX.

Datis tribus numeris, quando fieri possit, ut quartus eorum proportionalis inueniatur, inquirere.

Sint dati tres numeri A, B, Γ , et propositum sit, ut inquiramus, quando quartus eorum proportionalis inueniri possit.

Itaque aut non sunt deinceps proportionales et extremi eorum inter se primi sunt, aut deinceps proportionales sunt et extremi eorum inter se primi non sunt, aut neque deinceps proportionales sunt nec extremi eorum inter se primi, aut et deinceps proportionales et extremi eorum inter se primi.

Iam si A, B, Γ deinceps proportionales sunt et extremi eorum A, Γ inter se primi, demonstratum est, quartum eorum proportionalem inueniri non posse [prop. XVII]. ne sint igitur A, B, Γ deinceps proportionales extremis rursus inter se primis manentibus. dico, ne sic quidem quartum eorum proportionalem inueniri posse. 1) nam si fieri potest, inueniatur

¹⁾ Hoc quidem falsum esse, quis non uidet? uerum dedit scholiasta Uaticanus (u. adn. crit.); erroris originem indicauit August II p. 351. neque enim E inueniri potest (p. 386, 4) inuento \(\precedut{\textit{D}}\). sed quod idem scripturam Theonis recepit, male rem egit; ea enim propositioni plene minime respondet. eque dem ut adfirmare non ausim, Euclidem talem errorem commisisse, ita scripturam codicis P retinendam puto, quia apertissime sic iam Theonis temporibus ferebatur (ideo enim ipsum eam mutauit), nec habemus, quo modo aliqua saltem probabilitate restituatur. nam Campanus (siue potius Arabes) liberrime, ut solet, locum mutauit. habet IX, 20: "datis tribus numeris continue proportionalibus, an sit aliquis quartus eis continue proportionalis inquirere". deinde: "idem potes perscrutari quotlibet continue proportional. propositis."

αλλήλους. λέγω, ὅτι καὶ οὕτως ἀδύνατόν ἐστιν αὐτοῖς τέταρτον ἀνάλογον προσευρεῖν. εἰ γὰρ δυνατόν, προσευρήσθω ὁ Δ, ὥστε εἶναι ὡς τὸν Α πρὸς τὸν Β, τὸν Γ προς τὸν Δ, καὶ γεγονέτω ὡς ὁ Β πρὸς τὸν δ Γ, ὁ Δ πρὸς τὸν Ε. καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς μὲν ὁ Α πρὸς τὸν Β, ὁ Γ πρὸς τὸν Δ, ὡς δὲ ὁ Β πρὸς τὸν Γ, ὁ Δ πρὸς τὸν Ε, δι' ἴσου ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Γ, ὁ Γ πρὸς τὸν Ε. οἱ δὲ Α, Γ πρῶτοι, οἱ δὲ πρῶτοι καὶ ἐλάχιστοι, οἱ δὲ ἐλάχιστοι μετροῦσι τοὺς τὸν 10 αὐτὸν λόγον ἔχοντας ὅ τε ἡγούμενος τὸν ἡγούμενον καὶ ὁ ἐπόμενος τὸν ἑπόμενον. μετρεῖ ἄρα ὁ Α τὸν Γ ὡς ἡγούμενος ηγούμενον. μετρεῖ δὲ καὶ ἑαυτόν ὁ Α ἄρα τοὺς Α, Γ μετρεῖ πρώτους ὅντας πρὸς ἀλλήλους ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τοῖς Α, Β, Γ 15 δυνατόν ἐστι τέταρτον ἀνάλογον προσευρεῖν.

'Αλλὰ δὴ πάλιν ἔστωσαν οἱ Α, Β, Γ ἔξῆς ἀνάλογον, οἱ δὲ Α, Γ μὴ ἔστωσαν πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους. λέγω, ὅτι δυνατόν ἐστιν αὐτοῖς τέταρτον ἀνάλογον προσευρεῖν. ὁ γὰρ Β τὸν Γ πολλαπλασιάσας 20 τὸν Δ ποιείτω ἱ Α ἄρα τὸν Δ ἤτοι μετρεῖ ἢ οὐ μετρεῖ. μετρείτω αὐτὸν πρότερον κατὰ τὸν Ε΄ ὁ Α ἄρα τὸν Ε πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ Β τὸν Γ πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν ὁ ἄρα ἐκ τῶν Α, Ε ἴσος ἐστὶ τῷ ἐκ τῶν Β, Γ. ἀνά-25 λογον ἄρα [ἐστὶν] ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, ὁ Γ πρὸς τὸν Ε΄ τοῖς Α, Β, Γ ἄρα τέταρτος ἀνάλογον προσηύρηται ὁ Ε.

'Αλλά δή μή μετοείτω δ Α τον Δ. λέγω, ότι άδύ-

Post άλλήλους add. in P: Ε λέγω, ὅτι καὶ οῦτως δυνατόν εἰ γὰο ὁ Α τὸν ὑπὸ Β, Γ μετοεῖ, προβήσεται ἡ δεῖξις ὁμοίως τοῖς ἔξῆς. εἰ δὲ οὐ μετοεῖ ὁ Α τὸν ὑπὸ Β, Γ, ἀδύνατον

A, ita ut sit $A:B=\Gamma:\Delta$, et fiat $B:\Gamma=\Delta:E$, et quoniam est $A:B=\Gamma:\Delta$, et $B:\Gamma=\Delta:E$, ex aequo erit $A:\Gamma=\Gamma:E$ [VII, 14]. sed A,Γ primi sunt, primi autem etiam minimi sunt [VII, 21], minimi autem eos, qui eandem rationem habent, metiuntur [VII, 20] praecedens praecedentem et sequens sequentem. itaque A numerum Γ metitur ut praecedens praecedentem. uerum etiam se ipsum metitur. itaque A numeros A,Γ metitur, qui inter se primi sunt; quod fieri non potest. ergo numerorum A,B,Γ quartus proportionalis inueniri non potest. at rursus numeri A,B,Γ deinceps proportionales sint, ne

sint autem A, Γ inter se primi. dico, fieri posse, ut quartus eorum proportionalis inueniatur. sit enim $B \times \Gamma = \Delta$. A igitur numerum Δ aut metitur aut non metitur. prius eum metiatur secundum E. itaque $A \times E = \Delta$. uerum etiam $B \times \Gamma = \Delta$. quare erit $A \times E = B \times \Gamma$. itaque $A : B = \Gamma : E$ [VII, 19]. ergo numerorum A, B, Γ quartus proportionalis inuentus est E. at ne metiatur A numerum Δ . dico.

αὐτοῖς τέταρτον ἀνάλογον προσευρεῖν. οἶον ἔστω ὁ μὲν Α τριῶν τινων, ὁ δὲ Β ἔξ, ὁ δὲ Γ ἔπτα. καὶ δῆλον, ὅτι δυνατόν. εἰ δὲ ὁ Α εἴη πέντε, οὐκέτι δυνατόν. καὶ ἀπλῶς, ὅτε μὲν ὁ Β πολλαπλάσιός ἐστι τοῦ Α, δυνατόν ἐστι τέταρτον ἀνάλογον εὐρεῖν εἰ δὲ μή, ἀδύνατον Ε΄; mg. m. 1: ἰστέον, ὅτι τὰ ὁβελισμένα σχόλιὰ εἰσιν. 15. ἐστιν Ρ. 16. Γ] om. Ρ. 20. Α ἄρα] Ρ; δὴ Α Theon (BFVq). ἤτοι] om. V. 21. αὐτόν] ΡF; om. BVq. 25. ἐστίν] om. P. 26. ἀνάλογον εἶς Ρ. προσεύρηται Β.

νατόν έστι τοῖς Α, Β, Γ τέταςτον ἀνάλογον προσευρεῖν ἀριθμόν. εἰ γὰρ δυνατόν, προσευρήσθω ὁ Ε· ὁ ἄρα ἐκ τῶν Α, Ε ἴσος ἐστὶ τῷ ἐκ τῶν Β, Γ. ἀλλὰ ὁ ἐκ τῶν Β, Γ ἐστιν ὁ Δ· καὶ ὁ ἐκ τῶν Α, Ε ἄρα τὸν Ε πολλαπλασιάσας τὸν Δ πεποίηκεν· ὁ Α ἄρα τὸν Δ μετρεῖ κατὰ τὸν Ε· ὥστε μετρεῖ ὁ Α τὸν Δ. ἀλλὰ καὶ οὐ μετρεῖ ὅπερ ἄτοπον. οὐκ ἄρα δυνατόν ἐστι τοῖς Α, Β, Γ τέταρτον ἀνάλογον προσευρεῖν ἀριθμόν, ὅταν ὁ Α τὸν 10 Δ μὴ μετρῆ. ἀλλὰ δὴ οἱ Α, Β, Γ μήτε έξῆς ἔστωσαν ἀνάλογον μήτε οἱ ἄκροι πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους. καὶ ὁ Β τὸν Γ πολλαπλασιάσας τὸν Δ ποιείτω. ὁμοίως δὴ δειχθήσεται, ὅτι εἰ μὲν μετρεῖ ὁ Α τὸν Δ, δυνατόν ἐστιν αὐτοῖς ἀνάλογον προσευρεῖν, εὶ δὲ οὐ με-15 τρεῖ, ἀδύνατον· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

x'.

Οί πρῶτοι ἀριθμοὶ πλείους εἰσὶ παντὸς τοῦ προτεθέντος πλήθους πρώτων ἀριθμῶν.

"Εστωσαν οί προτεθέντες πρώτοι ἀριθμοί οί Α, 20 Β, Γ΄ λέγω, ὅτι τῶν Α, Β, Γ πλείους εἰσί πρώτοι ἀριθμοί.

Εἰλήφθω γὰρ ὁ ὑπὸ τῶν A, B, Γ ἐλάχιστος μετρούμενος καὶ ἔστω ὁ ΔE , καὶ προσκείσθω τῷ ΔE μονὰς ἡ ΔZ . ὁ δὴ EZ ἤτοι πρῶτός ἐστιν ἢ οὔ.

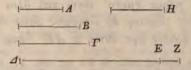
^{1.} ἐστιν P. 2. προσηνεήσθω F V. 3. ἀλλ' BF V. 10. μή] supra m. 1 F, οὐ supra m. 2 V. μετρήση F, μετρεί q. ἀλλὰ δή — 15: ἀδύνατον] om. B V q. 10. δή] μήτε F. έξῆς] οἱ έξῆς F. 12. ποιήτω φ (non F). 14. αὐτοῖς] αὐτοῖς τετάρτοις F. εἰ δέ] οὐδ' F. 15. ὅπερ ἔδει δείξαι] om. B q. 17. πρῶτοι ἀριθμοί] del. et supra scr. πράτων ἀριθμῶν m. 2 B. 18. προστεθέντος F. 23. καί] m. 2 B, om. V. 24. ΔZ] ΔZ F.

numerorum A, B, Γ quartum proportionalem inueniri non posse. nam si fieri potest, inueniatur E. itaque $A \times E = B \times \Gamma$ [VII, 19]. uerum $B \times \Gamma = \Delta$. quare $A \times E = \Delta$. itaque A numerum E multiplicans numerum Δ effecit. A igitur numerum Δ secundum E metitur. itaque A numerum Δ metitur. uerum etiam non metitur; quod absurdum est. ergo numerorum A, B, Γ quartus proportionalis inueniri non potest, ubi A numerum Δ non metitur. uerum A, B, Γ ne sint deinceps proportionales neu extremi inter se primi. et sit $B \times \Gamma = \Delta$. similiter demonstrabimus, si A numerum Δ metiatur, fieri posse, ut eorum quartus Γ 0 inueniatur proportionalis, sin non metiatur, fieri non posse; quod erat demonstrandum.

XX.

Primi numeri plures sunt quauis data multitudine primorum numerorum.

Sint dati numeri primi A, B, Γ . dico, plures esse primos numeros quam A, B, Γ . sumatur enim, quem

minimum metiuntur A, B, Γ [VII, 36] et sit ΔE , et numero ΔE adiiciatur unitas ΔZ . EZ igitur aut primus est aut non primus. prius sit primus. ergo in-

Uidetur scribendum esse lin. 14: αὐτοῖς τέταρτον ἀνάλογον; cfr. F.

έστω πρότερον πρώτος εύρημένοι ἄρα είσι πρώτοι άριθμοι οί A, B, Γ, EZ πλείους τών A, B, Γ.

'Αλλὰ δὴ μὴ ἔστω ὁ ΕΖ ποῶτος' ὑπὸ ποῶτου ἄρα τινὸς ἀριθμοῦ μετρεῖται. μετρείσθω ὑπὸ πρώ5 του τοῦ Η΄ λέγω, ὅτι ὁ Η οὐδευὶ τῶν Α, Β, Γ ἐστιν ὁ αὐτός. εἰ γὰρ δυνατόν, ἔστω. οἱ δὲ Α, Β, Γ τὸν ΔΕ μετροῦσιν' καὶ ὁ Η ἄρα τὸν ΔΕ μετρήσει. μετρεῖ δὲ καὶ τὸν ΕΖ' καὶ λοιπὴν τὴν ΔΖ μονάδα μετρήσει ὁ Η ἀριθμὸς ἄν' ὅπερ ἄτοπον. οὐκ ἄρα ὁ 10 Η ἐνὶ τῶν Α, Β, Γ ἐστιν ὁ αὐτός. καὶ ὑπόκειται πρῶτος. εὐρημένοι ἄρα εἰσὶ πρῶτοι ἀριθμοὶ πλείους τοῦ προτεθέντος πλήθους τῶν Α, Β, Γ οἱ Α, Β, Γ, Η΄ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

un'

Συγκείσθωσαν γὰρ ἄρτιοι ἀριθμοὶ ὁποσοιοῦν οί AB, $B\Gamma$, $\Gamma \triangle$, $\triangle E$ λέγω, ὅτι ὅλος ὁ $\triangle E$ ἄρτιός ἐστιν.

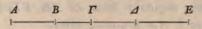
^{1.} Supra πρῶτος add. ἡ EZ m. rec. V. εἰσίν P, εἰσίν οί q. 2. ἀριθμοί] om. F. Γ] (prius) ΓΔ F, Δ del. m. 1. 6. δυνατόν, ἔστω] ὁ Η ἐγὶ τῶν Α, Β, Γ ἐστιν ὁ αὐτός Theon (BFVq). 7. ΔΕ] ΖΕ F. μετροῦσι BFVq. ΔΕ] ΖΕ F. 8. καί] καὶ ὁ Η F. ΕΖ] ΔΕ F. 10. καί] ὁ αὐτός δὲ καί P. 11. εἰσί] εἰσίν οί V. 13. Η] Η ἄρα ante ras. 6 litt. F. 15. συν — supra ser. B. 16. ἐστί Vq, comp. F. 17. ὁποσοιοῦν] e corr. V. 18. ΒΓ] in ras. P. ΓΔ] m. 2 V. 21. καί] supra lac. pergam. m. rec. F. 23. ὁ ΔΕ ἄρα ἐστίν F. ὅπερ ἔδει δειξαί] om. B.

uenti sunt primi numeri A, B, Γ , EZ plures numeris A, B, Γ . uerum ne sit EZ primus. itaque primus aliquis numerus eum metitur [VII, 31]. metiatur primus numerus H. dico, numerum H nulli numerorum A, B, Γ aequalem esse. nam si fieri potest, sit. uerum A, B, Γ numerum ΔE metitur. itaque etiam H numerum ΔE metitur. uerum etiam numerum EZ metitur. quare etiam¹) quae relinquitur, unitatem ΔZ metietur H, qui numerus est; quod absurdum est. ergo H nulli numerum A, B, Γ aequalis est. et suppositum est, H primum esse. ergo inuenti sunt primi numeri A, B, Γ , H plures data multitudine A, B, Γ ; quod erat demonstrandum.

XXI.

Si quotlibet numeri pares componuntur, totus par erit.

Componentur enim quotlibet numeri pares AB, $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, ΔE . dico, etiam totum AE parem esse.

nam quoniam singuli numeri AB, $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, ΔE pares sunt, partem dimidiam habent [VII def. 6]. quare etiam totus ΔE partem dimidiam habet. par autem numerus is est, qui in duas partes aequales diuiditur [id.]. ergo ΔE par est; quod erat demonstrandum.

¹⁾ U. ad VII, 28.

xB'.

Έὰν περισσοί ἀριθμοί ὁποσοιοῦν συντεθῶσιν, τὸ δὲ πλῆθος αὐτῶν ἄρτιον ἦ, ὁ ὅλος ἄρτιος ἔσται.

5 Συγκείσθωσαν γὰς πεςισσοί ἀριθμοί ὁσοιδηποτοῦτ ἄρτιοι τὸ πλῆθος οἱ AB, BΓ, ΓΔ, ΔΕ· λέγω, ὅπ ὅλος ὁ ΑΕ ἄρτιός ἐστιν.

Έπεὶ γὰο ἕκαστος τῶν ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ περιττός ἐστιν, ἀφαιρεθείσης μονάδος ἀφ' ἐκάστου ἕκα10 στος τῶν λοιπῶν ἄρτιος ἔσται ຜστε καὶ ὁ συγκείμενος ἐξ αὐτῶν ἄρτιος ἔσται. ἔστι δὲ καὶ τὸ πλῆθος
τῶν μονάδων ἄρτιον. καὶ ὅλος ἄρα ὁ ΑΕ ἄρτιός
ἐστιν ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

xy'.

15 Ἐὰν περισσοὶ ἀριθμοὶ ὁποσοιοῦν συντεθῶσιν, τὸ δὲ πλῆθος αὐτῶν περισσὸν ἡ, καὶ ὁ ὅλος περισσὸς ἔσται.

Συγκείσθωσαν γὰρ ὁποσοιοῦν περισσοὶ ἀριθμοί, ὧν τὸ πλῆθος περισσὸν ἔστω, οί ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ· λέγω, 20 ὅτι καὶ ὅλος ὁ ΑΔ περισσός ἐστιν.

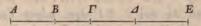
'Αφηρήσθω ἀπὸ τοῦ ΓΔ μονὰς ἡ ΔΕ΄ λοιπὸς ἄρα ὁ ΓΕ ἄρτιός ἐστιν. ἔστι δὲ καὶ ὁ ΓΑ ἄρτιος καὶ ὅλος ἄρα ὁ ΑΕ ἄρτιός ἐστιν. καί ἐστι μονὰς ἡ ΔΕ. περισσὸς ἄρα ἐστὶν ὁ ΑΔ΄ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{2.} συντεθώσι FVq. 3. δ] om. PVq. 4. ἐστιν F. 5. γάρ] m. 2 F. 6. ἄρτιοι] om. F. 8. ἐκάτερος F, corr. m. 2. 11. ἔστι] ἔστω P. 13. Inter ἐστιν et ὅπερ aliam demonstr. habet F; u. app. 15. ὁποσοιοῦν] om. V. συντεθώσι Vq. 17. δ] om. PBFVq; corr. August. 18. περισσοὶ ἀριθμοὶ ὁποσοιοῦν V. 19. οί] ὁ F. 22. ἐστιν] ἐστιν δὲ τῶν πρὸ αὐτοῦ F. ΓΑ] ΑΓ ΒVq. 23. ἔστιν] P,

XXII.

Si quotlibet numeri impares componuntur, et multitudo eorum par est, totus par erit.

Componantur enim quotlibet numeri impares numero pares AB, $B\Gamma$, ΓA , ΔE . dico, totum AE parem esse.

nam quoniam singuli numeri AB, $B\Gamma$, ΓA , ΔE impares sunt, unitate a singulis subtracta, qui relinquuntur, singuli pares erunt [VII def. 7]. quare etiam numerus ex iis compositus par erit [prop. XXI]. uerum etiam multitudo unitatum par est. ergo etiam totus ΔE par est [id.]; quod erat demonstrandum.

XXIII.

Si quotlibet numeri impares componuntur, et multitudo eorum impar est, etiam totus impar erit.

Componentur enim quotlibet numeri impares, quorum multitudo impar sit, AB, $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$. dico, etiam totum $A\Delta$ imparem esse.

$$A$$
 B
 Γ
 $E \triangle$

subtrahatur a $\Gamma \Delta$ unitas ΔE . itaque qui relinquitur, ΓE par est [VII def. 7]. uerum etiam $\Gamma \Delta$ par est [prop. XXII]. quare etiam totus ΔE par est [prop. XXI]. et ΔE unitas est. ergo $\Delta \Delta$ impar est [VII def. 7]; quod erat demonstrandum.

comp, F; έστι Vq. έστι] seq. ras. 1 litt. V, έστιν Β. 24. ἄφα] om. q. ὅπες ἔδει δεῖξαι] om. BFq.

10

xd'.

'Εὰν ἀπὸ ἀφτίου ἀφιθμοῦ ἄφτιος ἀφαιφεθῆ, ὁ λοιπὸς ἄφτιος ἔσται.

'Από γὰο ἀρτίου τοῦ ΑΒ ἄρτιος ἀφηρήσθω ὁ ΒΓ.

5 λέγω, ὅτι ὁ λοιπὸς ὁ ΓΑ ἄρτιός ἐστιν.

Έπεὶ γὰο ὁ AB ἄρτιός ἐστιν, ἔχει μέρος ῆμισυ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ $B\Gamma$ ἔχει μέρος ῆμισυ ὅστε καὶ λοιπὸς [ὁ ΓA ἔχει μέρος ῆμισυ] ἄρτιος [ἄρα] ἐστὶν ὁ $A\Gamma$. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

×

'Εὰν ἀπὸ ἀρτίου ἀριθμοῦ περισσὸς ἀφαιρεθῆ, ὁ λοιπὸς περισσὸς ἔσται.

'Απὸ γὰο ἀρτίου τοῦ ΑΒ περισσὸς ἀφηρήσθω ὁ

ΒΓ λέγω, ὅτι ὁ λοιπὸς ὁ ΓΑ περισσός ἐστιν.

15 'Αφηρήσθω γὰρ ἀπὸ τοῦ ΒΓ μονὰς ἡ ΓΔ. ὁ ΔΒ ἄρα ἄρτιός ἐστιν. ἔστι δὲ καὶ ὁ ΑΒ ἄρτιος καὶ λοιπὸς ἄρα ὁ ΑΔ ἄρτιός ἐστιν. καί ἐστι μονὰς ἡ ΓΔ. ὁ ΓΑ ἄρα περισσός ἐστιν. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

25'.

20 Ἐὰν ἀπὸ περισσοῦ ἀριθμοῦ περισσὸς ἀφαιρεθῆ, ὁ λοιπὸς ἄρτιος ἔσται.

'Απὸ γὰο περισσοῦ τοῦ ΑΒ περισσὸς ἀφηρήσθω ὁ ΒΓ· λέγω, ὅτι ὁ λοιπὸς ὁ ΓΑ ἄρτιός ἐστιν.

^{4.} ἀφηρήσθω ἄφτιος P. 5. ΓΑ] Γ P. ἔσται F. 7. ΒΓ] ΓΒ F. 8. ὁ ΓΑ — ημισυ] οm. P. ΓΑ] e corr. V. ἄφα] οm. P. 9. ὅπεφ ἔθει δειξαι] om. BVq. 11. Post πεφισσός add. F: ἀφιθμός (comp.). 14. ὅτι] ὅτι καί V. 15. ὁ] seq. ras. 2 litt. P. 16. ἔστι δέ — 17: ἐστιν] bis F, corr. m. 1. 16. ἔστι Ε ετιν P. 17. ἐστιν] P; comp. F; ἐστι Vq.

XXIV.

Si a numero pari par subtrahitur, reliquus par erit. Nam a pari numero AB par subtrahatur $B\Gamma$. dico, reliquum ΓA parem esse.

nam quoniam AB par est, partem dimidiam habet [VII def. 6]. eadem de causa etiam $B\Gamma$ partem dimidiam habet. ergo etiam reliquus $A\Gamma$ par est; quod erat demonstrandum.

XXV.

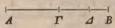
Si a numero pari impar subtrahitur, reliquus impar erit.

Nam a pari numero AB impar subtrahatur $B\Gamma$. dico, reliquum ΓA imparem esse.

subtrahatur enim a $B\Gamma$ unitas $\Gamma\Delta$. itaque ΔB par est [VII def. 7]. uerum etiam AB par est. quare etiam reliquus $A\Delta$ par est [prop. XXIV]. et unitas est $\Gamma\Delta$. ergo ΓA impar est [VII def. 7]; quod erat demonstrandum.

XXVI.

Si a numero impari impar subtrahitur, reliquus par erit.

Nam ab impari numero AB impar subtrahatur $B\Gamma$. dico, reliquum ΓA parem esse.

5

Ἐπεὶ γὰο ὁ AB περισσός ἐστιν, ἀφηρήσθω μονὰς ἡ BA· λοιπὸς ἄρα ὁ AA ἄρτιός ἐστιν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ ΓA ἄρτιός ἐστιν· ὅστε καὶ λοιπὸς ὁ ΓA ἄρτιός ἐστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ug'.

Έὰν ἀπὸ περισσοῦ ἀριθμοῦ ἄρτιος ἀφαιρεθῆ, ὁ λοιπὸς περισσὸς ἔσται.

'Απὸ γὰο περισσοῦ τοῦ ΑΒ ἄρτιος ἀφηρήσθω ὁ

ΒΓ λέγω, ὅτι ὁ λοιπὸς ὁ ΓΑ περισσός ἐστιν.

10 'Αφηρήσθω [γὰρ] μονὰς ἡ ΑΔ' ὁ ΔΒ ἄρα ἄρτιός ἐστιν. ἔστι δὲ καὶ ὁ ΒΓ ἄρτιος καὶ λοιπὸς ἄρα ὁ ΓΔ ἄρτιός ἐστιν. περισσὸς ἄρα ὁ ΓΑ' ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

un'.

Έὰν περισσός ἀριθμὸς ἄρτιον πολλαπλα-15 σιάσας ποιῆ τινα, ὁ γενόμενος ἄρτιος ἔσται.

Περισσός γὰρ ἀριθμός ὁ Α ἄρτιον τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ ποιείτω λέγω, ὅτι ὁ Γ ἄρτιός ἐστιν.

Ἐπεὶ γὰρ ὁ Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πε20 ποίηπεν, ὁ Γ ἄρα σύγκειται ἐκ τοσούτων ἴσων τῷ Β,
ὅσαι εἰσὶν ἐν τῷ Α μονάδες. καί ἐστιν ὁ Β ἄρτιος ὁ Γ ἄρα σύγκειται ἐξ ἀρτίων. ἐὰν δὲ ἄρτιοι ἀριθμοὶ ὁποσοιοῦν συντεθῶσιν, ὁ ὅλος ἄρτιός ἐστιν. ἄρτιος ἄρα ἐστὶν ὁ Γ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{2.} ἐστιν] P, comp. F; ἐστι Vq. 4. ΓΑ] ΑΓ BVq. 7. ἔσται] ἐστιν comp. F. 9. ὁ] (alt.) om, q. ΓΑ] e corr. V. 10. γάρ] om. P. ἄρα] om. q. 12. ἐστι q. Seq. in V: ἔστι δὲ καὶ μονὰς ἡ ΔΑ. ἄρα ἐστίν V. 14. περισσός] supra F. 16. περισσός γὰρ ἀριθμός] ἀριθμός γάρ F. 23. τεθῶσιν P. ὁ] om. q.

nam quoniam AB impar est, subtrahatur unitas BA. itaque reliquus AA par est. eadem de causa etiam ΓA par est [VII def. 7].\(^1) ergo etiam qui relinquitur, ΓA par est [prop. XXIV]; quod erat demonstrandum.

XXVII.

Si a numero impari par subtrahitur, reliquus impar erit.

Nam a numero impari AB par subtrahatur $B\Gamma$. dico, reliquum ΓA imparem esse.

nam subtrahatur unitas $A\Delta$. itaque ΔB par est [VII def. 7]. uerum etiam $B\Gamma$ par est. quare etiam reliquus $\Gamma\Delta$ par est [prop. XXIV]. ergo $\Gamma\Lambda$ impar est [VII def. 7]; quod erat demonstrandum.

XXVIII.

Si numerus impar parem multiplicans numerum aliquem effecerit, numerus productus par erit.

Nam impar numerus A parem B multiplicans numerum Γ efficiat. dico, numerum Γ parem esse.

nam quoniam $A >\!\!\!\!> B = \Gamma$, numerus Γ ex totidem numeris numero B aequalibus compositus est, quot sunt unitates in A [VII def. 15]. et B par est. Γ igitur ex paribus compositus est. sin quotlibet numeri pares componuntur, totus par est [prop. XXI]. ergo Γ par est; quod erat demonstrandum.

¹⁾ Nam supposuimus, IB imparem esse.

no'.

Ἐὰν περισσὸς ἀριθμὸς περισσὸν ἀριθμὸν πολλαπλασιάσας ποιῆ τινα, ὁ γενόμενος περισσὸς ἔσται.

5 Περισσός γὰρ ἀριθμὸς ὁ Α περισσόν τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ ποιείτω· λέγω, ὅτι ὁ Γ περισσός ἐστιν.

'Επεὶ γὰο ὁ Α τὸν Β πολλαπλασιάσας τὸν Γ πεποίηκεν, ὁ Γ ἄρα σύγκειται ἐκ τοσούτων ἴσων τῷ
10 Β, ὅσαι εἰσὶν ἐν τῷ Α μονάδες. καί ἐστιν ἐκάτερος
τῶν Α, Β περισσός ὁ Γ ἄρα σύγκειται ἐκ περισσῶν
ἀριθμῶν, ὧν τὸ πλῆθος περισσόν ἐστιν. ὥστε ὁ Γ
περισσός ἐστιν ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

2'.

Περισσός γαρ άριθμός ὁ Α άρτιον τὸν Β μετρείτω λέγω, ὅτι καὶ τὸν ημισυν αὐτοῦ μετρήσει.

Έπει γὰρ ὁ Α τὸν Β μετρεῖ, μετρείτω αὐτὸν κα20 τὰ τὸν Γ΄ λέγω, ὅτι ὁ Γ οὐκ ἔστι περισσός. εἰ γὰρ
δυνατόν, ἔστω. καὶ ἐπεὶ ὁ Α τὸν Β μετρεῖ κατὰ
τὸν Γ, ὁ Α ἄρα τὸν Γ πολλαπλασιάσας τὸν Β πεποίηκεν. ὁ Β ἄρα σύγκειται ἐκ περισσῶν ἀριθμῶν,
ὧν τὸ πλῆθος περισσόν ἐστιν. ὁ Β ἄρα περισσός
25 ἐστιν. ὅπερ ἄτοπον. ὑπόκειται γὰρ ἄρτιος. οὐκ ἄρα

^{3.} ποιεῖ F, sed corr. 12. ὧν] om. B, περισσῶν V m. 2 e corr. τό] m. 2 V. περισσῶν ἐστιν] ὁ δὲ συγκείμενος ἐκ περισσῶν ἀριθμῶν περισσῶν (add. m. 2) τὸ πλῆθος περισσῶς ἐστιν V. 16. ῆμισυ Fq. 17. περισσός — 18: μετρήσει]

XXIX.

Si impar numerus imparem numerum multiplicans numerum aliquem effecerit, numerus productus impar erit.

Nam impar numerus A imparem numerum B multiplicans numerum Γ efficiat. dico, numerum Γ imparem esse.

nam quoniam $A \times B = \Gamma$, numerus Γ ex totidem numeris numero B aequalibus compositus est, quot unitates sunt in A [VII def. 15]. et uterque A, B impar est. itaque Γ compositus est ex imparibus numeris, quorum multitudo impar est. ergo Γ impar est [prop. XXIII]; quod erat demonstrandum.

XXX.

Si numerus impar parem numerum metitur, etiam dimidium eius metietur.

Nam impar numerus A parem B metiatur. dico, eum etiam dimidium eius metiri.

nam quoniam A numerum B metitur, metiatur secundum Γ . dico, Γ imparem non essenam si fieri potest, impar sit. et quoniam A numerum B secundum Γ metitur, erit $A \times \Gamma = B$.

 $B\perp$ itaque B compositus est ex numeris imparibus, quorum multitudo impar est. itaque B impar est [prop. XXIII]; quod absurdum est; nam supposuimus,

mg. m. 1 F. 18. τόν] corr. ex τό m. 1 F. 21. ἔσται φ. 22. ἄφα] om. V. 23. ἄφα Β V.

ό Γ περισσός έστιν· ἄρτιος ἄρα έστλν ὁ Γ. ὅστε ὁ Α τὸν Β μετρεῖ ἀρτιάκις. διὰ δὴ τοῦτο καλ τὸν ἡμισυν αὐτοῦ μετρήσει· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λα'.

Σὰν περισσὸς ἀριθμὸς πρός τινα ἀριθμὸν πρῶτος η
, καὶ πρὸς τὸν διπλασίονα αὐτοῦ πρῶτος ἔσται.

Περισσός γὰρ ἀριθμὸς ὁ A πρός τινα ἀριθμὸν τὸν B πρῶτος ἔστω, τοῦ δὲ B διπλασίων ἔστω ὁ Γ · 10 λέγω, ὅτι ὁ A [καὶ] πρὸς τὸν Γ πρῶτός ἐστιν.

Εἰ γὰο μή εἰσιν [οί Α, Γ] ποῶτοι, μετρήσει τις αὐτοὺς ἀριθμός. μετρείτω, καὶ ἔστω ὁ Δ. καί ἐστιν ὁ Α περισσός περισσὸς ἄρα καὶ ὁ Δ. καὶ ἐπεὶ ὁ Δ περισσὸς ἄν τὸν Γ μετρεῖ, καὶ ἐστιν ὁ Γ ἄρτιος, 15 καὶ τὸν ῆμισυν ἄρα τοῦ Γ μετρήσει [ὁ Δ]. τοῦ δὲ Γ ῆμισῦ ἐστιν ὁ Β΄ ὁ Δ ἄρα τὸν Β μετρεῖ. μετρεῖ δὲ καὶ τὸν Α. ὁ Δ ἄρα τοὺς Α, Β μετρεῖ πρώτους ὄντας πρὸς ἀλλήλους ὅπερ ἐστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ὁ Α πρὸς τὸν Γ πρῶτος οὔκ ἐστιν. οἱ Α, Γ ἄρα 20 πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσίν ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

AB'.

Τῶν ἀπὸ δύαδος διπλασιαζομένων ἀφιθμων ἕκαστος ἀφτιάκις ἄφτιός ἐστι μόνον.

'Απὸ γὰο δύαδος τῆς Α δεδιπλασιάσθωσαν όσοι-

^{1.} Éstèv ὁ Γ] ὁ Γ V, Éstév F. 2. τοῦτον φ . τόν] τό P. 3. ἣμισυ PF. ὅπες ἔδει δείξαι] m. 2 V, om. BF q. 6. διπλάσιον BV. 9. διπλάσιος Vq. 10. καί] om. P. 11. οί A, Γ] supra m. 1 P. 12. καί ἐστιν — 13: ὁ Δ] mg. m. 2 V. 12. ἐστιν] ἐπεί ἐστιν Γ ; ἔστω Γ 0. 13. περισσὸς ἄρα] ἔστιν ἄρα περισσὸς F. 15. ἢμισυ Γ 1. ὁ Δ] om. P. 16.

eum parem esse. itaque Γ impar non est. par igitur est Γ . quare A numerum B secundum parem numerum metitur. ergo¹) etiam dimidium eius metietur; quod erat demonstrandum.

XXXI.

Si impar numerus ad numerum aliquem primus est, etiam ad duplicem eius primus erit.

Nam impar numerus A ad numerum aliquem B primus sit, et sit $\Gamma = 2B$. dico, A ad Γ primum esse. nam si non sunt primi, numerum B rest et sit Δ . et A impar est. itaque etiam Δ impar est. et quoniam Δ impar numerum Γ metitur, et Γ par est, etiam dimidium numeri Γ metietur. uerum $B = \frac{1}{2}\Gamma$. itaque Δ numerum B metitur. uerum etiam numerum A metitur. Δ igitur numeros A, B metitur, qui inter se primi sunt; quod fieri non potest. itaque fieri non potest, ut A ad Γ primus non sit. ergo A, Γ inter se primi sunt; quod erat demonstrandum.

XXXII.

Qui inde a binario semper conduplicando producuntur numeri, singuli solum pariter pares sunt.

Nam a binario A quotlibet numeri semper condu-

Nam dimidium secundum numerum dimidium metietur quam totum.

ημισυς BVq. 19. τόν] τό F. Γ] corr. ex BV. Post A in F del. B. 22. δι- in ras. 6 litt. V. 23. έστιν P. 24. A] non liquet F.

Euclides, edd. Heiberg et Menge. II.

δηποτοῦν ἀριθμοὶ οἱ B, Γ , Δ · λέγω, ὅτι οἱ B, Γ , Δ ἀρτιάχις ἄρτιοἱ εἰσι μόνον.

Ότι μὲν οὖν ἕκαστος [τῶν Β, Γ, Δ] ἀρτιάκις ἄρτιός ἐστιν, φανερόν ἀπὸ γὰρ δυάδος ἐστὶ διπλασιασ
5 θείς. λέγω, ὅτι καὶ μόνον. ἐκκείσθω γὰρ μονάς. ἐπεὶ οὖν ἀπὸ μονάδος ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογόν εἰσιν, ὁ δὲ μετὰ τὴν μονάδα ὁ Α πρῶτός ἐστιν, ὁ μέγιστος τῶν Α, Β, Γ, Δ ὁ Δ ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου μετρηθήσεται παρὲξ τῶν Α, Β, Γ. καί ἐστιν

10 ἕκαστος τῶν Α, Β, Γ ἄρτιος ὁ Δ ἄρα ἀρτιάκις ἄρτιός ἐστι μόνον. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι [καὶ] ἐκάτερος τῶν Β, Γ ἀρτιάκις ἄρτιός ἐστι μόνον ὅπερ ἔδει δείξαι.

15 'Εὰν ἀριθμὸς τὸν ῆμισυν ἔχη περισσόν, ἀρτιάχις περισσός ἐστι μόνον.

'Αριθμός γαρ ό Α τον ημισυν έχέτω περισσόν' λέγω, ότι ό Α αρτιάκις περισσός έστι μόνον.

Ότι μεν οὖν ἀρτιάκις περισσός ἐστιν, φανερόν το γὰρ ῆμισυς αὐτοῦ περισσός ὧν μετρεῖ αὐτὸν ἀρτιάκις. λέγω δή, ὅτι καὶ μόνον. εἰ γὰρ ἔσται ὁ Α καὶ ἀρτιάκις ἄρτιος, μετρηθήσεται ὑπὸ ἀρτίου κατὰ ἄρτιον ἀριθμόν ὅστε καὶ ὁ ῆμισυς αὐτοῦ μετρηθήσεται ὑπὸ ἀρτίου ἀριθμοῦ περισσός ὧν ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. 5 ὁ Α ἄρα ἀρτιάκις περισσός ἐστι μόνον ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

^{1.} B] (bis) A, B F. 3. οὖν] om. P. τῶν B, Γ, τ] om. P. A, B F. ἄρτιον, -ον eras. V. 4. ἐστιν] comp. Fq; ἐστι PV. ἀπὸ γάρ] αὐτό (e corr.) γὰρ ἀπό F. ἐστί] ἐστίν ἔπαστος F. 5. λέγω δή B Vq. μονὰς ἡ Ε Vq; ἡ Ε postea insert. B. 11. καί] om. P. ἔπαστος P. 15. ῆμισν F. 16. ἐστιν P. 17. ῆμισν F. 18. ἐστιν P. 19. ἐστιν P, comp. F; ἐστι Vq. 20. ῆμισν F. αὐτός φ (non F). 22. καί] om. F. Post ἄρτιος add. V: ὁ ῆμισνς αὐτοῦ ἄρτιός ἐστι καί; idem B m. rec. 28. ῆμισν F.

plicando producantur B, Γ, Δ . dico, numeros B, Γ, Δ solum pariter pares esse. iam singulos numeros B, ----- B Γ , Δ pariter pares esse, manifestum est. nam a binario semper conduplicando producti sunt [VII def. 8]. dico, eos etiam solum pariter pares esse. sumatur enim unitas. iam quoniam ab unitate quotlibet numeri deinceps proportionales sunt, et unitati proximus A primus est, maximum numerorum A, B, Γ , Δ numerum Δ nullus alius metietur praeter A, B, I [prop. XIII]. et singuli numeri A, B, Γ pares sunt. ergo Δ solum pariter par est [VII def. 8]. similiter demonstrabimus, etiam utrumque B, Γ solum pariter parem esse; quod erat demonstrandum.

XXXIII.

Si numerus aliquis dimidium imparem habet, solum pariter impar est.

Nam numerus A dimidium habeat imparem. dico,

numerum A solum pariter imparem esse. iam pariter imparem eum esse, manifestum est; nam dimidius eius, qui impar est, eum pariter metitur [VII def. 9]. dico, eum etiam solum pariter imparem esse. nam si A etiam pariter par erit, par eum numerus secundum parem numerum metietur [VII def. 8]. quare etiam dimidium eius, qui impar est, par numerus metietur; quod absurdum est. ergo A solum pariter impar est; quod erat demonstrandum.

20

$\lambda\delta'$.

Ἐὰν ἀριθμὸς μήτε τῶν ἀπὸ δυάδος διπλασιαζομένων ἦ μήτε τὸν ῆμισυν ἔχη περισσόν, ἀρτιάχις τε ἄρτιός ἐστι καὶ ἀρτιάχις περισσός.

Ήριθμός γὰρ ὁ Α μήτε τῶν ἀπὸ δυάδος διπλασιαζομένων ἔστω μήτε τὸν ῆμισυν ἐχέτω περισσόν· λέγω, ὅτι ὁ Α ἀρτιάκις τέ ἐστιν ἄρτιος καὶ ἀρτιάκις περισσός.

Ότι μέν οὖν ὁ Α ἀρτιάκις ἐστὶν ἄρτιος, φανερόν τὸν γὰρ ῆμισυν οὐκ ἔχει περισσόν. λέγω δή, ὅτι καὶ ἀρτιάκις περισσός ἐστιν. ἐὰν γὰρ τὸν Α τέμνωμεν δίχα καὶ τὸν ῆμισυν αὐτοῦ δίχα καὶ τοῦτο ἀεὶ ποιῶμεν, καταντήσομεν εἰς τινα ἀριθμὸν περισσόν, Ὁς μετρήσει τὸν Α κατὰ ἄρτιον ἀριθμόν. εἰ γὰρ οῦ, 15 καταντήσομεν εἰς δυάδα, καὶ ἔσται ὁ Α τῶν ἀπὸ δυάδος διπλασιαζομένων ὅπερ οὐχ ὑπόκειται. ώστε ὁ Α ἀρτιάκις περισσός ἐστιν. ἐδείχθη δὲ καὶ ἀρτιάκις ἄρτιος. ὁ Α ἄρα ἀρτιάκις τε ἄρτιός ἐστι καὶ ἀρτιάκις περισσός ὅπερ ἔδει δείξαι.

λε'.

Έὰν ὧσιν δσοιδηποτοῦν ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον, ἀφαιρεθῶσι δὲ ἀπό τε τοῦ δευτέρου

XXXIV.

Si numerus aliquis nec ex iis est, qui a binario semper conduplicando producuntur, nec dimidium imparem habet, et pariter par est et pariter impar.¹)

Nam numerus A ne sit ex iis, qui a binario
semper conduplicando producuntur, neue
dimidium imparem habeat. dico, numerum A et pariter parem et pariter imparem esse.

iam numerum A pariter parem esse, manifestum est [VII def. 8]; nam dimidium imparem non habet. dico, eundem pariter imparem esse. nam si A in duas partes aequales diviserimus et rursus dimidium et idem semper deinceps fecerimus, aliquando ad numerum perueniemus, qui numerum A secundum numerum parem metitur. nam si minus, ad binarium perueniemus, et A ex iis erit, qui a binario semper conduplicando producuntur; quod est contra hypothesim. quare A pariter impar erit [VII def. 9]. sed demonstratum est, eundem pariter parem esse. ergo A et pariter par et pariter impar est; quod erat demonstrandum.

XXXV.

Si quotlibet numeri deinceps proportionales sunt, et a secundo et ultimo numeri primo aequales sub-

Propp. 33-34 aliter citat Iamblichus in Nicom. p. 32. de hoc loco et de Euclidis divisione numerorum u. Studien p. 197 sq.

περισσόν, δς μετρήσει τὸν A κατὰ ἄρτιον ἀριθμόν (BFVq). 15. καταντήσωμεν P_2 , καταν- in ras. m. 2 V. 16. ὥστε] ὥσπερ P_2 . 17. A καί BVq. περισσός — ἀρτιάκις m. rec. B. 18. A] A φ . τε] om. VP_2 . 22. τε] τοῦ φ (non F), om. BVq.

καὶ τοῦ ἐσχάτου ἴσοι τῷ πρώτῳ, ἔσται ὡς ἡ τοῦ δευτέρου ὑπεροχὴ πρὸς τὸν πρῶτον, οὕ-τως ἡ τοῦ ἐσχάτου ὑπεροχὴ πρὸς τοὺς πρὸ ἑαυτοῦ πάντας.

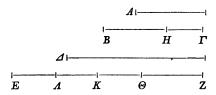
5 "Εστωσαν όποσοιδηποτοῦν ἀριθμοὶ έξῆς ἀνάλογον οι A, $B\Gamma$, Δ , EZ ἀρχόμενοι ἀπὸ έλαχίστου τοῦ A, καὶ ἀφηρήσθω ἀπὸ τοῦ $B\Gamma$ καὶ τοῦ EZ τῷ A ἴσος έκάτερος τῶν BH, $Z\Theta$: λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς ὁ $H\Gamma$ πρὸς τὸν A, οῦτως ὁ $E\Theta$ πρὸς τοὺς A, $B\Gamma$, Δ .

Κείσθω γὰο τῷ μὲν ΒΓ ἴσος ὁ ΖΚ, τῷ δὲ Δ 10 έσος ο ΖΛ. καλ έπελ ὁ ΖΚ τῷ ΒΓ ἴσος έστίν, ὧν δ ΖΘ τῷ ΒΗ ἴσος ἐστίν, λοιπὸς ἄρα ὁ ΘΚ λοιπῶ τῷ ΗΓ ἐστιν ἴσος. καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς ὁ ΕΖ πρὸς $\dot{r}\dot{o}\nu$ Δ , our $\dot{o}$ $\dot{o}$ Δ $\dot{r}\dot{o}\dot{o}$ $\dot{o}$ $\dot{$ 15 τὸν A, ἴσος δὲ ὁ μὲν Δ τῷ $Z\Lambda$, ὁ δὲ $B\Gamma$ τῷ ZK, ό δε Α τῷ ΖΘ, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ ΕΖ πρὸς τὸν ΖΑ, ούτως ὁ ΛΖ πρὸς τὸν ΖΚ καὶ ὁ ΖΚ πρὸς τὸν ΖΘ. διελόντι, ώς ὁ ΕΛ πρὸς τὸν ΛΖ, οῦτως ὁ ΛΚ πρὸς τὸν ΖΚ καὶ ὁ ΚΘ πρὸς τὸν ΖΘ. ἔστιν ἄρα καὶ ὡς 20 είς τῶν ἡγουμένων πρὸς ἕνα τῶν ἑπομένων, οὕτως απαντες οι ήγούμενοι πρός απαντας τούς έπομένους. ἔστιν ἄρα ώς ὁ ΚΘ πρὸς τὸν ΖΘ, οῦτως οί ΕΛ, AK, $K\Theta$ $\pi \rho \delta \varsigma$ $\tau \circ \dot{\nu} \varsigma$ AZ, ZK, ΘZ . $l \sigma \circ \varsigma$ $\delta \dot{\epsilon}$ δ $\mu \dot{\epsilon} \nu$ $K\Theta \tau \tilde{\varphi} \Gamma H$, $\delta \delta \tilde{\epsilon} Z\Theta \tau \tilde{\varphi} A$, of $\delta \tilde{\epsilon} AZ$, ZK, ΘZ

^{1.} τοῦ] om. V. 2. τόν] τό φ (non F). 4. ἄπαντας F, ὅπαντας φ . 5. ὁσοιδηποτοῦν V, in F -δη- a φ in -δε- mutat. 6. ἀπὸ τοῦ φ , post ἀπό ras. 3 litt. B. Λ] Δ φ (non F). 7. τοῦ] (alt.) postea insert F. 8. BH] P; ΓH F, $H\Gamma$ BV q. ἐστίν] om. F. $H\Gamma$] P, BH BFV q. 10. τῷ] τῶν Bq. μ έν] om. BV; in B m. 2 ex τῶν fecit τῷ μ έν. ZK] ZH φ (non F). 12. BH] P, ΓH F, $H\Gamma$ BV q. ἐστί q. 13. $H\Gamma$] P, HB BFV q. ἐπεί] om. F. 14. τόν] (alt.) zό φ (non F). 16. EZ] ΘZ φ (non F). $Z\Lambda$] ΛZ Bq.

trahuntur, erit ut excessus secundi ad primum, ita excessus ultimi ad omnes praecedentes.

Sint quotlibet numeri deinceps proportionales A, $B\Gamma$, Δ , EZ ab A minimo incipientes, et ab $B\Gamma$, EZ

numero A aequales subtrahantur BH, $Z\Theta$. dico, esse $H\Gamma: A = E\Theta: A + B\Gamma + \Delta$.

ponatur enim $ZK = B\Gamma$ et $Z\Lambda = \Delta$. et quoniam est $ZK = B\Gamma$ et $Z\Theta = BH$, erit $\Theta K = H\Gamma$. et quoniam est $EZ: \Delta = \Delta: B\Gamma = B\Gamma: A$ [VII, 13], et $\Delta = Z\Lambda$, $B\Gamma = ZK$, $A = Z\Theta$, erit

 $EZ: Z\Lambda = \Lambda Z: ZK = ZK: Z\Theta.$

subtrahendo [VII, 11. 13] erit

$$E \Lambda : \Lambda Z = \Lambda K : ZK = K\Theta : Z\Theta.$$

itaque etiam ut unus praecedentium ad unum sequentium, ita omnes praecedentes ad omnes sequentes [VII, 12]. itaque erit

 $K\Theta: Z\Theta = EA + AK + K\Theta: AZ + ZK + \Theta Z.$ uerum est $K\Theta = \Gamma H, Z\Theta = A,$

$$AZ + ZK + \Theta Z = \Delta + B\Gamma + A$$
.

^{17.} ΔZ] $Z\Delta$ FV. ZK] (alt.) KZ P. 18. $\alpha \alpha \dot{\alpha} \alpha \dot{\alpha} \alpha \dot{\alpha} c$ V. $\tau \dot{\alpha} \nu$] om. q. 19. ZK] KZ F. $K\Theta$] Θ e corr. m. 1 q. $\kappa \alpha \dot{\alpha}$] om. V. 22. $\tau \dot{\alpha} \nu$] om. F. of] δ F. 23. ΔZ] corr. ex ΔZ m. 1 q. ZK] KZ BV q. ΘZ] $Z\Theta$ P. 24. ΓH] P, BH BFV q. $\delta \dot{\epsilon}$] (prius) m. 2 V. ZK] KZ BV q. ΘZ] $Z\Theta$ P.

τοῖς Δ, ΒΓ, Α΄ ἔστιν ἄρα ὡς ὁ ΓΗ πρὸς τὸν Α, οὕτως ὁ ΕΘ πρὸς τοὺς Δ, ΒΓ, Α. ἔστιν ἄρα ὡς ἡ τοῦ δευτέρου ὑπεροχὴ πρὸς τὸν πρῶτον, οὕτως ἡ τοῦ ἐσχάτου ὑπεροχὴ πρὸς τοὺς πρὸ ἑαυτοῦ πάντας. 5 ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λ5'.

'Εὰν ἀπὸ μονάδος ὁποσοιοῦν ἀφιθμοὶ έξῆς ἐπτεθῶσιν ἐν τῆ διπλασίονι ἀναλογία, ἔως οὖ ὁ σύμπας συντεθεὶς πρῶτος γένηται, καὶ 10 ὁ σύμπας ἐπὶ τὸν ἔσχατον πολλαπλασιασθεὶς ποιῆ τινα, ὁ γενόμενος τέλειος ἔσται.

'Απὸ γὰς μονάδος ἐκκείσθωσαν ὁσοιδηποτοῦν ἀςιθμοὶ ἐν τῆ διπλασίονι ἀναλογία, ἕως οὖ ὁ σύμπας συντεθεὶς πρῶτος γένηται, οἱ Α, Β, Γ, Δ, καὶ τῷ 15 σύμπαντι ἴσος ἔστω ὁ Ε, καὶ ὁ Ε τὸν Δ πολλαπλασιάσας τὸν ΖΗ ποιείτω. λέγω, ὅτι ὁ ΖΗ τέλειός ἐστιν.

Θσοι γάρ εἰσιν οἱ A, B, Γ , Δ τῷ πλήθει, τοσοῦτοι ἀπὸ τοῦ E εἰλήφθωσαν ἐν τῷ διπλασίονι ἀναλο-20 γία οἱ E, Θ K, Λ , M· δι' ἴσου ἄρα ἐστὶν ὡς ὁ Λ πρὸς τὸν Δ , οὕτως ὁ E πρὸς τὸν M. ὁ ἄρα ἐκ τῶν E, Δ ἴσος ἐστὶ τῷ ἐκ τῶν A, M. καί ἐστιν ὁ ἐκ τῶν E, Δ ὁ ZH· καὶ ὁ ἐκ τῶν A, M ἄρα ἐστὶν ὁ ZH. ὁ A ἄρα τὸν M πολλαπλασιάσας τὸν ZH πε-25 ποίηκεν· ὁ M ἄρα τὸν ZH μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν τῷ

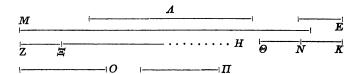
^{1.} ἔστιν ἄρα — 2: Δ, ΒΓ, Λ] om. q. 1. ΓΗ] P; HB F; BH BV. 2. ΕΘ] E postea insert. F. τούς] om. F. 4. ἄπαντας F. 5. ὅπερ ἔδει δείξαι] om. Bq. Post δείξαι in P add. lin. 7-21: τὸν M cum quibusdam discrepantiis (P_2) , dein περιττὸν ἐχέτω, et deinde p. 404, 7-19 (P_2) , in mg. περιττόν et in fine τὸ περιττὸν τοῦτο σφάλμα ἐστίν. 9. σύμπας σὰν τῆ μονάδι F. 11. ἔσται τέλειος q. 12. ὁσοιδη-

itaque $\Gamma H: A = E\Theta: A + B\Gamma + A$. ergo est ut excessus secundi ad primum, ita excessus ultimi ad omnes praecedentes; quod erat demonstrandum.

XXXVI.

Si ab unitate quotlibet numeri deinceps in proportione duplicata proponuntur, donec totus ex omnibus compositus primus fiat, et totus ultimum multiplicans numerum aliquem effecerit, numerus inde productus perfectus erit.

Nam ab unitate proponantur quotlibet numeri in proportione duplicata, donec totus ex omnibus com-

positus primus fiat, A, B, Γ , Δ , et toti aequalis sit E, et sit $E \times \Delta = ZH$. dico, ZH perfectum essenam quot sunt A, B, Γ , Δ multitudine, totidem ab E sumantur in proportione duplicata E, ΘK , Δ , M. itaque ex aequo erit [VII, 14] $A: \Delta = E: M$. itaque $E \times \Delta = A \times M$ [VII, 19]. et $E \times \Delta = ZH$. quare $A \times M = ZH$. A igitur numerum M multiplicans numerum ZH effecit. quare M numerum ZH

ποτοῦν] P_2 BFV q, ὁποσοιοῦν P. 13. ού] om. P_3 . σύμπας σὺν τῆ μονάδι F. 14. Γ , Δ] om. P_3 . 15. σύμπαντι σὺν τῆ μονάδι F. 19. ἀναλογίαν φ (non F). 20. Θ K] K in ras. m. 2 V.

Α μονάδας. καί έστι δυάς ὁ Α΄ διπλάσιος άρα έστιν δ ZH τοῦ M. εἰσὶ δὲ καὶ οἱ M, Λ, ΘΚ, Ε έξῆς διπλάσιοι άλλήλων οί Ε, ΘΚ, Λ, Μ, ΖΗ ἄρα έξης ανάλογόν είσιν έν τη διπλασίονι αναλογία. αφηρήσθω 5 δη ἀπὸ τοῦ δευτέρου τοῦ ΘΚ καὶ τοῦ ἐσχάτου τοῦ ΖΗ τῶ πρώτω τῶ Ε ἴσος ἐκάτερος τῶν ΘΝ, ΖΞ. έστιν άρα ώς ή τοῦ δευτέρου ἀριθμοῦ ὑπεροχή πρὸς τὸν πρώτον, ούτως ή τοῦ ἐσχάτου ὑπεροχή πρὸς τοὺς πρό ξαυτοῦ πάντας. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ ΝΚ πρὸς τὸν Ε. 10 ούτως δ ΕΗ πρός τους Μ, Λ, ΚΘ, Ε. καί έστιν δ ΝΚ ίσος τῷ Ε΄ καὶ ὁ ΞΗ ἄρα ἴσος ἐστὶ τοῖς Μ. Λ. ΘK, E. έστι δε και δ ZE τῶ Ε ίσος, ὁ δε Ε τοῖς Α, Β, Γ, Δ καὶ τῆ μονάδι. ὅλος ἄρα ὁ ΖΗ ἴσος ἐστὶ τοῖς τε E, ΘK, Λ, M καὶ τοῖς Λ, B, Γ, Λ καὶ τη 15 μονάδι και μετοείται ύπ' αύτων. λέγω, ότι και δ ΖΗ ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου μετοηθήσεται παρέξ τῶν Α, Β. Γ. Δ. Ε. ΘΚ, Λ. Μ καὶ τῆς μονάδος. εί γὰο δυνατόν, μετρείτω τις τον ΖΗ ὁ Ο, καὶ ὁ Ο μηδενὶ τῶν Α, Β, Γ, Δ, Ε, ΘΚ, Λ, Μ ἔστω ὁ αὐτός. καὶ 20 δσάκις δ Ο τὸν ΖΗ μετρεῖ, τοσαῦται μονάδες ἔστωσαν έν τῷ Π. ὁ Π ἄρα τὸν Ο πολλαπλασιάσας τὸν ΖΗ πεποίηκεν. άλλά μην καί δ Ε τον Δ πολλαπλασιάσας τὸν ΖΗ πεποίηκεν ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Ε πρὸς τὸν Π, ο Ο πρὸς τὸν Δ. καὶ ἐπεὶ ἀπὸ μονάδος έξῆς 25 ἀνάλογόν είσιν οί Α, Β, Γ, Δ, δ Δ ἄρα ὑπ' οὐδενὸς

^{2.} E] om. F. 3. Post E in F insert. Θ m. 2. ἐξῆς] om. F. 5. δή] corr. ex δέ m. 1 F. 6. τῶν] ὁ in ras. P. 10. ὁ] (alt.) ὡς ὁ F. 11. τῷ Ε ἴσος F. ἐστίν P. 12. ἔστιν P. ZΞ] ΞΖ P. 13. ἴσος ἐστί] supra m. 1 F. 18. ὁ Ο] (alt.) supra m. 1 F. 19. ὁ] om. B. 21. Π] (alt.) Ο P. Ο] Π P. 22. ΖΗ] Η supra m. 1 F. 23. ΖΗ] Ζ eras. V. Post πεποίηπεν add. F: ὁ ἄρα ἐν τῶν Ε, Δ ἴσος ἐστὶ τῷ ἐν τῶν

secundum unitates numeri A metitur. et A binarius est. ergo ZH=2M. uerum etiam M, A, ΘK , E deinceps inter se duplices sunt. quare E, ΘK , A, M, ZH deinceps proportionales sunt in proportione duplicata. iam a secundo ΘK et ultimo ZH primo E aequales subtrahantur ΘN , ZE. itaque erit ut excessus secundi ad primum, ita excessus ultimi ad omnes praecedentes [prop. XXXV]. erit igitur

$$NK: E = \Xi H: M + A + K\Theta + E.$$
 est autem $NK = E.$ 1) quare etiam $\Xi H = M + A + \Theta K + E.$

uerum etiam

ZZ = E et $E = A + B + \Gamma + \Delta + 1$.
quare efit totus

 $ZH = E + \Theta K + A + M + A + B + \Gamma + A + 1$. et hi eum metiuntur. dico, etiam nullum alium ZH numerum metiri praeter A, B, Γ , Δ , E, ΘK , Λ , M et unitatem. nam si fieri potest, metiatur O numerum ZH, neu O ulli numerorum A, B, Γ , Δ , E, ΘK , Λ , M aequalis sit. et quoties O numerum ZH metitur, tot unitates sint in Π . ergo $\Pi \times O = ZH$. uerum etiam $E \times \Delta = ZH$. quare est [VII, 19] $E: \Pi = O: \Delta$. et quoniam ab unitate deinceps proportionales sunt A, B, Γ , Δ , numerum Δ nullus alius metietur nume-

¹⁾ Nam $\Theta K = 2E$ et $\Theta N = E$.

 $[\]Pi$, O. ἄρα] om. F. 25. εἰσιν ἀνάλογον BV. ἀριθμοὶ of Theon (BFVq). Post Γ , Δ add. BV: ὁ δὲ μετὰ τὴν μονάδα ὁ Λ πρῶτός ἐστι · δυὰς γάρ.

άλλου ἀριθμοῦ μετρηθήσεται παρέξ τῶν Α, Β, Γ. καί ύπόκειται δ Ο ούδενὶ τῶν Α, Β, Γ δ αὐτός οὐκ ἄρα μετοήσει δ Ο τον Δ. άλλ' ώς δ Ο πρός τον Δ. δ Ε πρός τον Π. ούδε δ Ε άρα τον Π μετρεί, καί 5 έστιν δ Ε πρώτος πας δε πρώτος αριθμός πρός απαντα, ον μη μετρεί, πρωτός [έστιν]. οί Ε, Π άρα πρώτοι πρός άλλήλους είσίν, οί δε πρώτοι καὶ έλάγιστοι, οί δε έλάχιστοι μετρούσι τους τον αὐτον λόγον έχοντας Ισάκις ο τε ήγούμενος τὸν ήγούμενον καί 10 δ έπόμενος τὸν έπόμενον καί ἐστιν ὡς δ Ε πρὸς τὸν Π, δ Ο πρός του Δ. Ισάκις ἄρα δ Ε του Ο μετρεί καὶ ὁ Π τὸν Δ. ὁ δὲ Δ ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου μετρεῖται παρέξ τῶν Α, Β, Γ. ὁ Π ἄρα ένὶ τῶν Α, Β, Γ ἐστιν ό αὐτός. ἔστω τῷ Β ὁ αὐτός. καὶ ὅσοι είσιν οί 15 Β, Γ, Δ τῷ πλήθει τοσοῦτοι εἰλήφθωσαν ἀπὸ τοῦ E of E. OK. A. nai siou of E. OK. A tois B. Γ. Δ έν τῷ αὐτῷ λόγω. δι' ἴσου ἄρα ἐστίν ὡς ὁ Β πρός τὸν Δ, ὁ Ε πρός τὸν Λ, ὁ ἄρα ἐκ τῶν Β, Λ ίσος έστι τῶ ἐκ τῶν Δ, Ε΄ ἀλλ' ὁ ἐκ τῶν Δ, Ε ἴσος 20 έστι τῶ ἐκ τῶν Π, Ο΄ και ὁ ἐκ τῶν Π, Ο ἄρα ἴσος έστι τῷ ἐκ τῶν Β, Λ. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Π πρὸς τὸν Β, ὁ Λ πρὸς τὸν Ο. καί ἐστιν ὁ Π τῶ Β ὁ αὐτός. και δ Λ άρα τῶ Ο ἐστιν δ αὐτός ὅπερ ἀδύνατον. δ γάο Ο ὑπόκειται μηδενὶ τῶν ἐκκειμένων ὁ αὐτός. 25 ούκ ἄρα τὸν ΖΗ μετρήσει τις ἀριθμὸς παρέξ τῶν

^{1.} παὶ ὑπόπειται ὁ] ὁ δέ BFVq. 2. Γ] Γ ἐστιν FVq.
3. Ο] (prius) Π Β. 4. τὸν] (prius) οπ. F. μετρήσει V. 5.
πᾶς] ἄπας BVq. πᾶς δὲ πρῶτος] οπ. F. 6. μετρῆ F. ἐστιν]
οπ. P. 9. ἔχοντας αὐτοῖς V. 11. Ο] Π φ (non F). Ε]
corr. ex O m. 1 F. Ο] e corr. F. 13. Β] (alt.) οπ. q.
16. Β] Ε Β. 19. Δ, Ε] Ε, Δ q. ἀλλά Ρ. Δ, Ε] Ε,

rus praeter A, B, Γ [prop. XIII]. et suppositum est, O nulli numerorum A, B, Γ aequalem esse. quare O numerum Δ non metietur. est autem $O: \Delta = E: \Pi$. itaque ne E quidem numerum Π metitur [VII def. 20]. et E primus est. omnis autem primus numerus ad omnem, quem non metitur, primus est [VII, 29]. ergo E, Π inter se primi sunt. primi autem etiam minimi sunt [VII, 21], minimi autem eos, qui eandem rationem habent, aequaliter metiuntur [VII, 20], praecedens praecedentem et sequens sequentem; et est

$$E: \Pi = 0: \Delta.$$

itaque E numerum O et Π numerum Δ aequaliter metitur. Δ autem numerum nullus alius metitur praeter A, B, Γ . itaque Π alicui numerorum A, B, Γ aequalis est. sit $\Pi = B$. et quot sunt multitudine B, Γ , Δ , totidem sumantur ab E numeri E, ΘK , Δ . et E, ΘK , Δ in eadem ratione sunt ac B, Γ , Δ . itaque ex aequo erit [VII, 14] $B: \Delta = E: \Delta$. quare

$$B \times A = \Delta \times E$$
 [VII, 19].

sed $\Delta \times E = \Pi \times O$. quare etiam

$$\Pi \times 0 = B \times \Lambda$$
.

itaque $\Pi: B = \Lambda: O$ [VII, 19]. et $\Pi = B$. itaque etiam $\Lambda = O$; quod fieri non potest. nam suppositum est, O nulli numerorum propositorum aequalem esse. itaque nullus numerus numerum ZH me-

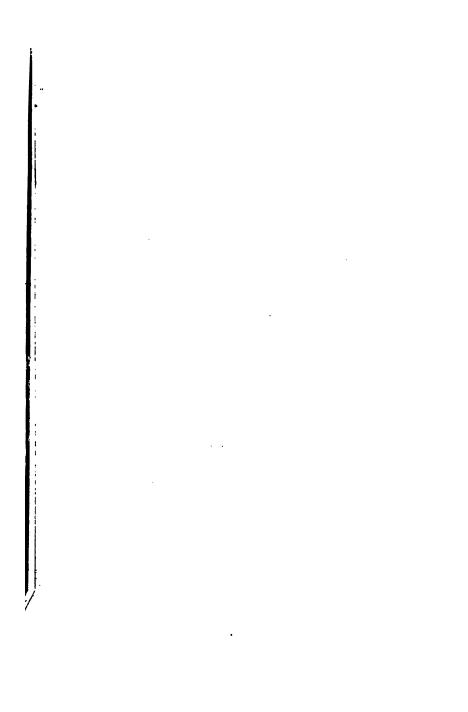
 $A, B, \Gamma, \Delta, E, \Theta K, \Lambda, M$ καὶ τῆς μονάδος. καὶ ἐδείχθη ὁ ZH τοῖς $A, B, \Gamma, \Delta, E, \Theta K, \Lambda, M$ καὶ τῆ μονάδι ἴσος. τέλειος δὲ ἀριθμός ἐστιν ὁ τοῖς ἑαυτοῦ μέρεσιν ἴσος ὧν τέλειος ἄρα ἐστὶν ὁ ZH ὅπερ τέδει δεῖξαι.

^{1.} Λ , M] insert m. 2 in fine lin. F; leg. m. 1 in init. seq., del. m. 2. Post μ oráðos add. Theon: of Λ , B, Γ , Δ , E, Θ K, Λ , M ãça μ oroi ral $\dot{\eta}$ μ oràs μ erçovoi tòv ZH (BFV q). In fine: Evaleldov stoizelwr ϑ ' P, Evaleldov stoizelwr $\tau \tilde{\eta}_S$ Θ éwros érdo. ϑ ' F.

titur praeter A, B, Γ , Δ , E, ΘK , Λ , M et unitatem.¹) et demonstratum est, esse

 $ZH = A + B + \Gamma + \Delta + E + \Theta K + A + M + 1$. perfectus autem numerus is est, qui partibus suis aequalis est [VII def. 22]. ergo ZH perfectus est; quod erat demonstrandum.

¹⁾ Ii autem metiuntur numerum ZH; p. 410, 15.

APPENDIX.

V, 19 πόο.

Γεγόνασι δὲ οἱ λόγοι καὶ ἐπὶ τῶν ἰσάκις πολλαπλασίων καὶ ἐπὶ τῶν ἀναλογιῶν, ἐπειδήπερ ἐὰν πρῶτον δευτέρου ἰσάκις ἢ πολλαπλάσιον καὶ τρίτον τε5 τάρτου, ἔσται καὶ ὡς τὸ πρῶτον πρὸς τὸ δεύτερον,
οῦτως τὸ τρίτον πρὸς τὸ τέταρτον. οὐκέτι δὲ καὶ
ἀντιστρέφει ἐὰν ἢ ὡς πρῶτον πρὸς δεύτερον, οῦτως
τρίτον πρὸς τέταρτον, «οὐ πάντως ἔσται καὶ τὸ μὲν
πρῶτον τοῦ δευτέρου ἰσάκις πολλαπλάσιον τὸ δὲ τρί10 τον τοῦ τετάρτου, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἡμιολίων ἢ ἐπιτρίτων λόγων ἢ τῶν τοιούτων. ὅπερ ἔδει δεῦξαι.

VI, 20.

"Αλλως.

Δείξομεν δὴ καὶ έτέρως προχειρότερον δμόλογα 15 τὰ τρίγωνα.

'Εκκείσθωσαν γάο πάλιν τὰ $AB\Gamma \Delta E$, $ZH\Theta K \Lambda$ πολύγωνα, καὶ ἐπεζεύχθωσαν αἱ BE, $E\Gamma$, $H\Lambda$, $\Lambda\Theta$. λέγω, ὅτι ὡς τὸ ABE τοίγωνον ποὸς τὸ $ZH\Lambda$, οῦτως τὸ $EB\Gamma$ ποὸς τὸ $\Lambda H\Theta$ καὶ τὸ $\Gamma \Delta E$ ποὸς τὸ

^{1.} In textu post δείξαι p. 56, 3 habent BFV p, ed. Basil.; mg. m. 1 P. 3. ἐπί] om. F. πρῶτος P. 4. πολλαπλάσιον ἢ F. 5. ἔσται καί] corr. ex καὶ ἔσται m. 1 V. τό] (alt.) om. F. 7. ἀναστρέφει P. ἐἀν γάς ed. Basil. ὡς τό P, ed. Basil. πρὸς τό P. 8. τὸ τρίτον πρὸς τό P. 10. ἡμιολίων λόγων p. 11. λόγων] φ, om. ἢ τῶν τοιούτων, sed in lin. seq. leg. a m. 1: λόγων ἢ τῶν τοιούτων (euan.); om. P. ὅπες ἔδει δείξαι] ὅπες F; om. P. 12. PBFV p; cfr. Campanus.

V, 19 coroll.

Hae rationes autem et de aeque multiplicibus et de proportionibus ualent, quoniam si primum secundi aeque multiplex est ac tertium quarti, erit etiam ut primum ad secundum, ita tertium ad quartum. uerum conuerti non potest; neque enim si est ut primum ad secundum, ita tertium ad quartum, ideo semper erit primum secundi aeque multiplex et tertium quarti, uelut in rationibus sesqualteris uel sesquitertiis uel similibus; quod erat demonstrandum.

VI, 20.

Aliter.1)

Iam aliter quoque promptius demonstrabimus, triangulos correspondentes esse.

ponantur enim rursus polygona $AB\Gamma\Delta E$, $ZH\Theta K\Lambda$, et ducantur BE, $E\Gamma$, $H\Lambda$, $\Lambda\Theta$. dico, esse

 $ABE: ZHA = EB\Gamma: AH\Theta = \Gamma \Delta E: \Theta KA.$

¹⁾ Campanus VI, 18: "aliter potest demonstrari secundum." deinde eodem modo, quo hic fit, demonstrat, triangulos correspondentes esse, et inde concludit de polygonis totis.

^{13.} ἄλλως] om. B, m. 2 FV; κβ' p, F mg. m. 1. 16. γάς] m. 2 F. Post Θ ras. 1 litt. V. 18. Post ὅτι add. ἐστίν ΒVp, F m. 2. ΖΛΗ F, Λ in ras. m. 2 V.

20

ΘΚΑ. ἐπεὶ γὰο ὅμοιόν ἐστι τὸ ΑΒΕ τρίγωνον τῷ ΖΗΛ τοιγώνω, τὸ ΑΒΕ ἄρα τρίγωνον πρὸς τὸ ΖΗΛ διπλασίονα λόγον έχει ήπεο ή ΒΕ πρός την Η Δ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΒΕΓ τρίγωνον πρὸς τὸ ΗΔΘ 5 τρίγωνον διπλασίονα λόγον έχει ήπεο ή ΒΕ ποὸς την Η Λ. ἔστιν ἄρα ώς τὸ ΑΒΕ τρίγωνον πρὸς τὸ ΖΗΛ τοίγωνον, ούτως τὸ ΒΕΓ ποὸς τὸ ΗΛΘ. πάλιν έπεὶ ὅμοιόν [ἐστι] τὸ ΕΒΓ τοίγωνον τῷ ΛΗΘ τριγώνω, τὸ ΕΒΓ ἄρα πρὸς τὸ ΛΗΘ διπλασίονα 10 λόγον έχει ήπερ ή ΓΕ εύθεῖα πρός την Θ Δ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΕΓΔ τρίγωνον πρὸς τὸ ΔΘΚ τρίγωνου διπλασίονα λόγου έγει ήπεο ή ΓΕ προς την ΘΛ. ἔστιν ἄρα ώς τὶ ΒΕΓ τρίγωνον πρός τὸ ΛΗΘ, ούτως τὸ ΓΕΔ πρὸς τὸ ΔΘΚ. ἐδείχθη δὲ καὶ ώς 15 τὸ ΕΒΓ πρὸς τὸ ΛΗΘ, οῦτως τὸ ΑΒΕ πρὸς τὸ ΖΗΛ. καὶ ὡς ἄρα τὸ ΑΒΕ πρὸς τὸ ΖΗΛ, οῦτως τὸ ΒΕΓ πρὸς τὸ ΗΛΘ καὶ τὸ ΕΓΔ πρὸς τὸ ΛΘΚ. όπεο έδει δείξαι.

VI, 27.

"Αλλως.

"Εστω γὰο πάλιν ἡ ΑΒ τμηθείσα δίχα κατὰ τὸ Γ

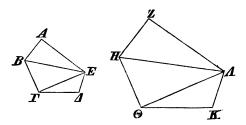
^{1.} έστι] m. 2 F. 2. ἄρα] om. V. 4. $BE\Gamma$] "Ε΄ $B\Gamma$ F. 7. Post $BE\Gamma$ add. τρίγωνον Bp, m. 2 FV. 8. έστι] om. P. 10. εὐθεῖα] m. 2 V. 11. $E\Gamma \Delta$] corr. ex $\Gamma E\Delta$ m. 1 p. πρὸς τὸ $\Delta\Theta$ κ τρίγωνον] mg. m. 2 B, om. p; διπλασίονα λόγον ἔχει πρός in ras. m. 2 F; seq. τὸ $\Delta\Theta$ κ τρίγωνον m. 1. 12. διπλασίονα λόγον ἔχει] in ras. m. rec. F. 13. $BE\Gamma$] $EB\Gamma$ P. 14. $\Gamma E\Delta$] $E\Gamma\Delta$ P. 15. ΔBE πρός in ras. m. 2 V, seq. πρός m. 1. 16. καὶ ὡς ἄρα — 17: $BE\Gamma$ πρός jin ras. F. 17. $BE\Gamma$] B in ras. m. 2 V. Post $\Delta\Theta$ κ add. BV p: τος αξα εν τῶν ἡγονμένων πρὸς εν τῶν έπομένων, οὖτως ἄπαντα τὰ ἐπόμενα καὶ τὰ λοιπά ὡς ἐν τῷ προτέρω δείξει; idem F, sed postea insert. in ras. 19. Post

nam quoniam $ABE \sim ZHA$, erit [VI, 19]

 $ABE: ZHA = BE^2: HA^2.$

eadem de causa erit etiam

 $BE\Gamma: H \Lambda \Theta = BE^2: H \Lambda^2.$

itaque $ABE: ZHA = BE\Gamma: HA\Theta$. rursus quoniam $EB\Gamma \sim AH\Theta$, erit $EB\Gamma: AH\Theta = \Gamma E^2: \Theta A^2$. eadem de causa etiam erit $E\Gamma A: A\Theta K = \Gamma E^2: \Theta A^2$. itaque $BE\Gamma: AH\Theta = \Gamma EA: A\Theta K$. sed demonstratum est etiam $EB\Gamma: AH\Theta = ABE: ZHA$. ergo etiam

 $ABE: ZHA = BE\Gamma: HA\Theta = E\Gamma\Delta: A\ThetaK;$ quod erat demonstrandum.

VI, 27.

Aliter.1)

Nam rursus AB in Γ in duas partes aequales di-

¹⁾ Est alter casus prop. 27. locum interpolatum esse, supra demonstraui. cum in P in mg. m. rec. addatur, ueri simile est, eum a Theone profectum esse. Campanus VI, 26: "idem etiam esset, si superficies af (= AE) fieret altior superficie cd (= AA), ut uidere potes in secunda figura".

δεϊξαι VI, 27 extr. BFVp; mg. m. rec. P; similia habet Campanus VI, 26. 21. λα mg. p.

15

καὶ παραβληθεν τὸ ΑΛ ελλείπον είδει τῷ ΛΒ, καὶ παραβεβλήσθω πάλιν παρὰ τὴν ΛΒ τὸ ΛΕ παραλληλόγραμμον ελλείπον τῷ ΕΒ ὁμοίω τε καὶ ὁμοίως κειμένω τῷ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τῷ ΛΒ. λέγω, ὅτι τριζόν ἐστι τὸ ἀπὸ τῆς ἡμισείας παραβληθεν τὸ ΛΛ τοῦ ΛΕ.

'Επεὶ γὰρ ὅμοιόν ἐστι τὸ ΕΒ τῷ ΛΒ, περὶ τὴν αὐτήν εἰσι διάμετρον. ἔστω αὐτῶν διάμετρος ἡ ΕΒ καὶ καταγεγράφθω τὸ σχῆμα. καὶ ἐπεὶ ἴσον ἐστὶ τὸ 10 ΛΖ τῷ ΛΘ, ἐπεὶ καὶ ἡ ΖΗ τῆ ΗΘ, μεῖζον ἄρα τὸ ΛΖ τοῦ ΚΕ. ἴσον δὲ τὶ ΛΖ τῷ ΔΛ. μεῖζον ἄρα καὶ τὸ ΔΛ τοῦ ΕΚ. κοινὸν [προσκείσθω] τὸ ΚΔ. ὅλον ἄρα τὸ ΑΛ ὅλου τοῦ ΑΕ μεῖζόν ἐστιν' ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

VI, 30.

"Allws.

"Εστω ή δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ AB. δεῖ δὴ τὴν AB ἄνρον καὶ μέσον λόγον τεμεῖν.

Τετμήσθω γὰο ἡ ΑΒ κατὰ τὸ Γ ὅστε τὸ ὑπὸ 20 τῶν ΑΒ, ΒΓ ἴσον εἶναι τῷ ἀπὸ τῆς ΓΑ τετοαγώνω. ἐπεὶ οὖν τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ ἴσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΓΑ, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΒΑ πρὸς τὴν ΑΓ, οὕτως ἡ ΑΓ πρὸς τὴν ΓΒ. ἡ ΑΒ ἄρα ἄκρον καὶ μέσον λόγον τέτμηται κατὰ τὸ Γ΄ ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

^{1.} AB AB φ (non F). 2. AE ΔΘ corr. ex AΘ FV. 3. τῷ τό F. 4. τῷ AB PBp; mutat. in τῆς AB m. 2 F; τῆς BA (supra est ras.) τῷ AB V. 10. AZ corr. ex AZ m. rec. F. 11. KE in ras. m. 2 V. ἴσον δέ — 12: τοῦ EK] bis Bp et V mg. m. 2. 12. παί] supra m. 1 p (priore loco, in repetitione in textu est). προσακίσθω Pp; om. BF; ἔστω V. 15. PBF Vp. 16. ἄλλως] mg. Fp, iidem add. λε΄ (in F del. m. rec.). 17. τὴν AB εὐθεῖαν FV. 20. ΓΑ]

uidatur, et adplicetur AA deficiens figura AB, et rursus rectae AB adplicetur parallelogrammum AE deficiens figura EB simili et similiter posita quadrato dimidiae AB. dico, esse AA > AE.

nam quoniam $EB \sim AB$, circum eandem diametrum sunt [VI, 26]. eorum diametrus sit EB, et describatur figura [p. 161 not. 1]. et quoniam est $AZ = A\Theta$, quoniam $ZH = H\Theta$, erit AZ > KE. uerum AZ = AA [I, 43]. quare etiam AA > EK. commune adiiciatur KA. ergo AA > AE; quod erat demonstrandum.

VI, 30.

Aliter.1)

Sit data recta AB. oportet igitur rectam AB secundum rationem extremam et mediam secare.

secetur enim AB in Γ ita, ut sit

 $AB \times B\Gamma = \Gamma A^2$ [II, 11].

iam quoniam $AB \times B\Gamma = \Gamma A^2$, erit [VI, 17]

 $BA:A\Gamma = A\Gamma:\Gamma B.$

itaque AB in Γ secundum extremam et mediam rationem secta est; quod oportebat fieri.

¹⁾ Habet Campanus VI, 29: "idem etiam potest demonstrari ex 11 secundi."

A e corr. F; $A\Gamma$ P. 22. BA] AB P. 23. $\tilde{\alpha}e\alpha$] om. B $\tilde{\alpha}e\alpha$ AB V.

VI, 31.

"Allwg.

Έπει τὰ όμοια σχήματα έν διπλασίονι λόγω έστι τῶν ὁμολόγων πλευρῶν, τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ ἄρα εἶδος 5 πρός τὸ ἀπὸ τῆς ΒΑ εἶδος διπλασίονα λόγον ἔχει ήπεο ή ΓΒ πρός την ΒΑ. έχει δὲ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετράγωνον πρός τὸ ἀπὸ τῆς ΒΑ τετράγωνον διπλασίονα λόγον ήπες ή ΓΒ πρός την ΒΑ. καὶ ώς άρα τὸ ἀπὸ τῆς ΓΒ εἶδος πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΑ 10 είδος, ούτως τὸ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον πρὸς τὸ άπὸ τῆς ΒΑ τετράγωνου. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ώς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ είδος πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΓΑ είδος. ούτως τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετράγωνον πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΓΑ τετράγωνον. ώστε και ώς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ εἶδος 15 πρός τὰ ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ εἴδη, οὕτως τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετράγωνον πρός τὰ ἀπό τῶν ΒΑ, ΑΓ τετράγωνα. ἴσον δὲ τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετράγωνον τοῖς ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ τετραγώνοις. ἴσον ἄρα καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ είδος τοῖς ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ είδεσι τοῖς ὁμοίοις 20 [τε] και όμοίως άναγραφομένοις [ὅπερ ἔδει δείξαι].

VI, 33.

 Δ έγω, ὅτι καὶ ὡς ἡ $B\Gamma$ περιφέρεια πρὸς τὴν EZ περιφέρειαν, οὕτως ὁ $HB\Gamma$ τομεὺς πρὸς τὸν ΘEZ τομέα.

^{1.} PBFVp. 3. $\lambda \xi'$ Fp. $\dot{\epsilon}\sigma\tau t]$ $\epsilon i\sigma t$ V. 5. $\dot{\epsilon}\chi\eta$ φ . 6. ΓB] in ras. V m. 2. 7. $\tau \dot{\sigma}$] $\tau \dot{\eta} \nu$ φ . 8. ΓB] mut. in $B\Gamma$ m. 2 V. BA. $\iota\iota\iota\iota t]$ $B\Gamma$ φ (non F). 9. ΓB] in ras. m. 2 V, ΓA φ (non F). $\epsilon i\delta\sigma s - 10$: ΓB] mg. m. 1 F. 10. $\epsilon i\delta\sigma s$] om. V. ΓB] in ras. m. 2 V. 11. $\delta \dot{\eta}$] om. P. 12. $\epsilon i\delta\sigma s$] (alt.) om. V. 13. $B\Gamma$] e corr. m. 1 p. 14. ΓA] e corr.

VI, 31.

Aliter.1)

Quoniam similes figurae in duplicata ratione sunt laterum correspondentium [VI, 20] figura in $B\Gamma$ descripta ad figuram in BA descriptam duplicatam rationem habebit quam $\Gamma B:BA$. uerum etiam quadratum in $B\Gamma$ descriptum ad quadratum in BA descriptum duplicatam rationem habebit quam ΓB ad BA. quare etiam figura in ΓB descripta ad figuram in BA descriptam eandem rationem habebit quam $\Gamma B^2:BA^2$. eadem de causa etiam figura in $B\Gamma$ descripta ad figuram in ΓA descriptam eandem rationem habebit quam $B\Gamma^2:\Gamma A^2$. quare etiam ut figura in $B\Gamma$ descripta ad figuras in BA, $A\Gamma$ descriptas, ita erit

 $B\Gamma^2:BA^2+A\Gamma^2.$

uerum $B\Gamma^2 = BA^2 + A\Gamma^2$ [I, 47]. ergo etiam figura in $B\Gamma$ descripta aequalis est figuris in BA, $A\Gamma$ similibus et similiter descriptis; quod erat demonstrandum.

VI, 33.2)

Dico, esse etiam

arc. $B\Gamma$: arc. EZ = sect. $HB\Gamma$: sect. ΘEZ .

U. fig. VI, 31.
 Additamentum est Theonis post finem VI, 33; u. ibid. not.

m. 1 p. ϕ_s] insert. m. 1 p. 15. είδη] είδος φ (non F). 16. τετράγωνα] τετράγων F, τετράγωνον φ . 19. είδεσιν BF p. τοῖς] om. BF V p. 20. τε] om. BF V p. $\tilde{\sigma}$ περ Εδει δείξαι] om. BF V p. 21. BF V p, P mg. m. rec. 22. μ mg. p. $\pi \alpha \ell$] om. p. 23. Θ E Z] litt. E Z in ras. m. 1 V.

'Επεζεύχθωσαν γὰο αί ΒΓ, ΓΚ. καὶ ληφθέντων ἐπὶ τῶν ΒΓ, ΓΚ περιφερειῶν τῶν Ξ, Ο σημείων ἐπεζεύχθωσαν καὶ αί ΒΞ, ΞΓ, ΓΟ, ΟΚ.

Καὶ έπεὶ δύο αί ΒΗ, ΗΓ δυσὶ ταῖς ΓΗ, ΗΚ 5 ίσαι είσι και γωνίας ίσας περιέχουσιν, και βάσις ή ΒΓ τη ΓΚ έστιν ίση, ίσον άρα [έστί] καὶ τὸ ΗΒΓ τοίγωνον τῷ ΗΓΚ τριγώνω. καὶ ἐπεὶ ἴση ἐστίν ἡ ΒΓ περιφέρεια τη ΓΚ περιφερεία, καὶ ή λοιπή εἰς τὸν όλον κύκλον περιφέρεια ίση έστι τη λοιπη είς τον 10 όλον κύκλον περιφερεία ώστε καὶ γωνία ή ὑπὸ ΒΞΓ τῆ ὑπὸ ΓΟΚ ἐστιν ἴση. ὅμοιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΒΞΓ τμημα τῶ ΓΟΚ τμήματι. καί είσιν ἐπὶ ἴσων εὐθειῶν τῶν ΒΓ, ΓΚ. τὰ δὲ ἐπὶ ἴσων εὐθειῶν ὅμοια τμήματα κύκλων ίσα άλλήλοις είσίν ίσον άρα έστι τὸ 15 ΒΕΓ τμήμα τῶ ΓΟΚ τμήματι, ἔστι δὲ καὶ τὸ ΗΒΓ τρίγωνον τῶ ΗΓΚ τριγώνω ἴσον καὶ ὅλος ἄρα ὁ ΒΗΓ τομεύς όλω τῶ ΗΓΚ τομεῖ ἴσος ἐστίν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ ΗΚΛ τομεὺς έκατέρω τῶν ΗΒΓ. ΗΓΚ ίσος έστίν. οί τρεῖς ἄρα τομεῖς οί ΗΒΓ. ΗΓΚ, 20 ΗΛΚ ίσοι άλλήλοις είσίν, διὰ τὰ αὐτὰ δή καὶ οί ΘΕΖ, ΘΖΜ, ΘΜΝ τομείς ίσοι άλλήλοις είσίν. όσαπλασίων άρα έστιν ή ΑΒ περιφέρεια της ΒΓ πεοιφερείας, τοσαυταπλασίων έστι και δ ΗΒΛ τομεύς του ΗΒΓ τομέως. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ δσαπλασίων

^{2.} Ante ἐπί del. τῶν p. ΓΚ] Γ corr. ex K m. 1 p.
4. HK] Κ e corr. m. 2 V. 5. εἰσίν ΒΕ. περιέχονσα PFp;
περιέχονσαι V, corr. m. 2. 6. ἐστί] om. ΒVp, insert. m. 1 Ε.
ΒΗΓ Ρ. 7. Ροσι τριγώνω add. Βρ: καὶ ἡ ΒΓ περιφέρεια
τῆ ΓΚ περιφερεία. 8. ἡ ἰοιπή] Ε; ἰοιπή Βρ; ἡ ἰοιπή ἡ ΡV.
9. ὅλον] ΑΒΓ Ρ V. ἰση] ἡ ΚΑΓ ἴση Ε. ἐστί] om. Ργ.
ἐστίν Β. τῆ] om. V. ἰοιπή] om. Ρ; ἰοιπῆ τῆ V. 10.
ὅλον] Βρ, αὐτον ΑΒΓ Ρ V, om. Ε. ὥστε] post ras. 1 litt. V,
τῆ ΓΑΒ΄ ὥστε Ε. 11. γωνία τῆ V. 13. ΓΚ] ΚΓ m. 2 V.

Ducantur enim $B\Gamma$, ΓK^1), et in arcubus $B\Gamma$, ΓK sumptis punctis Ξ , O ducantur etiam $B\Xi$, $\Xi\Gamma$, ΓO , OK. et quoniam BH = HK et $H\Gamma = H\Gamma$, et aequales angulos comprehendunt, et $B\Gamma = \Gamma K$ [III, 29], erit etiam $\triangle HB\Gamma = H\Gamma K$ [I, 4]. et quoniam

arc. $B\Gamma = \text{arc. } \Gamma K$,

erit etiam arc. $BA\Gamma = \text{arc. } \Gamma AK$. quare etiam $\angle BE\Gamma = \angle \Gamma OK$ [III, 27].

ergo segmentum $B \not\equiv \Gamma$ simile est segmento ΓOK [III def. 11]. et in aequalibus sunt rectis $B\Gamma$, ΓK . quae autem in aequalibus rectis sunt segmenta circulorum similia, inter se aequalia sunt [III, 24]. ergo

segm. $B\Xi\Gamma = \text{segm. } \Gamma O K$.

uerum etiam $\triangle HB\Gamma = \triangle H\Gamma K$. itaque sect. $BH\Gamma =$ sect. $H\Gamma K$.

eadem de causa etiam sect. $HKA = \text{sect. } HB\Gamma = \text{sect.}$ $H\Gamma K$. itaque tres sectores $HB\Gamma$, $H\Gamma K$, HAK inter se aequales sunt. eadem de causa etiam sectores ΘEZ , ΘZM , ΘMN inter se aequales sunt. itaque quoties arcus AB multiplex est arcus $B\Gamma$, toties etiam sector HBA sectoris $HB\Gamma$ multiplex est. eadem de

¹⁾ U. fig. VI, 33.

 $[\]delta \dot{\epsilon}$] δ' F. 14. ἀλλήλοις] -λοις in ras. F. $\dot{\epsilon}$ στίν F. 15. $HB\Gamma$] HB in ras. m. 2 V. 16. -γωνον τῷ $H\Gamma K$ τριγώνῳ ἴσον in ras. m. 2 F. 17. $BH\Gamma$] $HB\Gamma$ P, V m. 2. $HK\Gamma$ P, V m. 2. $\dot{\epsilon}$ στί BV, comp. Pp. 18. $HB\Gamma$, $H\Gamma K$] prius Γ et K e corr. m. 2 V, $B\Gamma$, HK Bp. 19. $\dot{\epsilon}$ στί V. $o\dot{\epsilon}$] (alt.) $\dot{o}$ P. $HB\Gamma$] HB corr. ex BH V m. 2, in ras. F. $H\Gamma K$] $H\Gamma$ corr. ex ΓH m. 2 V. 20. $H\Lambda K$] $KHK\Lambda$ P, $HK\Lambda$ corr. ex $KH\Lambda$ m. 2 V. $\dot{\epsilon}$ [στί Vp. $\dot{\delta}$ [ων — 21: $\dot{\epsilon}$ [σίν] om. P. 20. $\dot{\epsilon}$ [corr. ex $\dot{\delta}$ m. 1 F. 21. $\dot{\omega}$ 2M] M insert. m. 1 F. 22. $\dot{\Delta}$ B] Λ in ras. V. $\dot{\delta}$ Γ] in ras. m. 2 V. 23. $\dot{\delta}$ $\dot{\delta}$ add. m. recentiss. P; $\dot{\delta}$ $\dot{\delta}$ Bp, V in ras. m. 2.

έστιν ή ΝΕ πεοιφέρεια της ΕΖ πεοιφερείας, τοσαυταπλασίων έστι και έ ΘΕΝ τομεύς τοῦ ΘΕΖ τομέως. εί ἄρα ἴση ἐστὶν ἡ Β Λ περιφέρεια τῆ ΕΝ περιφερεία. ίσος έστι και ὁ ΒΗΛ τομεύς τῷ ΕΘΝ τομεί, και δ εί ὑπερέχει ή ΒΛ περιφέρεια τῆς ΕΝ περιφερείας, ύπερέγει και ὁ ΒΗΛ τομεύς τοῦ ΘΕΝ τομέως, και εί έλλείπει, έλλείπει. τεσσάρων δη όντων μεγεθών δύο μεν των ΒΓ, ΕΖ περιφερειών, δύο δε των ΗΒΓ. ΕΘΖ τομέων είληπται ισάκις πολλαπλάσια της μεν 10 ΒΓ περιφερείας και του ΗΒΓ τομέως ή τε ΒΛ πεοιφέρεια καὶ ὁ ΗΒΛ τομεύς, τῆς δὲ ΕΖ περιφερείας καί του ΘΕΖ τομέως ισάκις πολλαπλάσια ή τε EN περιφέρεια καὶ ὁ ΘΕΝ τομεύς καὶ δέδεικται, ὅτι εἰ ύπερέγει ή ΒΛ περιφέρεια της ΕΝ περιφερείας, ύπερ-15 έχει καί ὁ ΒΗΛ τομεύς τοῦ ΕΘΝ τομέως, καί εί ίση, ίσος, και εί έλλείπει, έλλείπει. Εστιν άρα ώς ή ΒΓ περιφέρεια πρός την ΕΖ, ούτως δ ΗΒΓ τομεύς πρός τὸν ΘΕΖ τομέα.

[Πόρισμα.]

20 Καὶ δῆλον, ὅτι καὶ ὡς ὁ τομεὺς πρὸς τὸν τομέα, οὕτως καὶ ἡ γωνία πρὸς τὴν γωνίαν.

Uulgo VII, 20.

'Εὰν τρεῖς ἀριθμοὶ ἀνάλογον ὧσιν, ὁ ὑπὸ τῶν ἄχρων ἴσος ἐστὶ τῷ ἀπὸ τοῦ μέσου. καὶ ἐὰν ὁ ὑπὸ

^{1.} τοσανταπλάσιος PBp. 3. περιφερεία] om, V. 4. ΕΘΝ] BFp, ΕΘΗ φ et e corr. PV. 5. ΒΛ] B eras, B. 6. ΒΗΛ] ΒΗ in ras. m. 2 V, ΗΒΛ P. ΘΕΝ] ΕΘΝ Fp. 7. δή] δέ p. 8. μέν] m. 2 F. 10. ΒΓ] Β e corr. m. 1 p. 12, πολλαπλάσιον V. 13. εί] corr. ex ή V m. 2. 14. ΒΛ]

causa etiam quoties arcus NE multiplex est arcus EZ, toties etiam sector ΘEN sectoris ΘEZ multiplex est. ergo si arc. BA = arc. EN, erit sect. BHA = sect. $E\Theta N$, et si arc. BA > arc. EN, erit sect. BHA > sect. ΘEN , et si arc. BA < arc. EN, erit etiam sect. $BHA < \text{sect. } E\Theta N$. datis igitur quattuor magnitudinibus duobus arcubus $B\Gamma$, EZ et duobus sectoribus $HB\Gamma$, $E\Theta Z$, arcus $B\Gamma$ et sectoris $HB\Gamma$ sumpti sunt aeque multiplices arcus BA et sector HBA, arcus autem EZ et sectoris OEZ aeque multiplices arcus EN et sector ΘEN . et demonstratum est, si arc. BA > arc. EN, esse etiam sect. $BHA > \text{sect. } E\Theta N$, si aequalis sit, aequalem, si minor, minorem. ergo arc. $B\Gamma$: arc. $EZ = \text{sect. } HB\Gamma$: sect. ΘEZ [V def. 5]. — Corollarium. — et adparet, esse etiam, ut sector ad sectorem, ita angulum ad angulum.1)

Uulgo VII, 20.

Si tres numeri proportionales sunt, productum extremorum aequale est quadrato medii. et si productum extremorum aequale est quadrato medii, tres numeri illi proportionales sunt.

¹⁾ Hoc corollarium, quod e genuina propositione Euclidis facile derivatur, iam a Zenodoro usurpatur (ap. Theonem in Ptolem. p. 12 ed. Basil.: $\dot{\omega}_{S}$ $\dot{\delta}^{2}$ $\dot{\delta}$ $\dot{\delta}$ $\dot{\delta}$ $\dot{\epsilon}$ $\dot{\epsilon}$

 $[\]it A$ in ras. m. 2 V. 16. $\it loos j$ $\it loop V$. 18. $\it \Theta EZ j$ $\it \Theta E P$. 19. $\it n \acute{o} \it Q \it i \it Q$

τῶν ἄκρων ἴσος ἦ τῷ ἀπὸ τοῦ μέσου, οἱ τρεῖς ἀριθμοὶ ἀνάλογόν εἰσιν. ἔστωσαν τρεῖς ἀριθμοὶ ἀνάλογον οἱ Α, Β, Γ, ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Β πρὸς τὸν Γ. λέγω, ὅτι ὁ ἐκ τῶν Α, Γ ἴσος ἐστὶ τῷ ἀπὸ τοῦ Β. κείσθω γὰρ τῷ Β ἴσος ὁ Δ. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Δ πρὸς τὸν Γ. ὁ ἄρα ἐκ τῶν Α, Γ ἴσος ἐστὶ τῷ ἐκ τῶν Β, Δ. ὁ δὲ ἐκ τῶν Β, Δ ἴσος ἐστὶ τῷ ἀπὸ τοῦ Β ἴσος γὰρ ὁ Β τῷ Δ. ὁ ἄρα ἐκ τῶν Α, Γ ἴσος τῷ ἀπὸ τοῦ Β.

10 'Αλλὰ δὴ ἱ ἐκ τῶν Α, Γ ἴσος ἔστω τῷ ἀπὸ τοῦ Β. λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Β πρὸς τὸν Γ. ἐπεὶ γὰρ ὁ ἐκ τῶν Α, Γ ἴσος ἐστὶ τῷ ἀπὸ τοῦ Β, ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ Β ἴσος τῷ ὑπὸ [τῶν] Β, Δ, ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Δ 15 πρὸς τὸν Γ. ἴσος δὲ ὁ Β τῷ Δ. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Γ. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

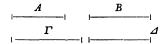
Uulgo VII, 22.

'Εὰν ὧσι τρεῖς ἀριθμοί καὶ ἄλλοι αὐτοῖς ἴσοι τὸ 20 πλῆθος σύνδυο λαμβανόμενοι καὶ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ἦ δὲ τεταραγμένη αὐτῶν ἡ ἀναλογία, καὶ δι' ἴσου ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἔσονται.

"Εστωσαν τρεῖς ἀριθμοὶ οἱ Α, Β, Γ καὶ ἄλλοι αὐτοῖς ἴσοι τὸ πλῆθος οἱ Δ, Ε, Ζ σύνδυο λαμβανό25 μενοι ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ἔστω δὲ τεταραγμένη αὐτῶν ἡ ἀναλογία, ὡς μὲν ὁ Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ, ὡς δὲ ὁ Β πρὸς τὸν Γ, οὕτως ὁ Δ πρὸς τὸν Ε. λέγω, ὅτι καὶ δι' ἴσου ἐστὶν ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Γ, οὕτως ὁ Δ πρὸς τὸν Γ, οῦτως ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ.

^{2.} οί τρείς FV. ἀνάλογοι p. 3. οί] ὁ BFV. ὁ Β]

Sint tres numeri proportionales A, B, Γ , ita ut sit $A: B = B: \Gamma$. dico, esse $A \times \Gamma = B^2$. pona-

tur enim $\Delta = B$. est igitur $A: B = \Delta: \Gamma$. itaque $A \times \Gamma = B \times \Delta$ [VII, 19]. sed $B \times \Delta = B^2$; nam $B = \Delta$. ergo $A \times \Gamma = B^2$.

Iam uero sit $A \times \Gamma = B^2$. dico, esse $A : B = B : \Gamma$. Nam quoniam $A \times \Gamma = B^2$, et $B^2 = B \times \Delta$, erit [VII, 19] $A : B = \Delta : \Gamma$. sed $B = \Delta$. ergo $A : B = B : \Gamma$; quod erat demonstrandum.

Uulgo VII, 22.

Si tres numeri dati sunt et alii iis multitudine aequales, duo simul coniuncti et in eadem ratione, et proportio eorum perturbata est, etiam ex aequo in eadem ratione erunt.

Dati sint tres numeri A, B, Γ et alii iis multitudine aequales Δ , E, Z, duo simul coniuncti in eadem ratione, et proportio eorum perturbata sit, ita ut sit A:B=E:Z et $B:\Gamma=\Delta:E$. dico, etiam ex aequo esse $A:\Gamma=\Delta:Z$.

ο δεύτερος supra scr. β P. 4. δ] supra P. 7. δ στίν V, comp. B. δ κ τῶν] ἀπὸ τοῦ p. 8. δ στίν V, comp. B. γάρ] corr. ex ἄρα V. 9. ἴσος δ στί FV. 10. ἔστω] δ στι comp. p. 12. γρ. ὑπὸ ΕΔ mg. F. 13. ἴσος δ στί FV. ὑπὸ δ πό ρ, om. B. τῶν] τοῦ p, om. BFV. 14. B] (prius) δ F, δ B. 16. ὅπερ ἔδει δείξαι] om. Pp. 17. BFVp, P mg. m. rec., add. a Theone post VII, 20. δ μβ PBFVp. 19. δ σιν FV. 25. καὶ δ ν P. 29. τὸν Γ] corr. ex τὸ Γ V.

10

Ἐπεὶ γάρ ἐστιν ὡς ο Α πρὸς τὸν Β, οὕτως ὁ Ε πρὸς τὸν Ζ, ὁ ἄρα ἐκ τῶν Α, Ζ ἴσος ἐστὶ τῷ ἐκ τῶν Β, Ε. πάλιν ἐπεί ἐστιν ὡς ὁ Β πρὸς τὸν Γ, οὕτως ὁ Δ πρὸς τὸν Ε, ὁ ἄρα ἐκ τῶν Δ, Γ ἴσος ὁ ἐστὶ τῷ ἐκ τῶν Β, Ε. ἐδείχθη δὲ καὶ ὁ ἐκ τῶν Α, Ζ ἴσος τῷ ἐκ τῶν Β, Ε. καὶ ὁ ἐκ τῶν Α, Ζ ἄρα ἴσος ἐστὶ τῷ ἐκ τῶν Δ, Γ. ἔστιν ἄρα ὡς ὁ Α πρὸς τὸν Γ, οὕτως ὁ Δ πρὸς τὸν Ζ΄ ὅπερ ἔδει δείξαι.

VII, 31.

"Allws.

"Εστω σύνθετος ἀριθμὸς ὁ Α. λέγω, ὅτι ὑπὸ πρώτου τινὸς ἀριθμοῦ μετρεῖται. ἐπεὶ γὰρ σύνθετός ἐστιν ὁ Α, μετρηθήσεται ὑπὸ ἀριθμοῦ, καὶ ἔστω ἐλάχιστος τῶν μετρούντων αὐτὸν ὁ Β. λέγω, ὅτι ὁ 15 Β πρῶτός ἐστιν. εἰ γὰρ μή, σύνθετός ἐστιν. μετρηθήσεται ἄρα ὑπὸ ἀριθμοῦ τινος. μετρείσθω ὑπὸ τοῦ Γ. ὁ Γ ἄρα τοῦ Β ἐλάσσων ἐστίν. καὶ ἐπεὶ ὁ Γ τὸν Β μετρεῖ, ἀλλ' ὁ Β τὸν Α μετρεῖ, καὶ ὁ Γ ἄρα τὸν Α μετρεῖ ἐλάσσων ὢν τοῦ Β' ὅπερ ἄτοπον. οὐκ 20 ἄρα ὁ Β σύνθετός ἐστι. πρῶτος ἄρα· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

Scholium ad VII, 39.

Τοῦ λθ'. πολλών ἀριθμών ὄντων καὶ ἐχόντων τὰ

^{2.} τῷ ἐκ] τῷ ὑπό FV. 3. ὡς] om. p. 4. Δ, Γ] Γ, Δ B. 5. ὁ ἐκ] ὁ p. 6. καί] om. p. ὁ] ὁ ἄφα FV. ἄφα] om. FV. 9. BVpφ. ante prop. 31; add. Theon. 10. ἀλλως] om. p, ἄλλως τὸ λβ τὸ ἐξῆς B mg. m. 1. 11. ἔστω — 13: ἐστιν ὁ Λ] om. p. 13. καί] τινος μετρεἰσθω, καί Β. ἔστω ὁ p. 15. σύνθετός ἐστιν ἐστιν ὁ Β πρῶτος Βφ, V in ras. 16. ἄφα] om. B. ὑπὸ τοῦ Γ] in ras. V, seq. ras. magna. 17. ἐστίν] ἐστί Vφ, comp. p. 18. ἀλλά Vφ. 20. ὅπερ ἔδει δειξαι] om. Bp. 21. Post

Nam quoniam est A: B = E: Z, erit $A \times Z = B \times E$ [VII, 19]. rur
sus quoniam est $B: \Gamma = \Delta: E$, $\Gamma \vdash \longrightarrow \vdash \Delta$ erit $\Delta \times \Gamma = B \times E$ [id.]. de
monstratum est autem, esse etiam $E \vdash \longrightarrow \vdash \Delta \times Z = B \times E$. quare etiam $A \times Z = B \times E$. ergo erit $A: \Gamma = \Delta: Z$ [VII, 19];

quod erat demonstrandum.

VII, 31.

Aliter. .

Sit numerus compositus A. dico, primum numerum eum metiri.

Nam quoniam A compositus est, numerus aliquis eum metietur, et minimus eorum, qui eum metiuntur, sit B. dico, numerum B primum esse. nam si mi-

|A|

nus, compositus est. itaque numerus aliquis eum metietur. metiatur numerus Γ . itaque $\Gamma < B$. et quoniam Γ numerum B metitur, B autem numerum A metitur, etiam Γ numerum A metitur, quamquam $\Gamma < B$; quod absurdum est. itaque B compositus non est. ergo primus; quod erat demonstrandum.

Scholium ad VII, 39.

Propositionis XXXIX.1) Cum multi numeri sint,

¹⁾ Ergo hoc scholium scriptum est ante VII, 20 et 22 interpolatas.

titulum libri VIII V φ p (in V in spatio uacuo inter libb. VII et VIII postea insert.). 22. α' p (qui numeros propp. libri VIII uno maiores deinceps habet).

αύτα μέρη, οίον εί τίχοι δίδοσθαι 5' γ' δ' ε', εύρεῖν τον έλάχιστον άριθμον πάντων των τὰ αὐτὰ μέρη έγόντων αὐτοῖς. ἀριθμὸν ειρεῖν, ὂς έλάχιστος ὢν έξει τὰ δοθέντα μέρη τὸ 5' γ' δ' ε' 5' ξ' η' θ' ι' 5 ια΄ ιβ΄ καὶ εἰς ἄπειρον. δεῖ οὖν λαβεῖν τοὺς ὁμωνύμους αὐτῶν ἀριθμούς, τουτέστι τοῦ μὲν ήμισυ το α, τοῦ δὲ γ' τα γ, τοῦ δὲ δ' τα δ καὶ ε' καὶ 5 καί ζη θ τια ιβ και πολλαπλασιάσαι τον α έπι τα γ · γίνονται γ · τα γ έπὶ τὰ δ · γίνονται ιβ · τὰ ιβ έπὶ 10 τα ε. γίνονται ξ. τα ξ έπλ τα 5. γίνονται τξ. τα τξ έπὶ τα ζ. γίνονται βφκ. οὖτος έχει τα τ μέρη το 5' γ' δ' ε' 5' καὶ τα λοιπά. πάλιν αύτον πολλαπλασιάσαι έπὶ τον τα γίνονται μυβ ζψη ούτος ὁ ἀριθμὸς ἔχει τα δοθέντα μέρη το 5' γ' δ' ε' 5' ξ' η' θ' 15 ι' ια' ιβ'. έπὶ πάντων τῶν διδομένων οῦτως δεῖ πολλαπλασιάζειν και ευρίσκειν τον άριθμον τον έλάγιστον έχοντα ταῦτα τα μέρη.

IX init.

Ευρίσκομεν τον συγκείμενον λόγον εκ λόγων διὰ 20 ε΄ τοῦ η΄· τὴν δὲ διαίρεσιν τοῦ λόγου ευρίσκομεν οῦτως· ἔστω ο Α τοῦ Β διπλοῦς, καὶ ἀπὰ αὐτοῦ ἀφελεῖν τριπλοῦν. ἔστω ὁ Α Γ τριπλοῦς. λοιπος ἄρα ὁ Γ Β. λέγω, ὅτι ὁ Γ Β ἡμιόλιός ἐστιν. μὴ

^{1.} $t\dot{v}\chi\eta$ p. 5'] $\overline{5}$ p. 2. $\dot{a}\varrho i\vartheta \mu \acute{o}v$] comp. ∇ ; $\kappa \alpha l$ φ . $t\tilde{\omega}v$] $t\dot{o}v$ φ . $\alpha\dot{v}t\dot{\alpha}$] $\dot{\eta} \stackrel{...}{-} \nabla \varphi$. 3. $\dot{\epsilon}\chi ov \tau \alpha$ φ . $\dot{a}\varrho i\vartheta \mu \acute{o}v$] comp. ∇ ; $\kappa \alpha l$ φ . $\ddot{o}s$] $\dot{o}s$ $\nabla \varphi$. 4. $t\dot{o}$] $t\dot{\alpha}$ p. 5'] in ras. m. 1 p. 6. $\alpha\dot{v}t\tilde{\omega}v$] $\dot{\eta}$ $t\tilde{\omega}v$ $\nabla \varphi$. 7. $\overline{\alpha}$] $\pi \varrho \tilde{\omega}\tau ov$ $\nabla p \varphi$. $\kappa \alpha l$ 5 $\kappa \alpha l$] $t\dot{\alpha}$ $\overline{s}$ $\kappa \alpha l$ $t\dot{\alpha}$ $\overline{s}$ $\tau \alpha l$ $\tau \dot{\alpha}$ $\overline{s}$ p. 8. $\overline{l}$] om. $\nabla \varphi$. $\pi ollanlassiasses$ $\nabla p \varphi$. $\overline{\alpha}$] $\pi \varrho \tilde{\omega}\tau ov$ $\nabla p \varphi$. 9. $\overline{\gamma}$] $\tau \varrho l\alpha$ $\nabla p \varphi$. $\gamma l v ov \tau \alpha l$ semper comp. $\nabla \varphi$, $\gamma l v s \tau \alpha l$ p. $\overline{\gamma}$ $\tau \dot{\alpha}$] $\tau \dot{\alpha}$ $\tau \dot{\alpha}$ p. γl $\tau \dot{\alpha}$ p. γl $\tau \dot{\alpha}$ p. $\gamma l v ov \tau \dot{\alpha} l$ (prius) $\iota \dot{\varsigma} \varphi$. 10. $\gamma l v ov \tau \alpha \iota$] (prius)

qui easdem partes habeant, uelut 1/2 1/3 1/4 1/5, inuenire minimum numerum omnium, qui easdem partes habent.

numerum inuenire minimum, qui datas partes $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{7}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{9}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{11}$ $\frac{1}{12}$ cett. habeat. oportet igitur numeros iis cognomines sumere, h. e. parti dimidiae numerum 1, tertiae 3, quartae 4, quintae 5 et 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; et multiplicare $1 \times 3 = 3$, $3 \times 4 = 12$, $12 \times 5 = 60$, $60 \times 6 = 360$, $360 \times 7 = 2520$, qui habet decem partes $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ cett. rursus $2520 \times 11 = 27720$, qui habet datas partes $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{7}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{9}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{11}$ $\frac{1}{12}$. in omnibus datis ita oportet multiplicare et numerum minimum inuenire, qui has habeat partes.

Scholium. IX init.1)

Rationem ex rationibus compositam per VIII, 5 inuenimus, rationis autem diuisionem ita inuenimus.

Sit A: B = 2:1, et ab ea oporteat auferre $3:1.^2$) sit $A: \Gamma = 3:1$. relinquitur igitur $\Gamma: B$. dico, esse $\Gamma: B = 2:3$. ne sit enim, sed si fieri potest, sit

¹⁾ Uidetur esse scholium ad VIII, 5.

²⁾ H. e. 2:1 per 3:1 diuidere.

γίνεται p. 11. $\underline{\beta}\overline{\varphi}\overline{n}$ $\overline{\mu}\overline{\varphi}\overline{\eta}$ φ . οὖτως $\nabla \varphi$. $\overline{\iota}$] δένα p. 12. γ' δ΄ ε΄ $\underline{5'}$] $\underline{\gamma}\gamma\overline{\delta}$ φ . πολλαπλασιάσας $\nabla p \varphi$. 13. τόν] τῶν p. β $\underline{\zeta}\psi\pi$] $\underline{\mu}\beta\psi\pi$ p, β' $\underline{\gamma}\zeta\psi\pi$ φ . οὖτος] οὖ τό p. 15. $\overline{\iota}$] om. φ . δεδομένων p. 16. ἀριθμόν] comp. ∇ , καί φ . ἐλάττονα $\nabla p \varphi$. 18. $\nabla \varphi$ post titulum libri IX (in ∇ in spatio uacuo inter libb. VIII et IX postea insert.).

γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, ἔστω διπλοῦς ὁ Γ τοῦ Β. ἔστι δὲ καὶ ο Α τοῦ Γ τριπλοῦς γενήσεται ἄρα καὶ ὁ Α τοῦ Β έξαπλοῦς. ὑπόκειται δὲ διπλοῦς ὅπερ ἄτοπον. οὐκ ἄρα ἔσται ὁ Γ τοῦ Β διπλοῦς. ὁμοίως δὴ δείξομεν, 5 ὅτι οὐδ' ἄλλον λόγον ἔχει ὁ Β πρὸς τὸν Γ παρὲξ τοῦ ἡμιολίου.

IX, 22.

"Αλλως.

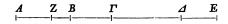
"Η καὶ οῦτως ἐπεὶ οὖν ὁ ΑΒ περιττός ἐστιν, 10 ἀφηρήσθω ἀπ' αὐτοῦ μονὰς ἡ ΖΒ λοιπὸς ἄρα ὁ ΑΖ ἄρτιός ἐστιν. πάλιν ἐπεὶ ὁ ΒΓ περιττός ἐστιν, καί ἐστι μονὰς ἡ ΖΒ, ἄρτιος ἄρα ὁ ΖΓ. ἔστι δὲ καὶ ὁ ΑΖ ἄρτιος. καὶ ὅλος ἄρα ὁ ΑΓ ἄρτιός ἐστιν. διὰ τὰ αὐτὰ δη καὶ ὁ ΓΕ ἄρτιός ἐστιν. ὥστε καὶ ὅλος 15 ὁ ΑΕ ἄρτιός ἐστιν.

^{4.} ἄφα] πτι φ. διπλοῦς] τριπλοῦς V φ. 7. F solus post ἐστιν, ante ὅπες p. 392, 13. 8. ἄλλως] om. F.

 $\Gamma=2\,B$. est autem etiam $A=3\,\Gamma$. erit igitur $A=6\,B$. sed supposuimus, esse $A=2\,B$; quod absurdum est. ergo non erit $\Gamma=2\,B$. similiter demonstrabimus, ne aliam quidem rationem habere B ad Γ praeter 2:3.

IX, 22.

Uel etiam ita: quoniam AB impar est, ab eo auferatur unitas ZB. itaque qui relinquitur, AZ par est. rursus quoniam $B\Gamma$ impar est, et unitas est ZB, par est $Z\Gamma$. uerum etiam AZ par est. itaque etiam totus $A\Gamma$ par est [IX, 21]. eadem de causa etiam ΓE par est. ergo etiam totus AE par est [IX, 21].

¹⁾ De figura cfr. IX, 22.

•

B. G. TEUBNER IN LEIPZIG UND BERLIN.

Januar 1908.

A. Ausgaben griechischer und lateinischer Schriftsteller.

1a. Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana. [8.]

Diese Sammlung hat die Aufgabe, die gesamten noch vorhandenen Erzeugnisse ler griechischen und römischen Literatur in neuen, wohlfeilen Ausgaben zu veröffentschen, soweit dies zugunsten der Wissenschaft oder der Schule wünschenswert ist. Die Texte der Ausgaben beruhen auf den jeweils neuesten Ergebnissen der kritischen Forschung, über die die beigefügte adnotatio critica, die sich teils in der pracfatio, eils unter dem Text befindet, Auskunft gibt. Die Sammlung wird unnnterbrochen ortgesetzt werden und in den früher erschienenen Bänden durch neue, verbesserte Ausgaben stets mit den Fortschritten der Wissenschaft Schritt zu halten suchen.

Die Sammlung umfaßt zur Zeit gegen 550 Bände zum Preise von ca. 1600 Mark, die bei einmaligem Bezuge zum Vorzugspreise von ca. 1200 Mark abgegeben werden.

Alle Ausgaben sind auch gleichmäßig geschmackvoll gebunden käuflich!

Textausgaben der griechischen und lateinischen Klassiker.

Die mit einem * bezeichneten Werke sind Neuerscheinungen der letzten Jahre.

a. Griechische Schriftsteller.

teliani de nat. anim. II. XVII, var. hist., epistt., fragmm. Rec. R. Hercher. Vol. I. M. 5.— 5.50. Vel. II. M. 7.20 7.70.

varia historia. Rec. R. Hercher. M. 1.50 1.30.

keneae commentarius poliorceticus. Rec. A. Hug. M. 1.35 1.75.

eschinis orationes. Ed. Fr. Blass. Ed. min. M. 2.40 2.80.

Ed. maior (m. Index v. Preuss). M. 8.— 8.60.

Iterum ed. Fr. Franke. M.— 90 1.30.

leschyli tragoediae. Iter. ed. H. Weil. M. 2.40 3.—

Einzeln jede Tragodia (Agamemnon. Chokyborgae Enmendes Persae Prome.

Choëphorae. Eurapides. Prometheus. Septem c. Th. Supplices)

hardt. M 3.60 4.20. esopicae fabulae. Rec. C. Halm. M - 90 1.30.

leiphronus Rhetoris epistularum lib. IV. Ed. M. A. Schepers. M. 3.20 3.60, lexandri Lycopol. c. Manich. Ed. A. Brinkmann. M. 1.—1.25,

Alypius: s. Musici.

Anacreontis carmina. Ed. V. Rose. Ed. II.

Anaritius: s. Euclid. suppl.

*Andocidis orationes. Ed. Fr. Blass. Ed. III. M. 1.40 1.80.

Annae Comnenae Alexias. Rec. A. Reifferscheid. 2 voll. M. 7.50 8.60.

Anonymus de Incredibilibus: s. Mythographi.

Authologia Gracea epigr. Palat. c. Plan. Ed. H. Stadtmueller.

Vol. I: Pal. 1. I-VI (Plan. I. V-VII). # 6.- 6.60.

Vol. II. P. 1: Pal L VII (Plan. l. III). M. 8.— 8.60.

*Vol. III. P. 1; Pal. l. IX. (Epp. 1-563. Plan. l. I) off. 8. - 8.60. lyrica s. lyr. Graec. rell. Edd. Bergk-

Hiller-Crusius. M. 3 - 3.60.

Antiphontis orationes et fragmenta. Ed. Fr. Blaß. M. 2.10 2.50. Antonini, M. Aurel., commentarr. Il. XII.

Autonini, M. Aurel., commentarr. II. XII. Roc. I. Stich. Ed. II. M. 2.40 2.80. Autoninus Liberalis: a. Mythographi. Apocalypsis Anastasiae. Ed. R. Homburg.

M. 1.20 1.60.

Apollodori bibliotheca. Ed. R. Wagnereiche Mythographl. Vol. L.

Die fetten Ziffern verstehen sich für gebundene Exemplare.

Apollonius Pergaeus. Ed. et Lat. interpr. | Aristoteles parya naturalia. Rec. Guil est I. L. Heiberg. 2 voll. M. 9 .- 10 .-Apollonii Rhodii Argonautica. Rec. R.

Merkel JL 1.50 1.90.

*Appiani hist. Rom. Ed. L. Mendelssohn. Vol. I. M. 4.50 5 .- Vol. II. Ed. P. Viereck. M. 6.- 6.60.

Archimedis opera omnia. Ed. I. L. Heiberg. 3 voll. M. 18.- 19.80.

Aristene ad Philocratem epistula c. cet. de vers, LXX interpr. testim. Ed. P.Wendland. M. 4 .- 4.50.

Aristophanis comoediae. Ed. Th. Bergk. 2 voll. Ed. II. je .M. 2. - 2.50.

Vol. I: Acharn., Equites, Nubes, Vespae,

Pax. II: Aves, Lysistr., Thesmoph., Ranae, Eccles, Plutus.

Einzeln jedes Stück M. -. 60 -. 90. cantica. Dig. O. Schroeder. [In

Vorb.] Aristoteles de partib, anim. 11. IV. Ed.

B. Langkavel. M. 2.80 3.20. - de animalium motu. Ed. Fr. Littig.

[In Vorb.] *--- de animalibus historia. Ed. L. Ditt-

meyer. M. 6. - 6.60.

de arte poetica l. Rec. W. Christ. M. -. 60 -. 90.

- physica. Rec. C. Prantl. M. 1.50 1.90. ethica Nicomachea. Rec. Fr. Susemihl. Ed. alteram cur. O. Apelt. M. 2.40 2.80.

de coelo et de generatione et corruptione. Rec. C. Prantl. M. 1.80 2.20.

quae feruntur de coloribus, de audibilibus, physiognomonica. Rec. C. Prantl. M -. 60 -. 90.

politica. Ed. Fr. Susemihl. Ed. III.

M. 2.40 2.80. - magna moralia. Rec. Fr. Susemihl.

M. 1.20 1.60. de anima II. III. Rec. Guil. Biehl.

M 1.20 1.60. - ethica Eudemia.] Eudemi Rhodii ethica. Adi de virtutibus et vitiis 1.

rec. Fr. Susemihl. M. 1.80 2.20. ars rhetorica. Ed A. Roemer. Ed. II. M 3.60 4.

- metaphysica. Rec. Guil. Christ. Ed. II M. 2.40 2.80.

qui fereb. libror. fragmenta. Coll. V. Rose. M. 4.50 5.-

oeconomica. Rec. Fr. Susemihl. M. 1.50 1.90.

- quae feruntur de plantis, de mirab. auscultat., mechanica, de lineis insec., rentorum situs et nomina, de Melisso Xenophane Gorgia, Ed. O. Apelt. M. 3. - 3.40.

Biehl M. 1.80 2.20.

— Holitsla Allquatur. Ed. Fr. Blass

Ed. IV. J. 1.80 2.20.

-: s. a. Musici. ___ Divisiones quae vulgo dicuntur "Aristoteleae. Ed. H. Mutschmann M. 2.80 3.20.

Rec. Cur. Abichl. Arriani Anabasis. M. 1.50 2.-, mit Karte M. 1.80 2.30.

- quae exstant omnia, Ed. A. G. Roo I. Anabasis. Ed major. Mit 1 Tafel M. 3.60 4.20.

- Anabasis. Ed. A. G. Roos Ed min ML 1.80 2.20.

scripta minora. Edd. R. Herches et A. Eberhard. M. 1.80 2.20.

Athenael dipnosophist, IL XV. Kaibel. 3 voll. M. 17.10 18.90.

Autolyci de sphaera quae movetur 1., de ortibus et occasibus II. II. Ed. Fr Hultsch. M. 3.60 4.—

Babrii fabulae Aesopeae. Rec. O. Crusius Acc. fabul. dactyl. et iamb. rell, Ignatil et al. testrast, iamb, rec, a C. Fr. Muelius Ed. maior. M. 8.40 9 .- Rec. O. Crustus Ed. minor. M. 4. - 4.60.

- Ed. F. G. Schneidewin

M - 60 1 --

Bacchius: s. Musici. Bacchylidis carmina. Ed. III. Ed. Fr. Blaß. M. 2.40 2.90.

Batrachomyomachia: s. Hymni Home-Bio: s. Bucolici. Blemyomachia: s. Eudocia Augusta Bucolicorum Graecorum Theocriti, Bionle Moschi reliquiae. Rec. H. L. Abrons

Ed. II. M. - . 60 1 .-*Caecilii Calactini fragmenta, Ed.B.O fon

loch. M. 6. - 6.60. Callinici de vita S. Hypatii I. Edd. Son. Philol. Bonn. sodales. M. 3 - 3.40.

Cassianus Bassus: s. Geoponica Cebetis tabula. Ed. C. Praechter.

M. - . 60 - . 90. Chronica minora, Ed. C. Frick, Vol. 1 Ace. Hippolyti Romani praeter Canone Paschalem fragmm. chronol. M. 6.80 7.40. Claudiani carmina: s. Eudocia Augusta Cleomedis de motu circulari corporum caelestium II, II. Ed. H. Ziegla:

M. 2.70 3.20. Colluthus: s. Tryphiodorus.

Cornuti theologiae Graecae compendium. Rec. C. Lang. JL 1.50 2.

Corpusculum poesis epicae Gracene Indibundae. Edd. P. Brandt et C. Wach muth. 2 fasce, je M. 3. - 3.50.

*Damascii vita Isidori, Ed. J. Hardy [In Vorb.]

Demades: s. Dinarchus.

Demetril Cydon, de contemu, morte pr Ed. H. Dockslmann. JL 1 - 1.40.

Die fetten Ziffern verstehen sich für gebundene Exemplan

Demosthenis orationes, Recc. G. Dindorf-Blag. Ed. malor. [Mit adnot. crit.] 3 voll. [je ./k 2.80 3.20.] ./k 7.20 9.-Ed. minor. [Ohne die adnot. crit.] 3 voll. [je d6 1.80 2.20.] d6 4.50 6.- [6 partes. je .M. - .90 1.20.1

Vol. I. Pars 1. Olynthiacae III. Philippica I. De pace. Philippica II. De Halonneso. De Chersoneso. Phi-lippicae III. IV. Adversus Philippi epistolam. Philippi epistola. De contributione. De symmoriis. De Rhodiorum libertate. De Megalopolitis. De foedere Alexandri.

- I. Pars 2. De corona. De falsa legatione.
- II. Pars 1. Adversus Leptinem. Contra Midiam. Adversus Androtionem. Adversus Aristocratem.
- II. Pars 2. Adversus Timocratem. Adversus Aristogitonem II. Adversus Aphobum III. Adversus Onetorem II. In Zenothemin. In Apaturium. Phormionem. In Lacritum, Pro Phormione. In Pantaenetum. In Nausimachum. In Boeotum de nomine. In Boeotum de dote.
- III. Pars t. In Spudiam. In Phaenippum. In Macartatum. In Leocharem. In Stephanum II. In Euergum. In Olympiodorum. In Timotheum. In Polyclem. Pro corona trierarchica. In Callippum. In Nicostratum. In Cononem. In Calliclem.
- III. Pars 2. In Dionysodorum. In Eubulidem. In Theocrinem. Neaeram. Oratio funebris. Amatoria. Procemia. Epistolae. Index historicus.

Didymus de Demosthene. Recc. Diels et Schubart. M. 1.20 1.50.

Dinarchi orationes adicctis Demadis qui fortur fragmentis oney the dwdexuerias. Ed. Fr. Blas. Ed. II. M. 1 .- 1.40.

Diodori bibliotheca hist. Edd. Fr. Vogel et C. Th. Fischer. 6 voll. Voll, I-III. je ₩ 6 - 6.60. Vol. IV. ₩ 6.80 7.40. Vol. V. № 5. - 5.60.

Ed. L. Dindorf. 5 voll. Vol. I u. II. [Vergr.] Vol. III u. IV. je M. 3 .-Vol. V. // 3.75.

*Diogenis Oenoandensis fragmenta. Ord. et expl. J. William. M. 2.40 2.80.

Dionis Cassii Coccelani historia Romana. Ed. J. Melber. 5 voll. Vol. I. M. 6 .- 6.60. Vol. II. M. 4.80 5.40. [Ed. L. Dindorf. Voll. IV. V. je M. 2.70.]

Dionis Chrysostomi orationes. Rec. L. Dindorf. Vol. I. [Vergr.] Vol. II. M. 2.70 3.60. [Neubearbeitung von A. Sonny in Vorb.]

Dionysi Halic. antiquitates Romanne. Ed C. Jacoby. 4 voll. Voll. I-IV. je M 4 .- 4.60.

opuscula. Edd. H. Usener et L. Radermacher. Vol. I. M. 6. - 6.60.

Vol. II. Fasc. I. M. 7. - 7.60.

*-- Vol. II. Fasc. II. [In Vorb.] Diophanti opera omnia c. Gr. commentt Ed. P. Tannery. 2 voll. M. 10 .- 11 .-*Divisiones Aristoteleae, s. Aristoteles Eclogae poetarum Graec. Ed. H. Studtmueller. M. 2.70 3.20.

Epicorum Graec. fragmenta. Kinkel Vol. I. M. 3. - 3.50. Ed. G

Epicteti dissertationes ab Arriano dig. Rec. H. Schenkl. Acc. fragmm., enchiridion gnomolog. Epict., rell., indd. Ed. major M. 10, - 10.80. Ed. minor. M. 6. - 6.60.

*Epistulae privatae graecae in pap. act. Lagid. serv. Ed. St. Witkowski M. 3.20 3.60.

Eratosthenis catasterismi: s. Mythographi III. 1.

*Eroticiscriptores Graeci. Ed.J.Mewaldt [In Vorb.]

Euclidis opera omnia. Edd. I. L. Heiberg. et H. Menge

Voll. I-V. Elementa. Ed. et Lat. interpr

est Heiberg. .//. 24.60 27.60. - VL Data. Ed. Menge. .//. 5.60. - VII. Optica, Opticor. rec. Theonis, Catoptrica, c. scholl, ant. Ed. Heiberg. M. 5. - 5.60.

- Supplem .: Anaritii comm. ex interpr. Gher. Crem. ed. M. Curtze. M. 6. - 6.60.

-: s. a. Musici.

Eudociae Augustae, Procli Lycli, Claudiani carmm. Graec. rell. Acc. Blemyomachine fragmm. Rec. A. Ludwich. M. 4 .- 4.40.

- violarium. Rec. I. Flach. M.7.50 8.10. Euripidis tragoediae. Rec. A. Nauck. Ed. III. 3 voll. M. 7.80 9.30.

Vol. I: Alcestis. Andromacha. Bacchae. Hecuba, Helena, Electra, Heraclidae, Hercules furens. Supplices. Hippolytus. M. 2.40 2.90.

II: Iphigenia Aulidensis, Iphigenia Taurica. Ion. Cyclops. Medea. Orestes Rhesus. Troades. Phoenissue. M. 2.40 2.90.

- III: Perditarum tragoediarum fragmenta. M. 3. - 3.50.

Einzeln jede Tragödie M - 10 - 70. - cantica. Dig. O. Schroeder. [In Vorb.]

Eusebii opera. Rec. G. Dindorf. 4 voll. M. 23.60 25.80.

Fabulae Aesopicae: s. Aesop. fab. Fabulae Romanenses Graec. couser. A. Eberhard. Vol. I. M. 3.75 1.25.

Die fetten Ziffern verstehen sich für gebundene Exemplare

Florilegium Graecum in usum primi gymnasiorum ordinis collectum a philologis Afranis. kart. Fasc. 1—10 jo ## —.50; Fasc. 11—15 jo ## —.60.

Hierzu unentgeltlich: Index argumentorum et locorum.

Außer der Verwendung bei den Maturitätsprüfungen hat diese Sammlung den Zweck, dem Primaner das Beste und Schönste aus der griech. Literatur auf leichte Weise zugänglich zu machen und den Kreis der Altertumsstudien zu erweitern.

Galeni Pergameni scripta minora. Recc. L. Marquardt, I. Müller, G. Helmreich. 3 voll. #. 7.50 9.--

*— de utilit. part. corporis humani II. XVII. Ed. G. Helmreich. Vol. I. M. 8.-- 8.60.

--- institutiologica. Ed. C. Kalbfleisch.

— de victu attenuante l. Ed. C. Kalbfleisch. M. 1.40 1.80.

-- de temperamentis. Ed. G. Helmreich. M. 2.40 2.80.

(laudentius: s. Musici.

Geoponica sive Cassiani Bassi Schol. de re rustica eclogae. Rec. H. Beckh. M. 10.-- 10.80.

Georgii Acropol. annales. Rcc. A. Hoison-borg. Vol. I. II. 11.60 14.

Georgii Cypri descriptio orbis Romani. Acc. Leonis imp. diatyposis genuina. Ed. H. Golzer. Adi. s. 4 tabb. geograph. M. 3.— 3.50.

Georgii Monachi Chronicon. Ed. C. de Boor. Vol. I. II. .//. 18.— 19.20. Heliodori Aethiopic. II. X. Ed. I. Bekker.

. //. 2.40 2.90.
*Hephaestionis enchiridion. c. comm. vet .

ed. M. Consbruch. Al. 8.- 8.60.

Heraclitus: s. Mythographi.

Hermippus, anon. christ. de astrologia dialogus. Edd. C. Kroll et P. Vier-

ock. M. 1.80 2.20. Herodiani ab excessu divi Marci II. VIII.

Ed. J. Bekker. M. 1.20 1.60. Herodoti historiarum II. IX. Edd Dietsch - Kallenberg. 2 voll. [j. M. 1.35 1.80] M. 2.70 3.60.

Vol. 1: Lib. 1—1. Fasc. 1: Lib. 1. 2.

Fasc. II: Lib. 3. 4. M. - .80 1.10. 11: Lib. 5—9. Fasc. 1: Lib. 5. 6. M. --.60 —.90.

Fasc. II: Lib. 7. M. - .45 - .75. Fasc. III: Lib. 8. 9. M. - .60 - .90.

*Herondae mimiambi. Acc. Phoenicis Coronistae, Mattii mimiamb. fragmm. Ed. O. Crusius. Ed. IV minor. M. 2.40 2.80. Ed. maior. [U. d. Pr.] Heronis Alexandrini opera. Vol. I. Druckworke u. Automatentheater, gr. u. dtsch. v. W. Schmidt. Im Anh. Herons Fragm. üb. Wasseruhren, Philons Druckw., Vitruv z. Pneumatik. J.(9.—9.80. Suppl.: D. Gosch. d. Textüberliefrg. Gr. Wortregister. J.(3.— 3.40.

Vol. II. Fasc. I. Mechanik u. Katoptrik, hrsg. u. übers. von L. Nix u. W. Schmidt. Im Anh. Excerpte aus Olymplodor. Vitruv, Plinius, Cato, Pseudo-Euclid. Mit 101 Fig. M.8.— 8.80.

Dioptra, griech. u. deutsch hrsg. von H. Schöne. M. 116 Fig. M. 8.— 8.80.

Hesiodi quae fer. carmina. Rec. A. Rzach.

Hesychil Milesii qui fertur de viris ill. l. Rec. I. Flach. # -. 80 1.10.

Hieroclis synecdemus. Acc. fragmenta ap. Constantinum Porphyrog. servata et nomina urbium mutata. Rec. A. Burckhardt. - 1.20 1.60.

Hipparchi in Arati et Eudoxi Phaenomena comm. Roc. C. Manitus. M. 4.— 4.60.

Hippocratis opera. 7 voll. Recc. H. Kuehlewein et I. Ilberg. Vol. I (cum tab. phototyp.). $\mathcal{M}$ 6.— 6.60. Vol. II. $\mathcal{M}$ 5.— 5.50.

Historici Graeci minores. Ed. L. Dindorf. 2 voll. # 8.25 9.30.

Homeri carmina. Ed. Guil. Dindorf: Illas. Ed. Guil. Dindorf. Ed. V cur. C. Hontzo. 2 partes. [jo.M.—.75 1.10.] M. 1.50 2.—

Pars 1: II. 1—12. Pars II: II. 13—24. Odyssea. Ed. Guil. Dindorf. Ed. V cur. C. Hontze. 2 partes. [je M. --. 75 1.10.] M. 1.50 2.—

Hymni Homerici acc. epigrammatis et Batrachomyomachia. Roc. A. Baumeister. M. — .75 1.10.

Hyperidis orationes. Ed. Fr. Blaß. Ed. III. .// 2.10 2.50.

lamblichi protrepticus. Ed. H. Pistolli. . #. 1.80 2.20.

--- de communi math. scientia l. Ed N. Festa. M. 1.80 2.20.

- - in Nicomachi arithm.introduct. l. Ed. H. Pistolli. M. 2.40 2.80.

* - vita Pythagorae. Ed. L. Doubner.
[In Vorb.]

Ignatius Diaconus: s. Nicephorus.

Inc. auct. Byzant. de re milit. 1. Roc. R. Vari. .44 2.40 2.80.

"Inscriptiones Graecae ad inlustrandas dialectos selectae. Ed. F. Solmsen. Ed. II. M. 1.60 2.-

Ioannes Philoponus: s. Philoponus. losephi opera. Rec. S Q. Naber. 6 voll

M. 26 - 29.-- Rec. I. Bekker, 6 voll. [Vol. I-V vergr.] Vol. VI. M. 2.10.

Isaei orationes. Ed. C. Scheibe. M. 1.20 1.60.

- Ed. Th. Thalheim. M. 2.40 2.80.

Isocratis orationes. Recc. Benseler-Blass. 2 voll. M. 4.- 4.80.

*Iuliani imp. quae supers, omnia. Rec-C. F. Hertlein. 2 voll. M. 6.75 7.60. Neubearb, v. Fr. Cumont et J. Bidez [In Vorb.]

Instiniani imp. novellae. Ed. C. E. Zachariae a Lingenthal. 2 partes. ML 10-50 11.60.

Appendix (I). M. -. 60 1.-Appendix (II). De dioecesi Aegyptiaca lex ab imp. Iustiniano anno 554 lata. M. 1.20 1.60.

Leonis diatyposis: s. Georgius Cyprius. *Libanii opera. Ed. R.Foerster. Vol.I-III. M. 33 - 35.80. Vol. IV. [U. d. Pr.]

Luciani opera. Rec. C. Jacobitz, [6 part. je M. 1.05 1.40.] 3 voll. je M. 2.10 2.60. — Ed. N. Nilén. Vol. I. Fasc. I. lib. I—XIV. M. 2.80 3.20.

- Prolegg. Fasc. I. M 1.- 1.25 [Scholia in Lucianum. Ed. H. Rabe. M. 6. - 6.60.

Lycophronis Alexandra. Rec. G. Kinkel. M. 1.80 2.20.

Lycurgi or. in Leocratem. Ed. Fr. Blass. Ed. maior. M. - . 90 1.30. Ed. minor. M. -. 60 -. 90.

Lydi I. de ostentis et Calendaria Gracca omnia. Ed. C. Wachsmuth. Ed. II. M. 6. - 6,60.

de mensibus I. Ed. R. Wünsch. M. 5.20 5.80.

- de magistratibus I. Ed. R. Wünsch.

M. 5. - 5.60. Lysiae orationes. Roc. Th. Thalheim. Ed. maior. M. 3. - 3.60. Ed. minor.

M. 1.20 1.60. Marci Diaconi vita Porphyrii, episcopi Gazensis. Edd. soc. philol. Bonn. sodales.

M 2.40 2.80. Maximi et Ammonis carminum de actionum auspiciis rell. Acc. anecdota astrologica.

Rec. A. Ludwich. M. 1.80 2.20. Metrici scriptores Graeci. Ed. R. Westphal. Vol. 1: Hephaestion. M. 2.70 3.20.

Metrologicorum scriptorum reliquiae. Ed. F. Hultsch. Vol. I: Scriptores Gracci. M. 2.70 3.20. [Vol. II: Scriptores Latini. M. 2.40 2.80.] 2 voll. M. 5.10 6.—

Moschus: s. Bucolici.

Musici scriptores Gracel. Aristoteleo, Euclides, Nicomachus, Bacchius, Gaudentius, Alypius et melodiarum veterum quidquid exstat. Rec. C. Ianus. Ann. a. tabulae. M. 9 .- 9.80.

- Supplementum: Melodiarum

rell. 1.20 1.60. *Musonli Ruff reliquise. Ed. O. Henso M 3.20 3.80.

Mythographi Gracci. Vol. I: Apollodori bibliotheca, Pediasimi lib. de Herculis Inboribus. Ed. R. Wagner. M 3.60 4.20.
— Vol. II. Fasc. I: Parthenil lib. περί

Sportizor na Inpactor, ed.P. Sakolowski Antonini Liberalis ust znaogenason auraγωγή, ed. E. Martini. 2.40 2.80. Suppl.: Parthenius, ed. E. Martini. M. 2.40 2.80.

- Vol. III. Fasc. I: Eratosthenis catasterismi. Ed. Olivieri. M. 1.20 1.60.

- Vol. III. Fasc. II: Palaephati negi anioror, Heracliti lib. nsol anioror, Excerpta Vaticana (vulgo Anonymus do incredibilibus). Ed. N. Fosta. M. 2.80

Naturalium rerum scriptores Gracci minores. Vol. I: Paradoxographi, Antigonus, Apollonius, Phlegon, Anonymus Vaticanus. Rec. O. Keller. # 2 70 3.10.

Nicephori archiepiscopi opusce, hist. Ed. C. de Boor. Acc. Ignatii Diaconi vita Nicephori. M. 3.30 3.70.

Nicephori Blemmydae curr. vitae et carmina. Ed. A. Heisenberg. M. 4 .- 1.40. Nicomachi Geraseni introduction14

arithm. II. II. Rec. B. Hoche. # 1.80 2.20.

-; s. a. Musici.

Nonni Dionyslacorum II. XLVIII. Roc. A. Koechly. Voll. I u. II. je . 6. 6. 6. 6. 6. 6. - paraphrasis s. evangelii Ioannei. Ed A. Scheindler. M. 4.50 5 .-

*Olympiodori in Plat. Phaedon. Ed. W Norvin. [In Vorb.]

Onosandri de imperatoris off. 1. Rec. A Koechly. M. 1.20 1.60.

Palaephatus: s. Mythographi. Parthenius: s. Mythographi.

Patrum Nicaenorum nomina graece, latine, syrlace, coptice, arabice, armoniace. Edd. H. Gelzer, H. Hilgenfeld, O. Cuntz. M. 6 - 6.60.

Παυσανίου Ελλάδος περιήγησις Pausaniae Graeciae descriptio. Rec. Fr. Spiro. Voll. I-III. M. 7.60 9 .-

Pediasimus: s. Mythographi.

Philodemi volumina rhetorica, Ed. S. Sudhaus. 2 voll. u. Suppl. M. 11 .- 12.60. Ed. L. Kempt. de musica II.

M. 1.50 2.-

M. 2.40 2.80.

Philoponi de opificio mundi II. Rec. W. Reichardt. 4 .- 4.60.

de aeternitate mundl c. Proclum. Ed. H. Rabe. ...... 10 .- 10.80.

Philostrati (mal.) opera. Ed. C. L. Kayser. 2 voll. M. 8,25 9.25.

magines. Recc. O. Benndorf et C. Schenkl. 16 2.80 3.20.

Philostrati (min.) imagines et Callistrati descriptiones. Recc. C. Schenkl et Aem. Reisch. M. 2.40 2.80.

Physiognomonici scriptores Gracci et Latini. Rec. R. Foerster. 2 voll. Vol. I. II. M. 14. - 15.20.

Pindari carmina, Ed. W. Christ, Ed. II. M. 1.80 2.20.

[---] Scholia vetera in Pindari carmina. Vol. I. Scholia in Olympionicas. Rec. A. B. Drachmann. M. 8 .- 8.60.

Platonis dialogi secundum Thrasylli tetralogias dispositi. Ex recogn. C. F. Hermanni et M. Wohlrab. 6 voll. [Voll. I. M. 1V. V. VI. je M. 2.40 3.— M. 2.— 2.50.] M. 14.— 17.50. Vol. II.

Auch in folgenden einzelnen Abteilungen: Nr. 1. Euthyphro. Apologia Socratis. Crito. Phaedo. M. - . 70 1 .-

- 2. Cratylus. Theaetetus. M.1. - 1.40.

- 3. Sophista. Politicus. M. 1 .- 1.40.

- 4. Parmenides, Philebus, M. - .901.30.

- 5. Convivium. Phaedrus. M. - .70 1.-- 6. Alcibiades I et II. Hipparchus.

Erastae. Theages. M. - . 70 1 .-- 7. Charmides. Laches. Lysis.

M - 70 1 --- 8. Euthydemus. Protagoras. M. - 70

1,-

- 9. Gorgias. Mono. M. 1.- 1.40.

- 10. Hippias I et II. Io. Menexenus. Clitophon. M. - . 70 1 .-

- 11. Rei publicae libri decem. M. 1.80 2,20.

- 12. Timaeus. Critias. Minos. M. 1.- 1.40.

- 13. Legum libri XII. Epinomis. M. 2.40 3 .-

- 14. Platonis quae feruntur epistolae XVIII. Acc. definitiones et septem dialogi spurii. M. 1.20 1.60.

- 15. Appendix Platonica continens isagogas vitasque antiquas, scholia Timaei, glossar., indices. M. 2. - 2.40.

Inhalt von Nr. 1— 3 = Vol. II. — 4— 6 = Vol. II. — 7—10 = Vol. IIII. - 11. 12 = Vol. IV. 13 = Vol. V

- 14. 15 = Vol. VI.

Plotini Enneades praem. Porphyril de vita Plotini deque ordine librorum eius libello Ed. R. Volkmann. 2 voll. M. 9 .- 10.20.

Plutarchi vitae parallelae. Rec. C. Sintenis. 5 voll. [Vol. I. M 2.40 2.90, Vol. II. M 3. - 3.50, Voll. III-V. je M 2.10 2.60.] M. 11.70 14.20.

Auch in folgenden einzelnen Abteilungen:

Nr. 1. Theseus et Romulus, Lycurgus et Numa, Solon et Publicola. M.1 .- 1.40.

- 2, Themistocles et Camillus, Pericles et Fabius Maximus, Alcibiades et Coriolanus. M. 1 .- 1.40.

- 3. Timoleon et Acm. Paulus, Pelopidas et Marcellus. # 1 - 1.40.

- 4. Aristides et Cato, Philopoemen et Flamininus, Pyrrhus et Marius M. 1. - 1.40.

- 5. Lysander et Sulla, Cimon et Lucullus. M. 1.- 1.40.

- 6. Nicias et Crassus, Sertorius et Eumenes. M. -. 80 1.15.

- 7. Agesilaus et Pompeius. M. - 10 1.15.

- 8. Alexander et Caesar, M - . 80 1.15.

- 0. Phocion et Cato minor. M. - . 70 1.-- 10. Agis et Cleomenes, Tib. et C

Gracchi. M. - 70 1 .-- 11. Demosthenes et Cicero. # - 70

1 .-

- 12. Demetrius et Antonius. M - TV 1.-

- 18. Dio et Brutus. M - 80 1.15. - 14. Artaxerxes et Aratus, Galba et Otho. M. 1.- 1.40.

Inhalt von Nr. 1. 2 = Vol. 1. - 3- 5 = Vol. II. - 6-8 = Vol. III.

- 9-12 = Vol. IV. - 13. 14 = Vol. V.

-Edd. Cl. Lindskog, J. Mewaldt et K. Ziegler. 3 Bde. [In Vorb.]

- moralia. Rec. G. N. Bernardakis. 7 voll. je M. 5 .- 5.60.

Polemonis declamationes dune. Rec. II. Hinek. M. 1. - 1.40.

Polyaeni strategematicon II. VIII. Recc Woelfflin-Melber, Ed. II. #67.508 .-

Polybii historine, Rec. L. Dindorf. 5 voll Ed. II cur. Th. Büttner-Wobst Voll 1 II. III. je M 4.40 5.— Vol. IV. M 5 — 5.60. Vol. V. M. 2.40 3.-

*Polystrati Epic. π. άλόγου καταφρονήσεω: Ed. C. Wilke, M. 1.20 1.00.

Porphyril opusce, sel. Rec. A. Nauck. Ed. II. M. 3. - 3.50.

Πορφυρίου ἀφορμαὶ πρὸς τὰ νοητὰ.
 Εd. Β. Μομμεττ. Μ. 1.40 1.80.

Procli Lycil carmina: s. Eudocia Angusta.

Procli Diadochi in primum Euclidis elementorum librum commentarii. Rec. G. Friedlein. M. 6.75 7.30.

- in Platonis rem publicam commentarii. Ed. G. Kroll. Vol. I. M. 5.-5.60. Vol. II. M. 8.- 8.60.

- In Platonis Timaeum commentaria. Ed. E. Diehl. Vol. I. // 10.— 10.80. Vol II. // 8.— 8.60. Vol. III. // 12.— 12.80.

Procopil Caesariensis opera omnia. Rec. I. Haury. Voll. I. II. je M. 12 .- 12.80. Vol. III 1. M. 3.60 4 .-

Prophetarum vitae fabulosae. Edd. H. Gelzer et Th. Schermann. M.5.60 6 .-

Ptolemaei opera. Vol. I. Syntaxis, ed. L L. Heiberg. P. L libri I-VI. &8.-8.60. P. II. libri VII-XIII. M. 12.-12.60.

*Vol. II. Op. astron. min. M. 9 .- 9.60.

Quinti Smyrnaei Posthomericorum II. XIV. Rec. A. Zimmermann. M. 3.60 4.20.

Rhetores Graeci. Rec. L. Spengel. 3 voll. Vol. I. Ed. C. Hammer. M. 4.20 4.80. [Voll. II u. III vergr.]

Schöne, H., Repertorium griechisch. Wörterverzeichn. u. Speziallexika. M. - . 80 1 .-

Scriptores erotici s. Eroticiscriptores. - metrici, siehe: Metrici scriptores.

- metrologici, siehe: Metrologici scriptores.

Th. Preger. 2 Fasco. M. 10. — 11.20.

physiognomonici, siehe: Physiognomonici scriptores.

sacri et profani.

Fasc. It s. Philoponus. Fasc. II; s. Patrum Nicaen. nomm. Fasc. III: s. Zacharias Rhetor. *Fasc. IV: s. Stephanus von Taron. Fasc. V: E. Gerland, Quellen z. Gesch.

d. Erzbist, Patras. M. 6 .- 6.60. Sereni Antinoensis opuscula. Ed. I. L. Heiberg. M. 5 .- 5.50.

Simeonis Sethi syntagma. Ed. B. Langkavel M. 1.80 2.20.

Sophoelis tragoediae. Rec. Guil. Dindorf. Ed. VI cur. S. Mekler. Ed. major. M. 1.65 2.20. Ed. minor. M. 1.35 1.80. Einzeln jede Tragödie (Aiax. Antigone. Electra. Oedipus Col. Oedipus Tyr. Philoctetes, Trachiniae) M -. 30 -. 60. *Sophoells canties. Dig. O. Schroeder. JL 1.40 1 80.

[--] Scholia in S. tragoedias vetera. Ed. P. N. Papageorgius. M 4.80 5.40. *Stephanus von Taron. Edd. H. Gelzer et

A. Burckhardt. JL 5.60 G.

Stobaci florilegium. Rec. A. Meineke. 4 voll. [Vol. I-III vergr.] Vol. IV. M. 2.40. - eclogae. Rec. A. Meineke. 2 voll. 16 6 .- 7 .-

Strabonis geographica. Rec. A. Meineke. Vol. I-III. je M. 3 60 4.20.

*Synkellos. Ed. W. Reichardt. JU. d. Pr. 1

Syriani in Hermogenem comm. H. Rabe. 2 voll. M. 3.20 4.10.

Themistii paraphras. Aristotelis rell. Ed. L. Spengel. 2 voll. M. 9 .- 10.20.

Theocritus: s. Bucolici.

Theodoreti Graec. affect. curatio. Rec. H. Raeder. M. 6 .- 6.60.

Theodori Prodromi catomyomachia. Ed. B. Hercher. M. - .50 - .75.

Theonis Smyrnaei expositio rer. mathemat. ad leg. Platonem util. Rec. E. Hiller. M. 3. - 3.50.

Theophrasti Eresii opera. Rec. F. Wimmer. 3 voll. [Vol. I II vergr.] Vol. III. M. 2.40.

Theophylacti Simocattae historiae. Ed. K. de Boor. M. 6. - 6.60.

Tryphiodori et Colluthi carmm. Ed. G. Weinberger. M. 1.40 1.80.

Xenophontis expeditio Cyrl. Rec. W. Gemoll. Ed. mai. M. 1.20 1.60. Ed. min. M. -.80 1.10.

historia Graeca. Rec. O. Keller. Ed. min. M. — 90 1.30.

___ Rec. L. Dindorf. # - . 90. institutio Cyri. Rec. A. Hug. Ed.

mai. M. 1.50 2. Ed. min. M. - . 90 1.30. commentarii. Rec. W. Gilbert. Ed. mai. M. 1.- 1.40. Ed. min. M. - 45 -.75.

scripta minora. Rec. L. Dindorf. 2 fascc. M. 1.40 2.10.

Zacharias Rhetor, Kirchengeschichte. Deutsch hrsg. v. K. Ahrens u. G. Krüger. M 10.- 10.80.

Zonarae epitome historiarum. Ed. L. Dindorf. 6 voll. M. 27.20 30.80.

Novum Testamentum Graece ed. Ph. Buttmann. Ed. IV. M. 2.25 2.75.

b. Lateinische Schriftsteller.

[Acro.] Psendacronis scholia in Horatium Calpurni Flacci declamationes. vetustiora. Rec. O. Keller. Vol. I. G. Lehnert. M. 1.40 1.80. M 9.— 10.— Vol. II. M 12.— 18.— Cassii Felicis de medicina l. Ed. V. Rose. Ammiani Marcellini rer. gest. rell. Rec. M. 3. - 3.40. V. Gardthausen. 2 voll. M. 7.20 8.40. Catonis de agri cultura l. Rec. H. Keil. Ampelius, ed. Woolfflin, siehe: Florus. м 1.— **1.4**0. Anthimi de observatione ciborum epistola. L. Mueller. M. 2.70 3.20. Ed. V. Rose. Ed. II. M. 1.- 1.25. Anthologia Latina sive poesis Latinae Catulli carmina. supplementum. M - 45 -.75. Pars I: Carmm. in codd. script. rec. A. Celsi de medicina ll. Ed. C. Daremberg. Riese. 2 fascc. Ed. II. # 8.80 10.-M 3. - 3.50. - II: Carmm. epigraphica conl. Fr. Censorini de die natali 1. Buecheler. 2 fascc. M. 9.20 10.40. Suppl.: s. Damasus. Anthologie a. röm. Dichtern v. O. Mann. JL -.60 -.90. Apulei metamorph. ll. XI. Ed. J.v.d. Vlieth. JL 3.- 3.50. apologia et florida. Ed. J. v. d. Vlieth. M. 4. - 4.50. - opera. Vol. I. Metamorphoses. Ed. R. Helm. M. 3.— 3.40. Vol. II. Fasc. I. (Apologia.) Rec. R. Helm. . 1/2.40 2.80. Vol. III. Scr. philos. Ed. P. Thomas. [U. d. Pr.] Augustini de civ. dei 11. XXII. B. Dombart. Ed. II. 2 voll. M. 7.20 8.40. ---- confessionum ll. XIII. Rec. P. Knöll. JL 2.70 3.20. Aulularia sive Querolus comoedia. Ed. R. Peiper. A. 1.50 2. Ausonii opuscula. Rec. R. Peiper. Adi. ost tabula. #. 8. - 8.60. Avieni Aratea. Ed. A. Broysig. M.1.-1.40. Benedicti regula monachorum. Ed. Woelfflin. M. 1.60 2.— Boetii de instit. arithmetica Il. II. de instit. musica Il. V. Ed. G. Friedlein. .H. 5.10 5.60. 1.-- commentarii in l. Aristotelis πεφί έρμητεία:. Rec. C. Meiser. 2 partes. JL 8.70 9.70. -.75. Caesaris commentarii cum A. Hirti

Hultsch. M. 1.20 1.60. Ciceronis scripta. Edd. F. W. Müller et G. Friedrich. 5 partes. 11 voll. Pars I: Opera rhetorica, ed. Friedrich 2 voll. [Vol. I. Al. 1.60 2.-Vol. II. 1/4 2.40 2.80.] M. 3.45 4.40. - II: Orationes, ed. Müller. .3 voll [jo M. 2.40 2.80.] M. 6.80 7.80. III: Epistulae, ed. Müller. 2 voll. [Vol. I. M. 3.60 4.20. Vol. IL M 4.20 4.80.] M 7.80 9.- IV: Scripta philosophica, ed. Müller. 3 voll. [je M. 2.40 2.80.] AL 6.50 7.80. V: Indices. [Vergr., Neubearbeitung in Vorb.] Auch in folgenden einzelnen Abteilungen: Nr. 1. Rhetorica ad. Heronnium. ed. Friedrich. M -. 80 1.10. 2. De inventione, ed. Friedrich .ft. -. 80 1.10. — 3. De oratore, ed. Friedrich. JL 1.10 1.50. - 4. Brutus, ed. Friedrich. A. - .70 - 5. Orator, ed. Friedrich. M - .50 6. De optimo genere oratorum, partitiones et topica, ed. Friedrich. JL -.50 -.75. - 7. Orationes pro P. Quinctio, pro Sex. Roscio Amerino, pro Q. Roscio comoedo, ed Müller. M. — . 70 1.— - 8. Divinatio in Q. Caecilium, actio in C. Verrem I, ed. Müller. M. - .50 --.75. — 9a. Actionis in C. Verrem II sive accusationis Il. I-III, ed. Müller. M. 1.- 1.40. - 9b. - 11. IV. V, ed. Müller. - 10. Orationes pro M. Tullio, pro M. Fonteio, pro A. Caecina, de imperio Cn. Pompeii (pro lege Manilia), ed. Mtllor. M -. 50 -. 75.

Recens. L. Mueller

Ed. II. M -. 75 1.10. de bello civili. Ed. minor.

indices. M 1.50 1.90.

aliorumque supplementis. Rec. B. K übler.

-.90. Ed. mai. M. 1.- 1.40. - III. P. I: de b. Alex., de b. Afr. Rec.

– Ed. mai. M 1.10 1.50.

Vol. I: de bello Gallico. Ed. min.

M. -. 75 1.10. Ed. mai. M. 1.40 1.80. — II: de bello civili. Ed. min. M. — 60

E. Woelfflin. Ed. min. M. -. 70

– III. P. II: de b. Hispan., fragmenta.

 Rec. B. Dinter. Ausg. in 1 Bd. (ohne d. krit. praefatio). .//. 1.50 2.10.

de bello Gallico. Ed. minor.

3 voll.

Ed. II. M. -. 60 -. 90. Die fetten Ziffern verstehen sich für gebundene Exemplase. Ciceronis scripta. Edd. F. W. Müller et | Ciceronis scripta. Edd. F. W. Müller et G. Friedrich.

- Nr. 11. Orationes pro A. Cluentio Habito, de lege agr. tres, pro C. Rabirio perduellionis reo, ed. Müller. # — . 80 1.10.
- 12. Orationes in L. Catilinam, pro L. Murena, ed. Müller. M. - 70
- 13. Orationes pro P. Sulla, pro Archia poeta, pro Flacco, ed. Müller. M. -. 50 -- . 75.
- 14. Orationes post reditum in senatu et post reditum ad Quirites habitac. de domo sua, de haruspicum responso, ed. Müller. M. -. 70 1.-
- 15. Orationes prò P. Sestio, in P. Vatinium, pro M. Caelio, ed. Müller M. -. 70 1.-
- 16. Orationes de provinciis consularibus, pro L. Cornelio Balbo, in L. Calpurnium Pisonem, pro Cn. Plancio, pro Rabirio Postumo, ed. Müller. JL -. 70 1.-
- 17. Orationes pro T. Annio Milone. pro M. Marcello, pro Q Ligario, pro rege Deiotaro, ed. Müller. M. - 50 **--.75.**
- 18. Orationes in M. Antonium Philippicae XIV, ed. Müller. M. -. 90 1.30. - 19. Epistt. ad fam. l. I-IV, ed.
- Müller. M. 90 1.30
- 20. Epistt. ad fam. l. V-VIII. ed. Müller. M. - .90 1.30.
- 21. Epistt. ad fam. l. IX-XII, ed. Müller. M. - .90 1.30.
- 22. Epistt. ad fam. l. XIII-XVI. ed. Müller. # -. 90 1.30.
- 23. Epistulae ad Quintum fratrem, Q. Ciceronis de petitione ad M. fratrem epistula, eiusdem versus quidam de signis XII, ed. Müller. M. -. 60 -. 90.
- 24. Epistt. ad Att. l. I-IV, ed. Müller. M. 1. - 1.40.
- 25. Epistt. ad Att. 1. V-VIII, ed. Müller. #. 1.- 1.40.
- 26. Epistt. ad Att. l. IX-XII, ed. Müller. # 1 - 1.40.
- 27. Epistt. ad Att. l. XIII-XVI, ed. Müller. M. 1 .- 1.40.
- 28. Epistt. ad Brutum et epist. ad Octavium, ed. Müller. M -. 60 -. 90. — 29. Academica, ed. Müller. M. — . 70
- 1.-- 30. De finibus, ed. Müller. M.1.-
- 31. Tusculanae disputationes, ed. Müller. M. - . 80 1.10.
- 32. De natura deorum, ed. Müller. M -. 70 1.-

- G. Friedrich.
  - Nr. 33. De diviniatione, de fato, ed. Müller. M. -. 70 1.-
  - 34. De re publica, ed. Müller. M. - . 70 1 .-
  - 35. De logibus, ed. Müller. M. . 70 1.-
  - 36. De officiis, ed. Müller. 🊜 🛶 .70
  - 37. Cato Maior de senectute, Laelius de amicitia, Paradoxa, ed. Müller. M - .50 -.75.
  - Inhalt von Nr. 1. 2 = Pars I, vol.
    - 3- 6 = Pars I, vol. II.
    - 7- 9 = Pars II, vol. - 10-14 = Pars II, vol. II.
    - 15-18 = Pars II, vol. III.
    - 19-23 = Pars III, vol.
    - 24-28 = Pars III, vol. II.
    - 29-31 = Pars IV, vol.
    - 32-35 = Pars IV, vol. II. - 36. 37 = Pars IV, vol. III.
  - orationes selectae XXI. Rec.
  - C. F. W. Müller. 2 partes. Pars I: Oratt. pro Roscio Amerino, in
    - Verrem ll. IV et V, pro lege Manilia, in Catilinam, pro Murona. # - .80 1.10.
    - II: Oratt. pro Sulla, pro Archia, pro Sestio, pro Plancio, pro Milone, pro Marcello, pro Ligario, pro Deiotaro,
- orationes selectae XIX. Edd., indices adiecc. A. Eberhard et C. Hirschfelder. Ed. II. M. 2 .- 2.50.
- Oratt. pro Roscio Amerino, in Verrem 11. IV. V, de imperio Pompei, in Catilinam IV, pro Murena, pro Ligario, pro rege Deiotaro, in Antonium Philippicae I. II, divinatio in Caecilium.
- epistolae. Rec. A. S. Wesenberg. 2 voll. [Vol. I vergr.] Vol. II. M. 3. - 3.60.
- epistolae selectae. Ed. R. Dietsch. 2 partes. [P. I. M. 1. — 1.40. P. II. M. 1.50 2.-] M. 2.50 3.40.
- de virtut. l. fr. Ed. H. Knoellinger. [U. d. Pr.]
- Claudiani carmina. Rec. J. Koch. M. 3.60 Claudii Hermeri mulomedicina Chironis.
- Ed. E. Oder. M. 12.- 12.80. Commodiani carmina. Rec. E. Ludwig.
- 2 partt. M. 2.70 3.50. [Constantinus.] Inc. auct. de C. Magno eiusque matre Helena libellus. E. Heydenreich. M. -. 60 -. 90.
- Cornelius Nepos: s. Nepos. Curtii Rufl hist. Alexandri Magni. Rec.
- Th. Vogel. M. 1.50 1.90. *---Editiomaior. Ed.Hedicke. [7]. d.Pr.]

Damasi epigrammata. Acc. Pseudodama- Iurisprudentiae unteinstinianae siana. Rec. M. Ihm. Adi. est tabula. M. 2.40 2.80.

Daretis Phrygii de excidio Troiae hist. Bec. F. Meister - M. 1.20 1.60.

Dictys Cretensis ephem. belli Troiani Il. VI. Rec. F. Meister. M. 1.50 2.— Donati comm. Terenti. Ed. P. Wessner. L. / 10 - 10.80. Vol. II. / 12.- 12.80.

- Interpretat. Vergil. Ed. H. Georgii. 2 voll. .. 24. - 26.-

Dracontil carmm. min. Ed. Fr. de Duhn.

1.20 1.60. Eclogae poetar. Latin. Ed. S. Brandt. Ed. II. M. 1.— 1.40. Entropii breviarium hist. Rom.

Fr. Ruehl. M. -.45 -.75.

Firmici Materni matheseos Il. VIII. Edd. W. Kroll et F. Skutsch. - Fasc. I. M. 4. - 4.50.

K. Ziegler. [U. d. Pr.]

Flori, L. Annaei, epitomae Il. II et P. Annii Flori fragmentum de Vergilio. Ed.

O. Rossbach. M. 2.80 3.20. Frontini strategematon 11. IV. Ed. G. Gundermann. M. 1.50 1.90.

Fulgentii, Fabii Planciadis, opera. Acc. Gordiani Fulgentii de aetatibus mundi et hominis et S. Fulgentii episcopi super Thebaiden. Rec. R. Helm. M. 4. — 4.50.

Gai institutionum iuris civilis commentt. quattuor. Rec. Ph. Ed. Huschke. Ed. VI. Cur. E. Seckel et B. Kübler. M 2.80 3.20.

Gelli noctium Attic. II. XX. Rec. C. Hosius. 2 voll. M. 6.80 S.-

Gemini elementa astronomiae. Manitius. M. 8 .- 8.60.

Germanici Caesaris Aratea. Ed. A. Breysig. Ed. II. Acc. Epigrammata. M. 2 -2.40.

*Grammaticae Romanae fragm. Coll. rec. H. Funaioli. Vol. I. M. 12 .- 12.60.

Granl Liciniani quae supersunt. Rec. M. Flemisch. M. 1.— 1,30. Hieronymi de vir. inlustr. l. Acc. Gennadi

catalogus viror. inlustr. Rec. G. Herding. M. 2.40 2.80.

Hildegardis causae et curae. Ed. P. Kaiser. M. 4.40 5 .-

Historia Apollonii, regis Tyri. A. Riesc. Ed. II. M. 1.40 1.80. Rec.

Historicorum Roman, fragmenta. Ed. H. Peter. M. 4.50 5 .-

Horatli Flacci opera. Rec. L. Mueller. Ed. mai. M. 1. -1.40. Ed. min. M. -. 751.10. - Rec. F. Vollmer. Ed. major. ML 2. - 2.40.

Hygini gramatici I. de munit, castr. Rec. G. Gemoll. M. - .75 1.10.

Incorti anctoris de Constantino Magno clusque matre Helena libellus prim. Ed. E. Heydenreich. M -. 60 -. 90. - 14. Auflage. M 1 60.

supersunt. In usum maxime academican rec., adnot. Ph. Ed. Huschke. Ed. V. M. 6.75 7.40. - Indices ed. Fabricius [Vergriffen.]

- - Supplement: Bruchstücke a. Schriften röm. Juristen. Von E. Huschka

supersunt. Ed. F. P. Bremer. Pars I. M. 5.— 5.60. Pars II. Sectio I. II istinioni. Iurisprudeutiae

Iustiniani institutiones. Ed. Ph. Ed.

Huschke. M. 1 .- 1.40.

Iustini epitoma hist. Philipp, Pompel Trogi ex rec. Fr. Ruchl. Acc. prologi in Pompeium Trogum ab A. de Guischmid rec. # 1.60 2.20.

Iuvenalis satirarum II. Rec. C. F. Her-

mann. M.—. 45 —. 75.

Iuvenci II. evangelicorum
C. Marold. M. 1.80 2.20. Lactantius Placidus: s. Statius. Vol. UL

Livi ab urbe condita libri. Weissenborn-Müller. 6 parts. //. 8.10 11.10. Pars I-III je .//. 1.20 1.70. Pars IV-VI je .//. 1.50 2,-

Pars I-V auch in einzelnen Heften Pars I fasc. I: Lib. 1- 3. 16 - . 70 1.10.

— I fasc, II: Lib. 4— 6. № — 70 1.10. — II fasc. I: Lib. 7—10. № — 70 1.10. — II fasc. II: Lib. 21—23. № — 70 1.10.

- III fasc. I: Lib.24-26. M. - . 70 1.10.

- III fasc. II: Lib. 27-30. .//. - .70 1.10. - IV fasc. II: Lib. 31-35. 46 - .85 1.25. - IV fasc. II: Lib. 36-38. 46 - .85 1.25. - V fasc. II: Lib. 39-40. 46 - .85 1.25.

*- V fasc. II: Lib. 41-140. M -. 85 1.25. - VI: Fragmenta et index.

Lucani de bello civ. Il. X. It. Ed. C. Hosius. M. 4.40 5.-

Lucreti Cari de rerum natura II. VI. Ed. A. Brieger. M. 2.10 2.50. Appendix einzeln M. - . 30.

Macrobius, Rec. F. Eyssenhardt, Ed. II. M. 8 - 8.60.

Marcelli de medicamentis. Ed. G. Hotmreich. M. 3.60 4.20.

Martialis epigrammaton II. Rec. W. Gilbert. M. 2.70 3.20.

*Martianus Capella. Ed. A. Dick. [In Vorb.] Melae, Pomponii, de chorographia libri.

Ed C. Frick. M. 1 20 1.60.

Metrologicorum scriptorum reliquiav.

Ed. F. Hultsch. Vol. II: Scriptores Latini. M. 2.40 2.80. [Vol. I: Scriptores Gracci. M. 2.70 3.20.] 2 voll. M. 5.10 6.— Minucii Felicis Octavius. Rec. Herm.

Boenig. M. 1.60 2 .-Mulomedicina Chironis. Siehe Claudil. Nepotis vitae. Edd. Halm-Flookeisen

M -. 30 - 60. * ___ m. Schulwörterbuch v H. Haack .

Nonli Marcelli de conpendiosa doctrina libros XX. Ed. W. M. Lindsay. Vol. L.-III: lib.I-XX et ind. 46,17 20 19.— Orosii hist. adv. paganos II. VII. Rec. C.

Zangemeister. M. A. - 4.50. Ovidius Naso. Rec. R. Merkel. 3 tomi.

M. 2.90 4.10. Tom, I: Amores. Heroides. Epistulae. Medicamina facici femineae.

amatoria. Remedia amoris. Ed. II cur. B. Ehwald. M. 1 .- 1.40. Tom. II: Metamorphoses. Ed. II. M. -. 90 1.30.

Tom. III: Tristia. Ibis. Ex Ponto libri Fasti. Halieutica. Ed. II. M. 1. - 1.40.

tristium II. V. $\mathcal{M}=.45=.75$, fastorum II. VI. $\mathcal{M}=.60=.90$. metamorphoseon delectus Siebelisi-

anus. Ed. Fr. Polle. Mit Index. M. - . 60 - . 90.

Palladli opus agriculturae. Rec. J. C.

Schmitt. M. 5.20 5.60, Panegyrici Latini XII. Rec Aem. Bachrens. M. 3.60 4.20.

Patrum Nicaenorum nomina graece, latine, syriace, coptice, arabice, armeniace. Edd. H. Gelzer, H. Hilgenfeld, O. Cuntz. M. 6.— 6.60.

Pelagonii ars veterinaria. Ed. M. Ihm. M. 2.40 2.80.

Persii satirarum I. Rec. C. Hermann. M. -. 30 -. 60. Phaedri fabulacAesopiae. Rec. L. Mueller.

M -. 30 -. 60.

- mit Schulwörterbuch von A. Schaubach. M -. 90 1.30.

Physiognomonici scriptores Graeci et Latini. Rec. R. Foerster. 2 voll. [Vol. I. M. 8.— 8.60. Vol. II. M. 6.— 6.60.] M. 14. - 15.20.

Planti comoediae. Recc. F. Goetz Fr. Schoell. 7 fascc. M. 10 .- 13.30. Fase. I. Amphitruo, Asinaria, Aulularia. Praec. de Plauti vita ac poesi testim. ML 1.50 2 .-

*— II. Bacchides, Captivi, Casina. Ed. II. M. 1.50 2.—

- III. Cistellaria, Curculio, Epidicus. M. 1.50 2 .-

- IV. * Menaechmi, Mercator, * Miles glor. M. 1.50 2.— V. *Mostellaria, Persa, *Poenulus.

M 1.50 2,-

- VI. *Pseudolus, *Rudens, Stichus. M. 1.50 2.

- VII. *Trinummus, Truculentus, fragmenta. Acc. conspectus metrorum. M. 1.50 2.-

Einzeln die mit * bezeichneten Stücke je M -. 60 -. 90, die übrigen je M -. 45 -. 75. Supplementum (De Plauti vita ac poesi testimonia. Conspectus motrorum) M. -. 45 -. 75.

*Plini naturalis historia. 6 voll. Ed. II. Rec. C. Mayhoff. Vol. 1. $\mathcal{M}$ 8.— 8.60. Vol. II. $\mathcal{M}$ 8.— 3.50. Vol. III. $\mathcal{M}$ 4.— 4.50. Vol. IV. V. je $\mathcal{M}$ 6.— 6.60. Vol. VI. (Index.) Ed. Jan. $\mathcal{M}$ 3.— 3.50.

II. dubii sermonis VIII rell. Coll. L.

W. Beck. M. 1.40 1.80. - (iun.) epistulae. Rec. C. F.W. Müller.

M. 2.80 3.40. Plinii Secundi quae fertur una cum Gargilli Martialis medicina. Ed. V. Rose,

M. 2.70 3.10. Poetae Latini minores. Rec. Aem

Bachrens. 6 voll. [Vol. VI vergr.] M 20 10 23.40.

Pomponius Mela: s. Mela.

Porphyrionis commentarii in Horatium.

Rec. G. Meyer. M. 5. - 5.60. Prisciani euporiston 11, 111. Ed. V. Rose, Acc. Vindiciani Afri quae feruntur rell. ML 7.20 7.80.

Propertii elegiae. Rec. L. Mueller.

M. -. 60 -. 90.

*- Ed. K. Hosius. [In Vorb.] Pseudacronis scholia in Horatium. Ed.

O. C. Keller. Vol. I. II. M. 21. - 22.60. Quintilianl instit. orat. Il. XII. Rec. Ed. Bonnell. 2 voll. je M. 1.80 2.20. - - liber decimus. Rec. C. Halm.

AL -. 30 -. 60. *___ Ed. L. Radermacher. P. I.

M 3 .- 3.50. - declamationes. Rec. C. Bitter. M. 4.80 5.40.

*- decl. XIX majores, Ed. G. Lehnert. M. 12.- 12.60.

Remigii Autissiodor. in art. Donati min. commentum. Ed. W. Fox. M. 1.80 2.20.

Rutilli Namatiani de reditu suo Il. II. Rec. L. Mueller. M. - 80 1.10.

Sallusti Catilina, lugurtha, ex historiis orationes et epistulae. Ed. A. Eussner. M6 - 45 -. 75.

Scaenicae Romanorum poesis fragmenta. Rec. O. Ribbeck, Ed. III. Vol. I. Tragicorum fragmm. M. 4. - 4.60. Vol. II. Comicorum fragmm. At 5 .- 6.60.

Scribonii Largi conpositiones. Ed. G. Helmreich. M. 1.80 2.20.

Scriptores historiae Augustae. lierum rec. H. Peter. 2 voll. M. 7.50 S.60.

Senecae opera quae supersunt. Vol. L. Fasc. I. Dialog. II. XII. Ed. E. Hermes. M. 3.20 3.80. Vol. I. Fasc. II. De beneficiis. De clementia. Ed C. Howins. M.2.40 2.80. Vol. II. *Naturalium quaest. 11. VIII. Ed. A. Gereke. M. 3.60 4.20. Vol. III. Ad Lucil. epist. mor. Ed. O. Hense. M. 5.60 6.20. Vol. IV. *Fragm., Ind. Ed. E. Bickel. [In Vorb.]

— Suppl. Rec. Fr. Hasse. M. 1.80 2.10. — tragoediae. Recc. R. Peiper et G. Richter. Ed. H. M. 5.60 8.20.

Nenecae (rhetoris) oratorum et rhetorum sententiae, divisiones, colores. Ed. A. Kiessling. M. 4.50 5.— Sidonius Apollin. Rec. P. Mohr. M. 5.60 6.20. Sili Italici Punica. Ed. L. Bauer. 2 voll. M. 4.80 5.60. Serani gynaeciorum vetus translatio Latina cum add. Graeci textus roll. Ed. V. Rose. M. 4.80 5.40.

Statius. Edd. A. Klotz, al.
Vol. I: Silvac. Rec. A. Klotz. M. 2.— 2.50.
— II. Fasc. I: Achilleis. Rec. A. Klotz.
M. 1.20 1.60.

— H. Fasc. H: Thebais. Rec. Ph. Kohl-mann. 4. 4.80 5.40.

— III: Lactantii Placidi scholia in Achilleidem. Ed.R.Jahnke. 48.8—8.60. Suetoni rell. Fasc. I. Rec. M. Ihm. [U.d. Pr.] — Fasc. II, Rec. C. L. Roth. 44.—80 1.20.

-- Fasc. II, Rec. C. L. Roth. M. -- 80 1.20. Facitus. Rec. C. Halm. Ed. IV. 2 tomi. M. 2.40 3.20.

AL 2.40 3.20.

Tomus I. Libb. ab excess divi Augusti.

(M. 1.20 1.60. [Fasc. I: Lib. I.—VI.

M.—.75 1.10. Fasc. II: Lib. XI—XVI.

(M.—.75 1.10.]

— II. Historiae et libb. minores. M. 1 20 1.60. [Fasc. I: Historiae. M. — 90 1.30. Fasc. II: Germania. Agricola. Dialogus. M. — 45 — .75.]

Terenti comoediae. Rec. A. Fleckeisen. Ed. H. M. 2.10 2.60.

Jedes Stück (Hecyra, Phormio, Adelphoe, Andria, Hauton Timorumenos, Eunuchus)

Jl. -45 -.75.

[---] Scholia Terentiana. Ed. Fr. Schlee.

Tibulli 11. IV. Rec. L. Mueller. A. -.. 30

Ulplani fragmenta. Ed. E. Huschke. Ed. V. M. — 75 1.10.

Valeri Maximi factorum et dictorum memorab. II. IX. Cum Iulii Paridis et Ianuarii Nepotiani epitomis. Rec. 0. Kempf. Ed. II. M. 7.20 7.80. Valeri Alexandri Polemi res gestae

Valeri Alexandri Polemi res gestae Alexandri Macedonis. Rec. B. Kuebler. M. 4.— 4.50.

Valerii Flacci Argonautica. Rec. Aem. Bachrens. M. 1.50 2.—

Varronis rer. rustic. rell. Rec. H. Keil M. 1.60 2.—

Vegeti Renati digestorum artis mulomedicinae libri. Ed. E. Lommatzsch. M. 6.— 6.60.

Ed. II. M. 3.90 4.40.

Vellei Paterculi hist. Roman. rell. Ed. C. Halm. # 1.— 1.40.

— Rec. Fr. Haase. M. — 60 — 90. Vergili Maronis opera. Rec O. Ribbeck. Ed. II. M. 1.50 2.—

--- Aeneis. M. --. 90 1.30. --- Bucolica et Georgica. M. --. 45

-.75.

-- Bucolica, Georgica, Aenels. Rec. O. Güthling. 2 tomi. M. 1.35 2.05.

Tom. I: Bucolica. Georgica. M. -- 45 -- 75.

-- II: Aenels. M. -- 90 1.30.

Virgili Grammatici opera. Ed. J Huemer.

2.40 2.80.

Nitropil de graphitecture II V Fil V Propi

Vitruvii de architectura II. X. Ed.V. Rose. Ed. II. . . . . . 5. . . 5.60.

1b. Bibliotheca scriptorum medii aevi Teubneriana. [8.]

Alberti Stadensis Trollus. Ed. Th. Merzdorf. M. 3. - 3.40.

Amarcii sermonum 11. IV. Ed. M. Manitius. M. 2.25 2.60.

Canabutzae in Dionysium Halic. comm. Ed. M. Lehnerdt. //. 1.80 2.20.

Christus patiens. Tragoedia Gregorio Nazianzono falso attributa. Rec. 1. G. Brambs. M. 2.40 2.80

Comoediae Horatianae tres. Ed. R. Jahnke. //. 1.20 1.60.

*Egidii Corboliensis viaticus de signis et sympt, aegritud, ed V. Rose. .#. 2.80 3.20. Guilelmi Blesensis Aldae comoedia. Ed. C. Lohmeyer. Jl. — 80 1.20. Hildegardis causae et curae. Ed. P. Kai-

ser. M. 4.40 5.—
*Horatii Romani porcaria. Ed. M. Lehnerdt. M. 1.20 1.60.

*Hrotsvitae opera. Ed. K. Strecker. 16.4.—4.60.
Odonis abbatis Cluniacensis occupatio.

Odonis abbatis Cluntacensis occupatio. Ed. A. Swoboda. M. 4.— 4.60. Thiofridi Epternacensis vita Willibrordi metrica. Ed. K. Rossberg. M. 1.80 2.20. Vitae sanctorum novem metricae. Ed. Guil. Harster. M. 3.— 3.50.

1c. Bibliotheca scriptorum Latinorum recentioris aetatis. Edidit Iosephus Frey. [8.]

Epistolae sel. viror. clar. saec. XVI. XVII.

Ed. E. Wobor. M. 2.40 2.80.

Munutii, Pauli, epistulae sel. Ed. M.

Pickolschorer M. 1.50 2.—

Ed. I. Frey. M. -.45 -.70.

2. Sammlung wissenschaftlicher Kommentare zu griechischen und römischen Schriftstellern. [gr. 8.]

Mit der Sammlung wissenschaftlicher Kommentare zu griechischen und römischen Literaturwerken hofft die Verlagsbuchhandlung einem wirklichen Bedürfnis zu begegnen. Das Unternehmen soll zu einer umfassenderen und verständnisvolleren Beschäftigung mit den Hauptwerken der antiken Literatur als den veruehmsten Äußerungen des klassischen Altertums auffordern und anleiten.

Actua. Von S. Sudhaus. M. 6.— 7.— Lucretius de rer. nat. Buch III. Von R. Heinze. M. 4.— 5.— Vergilius Acneis Buch VI. Von E. Norden.

M. 12.— 13.— Sophokles Elel

Sophokles Elektra. Von G. Kaibel.

*Zwei griechische Apologeten. Von J. Geffeken. M 10.- 11.-

In Vorbereitung sind:

*Catull, Von G. Friedrich. [U. d. Pr.] Clemens Alex. Paidagogos. Von Schwarts: Lukian Philopseudes. Von R. Wünsch. Ovid Herolden. Von R. Ehwald.

Philostratus περί γυμναστικής. Von H Jüthner.

Tacitus Germania. Von G. Wissowa. Pindar Pythien, Von O. Schröder.

3. Einzeln erschienene Ausgaben.

[gr. 8, wenn nichts anderes bemerkt.]

Die meisten der nachstehend aufgeführten Ausgaben sind bestimmt, wissenschaftlichen Zwecken zu dienen. Sie enthalten daher mit wenigen Ausnahmen den vollständigen kritischen Apparat unter dem Texte; zum großen Teil sind sie — wie dies dann in der Titelangabe bemerkt ist — mit kritischem und exegetischem Kommentar versehen.

a. Griechische Schriftsteller.

Acta apostolorum: s. Lucas.

Aeschinis orationes. Ed., scholia adi. F. Schultz. M. S.-

— orat, in Ctesiphontem. Rec., expl. A. Weidner. M. 3.60.

Acschyll Agamemnon. Ed. R. H. Klausen. Ed. alt. cur. R. Enger. A. 3.75.

Komm. von K. H. Keck. M. 9.—

orestie mit erklärend. Anmerkungen von N. Wecklein. M. 6.—

Daraus einzeln je M. 2.—: I. Agamemnon.

II. Die Choephoren. III. Die Eumeniden.

fabulae et fragmm. Rec. G. Dindorf.

Septem ad Thebas. Rec. Fr. Ritschelius. Ed. II. M. 3.-

Alciphronis rhet, epistolae. Ed. A. Meineke. M. 4.-

Αλφάβητος τής άγάπης. Das ABC der Liebe. E. Sammlung rhod. Liebeslieder. Hrsg. v. W. Wagner. 36. 2.40.

Anthologiae Planudeae appendix Barberino-Vaticana. Rec. L. Sternbach.

Apollonius' von Kitium Illustr. Kommentar z. d. Hippokrat. Schrift π. αρθοων. Hrsg. v. H. Schöne. Mit 31 Tafeln in Lichtdr. 4. Μ. 10.—
Aristophanis fabulae et fragmm. Rec.

G. Dindorf. 4. M. 6.

- equites. Rec. A. von Velsen. Ed. II.

cur. K. Zacher. M. 3.—
— Plutus. Rec. A. von Velsen. M. 2.—
— ecclesiazusae. Rec. A. von Velsen.

M. 2.40.
— thesmophoriazusae. Rec. A. von

Velsen. Ed. H. M. 2.—
*— pax. Rec. K. Zacher. [U. d. Pr.]
Aristotelis ars rhet. cum adnotatione
L. Spengel. Acc. vet. translatio Latina.
2 voll. M. 16.—

— politica cum vet. translatione G. de Moerbeka. Rec. Fr. Susemihl. M.18.— — ethica Nicomachea. Ed. et comment.

— ethica Nicomachea. Ed. et comment. instr. G. Ramsauer. Adi. est Fr. Susemihlii epist. crit. M. 12.—

Artemidori onirocritica. Rec. R. Hercher.

Bionis epitaphius Adonidis. Ed. H. L. Ahrens. M. 1.50.
Bucolicorum Graec. Theocriti, Bionis et Moschi reliquiae. Ed. H. L. Ahrens. 2 tomi. M. 21.60.

14 JE 33 .-Vol. I. Hymni cum scholifs vet. M.11 .-- II. Fragmenta. Indices. M. 22 .-Carmina Graeca medii aevi. Ed. G. Wagnor. My D. popularia Graeciae recentioris. Ed. A Passow. # 14 .-Christianor. carmm. Anthologia Graeca. Edd. W. Christ et M. Paranikas. M. 10 .-Comicorum Atticorum fragmenta. Th. Keck. 2 voll. M. 48 .-Vol. I. Antiquae comoediae fragmenta. - II. Novae comoediae fragmenta. Pars I. M. 14.-- II. Novae comoediae fragmenta. P. II. Comic. inc. aet. fragm. Fragm. poet. Indices. Suppl. M. 16 .-Demetrii Phalerei de elocutione libellus. Ed. L. Radermacher M. 5 .-Demosthenis oratt, de corona et de falsa legatione. Cum argumentis Gracce et Latine ed. I. Th. Voemelius. M. 16 .orat. adv. I eptinem. Cum argumentis Gracce et Latine ed. I. Th. Voemelius. 16.4 -— de corona oratio. In usum schol. ed. I. H. Lipsius. Ed. II. M. 1.60. Hegi dialextor excerptum ed. Schneider. M. - . 60. Didymi Chalcenteri fragmenta. M. Schmidt. M. 9 .-

Ed. Dionysii Thracis ars grammatica. G. Uhlig. M. 8 .-*Acoruation of Acyptron negt Bibous.

De sublimitate libellus. Ed. O. Iahn. Tert. ed. I. Vahlen. 1905. M. 2.80 3.20. Eratosthenis carminum reliquiae. Disp. et expl. Ed. E. Hiller. M. 3 .geographische Fragmente, hrsg. von

Berger. M. 8.40. Euripidis fabulae et fragmenta. G. Dindorf. 4. M. 9 .-

- Edd. R. Prinz et N. Wecklein. M. 46.60.

Vol. I. Pars I. Medea. Ed. II. M. 2.40. - II. Alcestis. Ed.II. M.1.80. -III. Hecuba. Ed. II. M. 2.40. - IV. Electra. M. 2 -

- V. Ion. M. ∑.80. - VI. Helena. M. 3.--VII. Cyclops. M. 1.40. II. I. Iphigenia Taurica.

M. 2.40. - IL - II. Supplices. M. 2 .-

- IL -III Bacchae. M. 2.-M. 2. - II. - IV. Heraclidae. - II. - V. Hercules. M. 2.40.

- VI. Iphigenia Auliden-- II. Bis. M. 2.80.

Callimachen. Ed. O. Schneider. 2 voll. Euripides fabulae. Edd. R. Peinz et N. Weeklein. 16 46.60.

Vol. III. - L Andromacha M2 40. - III. - II. Hippolytus, M 2.80. - III. - III. Orestes. JA. 2.80.

- IV. Phoenissae, M. 2, 80.

- III. - VI. Rhesus. JL 3.60. - III.

Edd. Pflugk-Klotttragoediae. Wecklein. (Mit latein. Kommentar. Medea. Ed. III. //. 1.50. — Hecnus Ed. III. //. 1.20. — Andromacha. Ed. II M. 1. 20. - Heraclidae. Ed. II. M. 1.20 — Helens. Ed. II. M. 1.20. — Alcettle Ed. II. M. 1.20. — Hercules furens Ed. II. M. 1.80. — Phoenissae Ed. II. M. 2.25. - Orestes. M. 1.20. - Iphigenia Taurica. M. 1.20. - Iphigenia quas us Aulide. M. 1,20.

Eusebii canonum epitome ex Dionyall Telmaharensis chronico petita. Verterun notisque illustrarunt C. Siegfried 5 H. Gelzer. 4. M. 6.-

Galeni de placitis Hippocratis et Platonis. Rec. I. Müller. Vol. I. Prolegg, text. Graec., adnot. crit., vers. Lat. M. 20 .-

Gnomica I. Sexti Pythagorici, Clitarchi; Eungrii Pontici sententiae, Ed. A. Elter. gr. 4. M. 2.40.

- II. Epicteti et Moschionis sententias. Ed. A. Elter. gr. 4. M. 1.60.

Grammatici Graeci recogniti et apparata critico instructi. 8 partes. 15 voll. Lex-8 Pars I. Vol. I. Dionysii Thracis ars grammatica. Ed. G. Uhlig. M.S.— Pars I. Vol. III. Scholia in Dionysii Thracis artem grammaticam. Bsc. A. Hilgard. M. 36 .-

Pars II. Vol. I. Apollonii Dyscoti quas supersunt. Ed. R. Schneider und G. Uhlig. 2 Fasc. M. 26.—

Pars II. Vol. II. Syntax des Apollonius Ed. G. Uhlig. [U. d. Pr.]

Pars III. Vol. I. Herodiani technici rellquiae. Ed. A. Lentz. I. . W 20 Pars III. Vol. II. Herodiani technici reli-

quiae. 2 Fasc. off 34.— Pars IV. Vol. I. Theodosii canones et Choerobosci scholia in canones nomi-

nales. M. 14. Pars IV. Vol. II. Choerobosel scholls in canones verbales et Sophronil excerpta

e Characis commentario. M 21 .-[Fortsetzung in Vorb.] Herodas' Mimiamben, hrsg. v. R. Muistor.

Lex.-8. [Vergr. Nene Aufl. in Vorb.] Herodiani ab excessu d. Marci II. VIII. Ed. L. Mendelssohn. J. 6,80.

Herodiani technici rell. Ed., expl. Lentz. 2 tomi. Lex-8. M 64.

Herodots II, Buch m. sachl. Erlaut. hrsg. | Lexicographi Graeci recogniti et apparatu v. A. Wiedemann. M. 12.-

Παιόδου τα βπαντα έξ έρμηνείας Κ. MITTA. M. 10. -

Hesiodi quae fer. carmina. Rec. R. Rzach. Acc. Homeri et Hesiodi certamen. M. 18 .-

G. Kinkel. Pars I. M. 5.—

[Fortsetzung erscheint nicht.] - Rec, et ill C. Goettling. Ed. III.

cur. I. Flach. M. 6.60. -1 Glossen und Scholien zur Hesiodischen Theogonie mit Prolegomena von

J. Flach. M. S .-Hesychii Milesii onomatologi rell. Ed. L. Flach. Acc. appendix Pseudohesychiana,

indd., spec. photolithogr. cod. A. M. 9 .-Hipparch, geograph. Fragmente, hrsg. von H. Berger. M. 2.40.

*Homeri carmina, Rec.A.Ludwich, Pars L Hias. 2 voll. M. 36.— 41.— Pars II. Odyssea. 2 voll. M. 16.— 20.—

Odyssea. Ed. I. La Roche. " partt. M. 13.-

- Ilias. Ed. I. La Roche. 2 partt. M. 22,-

Iliadis carmina seiuncta, discreta, emendata, prolegg. et app. crit. instructa ed. G. Christ. 2 partt. M. 16 .-

[--] D. Homer, Hymnen hrsg. u. erl. v. A. Gemoll. M 6.80.

[--] D. Homer. Batrachomachia des Pigres nebst Scholien u. Paraphrase hrsg. u. erl. v. A. Ludwich. M. 20 .-

Incerti auctoris epitome rerum gestarum Alexandri Magni, Ed. O. Wagner.

Inscriptiones Graecae metricae ex scriptoribus praeter Anthologiam collectae. Ed. Th. Preger. M. S .-

Inventio sanctae crucis. Ed. A. Holder. W. 2.80.

[Iohannes.] Evangelium sec. Iohannem. Ed. F. Blass. M. 5.60.

Iuliani II. contra Christianos: s. Scriptorum Graecorum e. q. s.

- deutsch v. J. Neumann. M.1 .-Kyrillos, d. h. Theodosios: s. Theodosios.

*Leges Graecorum sacrae e titulis coll. Edd. J. de Prott et L. Ziehen. 2 fascc. Fasc. L. Fasti sacri. Ed. J. de Prott. M. 2.80. Fasc. II. 1. Loges Graecine et insularum, Ed. L. Ziehen. M. 12 .-

*Lesbonnetis Sophistne quae supersunt. Ed. Fr. Kiehr. M. 2,-

eritico instructi. Etwa 10 Bande, gr. 8.

[In Vorbereitung.]

I. Lexika zu den zehn Rednern (G. Wentzel).

H. Phrynichus, Aelius Dionysius, Pausanias und and. Atticisten (L. Cohn).

III. Homerlexika (A. Ludwich).

IV. Stephanus von Byzanz.

V. Cyrill, Bachmannsches Lexikon und Verwandtes, insbesond. Bibelglossare (G. Wentzel.)

VI. Photios.

VII. Suidas (G. Wentzel).

VIII. Hesych.

IX. Pollux. Ed. E. Bethe. Fasc. J. M. 14. -

X. Verschiedene Specialglossare, namentlich botanische, chemische, medicinische u. dergl.

[Näheres s. Teabners Mitteilungen 1897 No. 1 S. 2.]

[Lucas.] Acta apostolorum. Ed. F. Blaß. M 2.

[--] Evangelium sec. Lucam. F. Blas. M. 4 -

Lykophron's Alexandra. Hrsg., übers. u. erklärt von C. v. Holzinger. M. 15 .-

[Lyrik.] Auswahl aus der griech. Lyrik von A. Großmann. Zum Gebrauch bei der Erklärung Horaz. Oden. M. - 15.

[Lysias.] Pseudol. oratio funebris. Ed. M. Erdmann. M. - .80.

[Matthaeus.] Evangelium sec. Matthaeum. Ed. F. Blas. M. 3.60.

Metrodori Epicurei fragmenta coll., script. inc. Epicarel comment. moralem subi. A. Koerte. M. 2 40.

Musãos, Hero u. Leander. Eingel. u. übers. v. H. Oelschläger, 16. M. 1 .-

Nicandrea theriaca et alexipharmaca. Rec. O. Schneider. Acc. scholia. M.9 -

Περίπαθών excerpta ed. R. Schneider M. -. 80.

Papyrus magica mus. Lugd. Bat. a C. Leemans ed. Denuo ed. A. Dieterich.

*[Papyrusurkunden.] Mitteis, L., und U. Wilcken, Chrestomatie griechischer Papyrusurkunden. [U. d. Pr.]

Philodemi Epicurei de ira L. Ed. Th Gompers. Lex.-8. . 10.80.

περί ποιημάτων l. II fragmm. Ed A. Hausrath. M. 2 .-

*Phoinix von Kolophon. Neue Papyrustexte hersg. von G. A. Gerhard. IU. d. Pr.

*[Pnotios.] Reitvenstein, R., der Antany des Lexikons des Photios. M. 7 - 9 3

Pindari carmina rec. O. Schroeder. (Poet. Porphyrii quaestt. Homer. ad Iliadem lyr. Graec. coll. Th. Bergk. Ed. quinta. 1, 1.) //. 14.--

- Siegeslieder, erkl. v. Fr. Mezger. .H 8.-

- carmina prolegomenis et commentariis : instructa ed. W. Christ. M. 14 .- 16 .-

 versezetei kritikai és Magyarázó jegyzetekkel kladta Hómann Ottó. I. Kötet. .M. 4. - [Ohne Fortsetzung.]

commentt. instr. G. Stallbaum. 10 voll. (21 sectiones.) (Mit latein. Kommentar.)

Die nicht aufgeführten Schriften sind vergriffen.

Apologia Socratis et Crito. Ed. V cur. M. Wohlrab. M. 2.40. - Protagoras. Ed. IV cur. I. S. Kroschel. M. 2.40. --Phaedrus. Ed. II. M. 2.40. - Monexonus, Lysis, Hippias uterque, Io. Ed. II. 1/6 2.70. — Laches, Charmides, Alcibiades I. II. Ed. II. 1/2.70. — *Cratylus. 1/2.70. — Mono et Euthyphro itemque incerti scriptoris Theages, Erastae et Hipparchus. Ed. II. cur. A. R. Fritzsche. M. 6.— Theaetetus. Ed. M. Wohlrab. Ed. II M. 3.60. — Sophista. Ed. II cur. O. Apelt. M. 5.60. - Politicus et incerti auctoris Minos. M. 2.70. - Philebus. ./k. 2.70. — Leges. 8 voll. [je ./k. 3.60.] ./k. 10.80. [Vol. I. Lib. I—IV. Vol. II. Lib. V—VIII. Vol. III. Lib. IX—XII et Epinomis.1

Timaeus interpreto Chalcidio cum eiusdem commentario. Ed. I. Wrobel. JL 11.20.

Plutarchi de musica. Ed. R. Volkmann. AL 3.60.

- de proverbiis Alexandrinorum. Rec. O. Crusius. Fasc. I. 4. M. 2.80.

- Fasc. II. Commentarius. 4. JL 3.-

- Themistokles. Für quellenkritische Übungen comm. u. hrsg. v. A. Bauer. Ji. 2.-

 τὸ ἐτ Δελφοῖ: Ε. Ed. G. N. Bernardakis. 16 1.50.

– vitae parallelae Agesilai et Pompeii. 🛚 Roc. Cl. Lindskog. Jl. 3.60 4.40. Poetae lyrici Graeci. Ed. V. 2 voll.

Vol. I. 1. Pindari carmina. Recens. O. Schröder. . 11. 14 -

- II. Poetae eleg. et iambogr. Rec. O. Crusius. [In Vorb.]

Poetarum scenicorum Graecorum Aeschyli, Sophoclis, Eurlpidis et Aristophanis, fabulae et fragmenta. Rec. Guil. Dindorf. Ed. V. 4. . 16. 20 .-

Pollucis onomasticon. Rec. E. Bothe. (Lexicographi Graeci IX.) Fasc. I. M. 14.—

pertin. rell. Ed. H. Schrader. 2 fasce. gr. Lex.-8. M. 16 .--

- ad Odysseam pertin. rell. Ed. H. Schrader. gr. Lex.-8. #. 10.-

Ptolemael περί χριτηρίου και ήγεμονικού lib. Rec. Fr. Hanow. gr. 4. 46 1.-[Scylax.] Anonymi vulgo Scylacis Caryandensis periplus maris interni cum appendice. Rec. B. Fabricius. Ed. II. #1.20

Platonis opera omnia. Rec., prolegg. ct Scriptorum Graecorum qui christ. impuga. relig. quae supors. Fasc. III: Iuliani imp. contra Christianos quae supers. Ed. C. I. Neumann. Insunt Cyrilli Alex. fragmm. Syriaca ab E. Nestle edita. JL 6 -

Sephoclis tragoediae et fragmm. Rec. G. Dindorf. 4. # 5.-

Recc. et explann. Wunderus-Wecklein. 2 voll. M. 10.80. Philoctetes. Ed. IV. M. 1.50. - Oedipus Rex. Ed. V. M. 1.50. — Oedipus Coloneus. Ed. V. . 1.80. - Antigona. Ed. V. M. 1.50. — Electra. Ed. IV. M. 1.80. — Aiax. Ed. III. M. 1.20. — Trachiniae. Ed. III. M. 1.50.

- König Oidipus. Griechisch u. deutsch m. Kommentar von F. Ritter. # 5.-- Antigone. Griech, u. deutsch hrag, v. A. Böckh. Nebst 2 Abhandl. ub. diese Tragödic. (Mit Porträt Aug. Böckh's.) 2. Aufl. 4.40.

taatsverträge des Altertums. Hrsg. v. R. von Scala. I. Teil. #. 8.—

*Stoicorum veterum fragmenta. Ed. J. v. Arnim. Vol. I. M. 8.— Vol. II. M. 14.— Vol. III. M. 12.— Vol. IV. Indices. [In Vorb.]

*Terentli commoediae. Hrsg.v. M.Warren. E. Hauler u. R. Kauer. [In Vorb.]

Theodoros, der h. Theodosios: s. Theodosios.

[Theodosios.] D. heil. Theodosios. Schriften d. Theodoros u. Kyrillus, hrsg. von H. Usener. M. 4.-

Theophanis chronographia. Rec. C. do Boor. 2 voll. 16 50 .-

Theophrasts Charaktere. Hrsg. Philol. Gesellschaft zu Leipzig. # 6.-Thucydidis historiae. Recons. C. Hude.

Tom. I: Libri I-IV. 36 10.-— II: Libri V—VIII. Indices. M 12. de bello Peloponnesiaco Il. VIII.

Explann. E. F. Poppo et I. M. Stahl 1 voll. [8 sectiones.] 16. 22.80. Lib. 1. Ed. III. & 4.50. — Lib. 2. Ed. III. & 3.—. Lib. 3. Ed. II. & 2.40. - Lib. 4. Ed. II. M. 2.70. - Lib. 5. Ed. II. M. 2.40. - Lib. 6. Ed. II. M. 2.40. Lib. 7. Ed. IL & 2.70. - Lib. 8.

.07.8 M. II .bA

A. Nauck. Ed. II. M. 26 .-

*Urkunden, griechische, d. Papyrussammlung zu Leipzig. I. Band. Mit Beiträgen von U. Wilcken herausg. von L. Mitteis. Mit 2 Tafeln in Lichtdruck, 4, 1906, JL 28. -

Xenokrates. Darstellg. d. Lehre u. Sammlg. d. Fragmente. V. R. Heinze. M. 5.60.

Xenophontis hist. Graeca. Rec. O. Keller. Ed. major. M. 10 .-

Tragicorum Graecorum fragmenta. Rec. | Xenophontis opera omnia, recensita et commentariis instructa.

De Cyri Minoris expeditione II. VII (Anabasis), rec. R. Kühner. M. 3. 60. Oeconomicus, rec. L. Breitenbach. M. 1.50.

Hellenica, rec. L. Breitenbach. 2 partt. M. 6.60.

Pars I. Libri I et II. Ed. II. M. 1.80 — II. Libri III—VII. M. 4.80, Zosimi historia nova. Ed. L. Mendels-

sohn. M. 10 .-

b. Lateinische Schriftsteller.

Anecdota Helyetica. Rec. H. Hagen Lex.-8. M. 19 .-

Aurelli imp. epistt.: s. Fronto, ed. Naber. Averrois paraphrasis in l. poeticae Aristotells. Ed. F. Heidenhain. Ed. II. M.1.-Aviani fabulae. Ed. G. Froehner. gr. 12.

M. 1.20. [Caesar.] Polioris de b. Africo comm .:

s. Polio.

Caesii Bassi, Atilli Fortunatiani de metris 11. Rec. H. Keil. gr. 4. M. 1.60.

Catonis practer libr. de re rust. quae extant. Rec. H. Jordan. M. 5 -

de agri cult. 1., Varronis rer. rust. 11. III. Rec. H. Keil. 3 voll. M. 33.40.

Vol. I. Fasc. I. Cato. .// 2.40. — I. — II. Varro. .// 6.— — II. — I. Comm. in Cat. .//. 6.— - II. - II. Comm. in Varr. M. 8 .-

- III. - I. Ind. in Cat. M. 3.-Catulli I. Recensuit et interpretatus est Aem. Bachrens, 2 voll. M. 16.40. Vol. I. Ed. II cur. K. P. Schulze. M4.—

- II. Commentarius. 2 fascc. M. 12.40.

Ciceronis, M. Tullii, epistularum Il. XVI. Ed. L. Mendelssohn. Acc. tabulae chronolog. ab Aem. Koernero et O. E. Schmidtio confectae. M 12 -

ad M. Brut. orator. Rec. F. Heer-

degen. M. 3.20.

Paradoxa Stoicor., academic. rel. cum Lucullo, Timaeus, de nat. deor., de divinat., de fato. Rec. O. Plasberg.

[ ] ad Herennium II. VI: s. Cornificius und [Herennius].

Q. Tullii, rell. Rec. Fr. Buecheler. M 1.60.

Claudiani carmina. Rec. L. Jeep. 2 voll. M 20.40.

Commentarii notarum Tironianarum. Cum prolegg., adnott. crit. et exeget. notarumque indice alphabet. Ed. Guil, Schmitz. [132 autograph, Tafeln.] Folio. In Mappe 46 40 -

Cornifici rhetoricorum ad C. Herennium II. VIII. Rec. et interpret, est C. L. Kayser. JL 8 .-

Corpus glossarior, Latinor, a G. Loewe incohatum auspiciis Societatis litterarum regiae Saxonicae comp., rec., ed. G. Goetz. 8 voll. Lex.-8.

Vol. II. Glossae Latinograecae et Graecolatinae. Edd. G. Goetzet G. Gundermann. Acc. minora utriusque linguae glossaria. Adiectae sunt 3 tabb. phototyp. 1/6 20 .-

-III. Hermeneumata Pseudodositheana. Ed. G. Goetz. Acc. hermeneumata medicobotanica vetustiors. M. 22 .-

- IV. Glossae codicum Vaticani 3321, Sangallensis 912, Leidensis 67 F. Ed. G. Goetz. M. 20 .-

- V. Placidi liber glossarum, glossaria reliqua. Ed. G. Goetz. M. 22.-

 VI. Thesaurus glossarum emenda-tarum. Conf. G. Goetz. 2 fasce. je M 18 .-

- VII. Thesaurus gloss, emendatarum. Conff. G. Goetz et G. Heraeus, Fasc. I. M. 24. — Fasc. II. M. 12. —

Dialectorum Italicarum aevi vetust. exempla sel. Ed. E. Schneider

Vol. I. Dialecti Lat. prisc, et Fallse. exempla. Pars I. M. 3.60.

Didascaliae apostolorum fragmenta Veronensia Latina. Acc. canonum qui die apostolorum et Aegyptiorum reliquiae. Prim. ed. E. Hauler. Fasc. I. Prae-fatio, fragmenta. Mit 2 Tafeln. M. 4.

*Ennianae poesis reliquiae. Rec. LVahlen. Ed. II. M. 16.-

Exuperantius, Epitome, Hrsg. v. G. Land-graf u. C. Weyman. M. -. 60.

Fragmentum de jure fisci. Ed. P. Krueger. M. 1 60.

Frontonis et M. Aurelii lmp. epistulae. Rec. S. A. Naber. M 8 .-

Gedichte, unedierte lateinische, hrsg. von E. Bachrens. M. 1.20.

- Glossae nominum. Ed. G. Loewe. Acc. Grammatici Latini ex rec. H. Keilii. eiusdem opuscula glossographica coll. a G. Gootz. M. 6.-
- Grammatici Latini ex rec. H. Keilii. 7 voll. Lex.-8. M. 139.20.
  - Vol. I. Fasc. 1. Charisii ars gramm. ex rec. H. Keilii. [Vergr.]
  - I. Fasc. 2. Diomedis ars gramm. ex Charisii arte gramm. excerpta ex rec. ' H. Keilii. M. 10.-
  - II. Fasc. 1 et 2. Prisciani institutiones gramm. ex rec. M. Hertzii. Vol. I. [Vergr.]
  - III. Fasc. 1. Prisciani institutiones gramm. ex rec. M. Hertzii. Vol. II. M 12.-
  - III. Fasc. 2. Prisciani de figuris numerorum, de metris Terentii, de praeexercitamentis rhetoricis libri, înstitutio de nomine et pronomine et verbo, partitiones duodecim versuum Aeneidos principalium, accedit Prisciani qui dic. liber de accentibus ex rec. H. Keilii. M. 7.-
  - IV. Fasc. 1. Probi catholica, instituta artium, de nomine excerpta, de ultimis syllabis liber ad Caelestinum ex rec. H. Keilii. - Notarum laterculi edente Th. Mommsen. M. 11.-
  - IV. Fasc. 2. Donati ars grammatica, Marii Servii Honorati commentarius in artem Donati, de finalibus, de centum metris, de metris Horatii, Sergii de littera, de syllaba, de pedibus, de accentibus, de distinctione commentarius, explanationes artis Donati, de idiomatibus ex rec. H. Keilii. M. 8.—
  - V. Fasc. 1. Cledonii ars gramm., Pompeii commentum artis Donati, excerpta ex commentariis in Donatum ex rec. H. Keilii. M. 9 .-
  - V. Fasc. 2. Consentius, Phocas, Eutyches, Augustinus, Palaemon, Asper, de nomine et pronomine, de dubiis nominibus, Macrobii excerpta ex rec. H. Keilii. M. 10. —
  - VI. Fasc. 1. Marius Victorinus, Maximus Victorinus, Caesius Bassus, Atilius Fortunatianus ex rec. H. Keilii.
  - VI. Fasc. 2. Terentianus Maurus, Marius Plotius Sacerdos, Rufinus, Mallius Theodorus, fragmenta et excerpta metrica ex rec. H. Keilii. M. 14.-
  - VII. Fasc. 1. Scriptores de orthographia Terentius Scaurus, Velius Longus, Caper, Agroecius, Cassiodorius, Martyrius, Beda, Albinus. M. 10. --

- - Vol. VII. Fasc. 2. Audacis de Scauri et Palladii libris excerpta, Dosithei an gramm., Arusiani Messii exempla elocutionum, Cornelii Frontonis liber de differentiis, fragmenta gramm., index scriptorum. Ж 11.20.
  - Supplementum continens anecdota Helvetica ex rec. H. Hageni. Lex.-8. M. 19. -
- [Herennius.] Incerti auctoris de ratione dicendi ad C. H. II. IV. [M. Tulli Ciceronis ad Herennium libri VI.] Recens. F. Marx. M. 14.-
- *Historicorum Romanorum reliquiae. Ed. H. Peter. Vol. I. M. 16. - Vol. II. M. 12. -Horatii opera. Recensuerunt O. Keller et A. Holder. 2 voll. gr. 8.
  - Vol. I. Carmina, epodi, carmen sacc. Iterum rec. O. Keller. M. 12.—
  - II. Sermones, epistulae, de arte poet.
- Editio minor. 🦟 4.— Rec. L. Mueller. carmina. M. 2.40, eleg. geb. m. Goldschnitt M. 3.60. Satiren. Kritisch hergestellt, metrisch übersetzt u. mit Kommentar versehen von C. Kirchner u. W. S. Touffel. 2 voll. M. 16.40.
- Lat. u. deutsch m. Erläuter. von L. Döderlein. M. 7.-
- siehe auch: Satura, v. Blümner. Epistein. Lat. u. deutsch m. Erläut. von L. Döderlein. [B. I vergr.] B. IL. JL 3.-
- Briefe, im Bersmaß ber Urichrift verbeuticht von M. Bacmeifter u. D. Reller. 8. 36 2.40 3.20.
- *Institutionum et regularum iuris Romani syntagana. Ed. R. Gneist. Ed. IL. # 5.20. [Iuris consulti.] Kalb, W., Roms Juristen nach ihrer Sprache. M. 4.-
- Iuvenalis saturae. Erkl. v. A. Weidner. 2. Aufl. IL 4.40.
- --- siehe auch: Satura, v. Blümner. [Lucanus.] Scholia in L. bellum civile ed. H. Usener. Pars I. M. 8. - [Fortsetzung erscheint nicht.]
- Lucilii carminum reliquiae. Rec. F. Marx. Vol. I.: Proleg., testim., fasti L., carm. rel.,
- Nepotis quae supersunt. Ed. C. Halm. M. 2.40.
- Nonii Marcelli compendiosa doctrina. Emend. et adnot. L. Mueller. 2 partes. M. 32.-
- Novatians epist. de cibis Iudaicis. Hrsg. v. G. Landgraf u. C. Weyman. #1.20. Optatiani Porfyrii carmina. Rec. L. Mueller. M. 8.60.

Orestis tragoedia. Ed. I. Maehly. 16. | Plauti comoediae. Ex rec. et cum app. M. 1.20. Ovidil ex Ponto II. Ed. O. Korn. M. 5 .-Elegien der Liebe. Deutsch von H. Oelschläger. 2. Aufl. Min.-Ausg. M. 2.40, eleg. geb. 3.20. Persius, siehe: Satura, v. Blümner. Phaedri fabulae Aesopiae. Ed. L. Müller. M. 3.-Placidi glossae. Rec. et illustr. A. Deuerling. M. 2.80. M 2.80. Plauti comoediae. Recensuit, instrumento critico et prolegomenis auxit F. Ritschelius sociis operae adsumptis G. Loewe, G. Goetz, F. Schoell. 4 tomi. M 92.20. Tomi I fasc. I. Trinummus. Rec. F. Ritschl. Ed. III cur. F. Schoell. M. 5.60. Tomi I fasc. II. Epidicus. Rec. G. Goetz. Ed. II. M. 4. - I fasc. III. Curculio. Rec. G. Goetz. M. 2.40. - I fasc. IV. Asinaria. Recc. G. Goetz et G. Loewe. M. 3.60. - I fasc. V. Truculentus. Rec. F. Schoell. M. 4.80. - II fasc. I. Aulularia. Rec. G. Goetz. M. 2.40. Goetz et G. Loewe. M. 3.60. II fasc. III. Mercator. Rec. F. Ed. II cur. G. Goetz. Ritschl. M 3.60. - II fasc. IV. Stichus. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. M. 3.60.

— II fasc. V. Poenulus. Recc. F. Ritschelii schedis adhibitis G. Goetz et G. Loewe. M. 5.— III fasc. I. Bacchides. Rec. F. - III fasc. I. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. M.4.-- III fasc. II. Captivi. Rec. F. Schoell. M. 4. - III fasc. III. Rudens. Rec. F. Schoell. M. 5.60.

M. 5.60.

M. 5.60.

M. 6.-

M. 6 .-

.K. 5.60.

crit. F. Ritschelli. [Vergriffen außer:] Tomus I. Pars 3. Bacchides. M. 3 .-*- III. Pars 1. Persa. M. 3.-- III. Pars 2. Mercator. M. 3.-- Scholarum in usum rec. F. Ritschelius. [Vergr. außer:] Bacchides, Stichus, Pseudolus, Persa, Morcator. Einzeln je M. — .50. — miles gloriosus. Ed. O. Ribbeck. Polemii Silvii laterculus. Ed. Th. Mommвеп. Lex.-8. M. -. 80. Polionis de bello Africo comm. Edd. E. Wölfflin et A. Miodoński. Adi. est tab. photolithograph. & 6.80. [Probus.] Die Appendix Probi. Hrsg. v. W. Heraeus. M. 1.20. Propertii elegiae. Rec. A. Bachrons. M. 5.60. Psalterium, das tironische, der Wolfenbütteler Bibliothek. Hrsg. v. Kgl. Steno-graph, Institut zu Dresden. Mit Einleitung und Übertragung des tiron. Textes von O. Lehmann. M. 10.-Quintiliani institutionis orator. 11. XII. Rec. C. Halm. 2 partes. [Pars I vergr.] Pars II: Libb. VII-XII. M. 9 -Rhetores Latini minores. Ed. C. Halm. Lex.-8. M. 17.-Saliarium carminum rell. Ed. B. Maurenbrecher. M. 1.-Sallusti Crispi quae supersunt. Rec. Rud. Dietsch. 2 voll. [Vol. I vergr.] Vol. II: Historiarum rell. Index. # 7.20. historiarum fragmenta. Ed. Fr. Kritzius. M 9.-- historiarum rell. Ed. B. Maurenbrecher. Fasc. I. Prolegomena. M. 2.— Fasc. II. Fragmenta argumentis, commentariis, apparatu crit. instructa. Acc. indices. M. 8.-Satura. Ausgew. Satiren d. Horaz, Persius u. Juvenal in freier metr. Übertragung von H. Blümner. M. 5. - 5.80. - III fasc. IV. Pseudolus. Rec. F. Scaenicae Romanorum poesis fragmenta. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. M. 5.60. Rec. O. Ribbeck. 2 voll. Ed. II. M. 23. — Vol. I. Tracicorum fragmenta. M. 9.—
II. Comicorum fragmenta. M. 14.—
Servii grammatici qui fer. in Vergilii - III fasc. V. Menaechmi. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. F. Schoell. - IV fasc. I. Casina. Rec. F. Schoell. carmina commentarii. Recc. G. Thilo et H. Hagen. 3 voll. - IV fasc. II. Miles gloriosus. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. Vol. I fasc. I. In Aen. I-III comm Rec. G. Thilo. M. 14.—
- I fasc. II. In Aen. IV—V comm. - IV fasc. III. Persa. Rec. F. Ritschl. Rec. G. Thilo. M. 10 .-Ed. II cur. F. Schoell. M. 5.60. - II fasc. I. In Aen. VI -- VIII comm. - IV fasc. IV. Mostellaria. Rec. F. Rec. G. Thilo. M. 10.-Ritschl. Ed. II cur. F. Schoell. - II fasc. II. In Aen. IX-XII comm. Rec. G. Thilo. M. 10 .-- III fasc. I. In Buc. et Georg. comm. - IV fasc. V. Cistellaria. Rec. F. Schoell. Acc. deperditarum fabula-Rec. G. Thilo. M. 10.40. — III fasc. II. App. Servians. M. 20.— (— III fasc. III (Indices) in Vorb.) rum fragmenta a G. Goetz recensita.

R. von Scala, I. Tell. M. S .-

Statii silvae, Hrsg. von Fr. Vollmer. de 16 .-

- Thehnis et Achilleis cum scholiis. Rec. O. Mailer. Vol. I: Thebaidos II. 1-VI. M. 8:-

*Suctoni Tranquilli opera, Rec. M. Ihm. o voll. Vol I: de vita Caesarum libri VIII. [Mit 3 Tafeln.] # 12 - 15 .-

Symmachi relationes. Rec. Guil. Meyer. M. 1.60.

Syrisententine. Rec. Guil. Meyer. M. 2:40.

- Rec. E. Woelfflin. M. 3.60.

Taciti de origine et situ Germanorum 1. Rec. A. Holder. M. 2 .-

- dialogus de oratoribus. Rec. Aem. Bachrens. M. 2 .-

Comm. not. Tir. ed. Schmitz, siehe: Commentarii.

|--- | Das tiron. Psalterium, siehe: Psalterium.

Staatsverträge des Altertums. Hreg. v. Varronts saturarum Menippearum rell. Rec. A. Riese. M. 6 .-

> - rerum rustlearum II. III. rec. Keil. siehe: Cato.

> - antiquitatum rer. divin, II, I. XIV. XV. XVI. Praemissae sunt quaestt. Van. Ed. R. Agahd. M. 9.20.

> - de lingua latina. Edd. G. Gotz et Fr. Schöll. [In Vorb.]

Vergilii Maronis opera app. crit. in artius contracto iterum rec. O. Ribbeck, IV voll-M. 22.40.

> Vol. I. Bucolica et Georgica. M. 5 .-- II. Aeneidos libri I-VI. M. 7.20.

> - III. Aeneidos libri VII-XII. #6 7, 20.

- IV. Appendix Vergillana. . . 3 .-- Ed. I. [Vergriffen außer:1

Vol. III. Aeneidos lib. VII-XII. M 8 -- IV. Appendix Vergiliana. M. 5 -

[---] Scholia Bernensia ad Vergilii Buc. et Georg. Ed. H. Hagen. M. 6 .-

Volusii Maeciani distributio partium. Ed. Th. Mommsen. M. - 30.

4. Meisterwerke der Griechen und Römer in kommentierten Ausgaben. [gr. 8.]

Die Ausgaben beabsichtigen, nicht nur den Schülern der oberen Gymnasialklassen, sondern auch angehenden Philologen sowie Freunden des klassischen Altertums, zunächst zu Zwecken privater Lektüre, verläßliche und die neuesten Fortschritte der philologischen Forschung verwertende Texte und Kommentare griechtscher und lateinischer, von der Gymnasiallektüre selten oder gar nicht be-rücksichtigter Meisterwerke darzubieten.

- I. Aischylos' Perser, von H. Jurenka. 2 Hefte. M. 1.40.
- II. Isokrates' Panegyrikos, von J. Mesk. 2 Hefte. M. 1,40.
- III. Auswahl a. d. röm. Lyrikern (m. griech. Parallel.), v. H. Jurenka. 2 Hft. M. 1.60.
  - IV. Lysias, Reden geg. Eratosthenes und nb. d. Olbaum, von E. Sewera. 2 Hefte. M. 1.20.
  - V. Ausgewählte Briefe Ciceros, von E. Gschwind. 2 Hefte. M. 1.80.
- VI Amor und Psyche, ein Märchen des Apuleius, von F. Norden. 2 Hefte. M. 1.40.

- VII. Euripides, Iphigenie in Aulis, +on K. Busche. 2 Hefte. JK 1 40.
- VIII. Euripides, Kyklops, v. N. Wecklein. 2 Hefte. M. 1 .-
  - IX. Briefe des jüngeren Plinius, von R. C. Kukula. 2 Hefte. 46 2 20.
  - X. Lykurgos' Rede gegen Lookrates. von E. Sofer. 2 Hefte. M. 1.80.
  - XI. Plutarchs'Biographie des Aristeldes. 2 Hefte. JL 1.80.
- XII. Tacitus' Rednerdialog, von Dienel. 2 Hefte. [U. d. Pr.]

5. B. G. Teubners Schulausgaben griechischer und lateinischer Klassiker mit deutschen erklärenden Anmerkungen. [gr. 8.]

Bekanntlich zeichnen diese Ausgaben sich dadurch aus, daß sie das Bedürfnis der Schule ins Auge fassen, ohne dabei die Ausprüche der Wissenschaft meberücksichtigt zu lassen. Die Sammlung enthält fast alle in Schulen gelesenen Werke der klassischen Schriftsteller.

a. Griechische Schriftsteller.

Aeschylus' Agamemnon. Von R. Enger. Euripides' ausgewählte Tragödien. Von 3. Aufl., von Th. PluB. M. 2.25 2.75.

Perser. Von W. S. Teuffel. 4. Aufl., von N. Weeklein. M. 1.50 2 .-

- Von N. Wecklein. Prometheus. 3. Aufl. JL 1.80 2.25.
- Von L. Schmidt. M. 1.20.
- die Sieben geg. Theben. Von N. Wecklein, M. 1.20 1.50.
- die Schutzflehenden. Von N. Wecklein. M. 1.60 2 .-
- Orestie. Von N. Wecklein. M. 6.— Daraus einzeln: I. Agamemnon. II. Die Choephoren. III. Die Eumeniden. je M. 2 .-
- Aristophanes' Wolken, Von W. S. Teuffel. 2. Aufl., von O. Kachler. M. 2 70 3.20.
- Wespen. Von O.Kaehler. [InVorber.] Aristoteles, der Staat der Athener. Der
- historische Hauptteil (Kap. I-XLI). Von K. Hude. M. - . 60 - . 85.
- Arrians Anabasis. Von K. Abicht. 2 Hefte, [I. Heft. M. Karte. M. 1.80 2.30, II. Heft. ML 2.25 2.75.] ML 4.05 5.-
- Demosthenes' ausgewählte Reden. Von C. Rehdantz u, Fr. Blaß, 2 Teile. 14. 6.60 8.55.
  - I. Teil. A. u. d. T.: IX Philipp. Reden. 2 Hefte. M. 4.50 5.95.
  - Heft I: I-III. Olynthische Reden IV. Erste Rede geg. Philippos. 8. Aufl., von Fr. Blas. M. 1.20 1.70.
  - II. Abt. 1: V. Rede über den Frieden. VI. Zweite Rede gegen Philippos-VII. Hegesippos' Rede über Halonnes. VIII. Rede über die Angelegenheiten im Cherrones. IX. Dritte Rede gegen Philippos. 6. Aufl., von Fr. Blaß. M. 1.50 2 .-
  - II. Abt. 2: Indices. 4. Aufl., von Fr. Blas. M. 1.80 2.25.
  - II. Teil. Die Rede vom Kranze, Von-Fr. Blas. . 2.10 2.60.

- N. Wecklein.
  - I. Bdch. Medea, 3. Aufl. M. 1.80 2.25. II. Bdch. Iphigenia im Taurierland
  - 3. Aufl. ML 1.60 2.10. III. Bdeh. Die Bacchen.
  - ME 1.60 2.10. IV. Bdch. Hippolytos. M. 1.50 2 .-
  - V. Bdch. Phonissen M. 1.80 2.25. *VI. Bdch. Electra. . . 1.40 1.80.
  - *VII. Bdch. Orestes. M. 1.60 2.-*VIII. Bdch. Helena. M. 1.60 2 .-
- Herodotos. Von K. Abicht. 5 Bande
- M. 12.30 15.80. Band I. Heft 1. Buch I nebst Ein
  - leitung u. Übersicht über den Dialekt 5. Aufl. M. 2,40 2.90.
  - Band I. Heft 2. B. II. 3. A. M. 1.50 2.— II. Heft 1. B. III. 3. A. M. 1.50 2.—
  - II. Heft 2. B. IV. 3. A. M. 1. 50 2.
  - *- III. B. V u. VL 4. A. M. 2. 2.50 - IV. B.VII. M. 2 K. 4. A. M. 1. 80 2,30
    - V. Buch VIII u. IX. Mit 2 Karten 4. Aufl. M. 1.80 2.30.
- Homers Hias, erklärt von J. La Rocho 6 Teile.
  - Teil I. Ges. 1- 4. 3. Aufl. M. 1.50 2.-
  - II. Ges. 5- 8. 3. Aufl. M. 1.50 2.-- III. Ges. 9-12. 3. Aufl. M. 1.50 2,-
  - IV. Ges. 13-16. 3. Aufl. M. 1.50 2.-
  - V. Ges. 17-20. 2. Aufl. M. 1.50 2.-- VI. Ges. 21-24. 2. Aufl [Vergr.]
  - Von K. Fr. Ameis u. C. Hentze. 2 Bände.
  - Band L H. 1. Ges. 1- 3. 6. A. M. 1.20 1.70
  - I. H. 2. Ges. 4- 6. 5. A. JL 1. 20 1.70 - I. H. 1/2 zusammen in 1 Band # 3 .--
  - I. H. 3. Ges. 7- 9. 5. A. M. 1.60 2.-I. H. 4. Ges. 10-12. 5. A. M. 1. 20 1.70
  - I. H. 3/4 zusammen in 1 Band .#. 3.30
  - *_ II. H. 1. Ges. 13-15. 4. A. M. 1. 20 1.70 - II. H. 2. Ges. 16-18. 3. A. M 1. 20 1.70
  - II. H. 1/2 zusammen in 1 Band M 3.70
  - *- II. H. S. Ges. 19-21, 4. A. M. 1. 20 1.-*- II. H. 4. Gos. 22-24, 4. A. M. 1. 80 2.9 II. H. 3/4 xusammen in 1 Band. M. 3
- Die fetten Ziffern verstehen sich für gebundene Exemplar

Homers Ilias. Von K. Fr. Ameis und Lysias' ausgew. Reden. Von H. Frohberger. Größere Ausgabe. 3 Bände. C. Hentze. - Anhang: [Bd. II u. III vergr.] Heft 1. Ges. 1- 3. 3. Aufl. . 1. 2.10 2.60 I. Bd. R. geg. Eratosthenes, Agoratos. - 2. Ges. 4 - 6. 2. Aufl. . 1.50 2.-Verteidigung geg. die Anklage weg. Umsturzes d. Verfassung. 2. Aufl., — 8. Ges. 7 - 9. 2. Aufl. M. 1.80 2.30 1 — 4. Ges. 10—12. 2. Aufl. M. 1.20 1.70 von G. Gebauer. M. 4.50. - 5. Ges. 13-15. 2. Aufl. M. 1.80 2.30 Platons ausgew. Schriften. Von Chr. Cron. - 6. Gos. 16-18. 2. Aufl. M. 2.10 2.60 J. Deuschle u. a. - 7. Ges. 19-21. Al. 1.50 2.-I. Teil. Die Verteidigungsrede d. Sokrates. 8. Ges. 22-24. M. 1.80 2.30 Kriton. Von Chr. Cron. 11. Aufl., — Odyssee. Von K. Fr. Ameis und C. Hentze. 2 Bände. von H. Uhle. M. 1.- 1.40. II. Teil. Gorgias. Von J. Deuschle. Band I. H. 1. Ges. 1-6. 11. A. M. 1.50 2.-4. Aufl., von Chr. Cron. M 2.10 2.60. - 1. H. 2. Ges. 7-12. 10. A. M. 1. 35 1.80 III. Teil. 1. Heft. Laches. Von Chr. Cron. 5. Aufl. M. —. 75 1.20. I. H. 1,2 zusammengeb. - #. 3.45 - II. II. 1. Gos. 13-18. 8. A. M. 1. 35 1.80 - H. H. 2. Ges. 19-24. 9. A. M. 1.40 1.80 III. Teil. 2. Heft. Euthyphron. Von M. Wohlrab. 4. Aufl. M. -. 60 -. 90. — II. II. 1/2 zusammengeb. #. 3.85 - Anhang: IV. Teil. Protagoras. Von Deuschle Heft 1. Ges. 1- 6. 4. Aufl. M. 1.50 2.u. Cron. 5. Aufl., v. E. Bochmann. - 2. Ges. 7-12. 3. Aufl. M. 1.20 1.70 JL 1.20 1.70. — 3. Ges. 13—18. 3. Aufl. M. 1 20 1.70 — 4. Ges. 19—24. 3. Aufl. M. 2 10 2.60 V. Teil. Symposion: Von A. Hug. 2. Aufl. JL 3. - 3.50. Isokrates' ausgewählte Reden. Von O. VI. Teil. Phaedon. Von M. Wohlrab. Schneider. 2 Bändchen. M. 3.- 3.95. 3. Aufl. # 1.50 2.-I. Bändchen. Demonicus, Euagoras, VII. Teil. Der Staat. I. Buch. Von M. Arcopagiticus. 3. Aufl., v. M. Schnei-Wohlrab. M. -. 60 -. 90. der. M. 1.20 1.70. VIII. Teil. Hippias maior. Ed.W. Zilles. 11. Bändchen. Panegyricus u. Philippus. [In Vorb.] 3. Aufl. JL 1.80 2.25. Plutarchs ausgew. Biographiem. Von Otto Lucians ausgewählte Schriften. C. Jacobitz. 3 Bändchen. M. 3.60. Siefert und Fr. Blas. 6 Bändchen. I. Bändchen, Traum, Timon, Prometheus .К. 6.90 9.60. I. Bändchen. Philopoemen u. Flamini-Charon. 3. Aufl., von K. Bürger. M. 1.20 1.70. nus. Von O. Siefert. 2. Aufl., von Lykurgos' Rede gegen Leokrates. Von C. Rehdantz. H. 2.25 2.75. Fr. Blaß. M -. 90 1.30. Bändchen. Timoleon u. Pyrrhos. Von [Lyriker.] Anthologie a. d. griech. Lyr. O Siefert. 2. Aufl., von Fr. Blas. Jl. 1.50 2.-Von E. Buchholz. 2 Bdchn. M. 4.20 5.20. I. Bändchen. Elegiker u. lambographen. III. Bändchen. Themistokles u. Perikles. 5. Aufl., von R. Peppmüller.

1.10 2.60. Von Fr. Blas. 2. Aufl. M. 1.50 2.-IV. Bändchen. Aristides u. Cato. Von 11. Bändchen. Die melischen und cho-Fr. Blaß. 2. Aufl. M. 1.20 1.70. rischen Dichter. 4. Aufl., von J. Sitz-V. Bändchen. Agis u. Kleomenes. Von ler. M. 2.10 2.60. Fr. Blaß. M. -. 90 1.30. Lysias' ausgew. Reden. Von H. Froh-V1. Bändchen. Tiberius und Gajus berger. 2 Hefte. M. 3.60. J. Heft. Prolegomena. R. gegen Quellenbuch, histor., zur alten Geschichte. Eratosthenes. — R. geg. Agoratos. — I. Abt. Griechische Geschichte. Von Verteidigung geg. die Anklage wegen W. Herbst und A. Baumeister. Umsturzes der demokratischen Verfassung. — R. f. Mantitheos. — R. Heft. [Vergr.] 2. Heft. M. 1.80 2.30. gog. Philon. 3. Aufl., v. Th. Thal- Sophokles. Von Gust. Wolff und L. heim. M. 1.80 2.25. Bellermann. II. Heft. Reden gegen Alkibiades. -I. Teil. Aias. 5. Aufl. M. 1.50 2 .-R. geg. Nikomachos. - R. ub. d. Ver-II. - Elektra. 4. Aufl. . H. 1.50 2.mögen d. Aristophanes. -- R. üb. d. 111. -- Antigone. 6. Aufl. M. 1.50 2.-Ölbaum. - R. geg. die Kornhändler. IV. - König Öidipus. 4. Aufl. . 1. 50 2 .-- R. geg. Theomnestos. - R. f. d. V. - Oidipus auf Kolonos. M. 1.50 2.-Gebrechlichen. - R. geg. Diogeiton.

Die fetten Ziffern verstehen sich für gebundene Kxemplare.

2. Auflage, von Th. Thalheim. Supplementum lect. Graccae. Von C. A. M. 1.80 2.25.

Testamentum novum Graece. Das Neue: *Xenophons Anabasis. Von F. Vollbrecht.
Testament. Von Fr. Zelle. B. I—IV. Text u. Kommentar getrennt.

I. Evangelium d. Matthäus. Von Fr.

Zelle. 1.80 2.25.

IV. Evangelium d. Johannes. Von B. Wohlfahrt. M. 1.50 2.-

Von B. Wohl-V. Apostelgeschichte. fahrt. M. 1.80 2.25.
Thukydides. Von G. Böhme u. S. Wid-

mann. 9 Bändchen. [je M. 1.20 1.70.] M. 10.80 15.30.

1. Bändchen. 1. Buch. 6. Auflage. 6. 2. 2.

3. 5. 5. 5. 5. 6. 6. 6. 7. 7. 5.

8. 5. 9. Bdchn. Einleitung u. Register. 5. Aufl. *Xenophons Anabasis. Von F. Vollbrecht.

(bez. 9., 8., 7.) Aufl.
 Ausgabe m. Kommentar unter d. Text.

I. Bdchn. B. I. II. M. 2 Figurentaf. u. 1 Karte. M. 1.40 2.-

B. III. IV. M. — .90 1.20. ш. B. V-VII. M. 1.60 2.-

Text. M. e. Übersichtskarte. M.—. 90 1.20. Mit Holzschnitten und Kommentar.

Figurentafeln. M. 1.35 1.80. Kyropädie. Von L. Breitenbach. Hefte. [je M. 1.50 2.—] M. 3.— 4.—
 I. Heft. Buch I—IV. 4. Auflage, von

B. Büchsenschütz

Buch V-VIII. 3. Aufl.

griech. Geschichte. Von B. Büchsenschütz. 2 Hefte.

I. Heft. Buch I-IV. 6. Aufl. M. 1.50 2.-

*II. - Buch V-VII. 5. Aufl. # 1.80 2.20. - Memorabilien. Von Raph. Kühner.

 Aufl., von Bud. Kühner. M. 1.60 2.20. - Agesilaos. Von O. Güthling. M. 1. 502. -

Anabasis u. Hellenika in Ausw. Mit Einleitung, Karten, Plänen u. Abbild. Text und Kommentar. Von G. Sorof. 2 Bdchn. I. Bdchn. Anab. Buch 1—4.

Text. M. 1.20 1.50

Kommentar. M. 1.20 1.50. 11. Anab. Buch 5—7 u. Hellenika.

Text. M. 2. - 2.20. Kommentar. M. 1.40 1.60.

b. Lateinische Schriftsteller.

liber VIII. Von A. Doberenz. 9. Aufl., von B. Dinter. 3 Hefte. M. 2.55 4 .-I. Heft Buch I-III. M. Einleit. u. Karte

v. Gallien. M. — .90 1.40. Buch IV-VI. M. -. 75 1.20. и. —

III. — Buch VII u. VIII u. Anhang. M. -. 90 1.40.

commentarii de bello civili. A. Doberenz. 5. Aufl., von B. Dinter. M. 2.40 2.90.

Cicero de oratore. Von K. W. Piderit. 6. Aufl., von O. Harnecker. 3 Hefte. M. 4.80 0.25.

I. Heft. Einleit. u. Buch I. M. 1.80 2.25.

и. — Buch III. M. 1.50 2.— Buch III. M. Indices u. Register ш. -.- 2. d. Anmerkungen. المار 1.50 ك. -

Aus Heft III besonders abgedruckt: Erklär. Indices u. Register d. Anmerkgn. M. -. 45.

- 5. Aufl., von Fr. Th. Adler. In 1 Band. M. 4.50.

Brutus de claris oratoribus. K. W. Piderit. 3. Aufl., von W. Friedrich. M. 2.25 2.75.

orator. Von K. W. Piderit. 2. Aufl-M. 2. - 2.60.

partitiones oratoriae. Von K. W. Piderit. M. 1.- 1.40.

Rede f. S. Roscius. Von Fr. Richter. 4. Aufl., v. A. Fleckeisen. M.1 - 1.40.

Caesaris belli Gallici libri VII und Hirtii Cicero div. in Caecilium. Von Fr. Richter. 2. Aufl., von A. Eberhard. M. -. 45 -. 80. Reden gegen Verres. 1V. Buch. Von Fr. Richter. 3. Aufl., von A. Eber-

hard. M. 1.50 2.-V. Buch. Von Fr. Richter. 2. Aufl., von A. Eberhard. M. 1.20 1.70. - Rede üb. d. Imperium d. Cn. Pompejus. Von Fr. Richter. 5. Aufl., von A. Eber-

hard. M. -. 75 1.20. Reden g. Catilina. Von Fr. Richter. 6. Aufl., von A. Eberhard. M. 1. - 1.40. - Rede f. Murena. Von H. A. Koch.

2. Aufl., von G. Landgraf. M -. 90 1.30. - Rede f. Sulla. Von Fr. Richter. 2. Aufl., von G. Landgraf. M -. 75 1.20.

Rede f. Sestius. Von H. A. Koch. 2. Aufl., von A. Eberhard. # 1.- 1.40. Rede f. Plancius. Von E. Köpke.

3. Aufl., von G. Landgraf. M. 1.20 1.70. Rede f. Milo. Von Richter-Eberhard. 5. Aufl., von H. Nohl. #. 1.20 1.60.

- I. u. II. Philipp. Rede. Von H. A. Koch. 3. Aufl., v. A. Eberhard. # 1.20 1.70. — I., IV. u. XIV. Philipp. Rede. Von E. R. Gast. ℳ — 60 -- 90.

Reden f. Marcellus, f. Ligarius u. f. Delotarus. Von Fr. Kichter. 4. Aufl., von A. Eberhard. M. 1.20 1.70.

— Rede f. Archias. Von Ex. Richter. 5. Aufl., von H. Nohl. M. — 50 — 80.

Cicere, Rede f. Flaccus. Von A. du Mesnil. | Livius, ab urbe condita libri. M. 8.60 4.10.

nusgew. Briefe, Von J. Frey. 6. Aufl. M. 2.20 3.-

Tusculanae disputationes. Von O.

Heine. 2 Hefte. M. 2.85 3.30. 1. Heft. Buch I. II. 4. Aufl. M. 1.20 1.70. II. - Buch III-V. 4. Aufl. M. 1.65 2.15.

- Cato major. Von C. Meißner. 5. Aufl., von Landgraf. M. - 60 1 .-- somnium Scipionis. Von C. Meißner.

4. Aufl. M. -. 45 -. 80. - Laclius. Von C. Meißner. 2. Aufl.

M - 75 1.20.

- de finibus bon. et mal. Von H. Hol-

stein. M. 2.70 3.20. - de legibus. Von A. du Mesnil.

JL 3.90 4.50. - de natura deorum. Von A. Goethe. Jt. 2.40 2 90.

[--] Chrestomathia Ciceroniana. Ein Lesebuch f. mittlere u. obere Gymnasialklassen. Von C. F. Luders. 3. Aufl., bearb. v. O. Weißenfels. Mit Titelbild. M 2.80.

[---] Briefe Ciceros u. s. Zeitgenossen. Von O. E. Schmidt. I. Heft. M. 1 .- 1.40.

Cornelius Nepos, siehe: Nepos.

*Curtius Rufus. Von Th. Vogel und A. Weinhold. 2 Bändchen. M. 4.65 5.55. I. Bd. B. III—V. 4. A. M. 2.40 2.80. II. — B. VI—X. 3. A. M. 2.60 3.20.

[Elegiker.] Anthologie a. d. El. der Römer. Von C. Jacoby. 2. Aufl. 4 Hft. M. 3. 50 5.10.

1. Heft: Catull. M. - .90 1.30.

2. Heft: Tibull. M -. 60 1 .-3. Heft: Properz. M. 1 .- 1.40.

4. Heft: Ovid. M. 1. - 1.40. Horaz, Oden u. Epoden. Von C. W. Nauck. 16. Aufl., v. O. Weißenfels. M. 2. 25 2.75.

[-] Auswahl a. d. griech. Lyrik z. Gebrauch b. d. Erklärg. Horaz. Oden, von Großmann. M. -. 15.

Satiren und Episteln. Von G. T. A. Kruger. 2 Abt. [je M. 1.80 2.30.] M. 3.60 4.60.

I. Abt. Satiren. 15. Aufl., v. G. Krüger. II. - Episteln. 14. Aufl., v. G. Kruger

Sermonen. Von A. Th. Fritzsche. 2 Bande. M. 4.40 5.40.

I. Bd. Der Sermonen Buch L. M. 2.40 2.90. II. - Der Sermonen Buch II. M.2. - 2.50.

lvins, ab urbe condita libri.

Lib, 1. Von M. Müller. 2. Aufl. M. 1.502 .ib. 2. Von M. Müller M. 1 50 2.ib. 3. Von F. Luterbacher. M.1.201.70. 1b. 4. Von F. Luterbacher. M. 1.201.70. ib. 5. Von F. Luterbacher. M.1.201.70. Lib. 6. Von F. Luterbacher. M.1.201.70.

Lib. 7. Von F. Luterbacher. M. 1.201.70. Lib. 8. Von F. Luterbacher. M. 1.201.10. Lib. 9. Von F. Luterbacher. M. 1 201.70. Lib. 10. Von F. Luterbacher. M. 1. 201.70. Lib 21 Von E. Wölfflin 5, Aufl. J. 1. 20 1.70.

Lib. 22. Von E. Wölfflin. 4. Aufl. M. 1. 20 1.70.

*Lib. 23. Von F. Luterbacher. 2: Aun. M. 1.20 1.70.

Lib. 24. Von H. J. Müller. 2, Aufl. # 1.35 1.80.

Lib. 25. Von H. J. Muller. # 1.20 1.70. Lib. 26. Von F. Friedersdorff. M. 1 20

1.70. Lib. 27. Von F. Friedersdorff. #11. 1.70.

Lib, 28. Von F. Friedersdorff. MIN 1.70.

Lib. 29. Von F. Luterbacher. M1. 201.70 Lib. 30. Von F. Luterbacher 461 201.70.

Von Siebelis-Jancovius 12. Aufl., von O. Stange. Mit 3 Karisa M. 1.20 1.70.

- Von H. Ebeling. M. - .75.

- Ad historiae fidem rec. et usui schola rum accomm. Ed E. Ortmann. Editio Y M. 1. - 1.40.

Ovidii metamorphoses. Von J. Siebelis u. Fr. Polle. 2 Hefte. [je M. 1.50 2,-] M. 3. - 4.-

I. Heft. Buch I-IX. 17. Aufl. Buch X-XV. 14. Aufl. п. -

fastorum libri VI. Von H. Peter 2 Abteilungen. M. 3.60 4.50.

I. Abt. Text u. Kommentar. 3. Aufl. Krit. u. exeget. Ausführungen. 3. Aufl. M. - 90 1.30.

- ausgew. Gedichte m. Erlaut, für den Schulgebr. Von H. Günther, MI. 50 2,-

Phaedri fabulae. Von J. Siobelis und F. A. Eckstein. 6. Aufl., v. Fr. Polle. M. -. 75 1.20.

Plautus' ausgewählte Komödien. E. J. Brix. 4 Bdehn. M. 5. - 0.80.

I. Bdchn. Trinummus. 4. Aufl., voo M. Niemeyer. M. 1. 20 1.70. Captivi. 5. Aufl. . 1. - 1.40.

Ш Menaechmi. 4 Auflage, vi M. Niemeyer. M.1 - 1.40. IV. Miles gloriosus. 3. Auflage ML 1.80 2.30.

Plinius' d. J. ausgewählte Briefe. Vor A. Kreuser. M. 1.50 2 .-

*Quellenbuch, histor., zur alten Geschichte. II. Abt. Römische Geschichte. Von A. Weidner. 2. Aufl. 1. Heft. . 1. 1 8 2,30, 2. Heft M 2.40 3.- 3. Heft M. 2.70 3.30.

Quintiliani institut, orat, liber X. Von G. T. A. Krüger. 3. Aufl., von G. Krüger.

4 1 .- 1.40.

Sallusti Crispi bell. Catil., bell. lugurth., oratt. et epist. ex historiis excerptae. Von Th Opitz. 3 Hefte. M. 2.05 3.20. L Heft: Bellum Catilinae. M -. 60 1 .-II. - Bellum lugurthinum. At 1 --

[1.40, Reden u. Briefe a. d. Historien.

M. -. 45 -. 80. Tacitus' Historien. Von K. Heraeus.

2 Teile. M. 4.30 5.40.

I. Teil. Buch I u. II. 5. Aufl. M. 2.20 2.80. Buch III-V. 4. Auflage, von W. Herneus. M. 2.10 2.60.

- Annalen. Von A. Draeger. 2 Bande.

M. 5.70 7.50.

*I. Baud. 1. Heft. (Buch 1 u. 2.) 7. Aufl., von W. Heraeus. M. 1.50 2 .-2. Heft. [Buch 3-6.] 6. Aufl., von F. Becher. # 1 50 2.-

2 Hefte: Buch XI-XIII. Buch XIV-XVI. 4. Aufl., von F. Becher. je M. 1.35 1.75. *Tacitus, Agricola. Von A Draeger. 6. Aufl., von W. Heraeus. .# - .80 1.20. dialogus de oratoribus. Von G. An-

dresen. 8. Aufl. M. -. 90 1.30.

- Germania, Von E. Wolff, & Auft. M. 1.40 1.80.

Terentius, ausgewählte Komödien. Von C. Dziatzko.

I. Bändchen. Phormio. 3. Aufl., von E. Hauler. £ 2.40.2,40. II. — Adelphoe. 2. Aufl., von R. Kauer. £ 2.40.2,90.

Vergils Aeneide. Von K. Kappes. 4 Hefte

I. Heft. Buch I-III. 6. Aufl. M. 1.40 1.90. II. — Buch IV, V, VI. 4. Aufl., von E. Wörner. 3 Abt. je. M. — . 50 — . 80.

Buch IV-VI (4, Aufl.) in 1 Band M. 2.

ш. -Buch VII-IX. 3. Aufl. # 1.20 1.70.

IV. -Buch X, XI, XII. 3. Aufl., von M. Fickelscherer, 3 Abt. je M -. 50 -. 80.

Buch X-XII (3. Aufl.) in 1 Band. IV. -M 2.-

6. Schultexte der "Bibliotheca Tenbueriana". [gr. 8. geb.]

Die Schultexte der "Bibliotheca Teubneriana" bieten in denkbar bester Ausstattung zu wöhlfeilem Preise den Zwecken der Schule besonders entsprechende, in keiner Weise aber der Tätigkeit des Lehrers vorgreifende, unverkürzte und zusatzlose Texte. Sie geben daher einen auf kritischer Grundlage ruhenden, aber aller kritischen Zeichen sich enthaltenden, in seiner inneren wie außeren Gestaltung vielmehr in haltliche Gesichtspunkte zum Ausdruck bringenden 'lesbaren' Text Die Schultexte enthalten als Beigaben eine Einleitung, die in abriffartiger Form das Wichtigste über Leben und Werke des Schriftstellers, sowie über sachlich im Zusammenhange Wissenswertes bietet; ferner gegebenenfalls eine Inhaltsübersicht oder Zeittafel (jedoch keine Dispositionen) sowie ein Namen verzeichnis, das außer geographischen und Personennamen auch sachlich wichtige Ausdrücke enthält, bez. kurz erklärt.

Th. Thalheim. M. 1 .-*Herodot B.I-IV. Von A. Fritsch. M2.40. B. V-IX. Von A. Fritsch. M. 2.-Lysias' ausgew. Reden. Von Th. Thal-

heim. M. 1 .-Thukydides B. 1-III. Von S. Widmann. M. 1.80.

B. VI-VIII. Von S. Widmann. # 1.80.

*Xenophons Anabasis. Von W. Gemoll. 3. Aufl. M. 1.60.

___ Buch I-IV. 2. Aufl. M. 1.10. - Memorabilien, Von W. Gilbert. M.1.10.

Caesar de bello Gallico. Von J. H. Schmalz. ML 1.20.

Ciceros Catilinar. Reden. Von C. F. W. Müller M. -.55.

Rede üb. d. Oberbefehl des Cn. Pom-

Demosthenes' neun Philipp. Reden. Von | Ciceros Rede f. Milo. Von C.F.W. Müller.

- Rede für Archias, Von C. F.W. Müller. M. -.40.

- Rede für Rosclus, Von G. Landgraf. M. -. 00.

Reden geg. Verres. IV. V. Von C. F. W. Muller. M. 1.-

Horaz. Von G. Krüger. M. 1.80.

Livius Buch I u. II (u. Auswahl a. Buch III u. V). Von K. Heraeus. M. 2 .-

- Buch XXI-XXIII, Von M. Müller. M. 1.60.

Ovids Metamorphosen in Auswahl. Von O. Stange. M. 2 .-

Sallusts Catilinar. Verschwörung. Von Th. Opitz. M. -. 55.

- Jugurthin. Krieg. Von Th. Opita. de --.80.

Beides zusammengeb. M. 1.20.

pelus. Von C. F. W. Müller. M -. 50. Vergils Aneide, Von O. Guthling M2-

Verschiedene Ausgaben für den Schulgebrauch.

Opitz, Th., u. A. Weinhold, Chrestomathie aus Schriftstellern der sogenannten silbernen Latinität. M 2.80 3.40.

Auch in 5 Heften: I. Heft .//. — .80 1.20. II.—V. Heft je .//. — .60 1.— II. Heft. Suetonius, Velleius und Florus. III. Heft. Plinius d. A. und Vitruvius.

- Seneca und Celsus. I. - Tacitus, Tustinus, Curtius, Valerius IV. -Maximus und Plinius d. J. v. --Quintilianus.

Tirocinium poeticum. Erstes Lesebuch aus lateinischen Dichtern. Zusammengestellt und mit kurzen Erläuterungen versehen von Johannes Siebelis. 18. Auflage, von Otto Stange. M. 1.20. Mit Wörterbuch von A. Schaubach. M. 1.60.

Ciceros philosophifde Coriften. Auswahl f. b. Ciceros philosophifde Coriften. Schule nebit einer Ginleitung in Die Echrift. ftellerei Ciceros und in die alte Philosophie von Projeffor Dr. C. Beigenfels. Dit Titelbilb. . M. 2 . - 2.60.

in einzelnen mit Borbemer. tungen u. f. w. verfebenen Beften:

- 1. Beft: Ginleitung in die Schriftstellerei Ciceros und die alte Philosophie. Mit Titelbild. fart .//. - 90.
- 2. Seft: De officiis libri III. fart JL -. 60.
- 3. peit: Cato Maior de senectute. fart. Jl. -. 30.
- 1. Seft: Laelius de amicitia. fart. JL -. 30.
- 5. Seft: Tusculanarum disputationum libri V. fart. M. - 60.

- 6. Seft: De natura deorum libri III und de finibus bonorum et malorum I, 9-21. fart. M -. 80.
- 7. heft: De re publica. fart. M. 30. rhetorijoe Schriften. Auswahl f. b. Schule nebft Ginleitung u. Borbemertungen von Brof. Dr. D. Beigenfels. M1.80 2.49. - in einzelnen mit Borbemer
- tungen ufw. versehenen heften: 1. heft: Ginleitung in bie rhetorifden Schriften Ciceros nebft einem Abrif der Rhetorit. fart. .// 1 .-
  - 2. Seit: De oratore und Brutus. Andgewählt, mit Borbemertungen und Analysen tart. & 1 --
  - 3. peft: Orator. Bollftanbiger Text nebft Analyse. fart. M -. 60.

7. B. G. Teubners Schülerausgaben griech. u. lat. Schriftsteller.

[gr. 8. geb.]

Jedes Bändchen zerfällt in 3 Hefte:

- Text onthält diesen in übersichtlicher Gliederung, mit Inhaltsangaben über den Hauptabschnitten und am Rande, nebst den Karten und Plänen;
- Hilfsheft enthält die Zusammenstellungen, die die Verwertung der Lektüre unterstützen sollen, nebst den erläuternden Skizzen und Abbildungen;
- 3. Kommentar enthält die fortlaufenden Erläuterungen, die die Vorbereitung erleichtern sollen.
- 23. als Erklärungen auch zusammengebunden erhältlich.

Die Sammlung soll wirkliche "Schülerausgaben" bringen, die den Bedürfnissen der Schule in dieser Richtung in der Einrichtung wie der Ausstattung entgegenkommen wollen, in der Gestaltung des "Textes", wie der Fassung der "Erklärungen", die sowohl Anmerkungen als Zusammenfassungen bieten, ferner durch das Verständnis fördernde Beigaben, wie Karten und Plane, Abbildungen und Skizzen.

Das Charakteristische der Sammlung ist das zielbewußte Streben nach organischem Aufbau der Lekture durch alle Klassen und nach Hebung und Verwertung der Lektüre nach der inhaltlichen und sprachlichen Seite hin, durch Einheit der Leitung, Einmüttigkeit der Herausgeber im ganzen bei aller Selbständigkeit im einzelnen, wie sie deren Namen verbürgen, und ernstes Bemühen, wirklich Gutes zu bieten, seitens des Verlegers.

Ziel und Zweck der Ausgaben sind, sowohl den Fortschritt der Lektüre durch Wegräumung der zeitraubenden und nutzlosen Hindernisse zu erleichtern, als die Erreichung des Endzieles durch Einheitlichkeit der Methode und planmäßige Verwertung der Ergebnisse zu sichern.

ı

```
*Aristoteles (Auswahl), s.: Philosophen.
                                               Sophokles' Tragödien. Von C. Conradt.
                                                  Text: I. Antigone. 2. Auflage. Mit Titelbild. M. —. 70. II. König Ödipus.
 Demosthenes, ausgew. politische Reden.
   Von H. Reich.
                                                   M. -.80. III. Aias. M. -.80. Text
I u. II zus.-geb. M. 1.10.
  *1. Text. 2. Aufl. M 1.20.
   2. Hilfsheft. M. 1.-
                                                 2. Hilfsheft. M -..70.
   3. Kommentar. I.II.
                          2/3. Erklärungen.
                                                 3. Kommentag: I. Antigone. M. -.70.
     steif geh. je M.—. 80.
                               M. 2.20.
     Zus. in 1 Bd. geb.
                                                   *II. König Ödipus. 2. Aufl. M. -. 80.
     M. 1.40.
                                                   III. Aias. M. -.80.
                                                 2/3. Erklärungen (Hilfsheft u. Kommentar
*Epiktet, Epikur (Auswahl), siehe: Philo-
                                                   I u. II zus.-geb.). M. 1.60.
   sophen.
                                               *Theophrast (Auswahl), s.: Philosophen.
Thukydides i. Ausw. Von E. Lange.
 Herodot i. Ausw. Von K. Abicht.
  *1. Text. 3. Aufl. M. Karte u. 4 Plänen
                                                 1. Text. 2. Aufl. Mit Titelbild u. 3 Karten.
   im Text. M. 1.80.
2. Hilfsh. M. Abb. i.
                                                    M. 2.40.
                                                 2. Hilfsh. Mit Abb. i. \ 2/3. Erklärungen.
                          2/3. Erklärungen.
     Text. M. -.80.
   8. Komment. 2. Aufl.
                               M. 2.40.
                                                 3.Komment. M 1.60.
                                                                             M. 2.—
     JL 1.80.
                                                 Ausgabe in 2 Teilen:
     | *Text B. Mit Einleitung. 3. Aufl. M. 2.-
                                                   I. B. I-V. a. Text. M. 1.60. b. Kom-
       Dazu Kommentar. 2. Aufl. M. 1.80.
                                                     mentar. M 1.-
Homer. I: Odyssee. Von O. Henke.
                                                  II. B. VI -- VIII. a. Text. M. 1.10.
  *1. Text. 2 Bdchn: B. 1-12. 4. Aufl.
                                                     b. Kommentar. M. 1.-
     B. 13-24. 4. Aufl. Mit 3 Karten. je 
M 1.60. — B. 1-24 in 1 Band M 3.20.
                                                 Text B. Mit Einleit. 2. Aufl. M. 2.80.
   2. Hilfsheft. 3. Aufl. Mit zahlr. Abb.
     M. 2.-
                                                 Dazu Kommentar. M. 1.60.
  *8. Kommentar. 4. Aufl. 2 Hefte. steif geh.
                                               Xenophons Anabasis i. Ausw. Von G. Sorof.
     je M. 1.20. Zus. in 1 Bd. geb. M. 2.
                                                 1. Text. 6. Aufl. Mit Karte u. Plänen
     Inhaltsübersicht (nur direkt) M. -. 05.
                                                   im Text. M. 1.80.
                                                 2. Hilfsheft. 2. Aufl.
     - II: Ilias.
                 Von O. Henke.
                                                   Mit Abb. im Text.
   1. Text. 2 Bdchn.: B. 1-13. 3. Aufl.
                                                                        2/3. Erklärungen.
    *B. 14—24. Mit 3 Karten. 2. Aufl. je M. 2.—
                                                   M. -.80.
                                                                         2. Aufl. M. 1.80.
                                                 3. Komment. 4. Aufl.
     B. 1-24 in 1 Band M. 4.-
                                                   M. 1.40.
   2. Hilfsheft. 2. Aufl. Mitzahlr. Abb. M. 2.-
                                               *|| Text B. Mit Einleit 6. Aufl. 46.2.-
   3. Kommentar. 2. Aufl. 2 Hefte. steif geh.
                                                  Dazu Kommentar. 4. Aufl. 1.40.
     M. 1.60 u. M. 1.20. Zusammen in 1 Bd.
                                                 Wörterbuch. M. 1.20.
     geb. M. 2.40.
                                                    Hellenika in Auswahl. Von G. Sorof.
 *Lucian (Auswahl), siehe: Philosophen.
                                                *1. Text. 3. Aufl. Mit Karte u. Plänen
 *Marcus Aurelius (Auswahl), siehe: Philo-
                                                   im Text. M. 1.80.
   sophen.
                                                 2/3. Kommentar. Mit Einleitung. 2. Aufl.
 *[Philosophen.] Auswahl a. d. griech. Phil.
                                                   M 1.-
                                                     Memorabilien in Auswahl.
   I. Teil: Auswahl aus Plato.
                                    Von O.
                                                                                      Von
                                                 F. Rösiger.
     Weißenfels.
       Ausgabe A. Text. M. 1.80.
                                                 1. Text. M 1.-
                                                 3. Kommentar. steif geh. M. -. 80.
         Kommentar. M. 1.60.
       Ausgabe B (ohne Apologie, Kriton
                                               Caesars Gallischer Krieg. Von F. Fügner.
1. Text. 6. Aufl. Mit 3 Karten, sowie
         und Protagoras).
                           Text. M. 1.40.
         Kommentar. M. 1.40.
                                                   8 Plänen u. 3 Abb. im Text. M. 1.80.
   *II. Teil: Auswahl aus Aristoteles und den
                                                *2. Hilfsheft. 5. Aufl.
     nachfolgenden Philosophen (Aristoteles,
                                                   Mit Abb. im Text. |
     Epiktet, Marcus Aurelius, Epikur, Theo-
                                                                       2/3. Erklärungen.
                                                   A. 1.20.
     phrast, Plutarch, Lucian). Text. M. 1.20.
                                                                             JL 2.40.
                                                 3. Komment. 6. Aufl.
     Kommentar. M. 1.20.
                                                   M. 1.60.
 Platons Apologie u. Kriton nebst Abschn.
                                                 Auch in 2 Heften. 1. Heft (Buch 1-4)
   a.d. Phaidon u. Symposion. Von F.Rösiger.
                                                   2. Heft (Buch 5-7). je \mathcal{M} -.80.

    Text. steif geh. M. — . 80.

                                               Text B. M. Einleitg. 6. Aufl. A. 2.—
Dazu Kommentar. 5. Aufl. A. 1.60.
   2. Hilfsheft. M.1.—
3. Kommentar. steif \ 2/3. Erklärungen.
```

Die fetten Zissern verstehen sich für gebundene Exemplare.

M. 1.60.

-] Auswahl a. Pl., siehe: Philosophen.

*Plutarch (Auswahl), siehe: Philosophen.

geh. M. -. 80.

Bürgerkrieg. Von F. Fügner. 1. Text. Mit 2 Karten. #. 1.60.

2. Hilfsheft: siehe Gall. Krieg.

3. Kommentar. M. 1.20.

Ciceros Catilinar. Reden u. Rede de im- Nepos' Lebensbeschreibungen in Auswah perio. Von C. Stegmann. 1. Text. 4. Auflage, Mit Titelbild u Karten. .//. 1.10.

2/3. Erklärungen.

2. Hilfsheft. 3. Aufl. M 1.20. *3. Kommentar.

M. 1.60. 4. Aufl. M. -. 80. | Text B. M. Einleit. 4. Aufl. M. 1.35.

Dazu Kommentar. 8. Aufl. M. -. 80. Rede für S. Roscius und Rede für

Archias. Von H. Hänsel. *1. Text. 2. Aufl. M. -. 80.

*2/3. Kommentar. Mit Einleitung. M .- . 60. Reden für Q. Ligarius und für den König Deiotarus. Von C. Stegmann. 1. Text. M. -. 60.

*3. Kommentar, Mit Einleitung. M. - . 60. Von Cato maior de senectute.

O. Weißenfels.

1. Text. steif geh. M. - . 50.

3. Kommentar. steif geh. M. - . 50. - Philosoph. Schriften in Auswahl. Von O. Weißenfels.

*1. Text. 2. Aufl. M 1.60. 2. Hilfsh. M -.60. \ 2/3. Erklärungen. 3. Komment, M.1.-ML 1.60.

- Verrinen. Buch IV u.V. Von C. Bardt. 1. Text. M. 1.20.

3. Kommentar. M. 1.40.

|--- | Ausgew. Briefe aus Ciceronischer Zeit. Von C. Bardt,

1. Text. 2. Aufl. Mit Karte. M. 1.80. 2. Hilfsheft. steif geh. M. - . 60.

3. Kommentar (verkürzte Ausgabe). ML 2.40.

Kommentar (erweiterte Ausgabe). Mit Einleitung.

I. Heft: Brief 1-61. M. 1.80 2.20. II. Heft: Brief 62-114. M. 1.60 2 .-

Horatius, Gedichte. Von G. Schimmelpfeng.

1. Text. 2. Aufl. Mit Karte u. Plan. M. 2 .-

*2. Hilfsheft. [In Vorb.] *3. Kommentar. 2. Aufl. M. 1.80.

Livius, Römische Geschichte im Auszuge. Von F. Fügner.

I. Der zweite punische Krieg.

1. Text. 3. Aufl. Mit 4 Karten. M. 2 .-

2. Hilfsheft (zu I u. II). M. 2.— *3. Kommentar. 2 Hefte. je M. 1.20.

II. Auswahl aus der 1. Dekade.

*I. Text. 2. Aufl. M. 1.40.

2. Hilfsheft (zu I u. II). M. 2.-

M. 1.60. 3. Kommentar. Buch 1-10. Verkurzte Auswahl aus der t. u. 3. Dekade.

1. Text. M. 2 .-

2. Hilfsheft. M. 2 .-

Kommentar. I. Heft. Buch I-X. M1.40. II. Heft. Buch XXI-XXX. M. 1.60. Von F. Fügner.

1. Text. 5. Aufl. M. S Karten. - 0. 1 .-

2. Hilfsheft. 5. Aufl. Mit Abbild. i. Text. M. 1 .-

2/3. Erklärunger JE 1.40.

3. Komment, 4. Aufl. M. -.90.

Ovids Metamorphosen in Auswahl. Vo M. Fickelscherer.

*1. Text. 5. Auflage. M 1.20.

*2. Hilfsheft, 3. Aufl. M. Abbild. im Text. M. 1.20.

2/3. Erklärunger # 2.20.

3. Komment. 4. Aufl. M. 1.40.

Wörterbuch, 3. Aufl. steif geh. W - 1 *|| Text B. M. Einleitg. 5. Aufl. # 1.35.

Dazu Kommentar. 4. Aufl. M. 1.40.

Sallusts Catilinar, Verschwörung, Vo C. Stegmann.

1. Text. 2. Aufl. Mit Karte. . .. -. 8 2/3. Erklärungen. M. -. 60.

- Jugurthin, Krieg, Von C. Stegman *Text. Mit Karte. M. -. 80.

*Kommentar. M. 1 .-

Tacitus' Annalen i. Ausw. u. d. Batave aufstand unt. Civilis. Von C. Stegman

*1. Text. Mit 4 Karten u. 1 Stammtal 2. Aufl. JL 2.40.

2. Hilfsheft. ./ 1.80. \ 2/3. Erklärunge 3. Komment. M. 1.40.

Ausgabe in 2 Teilen:

*I. Ann. B. I-VI a) Text. 2 A M. 1.20. b) Kommentar. # 1

II. Ann. B. XI-XVI. Historien B. IV a. Text. M. -. 80. b. Komments M. -.80.

III. Zeittafel, Namenverz. u. Kart. r. be Teilen. M -. 80.

- Agricola. Von O. Altenburg.

1. Text. M -. 60.

2/3. Erklärungen. stelf geh. . . -

- Germania, Von O. Altenburg.

1. Text. M -. 60.

2/3. Erklärungen. steif geb. .h -

Vergils Aeneide i. Ausw. Von M. Ficks scherer.

1. Text mit Einleltung. 3. Auft. 1 Karte. M. 1.40.

*3. Kommentar. 3. And . # 1.80.

B. Zu den griechischen und lateinischen Schriftstellern. Answahl.

1. Zu den griechischen Schriftstellern.

Asschylus Dindorf, Gull., lexicon Aeschyleum. Lex.-8. 1873. M. 16.—

Richter, P., sur Dramaturgie des A. gr. 8. 1892. M. 6.50.

Westphal, R., Proleg. z. A.' Tragödien. gr. 8. 1869. #. 5.—

Aristarchus.

Ludwich, A. Ar.'s Homer. Textkritik 2 Teile. gr. 8. 1884/85. M. 28,-

Aristophanes.

Müller-Strübing, Ar. u. d. histor. Kritik. gr. 8. 1873. .H. 16.-

Roemer, A., Studien z. Ar. u. den alten Erklärern dess. I. Teil. gr. 8. 1902. .M. 8 .-Zacher, K., die Handschriften u. Klassen der Aristophanesscholien. gr. 8. 1889.

Aristoteles.

Heitz, E., die verlorenen Schriften des Ar. gr. 8. 1865. M. 6.-

Bucolici.

Hiller, E., Beiträge z. Textgesch. d. gr. Bukoliker, gr. 8. 1888. M. 3.20.

Demosthenes.

Fox, W., die Kranzrede d. D., m. Rücksicht a. d. Anklage d. Aschines analysiert u. gewürdigt. gr. 8. 1880. . 46 5.60.

Preuß, S., index Demosthenicus gr. 8.

Schaefer, A., D. und seine Zeit. 2. Ausg. 3 Bände. gr. 8. 18 5-1887. M. 30 .-

Etymologica.

Reitzenstelu, B., Geschichte d. griech. E. gr. 8. 1896. M. 18 .-

Herondas.

Crusius, O., Unters. z. d. Mimiamben d. H. gr. 8. 1892. .// 6.-

Hesiodus

Dimitrijevič, M. R., studia Hesiodea. gr. 8. 1900 . 16 6.

Steitz, Aug., die Werke und Tage d. H. nach threr Komposition, gr. 8. 1869. M. 4 .-

Homerus.

Autenrieth, G., Wörterbuch zu den Homer. Gedichten. 10. Aufl., von Kaegi. gr. 8. 1904 . 3.60.

Frohwein, E., verbum Homericum. gr. 8. 1881. M. 3.60.

Gehring, A., index Hom. Lex.-8. 1891 -ML 16.-

Homerus.

Gladstone's, W. E., Homerische Studien, frei bearbeitet von A. Schuster. gr. %. 1863. M. 9

Kammer, E., die Einheit der Odyssee. gr. 8. 1878. M. 16 .-

La Roche, J., die Homerische Textkrittk im Altertum. gr. 8. 1866. M. 10.-

Lexicon Homericum, ed. H. Ebeling. 2 voll. Lex.+8. 1874/1885. Vol. I. . 42. --, Vol. II. M. 18.-

Ludwich, A., die Homervulgsta als voralexandrinisch erwiesen. gr. 8. 1898. 16 6 .-

Noack, F., Homerische Palliste, gr. 8, 1903. J. 2 80 3.80,

Nutzhorn, F., die Entstehungsw. d. Hom. Gedichte. gr. 8. 1869. M. 5.

Volkmann, R., die Wolfschen Prolegomens. gr. 8. 1874. . M. 8 .-

Isocrates.

PrenB, S., index Isocrateus. gr. 8. 1904 M. 8.-

Lucian.

Helm, R., L. und Menipp. gr. 8. 1906. M. 10. - 13.-

Oratores.

Blaß, Fr., die attische Beredsamkeit. 3 Abt. 2. Aufl. gr. 8. 1. 1887. M. 14.— 16.— II. 1892. M. 14.— 16.— III 1. 1893. M. 16. - 18. - III 2. 1898. M. 12 -M. 14.

Pindarus.

Rumpel, J., lexicon Pindaricum, gr. 8. 1883. M. 12 -

Plato.

Immisch, O., philologische Studien zu Pl. I. Heft. Axiochus. gr. 8. 1896. 463. II. Heft. De recens. Platon, praesidiis atque rationibus. gr. 8. 1903. M. 3.60.

*Raeder, H., Pl.'s philosophische Entwickl. gr. 8. 1905. M. 8. - 10.-

Ritter, C., Pl. Gesetze. Darstellung des Inhalts. 8, 1896. . 3.20. Kommentar zum griech, Text. M. 10 .-

Schmidt, H., kritischer Kommentar zu P. Theatet. gr. 8. 1877. M. 4.-

- exegetischer Komment. z. P. Theatet. gr. 8. 1880 . //. 3.20.

Wohlrab, M., vier Vorträge über Pl. 8. 1879. 16 1.60.

Poetae comici.

Zieliński, Th., Gliederung der altattisch. Komödie. gr. 8. 1885. . 16. 10. -

Sophocles.

Plüß, Th., S.' Elektra. Eine Auslegung. gr. 8. 1891. Jl. 3 .--

Theocritus.

Rumpel, J., lexicon Theocriteum. gr. 8., 1879. Jl. 8. - -

Thucydides.

Herbst, L., zu Th. Erklärungen und Wiederherstellungen. I. Reihe. Buch I bis IV. gr. 8: 1892. M 2.80. II. Reihe. Buch V—VIII. gr. 8. 1893. M 3.60.

Stahl, I. M., quaestiones grammaticae ad Th. pertinentes. Auctas et correctas iterum edidit St. gr. 8. 1886. M. 1.60.

2. Zu den lateinischen Schriftstellern.

Caesar, C. lulius.

Ebeling, H., Schulwörterbuch zu Caesar. 6. Aufl. gr. 8. 1907. A. 1.80.

Menge et Preuß, lexicon Caesarianum. Lex.-8. 1885/90. Il. 18.—

Cicero, M. Tullius.

Schmidt, O. E., der Briefwechsel des C. gr. 8. 1893. M. 12.-

Zieliński, C. im Wandel der Jahrhunderte. Plautus. 8. 2. Aufl. 1907. di. 2.40.

Friedrichs, J.G., Q. Horatius Flaccus. Phil. Unters. gr. 8. 1894. Jl. 6.-

Keller, O., Epilegomena zu H. 3 Teile. gr. 8. (je *M.* 8.—) *M.* 24.— 1. Teil. 1879. II. u. III. Teil. 1880.

Müller, L., Q. Horatius Flaccus. 8. 1880. H. 2. 10.

Plüß. Th., Horazstudien. Alte und neue Aufsätze über Horazische Lyrik. gr. 8. 1882. M. 6.-

*Stemplinger, Ed., das Fortleben der H.'schen Lyrik seit der Renaissance. gr. S. 1906. .... 8.-- 9.--

Juris consulti.

Kalb, W., Roms Juristen nach ihrer Sprache. gr. 8. 1890. M. 4.—

Lucilius.

Müller, L., Leben u. Werke des C. Lucilius. gr. 8. 1876. Jl. 1.20.

· Ovidius.

Stebelis Polle, Borterbuch gu D. Meta-morphofen. 5. Auff. gr. 8. 1893. . . 4.40 4.80.

Stange, D., fleines Borterbuch zu D.'s Metamorphojen. gr. 8. 1899. M. 2.50. Tolkiehn, J., quaest. ad. Heroides O. spect. gr. 8. 1888. M. 2.80.

Ritschl, Fr., prolegomena de rationibus emendationis Plautinae. gr.8. 1880. # 4.-

Tacitus.

Draeger, A., über Syntax und Stil des T. 3. Aufl. gr. 8. 1882. M. 2.80. Gerber et Greef, lexicon Taciteum. Lex.-8. 1877—1903. M. 64.—

Vergilius.

Comparetti, V. im Mittelalter. gr. 8. 1875. J. 6.—

Heinze, R., Vergils epische Technik. gr. 8. 1903 M. 12.— 14.— Plüß, V. und die epische Kunst. gr. 8.

1884. M. 8.—

*Skutsch, F., aus V.'s Frühzeit. gr. 8. 1901.
M. 4.— 4.60.

*---- Gallus u.V. (A.V 's Frühzeit, IL Teil). gr. 8. 1906. JL 5. - 5.60. Sonntag, M., V. als bukolischer Dichter.

gr. 8. 1891. M. 5.-

Weldner, A., Kommentar zu V.'s Aeneis. B. I u. II. gr. 8. 1869. M. 8.—

B.G.Teubners Philologischer Katalog

(Klassische Altertumswissenschaft, Allgemeine Sprachwissenschaft, Neuere Geschichte, Sprache und Literatur, Philosophie, Beligienswissenschaft, Länder- und Völkerkunde, Volkswirtschaftslehre, Rechts- und Staatswissenschaften, Universitäts- und Unterrichtswesen, Illustrierter Anhang)

Neue Ausgabe 1907 mit illustriertem Anhang, enthaltend eine reiche Auswahl von Werken der klassischen Altertumswissenschaft mit ausführlichen Inhaltsangaben, Besprechungen, vielfach auch Probeabschnitten aus den Werken selbst

= Umsonst und postfrei vom Verlag. ====

C. Wichtige Handbücher und neuere Erscheinungen aus dem Gebiete der klassischen Philologie.

Die auf einzelne Schriftsteller (oder Literaturgattungen) bezüglichen Schriften s. o. S. 13 ff.

Archiv für lateinische Lexikographie und 'Bender, H., Grundriß der römischen Lite-Grammatik mit Einschluß des älteren Mittellateins, herausg. v. Ed. v. Wölfflin. I.-XIV. Band. gr. 8. 1884-1906. Preis für den Band von 4 Heften *M*. 12 --XV. Band. gr. 8. 1906-07. 4 Hefte. M 14.-

Band I vergriffen. Ermäß. Preis für Band II bis X zusammen Jl. 54 .-

X. Band. Ergänzungsheft: Register

zu Band I—X. M2.— Archiv für Papyrusforschung und ver-wandte Gebiete, hrsg. von U. Wilcken. Jährlich 4 Hefte. M24.—

Archiv für Religionswissenschaft, hrsg. von A. Dieterich. Jährlich 4 Hefte. M. 16 .- Mit der Zeitschriftenschau der Hessischen Blätter f. Volkskunde. 4.20.-

Neue Jahrbücher für das klassische Altertum, Geschichte und deutsche Literatur und für Pädagogik. Hrsg. von J. Ilberg und B. Gerth. Preis für den Jahrgang von 10 Heften #. 30.—

Byzantinische Zeitschrift. Unter Mitwirkung vieler Fachgenossen hrsg. von K. Krumbacher. Preis für den Band von jährlich 4 Heften M. 20.-

Die griechische und lateinische Literatur und Sprache. Bearbeitet von U.v. Wilamowitz-Moellendorff, K. Krum-Bowletz J. Wackernagel, Fr. Leo, E. Norden, Fr. Skutsch. 2. Auflage. (Die Kultur der Gegenwart. Ihre Ent-wicklung und ihre Ziele. Herausg. von Prof. Paul Hinneberg. Teil I, Abt. 8.) .Ж 10.—, geb. № 12.—

Ausfeld, A. der griechische Alexanderroman. Nach des Verfassers Tode herausgegeben von W. Kroll. M. 8. - 10.-

Bardt, C., zur Technik des Übersetzens

lateinischer Prosa. M. — .60. Baumgarten, F., F. Poland und R. Wagner, die hellenische Kultur. 2. Auflage. Mit 7 Tafeln u. 1 Karte in Mehrfarbendruck, 2 Doppeltafeln in Schwarzdruck, 2 Karten und gegen 400 Abbildungen im Text.

raturgeschichte für Gymnasien. III. Teil. 2. Aufl. M. 1.-

Benseler, G. E., und K. Schenkl, griechischdeutsches und deutsch-griechisches Schulwörterbuch. 2 Teile.

1. Teil. Griechisch-deutsches Schulwörterbuch. 12. Aufl., bearb. von A. Kaegi. #. 6.75 8.— II. Teil. Deutsch-griechisches Schulwörterbuch. 5. Auflage, bearb. von

K. Schenkl. M. 9.— 10.50.
Birt, Th., die Buchrolle in der Kunst. Archäol.-antiquar. Untersuchungen zum antiken Buchwesen. Mit 190 Abbildungen. M. 12. — 15. —

Blaß, F., die attische Beredsamkeit. 3 Abt.

2. Aufl. # 56.— 64.— I. Abteil. Von Gorgias bis zu Lysias. M. 14. - 16. II. Abteil. Isokrates und Isäos. M. 14. — 16. — III Abteil. 1. Abschn. Demosthenes. M. 16.- 18.- III. Abteil. 2. Abschn. Demosthenes' Genossen und Gegner. M. 12 --- 14.--

Blümner, H., Technologie und Terminologie der Gewerbe und Künste bei Griechen und Römern. 4 Bände. Mit zahlreichen Abbildungen. .//. 50.40. Bretzl, H., Botanische Forschungen des

Alexanderzuges. Mit zahlreichen Abbild. und Kartenskizzen. M. 12.- 11.-

Brunn, H., kleine Schriften. Herausg. von H. Brunn und H. Bulle. 3 Bände. I. Band. Mit zahlreichen Abbild. . //. 10 . --//. 13.— II. Band. //.:0.— 23.— III. Band. //. 14.— 17.—

Cantor, M., Vorlesungen über Geschichte der Mathematik. I. Band. Von den ältesten Zeiten bis 1200 n. Chr. 3. Aufl. 11. 24.—Commentarii notarum Tironianarum ed.

W. Schmitz. Mit 132 Taf. In Mappe. #.40 .-Crönert, Guil., Memoria Graeca Herculanensis, cum titulorum Aegypti papyrorum codicum denique testimoniis comparatam proposuit G. C. .//. 12.-

Cumont, F., die Mysterien des Mithra. Ein Beitrag z. Religionsgeschichte der römisch. Kaiserzeit. Autor. deutsche Ausgabe von G. Gehrich. Mit 9 Abbild. im Text und auf 2 Tafeln, sowie 1 Karte. . K.5 . - 5.80.

Diels, H., Elementum. Eine Vorarbeit zum griech, u. latein. Thesaurus. . M. 3 .-

Dieterich, A., Nekyia. Beitr. zur Erklärung d. neuentdeckten Petrusapokalypse. M.6 . -- eine Mithrasliturgie. M. 6.- 7.-Mutter Erde. Ein Versuch über Volks-

religion. M. 3.20 3.80. Dziatzko, K., Untersuchungen über ausgewählte Kapitel des antiken Buchwesens. M. 6 .-

Finsler, S., Somer Erläuterungen. (Mus beutich. Lefebuchern VI, 2.) M. 6 .- 7.40.

Gardthausen, V., Augustus und seine Zeit. 2 Teile.

I. Teil. I. Band. M. 10 .- II. Band. M. 12 .-III. Band. M.S .- Zusammengeb. M. 32 .-H.Tell. (Anmerk.) L. Band. M.6 .- H. Band. M. 9 .- III. Band. M. 7 .- Zusammengeb. M. 24.-

Griechische Paläographie. Mit 12 Tafeln u. vielen Mustrationen im Text. M. 18.40. Geffden, J., tas griechijche Trama. Ajchylos, Sophotles, Euripides. Mit einem Plane.

M 1.60 2.20.

Gelzer, H., ausgewählte kleine Schriften. Mit einem Porträt Gelzers. M. 5.- 6.-Gercke, A., u. Ed. Norden, Einleitung in die

klassische Philologie u. Altertumswissenschaft. Unter Mitwirkung von E. Bethe, J. L. Heiberg, B. Keil, P. Kretzschmer, K. J. Neumann, E. Pernice, P. Wendland, S. Wide, Fr. Winter, herausg. von A. Gercke n. E. Norden. 2 Bande. geb. je ca. . 10. — [U. d. Pr.) Gilbert, G., Handbuch der griech. Staats-

altertümer. 2 Bände. M. 13.60. I. Band. Der Staat der Lakedaimonier und der Athener, 2. Aufl. M. 8 .- II. Band.

O., Geschichte und Topographie der Stadt Rom im Altertum. 3 Abt. M 24.— L Abteil. M 6.— II. Abteil. M 8.— III. Abteil. M 10.—

die meteorologischen Theorien des griechischen Altertums. Mit 12 Figuren

im Text. M. 20. — 22.50.

Grammatik, historische, der lateinischen Sprache. Unter Mitwirkung von H. Blase, A. Dittmar, J. Golling, G. Herbig, C. F. W. Müller, J. H. Schmalz, Fr. Stolz, J. Thussing und A. Weinold, hrsg. von G. Landgraf. In mehreren Bänden. gr. 8.

I. Band. Von Fr. Stolz. I. Hälfte: Einleitung und Lautlehre. II. Hälfte: Stammbildungslehre. 1894. 1895. je M. 7.-III Band. Syntax des einfachen Satzes. I. Heft: Einleitung, Literatur, Tempora und Modi, Genera Verbi. 1903. M. 8.— [Fortsetzung u. d. Pr.]

Supplement: Müller, lateinische Kasus-

lehre, herausg. von F. Skutsch. [U.d. Pr.] Gudemen, A., Grundriß der Geschichte der kinssischen Philologie. M. 4.80 5.20.

Hagen, H., gradus ad criticen. For logische Seminarien und zum

gebrauch. M 2.80.

Heinichen, Fr. A., Inteinisch-deutsche dentsch-latein, Schulworterbuch, L. Teil. Lateinisch-deutsches Schulw buch. 7. Aufl., bearb. von C. Wag M. 6.30 7.50. II. Teil. Dentsch-In sches Schulwörterbuch. 5. Aufl., bear C. Wagener. M 5.25 6.50.

Helbig, W., Führer durch die öffentl Sammlungen der klassischen Altert in Rom. 2 Bände. 2. Aufl. geb. d [Die Bände sind nur zusammen

käuflich.]

- auf extradünnes Papier ged und mit Schreibpapier durchschossen Handgebrauch für Fachgelehrte. M. 17 .-

Herkenrath, E., der Enoplies. Ein trag zur griechisch. Metrik. . . 6 -

Herzog, E., Geschichte und System der Staatsverfassung. 2 Bando. M. 33 I. Band. Königszeit u. Republik. 11. Band, Die Kaiserzeit von der Dik Casars bis zum Regierungsantritt Di tians. I. Abt. Geschichtliche Über M. 10 .- II. Abt. System der Verfas der Kaiserzeit. .// 8 .-

Hoffmann, M., August Boeckh. Le beschreibung und Auswahl aus se wissenschaftlichen Briefwechsel. Er

Preis. M. 7. - 9.-

Imhoof-Blumer, F., Porträtköpfe v. rön Münzen der Republik und der Knise Für den Schulgebrauch herausgeg. 4 Lichtdrucktafeln. 2. Aufl. kart.

- Porträtköpfe auf antiken Münzen nischer und hellenisierter Völker. Zeittafeln der Dynastien des Alter nach ihren Münzen. Mit 296 Bilde in Lichtdruck. kart. M. 10.

- und O. Keller, Tier- und Pflanzen auf antiken Münzen u. Gemmen. 26 I drucktafeln mit 1352 Abbild, u. 178 8 erläuterndem Text. geb .//. 24 .-

Immisch, O., die innere Entwicklung griechischen Epos. Ein Baustein zu historischen Poetik. M. 1 .-

Kaerst, J., Geschichte des hellenisth Zeitalters. In 3 Bänden. I. Band. Die Grundlegung des Hel

mus. M. 12. - 14.-

- die antike Idee der Okumene in politischen und kulturellen Bedeu M. 1.20.

Keller, O., lateinische Volksetymologie Verwandtes. JL 10 .-

Klotz, Reinh., Handbuch der lateinis Stilistik. Nach des Verf Tode hurau von Rich Klotz. M. 4.80. - Rich., Grundzüge altromischer M

W 12 -

isteswissenschaften. Mit 15 Tafeln,

n, K., die Angriffe der drei Barkiden alien. Drei quellenkritisch-kriegschtliche Untersuch. Mit 4 Karten, ien und 6 Abbild. M 10 .- 13 .-L., populäre Aufsätze aus dem Altervorzugsweise zur Ethik und Relider Griechen. 2. Aufl. M. 11.die griechisch-römische Biographie

ihrer literarischen Form. M. 7 .ausführliches, der griechischen und chen Mythologie. Im Verein mit Gelehrten hrsg. von W. H. Rosch er. ahlreich. Abbild. 3 Bände. Lex.-8. d. (A-H.) M.34. - II. Band. (I-M.) — III. Band. 37.—56. Lieferung. Lieferung M. 2.— Supplemente: achmann, epitheta deorum quae poetas Graecos leguntur. M. 10.arter, epitheta deorum. M. 7 .-Berger, mythische Kosmographie riechen. M. 1.80.

Mealleriton bes flaff. Altertums für aften. 7. verb. Auflage, herausgegeben rler. Mit gablreichen Abbilbungen.

- 16.50.

h, A., Aristarchs Homerische Textnach den Fragmenten des Didymos stellt und beurteilt. Nebst Beilagen.

le. M 28.— il. M 12.— II. Te.l. M 16.—] ray, F., Abrill der griechisch. Metrik. dem Französischen übersetzt von resler. M. 4.40 5 .-

E., Grammatik der griechischen i aus der Ptolemäerzeit. Mit Ein-B der gleichzeitigen Ostraka und der ypten verfaßten Inschriften. Laut-Vortlehre. M. 14 .- 17 .-

G., Geschichte der Autobiographien. id: Das Altertum. M. 8 .- 10 .-L., Reichsrecht und Volksrecht in östlichen Provinzen des römischen

rreichs. M. 14.-

r Geschichte der Erbpacht im Alter-Lex.-8. AG Wph. XX. M. 2 .d. griech. Papyrusurkunden. M.1.20. en, A., Feste der Stadt Athen im tum, geordnet nach attischem Kar. Umarbeitung der 1864 erschiene-Heortologie. M. 16.-

M. P., griechische Feste von reli-Bedeutung mit Ausschluß der

hen. M. 12. - 15.-

Ed., die antike Kunstprosa vom ahrhundert v. Chr. bis in die Zeit enaissance. 2 Bände. (Einzeln jeder

M. 14.— 16.—) M. 28.— 32.— W., Priester und Tempel im helle-chen Agypten. Ein Beitrag zur rgeschichte des Hellenismus.

L. M. 14. - 17. - Band II. [U. d. Pr.]

cher, K., die Photographie i. Dienste | Peter, H., die geschichtliche Literatur über die römische Kaiserzeit bis Theodosius I. und ihre Quellen. 2 Bande. je M. 12 .der Brief in der römischen Literatur.

Literaturgeschichtliche Untersuchungen u.

Zusammenfassungen. M. 6.— Poland, F., Geschichte des griechischen Vereinswesens. JG XXXVIII. [U. d. Pr.] Ribbeck, O., Friedrich Wilhelm Ritschl. Ein Beitrag zur Geschichte der Philologie. 2 Bande. M. 19.20.

Reden und Vorträge. M. 6 .- 8 .-Riese, A., das rheinische Germanien in der antiken Literatur. M. 14.

Roßbach, A., und R. Westphal, Theorie der musischen Künste der Hellenen. (Als 3. Auflage der Roßbach-Westphalschen Metrik. 3 Bande. M. 36 .-

L Band, Griechische Rhythmik von Westphal. M. 7.20. II. Band. Griechische Harmonik und Melopõie von Westphal. M. 6.80. III. Band. I. Abt. Allgemeine Theorie der griechisch. Metrik von Westphal and Gleditsch. M. 8 .- II. Abt. Griechische Metrik mit besonderer Rücksicht auf die Strophengattungen und die übrigen melischen Metra von Roßbach

und Westphal. M. 14 .-Schaefer, A., Demosthenes und seine Zeit. 2., rev. Ausgabe. 3 Bände. gr. 8. .//. 30.-

Schmarsow, A., Grundbegriffe der Kunst-

wissenschaft. M. 9.— 10.— Schmidt, J. H. H., Synonymik der griechisch. Sprache. 4 Bande. M. 54 .-

- Handbuch der lateinischen und griechi-

schen Synonymik. M. 12.— Schneider, A., das alte Rom, Entwicklung seines Grundrisses und Geschichte seiner Bauten. Auf 12 Karten und 14 Tafeln dargestellt. Quer-Folio. geb. M. 16 .-

- die 12 Plane auf festem Papier apart.

M. 6.-Schwartz, E., Charakterköpfe aus der antiken Literatur. Fünf Vortrage: 1. Hesiod und Pindar, 2. Thukydides und Euripides, 3. Sokrates und Plato, 4. Polybios und Poseidonios, 5. Cicero. 2. Aufl. M.2.—2.60.

Sittl, K., die Gebärden der Griechen und Römer. Mit zahlreich. Abbild. M. 10 .-

Sitzler, J., Abriß der griechischen Literaturgeschichte. I. Band: Bis zum Tode Alexanders des Großen. M. 4 -

Stemplinger, Ed., das Fortleben der horazischen Lyrik seit der Renaiss. M. 8. - 9 -Stoll, D., die Sagen bes tlaffiden Altertums. 6. Aufl. Reu bearb. von S. Lamer. 2 Bande. Mit 79 Abb. geb. a.M. 3.60, in 1 Band M. G .-

bie Götter bes flaffiden Altertums 8 Anfl. Reu bearb. von S. Lamer. Dit 92 Möbilbungen. M. 4.50. Studniczka, F., die Siegesgöttig. Entwurt der Geschichte einer antiken Idealgestalt.

Mit 12 Tateln. M. 2 .-

I. Band. M16 .- 18 .- II. Band. M14 .-

Teuffel, W. S., Geschichte der römischen Literatur. 5. Aufl., von L. Schwabe. 2 Bande. [je M 9 .- 11 .-] M 18 .- 22 .-

— Studien und Charakteristiken zur griechischen und römischen Literaturgeschichte. 2. Auflage. Mit einem Lebens-abriß des Verfassers. M. 12.—

Thesaurus linguae Latinae editus auctoritate et consilio academiarum quinque Germanicarum Berolinensis, Gottingensis, Lipsiensis, Monacensis, Vindobonensis. Lex.-4. 1900—1907. Vol. 1. M. 74.—82.— Vol. II. M. 68.40 76.40. Vol. III, fasc. 1. M. 7.60. Vol. IV, fasc. 1—3. je M. 7.20.

Einbanddecke zu Band I u. II je M 6 .- ,

Sammelmappe M. 2.50.

- Index librorum scriptorum inscriptionum ex quibus exempla adferuntur. M. 7.20.

Einbanddecke M. 5 .-

Thiersch, H., Pharos, Antike und Islam. Mit zahlreichen Abbildungen. [U. d. Pr.]

Troels-Lund, Simmelsbilb und Beltanichauung im Banbel ber Beiten. Deutsch von 8. Bloch. 2. Auflage. geb. M. 5 .-

Usener, H., Vorträge u. Aufsätze. 465 .- 6 .-

Susemihl, F., Geschichte der griechischen Vahleni, I., opuscula academica. 2 partes.

Literatur in der Alexandrinerzeit. 2 Bände. Pars I. Procemia indicibus lectionum praemissa I—XXXIII ab a. 1875 ad a. 1891. M. 12.— 14.50. Pars II. [U. d. Pr.]

Vanleek, Al., etymologisches Wörterbuch der lateinischen Sprache, 2. Aufl. 4. 6.— griechisch-lateinisches etymologisches Wörterbuch. 2 Bände. 24.—

[I. Band. M. 10 .- II. Band. M. 14 .-Verhandlungen der 19.—49. Versammlung deutscher Philologen und Schulmanner. gr. 8. (Einzeln käuflich.)

Volkmann, R., Geschichte und Kritik der Wolfschen Prolegomena zu Homer, M8.-— die Rhetorik der Griechen und Römer in systemat. Übersicht dargestellt. 2., ver-

besserte Auflage. M. 12.—
Wachsmuth, C., die Stadt Athen im Altertum. I. Band. Mit 2 Karten. M. 20.—
II. Band. 1. Abteil. M. 13.— [2. Abteil. in Vorber.]

Weicker, G., der Seelenvogel in der alten Literatur und Kunst. Eine mythologisch archäologische Untersuchung. Mit 103 Ab-

bildungen im Text. M. 28 .- 2Beife, D., Charafterifitt ber lateinischen Sprache.

3. Muflage M. 2.80 3.40. Wislicenus, W. F., astronom. Chronologie Ein Hilfsbuch für Historiker, Archäologen

und Astronomen. M. 5.-Witte, C., Singular und Plural. Forschungen über Form und Geschichte der griechischen Poesie. M. 8 .- 9 .-

Neue Jahrbücher

für das klassische Altertum, Geschichte und deutsche Literatur und für Pädagogik.

Herausgegeben von J. Ilberg und B. Gerth.

10. Jahrgang 1907. Preis für den Jahrgang von 10 Heften & 30.

Die erste Abteilung der "Neuen Jahrbücher" will für die drei ersten im Titel genannten Wissenschaftsgebiete, die durch zahllose Fäden miteinander verbunden die Grundlage unserer historischen Bildung im weiteren und tieferen Sinne ausmachen, einem bei der zunehmenden Ausdehnung aller Forschungszweige immer dringender werdenden Bedürfnis dienen. Dem einzelnen, der überhaupt nicht oder nur auf kleinem Gebiete selbstforschend tätig sein kann, wird die Möglichkeit geboten, den hauptsächlichsten Fortschritten der Wissenschaft auf den ihm durch den Beruf und eigene Studien naheliegenden Gebieten zu folgen.

Die zweite Abteilung will Fragen der theoretischen und praktischen Pädagogik an höheren Schulen erörtern und der Erforschung

ihrer Geschichte dienen.

Verlag von B. G. Teubner in Leipzig und Berli

Das Erlebnis und die Dichtung. Lessing, Goethe. Novalis, Hölderl Vier Aufsätze von W. Dilthey. 2. Auflage. [VII u. 455 8.] gr 1907. geh. M. 5.-, in Leinwand geb. M. 6.-

"...Mit dem gleichen Verständnis hat Dilthey diese vier Dichtererscheinun in der Wurzel ihres Wesens erfaßt und zugleich das Erdreich und das Klima untersu worin sie wuchsen. Die zwei urgesunden Geister Lessings und Goethes erschließt seine feine Analyse ebenso vollständig, wie die krankhafte Psyche eines Novalis i Hölderlin. Immer ist es eine in sich beruhende Welt, die er uns eröffnet, die, wie Bilder Chodowieckis, Menzels oder Schwinds, stets die geistige Atmosphäre einer gan Zeitperiode mit sich heraufbringen. Ebenso sehr wie durch den kunstlerischen Charal der Darstellung ist diese Wirkung durch den in die Tiefe und Weite dringenden Bl die umfassende Bildung des Berliner Gelehrten erreicht. Solche Essays belehren mehr als die breiten Bettelsuppen der Literaturgeschichten, die in Deutschland ein großes Publikum haben, und die dickleibigen Monographien, womit unsere Zeit so f gebig ist." (Frankfurter Zeitu

Psychologie und Volksdichtung. Von Dr. Otto Böckel. [VI u. 432] gr. 8. 1906. geh. M. 7.-, in Leinwand geb. M. 8.-

Das Buch führt uns in die Wunderwelt der Volksdichtung. Allen sei Regungen und Erscheinungsformen spürt es nach und schildert sie bei strenger Wiss

schaftlichkeit in anmutiger, lebendiger Form.

Zuerst wird der Ursprung des Volksgesanges erläutert, dann das Wesen i Entstehen des Volksliedes, seine Sprache und Wirkung, Lebenszähigkeit, sein Wand und Verschwinden. Andere Abschnitte behandeln die Volkssänger, die Stätten Volksgesangs, das Gefühlsleben und den Optimismus im Volksliede, die Totenklage, Wechselbeziehung zwischen Natur und Mensch, zwischen Geschichte und Volksdichte Ein besonderes Kapitel ist den Frauen und ihrem Anteil am Volksgesange eingeräu Schließlich werden die Spott-, Kriegs- und Hochzeitslieder behandelt.

Arbeit und Rhythmus. Von Professor Dr. Karl Bücher. 8. Aufl.] einem Titelbild. [X u. 455 S.] gr. 8. 1902. geh. M. 7. -. in Le wand geb. M. 8.-

. . Die übrige Gemeinde allgemein Gebildeter, welche nicht nur diese oder j Einzelheit der in der Bücherschen Arbeit enthaltenen wissenschaftlichen Errungenscha interessiert, sondern die sich für die Gesamtheit des selbständigen und weitgreifen Überblicks über den vielverschlungenen Zusammenhang von Arbeit und Rhythmus : richtig freuen darf, wird meines Erachtens dem bewährten Forscher auch dafür besont dankbar sein, daß er ihr einen wertvollen Beitrag zu einer Lehre geliefert hat, wel die edelsten Genüsse in unserm armen Menschenleben vermittelt, nämlich zur Le von der denkenden Beobachtung, nicht nur welterschütternder Ereignisse, sondern a alltäglicher, auf Schritt und Tritt uns begegnender Geschehnisse."

(G. v. Mayr in der Beilage s. Allgem, Z

Die Renaissance in Florenz und Rom. Acht Vorträge von Profes Dr. K. Brandi. 2. Auflage. [X u. 265 S.] gr. 8. 1908. g M. 5.—, in Leinwand geb. M. 6.—

Das Buch bietet die erste zusammenfassende und entwickelnde Behandlung die für die Geschichte des menschlichen Geistes so bedeutenden Zeit. Alle wichtigen scheinungen des Lebens, Sozialgeschichte und Politik, Kunst und Wissenschaft, kom gleichmäßig zur Geltung. Die Ausstattung des Buches ist im Sinne der Drucke der Renaissancezeit gehalten.

"Wir haben ein ganz vortreffliches Buch vor uns, das mit weiser Ökonomie reichen Stoff beherrschend, weiteren Kreisen der Gebildeten, die das Bedürfnis empfine die unsterbliche Kunst der italienischen Renaissance im Zusammenhang mit der Z geschichte, von der sie abhängig ist, zu begreifen, nur lebhaft empfohlen werden kan

(Kölnische Zeits

"Im engsten Raum stellt sich die gewaltigste Zeit dar, mit einer Kraft und drungenheit, Schönheit und Kürze des Ausdrucks, die klassisch ist." (Die B

Verlag von B. G. Teubner in Leipzig und Ber

Zur Einführung in die Philosophie der Cegenwart. Acht Vort Von Professor Dr. A. Riehl. 2. Auflage. [IV u. 274 S.] 8.

geh. M. 3.-, in Leinwand geb. M. 3.60.

"Von den üblichen Einleitungen in die Philosophie unterscheidet sich Bach nicht bloß durch die Form der freien Rede, sondern auch durch seine methodische Auffassung und Anlage, die wir nur als eine höchts glücklich zeichnen können. Nichts von eigenem System, nichts von langatmigen logischen, plogischen oder gelehrten historischen Entwicklungen, sondern eine lebendig anre und doch nicht oberfächliche, vielmehr in das Zentrum der Philosophie führen trachtungsweise. . . . Es ist hocherfreulich, daß Alois Riehl, der außer seinem g Werke über den philosophischen Kritizismus und seiner bekannten Nietzsche-Monog bisher nichts Zusammenfassendes veröffentlichte, uns diese seine "Einführung" ge hat. . . Wir möchten somit das philosophische Interesse, das sich, wie aus ma Anzeichen zu enthelmen, auch im höheren Lehrerstand gegenwärtig in erhöhtem zu regen scheint, mit Nachdruck auf Richls Schrift hinweisen. Wir wüßten F. A. Langes Geschichte des Materialismus — vor dem es die Kürze voraus hat — ein anderes Buch, das so geeignet ist, philosophieren zu lehren."

(Monatsschrift für höhere Sch

Einleitung in die Philosophie. Von Professor Dr. Hans Corne [XIV u. 357 S.] gr. 8. 1903. geh. # 4.80, in Leinwand geb. #

"Es ist aber ein Vorteil der "Einleitung", daß sie die oben ausgesprochenen Redleicht nahelegt, die nichts anderes als Probleme der heutigen Wissenschaft sin namentlich durch die fragliche Konsolidierung der heterogenen Entwicklungsreihe Denkens ins Licht gesetzt werden. Diese Konsolidierung hat eben zur Polge, di "Einleitung" keiner der von uns eingangs für eine solche hingestellten Möglich sondern allen zugleich entspricht, und darum ist das Buch die vorzüglichste Einfü in das philosophische Gewirz, aus welchem die erkenntnistheoretische Methode heraust (Zeitschrift für Philosophie und philosophische K

Natursagen. Eine Sammlung naturdeutender Sagen, Märchen, Fa und Legenden. Von Oskar Dähnhardt. Mit Beiträgen von V. Arn M. Boehm, J. Bolte, K. Dieterich, H. F. Feilberg, O. Hackman, M. Hiecke, W. Hr B. Ilg, K. Krohn, A. von Löwis of Menar, O. Polivka, E. Rona-Sklarek, St. Zdz und anderen. Band I: Sagen zum Alten Testament. [XIV u. 376 S.] 1 1907. geh. M. S.—, in Leinwand geb. M. 10.50.

Die Mannigfaltigkeit der Natur hat den Menschen von jeher zum Nachsinnen das Warum ihrer Erscheinungen angeregt, und so entstanden Sagen, in denen der Urgoder die Eigenart von Naturtatsachen aus erdichteten Begebenheiten abgeleitet ist sind bei allen Völkern in erstaunlicher Menge vorhanden. Ihre Entwicklungeschichte bildet den Inhalt dieses Werkes, das einen bisher fast unbekannten Stewissenschaft zugänglich macht. Um zu sicheren Schlußfolgerungen und klaren Inissen zu gelangen, dient dem Herausgeber die zwingende Kraft des Massenbeweiser aus den Sagen aller Völker der Erde gewinnt. Der erste Band zeigt, daß die poe Naturerklärung auch auf dem Gebiete biblischer Volksüberleiferung augenbildend gehat. Er bringt Sagen zum A. T., die unter der nachdrücklichsten Einwirkung irani indischer, gnostischer, moslemischer und jüdischer Tradition, wie auch unter dem Eapokrypher Schriften sich entwickelt haben. Das ganze Werk, das auf sechs bis Bände berechnet ist, stellt sich die Aufgabe, die Geistesgeschichte der Menschheit besondere aber die vergleichende Sagen- und Märchenforschung, die Völkerpsych und Religionswissenschaft zu fördern.

Himmelsbild und Weltanschauung im Wandel der Zeiten.
Professor Troels-Lund. Autorisierte Übersetzung von L. Bl
2. Anflage. [VIII u. 286 S.] gr. 8. 1900. In Leinwand geb. M.

and Es ist eine wahre Lust, diesem kundigen und geistreichen I suf dem langen, aber nie ermüdenden Wege zu folgen, den er uns durch Asien, und Europa, durch Altertum und Mittelalter bis herab in die Neuzeit führt. ein Werk aus einem Guß, in großen Zügen und ohne alle Kleinlich geschrieben, dem wir einen recht großen Lessrkreis nicht nar unter den zänftigen Gels sondern auch unter den gebildeten Laien wünschen." (Jahrbucher f. d. Mass

DIE KULTUR DER GEGENWART IHRE ENTWICKLUNG UND IHRE ZIELE

HERAUSGEGEBEN VON PROF. PAUL HINNEBERG

In 4 Teilen, Leg.-8. Jeder Teil zerfällt in einzelne inhaltlich vollständig in sich abgeschlossene und einzeln käufliche Bände (Alteilungen.)

Tail I: Die geisteswissenschaftlichen Kulturgehlete. r. Hälite. Religion und Philosophie, Literatus, Mark und Kunat (mit vorangebander-Einiteitung zu dem Gesamtwerk).

Teil II: Die geisteswissenschaftlichen Kulturgebiete, z. Hülfer, Staat und Groedlichaft, Rocht und Wirtschaft. Toll III: Die naturwissensoliafflichen Kulturgebiete. Mathematik, Amerianische und organische Naturwissenschaften, Medicia.

Ted IV: Die technischen Kulturgebiete: Bamechnik, Mischmenterleuk, Industrelle Technik, Lambwitzschaftliche Technik, Haudels- und Verkehrstechnik.

Die "Kultur der Gegenwart" soll alse systematisch aufgebaute, geschichtlich begründete Gesamtdarstellung onserer heutigen Kultur darbieten, indem sie die Fundamentalergebnisse der einzelnen Kulturschiese nach durer Bedeutung für die gesamte Kultur der Gegenwart und für dieren Weiterentweitene im größen Zügen zur Darstellung bringt. Das Work sereiniet eine Eahl erster Namen aus allen Gebieten der Missenschaft und Frank und biete Darstellungen der einzelben Gebiete jeweils aus der Fecter der duru Berufennien in gewählen gebeite geweils aus der Fecter der der Anapatem Raume.

Teulmers gelehere Sammelwerk ist Bogst is allen Hinden. Tampede von Priestleuten nemen seine Hände ihr eigen; in allen größeren Ribliotheken im es zu finden. Die Großedgigkeit und Ersbeitlicheit seiner Anlage. Die Zahlen und der Ruf seiner Allage der eine es eintigartig und nötigen auch bezujeit zu Anerkreunung ab, der in dem Überwechen sine waybligklichen Liberarur nicht die erfrechehen Seine maares Ribliogleises sieht. Wer alste Las veilige de Werk in die Hand abunt, das sehne durch seine Gestliche Ausstatung eine Art ein Gestlich gestlicht aus eine Arteitigsbiet jump Anteren sieht. Eine angehoure Samme von grangen Nom ist est, die hier dieser Ausstatung eine Arteitigsbiet jump Anteren sieht Eine angehoure Samme von grangen Nom ist es, die hier dieser Ausstelleiten, fast im Pranderten niedergelegter festeren them Schlaften finder."

Herikart zugeldate.

Probeheft und Spezial-Prospekte über die einzelnen

Auszug nos dem Varwort des Herausgebers, der Inhaltelber der des Gesamtwerkes, dem Autoren-Verzeichnis und mit Probestücken aus dem Werke) werden aus Wursels umsoust und gestiel.

DIE KULTUR DER GEGENWART.

Von Teil I und Teil II sind erschienen

Toll I, Abr. 2: Die allgemeinen Grundlagen der Kultur der Gegenwart.
Inhalte Das Wesen der Kultur: W. Lexis, — Das inoderne Hidungsweisel.
Tr Paul von — Die wichtigsten Wildungsmittel. A. Schulben noch Hecharden.
Das Volksechulessen: G. Schöppa. Das höhere Krabenschaltwessen: A. Maithiau. Das höhere Middeenschaltwessen: H. Gaurdig. Das Fach- und Frashildungsschaltwessen: G. Kerze heurstellung in Gegistrawissenschafteln Hochschulaushildung-Fr. Paulsen. Die naturwissenschaftliche HodeschaltschildungW. Osek, H. Mussen, Kunts- und Kuntageweibe-Museen in PaulaushildungW. Osek, H. Mussen, Kunts- und Kuntageweibe-Museen in PaulaushildungW. Schiehnlichen Museen: K. Kanepelin, C. Austräusgen, Kantsund Kuntageweibe-Austrellungen: J. Lessing, Naturwissenschaftlich-te-Entitie
Aussellungen: O. N. Witt. D. Die Musik: G. Gobber, E. Das Theater
C. Schiencher, E. Das Zeltungsyesen: E. Bachen, G. Das Indie
E. Pietsehmann, H. Dielle, [KV n. 671 S.] 1006. Preis gelt. 2011.

Tell I. Abt. 3, 11 Die orientalischen Religionen. Labatti Die Andioge der Religion und die R. der primitron Volker: Ed. Lehmann. — Die asinischen R.: Die babykenbenbamyrische R. C. Bezuld. — Die indlache R. H. Oldenberg. — Die Iranische R. Die derberg. — Die R. dec Edamst I. Goldenberg. — Der Iranische R. A. Grünwedel. — Die R. dec Chinewet J. J. M. de Gruot. — Die R. der Japaner; a) Der Shimbiemus: K. Floreuz, b) Der Briddismus- H. Hazz-IVII m. 257 S.] 1200. Preis geh. & 7. —, in Leinwand zeh. & 9. & 7.

Teil I. Abe. 4: Die christliche Religion mit Einschluß der Israelitischjüdischen Religion. Inbalt: Die israelitisch-jüdische Religion: J. Wallhaumann. – Die R. Jesu und die Anflage des Christentums his zum N. aumun 1929: A. Jülichen. – Kürche und Staat his zur Gelündung der Staatkirche: A. Harnack. – Grischisch-orthodaxos Chr. und Kirche in Mentalahen
mit Neumein. – Katholisches Chr. und Kirche Wasterupan im Mitschalen
K. Müline. – Katholisches Chr. und Kirche in der Neumeit. E. K. Fanks –
Frutschaufsches Chr. und Kirche in der Neumeit. E. K. Fanks –
Frutschaufsches Chr. und Kirche in der Neumeit. E. K. Fanks –
Grischien und der Religionswissenschaft b. Trochtach. – Christl. Auch
Dognatik: J. Pohls – Christl-kathol. Ethik: J. Manshach. – Christl. Auch
Dognatik: J. Pohls – Christl-kathol. Ethik: J. Manshach. – Christl. Auch
Dognatik: J. Pohls – Christl-kathol. Ethik: J. Manshach. – Christl. Auch
Dognatik: J. Pohls – Christl-kathol. Ethik: J. Manshach. – Christl. Auch
Dognatik: J. Pohls – Christl-polest. Dogmatik: W. Hatemann.
Christlepe aus. Ethik: R. Seeberg. – Christleprotest, prachtische Theologie;
W. Faber. – Die Zukunftsaufgaben der Religion und der Religionswissenschaft:
H. J. Holtsmann. IXI a. 552 Sch 1900. Preb geh. R. n. –, in Leinwerd
geb. & 18 – Anch in s'Halthur: r. Coschichm der Christlichen Religion.
2006. geb. M. 21 – z. System.-christl. Theologie. geh. M. n. 69, geb. M. S. –

Tell I. Abt. 7: Die orientalischen Literaturen. Inhalt: Die Andone der Literatur und die I. der primeiven Völke" E. Schmidt. — Die laggebiebe L.; A. Erman. — Die habbonisch-susyritche L.; C. Bernidt. — Die brach eisehe L.; H. Gunkel. — Die rembische L.; Th. Neldeko. — Die althopie bei I.; H. Neldeko. — Die arbische L.; M. J. de Gunje. — Die dien dache L. R. Pie chel. — Die albereinehe L.; K. Geldner. — Die mont periode L.; P. Horn. — Die ammische L.; P. Horn. — Die alberinche L.; P. Horn. — Die ammische L.; P. N. Finck — Die georgiebe L.; P. Mern. — Die ammische L.; P. N. Finck — Die georgiebe L.; P. N. Finck — Die georgiebe L.; P. N. Finck — Die georgiebe L.; P. N. Finck — Die promische L.; P. N. Finck — Die promische L.; P. N. Finck — Die georgiebe L.; P. N. Finck — Die georgiebe L.; P. N. Finck — Die promische L.; P. N. F

